

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

Эдийн засгийн түншлэлийн тухай хэлэлцээр соёрхон батлах тухай

Эдийн засгийн түншлэлийн тухай Монгол Улс,
Япон Улс хоорондын хэлэлцээр

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2015 оны 02 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭР
СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Эдийн засгийн түншлэлийн тухай Монгол Улс, Япон Улс хоорондын хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

З.ЭНХБОЛД

**ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ
МОНГОЛ УЛС, ЯПОН УЛС
ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР**

Агуулга

Оршил

1 дүгээр бүлэг Ерөнхий зүйл

1.1 дүгээр зүйл	Зорилго
1.2 дугаар зүйл	Ерөнхий тодорхойлолт
1.3 дугаар зүйл	Ил тод байдал
1.4 дүгээр зүйл	Олон нийтийн санал авах журам
1.5 дугаар зүйл	Захиргааны журам
1.6 дугаар зүйл	Хянан үзэх ба давж заалдах
1.7 дугаар зүйл	Авлигын эсрэг арга хэмжээ
1.8 дугаар зүйл	Нууц мэдээлэл
1.9 дүгээр зүйл	Татвар
1.10 дугаар зүйл	Үл хэрэглэх тохиолдол
1.11 дүгээр зүйл	Бусад хэлэлцээрт хамаарах нь
1.12 дугаар зүйл	Хэрэгжүүлэх хэлэлцээр
1.13 дугаар зүйл	Хамтарсан хороо
1.14 дүгээр зүйл	Дэд хороо
1.15 дугаар зүйл	Харилцаа холбоо

2 дугаар бүлэг Барааны худалдаа

1 дүгээр хэсэг	Ерөнхий дүрэм
2.1 дүгээр зүйл	Тодорхойлолт
2.2 дугаар зүйл	Барааны ангилал
2.3 дугаар зүйл	Үндэсний нөхцөл
2.4 дүгээр зүйл	Гаалийн татварыг тэглэх, эсхүл бууруулах
2.5 дугаар зүйл	Гаалийн үнэлгээ
2.6 дугаар зүйл	Экспортын татаас
2.7 дугаар зүйл	Импортын болон экспортын хязгаарлалт
2 дугаар хэсэг	Хамгаалалтын арга хэмжээ
2.8 дугаар зүйл	Хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэглэх нь
2.9 дүгээр зүйл	Нөхцөл болон хязгаарлалт
2.10 дугаар зүйл	Мөрдөн шалгалт
2.11 дүгээр зүйл	Мэдэгдэх болон зөвлөлдөх
2.12 дугаар зүйл	Нөхөн олговор
2.13 дугаар зүйл	Хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээ
2.14 дүгээр зүйл	ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн дагуу хэрэгжүүлэх хамгаалалтын арга хэмжээтэй хамаарах нь
2.15 дугаар зүйл	Харилцаа холбоо
2.16 дугаар зүйл	Хяналт

3 дугаар хэсэг	Бусад заалт
2.17 дугаар зүйл	Демпингийн эсрэг болон саармагжуулах арга хэмжээ
2.18 дугаар зүйл	Төлбөрийн тэнцлийг хангах зорилгоор авах арга хэмжээ
2.19 дүгээр зүйл	Барааны худалдааны дэд хороо
2.20 дугаар зүйл	Барааны худалдааны талаарх үйл ажиллагааны журам
2.21 дүгээр зүйл	Экспорттой холбоотой хамтын ажиллагаа

3 дугаар бүлэг Гарал үүслийн дүрэм

3.1 дүгээр зүйл	Тодорхойлолт
3.2 дугаар зүйл	Зохих гарал үүсэлтэй бараа
3.3 дугаар зүйл	Бүрэн гарал үүсэлтэй бараа
3.4 дүгээр зүйл	Өртгийн агууламжийн шаардлага
3.5 дугаар зүйл	Нийлмэл гарал үүсэл
3.6 дугаар зүйл	<i>De Minimis</i> (Үл тооцох хувь)
3.7 дугаар зүйл	Үл хамаарах ажиллагаа
3.8 дугаар зүйл	Тээвэрлэлтийн шалгуур
3.9 дүгээр зүйл	Угсраагүй буюу задалсан бараа
3.10 дугаар зүйл	Орлох бараа болон материал
3.11 дүгээр зүйл	Туслах материал
3.12 дугаар зүйл	Дагалдах хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэл болон багаж хэрэгсэл

- 3.13 дугаар зүйл Жижиглэн худалдах барааны савлагаа, баглаа боодлын материал болон хайрцаг сав
- 3.14 дүгээр зүйл Бараа тээвэрлэх болон ачих зориулалттай савлагаа, баглаа боодлын материал болон хайрцаг сав
- 3.15 дугаар зүйл Тарифын хөнгөлөлт эдлэх хүсэлт
- 3.16 дугаар зүйл Гарал үүслийн гэрчилгээ
- 3.17 дугаар зүйл Экспортын үйл ажиллагаатай холбогдуулан хүлээх үүрэг
- 3.18 дугаар зүйл Гарал үүслийн гэрчилгээг шалгах хүсэлт
- 3.19 дүгээр зүйл Газар дээр нь очиж шалгах
- 3.20 дугаар зүйл Гарал үүслийг тодорхойлох асуудал болон тарифын хөнгөлөлт
- 3.21 дүгээр зүйл Мэдээллийн нууцыг хамгаалах
- 3.22 дугаар зүйл Жижиг алдаа
- 3.23 дугаар зүйл Худал мэдүүлэг өгсөн тохиолдолд хүлээлгэх шийтгэл, авах арга хэмжээ
- 3.24 дүгээр зүйл Бусад заалт
- 3.25 дугаар зүйл Гарал үүслийн дүрмийн дэд хороо
- 3.26 дугаар зүйл Гарал үүслийн үйл ажиллагааны журам

4 дүгээр бүлэг Гаалийн үйл ажиллагаа болон худалдааг хөнгөвчлөх

- 4.1 дүгээр зүйл Хамрах хүрээ болон зорилго
- 4.2 дугаар зүйл Тодорхойлолт
- 4.3 дугаар зүйл Ил тод байдал

4.4 дүгээр зүйл	Гаалийн бүрдүүлэлт
4.5 дугаар зүйл	Түр хугацаагаар оруулах болон дамжин өнгөрөх бараа
4.6 дугаар зүйл	Урьдчилан шийдвэрлэх
4.7 дугаар зүйл	Хамтын ажиллагаа болон мэдээлэл солилцох
4.8 дугаар зүйл	Гаалийн үйл ажиллагааны болон худалдааг хөнгөвчлөх дэд хороо

5 дугаар бүлэг Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээ

5.1 дүгээр зүйл	Хамрах хүрээ
5.2 дугаар зүйл	Эрх болон үүргээ дахин баталгаажуулах
5.3 дугаар зүйл	Уялдуулан зохицуулах
5.4 дүгээр зүйл	Адилтган үзэх
5.5 дугаар зүйл	Мэдээлэл, лавлагааны төв
5.6 дугаар зүйл	Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн хорио цээрийн арга хэмжээний дэд хороо
5.7 дугаар зүйл	16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

6 дугаар бүлэг Техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журам

6.1 дүгээр зүйл	Хамрах хүрээ
6.2 дугаар зүйл	Зорилго
6.3 дугаар зүйл	Тодорхойлолт
6.4 дүгээр зүйл	Эрх, үүргийг дахин нотлох
6.5 дугаар зүйл	Олон улсын стандарт

6.6 дугаар зүйл	Техникийн зохицуулалт
6.7 дугаар зүйл	Тохирлын үнэлгээний журмын үр дүнг хүлээн зөвшөөрөх
6.8 дугаар зүйл	Мэдээлэл, лавлагааны төв
6.9 дүгээр зүйл	Техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журмын дэд хороо
6.10 дугаар зүйл	16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

7 дугаар бүлэг Үйлчилгээний худалдаа

7.1 дүгээр зүйл	Хамрах хүрээ
7.2 дугаар зүйл	Тодорхойлолт
7.3 дугаар зүйл	Үндэсний нөхцөл
7.4 дүгээр зүйл	Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл
7.5 дугаар зүйл	Зах зээлд нэвтрэх
7.6 дугаар зүйл	Нэмэлт үүрэг, амлалт
7.7 дугаар зүйл	Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалт
7.8 дугаар зүйл	Дотоодын зохицуулалт
7.9 дүгээр зүйл	Хүлээн зөвшөөрөх
7.10 дугаар зүйл	Дангаар ноёрхол ба онцгой үйлчилгээ үзүүлэгчид
7.11 дүгээр зүйл	Бизнесийн үйл ажиллагаа
7.12 дугаар зүйл	Төлбөр болон шилжүүлэг
7.13 дугаар зүйл	Төлбөрийн тэнцлийг хамгаалах зорилгоор хийх хязгаарлалт

7.14 дүгээр зүйл	Ил тод байдал
7.15 дугаар зүйл	Ашгаас татгалзах
7.16 дугаар зүйл	Үйлчилгээний худалдааны дэд хороо
7.17 дугаар зүйл	Үүрэг амлалтыг хянан үзэх

8 дугаар бүлэг Хувь хүний шилжилт хөдөлгөөн

8.1 дүгээр зүйл	Ерөнхий зарчим
8.2 дугаар зүйл	Хамрах хүрээ
8.3 дугаар зүйл	Тодорхойлолт
8.4 дүгээр зүйл	Тусгай үүрэг амлалт
8.5 дугаар зүйл	Шаардлага болон журам
8.6 дугаар зүйл	Хувь хүний шилжилт хөдөлгөөний дэд хороо
8.7 дугаар зүйл	Маргаан шийдвэрлэх

9 дүгээр бүлэг Цахим худалдаа

9.1 дүгээр зүйл	Ерөнхий заалт
9.2 дугаар зүйл	Тодорхойлолт
9.3 дугаар зүйл	Гаалийн татвар
9.4 дүгээр зүйл	Тоон бүтээгдэхүүнийг үл ялгаварлах нөхцөл
9.5 дугаар зүйл	Цахим гарын үсэг
9.6 дугаар зүйл	Хэрэглэгчийг хамгаалах
9.7 дугаар зүйл	Худалдааны сайн дурын цахим шуудан
9.8 дугаар зүйл	Цаасгүй худалдаа удирдан явуулах
9.9 дүгээр зүйл	Дотоодын зохицуулалт

9.10 дугаар зүйл	Тооцооллын хэрэгслийн байршилд хамаарах шаардлагад хориглох зүйл
9.11 дүгээр зүйл	Эх код
9.12 дугаар зүйл	Хамтын ажиллагаа
9.13 дугаар зүйл	Цахим худалдааны дэд хороо

10 дугаар бүлэг Хөрөнгө оруулалт

10.1 дүгээр зүйл	Хамрах хүрээ
10.2 дугаар зүйл	Тодорхойлолт
10.3 дугаар зүйл	Үндэсний нөхцөл
10.4 дүгээр зүйл	Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл
10.5 дугаар зүйл	Ерөнхий нөхцөл
10.6 дугаар зүйл	Шүүхэд хандах боломж
10.7 дугаар зүйл	Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг
10.8 дугаар зүйл	Үл нийцэх арга хэмжээ
10.9 дүгээр зүйл	Албадан хураах болон нөхөн төлбөр олгох
10.10 дугаар зүйл	Мөргөлдөөнөөс хамгаалах
10.11 дүгээр зүйл	Шилжүүлэг
10.12 дугаар зүйл	Даатгагдсан төлөөлөл
10.13 дугаар зүйл	Нэг Тал болон нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч хоорондын хөрөнгө оруулалттай холбоотой маргааныг шийдвэрлэх
10.14 дүгээр зүйл	Түр хамгаалах арга хэмжээ
10.15 дугаар зүйл	Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

10.16 дугаар зүйл	Ашгаас татгалзах
10.17 дугаар зүйл	Эрүүл мэнд, Аюулгүй байдал, Хүрээлэн буй орчны арга хэмжээ болон Хөдөлмөрийн стандарт
10.18 дугаар зүйл	Хөрөнгө оруулалтын дэд хороо
10.19 дүгээр зүйл	Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт хамаарах байдал
10.20 дугаар зүйл	Үргэлжлэх хугацаа болон хүчингүй болгох хугацаа
11 дүгээр бүлэг Өрсөлдөөн	
11.1 дүгээр зүйл	Өрсөлдөөний эсрэг үйл ажиллагаа
11.2 дугаар зүйл	Өрсөлдөөний эсрэг үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиглэлээр хамтран ажиллах
11.3 дугаар зүйл	Үл ялгаварлах
11.4 дүгээр зүйл	Журмын шударга байдал
11.5 дугаар зүйл	Ил тод байдал
11.6 дугаар зүйл	1.8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг болон 16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай
12 дугаар бүлэг Оюуны өмч	
12.1 дүгээр зүйл	Ерөнхий заалт
12.2 дугаар зүйл	Тодорхойлолт
12.3 дугаар зүйл	Үндэсний нөхцөл
12.4 дүгээр зүйл	Журмын асуудал
12.5 дугаар зүйл	Ил тод байдал

12.6 дугаар зүйл	Оюуны өмчийг хамгаалах талаар олон нийтийн мэдлэгийг дээшлүүлэх
12.7 дугаар зүйл	Патент
12.8 дугаар зүйл	Бүтээгдэхүүний загвар
12.9 дүгээр зүйл	Барааны тэмдэг
12.10 дугаар зүйл	Зохиогчийн эрх ба түүнд хамаарах эрх
12.11 дүгээр зүйл	Газар зүйн заалт
12.12 дугаар зүйл	Шударга бус өрсөлдөөн
12.13 дугаар зүйл	Хаалттай мэдээллийг хамгаалах
12.14 дүгээр зүйл	Хэрэгжилтийг хангах – Хил дээр авах арга хэмжээ
12.15 дугаар зүйл	Хэрэгжилтийг хангах – Иргэний арга хэмжээ
12.16 дугаар зүйл	Хэрэгжилтийг хангах – Эрүүгийн арга хэмжээ
12.17 дугаар зүйл	Хэрэгжилтийг цахим орчинд хангах
12.18 дугаар зүйл	Оюуны өмчийн дэд хороо
12.19 дүгээр зүйл	Аюулгүй байдалтай холбоотой үл хэрэглэх тохиолдол

13 дугаар бүлэг Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаа

13.1 дүгээр зүйл	Худалдан авах ажиллагааны зарчим
13.2 дугаар зүйл	Мэдээлэл солилцох
13.3 дугаар зүйл	Нэмэлт хэлэлцээ
13.4 дүгээр зүйл	Үл ялгаварлах талаарх хэлэлцээ

13.5 дугаар зүйл Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны дэд хороо

14 дүгээр бүлэг Бизнесийн орчныг сайжруулах

14.1 дүгээр зүйл Үндсэн зарчим

14.2 дугаар зүйл Бизнесийн орчныг сайжруулах дэд хороо

14.3 дугаар зүйл Харилцах газар

14.4 дүгээр зүйл 16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

15 дугаар бүлэг Хамтын ажиллагаа

15.1 дүгээр зүйл Үндсэн зарчим

15.2 дугаар зүйл Хамтын ажиллагааны салбар болон хэлбэр

15.3 дугаар зүйл Хамтын ажиллагааны зардал

15.4 дүгээр зүйл Хамтын ажиллагааны дэд хороо

15.5 дугаар зүйл 16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

16 дугаар бүлэг Маргаан шийдвэрлэх

16.1 дүгээр зүйл Хамрах хүрээ

16.2 дугаар зүйл Ерөнхий зарчим

16.3 дугаар зүйл Шүүхийн сонголт

16.4 дүгээр зүйл Зөвлөлдөх

16.5 дугаар зүйл Сайн дурын үйлчилгээ үзүүлэх, эвлэрүүлэх буюу зуучлах

16.6 дугаар зүйл Арбитрын шүүх байгуулах

16.7 дугаар зүйл Арбитрын шүүхийн бүрэлдэхүүн

16.8 дугаар зүйл Арбитрийн шүүхийн чиг үүрэг

16.9 дүгээр зүйл	Арбитрийн шүүхийн үйл ажиллагаа
16.10 дугаар зүйл	Арбитрын шүүхийн үйл ажиллагааг зогсоох
16.11 дүгээр зүйл	Шийдвэр хэрэгжүүлэх
16.12 дугаар зүйл	Хугацаанд өөрчлөлт оруулах
16.13 дугаар зүйл	Зардал
16.14 дүгээр зүйл	Хэл

17 дугаар бүлэг Төгсгөлийн заалт

17.1 дүгээр зүйл	Агуулга болон гарчиг
17.2 дугаар зүйл	хавсралт болон тайлбар
17.3 дугаар зүйл	Нэмэлт, өөрчлөлт оруулах
17.4 дүгээр зүйл	Хүчин төгөлдөр болох
17.5 дугаар зүйл	Цуцлах
17.6 дугаар зүйл	Хүчинтэй эх бичвэр

2 дугаар бүлэгт дурдсан 1 дүгээр хавсралт	2.4 дүгээр зүйлтэй холбоотой жагсаалт
3 дугаар бүлэгт дурдсан 2 дугаар хавсралт	Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
3 дугаар бүлэгт дурдсан 3 дугаар хавсралт	Гарал үүслийн гэрчилгээнд тусгагдах үндсэн мэдээлэл
7 дугаар бүлэгт дурдсан 4 дүгээр хавсралт	Санхүүгийн үйлчилгээ
7 дугаар бүлэгт дурдсан 5 дугаар хавсралт	Цахилгаан холбооны үйлчилгээ

7 дугаар бүлэгт дурдсан 6 дугаар хавсралт

Тусгай үүрэг амлалтын
жагсаалт болон Нэн
тааламжтай үндэстний
нөхцөлөөс чөлөөлөх
жагсаалт

8 дугаар бүлэгт дурдсан 7 дугаар хавсралт

Хувь хүний шилжилт
хөдөлгөөний талаарх
Тусгай үүрэг амлалт

10 дугаар бүлэгт дурдсан 8 дугаар хавсралт

10.8 дугаар зүйлийн 1
дэх хэсэгт дурдсан
хадгалах арга хэмжээ

10 дугаар бүлэгт дурдсан 9 дүгээр хавсралт

10.8 дугаар зүйлийн 3
дахь хэсэгт дурдсан
хадгалах арга хэмжээ

10 дугаар бүлэгт дурдсан 10 дугаар хавсралт

Албадан хураалт

Оршил

Монгол Улс болон Япон Улс нь,

Талууд хоорондын дотно харилцаа болон худалдаа, хөрөнгө оруулалт, түүнчлэн харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлснээр бий болсон эдийн засаг, улс төрийн бат бөх холбоог ухамсарлан,

Даяаршил болон дэлхийн эдийн засгийн интеграцчиллын үр дүнд дэлхийн хурдацтай өөрчлөгдөж байгаа орчин нь эдийн засгийн шинэ сорилт, боломжийг Талуудад бий болгож байгааг харгалзан,

Талуудын эдийн засаг харилцан бие биеэ нөхөх боломжтой бөгөөд энэхүү боломж нь өөрсдийн эдийн засгийн хүчийг ашиглан хоёр талын худалдаа, хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаагаар дамжуулан эдийн засгийн тогтвортой хөгжилд хувь нэмэр оруулна гэдгийг харгалзан,

Талуудын эдийн засгийн хөгжлийн түвшингийн ялгаатай байдлыг харгалзан,

Талууд хоорондын худалдаа, хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах харилцан ашигтай дүрэм, журам бий болгох замаар худалдаа, хөрөнгө оруулалтын хүрээг тодорхой, баталгаатай болгохыг эрмэлзэн,

Талуудын эдийн засгийн өрсөлдөх чадвар болон нийлүүлэлтийн чадавхийг бэхжүүлэх, тэдгээрийн зах зээлийг илүү үр ашигтай, идэвхтэй болгох, хоорондын худалдаа, хөрөнгө оруулалтыг цаашид нэмэгдүүлэхэд худалдааны урьдчилан таамаглах боломжтой орчин бүрдүүлэх, түүнчлэн Талуудын эдийн засгийн цаашдын үр ашиг, өсөлтөд хувь нэмэр оруулахыг дахин эрмэлзэн,

Талууд хоорондын худалдаа, эдийн засгийн харилцааг өргөжүүлэхэд хувийн хэвшлийн гүйцэтгэх үүргийг тэмдэглэн энэхүү хэлэлцээрээр хувийн хэвшилд худалдаа, хөрөнгө оруулалтын шинэ боломжуудыг бий болгоно гэдгийг тэмдэглэн,

Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлснээр хүний нөөцийг хөгжүүлэн ажлын байрны шинэ болон илүү боломжуудыг бий болгоход хувь нэмэр оруулж, улмаар Талуудын хүн амын амьжиргааны түвшин, үүний дотор хэрэглэгчийн сайн сайхан байдлыг дээшлүүлнэ гэдэгт итгэж,

Энэхүү хэлэлцээр нь Талууд хоорондын өнөөгийн улс төр, эдийн засгийн холбоог бэхжүүлээд зогсохгүй Монгол Улс, Япон Улсын хооронд “стратегийн түншлэл”-ийг бий болгоход нэгэн чухал алхам болно гэдэг итгэл үнэмшлийг дахин нотолж,

1994 оны Тариф, худалдааны ерөнхий хэлэлцээрийн 24 дүгээр зүйл болон Үйлчилгээний худалдааны ерөнхий хэлэлцээрийн 5 дугаар зүйлийг тус тус эргэн санаж,

Энэхүү хэлэлцээр Талууд хоорондын харилцаанд шинэ эрин авч ирнэ гэдэгт итгэж, түүнчлэн

Талууд хоорондын эдийн засгийн түншлэлийг бэхжүүлэх эрх зүйн хүрээг тодорхойлох шийдвэр төгс байж,

Дор дурдсан зүйлийг хэлэлцэн тохиролцов:

1 дүгээр бүлэг Ерөнхий зүйл

1.1 дүгээр зүйл Зорилго

Энэхүү хэлэлцээрийн зорилго нь Талуудын хөгжлийн үе шат, эдийн засгийн хэрэгцээ, шаардлагыг харгалзан дараахь зорилтыг хэрэгжүүлэх замаар эдийн засагт түлхэц үзүүлэхэд оршино:

- (a) Талууд хоорондын бараа болон үйлчилгээний худалдааг чөлөөлөх болон хөнгөвчлөх;
- (b) Талууд хоорондын хувь хүний шилжилт хөдөлгөөнийг хөнгөвчлөх;
- (c) хөрөнгө оруулалтын боломжуудыг нэмэгдүүлэх, мөн Талуудын хөрөнгө оруулалт болон хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны хамгаалалтыг бэхжүүлэх;
- (d) оюуны өмчийн хамгаалалтыг сайжруулах;
- (e) Талуудын өрсөлдөөний хуулийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн хамтын ажиллагаа, уялдааг дэмжих;
- (f) худалдаа, хөрөнгө оруулалтад хамааралтай бүх салбарт хоёр талын хамтын ажиллагааг цаашид эрчимжүүлэх, өргөтгөн гүнзгийрүүлж, бизнесийн орчныг сайжруулах хүрээг тодорхойлох;
- (g) энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх, маргаанаас сэргийлэх, маргааныг шийдвэрлэх үр дүнтэй журмыг бий болгох зэрэг орно.

1.2 дугаар зүйл Ерөнхий тодорхойлолт

Энэхүү хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол хэлэлцээрийн зорилгоор:

- (a) “Гаалийн үнэлгээний тухай хэлэлцээр” гэх нэр томьёо нь Дэлхийн Худалдааны Байгууллагын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь 1994 оны Тариф, худалдааны ерөнхий хэлэлцээрийн 7 дугаар зүйлийг хэрэгжүүлэх тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (b) “нутаг дэвсгэр” гэх нэр томьёо нь:

(i) Япон Улсын хувьд, Япон Улсын нутаг дэвсгэр болон олон улсын эрх зүйн дагуу Япон Улс өөрийн бүрэн эрх, эсхүл шүүхийн эрх мэдлээ хэрэгжүүлж байгаа эдийн засгийн онцгой бүс болон эх газрын хормой;

(ii) Монгол Улсын хувьд, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийг хэлнэ;

Тайлбар: Энэхүү заалт нь олон улсын эрх зүйн хүрээнд Талуудын хүлээсэн эрх, үүрэг, үүний дотор Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Далайн эрх зүйн тухай конвенцоор хүлээсэн эрх, үүргийг хөндөхгүй.

(c) “арилжааны төлөөлөл” гэх нэр томьёо нь аль нэг Талын нутаг дэвсгэрт бизнесийн, эсхүл мэргэжлийн байгууллагын үйлчилгээ үзүүлэх зорилгоор:

(i) байгуулсан, худалдан авсан, ажиллуулж буй хуулийн этгээдийг;

(ii) байгуулсан буюу ажиллуулж буй салбар, төлөөлөгчийн газар зэргийг хэлнэ;

(d) “гаалийн байгууллага” гэх нэр томьёо нь Талуудын болон энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бусталын хуулийн дагуу гаалийн хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй эрх бүхий байгууллага буюу:

(i) Япон Улсын хувьд Сангийн яам, эсхүл түүний залгамжлагч;

(ii) Монгол Улсын хувьд Гаалийн ерөнхий газар, эсхүл түүний залгамжлагчийг хэлнэ;

(e) “хоног” гэх нэр томьёо нь амралт болон баярын өдрүүдийг оролцуулан хуанлийн өдрийг хэлнэ;

(f) “аж ахуйн нэгж” гэх нэр томьёо нь тохирох хууль тогтоомжийн дагуу байгуулсан, эсхүл зохион байгуулсан ашгийн болон ашгийн бус, хувийн, эсхүл төрийн өмчит, эсхүл тэдгээрийн хяналтад байгаа корпораци, сан, нөхөрлөл, ганцаар өмчлөл, хамтарсан компани, нэгдэл, байгууллага, эсхүл компани зэрэг аливаа хуулийн этгээд буюу аж ахуйн нэгжийг хэлнэ;

- (g) “аль нэг Талын аж ахуйн нэгж” гэх нэр томьёо нь тухайн Талын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу байгуулагдсан, эсхүл зохион байгуулсан аж ахуйн нэгжийг хэлнэ;
- (h) “ҮХЕХ” гэх нэр томьёо нь Дэлхийн Худалдааны Байгууллагын тухай хэлэлцээрийн 1В хавсралт дахь Үйлчилгээний худалдааны тухай ерөнхий хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (i) “1994 оны ТХЕХ” гэх нэр томьёо нь Дэлхийн Худалдааны Байгууллагын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь 1994 оны Тариф, худалдааны ерөнхий хэлэлцээрийг хэлнэ. Энэхүү хэлэлцээрийн зорилгоор 1994 оны ТХЕХ зүйлийн тайлбар мөн хамаарна;
- (j) “Уялдуулсан систем”, эсхүл “УС” гэх нэр томьёо нь Барааг тодорхойлон кодлох уялдуулсан системийн тухай олон улсын конвенцийн хавсралтад заасан бөгөөд Талууд батлан өөрсдийн хуулийн хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа Барааг тодорхойлон кодлох уялдуулсан системийг хэлнэ;
- (k) “хөрөнгө оруулалт” гэх нэр томьёо нь хөрөнгө оруулагчийн шууд, эсхүл шууд бус эзэмшилд, эсхүл хяналтад байгаа дараахь хөрөнгийг хэлнэ. Үүнд:
 - (i) аж ахуйн нэгж болон аж ахуйн нэгжийн салбар;
 - (ii) хувьцаа, эсхүл түүний дотор аж ахуйн нэгжийн өмчийн оролцооны бусад хэлбэр тэдгээртэй холбогдсон эрх;
 - (iii) үнэт цаас, өрийн бичиг, зээл болон түүний дотор тэдгээртэй холбогдсон эрх зэрэг өрийн бусад хэлбэрийг хамарна;
 - (iv) гэрээгээр үүсэх эрх түүний дотор түлхүүр гардуулах, барилга, менежментийн, бүтээгдэхүүн, эсхүл ашиг хуваах зэрэг эрхийг хамарна;
 - (v) санхүүгийн үнэ цэнэтэй аливаа гэрээнээс үүсэх мөнгөний болон үүргийн биелэлтийг шаардах нэхэмжлэл;
 - (vi) оюуны өмч;

Тайлбар: Оюуны өмч гэх нэр томьёо нь 12.2 дугаар зүйлд заасныг хэлнэ.

(vii) хууль тогтоомж, эсхүл гэрээний дагуу олгогдсон концесс, лиценз, эрх олгох болон зөвшөөрлийн эрх, түүний дотор санхүү, харилцаа холбооны үйлчилгээ үзүүлэх, цөмийн эрчим хүчний үйлдвэрлэл болон байгалийн баялгийг олборлох, ашиглах зэрэг болон эдгээрээр үл хязгаарлагдах эрхийг хамруулан;

(viii) аливаа бусад биет болон биет бус, хөдлөх болон үл хөдлөх өмч болон түрээс, ипотек, хөрөнгө барьцаалах болон үүрэг хүлээх зэрэг аливаа хөрөнгөтэй холбоотой эрх;

Тайлбар: Хөрөнгө оруулалт нь хөрөнгө оруулалтаар оруулсан дүнг тухайлбал ашиг, хүү, хөрөнгийн үр ашиг, ногдол ашиг, роялти болон хураамжийг багтаана. Хөрөнгө оруулалтын хэлбэрийг өөрчлөх нь хөрөнгө оруулалтын шинж чанарыг өөрчлөхгүй.

(l) “аль нэг Талын хөрөнгө оруулагч” гэх нэр томьёо нь нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт хөрөнгө оруулалт хийх гэж байгаа, эсхүл хийж байгаа буюу хийсэн:

(i) тухайн Талын хуулийн дагуу иргэн нь болох хувь хүнийг;

(ii) тухайн Талын аж ахуйн нэгжийг хэлнэ.

(m) “хуулийн этгээд” гэх нэр томьёо нь тохирох хуулийн дагуу байгуулсан, эсхүл зохион байгуулсан ашгийн болон ашгийн бус, хувийн болон төрийн өмчийн корпораци, сан, нөхөрлөл, хамтарсан компани, ганцаар өмчлөл, эсхүл нэгдэл зэрэг аливаа хуулийн этгээдийг хэлнэ;

(n) хуулийн этгээд нь:

(i) хэрэв хөрөнгө оруулагч түүний хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн 50-иас дээш хувийг эзэмшдэг бол тухайн этгээдийн “эзэмшлийн”;

(ii) хэрэв хөрөнгө оруулагч түүний захирлуудын дийлэнх олонхыг томилох, эсхүл хуулийн дагуу түүний үйл ажиллагааг чиглүүлэх эрх мэдэлтэй бол тухайн этгээдийн “хяналтын” байна;

- (o) “зохих гарал үүсэлтэй бараа” гэх нэр томьёо нь гарал үүсэл нь 3 дугаар бүлгийн заалтын дагуу тодорхойлсон барааг хэлнэ;
- (p) “Талууд” гэх нэр томьёо нь Монгол Улс болон Япон Улсыг, “Тал” гэдэг нь Монгол Улс, эсхүл Япон Улсыг хэлнэ;
- (q) “этгээд” гэх нэр томьёо нь тухайн нөхцөлөөс хамааран хувь хүн, эсхүл аж ахуйн нэгж/хуулийн этгээдийг хэлнэ;
- (r) “үйлчилгээ үзүүлэгч” гэх нэр томьёо нь аливаа үйлчилгээ үзүүлж байгаа, эсхүл үзүүлэх этгээдийг хэлнэ;

Тайлбар: Үйлчилгээг хуулийн этгээд шууд үзүүлж байгаа, эсхүл үзүүлэх бус, харин салбар, төлөөлөгчийн газар зэрэг арилжааны зорилго бүхий аливаа байгууллагын бусад хэлбэрээр үзүүлж байгаа, эсхүл үзүүлэх бол үйлчилгээ үзүүлэгчдэд (өөрөөр хэлбэл хуулийн этгээд) 7 дугаар бүлгийн дагуу энэхүү арилжааны төлөөлөл бүхий байгууллагаар дамжуулан олгох нөхцөлийг олгоно. Ийм нөхцөлийг үйлчилгээ үзүүлж байгаа, эсхүл үзүүлэх арилжааны төлөөлөл бүхий байгууллагад олгох ба үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйлчилгээ үзүүлж байгаа, эсхүл үзүүлэх тухайн Талын нутаг дэвсгэрээс гадуур орших хэсэгт олгох шаардлагагүй.

- (s) “ЭАУЭААХХ тухай хэлэлцээр” гэх нэр томьёо нь Дэлхийн Худалдааны Байгууллагын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (t) “төрийн өмчит аж ахуйн нэгж” гэх нэр томьёо нь аль нэг Талын өмч, эсхүл хяналтад байгаа хуулийн этгээдийг хэлнэ;
- (u) “ОӨЭХХА-ын тухай хэлэлцээр” гэх нэр томьёо нь Дэлхийн Худалдааны Байгууллагын тухай хэлэлцээрийн 1С хавсралт дахь Оюуны өмчийн эрхийн худалдаатай холбогдсон асуудлын тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (v) “НҮБДЭЗК” гэх нэр томьёо нь 1982 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдөр Монтего буланд байгуулсан Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Далайн эрх зүйн тухай конвенцийг хэлнэ;

(w)“ДХБ-ын тухай хэлэлцээр” гэх нэр томьёо нь 1994 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр Марракеш хотноо байгуулсан Дэлхийн Худалдааны Байгууллагыг байгуулах тухай Марракешийн хэлэлцээрийг хэлнэ.

1.3 дугаар зүйл

Ил тод байдал

1. Тал бүр өөрийн нийтээр дагаж мөрдөх хууль тогтоомж болон шүүхийн шийдвэр, түүнчлэн энэхүү хэлэлцээрт хамаарал бүхий аливаа асуудлын тухайд нэгдэн орсон олон улсын хэлэлцээрийг даруй нийтлэх, эсхүл ямар нэг байдлаар олон нийтэд нээлттэй болгоно.

2. Тал бүр 1 дүгээр хэсэгт заасан хууль тогтоомжийг хариуцаж байгаа эрх бүхий байгууллагын нэр, хаягийг олон нийтэд нээлттэй байлгана.

3. 1 дүгээр хэсэгт заасан асуудлын тухайд аль нэг Тал хүсэлт гаргавал нөгөө Тал нь тавьсан тодорхой асуултад боломжтой хугацаанд өөрийн боломжийн хэрээр англи хэлээр хариу өгч, мэдээллээр хангана.

4. Аль нэг Тал энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилтэд онцгой нөлөө үзүүлэх хууль тогтоомжийг шинээр гаргах, эсхүл өөрчлөх тохиолдолд тухайн Тал онцгой нөхцөл байдлаас бусад тохиолдол болон дотоодын хуулийн хүрээнд эдгээр хууль тогтоомжийг нийтлэх, эсхүл олон нийтэд нээлттэй болгох болон тэдгээрийн хүчин төгөлдөр үйлчилж эхлэх хугацааны хооронд боломжит хугацаа олгох талаар чармайна.

1.4 дүгээр зүйл

Олон нийтийн санал авах журам

Тал бүр энэхүү хэлэлцээрт хамаарал бүхий аливаа асуудлаар олон нийтийн санал авах журмыг өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу болон боломжийн хүрээнд хэрэгжүүлнэ.

1.5 дугаар зүйл

Захиргааны журам

1. Аль нэг Талын эрх бүхий байгууллага энэхүү хэлэлцээрт хамаарал бүхий, эсхүл түүний хэрэгжилтэд нөлөө үзүүлэхүйц захиргааны шийдвэр гаргуулахаар гаргасан этгээдийн өргөдлийг хүлээн авсан бол өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу:

- (a) өргөдлийг хууль тогтоомжийн дагуу бүрэн гэж үзэж, хүлээн авснаас хойш гарсан шийдвэрийн талаар өргөдөл гаргагчид боломжийн хугацаанд мэдээлэх ба чингэхдээ 3 дугаар хэсэгт заасны дагуу тогтоосон хугацааг харгалзан үзнэ;
- (b) өргөдөл гаргагчийн хүсэлтийн дагуу өргөдлийн шийдвэрлэх явцын талаарх мэдээллийг боломжийн хугацаанд өгнө.

2. Талуудын эрх бүхий байгууллагууд 1 дүгээр хэсэгт заасан өргөдлийг хянан үзэх шалгуурыг өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу тогтооно. Эрх бүхий байгууллагууд нь эдгээр шалгуурыг:

- (a) аль болох тодорхой;
- (b) тухайн Талд захиргааны онцгой хүндрэл учруулахаас бусад тохиолдолд олон нийтэд нээлттэй болгоно.

3. 1 дүгээр хэсэгт заасан өргөдлийг хянан үзэх зорилгоор Талуудын эрх бүхий байгууллага өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу:

- (a) өргөдлийг хүлээн авах болон түүний талаар шийдвэр гаргах хооронд стандарт хугацаа тогтоох талаар чармайна;
- (b) дээрх хугацааг тогтоосон бол олон нийтэд нээлттэй болгоно.

4. Талуудын эрх бүхий байгууллага өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу этгээдэд үүрэг хүлээлгэх, эсхүл тухайн этгээдийн хууль ёсны эрхийг хязгаарлах талаар эцсийн шийдвэр гаргахын өмнө тухайн этгээдийг дараахь зүйлээр хангахыг эрмэлзэнэ:

- (a) боломжит мэдэгдэл түүний дотор арга хэмжээний төрөл, түүний үндэслэл болох хуулийн заалт болон арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхэд хүргэсэн баримтыг хамрах;
- (b) өөрийн байр суурийг хамгаалах баримт, нотолгоог танилцуулах бодит боломж.

1.6 дугаар зүйл

Хянан үзэх ба давж заалдах

1. Тал бүр энэхүү хэлэлцээрт хамаарал бүхий асуудлаар захиргааны үйл ажиллагааг нэн даруй хянан үзэх, үндэслэлтэй гэж үзвэл засах зорилгоор шүүх, эсхүл журамтай байна. Эдгээр шүүх, эсхүл журам нь дээрх үйл ажиллагааг захиргааны хувьд хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий байгууллагаас ангид, бие даасан байна.

2. Тал бүр ийм журам, шүүхийн ажиллагаанд оролцогчдыг дараахь эрхээр хангана:

- (a) өөрсийн байр суурийг дэмжих, эсхүл хамгаалах боломж;
- (b) нотлох баримт болон тэмдэглэлд үндэслэн шийдвэр гаргуулах.

3. Тал бүр өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу давж заалдах, эсхүл цаашид хянан үзэх нөхцөлийн дагуу тухайн захиргааны үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарсан шийдвэрийг холбогдох эрх бүхий байгууллага хэрэгжүүлэх явдлыг хангана.

1.7 дугаар зүйл

Авлигын эсрэг арга хэмжээ

Тал бүр энэхүү хэлэлцээрт хамаарах асуудлаар өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу төрийн албан хаагчдыг авлигаас сэргийлэх болон авлигатай тэмцэх зохих арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

1.8 дугаар зүйл

Нууц мэдээлэл

1. Тал бүр энэхүү хэлэлцээрийн дагуу нөгөө Талын итгэл үзүүлж өгсөн мэдээллийн нууцлалыг өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу хадгална.

2. Энэхүү хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол нууц мэдээллийг задруулсны улмаас хууль тогтоомжоо хэрэгжүүлэхэд нь саад учруулах, эсхүл ямар нэг байдлаар нийтийн ашиг сонирхолд харшлах, эсхүл улсын болон хувийн тодорхой аж ахуйн нэгжийн хууль ёсны арилжааны ашиг сонирхолд хохирол учруулж болохуйц нууц мэдээлэл гаргаж өгөхийг энэхүү хэлэлцээрийн аль ч заалт аль нэг Талаас шаардахгүй.

1.9 дүгээр зүйл Татвар

1. Энэхүү хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол хэлэлцээрийн заалтууд татварын аливаа арга хэмжээнд хамаарахгүй.

2. Энэхүү хэлэлцээр нь аль нэг Талын татварын аливаа конвенцоор хүлээсэн эрх, үүргийг хөндөхгүй. Ийм конвенц энэхүү хэлэлцээрт үл нийцэх тохиолдолд нийцэхгүй байгаа хэмжээгээр тухайн конвенцийг дагаж мөрдөнө.

3. Энэхүү хэлэлцээрийн заалтууд нь татварын арга хэмжээнд хамаарах хэмжээгээр 1.3 болон 1.8 дугаар зүйлийг эдгээр татварын арга хэмжээнд хэрэглэнэ.

1.10 дугаар зүйл Үл хэрэглэх тохиолдол

1.7, 8, 12 дугаар бүлгээс бусад бүлгийн хувьд болон энэхүү хэлэлцээрийн зорилгоор 1994 оны ТХЕХ-ийн 20, 21 дүгээр зүйл энэхүү хэлэлцээрийн нэгэн хэсэг болж, тэдгээрийг *mutatis mutandis* зарчмаар хэрэглэнэ.

2.7, 8, 9, 10 дугаар бүлгийн зорилгоор ҮХЕХ-ийн 14, 14 bis дүгээр зүйлүүд энэхүү хэлэлцээрийн нэгэн хэсэг болж, тэдгээрийг *mutatis mutandis* зарчмаар хэрэглэнэ.

3. Талууд дараахь нөхцөл байдалтай холбоотой асуудлаар зөвлөлдөж болно:

- (a) эдийн засаг нь цөөн нэр төрлийн түүхий эдээс хамаарал бүхий Талын экспортын орлого эдгээр түүхий эдийн борлуулалт, эсхүл дэлхийн зах зээлийн үнэ буурснаас буурах;
- (b) аль нэг Тал өөрийн хүн амын амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэх зорилгоор аливаа тодорхой үйлдвэрлэлийг байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх шаардлага бий болсон.

Тайлбар: Энэ зүйлийн зорилгоор 1994 оны ТХЕХ-ийн 20 дугаар зүйлийн (b), ҮХЕХ-ийн 14 дүгээр зүйлийн (b) дэд хэсэг нь хүн, амьтан, ургамлын амьдрал, эсхүл эрүүл мэндийг хамгаалахад шаардлагатай арга хэмжээнд байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээг хамруулж ойлгоно. Түүнчлэн 1994 оны ТХЕХ-ийн 20 дугаар зүйлийн (g) дэд хэсэгт амьд болон амьгүй байгалийн шавхагдах нөөцийг хамгаалах арга хэмжээнд хамаарна.

1.11 дүгээр зүйл

Бусад хэлэлцээрт хамаарах нь

1. Талууд ДХБ-ын тухай хэлэлцээр, эсхүл Талуудын нэгдэн орсон аливаа бусад хэлэлцээрээр хүлээсэн эрх, үүргээ дахин нотолж байна.

2. Энэхүү хэлэлцээр нь ДХБ-ын тухай хэлэлцээрт нийцэхгүй тохиолдолд нийцэхгүй байгаа хэмжээгээр ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийг дагаж мөрдөнө.

3. Энэхүү хэлэлцээр нь ДХБ-ын тухай хэлэлцээрээс бусад Талуудын нэгдэн орсон аливаа бусад хэлэлцээрт нийцэхгүй тохиолдолд Талууд харилцан тааламжтай шийдэлд хүрэх зорилгоор олон улсын эрх зүйн нийтлэг зарчмыг харгалзан даруй зөвлөлдөнө.

1.12 дугаар зүйл

Хэрэгжүүлэх хэлэлцээр

Талуудын Засгийн газар энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор мэдээлэл болон журмыг тодорхойлсон хэлэлцээр (цаашид “Хэрэгжүүлэх хэлэлцээр” гэх)-ийг тусад нь байгуулах бөгөөд энэ нь энэхүү хэлэлцээрийн нэмэлт болно.

1.13 дугаар зүйл

Хамтарсан хороо

1. Энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд Талууд Хамтарсан хороог үүгээр байгуулав.

2. Хамтарсан хороо нь дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилт болон үйл ажиллагааг судалж үзэх болон хянан шалгах, шаардлагатай бол Талуудад холбогдох зөвлөмж өгөх;
- (b) энэхүү хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг авч үзэх, Талуудад зөвлөмж өгөх;
- (c) энэхүү хэлэлцээрийн дагуу байгуулсан бүх дэд хорооны үйл ажиллагааг удирдан чиглүүлэх, зохицуулах;
- (d) дараахь зүйлийг батлах:
 - (i) 2.20 болон 3.26 дугаар зүйлд тус тус дурдсан Барааны худалдааны талаарх Үйл ажиллагааны журам, Гарал үүслийн талаарх Үйл ажиллагааны журам;
 - (ii) шаардлагатай бусад шийдвэр;
- (e) Талуудын тохиролцсоны дагуу бусад чиг үүргийг гүйцэтгэх.

3. Хамтарсан хороо нь:

- (a) Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ;
- (b) 1.14 дүгээр зүйлд зааснаас бусад дэд хороо байгуулж болно;
- (c) өөрийн үүргийг дэд хороонд даалгаж болно.

4. Хамтарсан хороо нь өөрийн үйл ажиллагааны дүрэм болон журмыг тогтооно.

5. Хамтарсан хороо нь энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр үйлчилж эхлэх өдөр анхны хуралдаанаа хийж, цаашид Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

1.14 дүгээр зүйл Дэд хороо

1. Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр үйлчилж эхлэх өдөр дараахь дэд хороог байгуулна:

- (a) 2.19 дүгээр зүйлд заасны дагуу Барааны худалдааны дэд хороо;
- (b) 3.25 дугаар зүйлд заасны дагуу Гарал үүслийн дүрмийн дэд хороо;
- (c) 4.8 дугаар зүйлд заасны дагуу Гаалийн үйл ажиллагааны болон худалдааг хөнгөвчлөх дэд хороо;
- (d) 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээний дэд хороо;
- (e) 6.9 дүгээр зүйлд заасны дагуу Техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журмын дэд хороо;
- (f) 7.16 дугаар зүйлд заасны дагуу Үйлчилгээний худалдааны дэд хороо;
- (g) 8.6 дугаар зүйлд заасны дагуу Хувь хүний шилжилт хөдөлгөөний дэд хороо;
- (h) 9.13 дугаар зүйлд заасны дагуу Цахим худалдааны дэд хороо;
- (i) 10.18 дугаар зүйлд заасны дагуу Хөрөнгө оруулалтын дэд хороо;
- (j) 12.18 дугаар зүйлд заасны дагуу Оюуны өмчийн дэд хороо;
- (k) 13.5 дугаар зүйлд заасны дагуу Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны дэд хороо;
- (l) 14.2 дугаар зүйлд заасны дагуу Бизнесийн орчныг сайжруулах дэд хороо;
- (m) 15.4 дүгээр зүйлд заасны дагуу Хамтын ажиллагааны дэд хороо.

2. Дэд хороод нь 1 дэх хэсэгт дурьдсан холбогдох зүйлд тодорхойлсон чиг үүргийг гүйцэтгэнэ.

1.15 дугаар зүйл Харилцаа холбоо

Энэхүү хэлэлцээртэй холбоотой аливаа асуудлаарх харилцааг дэмжих зорилгоор Тал бүр харилцах этгээдийг томилно.

2 дугаар бүлэг
Барааны худалдаа

1 дүгээр хэсэг
Ерөнхий дүрэм

2.1 дүгээр зүйл
Тодорхойлолт

Энэхүү бүлгийн зорилгоор:

- (a) “хөдөө аж ахуйн тухай хэлэлцээр” гэх нэр томъёо нь ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь Хөдөө аж ахуйн тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (b) “демпингийн эсрэг арга хэмжээний тухай хэлэлцээр” гэх нэр томъёо нь ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь 1994 оны ТХЕХ-ийн 6 дугаар зүйлийг хэрэгжүүлэх тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (c) “хамгаалалтын арга хэмжээний тухай хэлэлцээр” гэх нэр томъёо нь ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь Хамгаалалтын арга хэмжээний тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (d) “татаас болон саармагжуулах арга хэмжээний тухай хэлэлцээр” гэх нэр томъёо нь ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь Татаас болон саармагжуулах арга хэмжээний тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;
- (e) “хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ” гэх нэр томъёо нь 2.8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэлнэ;
- (f) “гаалийн татвар” гэх нэр томъёо нь барааг импортлохтой холбоотойгоор ногдуулах гаалийн, эсхүл импортын аливаа татварыг хэлэх боловч дараахь зүйлийг хамруулахгүй:
 - (i) 1994 оны ТХЕХ-ийн 2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг болон 3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт нийцүүлэн ногдуулах дотоодын татвартай тэнцэх хураамж;

- (ii) аль нэг Талын хууль болон 1994 оны ТХЕХ-ийн 6 дугаар зүйл, Демпингийн эсрэг арга хэмжээний тухай болон Татаас болон саармагжуулах арга хэмжээний тухай хэлэлцээрийн дагуу хэрэгжүүлэх демпингийн эсрэг, эсхүл саармагжуулах татвар;
- (iii) үзүүлсэн үйлчилгээний өртөгтэй дүйцэх шимтгэл, эсхүл хураамж;
- (g) “барааны гаалийн үнэлгээ” гэх нэр томьёо нь импортын бараанд гаалийн татварын хувь ногдуулах зорилгоор бараанд тогтоосон үнэлгээг хэлнэ;
- (h) “дотоодын үйлдвэрлэл” гэх нэр томьёо нь аль нэг Талд үйл ажиллагаа явуулж байгаа ижил, эсхүл шууд өрсөлдөх чадвартай бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэгчдийг, эсхүл ижил, эсхүл шууд өрсөлдөх чадвартай бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн нийлбэр нь тухайн бүтээгдэхүүний үндэсний үйлдвэрлэлийн үндсэн хэсгийг бүрдүүлж байгаа үйлдвэрлэгчдийг хэлнэ;
- (i) “хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээ” гэх нэр томьёо нь 2.13 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээг хэлнэ;
- (j) “ноцтой хохирол” гэх нэр томьёо нь дотоодын үйлдвэрлэлийн ерөнхий нөхцөл байдал илэрхий доройтохыг;
- (k) “ноцтой хохирол учруулах аюул” гэх нэр томьёо нь зөвхөн мэдэгдэл, таамаглал, цаашдын боломжоор бус, харин бодит баримтад үндэслэн тогтоосон ноцтой хохирол учруулах нь зайлшгүй гэдэг нь тодорхой байдлыг хэлнэ.

2.2 дугаар зүйл

Барааны ангилал

Талууд хоорондын худалдаанд хамаарах барааны ангиллыг Уялдуулсан системтэй нийцүүлсэн байна.

2.3 дугаар зүйл Үндэсний нөхцөл

Тал бүр 1994 оны ТХЕХ-ийн 3 дугаар зүйлийн дагуу нөгөө Талын бараанд үндэсний нөхцөл олгох бөгөөд энэ зорилгоор 1994 оны ТХЕХ-ийн 3 дугаар зүйл *mutatis mutandis* зарчмаар энэхүү хэлэлцээрийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна.

2.4 дүгээр зүйл Гаалийн татварыг тэглэх, эсхүл бууруулах

1. Энэхүү хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол Тал бүр нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй бараанд ногдуулах гаалийн татварыг 1 дүгээр хавсралт дахь жагсаалтын дагуу тэглэх, эсхүл бууруулна.

2. Аль нэг Тал хүсэлт гаргавал 1 дүгээр хавсралт дахь жагсаалтын дагуу Талуудын хэлэлцэхээр тохиролцсон гарал үүсэлтэй барааг зах зээлд нэвтрүүлэх нөхцөлийг сайжруулах зэрэг асуудлаар Талууд жагсаалтад заасан нөхцөлийн дагуу хэлэлцэнэ.

3. 1994 оны ТХЕХ-ийн 2 дугаар зүйлийн 1(b) дэд хэсэгт заасны дагуу Талуудын хооронд худалдаалж байгаа барааг импортлох, эсхүл импортлохтой холбоотойгоор ногдуулах татвар, эсхүл хураамжаас чөлөөлнө.

4. Энэ зүйлийн аль ч заалт нь нөгөө талын аливаа барааг импортлоход 2.1 дүгээр зүйлийн (f) (i) дэд хэсгээс (iii) хүртэл дурдсан дотоодын татвартай тэнцэх хураамж, демпингийн эсрэг, эсхүл саармагжуулах татвар, эсхүл бусад татвар, хураамжийг ямар ч үед ногдуулахад аль нэг Талд саад болохгүй.

5. Тодорхой бараанд ногдуулж байгаа үндэстний нэн тааламжтай тарифын хэмжээ 1 дэх хэсгийн дагуух нөгөө Талын гарал үүсэлтэй, тухайн ижил код бүхий бараанд ногдуулах тарифын хэмжээтэй тэнцэх, эсхүл түүнээс бага хэмжээтэй болох тохиолдолд Тал бүр хугацаа алдалгүйгээр ийнхүү тэглэсэн, эсхүл бууруулсан талаар нөгөө Талдаа мэдэгдэнэ.

6. Тодорхой бараанд ногдуулж буй гаалийн татварын хэмжээнд үндэстний нэн тааламжтай нөхцөл үйлчилсний дүнд татварын хэмжээ 1 дэх хэсэгт заасны дагуу ижил тарифын баганаар ангилагдсан гарал үүсэлтэй бараанд үйлчилж байгаа гаалийн татварын хэмжээнээс бага болсон тохиолдолд, Тал бүр тэрхүү гарал үүсэлтэй холбоотой бараанд бага хэмжээг нь хэрэглэнэ.

2.5 дугаар зүйл Гаалийн үнэлгээ

Талуудын хооронд худалдаалж буй барааны гаалийн үнэлгээг тодорхойлох зорилгоор Гаалийн үнэлгээний тухай хэлэлцээрийн 1 дүгээр хэсгийг *mutatis mutandis* зарчмаар мөрдөнө.

2.6 дугаар зүйл Экспортын татаас

Аль ч Тал ДХБ-ын тухай хэлэлцээрт үл нийцэх экспортын аливаа татаасыг Хөдөө аж ахуйн тухай хэлэлцээрийн 1 дүгээр хавсралт дахь жагсаалт бүхий хөдөө аж ахуйн аливаа бараанд шинээр олгохгүй буюу хэрэгжүүлэхгүй.

2.7 дугаар зүйл Импортын болон экспортын хязгаарлалт

1. Аль нэг Тал нөгөө Талын аливаа барааг импортлох, эсхүл нөгөө Талд экспортлох, эсхүл экспортлох зорилгоор худалдахад гаалийн татвараас бусад ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн холбогдох хэсгийн дагуу хүлээсэн үүрэгт үл нийцэх аливаа хориг, эсхүл хязгаарлалт шинээр тогтоохгүй буюу хэрэгжүүлэхгүй.

2. Талуудын тохиролцох барааны хувьд нөгөө Талаас импортлох, эсхүл экспортлохтой холбоотой ДХБ-ын хэлэлцээрийн заалтад нийцүүлсэн гаалийн татвараас бусад хориг, эсхүл хязгаарлалтыг Аль нэг Тал нэвтрүүлсэн тохиолдолд нөгөө Талын холбогдох хууль тогтоомжид нийцэхүйцээр, тийм хориг, эсхүл хязгаарлалтыг нэвтрүүлэхээс өмнө, эсхүл түүнээс хойш нэн даруй нэг Тал нөгөө Талдаа холбогдох мэдээллийг нээлттэй байлгах болон мэдээллэхийг эрмэлзэнэ. Хориг, хязгаарлалт тогтоосон Тал мэдээллийг хуваалцах нь нийтийн ашиг сонирхолд үл нийцнэ хэмээн үзсэн тохиолдолд энэ заалт хэрэгжихгүй.

Тайлбар: Энэ заалтыг хэрэгжүүлэхдээ аль нэг Тал нөгөө Талдаа хүргүүлэх мэдээллийг ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн холбогдох журмын дагуу хүргүүлж болно.

2 дугаар хэсэг Хамгаалалтын арга хэмжээ

2.8 дугаар зүйл Хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэглэх нь

1. Энэ хэсгийн заалтыг хангахад аль нэг Тал нөгөө Талын гарал үүсэлтэй бараанд ногдуулж байгаа гаалийн татварыг 2.4 дүгээр зүйлийн дагуу тэглэх, эсхүл бууруулсны үр дүнд тэрхүү барааны импорт нь тухайн Талын дотоодын үйлдвэрлэлд үнэмлэхүй, эсхүл харьцангуй тоо хэмжээгээр нэмэгдэж, түүнчлэн тэрхүү гарал үүсэлтэй барааны импорт дотоодын үйлдвэрлэлд ноцтой хохирол учруулах, эсхүл ийм хохирол учруулах аюулыг бий болгох нөхцөлд хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг дотоодын үйлдвэрлэлд ноцтой хохирол учрахаас сэргийлэх, эсхүл учирсан хохирлыг нөхөх, улмаар зохицуулалтыг хялбарчлахад зайлшгүй шаардлагатай хамгийн бага хэмжээтэй хэрэгжүүлж болно.

2. Аль нэг Тал хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг:

- (a) энэхүү бүлэгт заасны дагуу гарал үүсэлтэй бараанд ногдуулж байгаа гаалийн татварыг цаашид бууруулахгүй байх;
- (b) гарал үүсэлтэй бараанд ногдуулж байгаа гаалийн татварын хэмжээг дараагийн аль багаас нь илүү гаргахгүйгээр нэмэгдүүлэх:
 - (i) хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх өдөр үйлчилж буй үндэстний нэн тааламжтай тариф;
 - (ii) энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр үйлчилж эхлэх өдрийн өмнөх өдөр үйлчилж буй үндэстний нэн тааламжтай тариф.

2.9 дүгээр зүйл Нөхцөл болон хязгаарлалт

1. Ноцтой хохирлоос сэргийлэх, эсхүл ийм хохирлыг багасгах болон зохицуулалтыг хялбарчлахад шаардлагатай хэмжээ, хугацаанд хэрэгжүүлэхээс бусад тохиолдолд хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ авахгүй ба тухайн хугацаа 3 жилээс хэтрэхгүй байна. Гэвч, нэн онцгой нөхцөлд хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацааг сунгаж болох бөгөөд хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх нийт хугацаа сунгасан хугацааг оролцуулан 6 жилээс хэтрэхгүй байна. Хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаа 1 жилээс илүү байх нөхцөлд

шаардлагатай зохицуулалтыг хийх зорилгоор уг арга хэмжээг хэрэгжүүлж байгаа Тал нь арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаанд түүнийг тогтмол хугацаагаар аажмаар чөлөөлнө.

2. Тодорхой гарал үүсэлтэй барааны импортод хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг тухайн бараанд хэрэгжүүлсэн хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээний хугацаатай тэнцэх, эсхүл 1 жилийн хугацаанд буюу эдгээрийн аль урт хугацаанд нь дахин хэрэгжүүлэхгүй.

3. Хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ дуусахад гарал үүсэлтэй тухайн бараанд ногдуулах гаалийн татварын хэмжээ хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ аваагүй тохиолдолд үйлчлэх хэмжээ байна.

4. Экспортлогч Талын гарал үүсэлтэй бараа импортлогч Талын тухайн барааны импортод 3 хувиас хэтрэхгүй хувийг эзэлж байвал хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэхгүй.

5. Талууд хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой журмыг тэнцвэртэй, шаардлагатай цаг үед нь, ил тод болон үр дүнтэй байдлаар хэрэгжүүлнэ.

2.10 дугаар зүйл

Мөрдөн шалгалт

1. Талууд хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг зөвхөн эрх бүхий байгууллагаас Хамгаалалтын арга хэмжээний тухай хэлэлцээрийн 3 болон 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан журмын дагуу мөрдөн шалгалт хийсний дараа хэрэгжүүлнэ.

2. Онцгой нөхцөл байдлаас бусад тохиолдолд 1 дэх хэсэгт дурдсан мөрдөн шалгалт эхэлсэн өдрөөс хойш 1 жилийн дотор дуусгах ба ямар ч тохиолдолд 18 сараас хэтрүүлэхгүй.

2.11 дүгээр зүйл

Мэдэгдэх болон зөвлөлдөх

1. Аль нэг Тал:

- (а) 2.10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан ноцтой хохирол, эсхүл ноцтой хохирол үүсэх аюул, үүний шалтгаантай холбоотой мөрдөн шалгалтыг эхлүүлэх;

- (b) хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ авах, эсхүл сунгах болсон тухай шийдвэрийн талаарх мэдээллийг бичгээр нөгөө Талд шуурхай мэдэгдэнэ.

2. 1 дэх хэсэгт дурдсан бичгээр мэдээлэл өгөх Тал нь нөгөө Талдаа дараахийг багтаасан холбогдох бүх мэдээллийг хүргүүлнэ.

- (a) 1(a) дэд хэсэгт дурдсан бичгээр өгөх мэдээлэлд мөрдөн шалгалт хийх шалтгаан, мөрдөн шалгалтад хамруулах зохих гарал үүсэлтэй барааны тодорхой тайлбар, Уялдуулсан систем дахь код, мөрдөн шалгалт хийх хугацаа болон эхлүүлэх огноо;

- (b) 1(b) дэд хэсэгт дурдсан бичгээр өгөх мэдээлэлд зохих гарал үүсэлтэй барааны импортын хэт өсөлтийн улмаас үүсэх ноцтой хохирол, эсхүл ийм хохирол учруулах аюулын талаар нотлох баримт, хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлэх зохих гарал үүсэлтэй барааны тодорхой тайлбар болон Уялдуулсан систем дахь код, хэрэгжүүлэх хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээний талаарх тодорхой тайлбар, арга хэмжээг хэрэгжүүлж эхлэх огноо болон үргэлжлэх хугацаа зэрэг орно.

3. Хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ авах, эсхүл сунгах санал гаргасан Тал 2.10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан мөрдөн шалгалтын үр дүнд гарах мэдээллийг үнэлж дүгнэх, хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээний талаар санал солилцох, 2.12 дугаар зүйлд заасан нөхөн олговрын талаар тохиролцох зорилгоор нөгөө Талтай урьдчилан зөвлөлдөх боломжоор хангана.

2.12 дугаар зүйл

Нөхөн олговор

1. Хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлэх, эсхүл сунгах санал гаргаж байгаа Тал нь худалдааны нөхөн олговор олгох арга замын талаар тохиролцож болно. Энэхүү нөхөн олговор хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээний үр дүнд ногдуулах гаалийн нэмэлт татварын хэмжээтэй бодит байдлаар тэнцүү байна.

2. Талууд 2.11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн дагуу зөвлөлдөөн эхэлснээс хойш 30 хоногийн дотор нөхөн олговрын талаар тохиролцоонд

хүрч чадахгүй тохиолдолд хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээнд хамрагдаж байгаа барааны гарал үүслийн Тал энэхүү хэлэлцээрийн дагуу гаалийн татварын хөнгөлөлтийг хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээтэй бодитоор тэнцэхүйц хэмжээгээр түдгэлзүүлж болно. Ийнхүү түдгэлзүүлэх эрх эдэлж буй Тал нь гаалийн татварын хөнгөлөлтийг гагцхүү тэнцэхүйц нөлөөнд хүрэхэд шаардлагатай хамгийн бага хугацаагаар болон гагцхүү хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаагаар түдгэлзүүлж болно.

2.13 дугаар зүйл

Хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээ

1. Хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлэх хугацааг удаашруулах нь хор уршгийг засахад хүнд байдал үүсгэх онцгой нөхцөл байдалд аль нэг Тал хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээг хэрэгжүүлж болно. Арга хэмжээг 2.8 дугаар зүйлийн 2(a), эсхүл 2(b) дэд хэсэгт заасан хэлбэрт нийцүүлэх ба нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй барааны импортын өсөлт дотоодын үйлдвэрлэлд ноцтой хохирол учруулсан буюу учруулах аюулын гарцаагүй нотолгоог урьдчилан тодорхойлсоны үндсэн дээр хэрэгжүүлнэ.

2. Аль нэг Тал хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээс өмнө нөгөө Талдаа бичгээр мэдэгдэнэ. Хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээг хэрэгжүүлж эхэлмэгц арга хэмжээний талаар Талууд зөвлөлдөнө.

3. Хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээ 200 хоногоос хэтрэхгүй. Энэ хугацаанд 2.10 дугаар зүйлд заасан зохих шаардлагыг биелүүлнэ. Хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацааг 2.9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан хугацаанд оруулж тооцно.

4. Хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээг 2.9 дүгээр зүйлийн 3-аас 5 дахь хэсэгт *mutatis mutandis* зарчмаар нийцүүлнэ. 2.10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан мөрдөн шалгалтаар нөгөө Талын гарал үүсэлтэй барааны импорт дотоодын үйлдвэрлэлд ноцтой хохирол учруулсан, эсхүл учруулах аюултай эсэх нь тогтоогдоогүй тохиолдолд хоёр талын хамгаалалтын түр арга хэмжээний үр дүнд ногдуулсан гаалийн татварыг нөхөн олгоно.

2.14 дүгээр зүйл
ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн дагуу хэрэгжүүлэх хамгаалалтын
арга хэмжээтэй хамаарах нь

1. Аль нэг Тал:

- (a) 1994 оны ТХЕХ-ийн 19 дүгээр зүйл болон Хамгаалалтын арга хэмжээний тухай хэлэлцээр;
- (b) хөдөө аж ахуйн тухай хэлэлцээрийн 5 дугаар зүйлийн дагуу нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй бараанд хамгаалалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлэхэд энэ хэсэг саад болохгүй.

2. 1994 оны ТХЕХ-ийн 19 дүгээр зүйл болон Хамгаалалтын арга хэмжээний тухай хэлэлцээр, эсхүл Хөдөө аж ахуйн тухай хэлэлцээрийн 5 дугаар зүйлийн дагуу аль нэг Тал нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй барааны импортод хамгаалалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлж байгаа бол тэрхүү импортод энэ хэсгийн дагуу хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг нэг зэрэг хэрэгжүүлэхгүй.

3. Аль нэг Тал нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй барааны импортод энэхүү бүлгийн дагуу хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг 1994 оны ТХЕХ-ийн 19 дүгээр зүйл болон Хамгаалалтын арга хэмжээний тухай хэлэлцээр, эсхүл Хөдөө аж ахуйн тухай хэлэлцээрийн 5 дугаар зүйлийн дагуу хэрэгжүүлэх хамгаалалтын арга хэмжээнээс өмнө хэрэгжүүлсэн бол энэ хамгаалалтын арга хэмжээг хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээний нийт хугацаанд оруулж тооцно. Энэхүү хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлж дуусмагц тухайн Тал үлдсэн хугацаанд тэрхүү импортод хоёр талын хамгаалалтын арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж болно.

2.15 дугаар зүйл

Харилцаа холбоо

2.11 дүгээр зүйлийн 1, 2.13 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт дурдсан бичгээр өгөх мэдэгдэл болон энэ хэсгийн дагуу Талууд хоорондын аливаа харилцаа холбоог англи хэлээр гүйцэтгэнэ.

2.16 дугаар зүйл

Хяналт

Талууд энэ хэсгийн заалтыг шаардлагатай бол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлсэн өдрөөс хойш 10 жилийн дараа хянаж үзнэ.

3 дугаар хэсэг Бусад заалт

2.17 дугаар зүйл

Демпингийн эсрэг болон саармагжуулах арга хэмжээ

Энэхүү бүлгийг 1994 оны ТХЕХ-ийн 6 дугаар зүйл, Демпингийн эсрэг арга хэмжээний тухай, Татаас болон саармагжуулах арга хэмжээний тухай хэлэлцээрийн дагуу аливаа арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд аль нэг Талд саад болохоор тайлбарлахгүй.

2.18 дугаар зүйл

Төлбөрийн тэнцлийг хангах зорилгоор авах арга хэмжээ

1. Төлбөрийн тэнцлийг хангах зорилгоор аливаа арга хэмжээ авахад аль нэг Талд саад болохоор энэхүү Бүлгийг тайлбарлахгүй. Аль нэг Тал ийм арга хэмжээ авахдаа 1994 оны ТХЕХ-ийн 12 дугаар зүйл болон ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь ТХЕХ-ийн төлбөрийн тэнцэлтэй холбогдсон заалтын тухай харилцан ойлголцох барим бичигт заасан нөхцөлийн дагуу хэрэгжүүлнэ.

2. Аль нэг Тал Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн зүйлд нийцүүлэн валютын хяналт, эсхүл хязгаарлалтын арга хэмжээ авахад энэ бүлгийн аль ч заалт саад болохгүй.

2.19 дүгээр зүйл

Барааны худалдааны дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд Барааны худалдааны дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо нь дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) талуудын тохиролцсоны дагуу энэ бүлэгтэй холбоотой аливаа бусад асуудлыг авч үзэх;
- (c) 2.20 дугаар зүйлд заасан Барааны худалдаанд хамаарах үйл ажиллагааны журмыг хянах, шаардлагатай бол Хамтарсан хороонд зохих зөвлөмжийг өгөх;

(d) дэд хорооны үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;

(e) хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

2.20 дугаар зүйл

Барааны худалдааны талаарх үйл ажиллагааны журам

Хамтарсан хороо нь энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдөр Талуудын холбогдох байгууллагууд энэхүү бүлгийн дагуу үүргээ биелүүлэхтэй холбоотой тодорхой дэгийг тогтоосон Барааны худалдааны талаарх үйл ажиллагааны журмыг батална.

2.21 дүгээр зүйл

Экспорттой холбоотой хамтын ажиллагаа

Талууд экспортлогч Талын экспортолж байгаа хуучин автомашины талаар 15 дугаар бүлэгт заасны дагуу хамтран ажиллана.

3 дугаар бүлэг

Гарал үүслийн дүрэм

3.1 дүгээр зүйл

Тодорхойлолт

Энэхүү бүлгийн зорилгоор:

(a) “эрх бүхий төрийн байгууллага” гэх нэр томъёо нь Тал бүрийн хууль тогтоомжийн дагуу гарал үүслийн гэрчилгээ олгох үүрэг бүхий, эсхүл тийм гэрчилгээ олгох нэгж буюу байгууллагыг томилж үүрэг бүхий эрх бүхий байгууллагыг хэлнэ;

(b) “экспортлогч” гэх нэр томъёо нь экспортлогч Талаас бараа экспортолж байгаа экспортлогч Талд байршилтай этгээдийг хэлнэ;

(c) “нэг Талын үйлдвэр-хөлөг онгоц”, эсхүл “нэг Талын далайн хөлөг онгоц” гэх нэр томъёо нь дараахь нөхцөлийг хангасан үйлдвэр-

хөлөг онгоц, эсхүл далайн хөлөг онгоцыг хэлнэ:

- (i) тухайн Талд бүртгэлтэй;
- (ii) тухайн Талын далбааг мандуулсан;
- (iii) дараахь нөхцөлийн аль нэгийг хангасан:

(A) тэдгээрийн хамгийн багадаа 50 хувь нь тухайн Талуудын иргэдийн өмчлөлд байдаг;

(B) тэдгээр нь аль нэг Талд төвтэй, мөн тэнд үндсэн үйл ажиллагаа эрхэлдэг, түүнчлэн Тал бус улсад бүртгэлтэй аливаа тэнгисийн хөлөг, эсхүл усан онгоц өмчилдөггүй хуулийн этгээдийн өмчлөлд байдаг;

- (d) “аль нэг Талын зохих гарал үүсэл орлох бараа” буюу “аль нэг Талын зохих гарал үүсэл орлох материал” гэх нэр томъёо нь арилжааны зориулалтаараа бие биенээ орлох, тэдгээрийн мөн чанар нь үндсэндээ адилхан, аль нэг Талын гарал үүсэлтэй бараа, эсхүл материалын аль тохирохыг хэлнэ;

“нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд” гэх нэр томъёо нь тодорхой хугацаагаар тасалбар болгон эдийн засгийн эх үүсвэр, өр төлбөрийг актив, пассиваар бүртгэх, түүнд гарч буй өөрчлөлтийг хэрхэн хэмжих болон тайлагнах, ямар мэдээллийг хэрхэн толилуулах болон санхүүгийн тайланг бэлтгэх тал дээр байгууллагын хүрээнд харилцан хүлээн зөвшөөрөгдсөн болон бодитоор батлагдсан зарчмыг хэлнэ. Эдгээр стандарт нь нийтээр дагаж мөрдөх ерөнхий зарчим, түүнчлэн нарийвчилсан практик хэрэглээ болон хэмжих аргачлал байж болно;

- (e) “импортлогч” гэх нэр томъёо нь импортлогч Тал руу бараа импортолж байгаа этгээдийг хэлнэ.

- (f) “туслах материал” гэх нэр томъёо нь өөр бараа үйлдвэрлэх, турших, эсхүл шалгахад ашигласан, гэхдээ тухайн бараанд биет хэлбэрээр шингээгүй (түүний бүрдэл хэсэг болоогүй) барааг, эсхүл өөр бараа үйлдвэрлэхтэй холбогдуулан барилга байгууламжийн засварын ажилд, эсхүл тоног төхөөрөмж ажиллуулахад ашигласан барааг, түүний дотор дараахь зүйлсийг хэлнэ:

- (i) түлш болон эрчим хүч;
- (ii) багаж хэрэгсэл, хэв болон цутгуур;

- (iii) барилга байгууламжийн болон тоног төхөөрөмжийн засварын ажилд ашигласан сэлбэг хэрэгсэл болон бараа;
- (iv) үйлдвэрлэлийн явцад ашигласан, эсхүл тоног төхөөрөмж ажиллуулахад болон барилга байгууламжид ашигласан тос, тослох материал, хольц болон бусад бараа;
- (v) бээлий, хамгаалалтын нүдний шил, гутал, хувцас, аюулгүй ажиллагааны тоног хэрэгсэл болон сэлбэг;
- (vi) барааг турших, эсхүл шалгах зориулалтаар ашигласан тоног төхөөрөмж, аппарат хэрэгсэл болон сэлбэг;
- (vii) идэвхжүүлэгч (катализатор) болон уусгагч (бодис);
- (viii) өөр бараанд биет хэлбэрээр шингээгүй, гэхдээ тухайн барааг үйлдвэрлэхэд түүнийг ашигласан явдал тухайн үйлдвэрлэлийн нэг дамжлага хэсэг болохыг нотлон харуулж чадах аливаа бусад бараа;

“материал” гэх нэр томъёо нь өөр бараа үйлдвэрлэхэд ашигласан барааг хэлнэ;

- (g) “зохих гарал үүсэлгүй материал” гэх нэр томъёо нь энэ бүлэгт заасан гарал үүслийн шаардлагыг хангаагүй материалыг хэлнэ;
- (h) “зохих гарал үүсэлтэй материал” гэх нэр томъёо нь энэ бүлэгт заасан гарал үүслийн шаардлагыг хангасан материалыг хэлнэ;
- (i) “бараа тээвэрлэх болон ачих зориулалттай савлагааны (баглаа боодлын) материал болон хайрцаг сав” гэх нэр томъёо нь тээвэрлэлтийн явцад барааг хамгаалах зорилгоор ашигладаг, 3.13 дугаар зүйлд заасан жижиглэн худалдах барааны савлагааны (баглаа боодлын) материал болон хайрцаг савнаас бусад барааг хэлнэ;
- (j) “тарифын хөнгөлөлт” гэх нэр томъёо нь экспортлогч Талын гарал үүсэлтэй бараанд 2.4 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн дагуу хамаарах гаалийн татварын хувь хэмжээг хэлнэ;
- (k) “үйлдвэрлэгч” гэх нэр томъёо нь бараа буюу материалын үйлдвэрлэл эрхэлдэг этгээдийг хэлнэ;

- (l) “үйлдвэрлэл” гэх нэр томъёо нь бараа гаргаж авах аргыг, түүний дотор үйлдвэрлэх, угсрах, боловсруулах, өсгөх, ургуулах, үржүүлэх, ашигт малтмал олборлох, баяжуулах, ургац хураах, загас агнах, урхи тавих, түүх буюу цуглуулах, хураах, ан агнах болон амьдаар нь барихыг хэлнэ.

3.2 дугаар зүйл

Зохих гарал үүсэлтэй бараа

Энэ бүлэгт өөрөөр заагаагүй бол аливаа нэг бараа дараахь тохиолдолд аль нэг Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа байх шаардлагыг хангана:

- (a) тухайн бараа 3.3 дугаар зүйлд заасны дагуу тухайн Талд бүхэлд нь гаргаж авсан, эсхүл бүрэн үйлдвэрлэгдсэн;
- (b) тухайн барааг бүхэлд нь гагцхүү холбогдох Талын зохих гарал үүсэлтэй материалаар үйлдвэрлэсэн байх;

тухайн бараа 2 дугаар хавсралтад заасан бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм (тарифын ангилал өөрчлөгдөх, өртгийн агууламжийн шаардлага хангах, эсхүл үйлдвэрлэлийн буюу боловсруулалтын тодорхой технологи ашигласан байх)-ийн шаардлагыг хангаж байгаа, мөн хэрэв энэхүү бүлгийн холбогдох бусад бүх шаардлагыг хангаж тухайн барааг зохих гарал үүсэлгүй материалаар холбогдох Талд бүхэлд нь үйлдвэрлэсэн.

3.3 дугаар зүйл

Бүрэн гарал үүсэлтэй бараа

3.2 дугаар зүйлийн (a) дэд хэсгийн зорилгоор дараахь барааг аль нэг Талд бүхэлд нь гаргаж авсан, эсхүл бүрэн үйлдвэрлэгдсэн гэж үзнэ:

- (a) тухайн Талд төрсөн болон өсч бойжсон амьд амьтан;
- (b) тухайн Талд ан агнах, урхи тавих, загас агнах, цуглуулах, эсхүл амьдаар нь барих замаар олж авсан амьтан;
- (c) тухайн Талд байгаа амьд амьтнаас гаргаж авсан бараа;
- (d) тухайн Талд хураасан, түүсэн, эсхүл цуглуулсан ургамал болон ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн;
- (e) тухайн Талд олборлосон буюу баяжуулсан, (a)-аас (d) дэд хэсэгт үл хамаарах эрдэс бүтээгдэхүүн болон байгалийн тогтоцтой

бусад бодис;

- (f) тухайн Талын харьяа тэнгисээс гадна орших далай, тэнгисийн уснаас тухайн Талын хөлөг онгоцоор барьсан загас агнуурын бараа болон бусад бараа;
- (g) тухайн Талын харьяа тэнгисээс гадна орших тухайн Талын үйлдвэр-хөлөг онгоцон дээр (f) дэд хэсэгт хамаарах бараагаар үйлдвэрлэсэн бараа;
- (h) тухайн Тал НҮБДЭЗК-ийн холбогдох заалтын дагуу тухайн Талын харьяа тэнгисээс гадна орших далай, тэнгисийн ёроол буюу хөрснөөс олборлолт хийх эрхтэй байх тохиолдолд тэрхүү далай, тэнгисийн ёроол буюу хөрснөөс гаргаж авсан бараа;
- (i) тухайн Талд цуглуулсан, тухайн Талд анхны зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон, сэргээх буюу засварлах ч боломжгүй болсон бөгөөд зөвхөн устгах, эсхүл эд анги буюу түүхий эд болгоход тохиромжтой бараа;

тухайн Талд явагдсан үйлдвэрлэлийн буюу боловсруулалтын үйл ажиллагааны үр дүнд, эсхүл хэрэглээний явцад бий болсон бөгөөд зөвхөн устгах, эсхүл эд анги буюу түүхий эд болгон ашиглахад тохиромжтой хаягдал буюу хог;

- (j) анхны зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон, сэргээх буюу засварлах ч боломжгүй болсон эд зүйлээр тухайн Талд сэргээн засварласан эд анги буюу түүхий эд;
- (k) зөвхөн (a)-аас (k) дэд хэсэгт заасан бараанаас гаргаж авсан буюу түүгээр үйлдвэрлэсэн бараа.

3.4 дүгээр зүйл **Өртгийн агууламжийн шаардлага**

1.3.2 дугаар зүйлийн (c) дэд хэсгийн зорилгоор, аливаа нэг бараа өртгийн агууламжийн шаардлага хангасан эсэхийг дараахь аргын аль нэгээр тооцно:

- (a) зохих гарал үүсэлгүй материалын өртөгт суурилсан арга (“Хасах арга”)

$$\Theta\text{АШ} = \frac{\text{ФОБ үнэ} - \text{ЗГҮ-гүй МӨ}}{\text{ФОБ үнэ}} \times 100$$

(b) зохих гарал үүсэлтэй материалын өртөгт суурилсан арга (“Нэмэх арга”)

$$\text{ӨАШ} = \frac{\text{ЗГҮ-тэй МӨ} + \text{Ажлын шууд зардал} + \text{Нэмэгдэл шууд зардал} + \text{Ашиг}}{\text{ФОБ үнэ}} \times 100$$

Үүнд:

ӨАШ гэдэг нь аливаа нэг барааны өртгийн агууламжийн шаардлага, хувиар илэрхийлэгдсэн болно;

ФОБ үнэ гэдэг нь, 2 дахь хэсэгт зааснаас бусад тохиолдолд, тээврийн төрлөөс үл хамааран, тухайн барааг худалдан авагчаас тухайн барааг худалдагчид төлөх тухайн барааг (тээврийн хэрэгслийн) тавцан дээр гаргаад чөлөөлөгдөх нөхцөлийн үнэ болно. Үүнд тухайн барааг экспортлох үед хасагдсан, чөлөөлсөн, эсхүл буцаан олгосон дотоодын аливаа онцгой албан татвар хамаарахгүй;

ЗГҮ-гүй МӨ гэдэг нь тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан, зохих гарал үүсэлгүй материалын өртөг болно;

ЗГҮ-тэй МӨ гэдэг нь тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан, зохих гарал үүсэлтэй материалын өртөг болно.

Тайлбар: Аливаа нэг бараа өртгийн агууламжийн шаардлага хангасан эсэхийг тооцох зорилгоор экспортлогч Талын Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмыг мөрдөнө.

2. 1 дэх хэсэгт дурдсан ФОБ үнэ нь дараахь үнэ байна:

- (a) хэрэв аливаа нэг барааны ФОБ үнэ байгаа боловч тэр нь тодорхой бус бөгөөд тогтоох боломжгүй бол тухайн бараанд зориулж худалдан авагчаас тухайн барааг үйлдвэрлэгчид төлсөн болохыг анх тогтоосон үнэд залруулга хийсэн үнэ;
- (b) хэрэв аливаа нэг барааны ФОБ үнэ байхгүй бол Гаалийн үнэлгээний тухай хэлэлцээрийн 1-8 дугаар зүйлийн дагуу тодорхойлсон үнэ.

3. Аливаа нэг бараа өртгийн агууламжийн шаардлага хангасан эсэхийг 1 дэх хэсгийн дагуу тооцох зорилгоор, тухайн барааг аль нэг Талд үйлдвэрлэхэд ашигласан материалын өртөг нь:

- (a) Гаалийн үнэлгээний тухай хэлэлцээрийн дагуу тодорхойлогдох бөгөөд түүнд тухайн материалыг холбогдох барааны үйлдвэрлэгч байршиж буй Талын импортын боомт хүртэл тээвэрлэхэд гарсан тээврийн зардал, мөн хэрэгцээтэй гэж үзвэл даатгалын хураамж, баглаа боодлын болон бусад бүх зардал багтсан байна;

хэрэв уг өртөг нь тодорхой бус бөгөөд тогтоох боломжгүй бол уг материалд зориулж тухайн Талд төлсөн болохыг анх тогтоосон үнэ өртөг нь тодорхой бус бөгөөд тогтоох боломжгүй бол уг агуулахаас холбогдох үйлдвэрлэгчийн байршиж буй газар хүртэл тээвэрлэхэд тухайн Талд гарсан тээврийн, даатгалын болон баглаа боодлын зэрэг бүх зардал, мөн тухайн Талд гарсан болох нь тодорхой бөгөөд тогтоож болох аливаа бусад зардлыг хасч болно.

4. Аливаа нэг бараа аль нэг Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болохыг тогтоохын тулд тухайн бараа өртгийн агууламжийн шаардлага хангасан эсэхийг тооцох зорилгоор:

- (a) тухайн барааны 1(a) дэд хэсэгт заасан ЗГҮ-гүй МӨ-т тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан, холбогдох Талын зохих гарал үүсэлтэй материалыг үйлдвэрлэхэд ашигласан зохих гарал үүсэлгүй материалын өртгийг тооцохгүй;
- (b) тухайн барааны 1(b) дэд хэсэгт заасан ЗГҮ-тэй МӨ-т тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан, холбогдох Талын зохих гарал үүсэлтэй материалыг үйлдвэрлэхэд ашигласан зохих гарал үүсэлгүй материалын өртгийг тооцно.

5. 2(b) болон 3(a) дэд хэсгийн зорилгоор, аливаа нэг бараа эсхүл аливаа нэг материалын өртгийг тодорхойлох үүднээс Гаалийн үнэлгээний тухай хэлэлцээрийг хэрэглэхэд дотоодын хэлцэлүүд, эсхүл тухайн бараа буюу материалд хамаарах хэлцэл байхгүй тохиолдлуудыг авч үзэхдээ Гаалийн үнэлгээний тухай хэлэлцээрийг *mutatis mutandis* зарчмын дагуу хэрэглэнэ.

3.5 дугаар зүйл

Нийлмэл гарал үүсэл

Аливаа бараа аль нэг Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болох эсэхийг тогтоох зорилгоор:

- (a) аль нэг Талын зохих гарал үүсэлтэй барааг нөгөө Тал бараа үйлдвэрлэхэд материал байдлаар ашигласан тохиолдолд уг материалыг бараа үйлдвэрлэхдээ материал хэлбэрээр ашиглаж буй талын зохих гарал үүсэлтэй гэж үзэж болно;

аль нэг Талд явагдсан үйлдвэрлэлийг нөгөө Талд явагдсан үйлдвэрлэл гэж үзэж болно;

- (b) тухайн Талд, эсхүл нөгөө Талд нэг буюу хэд хэдэн үйлдвэрлэгчийн олон төрлийн шат дамжлага дамжсан үйлдвэрлэлийг, хэрэв холбогдох барааг зохих гарал үүсэлгүй материалаар үйлдвэрлэсэн бол харгалзан үзэж болно.

уг барааны үйлдвэрлэлийн эцсийн үйл ажиллагаа экспортлогч Талд явагдсан байхаас гадна уг үйлдвэрлэлийн ажиллагаа нь 3.7 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагаанаас гадна үйлдвэрлэлийн ажиллагаа хийгдсэн тохиолдолд.

3.6 дугаар зүйл

De Minimis (Үл тооцох хувь)

1.2 дугаар хавсралтад заасан бүтээгдэхүүний тусгай дүрмийг хэрэглэхийн тулд, аливаа нэг бараа үйлдвэрлэхэд ашигласан, тухайн бараанд хамаарах дүрэмд үл нийцэх, зохих гарал үүсэлгүй материалыг, уг материал нийтдээ холбогдох барааны үнэ, жин, эсхүл эзлэхүүний тодорхой хувиас хэтрээгүй бөгөөд тухайн бараанд хамаарах бүтээгдэхүүний тусгай дүрэмд тийм хувь заасан байх тохиолдолд, үл тооцно.

2.1 дэх хэсэг зохих гарал үүсэлгүй тухайн материал гарал үүслийг нь энэ зүйлийн дагуу тодорхойлж байгаа барааны мөрнөөс өөр мөрөнд заагдсан байхаас бусад тохиолдолд Уялдуулсан системийн 1-ээс 24 дүгээр бүлэгт заасан аливаа барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан зохих гарал үүсэлгүй материалд хамаарахгүй.

3.7 дугаар зүйл Үл хамаарах ажиллагаа

1. Аливаа барааг дараахь ердийн шалтгаанаар аль нэг Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа гэж үзэхгүй:

- (a) тээвэрлэлт болон хадгалалтын явцад бүтээгдэхүүний хэвийн байдлыг хангах ажиллагаа (хатаах, хөлдөөх, давсны уусмалд хадгалах зэрэг) болон тэдгээртэй адилтгах бусад ажиллагаа;
- (b) сав, баглаа боодлыг өөрчлөх, мөн сав боодлыг задалж салгах болон нэгтгэх;
- (c) задлах (задаргаа хийх);

шил, авдар, хайрцагт савлах болон тэдгээртэй адилтгах энгийн үйл ажиллагаа;

- (d) Уялдуулсан системийн ерөнхий тайлбар дүрмийн 2(а) дүрмийн дагуу аливаа бараа гэж ангилагдах эд анги болон бүрдэл хэсгүүдийг цуглуулж бөөгнүүлэх;
- (e) олон төрлийн барааг зүгээр хольж нийлүүлэн иж бүрдэл болгох;
- (f) (a)–аас (f) дэд хэсэгт дурдсан ажиллагааг аливаа байдлаар хослуулах.

2. 1 дэх хэсэг нь 2 дугаар хавсралтад заасан бүтээгдэхүүний тусгай дүрмээс давуу хүчинтэй байна.

3.8 дугаар зүйл Тээвэрлэлтийн шалгуур

1. Нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй барааг дараахь тохиолдолд тээвэрлэлтийн шалгуур хангасанд тооцно:

- (a) нөгөө Талаас шууд тээвэрлэсэн;
- (b) энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус нэг буюу хэд хэдэн улсаар дамжуулан өнгөрүүлэх, эсхүл тэнд байгаа агуулахад түр хадгалах зорилгоор тэдгээр улсаар дамжуулан тээвэрлэсэн, ингэхдээ тухайн барааг буулгах, дахин ачих, мөн түүний хэвийн байдлыг хангах аливаа бусад ажиллагаанаас өөр ажиллагаа хийгдээгүй байх.

2. Хэрэв нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа 1 дэх хэсэгт заасан тээвэрлэлтийн шалгуурыг хангаагүй бол тухайн барааг нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа гэж үзэхгүй.

3.9 дүгээр зүйл

Угсраагүй буюу задалсан бараа

1. Хэрэв аливаа бараа 3.2-оос 3.7 дугаар зүйлийн холбогдох заалтын шаардлагыг хангаж байгаа бөгөөд нөгөө Талаас аль нэг Тал руу угсраагүй эсхүл задалсан байдлаар орж ирсэн боловч Уялдуулсан системийн ерөнхий тайлбар дүрмийн 2(а) дугаар дүрмийн дагуу угсарсан бараа буюу иж бүрдэл гэж ангилагдаж байвал тэрхүү барааг нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа гэж үзнэ.

2. Аль нэг Тал руу оруулсан бөгөөд Уялдуулсан системийн ерөнхий тайлбар дүрмийн 2(а) дугаар дүрмийн дагуу угсарсан бараа буюу иж бүрдэл гэж ангилсан угсраагүй буюу задалсан материалаар тухайн Талд угсарсан барааг, хэрэв тэрхүү угсраагүй буюу задалсан материалын дундаас зохих гарал үүсэлгүй материал бүрийг тухайн Тал руу угсраагүй буюу задалсан байдлаар бус салангид нь оруулсан бол тухайн бараа 3.2-оос 3.7 дугаар зүйлийн холбогдох заалтын шаардлагыг хангах байсан тохиолдолд, тухайн Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа гэж үзнэ.

3.10 дугаар зүйл

Орлох бараа болон материал

1. Аливаа бараа аль нэг Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болохыг тогтоох зорилгоор, хэрэв бараа материалын нөөцөд Тухайн талын зохих гарал үүсэлтэй орлох материал болон зохих гарал үүсэлгүй орлох материалыг хольж тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан бол тухайн материалын гарал үүслийг тухайн Талын нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчимд заасан бараа материалын нөөцийн удирдлагын аргаар тогтоож болно.

2. Хэрэв тухайн Талын зохих гарал үүсэлтэй орлох бараа болон гарал үүсэлгүй орлох барааг бараа материалын нөөцөд хольсон бөгөөд экспортоор гаргахаас өмнө тэдгээрийг хольсон Талд буулгах, дахин ачих, мөн түүний хэвийн байдлыг хангах аливаа бусад ажиллагаанаас өөр үйлдвэрлэлийн аливаа процесс буюу аливаа ажиллагаа хийгдээгүй бол тухайн барааны гарал үүслийг тухайн Талын нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн

зөвшөөрсөн зарчимд заасан бараа материалын нөөцийн удирдлагын аргаар тогтоож болно.

3.11 дүгээр зүйл Туслах материал

Туслах материалыг хаана үйлдвэрлэснээс үл харгалзан холбогдох барааг үйлдвэрлэсэн Талын зохих гарал үүсэлтэй материал гэж үзнэ.

3.12 дугаар зүйл

Дагалдах хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэл болон багаж хэрэгсэл

1. Аливаа бараа үйлдвэрлэхэд ашигласан гарал үүсэлгүй бүх материалын хувьд холбогдох тарифын ангилал өөрчлөгдсөн, эсхүл 2 дугаар хавсралтад заасан тодорхой үйлдвэрлэлийн буюу боловсруулалтын үйл ажиллагаа хийгдсэн эсэхийг тогтооход тухайн бараатай хамт нийлүүлсэн, тухайн барааны стандарт дагалдах хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэл, эсхүл багаж хэрэгслийн бүрдэл хэсэг болох дагалдах хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэл, эсхүл багаж хэрэгслийг дараахь тохиолдолд тооцохгүй:

- (a) тухайн дагалдах хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэл, эсхүл багаж хэрэгслийн хувьд тэдгээрийг холбогдох үнийн нэхэмжлэх дээр тусад нь бичсэн эсэхийг үл харгалзан, тухайн бараанаас тусдаа үнийн нэхэмжлэх байхгүй байх;
- (b) тухайн дагалдах хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэл, эсхүл багаж хэрэгслийн тоо хэмжээ болон үнэ тухайн барааны хувьд хэвийн байх.

2. Хэрэв аливаа барааны хувьд өртгийн агууламжийн шаардлага тавигдсан бол тухайн барааны өртгийн агууламжийг тооцохдоо тухайн дагалдах хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэл, эсхүл багаж хэрэгслийн үнийг, тухайн тохиолдлыг харгалзан, тухайн барааг үйлдвэрлэсэн Талын зохих гарал үүсэлтэй материалын, эсхүл зохих гарал үүсэлгүй материалын өртөг гэж үзнэ.

3.13 дугаар зүйл

Жижиглэн худалдах барааны савлагаа, баглаа боодлын материал болон хайрцаг сав

1. Уялдуулсан системийн ерөнхий тайлбар дүрмийн 5 дугаар дүрмийн дагуу тухайн бараатайгаа хамт ангилагдах жижиглэн худалдах барааны савлагаа, баглаа боодлын материал болон хайрцаг савыг уг барааны гарал үүслийг тодорхойлоход дор дурдсан тохиолдолд тооцохгүй:

(а) тухайн бараа 3.2 дугаар зүйлийн (а) дэд хэсэгт зааснаар бүхэлд нь гаргаж авсан, эсхүл бүрэн үйлдвэрлэгдсэн;

(б) тухайн барааг 3.2 дугаар зүйлийн (б) дэд хэсэгт зааснаар гагцхүү зохих гарал үүсэлтэй материалаар үйлдвэрлэсэн байх;

тухайн барааны тарифын ангилал өөрчлөгдсөн байх, эсхүл түүнийг үйлдвэрлэхэд 2 дугаар хавсралтад заасан тодорхой үйлдвэрлэлийн буюу боловсруулалтын үйл ажиллагаа хийгдсэн.

2. Хэрэв аливаа барааны хувьд өртгийн агууламжийн шаардлага тавигдсан бол тухайн барааны өртгийн агууламжийг тооцохдоо жижиглэн худалдах барааны савлагаа, баглаа боодлын материал болон хайрцаг савны үнийг, тухайн тохиолдлыг харгалзан, тухайн барааг үйлдвэрлэсэн Талын зохих гарал үүсэлтэй материалын, эсхүл зохих гарал үүсэлгүй материалын өртөг гэж үзнэ.

3.14 дүгээр зүйл

Бараа тээвэрлэх болон ачих зориулалттай савлагаа, баглаа боодлын материал болон хайрцаг сав

Аливаа барааг тээвэрлэх болон ачих зориулалттай савлагаа, баглаа боодлын материал болон хайрцаг савыг тухайн барааны гарал үүслийг тогтооход тооцохгүй.

3.15 дугаар зүйл

Тарифын хөнгөлөлт эдлэх хүсэлт

1. Импортлогч Тал экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараанд гарал үүслийн гэрчилгээг үндэслэн энэ хэлэлцээрийн дагуу тарифын хөнгөлөлт олгоно.

2. 1 дэх хэсгийг үл харгалзан:

(а) импортлогч Тал Америкийн Нэгдсэн Улсын 1,500 доллараар илэрхийлэгдсэн хэмжээнээс, эсхүл тухайн импортлогч Талын түүнтэй тэнцэх хэмжээний үндэсний валютаас, эсхүл тухайн импортлогч Талаас тогтоож болох илүү өндөр хэмжээнээс хэтрээгүй гаалийн нийт үнэ бүхий, экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй барааг оруулахад холбогдох импортлогчоос гарал үүслийн гэрчилгээ шаардахгүй. Энэ тохиолдолд тухайн импорт

гарал үүслийн гэрчилгээ олгох шаардлагаас зайлсхийх зорилгоор тусгайлан хийгдсэн гэж үзэж болох импортын нэг хэсэг байж болохгүй;

- (b) импортлогч Тал өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу гарал үүслийн гэрчилгээ шаардах явдлыг цуцалж болно.

Импортлогч Тал, зүйтэй гэж үзвэл, тухайн бараа нь экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болохыг нотлох өөр баримт гаргаж өгөхийг холбогдох импортлогчоос шаардаж болно.

3. Экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа энэхүү хэлэлцээрийн Тал бус нэг буюу хэд хэдэн улсаар дамжин орж ирж байгаа бол, импортлогч Тал тухайн барааны хувьд тарифын хөнгөлөлт эдлэхийг хүссэн импортлогчоос дараахь зүйлийг шаардаж болно:

- (a) дамжин өнгөрөх тээврийн баримтын хувь;
- (b) тэдгээр энэхүү хэлэлцээрийн Тал бус улсад тухайн барааг буулгах, дахин ачих, мөн түүний хэвийн байдлыг хангах аливаа бусад ажиллагаанаас өөр ажиллагаа хийгдээгүй болохыг нотлон уг хэлэлцээрийн Тал бус улсын гаалийн байгууллагаас, эсхүл өөр холбогдох газраас гаргаж өгсөн гэрчилгээ, эсхүл аливаа бусад мэдээлэл.

3.16 дугаар зүйл

Гарал үүслийн гэрчилгээ

1. 3.15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан гарал үүслийн гэрчилгээг экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага холбогдох экспортлогчоос, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөс гаргасан хүсэлтийг үндэслэн олгоно. Гарал үүслийн тухайн гэрчилгээ нь 3 дугаар хавсралтад заасан гарал үүслийн гэрчилгээнд тусгагдах үндсэн мэдээллийг агуулсан байна.

2. Энэ зүйлийн зорилгоор, экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага гарал үүслийн гэрчилгээ олгох үүрэг бүхий бусад нэгж буюу байгууллагыг экспортлогч Талын зохих хууль тогтоомжоор олгогдсон эрхийнхээ дагуу томилж болно.

3. Экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага гарал үүслийн гэрчилгээ олгох үүрэг бүхий бусад нэгж буюу байгууллагыг томилсон бол экспортлогч Тал тийнхүү томилогдсон этгээдийн талаар нөгөө Талд бичгээр

мэдэгдэнэ.

4. Энэ бүлгийн зорилгоор, энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдөр, Талууд Тал тус бүрт мөрдөгдөх гарал үүслийн гэрчилгээний загварыг 3.26 дугаар зүйлд заасан Гарал үүслийн талаарх үйл ажиллагааны журамд англи хэлээр тогтооно.

Гарал үүслийн гэрчилгээг англи хэлээр бөглөнө.

5. Гарал үүслийн гэрчилгээ нь хэвлэмэл маягттай, эсхүл Талуудын хооронд тохиролцсон өөр бусад хэлбэртэй байна.

6. Олгосон гарал үүслийн гэрчилгээ нь экспортлогч Талаас импортлогч Тал руу илгээх зохих гарал үүсэлтэй барааны нэг удаагийн импортод хамаарах бөгөөд олгосон өдрөөс хойш 12 сарын хугацаанд хүчин төгөлдөр байна.

7. Аливаа бараа экспортлогч нь экспортлогч Талд байгаа тухайн барааг үйлдвэрлэгч биш бол тухайн экспортлогч дараахь бичиг баримтыг үндэслэн гарал үүслийн гэрчилгээ хүсч болно:

(a) холбогдох бараа үйлдвэрлэгчээс экспортлогчид өгсөн мэдээллийг үндэслэн уг экспортлогчоос эрх бүхий төрийн байгууллагад, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдэд гаргаж өгсөн мэдүүлэг;

(b) холбогдох бараа үйлдвэрлэгчээс тухайн экспортлогчийн хүсэлтээр эрх бүхий төрийн байгууллагад, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдэд сайн дураараа, шууд гаргаж өгсөн мэдүүлэг.

8. Гарал үүслийн гэрчилгээг зөвхөн гарал үүслийн гэрчилгээ хүссэн экспортлогч, эсхүл экспортлогч Талд байгаа, 8(b) дэд хэсэгт дурдсан бараа үйлдвэрлэгч экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагад, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдэд экспортлох гэж буй бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болох шаардлагыг хангасан болохыг нотлон харуулсны дараа олгоно.

9. Экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага тухайн эрх бүхий төрийн байгууллагын, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдийн ажлын байранд хэрэглэдэг гарын үсгийн загвар болон тамга, тэмдгийн дардсын загварыг импортлогч Талд хүргүүлнэ.

10. Талууд нь тэдгээрийн хууль тогтоомжийн дагуу, эрх бүхий төрийн байгууллага, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээд олгосон гарал үүслийн гэрчилгээний бүртгэлийг тухайн гэрчилгээ олгосон өдрөөс хойш 5 жилийн хугацаанд хадгалах нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Уг бүртгэлд экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй барааны шаардлага хангасан болохыг нотлон харуулсан дагалдах бүх бичиг баримт хавсрагдсан байна.

11. Экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага аливаа гарал үүслийн гэрчилгээ олгох шийдвэрээ цуцалсан бол тухайн гарал үүслийн гэрчилгээг эрх бүхий тухайн төрийн байгууллагад буцаан өгсөнөөс бусад тохиолдолд тийм гарал үүслийн гэрчилгээ олгогдсон экспортлогчид, мөн импортлогч Талын гаалийн байгууллагад нэн даруй мэдэгдэнэ.

3.17 дугаар зүйл

Экспортын үйл ажиллагаатай холбогдуулан хүлээх үүрэг

Талууд, тэдгээрийн хууль тогтоомжийн дагуу, гарал үүслийн гэрчилгээ олгогдсон экспортлогч, эсхүл экспортлогч Талд байгаа, 3.16 дугаар зүйлийн 8 (b) дэд хэсэгт заасан бараа үйлдвэрлэгч дараахь үүрэг хүлээх нөхцөлийг бүрдүүлнэ:

- (a) уг экспортлогч, эсхүл үйлдвэрлэгч гарал үүслийн гэрчилгээ авсан бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болох шаардлага хангаагүй болохыг мэдсэн бол экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагад, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдэд нэн даруй бичгээр мэдэгдэх;
- (b) холбогдох зохих гарал үүсэлтэй бараатай холбогдсон баримт бүртгэлийг гарал үүслийн гэрчилгээ олгосон өдрөөс хойш 5 жилийн хугацаанд хадгалах.

3.18 дугаар зүйл

Гарал үүслийн гэрчилгээг шалгах хүсэлт

1. Энэхүү бүлгийг зөв мөрдөх явдлыг хангах үүднээс, Талууд аливаа гарал үүслийн гэрчилгээтэй холбоотой мэдээллийг шалгахад энэ хэлэлцээр, мөн тэдгээрийн холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу бие биедээ харилцан туслалцаа үзүүлнэ.

2. Экспортлогч Талаас тарифын хөнгөлөлттэй импортлосон бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болох шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг тодорхойлох зорилгоор, импортлогч Талын гаалийн

байгууллага холбогдох барааны зохих гарал үүсэлтэй холбоотой мэдээллийг гарал үүслийн гэрчилгээг үндэслэн экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагаас хүсч болно.

2 дахь хэсгийн зорилгоор, экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага уг хүссэн мэдээллийг, экспортлогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох хүсэлтийг хүлээн авсан өдрөөс хойш 4 сарын хугацаанд гаргаж өгнө. Хэрэв импортлогч Талын гаалийн байгууллага шаардлагатай гэж үзвэл, тухайн барааны гарал үүсэлтэй холбоотой нэмэлт мэдээлэл хүсч болно. Хэрэв импортлогч Талын гаалийн байгууллагаас нэмэлт мэдээлэл хүссэн бол экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага уг хүссэн мэдээллийг, экспортлогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох хүсэлтийг хүлээн авсан өдрөөс хойш 2 сарын хугацаанд гаргаж өгнө.

3.3 дахь хэсгийн зорилгоор, экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага гарал үүслийн гэрчилгээ олгогдсон экспортлогчоос, эсхүл экспортлогч Талд байгаа, 3.16 дугаар зүйлийн 8(b) дэд хэсэгт заасан бараа үйлдвэрлэгчээс уг хүссэн мэдээллийг өөрт гаргаж өгөхийг хүсч болно.

3.19 дүгээр зүйл

Газар дээр нь очиж шалгах

1. Хэрэв импортлогч Талын гаалийн байгууллага 3.18 дугаар зүйлийн дагуу тавьсан шалгах хүсэлтийн үр дүнг хангалтгүй гэж үзвэл экспортлогч Талд дараахь хүсэлт тавьж болно:

- (a) аливаа барааны гарал үүсэлтэй холбоотой мэдээлэл цуглуулж, гаргаж өгөх, мөн энэ зорилгоор, экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага импортлогч Талын гаалийн байгууллагатай хамтран гарал үүслийн гэрчилгээ олгогдсон экспортлогч, эсхүл экспортлогч Талд байгаа, 3.16 дугаар зүйлийн 8(b) дэд хэсэгт заасан бараа үйлдвэрлэгчийн байгууламжид очих замаар тухайн барааны үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг газар дээр нь шалгах;
- (b) (a) дэд хэсгийн дагуу газар дээр нь очих явцад, эсхүл түүний дараа экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагын, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдийн эзэмшилд байгаа, тухайн барааны гарал үүсэлтэй холбоотой мэдээллээр хангах.

2. Импортлогч Талын гаалийн байгууллага экспортлогч Талд 1 дэх хэсэгт заасны дагуу газар дээр нь очих хүсэлт гаргахдаа, уг хүсэлтийг тийнхүү газар дээр нь очихоор санал болгосон өдрөөс 40-өөс доошгүй хоногийн өмнө бичгээр тавих бөгөөд экспортлогч Тал түүнийг хүлээн авсан тухайгаа

баталгаажуулна. Экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага байгууламжид нь очих гэж буй экспортлогчоос, эсхүл экспортлогч Талд байгаа бараа үйлдвэрлэгчээс мөн бичгээр зөвшөөрөл авна.

3. 2 дахь хэсэгт дурдсан захидалд дараахь зүйлс тусгагдсан байна:

- (a) захидал бичсэн гаалийн байгууллагын нэр;
- (b) байгууламжид нь очих гэж буй экспортлогчийн, эсхүл экспортлогч Талд байгаа бараа үйлдвэрлэгчийн нэр;
- (c) газар дээр нь очихоор санал болгосон өдөр болон газар;
- (d) газар дээр нь очих ажлын зорилго болон хамрах хүрээ, үүнд гарал үүслийн гэрчилгээнд байгаа, шалгахгаар болсон барааг тодорхой заасан байна;
- (e) газар дээр нь очих явцад байлцах импортлогч Талын гаалийн байгууллагын ажилтны нэр болон албан тушаал.

4. Экспортлогч Тал 1 дэх хэсгийн дагуу газар дээр нь очих хүсэлтийг хүлээн зөвшөөрч байгаа, эсхүл татгалзаж байгаа тухайгаа импортлогч Талд 2 дахь хэсэгт дурдсан захидлыг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ.

5. Экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага 1 дэх хэсгийн дагуу олж авсан мэдээллийг шалгалт хийсэн сүүлчийн өдрөөс хойш 45 хоногийн дотор, эсхүл харилцан тохиролцсон өөр бусад хугацаанд, экспортлогч Талын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу импортлогч Талын гаалийн байгууллагад гаргаж өгнө.

3.20 дугаар зүйл

Гарал үүслийг тодорхойлох асуудал болон тарифын хөнгөлөлт

1. Импортлогч Талын гаалийн байгууллага тарифын хөнгөлөлтөд хамрагдахаар импортлогчоос хүссэн аливаа бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа биш болох тохиолдолд, эсхүл тухайн импортлогч энэхүү бүлгийн холбогдох аль нэг шаардлагыг дагаж мөрдөөгүй бол тухайн бараанд тарифын хөнгөлөлт олгохоос татгалзаж болно.

2. Импортлогч Талын гаалийн байгууллага экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагаас 3.16 дугаар зүйлийн 12 дахь хэсгийн дагуу тухайн бараанд гарал үүслийн гэрчилгээ олгосон шийдвэрээ цуцалсан тухай

мэдэгдэл хүлээн авсан бол аливаа бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа биш болохыг тогтоож болно, мөн тарифын хөнгөлөлт олгохоос татгалзаж болно.

3. Импортлогч Талын гаалийн байгууллага дараахь тохиолдолд аливаа бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа биш болохыг тогтоож, тарифын хөнгөлөлт олгохоос татгалзаж болох бөгөөд энэ талаар бичгээр гаргасан шийдвэрээ экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагад хүргүүлнэ:

- (a) экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага холбогдох мэдээллийг 3.18 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт, эсхүл 3.19 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасан хугацаанд ирүүлээгүй;
- (b) экспортлогч Тал газар дээр нь очиж шалгалт хийхээс татгалзсан, эсхүл уг Тал 3.19 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан захидлын хариуг 3.19 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасан хугацаанд өгч чадаагүй;
- (c) 3.18 буюу 3.19 дүгээр зүйлийн дагуу импортлогч Талын гаалийн байгууллагад өгсөн мэдээлэл тухайн барааг экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа болохыг нотлоход хангалттай биш байх.

4. Импортлогч Талын гаалийн байгууллага 3.18 буюу 3.19 дүгээр зүйлийн аль тохироход нь заасан үйл ажиллагааг явуулсны дараа тухайн бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа мөн, эсхүл биш болох талаар бичгээр гаргасан шийдвэрээ экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагад баримт нотолгоо болон тийм шийдвэр гаргах болсон эрх зүйн үндэслэлийн хамт гаргаж өгнө. Экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллага импортлогч Талын гаалийн байгууллагын гаргасан уг шийдвэрийн талаар 3.19 дүгээр зүйлийн дагуу газар дээр нь очих байсан байгууламжийн эзэн болох экспортлогчид, эсхүл экспортлогч Талд байгаа бараа үйлдвэрлэгчид мэдэгдэнэ.

3.21 дүгээр зүйл

Мэдээллийн нууцыг хамгаалах

1. Талууд энэхүү бүлэгт зааснаар өөрт нь нууц гэж гаргаж өгсөн мэдээллийг өөрсдийн хууль тогтоомжийн дагуу нууцалж, уг мэдээллийг гаргаж өгсөн этгээдүүдийн өрсөлдөх чадварт сөргөөр нөлөөлж болзошгүй мэдээлэл задрахаас сэргийлнэ.

2. Импортлогч Талын гаалийн байгууллагын энэхүү бүлгийн дагуу олж авсан мэдээллийг:

- (a) зөвхөн тухайн байгууллага энэхүү бүлгийн зорилгоор ашиглаж болно;
- (b) импортлогч Тал, экспортлогч Талд тийм мэдээлэл авах хүсэлт тавьсан бөгөөд түүнийг тухайн импортлогч Талд дипломат шугамаар, эсхүл экспортлогч Талын холбогдох хууль тогтоомж болон дүрэм журамд заасан өөр бусад сувгаар гаргаж өгсөн байхаас бусад тохиолдолд, шүүхийн журмаар буюу шүүгчээс аливаа эрүүгийн хэрэг шүүн таслах үйл ажиллагаанд ашиглаж болохгүй.

3.22 дугаар зүйл Жижиг алдаа

Импортлогч Талын гаалийн байгууллага бага зэргийн зөрөө гарсан, эсхүл зарим зүйл орхигдсон, алдаатай бичигдсэн, хүснэгтээс хальсан зэрэг жижиг хэмжээний алдаа нь гарал үүслийн гэрчилгээнд байгаа мэдээлэл үнэн зөв эсэхийг эргэлзээтэй болгох хэмжээнд хүргэхээргүй бол тэдгээр жижиг алдааг тоохгүй байж болно.

3.23 дугаар зүйл

Худал мэдүүлэг өгсөн тохиолдолд хүлээлгэх шийтгэл, авах арга хэмжээ

1. Талууд гарал үүслийн гэрчилгээ олгохоос өмнө экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагад, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдэд худал мэдүүлэг буюу хуурамч бичиг баримт гаргаж өгсөн тохиолдолд гарал үүслийн гэрчилгээ олгогдсон экспортлогч, болон экспортлогч Талд байгаа, 3.16 дугаар зүйлийн 8(b) дэд хэсэгт заасан бараа үйлдвэрлэгч нарт өөрсдийн холбогдох хууль тогтоомж болон дүрмийн дагуу зохих шийтгэл тогтоон мөрдөнө, эсхүл хариуцлагын өөр бусад арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

2. Талууд гарал үүслийн гэрчилгээ олгосны дараа уг гарал үүслийн гэрчилгээг олгосон бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа биш болохыг мэдмэгцээ энэ талаар экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагад, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдэд бичгээр нэн даруй мэдэгдээгүй тохиолдолд гарал үүслийн гэрчилгээ олгогдсон экспортлогч, эсхүл экспортлогч Талд байгаа, 3.16 дугаар зүйлийн 8(b) дэд хэсэгт заасан бараа үйлдвэрлэгч нарт өөрсдийн холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зохих арга хэмжээ авна.

Тайлбар:Илүү ойлгомжтой болгох үүднээс, гарал үүслийн гэрчилгээ олгогдсон экспортлогч, эсхүл экспортлогч Талд байгаа, 3.16 дугаар зүйлийн 8(b) дэд хэсэгт заасан бараа үйлдвэрлэгч нарт хэрэв тэд гарал үүслийн гэрчилгээ олгосны дараа уг гарал үүслийн гэрчилгээг олгосон бараа экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа биш болохыг мэдмэгцээ энэ талаар экспортлогч Талын эрх бүхий төрийн байгууллагад, эсхүл түүнээс томилогдсон этгээдэд бичгээр нэн даруй мэдэгдсэн бол, Талуудын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу энэ хэсэгт заасан арга хэмжээг авахгүй.

3.24 дүгээр зүйл Бусад заалт

Импортлогч Тал болон экспортлогч Тал хоорондын харилцаа англи хэлээр үйлдэгдэнэ.

3.25 дугаар зүйл Гарал үүслийн дүрмийн дэд хороо

1. Энэ бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд Гарал үүслийн дүрмийн дэд хороо (энэ зүйлд цаашид “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо нь дараахь чиг үүрэгтэй байна:

(a) Дараахь асуудлаар бүлгийн хэрэгжилтэд хяналт тавих мөн шаардлагатай тохиолдолд зохих зөвлөмж боловсруулан Хамтарсан хороонд оруулах:

(i) энэхүү бүлгийг хэрэгжүүлэх болон мөрдөх асуудал;

(ii) хавсралт 2 буюу 3-т аль нэг Талаас санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтүүд;

(iii) 3.26 дугаар зүйлд дурдсан Гарал үүслийн талаарх үйл ажиллагааны журам;

(b) Талуудаас тохиролцсоны дагуу энэхүү бүлэгт хамааралтай гэж үзсэн аливаа бусад асуудлыг авч үзэх;

(c) Дэд хорооны үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;

(d) Хамтарсан хорооноос даатгаж болох бусад үүргийг гүйцэтгэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

3.26 дугаар зүйл

Гарал үүслийн талаарх үйл ажиллагааны журам

Хамтарсан хороо, энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдөр, Талуудын гаалийн байгууллага, эрх бүхий төрийн байгууллага болон холбогдох бусад байгууллагууд өөрсдийн хүлээсэн үүргээ энэхүү бүлгийн хүрээнд гүйцэтгэх асуудлыг нарийвчилан зохицуулсан үйл ажиллагааны журмыг батална.

4 дүгээр бүлэг

Гаалийн үйл ажиллагаа болон худалдааг хөнгөвчлөх

4.1 дүгээр зүйл

Хамрах хүрээ болон зорилго

1. Энэхүү бүлэг нь Талуудын хооронд худалдаалсан барааны бүрдүүлэлтэд шаардагдах гаалийн үйл ажиллагаанд хамаарна.

2. Энэхүү бүлгийг Талуудын хууль тогтоомжийн дагуу болон тэдгээрийн гаалийн холбогдох байгууллагад байгаа нөөц бололцооны хүрээнд хэрэгжүүлнэ.

3. Энэхүү бүлгийн зорилго нь Талуудын хоорондын барааны худалдааг хөнгөвчлөх үүднээс ил тод байдлыг хангах, гаалийн хууль тогтоомжийг зохистой мөрдөх болон барааны бүрдүүлэлтийг шуурхай хийх үндсийг бий болгох, гаалийн үйл ажиллагааны чиглэлээрх хамтын ажиллагааг хөхиүлэн дэмжихэд оршино.

4.2 дугаар зүйл

Тодорхойлолт

Энэхү бүлгийн зорилгоор, “гаалийн хууль тогтоомж” гэх нэр томъёо нь бараа оруулах, гаргах болон дамжуулан өнгөрүүлэхтэй холбоотой Тал бүрийн гаалийн байгууллагаас хэрэгжүүлж буй гаалийн татвар, хураамж болон бусад татварт хамаарах, эсхүл Тал бүрийн гаалийн нутаг дэвсгэрийн хилээр

хяналттай нэвтрүүлэх эд зүйлийн хөдөлгөөнийг зохицуулсан хориг, хязгаарлалт болон тэдгээртэй адилтгах бусад хяналтанд хамаарах хууль тогтоомжийг илэрхийлнэ.

4.3 дугаар зүйл

Ил тод байдал

1. Тал бүр өөрийн гаалийн хууль тогтоомжид хамаарах нийтлэг хэрэглээний холбогдох бүх мэдээлэл аливаа нэг сонирхогч этгээдэд нээлттэй байх явдлыг хангана.

2. Тал бүр олон нийтэд түгээсэн мэдээллийг өөрсдийн гаалийн хууль тогтоомжид өөрчлөлт орсны улмаас шинэчлэх шаардлагатай болсон тохиолдолд сонирхогч этгээд тэдгээр өөрчлөлтийг харгалзан үзэх боломжийг бүрдүүлэх үүднээс аль болох тухайн өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болохоос өмнө уг шинэчилсэн мэдээллийг тэдэнд хялбар хүртээлтэй болгоно.

3. Тал бүр нь тэдгээрийн аливаа сонирхогч этгээдийн хүсэлтээр тэдний тавьсан болон өөрсдийн гаалийн хууль тогтоомжид хамаарах гаалийн тодорхой асуудалтай холбоотой мэдээллийг аль болох түргэн шуурхай, үнэн зөв гаргаж өгнө. Талууд зөвхөн тухайлан хүссэн мэдээллийг төдийгүй, тухайн сонирхогч этгээд мэдвэл зохино гэж үзсэн аливаа бусад зохистой мэдээллийг мөн гаргаж өгнө.

4. Тал бүр Талуудын аливаа сонирхогч этгээдээс гаалийн асуудлаар тавьсан үндэслэл бүхий асуултад хариулт өгөх үүрэгтэй нэг буюу хэд хэдэн мэдээлэл, лавлагааны төвийг томилон ажиллуулах бөгөөд эдгээр төвийн нэр, хаягийг өөрийнцахим хаягаар дамжуулан олон нийтэд нээлттэй болгоно.

4.4 дүгээр зүйл

Гаалийн бүрдүүлэлт

1. Талууд өөрийн гаалийн холбогдох үйл ажиллагааг урьдчилан таамаглахуйц, тогтвортой, ил тод байдлаар явуулна.

2. Талуудын хооронд худалдаалсан барааны гаалийн бүрдүүлэлтийг шуурхай хийх үүднээс, Тал бүр:

(a) мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийг ашиглана;

(b) өөрийн гаалийн үйл ажиллагааг хялбарчилна;

- (с) өөрийн гаалийн үйл ажиллагааг аль болох Гаалийн хамтын ажиллагааны зөвлөлийн хүрээнд гаргасан зэрэг олон улсын холбогдох стандарт заалт болон практик зөвлөмжтэй уялдуулна;
- (d) өөрийн гаалийн байгууллага болон дараахь байгууллага хоорондын хамтын ажиллагааг зохистой үед хөхиүлэн дэмжинэ:
 - (i) тухайн Талын дотоодын байгууллага;
 - (ii) тухайн Талын худалдааны нийгэмлэг;
 - (iii) энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус талын гаалийн эрх бүхий байгууллага.

Тал бүр нь холбогдох Талаас гаалийн асуудлаар гаргасан тодорхой нэг шийдвэрийг шүүхийн, эсхүл захиргааны журмаар хянан үзэх ажиллагааг ашиг сонирхол нь хөндөгдсөн талууд ашиглахад хялбар дөхөм байх явдлыг хангана. Хянан үзэх уг ажиллагаа тухайн шийдвэрийн хэрэгжилтийг хариуцсан байгууллагаас хараат бус байхын зэрэгцээ алагчилалгүй, шударга байдлаар явагдана.

4.5 дугаар зүйл

Түр хугацаагаар оруулах болон дамжин өнгөрөх бараа

1. Талуудын хооронд худалдаалсан барааг түр хугацаагаар оруулах үйл ажиллагааг Тал бүр өөрийн хууль тогтоомж болон олон улсын хэмжээнд хүлээсэн үүргийнхээ дагуу хөнгөвчлөх явдлыг үргэлжлүүлнэ.

2. Тал бүр нөгөө Талаас орж ирсэн, эсхүл нөгөө Тал руу чиглэсэн дамжин өнгөрөх барааны гаалийн бүрдүүлэлтийг 1994 оны ТХЕХ-ийн 5 дугаар зүйлийн 3 дах хэсгийн дагуу хөнгөвчлөх явдлыг үргэлжлүүлнэ.

3. Талууд олон улсын хэмжээнд хүлээсэн үүргийнхээ дагуу А.Т.А. карнейг ашиглах болон Талуудад, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талуудад байгаа дамжин өнгөрөх барааны гаалийн бүрдүүлэлтийг хөнгөвчлөх явдлыг сургалт, семинар зэрэг арга хэмжээ зохион байгуулах замаар дэмжихийг эрмэлзэнэ.

4. Энэ зүйлийн зорилгоор:

- (а) “А.Т.А. карней” гэх нэр томъёог дараахь конвенцид тусгагдсан утгаар ойлгоно:

- (i) Япон Улсын хувьд, 1961 оны 12 дугаар сарын 6-ны өдөр Брюссель хотноо байгуулсан Барааг түр хугацаагаар оруулах А.Т.А. карнейн тухай конвенц;
- (ii) Монгол Улсын хувьд, 1990 оны 6 дугаар сарын 26-ны өдөр Стамбул хотноо байгуулсан Түр хугацаагаар оруулах тухай конвенц;

“түр хугацаагаар оруулах” гэх нэр томъёо нь зарим барааг гаалийн татвараас бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн чөлөөлж, гаалийн нутаг дэвсгэрт тодорхой нөхцөлтэйгээр оруулж болох гаалийн үйл ажиллагааг илэрхийлнэ. Уг барааг тодорхой зорилгоор оруулах бөгөөд тогтоосон хугацаанд, түүнчлэн тэдгээрийг ашиглах явцад учирсан ердийн элэгдэл хорогдлоос өөр аливаа өөрчлөлтгүйгээр буцаан гаргах зорилготой байна.

4.6 дугаар зүйл

Урьдчилан шийдвэрлэх

Импортлогч Талын баталсан, эсхүл мөрдөж байгаа холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу бичгээр өргөдөл гаргасан тохиолдолд, мөн тухайн импортлогч Тал татгалзах зүй ёсны үндэслэл байхгүй бол, тухайн импортлогч Тал холбогдох барааг оруулахаас өмнө дараахь асуудлаар бичгээр урьдчилсан шийдвэр гаргаж өгөхийг эрмэлзэнэ:

- (a) тарифын ангилал;
- (b) гаалийн үнэлгээ;
- (c) тухайн бараа 3 дугаар бүлгийн заалтын дагуу экспортлогч Талын зохих гарал үүсэлтэй бараа байх шаардлагыг хангасан эсэх.

4.7 дугаар зүйл

Хамтын ажиллагаа болон мэдээлэл солилцох

1. Талууд гаалийн үйл ажиллагааны чиглэлд, түүний дотор хориглосон бараа худалдаалах болон оюуны өмчийн эрхийн зөрчилтэй сэжиг бүхий бараа оруулах, гаргах явдалтай тэмцэх асуудлаар хамтран ажиллаж, харилцан мэдээлэл солилцоно.

2. Дээрх хамтын ажиллагаа болон мэдээлэл солилцох явдлыг Хэрэгжүүлэх хэлэлцээрт зааснаар хэрэгжүүлнэ.

3. Энэ зүйлийн дагуу мэдээлэл солилцоход 1.8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг мөрдөхгүй.

4.8 дугаар зүйл

Гаалийн үйл ажиллагааны болон худалдааг хөнгөвчлөх дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд Гаалийн үйл ажиллагааны болон худалдааг хөнгөвчлөх дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) Талуудын хоорондын худалдааг хөнгөвчлөх хүрээнд энэ бүлэгтэй холбоотой боловсронгуй болгох шаардлагатай асуудлыг олж тодорхойлох;
- (c) Дэд хорооны үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;
- (d) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хорооны бүрэлдэхүүнийг Хэрэгжүүлэх хэлэлцээрээр тодорхойлно.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу төвлөсөн хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

5 дугаар бүлэг

Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээ

5.1 дүгээр зүйл

Хамрах хүрээ

Энэхүү бүлэг нь ЭАУЭААХХ тухай хэлэлцээрийн дагуу Талуудын хэрэгжүүлж буй Талууд хоорондын барааны худалдаанд шууд буюу шууд бусаар нөлөөлж болзошгүй Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн (цаашид “ЭАУЭА” гэх)-н бүхий л арга хэмжээнд хамаарна.

5.2 дугаар зүйл

Эрх болон үүргээ дахин баталгаажуулах

Талууд ЭАУЭААХХ тухайхэлэлцээрт заасан ЭАУЭА-н арга хэмжээнд хамаарах эрх болон үүргээ дахин нотлож байна.

5.3 дугаар зүйл

Уялдуулан зохицуулах

Талууд ЭАУЭА-н арга хэмжээгээ уялдуулан зохицуулахтай холбоотой асуудлаар ЭАУЭААХХ тухайхэлэлцээрийн 3 дугаар зүйлд заасанчлан аль болох өргөн хүрээнд хамтран ажиллахыг эрмэлзэнэ. Уг хамтын ажиллагаа нь ЭАУЭААХХ тухайхэлэлцээрийн 5 дугаар зүйлийн дагуу хүн, амьтан, эсхүл ургамлын амьдрал, эсхүл эрүүл мэндийг хамгаалах зохих түвшинг өөрчлөхийг аль нэг Талаас шаардахгүйгээр явагдана.

5.4 дүгээр зүйл

Адилтган үзэх

1. Экспорлогч Тал нь өөрийн ЭАУЭА-н арга хэмжээг импортлогч Талын ЭАУЭА-н хамгаалалтын зохих ёсны түвшинд хүрсэн болохыг импортлогч Талд бодитоор харуулсан тохиолдолд импортлогч Тал нь экспортлогч Талын арга хэмжээг өөрийнхтэйгээ адилтган хүлээн зөвшөөрнө.

2. Тал бүр нөгөө Талын хүсэлтийн дагуу ЭАУЭА-н тодорхой арга хэмжээг адилтган үзэхийг хүлээн зөвшөөрөхтэй холбоотой хоёр талын тохиролцоонд хүрэх зорилгоор зөвлөлдөөн хийнэ.

5.5 дугаар зүйл

Мэдээлэл, лавлагааны төв

Тал бүр хорио цээрийн арга хэмжээний талаар нөгөө Талаас тавьсан үндэслэл бүхий бүх лавлагаанд хариулт өгөх, мөн тохиромжтой бол, нөгөө Талд холбогдох мэдээлэл өгөх үүрэг бүхий мэдээлэл, лавлагааны төвийг томилон ажиллуулна.

5.6 дугаар зүйл

Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээний дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд ЭАУЭА-н арга хэмжээний дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г

үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо нь дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) Талууд ЭАУЭА-тай холбоотой журам болон стандартыг өөрчлөх эсхүл нэвтрүүлэх, мөн Талууд хоорондын барааны худалдаанд шууд буюу шууд бусаар нөлөөлж болзошгүй Талуудын нутаг дэвсгэрт тохиолддог ЭАУЭА-н хэрэгтэй холбоотой асуудлаар мэдээлэл солилцох;
- (c) харилцан хүлээн зөвшөөрөхүйц шийдэлд хүрэх зорилгоор ЭАУЭААХХ тухайхэлэлцээрт дурдсан уялдуулан зохицуулах, адилтган үзэх, бүс нутгийн нөхцөл байдалд зохицуулах, мөн хяналт, шалгалт болон баталгаажуулалт хийх журамтай холбоотой асуудлаар шинжлэх ухаанд суурилсан техникийн зөвлөгөөн зохион байгуулах;
- (d) ЭАУЭА-н асуудал, түүний дотор чадавхийг бэхжүүлэх, техникийн туслалцаа болон мэргэжилтэн солилцох асуудлаар Талууд хоорондын техникийн хамтын ажиллагааны талаар хэлэлцэх;
- (e) энэ бүлэгтэй холбоотой аливаа бусад асуудлыг хэлэлцэх;
- (f) Дэд хорооны үр дүн болон дүгнэлтийг холбогдох байгууллагад тайлагнах;

Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь холбогдох мэргэжилтнүүдийн зохих оролцоо бүхий Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

5.7 дугаар зүйл 16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

Энэхүү бүлгийг 16 дугаар бүлэгт хэрэглэхгүй.

6 дугаар бүлэг
Техникийн зохицуулалт, стандарт болон
тохирлын үнэлгээний журам

6.1 дүгээр зүйл
Хамрах хүрээ

1. Энэхүү бүлэг нь Талуудын хоорондын барааны худалдаанд нөлөөлж болохуйц Худалдаан дахь техникийн саад тотгорын тухай хэлэлцээрт тодорхойлсон техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журамд хамаарна.

2. Энэхүү бүлэг нь дараахь зүйлд хамаарахгүй:

- (a) Засгийн газрын байгууллагаас өөрийн байгууллагын үйлдвэрлэл буюу хэрэглээний шаардлагад нийцүүлэн баталсан худалдан авалтын техникийн нөхцөл;
- (b) ЭАУЭААХХ тухай хэлэлцээрийн А хавсралтад тодорхойлсон Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээ.

6.2 дугаар зүйл
Зорилго

Энэхүү бүлгийн зорилго нь:

- (a) Худалдаан дахь техникийн саад тотгорын тухай хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг сайжруулах замаар Талуудын хоорондын худалдааг нэмэгдүүлэх ба хөнгөвчлөх;
- (b) техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журам нь худалдаанд шаардлагагүй саад тотгорыг үүсгэхгүй байхыг бататгах;
- (c) Талуудын хоорондын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлэхэд оршино.

6.3 дугаар зүйл
Тодорхойлолт

Энэхүү бүлгийн зорилгоор:

“Худалдаан дахь техникийн саад тотгорын тухай хэлэлцээр” гэх нэр томъёо нь ДХБ-ын тухай хэлэлцээрийн 1А хавсралт дахь Худалдаан дахь техникийн саад тотгорын тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;

- (а) Худалдаан дахь техникийн саад тотгорын тухай хэлэлцээрийн 1 дүгээр хавсралтад тусгасан нэр томъёо, тодорхойлолтыг хэрэглэнэ.

6.4 дүгээр зүйл

Эрх, үүргийг дахин нотлох

Талууд Худалдаан дахь техникийн саад тотгорын тухай хэлэлцээрийн хүрээнд техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журмын талаар хүлээсэн эрх, үүргээ үүгээр дахин нотолж байна.

6.5 дугаар зүйл

Олон улсын стандарт

1. Тал бүр Худалдаан дахь техникийн саад тотгорын тухай хэлэлцээрийн 2 дугаар зүйлийн 4 дүгээр хэсэг болон 5 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн хүрээнд тусгасан олон улсын холбогдох стандарт болон заавар буюу өөрийн зөвлөмжийг техникийн зохицуулалт болон тохирлын үнэлгээний журмынхаа үндэслэл болгон хэрэглэнэ.

2. Тал бүр өөрийн үндэсний стандартчиллын байгууллагыг нөгөө Талын үндэсний стандартчиллын холбогдох байгууллагатай олон улсын стандартчиллын салбарт хамтран ажиллахыг дэмжинэ. Талуудын стандартчиллын байгууллагууд нь бүс нутгийн болон олон улсын стандартчиллын байгууллагын гишүүн бол энэхүү гишүүнчлэлийн хүрээнд дээр дурдсан хамтын ажиллагааг явуулж болно.

6.6 дугаар зүйл

Техникийн зохицуулалт

1. Аль нэг Тал нөгөө Талын техникийн зохицуулалттай төстэй техникийн зохицуулалт боловсруулах сонирхолтой байгаа хүсэлт гаргасан бол нөгөө Тал өөрийнэг Тал нөгөө Талын техникийн зохицуулалттай төстэй, эсхүл баримт бичиг бүхий холбогдох мэдээллийг боломжоороо өгнө.

2. Тал бүр нөгөө Талын техникийн зохицуулалтыг өөрийнхөөс нь ялгаатай боловч өөрийн техникийн зохицуулалтын зорилгыг бүрэн хангаж буй бол түүнийг адилтган үзэж хүлээн зөвшөөрөх талаар нааштай авч үзнэ.

3. Аль нэг Тал нөгөө Талын техникийн зохицуулалтыг адилтган үзэж хүлээн зөвшөөрөхгүй тохиолдолд нөгөө Тал хүсэлт гаргавал уг шалтгааныг тайлбарлана.

6.7 дугаар зүйл

Тохирлын үнэлгээний журмын үр дүнг хүлээн зөвшөөрөх

1. Талууд нөгөө Талд явуулсан тохирлын үнэлгээний журмын үр дүнг тухайн Тал хүлээн зөвшөөрөхөд дэмжлэг үзүүлэхүйц өргөн хүрээний механизм буйг хүлээн зөвшөөрнө. Тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт хэрэглэж буй ийм механизмын талаарх мэдээллийг нөгөө Талын хүсэлтээр гаргаж өгнө.

2. Тал бүр нөгөө Талын тохирлын үнэлгээний журмын үр дүнг эдгээр журам нь өөрийнхөөс нь ялгаатай боловч тэдгээр журамтай нь ижил төстэй тохирох техникийн зохицуулалт буюу стандартын шаардлагад бүрэн нийцэж байгааг баталж буй бол хүлээн зөвшөөрөх явдлыг боломжоороо хангана.

3. Аль нэг Тал нөгөө Талд явуулсан тохирлын үнэлгээний журмын үр дүнг хүлээн зөвшөөрөхгүй бол уг шалтгаанаа нөгөө Талын хүсэлтийн дагуу тухайн Талд тохирох үедээ залруулах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх боломж олгох зорилгоор өөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд тайлбарлана.

4. Тал бүр боломжтой тохиолдолд өөрийн нутаг дэвсгэр дэх тохирлын үнэлгээний байгууллагад олгодгоос дутуугүй нөхцөлөөр нөгөө Талын тохирлын үнэлгээний байгууллагыг итгэмжлэх, томилох, эсхүл хүлээн зөвшөөрнө. Хэрэв аль нэг Тал өөрийн нутаг дэвсгэртээ тодорхой техникийн зохицуулалт буюу стандартад нийцэж буй эсэх талаар үнэлгээ хийж буй байгууллагыг итгэмжлэх, томилох, эсхүл хүлээн зөвшөөрөх бөгөөд тухайн техникийн зохицуулалт буюу стандартад нийцэж буй эсэх талаар үнэлгээ хийж буй нөгөө Талын байгууллагыг итгэмжлэх, томилох, эсхүл хүлээн зөвшөөрөхөөс татгалзвал уг шалтгаанаа хүсэлт гаргасан тохиолдолд тайлбарлана.

6.8 дугаар зүйл

Мэдээлэл, лавлагааны төв

Тал бүр техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журмын талаар нөгөө Талын гаргасан үндэслэл бүхий хүсэлтэд хариу өгөх, түүнчлэн тохиромжтой үед нөгөө Тал мэдэж байх шаардлагатай гэж үзсэн бусад холбогдох мэдээллийг нөгөө Талд хүргүүлэх үүрэг бүхий мэдээлэл, лавлагааны төвийг томилон ажиллуулна.

6.9 дүгээр зүйл
Техникийн зохицуулалт, стандарт болон
тохирлын үнэлгээний журмын дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журмын дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журмыг боловсруулах болон сайжруулахад хамтын ажиллагааг идэвхижүүлэх;
- (c) техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журмын талаар мэдээлэл солилцох;
- (d) техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журамд хамаарах асуудлаар харилцан зөвлөлдөх;
- (e) техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журамтай холбоотой бүс нутгийн болон олон талын хүрээнд хийгдэж буй үйл ажиллагааны талаар мэдээлэл солилцох;
- (f) энэ бүлэгтэй холбоотой асуудлаар Талуудын хоорондын техникийн хамтын ажиллагааг хэлэлцэх;
- (g) энэ бүлэгтэй холбоотой аливаа асуудал, түүний дотор Талуудын хооронд маргаан үүсгэж болохуйц асуудлыг харилцан хүлээн зөвшөөрөхүйц шийдлийг олох зорилгоор хэлэлцэх;
- (h) Дэд хорооны үр дүн болон дүгнэлтийг холбогдох байгууллагад тайлагнах;
- (i) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

5. Энэ зүйлийн хүрээнд Дэд хорооны зохицуулагч нь дараахь байгууллага байна:

- (a) Япон Улсын хувьд, Гадаад хэргийн яам, эсхүл түүний үүргийг залгамжлагч байгууллага;
- (b) Монгол Улсын хувьд, Аж үйлдвэрийн яам, эсхүл түүний үүргийг залгамжлагч байгууллага.

6.10 дугаар зүйл
16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

Энэхүү бүлгийг 16 дугаар бүлэгт хэрэглэхгүй.

7 дугаар бүлэг
Үйлчилгээний худалдаа

7.1 дүгээр зүйл
Хамрах хүрээ

1. Энэхүү бүлэг нь аль нэг Талын баталсан буюу хэрэгжүүлж буй үйлчилгээний худалдаанд нөлөөлөхүйц арга хэмжээнд хамаарна.

2. Энэхүү бүлэг нь дараахь зүйлд хамаарахгүй:

- (a) далайн тээврийн үйлчилгээнд эргийн дагуу хийх худалдаа;
- (b) агаарын тээврийн үйлчилгээний хувьд, аливаа хэлбэрээр зөвшөөрөл олгосон тээвэрлэлтийн эрхэд нөлөөлөхүйц арга хэмжээ, эсхүл тээвэрлэлтийн эрхийг хэрэгжүүлэхтэй шууд холбоотой үйлчилгээнд нөлөөлөхүйц арга хэмжээ;
- (c) Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаа;
- (d) аль нэг Талын, эсхүл төрийн өмчийн аж ахуйн нэгжийн олгосон буцалтгүй тусламж, Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээл, баталгаа болон даатгал бүхий татаас;
- (e) цагаачлал болон зорчих тухай хууль тогтоомжтой холбоотой арга хэмжээ;
- (f) нөгөө Талын хөдөлмөрийн зах зээлд нэвтрэх боломж хайж буй нэг Талын хувь хүнд нөлөөлөх арга хэмжээ, эсхүл иргэн буюу харьяат эсхүл байнга оршин суух буюу хөдөлмөр эрхлэхтэй холбоотой арга хэмжээ;

(g) засгийн газрын бүрэн эрхийн хүрээнд нийлүүлж буй үйлчилгээ.

3. Энэхүү бүлэг нь 2(b) дэд хэсэгт заасныг үл харгалзан дараахь арга хэмжээнд үйлчилнэ:

(a) агаарын хөлгийн засвар болон техникийн үйлчилгээ;

(b) агаарын тээврийн үйлчилгээний борлуулалт ба зах зээл;

(c) захиалгын цахим системийн үйлчилгээ.

4. Энэхүү бүлгийн санхүүгийн үйлчилгээ, түүний хамрах хүрээ ба нэр томъёоны тодорхойлолттой холбоотой нэмэлт заалтыг 4 дүгээр хавсралтад тусгасан.

5. Энэхүү бүлгийн харилцаа холбооны үйлчилгээ, түүний хамрах хүрээ ба нэр томъёоны тодорхойлолттой холбоотой нэмэлт заалтыг 5 дугаар хавсралтад тусгасан.

7.2 дугаар зүйл Тодорхойлолт

Энэхүү бүлгийн зорилгоор:

(a) “агаарын хөлгийн засвар болон техникийн үйлчилгээ” гэх нэр томъёо нь агаарын хөлгийг үйлчилгээнээс гаргасан үед түүнд буюу түүний хэсэгт үйлчилгээ хийх ажлыг хэлэх бөгөөд үүнд техникийн урсгал засварын үйлчилгээ хамаарахгүй;

(b) “захиалгын цахим системийн үйлчилгээ” гэх нэр томъёо нь тийз захиалах, эсхүл худалдан авах замаар агаарын тээвэрлэгчийн нислэгийн хуваарь, боломж, үнэ болон үнийг тогтоосон журмын тухай мэдээллийг агуулсан цахим системээр үзүүлэх үйлчилгээг хэлнэ;

(c) “мөрдөж буй” гэх нэр томъёо нь энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдөр мөрдөж байсныг хэлнэ;

(d) “нөгөө Талын хуулийн этгээд” гэх нэр томъёо нь дараахь хуулийн этгээдийг хэлнэ:

(i) нөгөө Талын хуулийн дагуу байгуулсан буюу бусад

байдлаар зохион байгуулсан;

(ii) арилжааны төлөөллөөр дамжуулан үйлчилгээ нийлүүлэх тохиолдолд дараахь этгээдийн өмчид эсхүл хяналтад байна:

(A) нөгөө Талын хувь хүн;

(B) дээрх (i) дэд хэсэгт тодорхойлсон нөгөө Талын хуулийн этгээд;

“арга хэмжээ” гэх нэр томьёо нь хууль, зохицуулалт, дүрэм, журам, шийдвэр, захиргааны журам буюу бусад төрлийн аливаа арга хэмжээг хэлнэ;

Тайлбар: “арга хэмжээ” гэдэгт ДХБ-ын Үйлчилгээний худалдааны ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээн дэх татварын арга хэмжээ хамаарна.

(e) “аль нэг Талын баталсан буюу хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ” гэх нэр томьёо нь дор дурдсанаар баталсан буюу хэрэгжүүлж буй аливаа арга хэмжээг хэлнэ:

(i) аль нэг Талын засгийн газрын буюу эрх бүхий байгууллагын бүх түвшинд;

(ii) аль нэг Талын засгийн газрын буюу эрх бүхий байгууллагын бүх түвшинд бүрэн эрхийнхээ хүрээнд олгосон эрхийг хэрэгжүүлж буй төрийн бус байгууллагын;

(f) “аль нэг Талын үйлчилгээний худалдаанд нөлөөлөх арга хэмжээ” гэх нэр томьёо нь дараахтай холбоотой арга хэмжээг хэлнэ.

(i) үйлчилгээний худалдан авалт, төлбөр тооцоо буюу хэрэглээ;

(ii) тухайн Талын олон нийтэд санал болгодог энгийн үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдуулан шаарддаг үйлчилгээнд нэвтрэх ба уг үйлчилгээг хэрэглэх;

(iii) аль нэг Талын нутаг дэвсгэрт үйлчилгээ үзүүлэхээр нөгөө Талын этгээдүүд оршин байх, түүний дотор арилжааны төлөөлөл хамаарна.

- (g) “дангаар ноёрхох үйлчилгээ үзүүлэгч” гэх нэр томьёо нь аль нэг Талын тухайн зах зээлд тухайн үйлчилгээний цорын ганц үйлчилгээ үзүүлэгч болгоналбан ёсоор, эсхүл нөлөөлөх байдлын бүрэн эрх олгосон, эсхүл байгуулсан төрийн, эсхүл хувийн аливаа этгээдийг хэлнэ;
- (h) “аль нэг Талын хувь хүн” гэх нэр томьёо нь тухайн Талын хуульд заасан аль нэг Талын иргэнийг хэлнэ;
- (i) “агаарын тээврийн үйлчилгээний худалдаа ба маркетинг” гэх нэр томьёо нь өөрийн агаарын тээврийн үйлчилгээ, түүний дотор зах зээл судлах, сурталчлах, түгээх зэрэг маркетингийн бүх үйлчилгээг чөлөөтэй худалдах ба борлуулах талаар холбогдох агаарын тээвэрлэгчид олгосон боломжийг хэлнэ. Агаарын тээврийн үйлчилгээний үнэлгээ, зохих нөхцөл нь эдгээр үйл ажиллагаанд үл хамаарна;
- (j) “Засгийн газрын бүрэн эрхийн хүрээнд үзүүлж буй үйлчилгээ” гэх нэр томьёо нь арилжааны бус зорилгоор, нэг буюу түүнээс дээш үйлчилгээ үзүүлэгчтэй өрсөлдөхгүйгээр үзүүлж буй аливаа үйлчилгээг хэлнэ;
- (k) “үйлчилгээ үзүүлэх” гэх нэр томьёо нь үйлдвэрлэх, түгээх, маркетинг хийх, худалдан борлуулах, үйлчилгээ хүргэхэд хамаарна;
- (l) “үйлчилгээний худалдаа” гэх нэр томьёо нь дараахь төрлийн үйлчилгээ үзүүлэхийг хэлнэ:
- (i) аль нэг Талын нутаг дэвсгэрээс нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт (“хил дамнасан худалдаа”);
 - (ii) аль нэг Тал өөрийн нутаг дэвсгэртээ нөгөө Талын хэрэглэгчдэд үйлчлэх (“Хилийн чанад дахь үйлчилгээ”);
 - (iii) аль нэг Талын үйлчилгээ үзүүлэгч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт буй арилжааны төлөөллөөр дамжуулан үйлчилгээ үзүүлэх (“арилжааны төлөөлөл”);
 - (iv) аль нэг Талын үйлчилгээ үзүүлэгч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт буй өөрийн Талын хувь хүний төлөөллөөр дамжуулан үйлчилгээ үзүүлэх (“хувь хүний оролцоо”);

“тээвэрлэлтийн эрх” гэх нэр томъёо нь үйлчлэх цэг, үйл ажиллагааны маршрут, тээвэр хийх нислэгийн төрөл, хангахуйц хүчин чадал, ногдуулах төлбөр ба нөхцөл, тоо хэмжээ, өмчлөл болон хяналт зэрэг агаарын хөлөг нисэхэд тавих шалгуурыг хангасан аль нэг Талаас нөгөө Тал руу, аль нэг Талын дотор, эсхүл аль нэг Талаар дамжуулан зорчигч, ачаа, шууданг төлбөртэйгээр, эсхүл хөлсөөр тээвэрлэх болон/буюу үйл ажиллагаа явуулах хуваарьт болон хуваарьт бус үйлчилгээ эрхлэх эрхийг хэлнэ.

7.3 дугаар зүйл Үндэсний нөхцөл

1.6 дугаар хавсралтад заасан тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтад тусгасан салбар болон түүнд тусгасан аливаа нөхцөл, шаардлагын дагуу Тал бүр үйлчилгээ үзүүлэхэд нөлөөлөхүйц бүх арга хэмжээний хувьд нөгөө Талын үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд өөрийн ижил төрлийн үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд олгосноос дутуугүй тааламжтай нөхцөл олгоно.

Тайлбар: Энэ зүйлд заасны дагуу тусгай үүрэг амлалт нь тухайн үйлчилгээ, эсхүл гадаадын үйлчилгээ үзүүлэгчийн шинж чанараас үүдэн аливаа уламжлалт өрсөлдөөнд давуу талаа алдасны хохирлыг нөхөх талаар аль нэг Тал шаардлага тавих байдлаар тайлбарлаж үл болно.

2. Аль нэг Тал нь нөгөө Талын үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд өөрийн ижил төрлийн үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд олгосноос албан ёсны ижил эсхүл ялгаатай нөхцөл олгох замаар 1 дэх хэсгийн шаардлагыг биелүүлж болно.

3. Албан ёсны ижил, эсхүл ялгаатай нөхцөлийг хэрэв нөгөө Талын ижил төрлийн үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчтэй харьцуулахад аль нэг Талын үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчийг илүүд үзэж өрсөлдөөний нөхцөлийг ашигтайгаар өөрчилж байвал түүнийг тааламж багатайд тооцно.

7.4 дүгээр зүйл Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл

1. Тал бүр нөгөө Талын үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчидэд энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын ижил төрлийн үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд олгосноос дутуугүй тааламжтай нөхцөл олгоно.

2. Тал бүр дээрх 1 дэх хэсэгт нийцэхгүй арга хэмжээг 6 дугаар хавсралтад тусгасан нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл үл үйлчлэх жагсаалтад оруулсан бөгөөд уг жагсаалтад оруулах шаардлага, нөхцөлийг хангасан тохиолдолд хэрэгжүүлж болно.

7.5 дугаар зүйл Зах зээлд нэвтрэх

1. 7.2 дугаар зүйлийн (m) дэд хэсэгт заасан үйлчилгээний хэлбэрээр дамжин зах зээлд нэвтрэх тухайд аль нэг Тал нөгөө Талын үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд 6 дугаар хавсралтад заасан өөрийн Талын Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтад тохирсон болзол, хязгаарлалт, нөхцөлийн дагуу олгож байгаагаас дутуугүй тааламжтай нөхцөл олгоно.

Тайлбар: Хэрэв аль нэг Тал 7.2 дугаар зүйлийн (m) дэд хэсгийн (i)-д заасан үйлчилгээний хэлбэр бүхий үйлчилгээ үзүүлэх талаар зах зээлд нэвтрүүлэх үүрэг амлалт хүлээсэн бөгөөд хөрөнгийн хил дамнасан хөдөлгөөн нь тухайн үйлчилгээний салшгүй хэсэг бол тухайн Тал уг хөрөнгийн хөдөлгөөнийг зөвшөөрөх үүрэг хүлээнэ. Хэрэв аль нэг Тал 7.2 дугаар зүйлийн (m) дэд хэсгийн (iii)-д заасан үйлчилгээний хэлбэр бүхий үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдуулан зах зээлд нэвтрүүлэх үүрэг амлалт хүлээсэн бол өөрийн нутаг дэвсгэрт хөрөнгийн холбогдох шилжүүлгийг зөвшөөрөх үүрэг хүлээнэ.

2. 6 дугаар хавсралтад заасан Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтад өөрөөр заагаагүй бол аль нэг Тал нь зах зээлд нэвтрүүлэх үүрэг амлалт хүлээсэн салбарт бүс нутгийн хэмжээнд, эсхүл өөрийн бүх нутаг дэвсгэрт дараахь арга хэмжээг баталж, эсхүл мөрдүүлж үл болно:

- (a) тоо хэмжээний хязгаар, дангаар ноёрхол, онцгой үйлчилгээ үзүүлэгч, эсхүл эдийн засгийн хэрэгцээг нотлох шаардлагын хэлбэрээр үйлчилгээ үзүүлэгчийн тоог хязгаарлах;
- (b) тоо хэмжээний хязгаар, эсхүл эдийн засгийн хэрэгцээг нотлох шаардлагын хэлбэрээр үйлчилгээний шилжүүлгийн буюу хөрөнгийн нийт үнийн дүнг хязгаарлах;

- (с) Тоо хэмжээний хязгаар, эсхүл эдийн засгийн хэрэгцээг нотлох шаардлагын хэлбэрээр үйлчилгээний ажлын нийт тоог, эсхүл үзүүлсэн үйлчилгээний ерөнхий хэмжээг тодорхой тоон нэгжээр илэрхийлсэн нийт хэмжээг хязгаарлах;

Тайлбар: Энэ заалт нь аль нэг Талын үйлчилгээний бүрдэлд тавих хязгаарлалтын арга хэмжээнд хамаарахгүй.

- (d) үйлчилгээний тодорхой салбарт ажил эрхлүүлэх эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгч хөлсөөр ажиллуулах хувь хүний тоо, мөн тодорхой үйлчилгээ үзүүлэхэд зайлшгүй шаардлагатай бөгөөд шууд хамааралтай хувь хүний тоог хязгаарлах, эсхүл эдийн засгийн хэрэгцээний шаардлагын дагуу хязгаарлах;
- (e) үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйлчилгээгээр дамжуулан хуулийн этгээд, эсхүл хамтарсан үйлдвэрийн онцгой хэлбэрийг хязгаарлах, эсхүл шаардах арга хэмжээ;
- (f) хувь хүний, эсхүл хувь нийлүүлсэн гадаадын хөрөнгө оруулалтын нийт дүн буюу гадаадын хувь эзэмшигчийн оролцооны дээд хувийг заах байдлаар гадаадын хөрөнгийн оролцоог хязгаарлах.

7.6 дугаар зүйл Нэмэлт үүрэг, амлалт

Талууд 7.3 болон 7.5 дугаар зүйлийн дагуу гаргасан жагсаалтад тусгаагүй үйлчилгээний худалдаанд нөлөөлөхүйц арга хэмжээ, түүний дотор мэргэшил, стандарт, эсхүл лицензийн асуудалтай холбоотой арга хэмжээний талаар үүрэг амлалт хүлээхээр хэлэлцээ хийж болно. Ийм үүрэг, амлалтыг 6 дугаар хавсралтад заасан Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтад тусгана.

7.7 дугаар зүйл Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалт

1. Тал бүр 7.3, 7.5 болон 7.6 дугаар зүйлийн дагуу өөртөө хүлээсэн үүрэг амлалтыг жагсаалтад тусгана. Ийм үүрэг амлалт хүлээж буй салбар, эсхүл дэд салбарын хувьд 6 дугаар хавсралтад заасан Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтыг дараахь байдлаар тодорхойлно:

- (a) зах зээлд нэвтрүүлэхтэй холбогдсон болзол, хязгаарлалт, нөхцөл;
- (b) үндэсний нөхцөлийн талаарх нөхцөл, шаардлага;

(c) нэмэлт үүрэг амлалттай холбоотой арга хэмжээ;

(d) шаардлагатай бол, эдгээр үүрэг амлалтыг биелүүлэх цаг хугацааны хязгаар.

2. Тусгай үүрэг амлалт хүлээсэн салбар буюу дэд салбар болон “SS” тэмдэглэгээний тухайд цагаачлал болон зорчих тухай хууль тогтоомжид заасан арга хэмжээнээс бусад тохиолдолд 1(a) болон 1(b) дэд хэсэгт дурдсан аливаа болзол, хязгаарлалт, нөхцөл, мэргэжлийг хүчин төгөлдөр мөрдөж буй үл нийцэх арга хэмжээнд үндэслэн хязгаарлана.

3. 7.3 болон 7.5 дугаар зүйлтэй үл нийцэх арга хэмжээг 7.5 дугаар зүйлийн холбогдох хүснэгтэд тусгана. Энэ тохиолдолд уг бичилтийг 7.3 дугаар зүйлийн талаарх нөхцөл, эсхүл шаардлагын тайлбарын заалт гэж мөн үзнэ.

7.8 дугаар зүйл Дотоодын зохицуулалт

1. Тал бүр үйлчилгээний худалдаанд нөлөөлөх нийтлэг хэрэглээний бүх арга хэмжээг үндэслэлтэй, бодит, шударга байдлаар хэрэглэх явдлыг хангана.

2. Үйлчилгээ үзүүлэхэд аль нэг Тал зөвшөөрөл олгох шаардлагатай бол тухайн Талын эрх бүхий байгууллага нь үндэсний хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор бүрдсэн гэж үзэж болох өргөдлийг хүлээн авснаас хойш үндэслэлээ боломжийн хугацааны дотор өргөдлийн талаар гарсан шийдвэрийг өргөдөл гаргагчид мэдээлнэ. Өргөдөл гаргагчийн хүсэлтээр тухайн Талын зохих эрх бүхий байгууллага өргөдлийг авч үзэж буй явцын талаар шударга мэдээлж байна.

3. Нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчийн зөвшөөрөл, мэргэжлийн шаардлага болон журам, техникийн стандарт, лицензийн шаардлагатай холбоотой аливаа үйлчилгээний салбарт аль нэг Талын баталсан, эсхүл хэрэгжүүлж буй аливаа арга хэмжээ нь үйлчилгээний худалдаанд шаардлагагүй саад тотгор үүсгэхгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлэхийн тулд дээрх арга хэмжээний хувьд Тал бүр дараахь шаардлагыг хангасан байна:

(a) үйлчилгээг нийлүүлэх ур чадвар, боломж зэрэг бодит, ил тод шалгуурт үндэслэсэн байх;

(b) үйлчилгээний чанарыг хангахад шаардлагатайгаас илүү хүндрэл учруулахгүй байх;

- (с) үйлчилгээ үзүүлэхэд нуугдмал хязгаарлалт хийж саад учруулахгүй байх.

7.9 дүгээр зүйл Хүлээн зөвшөөрөх

1. Аль нэг Тал нь нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчид зөвшөөрөл, лиценз, эсхүл гэрчилгээ олгоход тавих стандарт, эсхүл шаардлагыг бүхлээр нь, эсхүл хэсэгчлэн хэрэгжүүлэх зорилгоор нөгөө Талд эзэмшсэн боловсрол, эсхүл хуримтлуулсан туршлага, хэрэгжүүлсэн шаардлага, эсхүл олгосон лиценз, эсхүл гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрч болно.

2. 1 дэх хэсгийн дагуу хүлээн зөвшөөрөх явдлыг уялдуулах, эсхүл өөр аргаар хэрэгжүүлж болох бөгөөд Талуудын хооронд хэлэлцээр байгуулах, эсхүл тохиролцоонд тулгуурлах, эсхүл өөрөө дангаар олгож болно.

3. Хэрэв аль нэг Тал энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус талтай хэлэлцээрээр буюу тохиролцоогоор, эсхүл өөрөө дангаар энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус талд эзэмшсэн боловсрол буюу хуримтлуулсан туршлага, хэрэгжүүлсэн шаардлага, эсхүл олгосон лиценз буюу гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрвөл:

- (a) 7.4 дүгээр зүйл нь Тухайн тал нөгөө Талд эзэмшсэн боловсрол буюу хуримтлуулсан туршлага, хэрэгжүүлсэн шаардлага, эсхүл олгосон лиценз буюу гэрчилгээг тийнхүү хүлээн зөвшөөрөхийг шаардана гэж ойлгохгүй;
- (b) тухайн Тал нь нөгөө Талыг ийм хэлэлцээр, эсхүл тохиролцоонд нэгдэх хэлэлцээ хийх, эсхүл Талуудын хооронд үүнтэй төсөөтэй хэлэлцээ хийх хангалттай боломжийг нөгөө Талд олгоно;
- (c) хэрэв тухайн Тал өөрөө дангаар хүлээн зөвшөөрсөн бол тухайн Тал нөгөө Талд эзэмшсэн боловсрол, эсхүл хуримтлуулсан туршлага, хэрэгжүүлсэн шаардлага, эсхүл олгосон лиценз буюу гэрчилгээг мөн хүлээн зөвшөөрөх ёстойг нотлох хангалттай боломжийг нөгөө Талд олгоно.

7.10 дугаар зүйл

Дангаар ноёрхол ба онцгой үйлчилгээ үзүүлэгч

1. Аль нэг Тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэр дээр дангаар ноёлох үйлчилгээ үзүүлэгч аливаа этгээд нь тухайн зах зээл дээр дангаар үйлчилгээ үзүүлэхдээ 7.3, 7.4 болон 7.5 дугаар зүйлийн дагуу тухайн Талын хүлээсэн үүрэг амлалттай үл нийцэх байдлаар үйл ажиллагаа явуулахгүй байх явдлыг хангана.

2. Хэрэв аль нэг Талын дангаар ноёлох үйлчилгээ үзүүлэгч нь өөрийн Талын Тусгай үүрэг амлалт хүлээсэн нутаг дэвсгэр дээр дангаар ноёрхох эрх хэмжээний хүрээнээс гадуур шууд, эсхүл охин компаниараа дамжуулан үйлчилгээ үзүүлэхээр өрсөлдөж буй бол тухайн Тал өөрийн нутаг дэвсгэрт дангаар ноёлох байдлыг буруугаар ашигласнаар 7.3 болон 7.5 дугаар зүйлийн дагуу хүлээсэн үүрэг амлалттай үл нийцэх байдлаар ажиллахгүй байх явдлыг хангана.

3. Хэрэв аль нэг Тал нөгөө Талын дангаар ноёлох үйлчилгээ үзүүлэгч нь 1, эсхүл 2 дахь хэсэгтэй нийцэхгүй байдлаар үйл ажиллагаа явуулж байгааг үндэслэл бүхий гэж үзэж байгаа бол тухайн Тал нөгөө Талыг холбогдох ажиллагааны талаар тодорхой мэдээлэл гаргаж өгөхийг хүсч болно.

4. Аль нэг Тал албан ёсоор, эсхүл нөлөөлөх байдлаар дараахь тохиолдолд энэ зүйлийг тусгай үйлчилгээ үзүүлэгчид мөн хэрэглэнэ:

(a) цөөн тооны үйлчилгээ үзүүлэгчид эрх олгосон буюу түүнийг байгуулсан;

(b) өөрийн нутаг дэвсгэр дээр тийм үйлчилгээ үзүүлэгчдийн дундах өрсөлдөөнийг үлэмж хэмжээгээр хязгаарладаг.

7.11 дүгээр зүйл

Бизнесийн үйл ажиллагаа

1. Үйлчилгээ үзүүлэгчдийн 7.10 дугаар зүйлд дурдсанаас бусад төрлийн зарим бизнесийн үйл ажиллагаа нь өрсөлдөөнийг сааруулж, улмаар үйлчилгээний худалдааг хязгаарлах магадлалтай гэдгийг Талууд хүлээн зөвшөөрнө.

2. Аль нэг Тал нь 1 дүгээр хэсэгт дурдсан үйл ажиллагааг арилгах зорилгоор нөгөө Талын хүсэлтээр зөвлөлдөөн хийнэ. Хүсэлт хүлээн авсан Тал нь тухайн хүсэлтэд анхааралтай, нааштай хандах бөгөөд тухайн асуудлаар олон нийтэд нээлттэй, нууц бус мэдээлэл өгөх замаар хамтран ажиллана. Хүсэлт хүлээн авсан Тал өөрийн хууль тогтоомжийнхоо дагуу түүнчлэн өөрийн мэдээллийн нууцыг хамгаалах талаар хүсэлт гаргасан Талтай хангалттай тохиролцоонд хүрсэн тохиолдолд бусад нээлттэй мэдээллийг хүсэлт гаргасан Талд өгнө.

7.12 дугаар зүйл

Төлбөр болон шилжүүлэг

1. 7.13 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд аль нэг Тал үйлчилгээний худалдаатай холбоотой урсгал гүйлгээний олон улсын шилжүүлэг, төлбөр тооцоонд хязгаарлалт хэрэглэхгүй.

2. Энэхүү бүлгийн аль ч заалт нь Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн зүйлүүдийн дагуу Олон улсын валютын сангийн гишүүны хувьд Талуудын хүлээсэн эрх үүрэг, түүний дотор Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн зүйлүүдтэй нийцсэн гүйлгээг хөндөхгүй. Гэхдээ 7.13 дугаар зүйлд дурдсан, эсхүл Олон улсын валютын сангийн хүсэлт болгосноос бусад тохиолдолд аль ч Тал өөрийн Тусгай үүрэг амлалтаа зөрчин аливаа хөрөнгийн гүйлгээнд хязгаарлалт тавихгүй байвал зохино.

7.13 дугаар зүйл

Төлбөрийн тэнцлийг хамгаалах зорилгоор хийх хязгаарлалт

1. Төлбөрийн тэнцэл, гадаад санхүүгийн байдал ноцтой хүндэрсэн буюу хүндрэх аюул тулгарсан тохиолдолд тухайн Тал үйлчилгээний худалдаанд, тухайлбал гүйлгээний төлбөр, шилжүүлгийн талаар хязгаарлалт тогтоох буюу үргэлжлүүлэн мөрдөж болно.

2. 1 дэх хэсэгт дурдсан хязгаарлалт нь:

- (a) үндэсний нөхцөл, Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөлд үндэслэсэн байх учиртай;
- (b) Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн зүйлд нийцсэн байна;
- (c) нөгөө Талын худалдаа, эдийн засаг, санхүүгийн ашиг сонирхолд шаардлагагүй хохирол учруулахаас зайлсхийх ёстой;

(d) 1 дэх хэсэгт дурдсан нөхцөл байдлын шаардлагын хүрээнээс халих ёсгүй;

(e) түр шинжтэй бөгөөд 1 дэх хэсэгт дурдсан нөхцөл байдал сайжрахын хэрээр аажмаар арилна.

3. Ийм хязгаарлалтын үйлчлэх хүрээг тодорхойлохдоо аль нэг Тал өөрийн эдийн засгийн, эсхүл хөгжлийн хөтөлбөрт илүү чухал үйлчилгээ үзүүлэхэд түлхүү ач холбогдол өгч болно. Гэхдээ тухайн хязгаарлалтыг үйлчилгээний тодорхой салбарыг хамгаалах зорилгоор батлах эсхүл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэхгүй.

4. 1 дэх хэсгийн дагуу тогтоосон, эсхүл мөрдөж буй аливаа хязгаарлалт, эсхүл тэдгээрт орсон аливаа өөрчлөлтийн талаар нөгөө Талд шуурхай мэдэгдэнэ.

7.14 дүгээр зүйл **Ил тод байдал**

Тал бүр бүх салбарт 7.3, 7.4 болон 7.5 дугаар зүйлийн дагуу хүлээсэн үүрэг амлалтад нөлөөлөхүйц холбогдох бүх арга хэмжээг тусгасан эрх зүйн ямар нэг үр дагавар үүсгэхгүй жагсаалтыг гаргана. Тухайн жагсаалтыг энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш таван жилийн дотор боловсруулж, нөгөө Талтайгаа солилцохоос гадна олон нийтэд нээлттэй болгох бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд, эсхүл Талууд харилцан тохиролцсон тохиолдолд уг жагсаалтыг дахин хянаж, өөрчилж болно. Энэ жагсаалт нь дараахь мэдээллийг агуулсан байна:

(a) салбар, дэдсалбар, эсхүл хамаарах асуудал;

(b) үл нийцэж буй хэлбэр (өөрөөр хэлбэл, үндэсний нөхцөл, үндэстний нэн таатай нөхцөл, болон/эсхүл зах зээлд нэвтрэхтэй холбоотой);

(c) тухайн арга хэмжээг бий болгосон хуулийн эх сурвалж, эсхүл эрх бүхий байгууллага;

(d) уг арга хэмжээний талаарх товч танилцуулга.

Тайлбар: Энэ зүйлийн дагуух жагсаалтыг зөвхөн ил тод байдлыг хангах зорилгоор гаргаж буй бөгөөд энэ бүлгийн дагуу Талуудын хүлээсэн эрх болон үүрэг, амлалтыг хөндөхгүй. Энэхүү зүйлийн дагуу тухайн жагсаалтыг цаашид ямар нэг байдлаар дахин хянаж, өөрчлөх явдал нь зөвхөн тухайн жагсаалтыг шинэчлэх зорилгоор авч буй хэрэг юм.

7.15 дугаар зүйл

Ашгаас татгалзах

1. Аль нэг Тал нөгөө Талын хуулийн этгээд болох нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчийг энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус талын хуулийн этгээд эзэмшдэг, эсхүл хяналтад байж болохыг тогтоосон бөгөөд татгалзагч тал нь дор дурдсан нөхцөлийг хангаж буй бол тухайн хуулийн этгээдэд энэ бүлгийн хүрээнд ашиг олгохоос татгалзаж болно:

- (a) энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талтай дипломат харилцаа тогтоогоогүй;
- (b) энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус Талтай холбогдуулан дараахь арга хэмжээг баталсан, эсхүл мөрдөн хэрэгжүүлж буй бол:
 - (i) дурдсан хуулийн этгээдтэй гүйлгээ хийхийг хориглосон;
 - (ii) дурдсан хуулийн этгээд энэ бүлгийн хүрээнд ашиг хүртсэн бол энэхүү арга хэмжээг зөрчсөн, эсхүл зайлсхийсэн болох.

2. Нөгөө Талын хуулийн этгээд болох нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчийг энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хуулийн этгээд эзэмшдэг, эсхүл хяналтад байдаг, улмаар нөгөө Талын нутаг дэвсгэр дээр дорвитой бизнесийн үйл ажиллагаа явуулдаггүй болохыг тогтоосон тохиолдолд урьдчилан мэдэгдэж, зөвлөлдсөн нөхцөлд тухайн Тал дурдсан хуулийн этгээдэд энэ бүлгийн ашгийг олгохоос татгалзаж болно.

7.16 дугаар зүйл

Үйлчилгээний худалдааны дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд үйлчилгээний худалдааны дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) энэхүү бүлэгтэй холбоотой аливаа асуудлыг хэлэлцэх;
- (c) Дэд хорооны хэлэлцүүлгийн үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;
- (d) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

7.17 дугаар зүйл

Үүрэг амлалтыг хянан үзэх

1. Талуудын хоорондын үйлчилгээний худалдааг цаашид илүү чөлөөлөх, түүний дотор үүрэг амлалтын жагсаалтын хэлбэрийн талаар дахин хэлэлцээ хийх боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор Талууд харилцан тохиролцсон тохиолдолд энэ бүлэг, түүний холбогдох хавсралтыг дахин хянан үзэх талаар зохих хугацаанд авч үзнэ.

2. Хэрэв энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсны дараа аль нэг Тал өөрийн аливаа үйлчилгээний салбар, дэд салбар, эсхүл үйл ажиллагааг илүү чөлөөлөх арга хэмжээг дангаар авч хэрэгжүүлэх бол тэрээр нөгөө Талаас энэхүү хэлэлцээрт ийнхүү улам чөлөөтэй болгохыг тусгах хүсэлтийг зохих хугацаанд харгалзан үзнэ.

8 дугаар бүлэг

Хувь хүний шилжилт хөдөлгөөн

8.1 дүгээр зүйл

Ерөнхий зарчим

1. Талууд хоорондын давуу эрх олгосон худалдааны харилцаа, түүнчлэн харилцан ашигтай байдалд үндэслэн хувь хүний хилээр нэвтрэх, түр оршин суух явдлыг хөнгөвчлөх болон хилээр нэвтрэх, түр оршин суухад тавих шаардлага, журмыг ил тод болгох, мөн Талуудын хилийн аюулгүй байдлыг хангах, Тал бүрийн дотоодын ажиллах хүч, байнгын хөдөлмөр эрхлэлтийг хамгаалах хэрэгцээ зэрэг Талуудын эрмэлзлэлийг энэхүү бүлэгт тусгасан.

2. Тал бүр энэхүү бүлгийн заалттай холбоотой арга хэмжээг 1 дэх хэсэгт дурдсан ерөнхий зарчмын дагуу хэрэгжүүлэх бөгөөд ялангуяа энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд барааны буюу үйлчилгээний худалдаа, эсхүл хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд зүй бусаар хохирол учруулах, эсхүл саатуулах явдлаас сэргийлэх үүднээс тэдгээр арга хэмжээг шуурхай хэрэгжүүлнэ.

8.2 дугаар зүйл

Хамрах хүрээ

1. Энэхүү бүлэг нь нөгөө Талын хилээр нэвтэрч буй бөгөөд 8.4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан ангилалд хамаарах аль нэг Талын хувь хүний хилээр нэвтрэх, түр оршин суухтай холбоотой арга хэмжээнд үйлчилнэ.

2. Энэхүү бүлэг нь нөгөө Талын хөдөлмөрийн зах зээлд нэвтрэх боломж эрэлхийлж буй аль нэг Талын хувь хүнд нөлөөлөхүйц арга хэмжээ, түүнчлэн иргэн буюу харьяат, эсхүл байнга оршин суух буюу хөдөлмөр эрхлэхтэй холбоотой арга хэмжээнд хамаарахгүй.

3. Энэхүү бүлэг нь аль нэг Тал өөрийн хилийн бүрэн бүтэн байдлыг хамгаалах, хилээр нэвтрэх хувь хүний шилжилт хөдөлгөөний эмх замбараатай байдлыг хангах зэргээр нөгөө Талын хувь хүнийг хилээр нэвтрүүлэх, түр оршин суух асуудлыг зохицуулах арга хэмжээ авахад саад учруулахгүй бөгөөд эдгээр арга хэмжээг авахдаа 7 дугаар хавсралтад дурдсан тусгай үүрэг амлалтын нөхцөлийн дагуу нөгөө Талд олгож буй ашгийг үгүйсгэх, эсхүл бууруулах байдлаар хэрэгжүүлж болохгүй.

Тайлбар: Энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус зарим талын хувь хүнийг виз авах шаардлагаас чөлөөлж, нөгөө Талын хувь хүнд виз авах шаардлага тавих дан ганц нөхцөлийг 7 дугаар хавсралтад дурдсан тусгай үүрэг амлалтын нөхцөлийн дагуу олгож буй ашгийг үгүйсгэсэн, эсхүл бууруулсанд тооцохгүй.

8.3 дугаар зүйл

Тодорхойлолт

Энэхүү бүлгийн зорилгоор “аль нэг Талын хувь хүн” гэх нэр томъёо нь аль нэг Талд, эсхүл өөр бусад газар оршин суудаг хувь хүн болон тухайн Талын хуулийн дагуу иргэн нь болох хүнийг хэлнэ.

8.4 дүгээр зүйл Тусгай үүрэг амлалт

1. Тал бүр дараахь этгээдийн талаар хүлээсэн тусгай үүрэг амлалтыг 7 дугаар хавсралтад тусгав:

- (a) нөгөө Талын богино хугацаагаар зорчих бизнес эрхлэгчид;
- (b) нөгөө Талын корпорацийн дотор шилжин ажиллагсад;
- (c) нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч нар;
- (d) нөгөө Талын мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлэгч хувь хүн;
- (e) төрийн, эсхүл хувийн байгууллагатай хийсэн гэрээний дагуу ахисан түвшний технологи, эсхүл мэдлэг шаардсан үйлчилгээг тухайн Талд үзүүлдэг нөгөө Талын хувь хүн;
- (f) дээр дурдсан (b)-гээс (e) хүртэлх дэд хэсэгт заасан эдгээр хувь хүнийг дагалдан яваа эхнэр, нөхөр, хүүхэд.

2. 7 дугаар хавсралтад заасан нөхцөл, болзолын дагуу 1 дэх хэсэгт дурдсан ангилалд хамаарах хувь хүнийг энэ бүлгийн заалттай үл нийцэх цагаачлал болон зорчих тухай холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хилээр нэвтрэх, түр оршин суух боломжтой гэж үзвэл тухайн хувь хүнд хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрлийг олгоно.

3. Аль ч Тал 1 дэх хэсгийн дагуу хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл олгохдоо хувь хүний тоонд ямар нэгэн хязгаарлалт тогтоох, эсхүл мөрдүүлэх арга хэмжээ авахгүй.

8.5 дугаар зүйл Шаардлага болон журам

1. Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдөр Тал бүр нөгөө Талд 7 дугаар хавсралтаар тухайн Талын хүлээсэн тусгай үүрэг амлалтад хамрах хувь хүний талаар дараахь зорилгоор нөгөө Талын хувь хүн хууль ёсны өргөдөл гаргахад хэрэгтэй шаардлага, журамтай холбоотой мэдээллийг нийтлэх, эсхүл нөгөө талын олон нийтэд нээлттэй болгоно:

- (a) тухайн Талд хилээр нэвтрэх;
- (b) тухайн Талд эхний удаад түр оршин суух;
- (c) тухайн Талд түр оршин суух зөвшөөрлөө шинэчлэх;

(d) зохистой тохиолдолд тухайн Талд хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл хүсэх;

(e) тухайн Талд түр оршин суух зөвшөөрлийн хэлбэрээ өөрчлөх.

2. Тал бүр нөгөө Талын хувь хүний хүсэлтийн дагуу 1 дэх хэсэгт дурдсан шаардлага, журамтай холбоотой мэдээллээр хангахыг эрмэлзэнэ.

3. Тал бүр дээр дурдсан (a)–аас (e) хүртэлх дэд хэсгийн дагуу нөгөө Талын хувь хүн хилээр нэвтрэх, түр оршин суух, эсхүл зөвшөөрөл хүсэх талаар хүчинтэй өргөдөл гаргахтай холбоотой шаардлага, журмыг шинээр тогтоосон, эсхүл 1 дэх хэсэгт дурдсан хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй аливаа шаардлага, журамд өөрчлөлт оруулсан бол энэ тухайгаа нөгөө Талд нэн даруй мэдэгдэхийг эрмэлзэнэ.

4. Тал бүр 1 дэх хэсэгт дурдсан өргөдөлд холбогдох эрх бүхий байгууллагын ногдуулж буй төлбөр нь дангаар энэ бүлгийн дагуу нөгөө Талын хувь хүн тухайн Талын хилээр нэвтрэх, түр оршин суухад үндэслэлгүй саад тотгор учруулахгүй байх явдлыг хангаж ажиллана.

5. Тал бүр өөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд нөгөө Талын хувь хүний хилээр нэвтрэх, түр оршин суухтай холбоотой шаардлагыг хялбарчлах, журмыг хөнгөвчлөх, шат дамжлагыг шуурхай болгоход чиглэсэн арга хэмжээг боломжийн хирээр хэрэгжүүлэхийг эрмэлзэнэ.

8.6 дугаар зүйл

Хувь хүний шилжилт хөдөлгөөний дэд хороо

1. Энэ бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд хувь хүний шилжилт хөдөлгөөний дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

(a) энэ бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;

(b) хувь хүний хилээр нэвтрэх, түр оршин суухыг харилцан хөхиүлэн дэмжихэд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх асуудлыг авч үзэх;

(c) 7 дугаар хавсралтад дурдсан хувь хүний хилээр нэвтрэх, түр оршин суухтай холбоотой арга хэмжээний талаар мэдээлэл солилцох;

- (d) харилцан тохиролцсон энэ бүлэгтэй холбоотой аливаа асуудлыг хэлэлцэх;
- (e) Дэд хорооны хэлэлцүүлгийн үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;
- (f) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

8.7 дугаар зүйл Маргаан шийдвэрлэх

1. 16 дугаар бүлэгт дурдсан маргаан шийдвэрлэх журам энэ бүлэгт дараахаас бусад тохиолдолд хамаарахгүй:

- (a) үйл ажиллагааны шинжтэй хэрэг;
- (b) аль нэг Талын тодорхой асуудалд өртсөн хувь хүн нь нөгөө Талын дотоодын захиргааны хамгаалалтын боломжтой бүх арга хэмжээг хэрэглэсэн.

1(b) дэд хэсэгт дурдсан хамгаалалтын арга хэмжээг нөгөө Талын холбогдох эрх бүхий байгууллага захиргааны арга хэмжээг хэрэгжүүлснээс хойш нэг жилийн дотор тухайн асуудалтай холбоотой эцсийн шийдвэр гараагүй ба ийм шийдвэрийг гаргаж чадаагүй явдал нь хувь хүнээс үл хамааралтай бол тухайн бүх хамгаалалтын арга хэмжээг авсан гэж үзнэ.

9 дүгээр бүлэг

Цахим худалдаа

9.1 дүгээр зүйл Ерөнхий заалт

1. Талууд цахим худалдаанаас бий болсон эдийн засгийн өсөлт болон боломжууд, мөн түүний ашиглалт болон хөгжилд учирч буй саад бэрхшээлээс зайлсхийхийн ач холбогдлыг хүлээн зөвшөөрч байна.

2. Энэхүү бүлгийн зорилго нь цахим худалдааг ашиглахад найдвартай болон итгэлтэй орчин бий болгох, мөн Талуудын хооронд цахим худалдаа хийх болон цахим худалдааг дэлхий дахинд өргөнөөр ашиглах явдалд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

3. Талууд цахим худалдаанд технологиос үл хамаарах зарчим мөрдөхийг хүлээн зөвшөөрч байна.

4. Энэ бүлэг нь 2, 7, 10, эсхүл 12 дугаар бүлэгтэй үл нийцэх аливаа тохиолдолд нийцэхгүй буй асуудлын хүрээнд энэхүү бүлгээс бусад Бүлгийг дагаж мөрдөнө.

9.2 дугаар зүйл Тодорхойлолт

Энэхүү бүлгийн зорилгоор:

- (a) “тоон бүтээгдэхүүн” гэх нэр томъёо нь тээгч хэрэгсэлд суулгасан, эсхүл цахим хэлбэрээр дамжуулсан эсэхээс үл хамааран, тоон хувиргалт хийгдсэн компьютерийн програм хангамж, текст, дүрс бичлэг, зураг, дуу бичлэг болон бусад бүтээгдэхүүнийг хэлнэ;
- (b) “цахим гэрчилгээ” гэх нэр томъёо нь хэрэглэгч цахим гарын үсэг хэрэглэснийг баталгаажуулахад ашигласан мэдээлэл нь тухайн хэрэглэгчид хамааралтай болохыг гэрчлэх зорилгоор бэлтгэсэн цахилгаан соронзон бичлэгийг хэлнэ;
- (c) “цахим гарын үсэг” гэх нэр томъёо нь цахилгаан соронзон бичлэгт хадгалах боломжтой мэдээллийн хувьд авч хэрэгжүүлсэн болон дараахь хоёр шаардлагыг хангаж буй арга хэмжээг хэлнэ:

тухайн арга хэмжээ нь түүнийг авч хэрэгжүүлсэн этгээд баталгаажуулсан мэдээллийг илтгэж байх;

- (i) тухайн арга хэмжээ нь уг мэдээлэл өөрчлөгдөөгүй болохыг батлан илэрхийлж байх;
- (d) “худалдааны мэдээлэл хөтлөх бичиг баримт” гэх нэр томъёо нь аль нэг Талаас олгодог, эсхүл хянадаг бөгөөд бараа оруулах, гаргахтай холбогдуулан импортлогч, эсхүл экспортлогч өөрөө,

эсхүл тэдний нэрийн өмнөөс хэн нэгэн бөглөх ёстой маягтыг хэлнэ.

9.3 дугаар зүйл Гаалийн татвар

Талуудын хооронд цахим дамжуулалтад гаалийн татвар ногдуулдаггүй туршлагаа Тал бүр үргэлжлүүлэн мөрдөнө.

9.4 дүгээр зүйл Тоон бүтээгдэхүүнийг үл ялгаварлах нөхцөл

1. Аль ч Тал дараахь арга хэмжээг авч батлахгүй, эсхүл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэхгүй:

(a) нөгөө Талын тоон бүтээгдэхүүнд түүнтэй адилтгах өөрийн тоон бүтээгдэхүүнд олгодог нөхцөлөөс тааламжгүй нөхцөл олгох арга хэмжээ;

(b) нөгөө Талын тоон бүтээгдэхүүнд энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус талын түүнтэй адилтгах тоон бүтээгдэхүүнд олгодог нөхцөлөөс тааламжгүй нөхцөл олгох арга хэмжээ.

2. 1 дэх хэсэг нь дараахь зүйлд хамаарахгүй:

(a) Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаа;

(b) аль нэг Талын, эсхүл аль нэг төрийн өмчит аж ахуйн нэгжийн олгосон буцалтгүй тусламж болон, засгийн газрын дэмжлэгтэй зээл, баталгаа болон даатгал;

(c) аль нэг Талаас 7.4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн дагуу хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ;

(d) аль нэг Талаас 7.3, эсхүл 7.5 дугаар зүйлийн үйлчлэх хүрээнд авч хэрэгжүүлсэн буюу баталсан дараахь арга хэмжээ:

(i) 6 дугаар хавсралтад байгаа өөрийн Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтаар үүрэг амлалт аваагүй салбарт хамаарах;

(ii) 6 дугаар хавсралтад байгаа өөрийн Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтаар тохиролцсон болон түүнд заасан хугацаа, хязгаарлалт, нөхцөл болзол болон шаардлагад нийцээгүй.

(e) 10.8 дугаар зүйлийн дагуу авч хэрэгжүүлсэн буюу баталсан үл нийцэх арга хэмжээ.

3. Тал бүр 1 дэх хэсэгт заасан үүргээ хэрэгжүүлэхдээ, шаардлагатай бол, аливаа нэг тоон бүтээгдэхүүн нь аль нэг Талын, эсхүл нөгөө Талын, эсхүл энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус талын тоон бүтээгдэхүүн байна гэдгийг бодитоор тодорхойлно. Ийнхүү тодорхойлох нь ил тод, бодит баримттай, учир шалтгаантай, шударга байх замаар явагдана.

4. Талууд хэрэв 1 дэх хэсэгт заасан үүргээ хэрэгжүүлэх явцад аливаа нэг тоон бүтээгдэхүүний гарал үүслийг тодорхойлсон бол, нөгөө Талын хүсэлтээр, уг гарал үүслийг хэрхэн тодорхойлсноо тайлбарлана.

5. Талууд аливаа нэг тоон бүтээгдэхүүний гарал үүслийг тодорхойлох шалгуур үзүүлэлт боловсруулах ажилд тус дэм үзүүлж, тийм шалгуур үзүүлэлтийг энэхүү хэлэлцээрт тусгах зорилгоор олон улсын байгууллага болон нийгэмлэгтэй хамтран ажиллана.

9.5 дугаар зүйл Цахим гарын үсэг

1. Аль ч Тал цахим гарын үсэгт холбогдох дараахь арга хэмжээг батлах эсхүл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэхгүй:

(a) цахим хэлцэлд оролцогч талууд өөрсдийн хэлцэлд тохирох цахим гарын үсгийн аргыг харилцан тодорхойлохыг хориглох;

(b) цахим хэлцэлд оролцогч талууд өөрсдийн цахим хэлцлийг хууль эрх зүйн аливаа шаардлагад нийцсэн гэдгийг шүүх дээр нотлох боломжгүй болох.

2. Тал бүр 1 дэх хэсгийг үл харгалзан тодорхой төрлийн цахим хэлцлийн хувьд холбогдох цахим гарын үсэг нь үйлдлийн тодорхой стандартыг хангасан байх, эсхүл тухайн Талын хууль тогтоомжийн дагуу магадлан итгэмжлэгдсэн буюу хүлээн зөвшөөрөгдсөн гэрчилгээжүүлэх үйлчилгээ үзүүлэгч этгээдээс тусгайлан олгосон цахим гэрчилгээнд суурилсан байх шаардлага тавьж болно. Гэхдээ уг шаардлага нь:

(а) хууль ёсны бодлогын зорилтод нийцсэн байна;

(b) уг зорилтод хүрэхэд ихээхэн хамааралтай байна.

9.6 дугаар зүйл Хэрэглэгчийг хамгаалах

1. Талууд цахим худалдаанд хэрэглэгчийг хамгаалах ил тод болон үр дүнтэй арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх болон батлахын зэрэгцээ хэрэглэгчийн итгэлийг нэмэгдүүлэхэд түлхэц болохуйц арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийн ач холбогдлыг хүлээн зөвшөөрнө.

2. Талууд хэрэглэгч хамгаалах ажлыг өргөжүүлэн хөгжүүлэх зорилгоор цахим худалдаанд хамаарах үйл ажиллагааны талаар тэдгээрийн хэрэглэгчийг хамгаалах асуудал эрхэлсэн холбогдох эрх бүхий байгууллагууд хоорондоо хамтран ажиллахын ач холбогдлыг хүлээн зөвшөөрнө.

3. Талууд өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу цахим худалдаа ашиглагчийн хувийн мэдээллийг хамгаалах арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлнэ.

9.7 дугаар зүйл Худалдааны сайн дурын цахим шуудан

Тал бүр сурталчилгааны зорилготой худалдааны сайн дурын цахим шууданг зохицуулах зохистой болон шаардлагатай арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг эрмэлзэнэ.

9.8 дугаар зүйл Цаасгүй худалдаа удирдан явуулах

1. Тал бүр худалдааны мэдээлэл хөтлөх бүх бичиг баримтыг цахим хэлбэрээр олон нийтэд хүртээлтэй болгохыг эрмэлзэнэ.

2. Тал бүр цахим хэлбэрээр илгээсэн худалдааны мэдээлэлхөтлөх бичиг баримтыг эрх зүйн хувьд тийм бичиг баримтын цаасан хувилбартай адил хүчин чадалтай гэж хүлээн зөвшөөрөхийг эрмэлзэнэ.

3. Талууд худалдааны мэдээлэлхөтлөх бичиг баримтын цахим хувилбарыг хүлээн зөвшөөрөх явдлыг бэхжүүлэх үүднээс хоёр талын хүрээнд болон олон улсын салбарт хамтран ажиллана.

9.9 дүгээр зүйл Дотоодын зохицуулалт

Тал бүр тэдний цахимхудалдаанд хамаарах бүхаргахэмжээ ньилтод, бодитой, үндэслэлтэй, шударгабайдлаар хэрэгжих, мөн хууль ёсны бодлогын зорилтыгхангахад шаардагдахаас илүү хүндрэл учруулахгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

9.10 дугаар зүйл Тооцооллын хэрэгслийн байршилд хамаарах шаардлагад хориглох зүйл

1. Талууд:

- (a) нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчээс;
- (b) нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчаас;
- (c) нэг Талын нутаг дэвсгэрт нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчаас хийж буй хөрөнгө оруулалт,

өөрийн Талын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулах нөхцөл болгон өөрийн Талын нутаг дэвсгэр дэх тооцооллын хэрэгслийг ашиглах эсхүл тооцооллын хэрэгслээ тэнд байршуулахыг шаардахгүй.

2. 1 дэх хэсгийг үл харгалзан, энэ зүйлийн аль ч заалтыг аль нэг Тал нийтийг хамарсан хууль ёсны бодлогын зорилтод хүрэхийн тулд тооцооллын хэрэгсэл ашиглах, эсхүл байршуулахад хамаарах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх буюу батлахыг хориглосон мэтээр тайлбарлахгүй. Гэхдээ тийм арга хэмжээг бодит бусаар, эсхүл үндэслэлгүйгээр ялгаварлан гадуурхах, эсхүл худалдаагдалд байдлаар хязгаарлах арга хэрэгсэл болгон хэрэглэхгүй байна.

9.11 дүгээр зүйл Эхкод

1. Талууд нөгөө Талын хэн нэгэн этгээдийн өмчлөлд байгаа програм хангамжийг, эсхүл тийм програм хангамж агуулсан бүтээгдэхүүнийгөөрийн нутаг дэвсгэрт оруулах, түгээх, борлуулах, эсхүл ашиглах нөхцөл болгон угпрограмхангамжийнэхкодыгшилжүүлэн өгөх, эсхүлтүүнд нэвтрэх шаардлагатав ихгүй.

2. Энэ зүйлийн зорилгоор, 1 дэх хэсэгт хамаарах програм хангамж нь нийтийн хэрэглээний програм хангамж, эсхүл энэ төрлийн програм хангамжагуулсан бүтээгдэхүүнээр хязгаарлагдах бөгөөд онц чухал дэд бүтцийн зориулалттай програм хангамж түүнд хамаарахгүй.

9.12 дугаар зүйл Хамтын ажиллагаа

1. Талууд тохиромжтой бол цахим худалдааны хөгжлийг дэмжих зорилгоор хоёр талын хүрээнд хамтран ажиллаж, бүс нутгийн болон олон талт чуулга уулзалтад идэвхитэй оролцоно.

2. Талууд тохиромжтой үед тухайлбал хэрэглэгчийн итгэл үнэмшил, кибер аюулгүй байдал, худалдааны сайн дурын цахим шуудантай тэмцэх, оюуны өмч, цахим засаглал болон хувийн өгөгдөл хамгаалахтай холбогдсон мэдээлэл болон туршлагаасаа, түүний дотор цахим худалдаанд хамаарах хууль тогтоомж, сайн туршлагаасаа хуваалцана.

3. Талууд цахим худалдаа ашиглахад жижиг, дунд үйлдвэрт тулгарч буй саад бэрхшээлийг даван туулах чиглэлээр хамтран ажиллана.

4. Тал бүр өөрийн Талд байгаа ашгийн бус байгууллагын цахим худалдааг дэмжихэд чиглэсэн үйл ажиллагааг, түүний дотор мэдээлэл, үзэл бодол солилцох явдлыг өөрт байгаа арга хэрэгслийг ашиглан дэмжинэ.

5. Тал бүр мэдээллийн хил дамнасан урсгалыг дэмжиж ажиллах нь цахим худалдааны идэвхтэй орчинг бүрдүүлэх чухал бүрэлдэхүүн хэсэг болохыг хүлээн зөвшөөрнө.

6. Талууд тоон бүтээгдэхүүний худалдааг өргөжүүлэн хөгжүүлэхийн ач холбогдлыг хүлээн зөвшөөрнө.

9.13 дугаар зүйл

Цахим худалдааны дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд Цахим худалдааны дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

(a) энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;

(b) энэ бүлэгт хамаарах аливаа асуудлыг, түүний дотор, тохиромжтой бол, 9.4 дүгээр зүйлийг хянан үзэх боломжийг хэлэлцэх;

(c) тоон бүтээгдэхүүний худалдааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх шинэ боломжийг эрэлхийлэх;

(d) Дэд хорооны үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;

(e) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

10 дугаар бүлэг

Хөрөнгө оруулалт

10.1 дүгээр зүйл

Хамрах хүрээ

1. Энэ бүлэг нь аль нэг Тал дараахь зүйлтэй холбоотой батлах эсхүл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд хамаарна:

(a) нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчид;

(b) Аль нэг Талын нутаг дэвсгэрт хийсэн нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалт;

(с) 10.7 болон 10.17 дугаар зүйлийн хувьд аль нэг Талын нутаг дэвсгэр дэх бүх хөрөнгө оруулалт.

Тайлбар 1: Илүү тодорхой болгох зорилгоор, энэ бүлэг нь энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болохоос өмнө нэг Талын нутаг дэвсгэр дэх нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдын хийсэн хөрөнгө оруулалттай холбоотойгоор тухайн Талын батлах эсхүл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хувьд мөн хэрэглэгдэнэ.

Тайлбар 2: Илүү тодорхой болгох зорилгоор, энэ бүлэг нь энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болохоос өмнө болсон үйл явдлаас үүссэн маргааны асуудалд хэрэглэгдэхгүй.

2. Энэхүү бүлэг болон 7 дугаар бүлэг хооронд ямар нэгэн зөрүүтэй байдал гарсан тохиолдолд:

(а) 10.3, 10.4 болон 10.7 дугаар зүйлийн хүрээнд хамаарах асуудлын хувьд зөрүүтэй байдал үүсвэл 7 дугаар бүлгийг дагаж мөрдөнө;

(b) дээрх (а) дэд хэсэгт хамаарахгүй бусад асуудлаар зөрүүтэй байдал үүсвэл энэ Бүлгийг дагаж мөрдөнө.

3. Энэхүү бүлгийн аль ч заалт нь цагаачлал, зорчих тухай хууль тогтоомжийнхоо дагуу хэрэгжүүлж буй арга хэмжээний хувьд аль нэг Талд аливаа үүрэг хүлээлгэхгүй.

10.2 дугаар зүйл

Тодорхойлолт

Энэхүү бүлгийн зорилгоор:

(а) “Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр” гэх нэр томъёо нь 2001 оны 2 дугаар сарын 15-ны өдөр Токио хотод гарын үсэг зурсан Монгол Улс, Япон Улс хоорондын хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай хэлэлцээрийг хэлнэ;

(b) аж ахуйн нэгж гэж:

- (i) хэрэв аль нэг хөрөнгө оруулагч нь түүний хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн 50-иас дээш хувийг эзэмшдэг бол хөрөнгө оруулагчийн “эзэмшлийн”;
- (ii) хэрэв аль нэг хөрөнгө оруулагч нь захирлуудынхаа дийлэнх олонхийг томилох, эсхүл хуулийн дагуу үйл ажиллагааг нь удирдах эрх мэдэлтэй бол хөрөнгө оруулагчийн “хяналтын” аж ахуйн нэгж гэнэ;
- (c) “мөрдөж буй” гэх нэр томъёо нь энэхүү хэлэлцээрийг хүчин төгөлдөр болох өдөр үйлчилж байгааг хэлнэ;
- (d) “чөлөөтэй ашиглаж болохуйц валют” гэх нэр томъёо нь Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн холбогдох зүйлд тодорхойлсон чөлөөтэй ашиглаж болохуйц валютыг хэлнэ;
- (e) “хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа” гэх нэр томъёо нь байгуулах, худалдан авах, өргөжүүлэх, үйл ажиллагаа явуулах, удирдах, үйлчилгээ үзүүлэх, ашиглах, хэрэглэх болон худалдах, эсхүл хөрөнгө оруулалтын бусад зохицуулалтыг хэлнэ;
- (f) “арга хэмжээ” гэх нэр томъёо нь хууль, дүрэм, журам, шийдвэр, захиргааны арга хэмжээ зэрэг бүх төрлийн арга хэмжээг хэлнэ;

10.3 дугаар зүйл

Үндэсний нөхцөл

1. Талууд өөрийн нутаг дэвсгэр дээр хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбоотойгоор, ижил төстэй нөхцөлд, өөрийн хөрөнгө оруулагч, тэдний хөрөнгө оруулалтад олгодгоос дутуугүй тааламжтай нөхцөлийг нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч болон тэдний хөрөнгө оруулалтад олгоно.

1 дэх хэсгийг аль нэг Тал өөрийн нутаг дэвсгэр дээрх нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбоотой тусгай журам батлах, хэрэгжүүлэхийг хориглосон байдлаар тайлбарлахгүй бөгөөд тэрхүү тусгай журам нь энэ бүлэгт заасан тухайн хөрөнгө оруулагчийн эрхийн агуулгыг хөндөхгүй байх нөхцөлтэй байна.

10.4 дүгээр зүйл

Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл

Талууд өөрийн нутаг дэвсгэр дээр хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбоотойгоор, ижил төстэй нөхцөлд, энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагч, тэдний хөрөнгө оруулалтад олгодгоос

дутуугүй тааламжтай нөхцөлийг нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч болон тэдний хөрөнгө оруулалтад олгоно.

10.5 дугаар зүйл Ерөнхий нөхцөл

1. Талууд өөрийн нутаг дэвсгэр дээр нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалтад олон улсын эрх зүйн дагуу тухайлбал, шударга, эрх тэгш хандах нөхцөл, мөн бүрэн хамгаалалт болон аюулгүй байдлын нөхцөлийг олгоно.

Тайлбар 1: Энэ хэсэг нь олон улсын заншлын эрх зүйн хүрээнд гадаад хүмүүст олгодог хамгийн доод стандартыг нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалтад хамгийн доод нөхцөл болгон олгохыг тодорхойлсон болно. “Шударга, эрх тэгш хандах нөхцөл”, мөн “бүрэн хамгаалалт болон аюулгүй байдал” гэсэн ойлголтууд нь олон улсын заншлын эрх зүйн дагуу хэвшмэл болсон гадаад хүмүүст тавьдаг хамгийн доод стандартаас илүү нэмэлт, эсхүл түүнээс хэтэрсэн шаардлагыг тавихгүй. Энэхүү хэлэлцээрийн өөр нэг заалт эсхүл өөр тусдаа олон улсын бусад хэлэлцээрийг зөрчсөн нь тогтоогдсон ч тэр нь энэ хэсгийг зөрчигдсөнд тооцогдохгүй болно.

Тайлбар 2: “Шударга, эрх тэгш хандах нөхцөл” гэдэгт хуулийн зохих журмын дагуу явагдаж байгаа эрүүгийн, иргэний, эсхүл захиргааны шүүхийн үйл ажиллагаанд шударга байдлыг үгүйсгэхгүй байх Талуудын үүргийг хамааруулна.

Тал бүр нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн тодорхой хөрөнгө оруулалттай холбоотойгоор аливаа бичгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх бөгөөд энэхүү үүрэг нь хөрөнгө оруулагч хөрөнгө оруулалтаа хийх, худалдан авах, эсхүл өргөтгөх үед нь үндэслэл болсон байж болно.

2. Энэ зүйл нь татварын арга хэмжээнд хамаарна.

10.6 дугаар зүйл Шүүхэд хандах боломж

1. Талууд өөрийн нутаг дэвсгэр дээр хөрөнгө оруулагчийн эрхийг мөрдөх болон өмгөөлөх явцад шүүх болон шүүхийн бүх шатны захиргааны

байгууллагад хандахтай холбоотойгоор, ижил төстэй нөхцөлд, өөрийн хөрөнгө оруулагчид, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагчид олгодгоос дутуугүй тааламжтай нөхцөлийг нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчид олгоно.

2. Энэ зүйл нь татварын арга хэмжээнд хамаарна.

10.7 дугаар зүйл

Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг

1. Аль ч Тал нь өөрийн нутаг дэвсгэр дээр аль нэг Талын эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбогдуулан дараахь шаардлагуудыг, эсхүл аливаа үүрэг амлалт буюу даалгаврын алийг нь ч оноох, эсхүл хэрэгжүүлэхгүй:

- (a) бараа бүтээгдэхүүн, эсхүл үйлчилгээг өгөгдсөн түвшин, эсхүл хувь хэмжээгээр экспортлох;
- (b) дотоод агууламжийг өгөгдсөн түвшин, эсхүл хувь хэмжээнд хүргэх;
- (c) өөрийн нутаг дэвсгэрт үйлдвэрлэсэн бараа бүтээгдэхүүн, эсхүл үзүүлсэн үйлчилгээг худалдан авах, ашиглах, эсхүл сонгох давуу эрх олгох, эсхүл өөрийн нутаг дэвсгэр дэх хувь хүнээс бараа, эсхүл үйлчилгээ худалдан авах;
- (d) импортын тоо хэмжээ буюу үнийн дүнг экспортын тоо хэмжээ буюу үнийн дүнтэй, эсхүл тухайн хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалттай холбогдох гадаад валютын орох урсгалтай ямар нэг байдлаар хамааруулах;

экспортынх нь, эсхүл гадаад валютын арилжааны ашгийнх нь тоо хэмжээ буюу үнийн дүнд нь нөлөөлөх хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтаар үйлдвэрлэж, эсхүл нийлүүлж байгаа бараа бүтээгдэхүүн буюу үзүүлж буй үйлчилгээний борлуулалтыг өөрийн нутаг дэвсгэрт хязгаарлах;

- (e) экспортыг, эсхүл экспортын борлуулалтыг хязгаарлах;
- (f) гүйцэтгэх захирал, менежер, эсхүл захирлуудын зөвлөлийн гишүүдийг тодорхой нэг иргэний харьяалалтай хувь хүмүүсээс томилох;
- (g) тухайн хөрөнгө оруулагчийн тодорхой бүс нутаг, эсхүл дэлхийн зах зээл рүү чиглэсэн үйл ажиллагааны төв оффисыг өөрийн

нутаг дэвсгэр дээр байрлуулах;

- (h) өөрийн иргэдийг тодорхой тоо, эсхүл хувиар ажилд авах;
- (i) хөрөнгө оруулагчийн үйлдвэрлэдэг бараа бүтээгдэхүүн, эсхүл нийлүүлдэг үйлчилгээний нэг буюу түүнээс дээш хэсгийг тодорхой нэг бүс нутаг, эсхүл дэлхийн зах зээл рүү зөвхөн тухайн Талын нутаг дэвсгэрээс нийлүүлэх;
- (j) Холбогдох Талын засгийн газрын эрх бүхий байгууллагаас тавьсан шаардлагыг хэрэгжүүлсэн, эсхүл оноосон үүрэг амлалтыг биелүүлсэн хөрөнгө оруулагч болон тухайн нутаг дэвсгэр дээрх хувь хүн хооронд чөлөөтэйгөөр байгуулсан /хэрэгжиж эхэлсэн, эсхүл эхлээгүй/ лицензийн гэрээний хувьд:
 - (i) лицензийн гэрээнд төлбөрийн хувь буюу хэмжээ тогтоох;
 - (ii) лицензийн гэрээнд тодорхой хугацаа заах.

Тайлбар: Энэ заалт дахь “лицензийн гэрээ” гэдэг нь технологи, үйлдвэрлэлийн үйл явц, эсхүл бусад өмчийн эрх шилжүүлэхтэй холбоотой аливаа лицензийн гэрээг хэлнэ.

2. Аль ч Тал өөрийн нутаг дэвсгэр дээрх аль нэг Талын, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбогдуулан дараахь шаардлагыг хэрэгжүүлэхэд нэг удаа, эсхүл тогтмол давуу тал олж авахад нөхцөл тавьж болохгүй:

- (a) дотоод агууламжийг өгөгдсөн түвшин, эсхүл хувь хэмжээнд хүргэх;
- (b) өөрийн нутаг дэвсгэрт үйлдвэрлэсэн бараа бүтээгдэхүүн, эсхүл үзүүлсэн үйлчилгээг худалдан авах, ашиглах, эсхүл сонгох давуу эрх олгох, эсхүл өөрийн нутаг дэвсгэрийн хувь хүнээс бараа эсхүл үйлчилгээг худалдан авах;
- (c) импортын тоо хэмжээ буюу үнийн дүнг экспортын тоо хэмжээ буюу үнийн дүнтэй, эсхүл тухайн хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалттай холбогдох гадаад валютын орох урсгалтай ямар нэг байдлаар хамааруулах;
- (d) экспортынх нь, эсхүл гадаад валютын арилжааны ашгийнх нь тоо хэмжээ буюу үнийн дүнд нь нөлөөлөх хөрөнгө оруулагчийн

хөрөнгө оруулалтаар үйлдвэрлэж, эсхүл нийлүүлж байгаа бараа бүтээгдэхүүн буюу үзүүлж буй үйлчилгээний борлуулалтыг өөрийн нутаг дэвсгэрт хязгаарлах.

(е) экспортыг, эсхүл экспортын борлуулалтыг хязгаарлах;

3. (a) 2 дахь хэсэг нь аль нэг Талын, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбогдуулан, өөрийн нутаг дэвсгэр дээр үйлдвэрлэл байршуулах, үйлчилгээ үзүүлэх, ажилчдыг сургах буюу ажилд авах, тодорхой байгууламжийг барих буюу өргөтгөх, эсхүл судалгаа, шинжилгээний ажил гүйцэтгэхтэй холбоотой шаардлагуудыг хэрэгжүүлэн нэг удаа эсхүл тогтмол давуу тал олж авах нөхцөлийг хязгаарлах байдлаар тайлбарлагдахгүй.
 - (b) 1(k) дэд хэсэг нь шүүх, эсхүл өрсөлдөөний байгууллагаас өрсөлдөөнийг хязгаарлах үйл ажиллагааг зохицуулах хуулиудыг зөрчсөн хэмээн тогтоосон бөгөөд түүнийг залруулах зорилгоор тавигдсан шаардлага буюу оноосон үүрэг амлалтыг хэрэгжүүлэхэд хамаарахгүй.
 - (c) 1(a), 1(b), 1(c), 2(a) болон 2(b) дэд хэсэг нь гадаадын тусламжийн хөтөлбөртэй холбоотой бараа, эсхүл үйлчилгээнд тавигдах шаардлагуудад хамаарахгүй.
 - (d) 2(a) болон 2(b) дэд хэсэг нь тусгай хөнгөлөлттэй тариф буюу тусгай квотын шалгуурт нийцэх учиртай бараа бүтээгдэхүүний агууламжтай холбоотой импортлогч Талын тавьсан шаардлагад хамаарахгүй.
4. 1 болон 2 дахь хэсэг нь эдгээр хэсэгт заасан шаардлагаас бусад аливаа шаардлагад хамаарахгүй.

10.8 дугаар зүйл

Үл нийцэх арга хэмжээ

1. 10.3, 10.4 болон 10.7 дугаар зүйл нь дараахь нөхцөлд хамаарахгүй:
 - (a) 8 дугаар хавсралт дахь жагсаалтдаа заасан аль нэг Талын төв засгийн газраас үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж буй аливаа үл нийцэх арга хэмжээ;
 - (b) аль нэг Талын орон нутгийн засаг захиргаанаас үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж буй аливаа үл нийцэх арга хэмжээ;

(с) (а) болон (b) дэд хэсэгт дурдсан аливаа үл нийцэх арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх, эсхүл яаралтай шинэчлэх үед;

(d) (а) болон (b) дэд хэсэгт дурдсан аливаа үл нийцэх арга хэмжээнд нэмэлт, өөрчлөлт буюу засвар оруулахаас өмнөхөн үеийнхтэй адил буюу 10.3, 10.4 болон 10.7 дугаар зүйлтэй нийцэх байдлыг нь бууруулахгүй байхаар нэмэлт, өөрчлөлт буюу засвар оруулсан бол.

2. Хэрэв аль нэг Тал нь нөгөө Талын муж, эсхүл Улаанбаатар хот, эсхүл аймгаас 1(b) дэд хэсэгт заасны дагуу баталсан, эсхүл хэрэгжүүлсэн үл нийцэх арга хэмжээ нь өөрийн Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд саад учруулж байна гэж үзвэл харилцан тааламжтай шийдэлд хүрэх зорилгоор тухайн арга хэмжээг хэрэглэх талаар зөвлөлдөх хүсэлт гаргаж болно.

3. 10.3, 10.4 болон 10.7 дугаар зүйл нь хавсралт 9 дэх жагсаалтдаа заасан салбар, дэд салбар, эсхүл үйл ажиллагаатай холбоотой аль нэг Талын баталсан эсхүл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх аливаа арга хэмжээнд хамаарахгүй.

4. Аль ч Тал нь энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш батлагдсан болон хавсралт 9 дэх жагсаалтдаа хамаарах аливаа арга хэмжээний хүрээнд нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн иргэний харьяаллаас шалтгаалан тухайн арга хэмжээ хүчин төгөлдөр болоход байсан хөрөнгө оруулалтыг нь зарах, эсхүл бусад байдлаар салгахыг хөрөнгө оруулагчаас шаардахгүй.

Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш аль нэг Тал нь 8 дугаар хавсралтын жагсаалтдаа заасан одоо мөрдөж буй аливаа үл нийцэх арга хэмжээнд нэмэлт, өөрчлөлт буюу засвар оруулах, эсхүл хавсралт 9 дэх жагсаалтдаа заасан салбар, дэд салбар, эсхүл үйл ажиллагаатай холбоотойгоор шинээр, эсхүл илүү хязгаарласан аливаа арга хэмжээг батлах бол тухайн Тал нь нэмэлт, өөрчлөлт буюу засвар шинээр, эсхүл илүү хязгаарласан арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээс өмнө, эсхүл онцгой нөхцөл байдалд дараахь зүйлийг нэн даруй хэрэгжүүлнэ:

(a) нөгөө Талд тухайн нэмэлт, өөрчлөлт, засвар, эсхүл арга хэмжээний тухай дэлгэрэнгүй мэдээллийг мэдэгдэх;

(b) нөгөө Талын хүсэлтээр хоёр тал харилцан сэтгэл ханамжтай байдалд хүрэх чин эрмэлзэлтэйгээр зөвлөлдөөн хийх.

5. Тал бүр өөрийн хавсралт 8 болон хавсралт 9 дэх жагсаалт тус бүрт заасан үл нийцэх арга хэмжээг тохиромжтой тохиолдолд аль болох багасгах, эсхүл арилгахад хүчин чармайлт гаргана.

6. 10.3 болон 10.4 дүгээр зүйл нь Оюуны өмчийн эрхийн худалдаатай холбогдсон асуудлын тухай хэлэлцээрийн 3 болон 4 дүгээр зүйлээр хүлээсэн үүрэг, ялангуяа уг хэлэлцээрийн 3-аас 5 дугаар зүйлд зааснаар дээрх хүлээсэн үүрэгт хамаарахгүй буюу хүлээсэн үүргийг зөрчихтэй холбоотой аливаа арга хэмжээнд хамаарахгүй.

7. 10.3, 10.4 болон 10.7 дугаар зүйл нь аль нэг Талын засгийн газрын худалдан авах ажиллагаатай холбоотой баталсан, эсхүл хэрэгжүүлсэн аливаа арга хэмжээнд хамаарахгүй.

10.9 дүгээр зүйл

Албадан хураах болон нөхөн төлбөр олгох

1. Аль нэг Тал нь өөрийн нутаг дэвсгэр дэх нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалтыг дараахаас бусад тохиолдолд албадан хураах, эсхүл төрийн өмчид авах, эсхүл албадан хураах, төрийн өмчид авахтай ижил төстэй аливаа арга хэмжээ (цаашид “албадан хураах” гэх) авахгүй:

(a) нийтийн ашиг сонирхлын зорилгоор;

(b) үл ялгаварлах зарчмаар;

2-оос 4 дэх хэсэгт заасны дагуу нөхөн төлбөрийг нэн даруй, хангалттай болон үр дүнтэйгээр хийвэл;

(c) 10.5 дугаар зүйл болон хуулийн зохих журмыг дагуу аливаа арга хэмжээ авахгүй.

2. Нөхөн төлбөрийн хэмжээ нь албадан хураах арга хэмжээ авах тухай нийтэд мэдэгдсэн, эсхүл хураан авах үйл ажиллагаа хэрэгжсэн үеийн аль түрүүлж биелсэн цаг хугацааны албадан хураасан хөрөнгө оруулалтын зах зээлийн бодит үнэ өртөгтэй тэнцүү байна. Зах зээлийн бодит үнэ өртөг нь албадан хураах тухай мэдээлэл нийтэд урьдчилан мэдэгдсэнээс болж үнэ өртөгт орсон өөрчлөлтөд нөлөөлөхгүй.

3. Нөхөн төлбөрийг хойшлуулалгүйгээр хийх бөгөөд төлбөр хийгдэх хүртэлх хугацааны уртыг харгалзан арилжааны тохирох хүүг тооцон төлнө. Энэ нь мөнгөн хэлбэрт оруулах болон чөлөөтэй шилжих боломжтой, мөн холбогдох хөрөнгө оруулагчийн Талын мөнгөн тэмдэгт рүү болон чөлөөтэй ашиглаж болохуйц бусад валют руу албадан хураасан өдрийн мөрдөгдөж байсан зах зээлийн ханшаар чөлөөтэй хөрвөхөөр байна.

4. 10.13 дугаар зүйлийг хөндөхгүйгээр, хөрөнгөө албадан хураалгасан хөрөнгө оруулагчид энэ зүйлд заасан зарчмын дагуу албадан хураасан Талын шүүх, эсхүл захиргааны байгууллагуудад хандан тухайн хөрөнгө оруулагчийн хэргийн талаар болон нөхөн олговрын хэмжээний асуудлаар шуурхай хэлэлцүүлэх эрхтэй байна.

5. Энэ зүйл нь аливаа татварын арга хэмжээ нь албадан хураалт агуулсан тохиолдолд үйлчилнэ.

6. Энэ зүйлийг хавсралт 10-ын дагуу тайлбарлана.

10.10 дугаар зүйл Мөргөлдөөнөөс хамгаалах

1. Тал бүр зэвсэгт мөргөлдөөн, эсхүл хувьсгал, бослого, иргэний үймээн, эсхүл эдгээртэй ижил төстэй бусад үйл явдал гэх мэт онц байдлаас үүдэн нэг Талын нутаг дэвсгэр дээрх нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтад учирсан хохирол буюу алдагдлыг барагдуулахдаа, сэргээн босгох, хохирол арилгах, нөхөн төлөх, эсхүл бусад хэлбэрээр төлөх үйл явцад, өөрийн, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагчдад олгодгоос дутуугүй буюу нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдад аль илүү байгаа тааламжтай нөхцөлийг нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдад олгоно.

2. 1 дэх хэсэгт дурдсан төлбөр барагдуулах арга хэрэгсэл нь мөнгөн хэлбэрт оруулах, чөлөөтэй шилжих боломжтой, мөн холбогдох хөрөнгө оруулагчийн Талын мөнгөн тэмдэгт рүү болон чөлөөтэй ашиглаж болохуйц бусад валют руу чөлөөтэй хөрвөхөөр байна.

3. 1.10 дугаар зүйлийн заалтыг үл харгалзан, аль ч Тал тухайн 1.10 дугаар зүйлд заасны дагуу арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн шалтгаанаар дээрх 1 дэх хэсэгт хүлээсэн үүрэг хариуцлагаасаа чөлөөлөгдөхгүй.

10.11 дүгээр зүйл Шилжүүлэг

1. Тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хийсэн хөрөнгө оруулалттай холбоотой тухайн нутаг дэвсгэрт орох, гарах бүхий л шилжүүлгийг ямар нэг саадгүйгээр чөлөөтэй явуулах байдлыг хангана. Эдгээр шилжүүлэгт дараахь зүйл түлхүү хамаарах хэдий ч зөвхөн түүгээр хязгаарлагдахгүй:

- (a) хөрөнгө оруулалтаа хэрэгжүүлэх, эсхүл нэмэх зорилготой анхны хөрөнгө болон нэмэлт хэмжээ;
- (b) хөрөнгө оруулалтаас хуримтлуулсан ашиг, хүү, хөрөнгийн орлого, ногдол ашиг, роялти, хураамж болон бусад орлого;
- (c) гэрээний дагуу хийгдсэн төлбөрүүд, тэр дундаа хөрөнгө оруулалттай холбоотой зээлийн төлбөр;
- (d) хөрөнгө оруулалтыг бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн борлуулсан эсхүл санхүүжүүлсэн орлого;
- (e) нэг Талын нутаг дэвсгэрт хийсэн хөрөнгө оруулалттай холбоотой үйл ажиллагаанд оролцох нөгөө Талын боловсон хүчний цалин хөлс болон урамшуулал;
- (f) 10.9 болон 10.10 дугаар зүйлийн дагуу хийгдсэн төлбөр;
- (g) 10.13 дугаар зүйлийн дагуу маргаан шийдвэрлэлтээс үүссэн төлбөр.

2. Тал бүр тухайн шилжүүлэг хийх өдөр мөрдөж буй зах зээлийн ханшид чөлөөтэй хэрэглэж болохуйц мөнгөн тэмдэгтээр хугацаа алдалгүй хийж болох тийм шилжүүлгээр цаашид хангана.

3. 1 болон 2 дахь хэсгийг үл харгалзан аль нэг Тал доорх тохиолдолд өөрийн хууль тогтоомжийг эрх тэгш, үл ялгаварласан, үнэн зөв хэрэглэх байдлаар шилжүүлгийг саатуулах буюу саад хийж болно:

- (a) дампуурал, төлбөрийн чадваргүй байдал, эсхүл зээлдүүлэгчийн эрхийг хамгаалах;
- (b) үнэт цаас гаргах, худалдаалах, эсхүл арилжаалах;

- (с) эрүүгийн, эсхүл гэмт хэргийн нөхцөл;
- (d) шүүхийн хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тогтоол эсхүл шүүхийн шийдвэрийг биелүүлэх.

10.12 дугаар зүйл Даатгагдсан төлөөлөл

Хэрэв аль нэг Тал, эсхүл түүний эрх олгосон байгууллага нөгөө Талын нутаг дэвсгэр дээрх тухайн нэг Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтад хамаарах нөхөн олговор, баталгаа, эсхүл даатгалын гэрээний дагуу тухайн хөрөнгө оруулагчид төлбөр хийх тохиолдолд тухайн нөгөө Тал тухайн төлбөр хийх шалтгаан болсон хөрөнгө оруулагчийн аливаа эрх, эсхүл нэхэмжлэлийг тухайн нэг Тал, эсхүл түүний эрх олгосон байгууллага төлөөлөх эрхтэйг хүлээн зөвшөөрнө. Мөн тухайн нөгөө Тал нь тухайн нэг Тал, эсхүл түүний эрх олгосон байгууллага нь хөрөнгө оруулагчийн үндсэн эрх, эсхүл нэхэмжлэлийг даатгагдсан төлөөллийн үндсэн дээр бүрэн гүйцэтгэх эрхтэйг хүлээн зөвшөөрнө. Харин тухайн нэг Тал, эсхүл түүний эрх олгосон байгууллагад эрх, эсхүл нэхэмжлэл, мөн тухайн төлбөрийн шилжүүлгийг олгосон эрхийн дагуу төлөх төлбөрийн хувьд 10.9, 10.10 болон 10.11 дүгээр зүйл *mutatis mutandis* зарчмаар хэрэглэгдэнэ.

10.13 дугаар зүйл Нэг Тал болон нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч хоорондын хөрөнгө оруулалттай холбоотой маргааныг шийдвэрлэх

1. Энэ зүйлийн зорилгоор:

- (a) “Маргалдагч хөрөнгө оруулагч” гэх нэр томьёо нь хөрөнгө оруулалтын маргаанд оролцогч тал болох хөрөнгө оруулагчийг хэлнэ;

“Маргалдагч Тал” гэх нэр томьёо нь хөрөнгө оруулалтын маргаанд оролцогч тал болох нэг Талыг хэлнэ;

- (b) “Маргалдагч талууд” гэх нэр томьёо нь Маргалдагч хөрөнгө оруулагч болон Маргалдагч Талыг хэлнэ;
- (c) “ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн конвенц” гэх нэр томьёо нь 1965 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдөр Вашингтонд байгуулсан Улс болон гадаад улсын иргэд хооронд хөрөнгө оруулалтын маргааныг

шийдвэрлэх тухай конвенцийг хэлнэ;

- (d) “ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн Нэмэлт хэрэгслийн дүрэм” гэх нэр томьёо нь Хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх олон улсын төвийн Нарийн бичгийн дарга нарын газрын үйл ажиллагааг явуулах нэмэлт хэрэгслийг зохицуулах дүрмийг хэлнэ;
- (e) “Хөрөнгө оруулалтын маргаан” гэх нэр томьёо нь аль нэг Тал болон нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч хооронд нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч, эсхүл нэг Талын нутаг дэвсгэрт хийсэн дээрх хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалттай холбоотойгоор нэг Талыг энэхүү бүлгийн дагуу хүлээсэн аливаа үүргээ зөрчсөнөөс шалтгаалсан буюу үүнээс үүдэн нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчид учирсан гэж үзсэн алдагдал буюу хохирлоос үүдсэн маргааныг хэлнэ;
- (f) “Нью-Йоркийн конвенц” гэх нэр томьёо нь 1958 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдөр Нью-Йорк хотод байгуулсан Гадаадын арбитрын байгууллагын шийдвэрийг хүлээн зөвшөөрөх болон биелүүлэх тухай конвенцийг хэлнэ.

2. 6 (a)(i) дэд хэсгийн дагуу, энэхүү зүйлээр маргалдагч Талын нутаг дэвсгэрийн хүрээнд захиргааны болон шүүхийн шийдвэр гаргуулахаас маргалдагч хөрөнгө оруулагчийг хамгаална гэж ойлгохгүй.

3. Хөрөнгө оруулалтын маргааныг Маргалдагч талууд аль болох зөвлөлдөөн хийх замаар эв зүйгээр шийдвэрлэнэ.

Хэрэв хөрөнгө оруулалтын маргаан нь маргалдагч хөрөнгө оруулагч маргалдагч Талд зөвлөлдөх тухай хүсэлтээ бичгээр мэдэгдсэнээс хойш 120 хоногийн дотор зөвлөлдөөн хийх замаар шийдвэрлэгдээгүй тохиолдолд маргалдагч хөрөнгө оруулагч 6 дахь хэсэгт нийцүүлэн хөрөнгө оруулалтын маргааныг дараахь олон улсын арбитра шилжүүлж болно:

- (a) Талуудын хувьд ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн конвенц хүчин төгөлдөр байгаа тохиолдолд түүний дагуу байгуулагдсан арбитра;
- (b) Аль нэг Тал нь ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн конвенцийн тал бол ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн Нэмэлт хэрэгслийн дүрмээр байгуулагдсан арбитра;

- (c) Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Олон улсын худалдааны эрх зүйн комиссын Арбитрын дүрмээр байгуулагдсан арбитр;
- (d) Маргалдагч Талтай тохиролцсон тохиолдолд арбитрын бусад дүрмийн дагуу аль ч арбитр.

4. 4 дэх хэсэгт заасан арбитрыг энэ зүйлд зааснаар өөрчилснөөс бусад тохиолдолд тохирох арбитрын дүрмээр зохицуулна.

5. (a) 4 болон 8 дахь хэсгийг үл харгалзан, дараахь тохиолдлоос бусад үед 4 дэх хэсэгт заасан арбитрт хандах боломжгүй:

(i) маргалдагч хөрөнгө оруулагч нь маргалдагч Талын зүгээс хэрэгжүүлсэн арга хэмжээг 1(f) дэд хэсэгт заасан зөрчил гэж үзсэнтэй холбоотойгоор маргалдагч Талд аль нэг Талын хуульд заасан аливаа шүүхэд, эсхүл Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн хөрөнгө оруулалтын маргаан шийдвэрлэх журам зэрэг маргаан шийдвэрлэх бусад журмын дагуу нэхэмжлэл гаргах эрхээсээ татгалзсан тухайгаа бичгээр мэдэгдсэн бол;

(ii) маргалдагч хөрөнгө оруулагч нь Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн хөрөнгө оруулалтын маргаан шийдвэрлэх журмын дагуу маргалдагч Талын зүгээс хэрэгжүүлсэн арга хэмжээг 1(f) дэд хэсэгт заасан зөрчил гэж үзсэнтэй холбоотойгоор ямар нэг үйл ажиллагаа эхлүүлээгүй бол.

(b) дээрх (a) дэд хэсгийг үл харгалзан, Маргалдагч хөрөнгө оруулагч нь маргалдагч Талын эрх бүхий шүүхээс хохирлын мөнгөн төлбөртэй холбоогүй тусламж авах урьдчилсан хориг шийдвэр гаргуулах ажлыг эхэлж, эсхүл үргэлжлүүлж болно.

6. 4 дэх хэсгийн дагуу хөрөнгө оруулалтын маргааныг арбитрт мэдүүлэхээр төлөвлөж байгаа Маргалдагч хөрөнгө оруулагч нь энэ талаараа маргалдагч Талд хүсэлтээ арбитрт хүргүүлэхээс доод тал нь 90 хоногийн өмнө бичгээр мэдэгдэнэ. Энэ мэдэгдэлд дараахь зүйлийг тодорхой заасан байна:

(a) маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн нэр болон хаяг;

(b) маргалдагч Талын асуудал үүсгээд буй тодорхой арга

хэмжээ болон энэ бүлгээр хүлээсэн үүргээ зөрчсөн гэж үзсэн асуудлын тайлбарыг агуулсан асуудлыг хангалттай, тодорхой танилцуулахуйц хуулийн үндэслэл, баримт бүхий хөрөнгө оруулалтын маргааны товч танилцуулга;

(c) маргалдагч хөрөнгө оруулагчаас хэрэглэхийг санал болгож буй 4 дэх хэсэгт заасан арбитр;

(d) хүссэн тусламж болон нэхэмжилсэн хохирлын ойролцоо хэмжээ.

7. (a) Тал бүр Маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын маргааныг 4 дэх хэсэгт заасан арбитраас Маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн сонгосон арбитрад хүргүүлэхийг үүгээр зөвшөөрөв.

(b) дээрх (a) дэд хэсэгт дурдсан зөвшөөрөл болон Маргалдагч хөрөнгө оруулагч хөрөнгө оруулалтын маргааныг арбитрад хүргүүлэхэд дараахь шаардлагыг хангасан байна:

(i) Маргалдагч талуудын бичгээр гаргасан зөвшөөрлийг авахад ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн конвенцийн 2 дугаар бүлэг, эсхүл ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн Нэмэлт хэрэгслийн дүрэм;

(ii) бичгээр хэлэлцээр хийхэд Нью-Йоркийн конвенцийн 2 дугаар зүйл.

8 дахь хэсгийг үл харгалзан, хэрэв Маргалдагч хөрөнгө оруулагч нь 1(f) дэд хэсэгт дурдсан Маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн алдагдал буюу хохирлын талаарх мэдээллийг олж авсан, эсхүл олж авах ёстой байсан, аль түрүүлсэн өдрөөс хойш 3-аас дээш өнгөрсөн бол 4 дэх хэсэгт заасан арбитрад өгөх боломжгүй.

8. Маргалдагч талууд өөрөөр тохиролцсоноос бусад тохиолдолд 4 дэх хэсгийн дагуу байгуулагдсан арбитрын шүүх нь гурван арбитрчаас бүрдэх бөгөөд Маргалдагч тал тус бүр нэг арбитрчийг томилж, гурав дахь буюу даргалагч арбитрчийг Маргалдагч талууд тохиролцсоны үндсэн дээр сонгоно. Хэрэв Маргалдагч хөрөнгө оруулагч, эсхүл маргалдагч Тал арбитрч буюу арбитрчдыг хөрөнгө оруулалтын маргааныг арбитрад өгсөн өдрөөс хойш 60 хоногийн дотор томилоогүй тохиолдолд Маргалдагч талуудын аль нэг талын хүсэлтийн дагуу 4 (a) эсхүл 4(b) дэд хэсэгт заасан арбитрын хувьд Олон улсын хөрөнгө оруулалтын маргаан шийдвэрлэх төвийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, 4(c) эсхүл 4(d) дэд хэсэгт заасан арбитрын хувьд Гаг дахь Арбитрын байнгын шүүхийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга хараахан

томилогдоогүй арбитрч буюу арбитрчдыг 11 дэх хэсгийн шаардлагын дагуу тус тус томилж болно.

9. Маргалдагч талууд өөрөөр тохиролцсоноос бусад тохиолдолд гурав дахь арбитрч нь аль нэг Талын иргэн, аль нэг Талд байнга оршин суугч, Маргалдагч талуудын аль нэгэнд ажил эрхэлдэг байж болохгүйгээс гадна мөн өмнө нь тухайн хөрөнгө оруулалтын маргаантай ямар нэг хэмжээгээр холбогдсон байж болохгүй.

10. Маргалдагч талууд өөрөөр тохиролцсоноос бусад тохиолдолд арбитрыг Нью-Йоркийн конвенцид оролцогч тал болох аль нэг улсад явуулна.

11.4 дэх хэсгийн дагуу байгуулагдсан арбитрын шүүх нь маргаантай асуудлыг энэ бүлэг болон энэхүү хэлэлцээрийн тохирох бусад заалт мөн олон улсын эрх зүйн тохирох дүрмийн дагуу шийдвэрлэнэ.

12. Маргалдагч Тал нь нөгөө Талд дараахь зүйлийг хүргүүлнэ:

(a) хөрөнгө оруулалтын маргааныг арбитрт хүргүүлсэн тухай бичгээр үйлдсэн мэдэгдлийг тухайн маргааныг хүргүүлсэн өдрөөс хойш 30 хоногоос хэтрүүлэлгүй;

(b) арбитрт гаргасан нэхэмжлэлтэй холбоотой бүх баримт бичгийн хуулбар.

Маргалдагч бус Тал нь энэ бүлгийн болон энэхүү хэлэлцээрийн тохирох бусад заалтын ойлголтын тухай асуудлаар маргалдагч талуудад бичгээр мэдэгдсэний үндсэн дээр арбитрын шүүхэд тайлбар өгч болно.

13. Арбитрын шүүх нь Маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн эрх ашгийг хамгаалах, эсхүл арбитрын үйл ажиллагааны явцыг хөнгөвчлөх зорилгоор маргалдагч талуудын аль нэгний эзэмшилд буюу хяналтад байгаа нотлох баримтыг өөрт нь байлгах зэрэг түр зуурын хамгаалалтын арга хэмжээ авах шийдвэр гаргаж болно. Арбитрын шүүх нь барьцаалах, эсхүл 1(f) дэд хэсэгт заасан зөрчил гэж үзсэн арга хэмжээг хориглох тухай шийдвэр гаргахгүй.

14. Арбитрын шүүх нь шүүх ажиллагаа явуулахаас өмнө маргалдагч Талаас гаргасан арбитрын шүүхийн харьяалал болон Маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн нэхэмжлэлийг хүлээн авахыг эсэргүүцсэн аливаа гомдлыг эхний ээлжинд хэлэлцэн, түүнийг үндэслэлтэй гэж үзвэл шийдвэрлэнэ. Арбитрын шүүх дээрх гомдлыг эхний ээлжинд шийдвэрлэсэн бол гомдлыг

хэлэлцүүлэхтэй холбоотой гарсан зохих зардал болон өмгөөлөгчийн хөлсийг шийдвэр нь түүний эсрэг гарсан маргалдагч талаас гаргуулж болно. Ийм шийдвэр гаргах үндэслэлтэй эсэхийг тодорхойлохдоо арбитрын шүүх нь Маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн нэхэмжлэл, эсхүл маргалдагч Талын гомдлын аль нэг нь үндэслэлтэй эсэхийг нягтлана. Энэ явцдаа арбитрын шүүх нь маргалдагч талуудад байр сууриа тайлбарлах зохих бололцоо олгоно.

15. Арбитрын шүүх нь зөвхөн дараахь шийдвэрийг гаргаж болно:

- (a) маргалдагч Талын зүгээс Маргалдагч хөрөнгө оруулагч болон түүний хөрөнгө оруулалттай холбоотой энэ бүлгээр хүлээсэн аливаа үүргээ зөрчсөн эсэх талаарх шийдвэр;
- (b) зөвхөн зөрчсөн тохиолдолд дараахь хамгаалалтын арга хэмжээний аль нэгийг, эсхүл хоёуланг нь авна:
 - (i) мөнгөн хохирол болон холбогдох хүү;
 - (ii) эд хөрөнгийг буцаан олгох, энэ тохиолдолд маргалдагч Тал төлбөрийг төлөхдөө буцаан олгохын оронд мөнгөн хохирол болон холбогдох хүүгээр нь барагдуулж болох эсэхийг шийдвэрт заана.

Арбитрын шүүх нь энэ зүйл болон арбитрын тохирох журмын дагуу зардал, өмгөөлөгчийн хөлсийг мөн тогтоож болно.

16. Маргалдагч Тал нь 4 дэх хэсгийн дагуу байгуулагдсан арбитрын шүүхэд хүргүүлсэн, эсхүл уг шүүхээс гаргасан дараахаас бусад бүх материал, шийдвэрийг цаг тухайд нь олон нийтэд нээлттэй болгоно:

- (a) бизнесийн нууц мэдээлэл;
- (b) Тал бүрийн тохирох хууль тогтоомжийн дагуу давуу эрхтэй, эсхүл задруулахыг хориглосон мэдээлэл;
- (c) арбитрын холбогдох журмын дагуу нууцлах ёстой мэдээлэл.

17. Арбитрын шүүхээс гаргасан шийдвэр нь Маргалдагч талуудын хувьд эцсийнх бөгөөд түүнийг заавал биелүүлнэ. Уг шийдвэрийг хэрэгжүүлэхдээ шийдвэрийг хэрэгжүүлэхээр заасан тухайн улсын тохирох хууль тогтоомж болон ХОМШОУТ (ИКСИД)-ийн конвенц, Нью-Йоркийн конвенц зэрэг холбогдох олон улсын хуулийг баримтална.

18. Аль ч Тал нь нөгөө Тал болон өөрийн Талын хөрөнгө оруулагчийн зүгээс 4 дэх хэсэгт заасан арбитра хөрөнгө оруулалтын маргааныг хүргүүлэхээр тохирсон эхсүл хүргүүлсэнтэй холбогдуулан, хөрөнгө оруулалтын маргааны шийдвэрийг нөгөө Тал дагаж мөрдөөгүй буюу биелүүлээгүйгээс бусад тохиолдолд дипломат хамгаалалт олгох, эхсүл олон улсын нэхэмжлэл гаргахгүй. Энэ хэсгийн хувьд дипломат хамгаалалтад тухайн хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэхэд дөхөм үзүүлэх зорилгоор албан бус дипломат яриа хэлэлцээ явуулахыг хамруулахгүй болно.

19. Энэ зүйл нь 10.5, 10.6 дугаар зүйл эсхүл 10.9 дүгээр зүйлд хамаарах татварын арга хэмжээтэй холбоотой үүссэн маргаанд хэрэглэгдэнэ.

10.14 дүгээр зүйл Түр хамгаалах арга хэмжээ

1. Аль нэг Тал нь дараахь тохиолдолд хөрөнгө оруулалттай холбоотой хил дамнасан хөрөнгийн гүйлгээ болон хөрөнгө оруулалттай холбоотой төлбөр, шилжүүлгийг хязгаарласан арга хэмжээ авч, эсхүл хэрэгжүүлж болно:

(а) төлбөрийн тэнцэлд ноцтой нөхцөл байдал болон гадаад санхүүгийн хүндрэл үүссэн, эсхүл эдгээрээс үүсэх аюул учрах тохиолдолд;

хөрөнгийн хөдөлгөөн нь макро эдийн засгийн удирдлага, тухайлбал мөнгөний болон валютын ханшны бодлогод ноцтой хүндрэл учруулсан, эсхүл учруулж болзошгүй байгаа онцгой тохиолдолд.

2. 1 дэх хэсэгт дурдсан хязгаарлах арга хэмжээ нь:

(а) Үндэсний нөхцөл болон Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөлд үндэслэн хэрэглэгдэх;

(b) Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн холбогдох зүйлүүдтэй нийцсэн байх;

(c) нөгөө Талын худалдаа, эдийн засаг, санхүүгийн ашиг сонирхолд шаардлагагүй хохирол учруулахаас зайлсхийсэн байх;

(d) 1 дэх хэсэгт тодорхойлсон нөхцөл байдлыг шийдвэрлэхэд шаардагдах арга хэмжээнээс хэтрэхгүй байх;

(е) түр зуурынх байх, мөн 1 дэх хэсэгт дурдсан нөхцөл байдал сайжрахын хэрээр аажмаар арилгахаар байх.

3.1 дэх хэсгийн дагуу баталсан, эсхүл хэрэгжүүлсэн аливаа хязгаарлалтыг, эсхүл тэдгээрийн өөрчлөлтийг нөгөө Талд нэн даруй мэдэгдэнэ.

4. Энэ зүйлийн аль ч заалтыг аль нэг Талын Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн дагуу оролцогчийн хувьд эдлэх эрх болон хүлээх үүргийг өөрчилж байгаагаар тайлбарлахгүй.

10.15 дугаар зүйл

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

1. Энэхүү бүлгийн бусад аль нэг заалтыг үл харгалзан, аль нэг Тал урьдчилан сэргийлэх шалтгаанаар санхүүгийн үйлчилгээтэй холбоотой тухайлбал, хөрөнгө оруулагч, мөнгө хадгалуулагч, даатгуулагч, эсхүл санхүүгийн үйлчилгээг нийлүүлэгч компаниас итгэмжлэгдсэн хувь хүнийг хамгаалах, эсхүл өөрийн санхүүгийн системийн бүрэн бүтэн, тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор батлах, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээгээр хязгаарлахгүй.

1 дэх хэсгийн дагуу аль нэг Талын баталсан, эсхүл хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ нь энэ бүлэгтэй нийцэхгүй бол тэдгээр нь энэхүү бүлгээр тухайн Талын хүлээсэн үүрэг хариуцлагаас зайлсхийх арга хэрэгсэл болохгүй.

10.16 дугаар зүйл

Ашгаас татгалзах

1. Аль нэг Тал нь нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч болох аж ахуйн нэгжийг энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагч эзэмшдэг, эсхүл хяналтад буй бөгөөд татгалзагч тал нь дор дурдсан нөхцөлийг хангаж буй бол нөгөө Талын тухайн аж ахуйн нэгж болон түүний хөрөнгө оруулалтад энэ бүлгийн ашгийг олгохоос татгалзаж болно:

- (a) энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талтай дипломат харилцаа тогтоогоогүй;
- (b) энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус Талын аж ахуйн нэгжтэй хийх гүйлгээг хориглосон, эсхүл нөгөө Талын аж ахуйн нэгж болон түүний хөрөнгө оруулалтад энэ бүлгийн дагуу олгосон давуу

талыг зөрчсөн, эсхүл хүчингүй болгох арга хэмжээг баталсан эсхүл хэрэгжүүлсэн.

2. Аль нэг Тал нь нөгөө Талын хөрөнгө оруулагч болох аж ахуйн нэгжийг энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагч эзэмшдэг, эсхүл хяналтад буй бөгөөд тухайн аж ахуйн нэгж нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт дорвитой бизнесийн үйл ажиллагаа явуулдаггүй бол нөгөө Талын тухайн хөрөнгө оруулагч болон түүний хөрөнгө оруулалтад энэ бүлгийн давуу талыг олгохоос татгалзаж болно.

10.17 дугаар зүйл

Эрүүл мэнд, Аюулгүй байдал, Хүрээлэн буй орчны арга хэмжээ болон Хөдөлмөрийн стандарт

Талууд өөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, эсхүл хүрээлэн буй орчны арга хэмжээнүүдийг сулруулах, эсхүл хөдөлмөрийн стандартаа бууруулах замаар Тал тус бүрийн, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талынхөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжихээс зайлсхийнэ.Энэ хүрээнд Тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэр дээр Талуудын, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талын хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалтыг байршуулах, худалдан авах, эсхүл өргөтгөхийг дэмжихэд зориулан дээр дурдсан арга хэмжээ, эсхүл стандартыг хэрэгсэхгүй байх, эсхүл бууруулах ёсгүй.

10.18 дугаар зүйл

Хөрөнгө оруулалтын дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд Хөрөнгө оруулалтын дэд хороо (энэ зүйлд цаашид “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэ бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) энэ бүлэгтэй холбоотой аливаа асуудлаар мэдээлэл солилцох;
- (c) энэ бүлэгтэй холбоотой аливаа асуудлыг хэлэлцэх;
- (d) Дэд хорооны хэлэлцүүлгийн үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;
- (e) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг

хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хэлэлцэх асуудалтай холбоотойгоор Талуудын Засгийн газраас гадна холбогдох аж ахуйн нэгжийн шаардлагатай мэргэжлийн туршлагатай төлөөлөгчдийг урьж болно.

5. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товросон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

6. Энэ зүйл нь 10.5, 10.6, эсхүл 10.9 дүгээр зүйлд хамаарах татварын арга хэмжээтэй холбоотой асуудалд хэрэглэгдэнэ.

10.19 дүгээр зүйл

Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт хамаарах байдал

1. Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн 17 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг үл харгалзан энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдөр Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр цуцлагдана.

Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр цуцлагдах өдрөөс өмнөх хөрөнгө оруулалт болон олсон ашгийн хувьд Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн 1-ээс 16 дугаар зүйл нь Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн 17 дугаар зүйлийн 3 дугаар хэсэгт заасны дагуу дээрх өдрөөс хойш 15 жилийн турш хүчин төгөлдөр байхыг Талууд нотлов.

2. 2 дахь хэсгийн зорилгоор энэхүү хэлэлцээрийн аль ч заалт Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн холбогдох заалтын дагуу аль нэг Талын хүлээсэн эрх, үүргийг хөндөхгүй.

10.20 дугаар зүйл

Үргэлжлэх хугацаа болон хүчингүй болгох хугацаа

Энэхүү хэлэлцээрийг цуцлахаас өмнө хийсэн хөрөнгө оруулалтын хувьд энэ бүлгийн заалтууд болон энэ бүлэгтэй шууд холбоотой тус хэлэлцээрийн заалтууд нь хэлэлцээрийг цуцалсан өдрөөс хойш 10 жилийн хугацаанд хүчинтэй байна.

11 дүгээр бүлэг Өрсөлдөөн

11.1 дүгээр зүйл Өрсөлдөөний эсрэг үйл ажиллагаа

1. Тал бүр өөрийн хууль тогтоомжид нийцүүлэн тэдгээрийн зах зээлийн үр ашигтай байдлыг хангах үүднээс Талууд хоорондын худалдаа, хөрөнгө оруулалтын урсгалыг хөнгөвчлөх зорилгоор өрсөлдөөний эсрэг үйл ажиллагааны эсрэг зохистой гэж үзсэн арга хэмжээг авна.

2. Энэ бүлгийн хувьд “өрсөлдөөнийгхязгаарласан үйл ажиллагаа” гэх нэр томъёо нь Талуудын өрсөлдөөний хууль тогтоомжийн дагуу торгуулах, эсхүл хөнгөлөлт үзүүлэхэд хамаарах аливаа байдал, эсхүл үйл ажиллагааг хэлнэ.

11.2 дугаар зүйл Өрсөлдөөний эсрэг үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиглэлээр хамтран ажиллах

1. Талууд өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу өрсөлдөөнийгхязгаарласан үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиглэлээр байгаа нөөц боломжийнхоо хүрээнд хамтран ажиллаж, харилцан тусална.

2. Энэ зүйлийн хүрээнд хэрэгжүүлэх хамтын ажиллагаатай холбоотой нарийвчилсан зүйл болон журмыг Хэрэгжүүлэх хэлэлцээрт тодорхой заана.

11.3 дугаар зүйл Үл ялгаварлах

Тал бүр өрсөлдөөний тухай өөрийн хууль тогтоомжийг ижил нөхцөл байдалд байгаа аливаа этгээдийг тэдгээрийн харьяалалд нь үндэслэн ялгаварлахгүй байхаар хэрэгжүүлнэ.

11.4 дүгээр зүйл Журмын шударга байдал

Тал бүр өөрийн холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу өрсөлдөөний эсрэг үйл ажиллагааг хянах асуудалд захиргааны болон шүүхийн журмыг шударгаар хэрэгжүүлнэ.

11.5 дугаар зүйл
Ил тод байдал

Тал бүр өөрийн өрсөлдөөний хууль тогтоомж болон өрсөлдөөний бодлогын хэрэгжилтийн ил тод байдлыг дэмжинэ.

11.6 дугаар зүйл
1.8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг болон
16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

Энэхүү бүлгийг 1.8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг болон 16 дугаар бүлэгт хэрэглэгдэхгүй.

12 дугаар бүлэг
Оюуны өмч

12.1 дүгээр зүйл
Ерөнхий заалт

1. Талууд энэ бүлэг болон хоёр Талын нэгдэн орсон оюуны өмчид хамаарах олон улсын хэлэлцээрийн дагуу оюуны өмчийн зохистой, үр дүнтэй болон үл ялгаварласан хамгаалалт олгож, оюуны өмчийн эрхийг зөрчихийн эсрэг арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

2. Талууд оюуны өмчийн тогтолцооны удирдлагын үр ашигтай болон ил тод байдлыг мөн хөхиүлэн дэмжинэ.

3. Энэхүү бүлгийн аль ч заалт Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээр болон хоёр Талын нэгдэн орсон оюуны өмчид хамаарах олон улсын бусад хэлэлцээрээр хүлээсэн эрх, үүргийг хөндөхгүй.

12.2 дугаар зүйл
Тодорхойлолт

Энэхүү бүлэгт дурдсан “оюуны өмч” гэх нэр томъёонд Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээрт заасан оюуны өмчийн бүх төрлийг ойлгоно.

12.3 дугаар зүйл

Үндэсний нөхцөл

Тал бүр Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээрийн 3 болон 5 дугаар зүйлийн дагуу оюуны өмчийн хамгаалалтын хувьд өөрийн иргэнд олгодог оос дутуугүй тааламжтай нөхцөлийг нөгөө Талын иргэнд олгоно.

Тайлбар: Энэ зүйлийн зорилгоор:

- (a) “иргэн” гэх нэр томъёо нь Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээрт дурдсантай адил утгатай байна;
- (b) “хамгаалалт” гэх нэр томъёонд оюуны өмчийн эрхийг хүртээмжтэй байлгах, олж авах, хүчинтэй байлгах, хэрэгжилтийг нь хангах, түүний хүрээ болон энэ бүлэгт тусгайлан заасан оюуны өмчийн эрхийг ашиглахад нөлөөлөх асуудлуудыг хамруулна;
- (c) “оюуны өмчийн хамгаалалт” гэх нэр томъёог илүү тодорхой болгох зорилгоор түүнд 12.12 дугаар зүйлд заасан шударга бус өрсөлдөөнийг хориглох асуудлыг хамруулна.

12.4 дүгээр зүйл

Журмын асуудал

1. Оюуны өмчийн тогтолцооны үр ашигтай удирдлагыг хангах зорилгоор Тал бүр оюуны өмчийн эрхэд хамаарах захиргааны журмыг боловсронгуй болгох талаар зохих арга хэмжээ авна.

2. Патент, ашигтай загвар, бүтээгдэхүүний загвар, барааны тэмдгийн мэдүүлэг гаргах журам, эсхүл эдгээртэй холбоотой захиргааны бусад үйл ажиллагааны явцад өөрийн Талын эрх бүхий байгууллагад гаргасан баримт бичиг, үүнд өргөдөл, давамгайлах огнооны эрх хүссэн бол өмнөх аливаа мэдүүлгийн тухайн байгууллагад хүлээн зөвшөөрөгдсөн хэлээр үйлдсэн орчуулга, итгэмжлэл ба эрх шилжүүлсэн баталгаа зэрэгт зурсан гарын үсэг, эсхүл өөрийгөө тодорхойлох бусад тэмдэглэгээг жинхэнэ болох тухай нотолгоог шаардахгүй.

3. Аль нэг Тал нь 2 дахь хэсгийг үл харгалзан:

- (a) патент, ашигтай загвар, бүтээгдэхүүний загвар, эсхүл барааны тэмдгийн бүртгэлээс татгалзах тохиолдолд нэг Талын хуульд энэ

тухай заасан бол гарын үсэг, эсхүл өөрийгөө тодорхойлох бусад тэмдэглэгээг жинхэнэ болох тухай нотолгоог шаардаж болно;

(b) өөрийн Талын эрх бүхий байгууллагад гаргасан баримт бичигт зурсан гарын үсэг, эсхүл өөрийгөө тодорхойлох бусад тэмдэглэгээ жинхэнэ эсэхэд үндэслэл бүхий эргэлзэл байвал нотолгоо шаардаж болно. Эрх бүхий байгууллага тухайн этгээдэд нотолгоо ирүүлэх тухай мэдэгдэх бол мэдэгдэлдээ нотолгоо гаргуулах болсон шалтгааныг заана.

4. Аль ч Тал мэдүүлгийн хамт итгэмжлэл өгөхийг шаардаж, түүний анхдагч огноог тогтоох нөхцөл болгохгүй.

5. Тал бүр патентын зуучлагч, эсхүл бүртгэгдсэн оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн тогтолцоог боловсронгуй болгохыг эрмэлзэнэ.

6. Тал бүр оюуны өмчийн эрхийг олгох буюу бүртгэхэд мэдүүлгийг үндэсний журмаар, эсхүл олон улсын тохирох хэлэлцээрийн дагуу гаргасан эсэхээс үл шалтгаалж, оюуны өмчийн эрхийг олж авах үндсэн нөхцөлд нийцүүлэн хамгаалалтын хугацааг шаардлагагүйгээр богиносгохоос сэргийлж эрх олгох, эсхүл бүртгэх ажиллагааг зохистой хугацаанд гүйцэтгэх явдлыг хангана.

7. Тал бүр барааны тэмдэг, бүтээгдэхүүний загвар, патентын бүртгэлийн тогтолцоотой байх бөгөөд үүнд:

(a) мэдүүлэгт татгалзах шийдвэр гаргах тохиолдолд энэ тухай мэдүүлэг гаргагчид үндэслэлийг нь зааж бичгээр (цахим хэлбэрээр байж болно) мэдэгдэх шаардлага тавигдах;

(b) захиргааны журмаар татгалзах шийдвэр гаргасан тохиолдолд мэдүүлэг гаргачид давж заалдах боломж олгох;

(c) захиргааны эцсийн шийдвэрт мэдүүлэг гаргагч шүүхэд гомдол гаргах боломж олгох;

(d) хууль тогтоомжид энэ тухай заасан бол сонирхогч этгээдэд:

(i) мэдүүлэг, эсхүл бүртгэлийн талаар эсэргүүцэл гаргах;

(ii) бүртгэлийг хүчингүй болгох, эсхүл хүчингүйд тооцуулах хүсэлт гаргах боломж олгоно.

12.5 дугаар зүйл Ил тод байдал

Тал бүр оюуны өмчийн тогтолцооны удирдлагын ил тод байдлыг цаашид хөхиүлэн дэмжих зорилгоор өөрийн хууль тогтоомжоор заасан хэмжээнд дараахь зохих арга хэмжээ авна:

(а) наад зах нь дараахь мэдээллийг нийтэлнэ:

- (i) патент олгох тухай шийдвэр, эсхүл гаргасан патентын мэдүүлэг болон олгосон патент;
- (ii) бүртгэгдсэн ашигтай загвар;
- (iii) бүтээгдэхүүний загварын эрх олгох тухай шийдвэр, эсхүл бүртгэгдсэн бүтээгдэхүүний загвар;
- (iv) бүртгэгдсэн барааны тэмдэг болон/эсхүл барааны тэмдгийн мэдүүлэг;

мөн эдгээрийн хавтаст хэрэгт байгаа мэдээллийг наад зах нь сонирхогч этгээдэд түүний хүсэлт гаргасны дагуу гаргаж өгөх;

(b) оюуны өмчийн эрхийн хэрэгжилтийг үр ашигтай хангах талаар авч буй арга хэмжээ болон оюуны өмчийн тогтолцоонд хамаарах бусад мэдээллийг нийтэд нээлттэй болгоно.

12.6 дугаар зүйл

Оюуны өмчийг хамгаалах талаар олон нийтийн мэдлэгийг дээшлүүлэх

Талууд оюуны өмчийг ашиглах болон оюуны өмчийн эрхийг хэрэгжүүлэх талаар боловсролын болон мэдээлэл түгээх төсөл хэрэгжүүлэх зэргээр оюуны өмчийг хамгаалах тухай олон нийтийн мэдлэгийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн шаардлагатай арга хэмжээ авна.

12.7 дугаар зүйл Патент

1. Патентын мэдүүлгийн мөн чанар нь компьютерийн програмд хамааралтай гэх дан ганц үндэслэлээр түүнд татгалзах шийдвэр гаргахгүй байхыг Тал бүр хангана. Тийм боловч энэ зүйлийн уг хэсэг нь Тал бүрийн өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу компьютерийн програмыг дангаар нь патентлагдах чадваргүй гэж заах эрхийг хөндөхгүй.

2. Мэдүүлэг гаргагч нэгээс илүү шинэ бүтээл агуулсан патентын мэдүүлгийг тухайн Талын хууль тогтоомжид заасан хугацаанд өөрийн санаачилгаар хэд хэдэн патентын мэдүүлэг болгон салгаж болохыг Тал бүр хангана.

12.8 дугаар зүйл

Бүтээгдэхүүний загвар

Тал бүр бүтээгдэхүүний загварт бүхэлд нь буюу зохих тохиолдолд хэсэгчлэн зохистой болон үр дүнтэй хамгаалалт олгоно.

12.9 дүгээр зүйл

Барааны тэмдэг

1. Аль ч Талд тухайн эзэмшигчийн бараа, үйлчилгээний хувьд нийтэд түгээмэл болсон барааны тэмдэгтэй ижил, эсхүл төсөөтэй барааны тэмдгийг шударга бус ашиг олох, эсхүл эзэмшигчид хохирол учруулах зэрэг шударга бус санаа агуулж ашиглах гэж байгаа болон/эсхүл ийнхүү ашиглах нь хэрэглэгчдийг төөрөгдөлд оруулж болзошгүй бол Тал бүр уг барааны тэмдгийг бүртгэхээс татгалзах, эсхүл бүртгэлийг хүчингүй болгоно.

Тайлбар: Тал бүр барааны тэмдгийг нийтэд түгээмэл болсныг өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу тогтоож болно.

2. Барааны тэмдгийг бүртгүүлэх тухай мэдүүлгийн шүүлтийг зохих үндэслэл болон журмын шаардлагад нийцүүлэн шуурхай журмаар хийлгэх хүсэлтийг эрх бүхий байгууллагад гаргаж болохыг Тал бүр хангана. Ийм хүсэлт гаргасан бол эрх бүхий байгууллага мэдүүлгийн шүүлтийг зохих тохиолдолд шуурхай журмаар хийнэ.

12.10 дугаар зүйл

Зохиогчийн эрх ба түүнд хамаарах эрх

1. Тал бүр зохиогч, уран бүтээлч, фонограмм бүтээгчид тэдний бүтээл, фонограммд буулгасан тоглолт болон фонограммыг олон нийт өөрсдийн сонгосон цаг болон газраас хүртэх боломжтой байдлаар утсан болон утасгүй холбоогоор нийтэд хүртээл болгохыг зөвшөөрөх эрх олгоно.

2. Тал бүр өргөн нэвтрүүлгийн телевизийн байгууллагад түүний зөвшөөрөлгүйгээр дараахь үйлдлийг хийхийг хориглох эрх олгоно:

- (a) тэдний нэвтрүүлгийг дахин нэвтрүүлэх;
- (b) тэдний нэвтрүүлгийг бичлэгт буулгах;
- (c) тэдний нэвтрүүлгийн бичлэгийг хуулбарлах.

3. Тал бүр өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн хамтын удирдлагын байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих талаар зохих арга хэмжээ авна.

12.11 дүгээр зүйл

Газар зүйн заалт

Тал бүр газар зүйн заалтын зохистой болон үр дүнтэй хамгаалалтыг өөрийн хууль тогтоомж болон Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээрийн дагуу хангана.

12.12 дугаар зүйл

Шударга бус өрсөлдөөн

1. Тал бүр Парисийн конвенцийн 10*bis* зүйлийн дагуу шударга бус өрсөлдөөний үйлдлийн эсрэг үр дүнтэй хамгаалалт олгоно.

2. Тал бүр Парисийн конвенцийн 10*bis* зүйлийн заалтыг үйлчилгээний хувьд *mutatis mutandis* зарчмаар хэрэглэнэ.

3. Энэ зүйлийн зорилгоор “Парисийн конвенц” гэх нэр томъёо нь 1900 оны 12 дугаар сарын 14-нд Брюссель хотноо, 1911 оны 6 дугаар сарын 2-ны өдөр Вашингтон хотноо, 1925 оны 11 дүгээр сарын 6-ны өдөр Гааг хотноо, 1934 оны 6 дугаар сарын 2-ны өдөр Лондон хотноо, 1958 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр Лиссабон хотноо, болон 1967 оны 7 дугаар сарын 14-нд Стокгольм хотноо тус тус өөрчлөлт оруулсан бөгөөд 1979 оны 9 дүгээр сарын 28-нд нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан, 1883 оны 3 дугаар сарын 20-ны өдрийн Аж үйлдвэрийн өмчийг хамгаалах тухай Парисийн конвенцийг хэлнэ.

12.13 дугаар зүйл

Хаалттай мэдээллийг хамгаалах

Тал бүр өөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээрийн 39 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн дагуу хаалттай мэдээллийг зохистой болон үр дүнтэй хамгаалалтаар хангах бөгөөд хувийн гэрээнд заасан хаалттай мэдээллийн хамгаалалтын хугацааг

хязгаарлах, эсхүл хууль ёсны үндэслэлгүйгээр хаалттай мэдээллийг задлахыг шаардах арга хэмжээ авахгүй.

12.14 дүгээр зүйл

Хэрэгжилтийг хангах – Хил дээр авах арга хэмжээ

1. Тал бүр импортын тээвэрлэлтэд хамаарах журмыг тогтоох буюу хэрэгжүүлэх бөгөөд үүний дагуу:

гаалийн байгууллага нь барааны тэмдэг болон/эсхүл зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн зөрчилтэй байж болзошгүй барааг (цаашид “сэжигтэй бараа” гэх) өөрийн санаачилгаар саатуулж болох;

(а) эрх эзэмшигч сэжигтэй барааг саатуулах тухай хүсэлтийг Талын эрх бүхий байгууллагад гаргаж болно.

2. 1 дэх хэсэгт заасан журмыг мөрдөж эхэлсний дараа эрх бүхий байгууллага зохих хугацаанд сэжигтэй барааг барааны тэмдэг болон/эсхүл зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийг зөрчсөн эсэхийг тогтоож болох журмыг Тал бүр тогтоох буюу хэрэгжүүлнэ.

3. Импортын тээвэрлэлтийг 1 дэх хэсгийн дагуу саатуулах тохиолдолд энэ тухай импортлогч болон эрх эзэмшигчид нэн даруй мэдэгдэх бөгөөд сэжигтэй барааны талаарх байгаа бүх мэдээллээр хангана.

12.15 дугаар зүйл

Хэрэгжилтийг хангах – Иргэний арга хэмжээ

Оюуны өмчийн эрхийг зөрчиж байгааг мэдсээр байж эсхүл мэдэх боломжтой байсаар атал эрх зөрчсөн үйл ажиллагаа явуулсны улмаас оюуны өмчийн эрх эзэмшигчид хохирол учирсан бол Тал бүр эрх эзэмшигчийг тухайн хохирлыг барагдуулахад хангалттай нөхөн төлбөрийг зөрчигчөөс гаргуулан авах эрхээр хангана.

12.16 дугаар зүйл

Хэрэгжилтийг хангах – Эрүүгийн арга хэмжээ

1. Арилжааны ашиг олох зорилгоор наад зах нь барааны тэмдгийн зөрчилтэй хуурамч барааг санаатайгаар үйлдвэрлэх, эсхүл зохиогчийн эрхийг зөрчих тохиолдолд Тал бүрийн явуулах эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаа болон ногдуулах шийтгэлийг Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээрийн 61 дүгээр зүйлийн дагуу зохицуулна.

2. Тал бүр 1 дэх хэсэгт заасан гэмт хэргийн хувьд өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу эрх бүхий байгууллагадаа зөрчилтэй бүх барааг хураах, эсхүл устгах арга хэмжээ авах эрх мэдлийг олгоно.

12.17 дугаар зүйл

Хэрэгжилтийг цахим орчинд хангах

Хэрэгжилтийг хангах Тал бүрийн журамд зохиогчийн эрх буюу түүнд хамаарах эрхийг цахим сүлжээнд зөрчих асуудлыг хамруулах бөгөөд үүнд зөрчил үйлдэх зорилгоор олон нийтэд түгээх хэрэгслийг хууль бусаар ашиглахыг хамруулж болно. Энэ журмыг хууль ёсны үйл ажиллагаанд, үүнд цахим худалдаанд, саад учруулахгүйгээр хэрэгжүүлэх бөгөөд тухайн Талын хууль тогтоомжид нийцүүлэн өөрийгөө илэрхийлэх эрх чөлөө, шударга ёс болон хувийн амьдралыг хамгаалах үндсэн зарчмыг баримтална.

12.18 дугаар зүйл

Оюуны өмчийн дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор ТалуудОюуны өмчийн дэд хороо (цаашид “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэ бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) энэ бүлгийн заалтуудын хүрээнд оюуны өмчийн хамгаалалтыг сайжруулах, оюуны өмчийн эрхийн хэрэгжилтийг хангах болон оюуны өмчийн тогтолцооны удирдлагын ил тод ба үр дүнтэй байдлыг хөхиүлэн дэмжих зорилгоор оюуны өмчид хамаарах асуудлыг хэлэлцэх;
- (c) Дэд хорооны хэлэлцүүлгийн үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;
- (d) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

12.19 дүгээр зүйл

Аюулгүй байдалтай холбоотой үл хэрэглэх тохиолдол

Энэхүү бүлгийн зорилгоор Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн эрхийн тухай хэлэлцээрийн 73 дугаар зүйлийг энэхүү хэлэлцээрт нийлүүлэх бөгөөд энэ нь *mutatis mutandis* зарчмын дагуу хэлэлцээрийн бүрэлдэхүүн хэсэг болно.

13 дугаар бүлэг

Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаа

13.1 дүгээр зүйл

Худалдан авах ажиллагааны зарчим

Үйлдвэрлэл худалдааг өргөжүүлэх болон эдийн засгийн өсөлт, ажил эрхлэлтийг дэмжихэд Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаа чухал болохыг хүлээн зөвшөөрч, талуудын хууль тогтоомжийн дагуу Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаатай холбоотой арга хэмжээний ил тод байдлыг хангана. Түүнчлэн талуудын хөгжлийн, санхүүгийн болон худалдааны хэрэгцээг харгалзан үзэх шаардлагатайг хүлээн зөвшөөрч байна. Талууд Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаатай холбоотой арга хэмжээг шударга, үр дүнтэй хэрэгжүүлэх явдлыг хангана.

13.2 дугаар зүйл

Мэдээлэл солилцох

Талууд Засгийн газрын түвшинд Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны талаарх холбогдох хууль тогтоомж, бодлого, туршлага, мөн түүнчлэн одоо мөрдөж буй Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны тогтолцоонд хийх аливаа шинэчлэлт өөрчлөлтийн тухай мэдээллийг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн аль болох англи хэлээр тухай бүр харилцан солилцоно.

13.3 дугаар зүйл

Нэмэлт хэлэлцээ

Монгол Улс ДХБ-ынхэлэлцээрийн 4 дүгээр хавсралтын Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны хэлэлцээр (цаашид энэ бүлэгт “ЗГХААХ”хэлэлцээр” гэх)-ийн тал болох хүсэлтээ илэрхийлсэн үед Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны тухай иж бүрэн бүлэг бий болгох зорилгоор Талууд энэхүү бүлгийг дахин хэлэлцэх хэлэлцээ хийнэ.

Тайлбар: ЗГХААХ-т нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан, эсхүл өөр хэлэлцээрээр түүнийг хүчингүй болгосон тохиолдолд энэ бүлгийн зүйлийн зорилгод нийцүүлэн ЗГХААХ гэдэг нь тухайн нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан, эсхүл шинэ хэлэлцээрийг хэлнэ.

13.4 дүгээр зүйл

Үл ялгаварлах талаарх хэлэлцээ

Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсноос хойш аль нэг Тал энэхүү хэлэлцээрт оролцогч бус талд өөрийн Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны зах зээлд нэвтрэх аливаа давуу тал, эсхүл Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаатай холбоотой арга хэмжээнд аливаа давуу нөхцөл олгохоор санал болгосон тохиолдолд уг тал нь нөгөө талын хүсэлтээр эдгээр давуу тал, эсхүл давуу нөхцөлийг харилцан адил байх зарчимд тулгуурлан олгох зорилгоор хэлэлцээ хийх зохих боломжийг нөгөө талд олгоно.

13.5 дугаар зүйл

Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны дэдхороо(цаашид энэ бүлэнт "Дэд хороо" гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэдхороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

- (a) энэ бүлгийн хэрэгжилтийг хянан үзэх, хяналт тавих;
- (b) талуудын Засгийн газрынхудалдан авах ажиллагааны зах зээлийн талаарх боломжит бэлэн мэдээлэлддүн шинжилгээ хийх;
- (c) цахим худалдан авах ажиллагааболон хүний нөөцийн хөгжлийн чиглэлээрхамтран ажиллах;
- (d) дэд хорооны үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;
- (e) хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

14 дүгээр бүлэг

Бизнесийн орчныг сайжруулах

14.1 дүгээр зүйл

Үндсэн зарчим

1. Тал бүр өөрийн холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу өөрийн Талд бизнесийн үйл ажиллагаа явуулж байгаа нөгөө Талын этгээдэд зориулан бизнесийн орчныг илүү сайжруулах зохих арга хэмжээг авна.

2. Талууд өөрийн холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд холбогдох Талуудын бизнесийн орчныг сайжруулах чиглэлээр хамтын ажиллагаагаа хөгжүүлнэ.

14.2 дугаар зүйл

Бизнесийн орчныг сайжруулах дэд хороо

1. Энэхүү бүлэгт заасан үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх зорилгоор Талууд Бизнесийн орчныг сайжруулах дэд хороо (цаашид энэ бүлэгт “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо нь дараахь чиг үүрэгтэй:

- (a) Тал тус бүрээс энэ бүлгийн 14.3 дугаар зүйлийн дагуу томилох Бизнесийн орчныг сайжруулах харилцах газар (цаашид энэ бүлэгт “харилцах газар” гэх)-аас тайлагнасан дүгнэлтийг хянан үзэх;
- (b) Харилцах газраас тайлагнасан дүгнэлтийг, эсхүл өөрийн санаачилгаар бизнесийн орчинтой холбоотой асуудлыг яаралтай шийдвэрлэх арга замыг хайх, анхаарлаа хандуулах;
- (c) Талуудын авах арга хэмжээний талаар зөвлөмж болон үр дүн, дүгнэлтийг Талуудад тайлагнах;
- (d) шаардлагатай тохиолдолд (c) дэд хэсэгт дурдсан зөвлөмжтэй холбогдуулан Талуудын авсан арга хэмжээг хянан үзэх;
- (e) (c) дэд хэсэгт дурдсан зөвлөмж болон (d) дэд хэсэгт дурдсан хяналт шалгалтын үр дүнг боломжтой хэлбэрээр олон нийтэд нээлттэй байлгах;

Ажлыг давхардуулахгүй байх үүднээс энэхүү хэлэлцээрийн дагуу байгуулагдсан бусад Дэд хороотой зохих байдлаар хамтран ажиллах. Уг хамтын ажиллагаа нь дараахь хэлбэртэй байж болно:

- (i) бусад Дэд хороонд холбогдох ажлын үр дүнг мэдээллэх;
- (ii) бусад Дэд хорооны саналыг авах;
- (iii) Дэд хороонд бусад Дэд хорооны гишүүдийг урих;
- (iv) шаардлагатай тохиолдолд бусад Дэд хороонд тухайн асуудлыг шилжүүлэх;
- (f) заалтад дурдсан зөвлөмж болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд шуурхай тайлагнах;
- (g) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад ажил үүргийг гүйцэтгэх.

3. Дэд хороо нь тухайн асуудлыг хариуцсан холбогдох яам, эсхүл агентлагын албан тушаалтныг оролцуулсан Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ. Дэд хороо нь Засгийн газрын холбогдох байгууллагаас гадна тухайн асуудалтай холбоотой байгууллага болон мэргэжлийн хүмүүсийг урьж оролцуулж болно.

4. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт эсхүл, тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ.

14.3 дугаар зүйл

Харилцах газар

1. Тал бүр энэ бүлгийн зорилгоор Харилцах газрыг томилон ажиллуулна.

2. Энэхүү Харилцах газрын чиг үүрэг болон бусад дэлгэрэнгүй зүйлийг Хэрэгжүүлэх хэлэлцээрт тусгана.

14.4 дүгээр зүйл

16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

Энэхүү бүлгийг 16 дугаар бүлэгт хэрэглэгдэхгүй.

15 дугаар бүлэг
Хамтын ажиллагаа

15.1 дүгээр зүйл
Үндсэн зарчим

Талууд өөрсдийн холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд Талуудын хоорондын барааны болон үйлчилгээний худалдаа, хөрөнгө оруулалтыг цаашид чөлөөлөх, хөнгөвчлөх бөгөөд Талуудын ард түмний сайн сайхан, тогтвортой хөгжлийг дэмжих зорилгоор энэхүү хэлэлцээрт тусгасан хамтын ажиллагааг хөхиүлэн дэмжинэ. Энэ зорилтын хүрээнд Талууд тэдгээрийн Засгийн газар хоорондын цаашдын хамтын ажиллагааг идэвхжүүлж, Талуудын холбогдох байгууллага, түүний дотор аль нэг тал, эсхүл хоёулаа Талуудын Засгийн газрын бус байгууллага хоорондын дараахь салбар дахь хоёр талын хамтын ажиллагааг дэмжинэ:

- (a) хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй болон загасны аж ахуй, мөн 5 дугаар бүлэгт дурдсан эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээнд холбоотой асуудал;
- (b) аж үйлдвэрлэл, түүний дотор 6 дугаар бүлэгт дурдсан техникийн зохицуулалт, стандарт болон тохирлын үнэлгээний журамд хамаарах асуудал;
- (c) жижиг болон дунд үйлдвэрлэл;
- (d) худалдаа болон хөрөнгө оруулалт;
- (e) дэд бүтэц, барилга, хот байгуулалт;
- (f) шинжлэх ухаан, технологи болон оюуны өмч;
- (g) санхүүгийн үйлчилгээ;
- (h) боловсрол болон хүний нөөцийн хөгжил;
- (i) аялал жуулчлал;
- (j) байгаль орчин;
- (k) уул уурхай болон эрчим хүч;
- (l) эрүүл мэнд;
- (m) өрсөлдөөн;

(п) мэдээлэл, харилцаа холбооны технологи;

(о) Талуудын Засгийн газар харилцан тохиролцсон бусад салбар.

15.2 дугаар зүйл

Хамтын ажиллагааны салбар болон хэлбэр

Энэхүү бүлгийн хүрээнд заасан хамтын ажиллагааны салбар болон хэлбэрийг Хэрэгжүүлэх хэлэлцээрт тусгана.

15.3 дугаар зүйл

Хамтын ажиллагааны зардал

1. Талууд энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсны дараа 15.1 дүгээр зүйлд дурдсан салбарт хамтын ажиллагаа өрнүүлэх бололцоог эрэлхийлэх болон энэ бүлгийн хүрээнд явуулах хамтын ажиллагааг цаг хугацаанд нь, үр ашигтай бөгөөд үр дүнтэй хэрэгжүүлэх явдлыг хангах яриа хэлэлцээг эхлүүлнэ.

2. Талууд өөрийн холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу энэ бүлэгт заасан хамтын ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгө болон бусад нөөцийг бүрдүүлэх талаар хүчин чармайлт гаргана.

3. Хөрөнгө болон нөөцийг үр дүнтэй, үр ашигтай ашиглах замаар энэ бүлгийн хүрээнд хэрэгжүүлэх хамтын ажиллагааны зардлыг Талууд харилцан тохиролцох байдлаар шийдвэрлэнэ.

15.4 дүгээр зүйл

Хамтын ажиллагааны дэд хороо

1. Энэхүү бүлгийн хэрэгжилтийг үр дүнтэй хангах зорилгоор Талууд Хамтын ажиллагааны дэд хороо (цаашид энэ зүйлд “Дэд хороо” гэх)-г үүгээр байгуулав.

2. Дэд хороо дараахь чиг үүрэгтэй байна:

(а) энэхүү бүлгийн үр дүнтэй хэрэгжилт, үйл ажиллагааг хянан үзэх, хяналт тавих;

(b) 15.1 дүгээр зүйлд дурдсан салбар тус бүрийн хамтын ажиллагааны талаар мэдээлэл солилцох;

- (с) Талуудын цаашдын хамтын ажиллагааны арга замыг тодорхойлох;
- (d) энэхүү бүлэгтэй холбоотой аливаа асуудлыг хэлэлцэх;
- (е) энэхүү хэлэлцээрийн дагуу байгуулагдсан бусад Дэд хорооноос гаргасан хамтын ажиллагааны саналыг хэлэлцэх;
- (f) энэхүү бүлэгт заасан хамтын ажиллагааны үйл ажиллагааны талаар зохих үед Хамтарсан хороонд зөвлөмж гаргах;
- (g) энэхүү бүлгийн хэрэгжилт, тухайлбал Талуудын авч хэрэгжүүлж буй арга хэмжээтэй холбоотойгоор Дэд хорооны хэлэлцүүлгийн үр дүн болон дүгнэлтийг Хамтарсан хороонд тайлагнах;
- (h) Хамтарсан хорооноос даалгаж болох бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

3. Дэд хороо нь зохих үед Талуудын одоогийн хэрэгжүүлж буй Хөгжлийн албан ёсны тусламжийн асуудлаарх зөвлөлдөх механизм болон энэхүү хэлэлцээрийн хамтын ажиллагааг цаг хугацаанд нь, үр ашигтай, үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн хамтын ажиллагааны бусад хэлбэрийг хүлээн зөвшөөрч, тэдэнтэй мэдээлэл солилцно.

4. Дэд хороо нь Талуудын Засгийн газрын төлөөлөгчдөөс бүрдэнэ. Дэд хороо нь хэлэлцэж буй асуудалтай холбогдуулан тухайн асуудлаар мэргэшсэн Талуудын Засгийн газрын бус холбогдох байгууллагын төлөөллийг урьж болно.

5. Дэд хороо нь хурлаа Талуудын харилцан тохиролцсоны дагуу товлосон хугацаанд болон газарт, эсхүл тохиролцсон бусад хэлбэрээр хийнэ. Дэд хороо нь анхны хуралдаанаа энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсноос хойш нэг жилийн дотор зохион байгуулах талаар хүчин чармайлт гаргахыг эрмэлзэнэ.

15.5 дугаар зүйл
16 дугаар бүлгийг үл хэрэглэх тухай

Энэхүү бүлгийг 16 дугаар бүлэгт хэрэглэхгүй.

16 дугаар бүлэг
Маргаан шийдвэрлэх

16.1 дүгээр зүйл

Хамрах хүрээ

Энэхүү хэлэлцээрт өөрөөр зохицуулаагүй бол энэ бүлэгт дурдсан маргаан шийдвэрлэх журам нь хэлэлцээрийг тайлбарлах болон/эсхүл хэрэглэх үед гарсан маргааныг шийдвэрлэх, маргаан үүсэхээс зайлсхийх зорилготой байна.

16.2 дугаар зүйл

Ерөнхий зарчим

Талууд энэхүү хэлэлцээрийг тайлбарлах болон хэрэглэх талаар нэгдсэн ойлголтод хүрэх чармайлт гаргана. Энэхүү хэлэлцээрийг тайлбарлах болон/эсхүл хэрэглэх явцад гарсан аливаа асуудлыг хамтран ажиллах, зөвлөлдөх болон бусад бүхий л аргаар түргэн шуурхай, харилцан тааламжтай шийдвэрт хүрэх боломжийг эрэлхийлнэ.

16.3 дугаар зүйл

Шүүхийн сонголт

1. Энэхүү бүлгийн зохицуулалт нь хоёр талын нэгдэн орсон ДХБ-ын хэлэлцээр зэрэг олон улсын аливаа хэлэлцээрийн маргаан шийдвэрлэх журмыг хэрэглэх Талуудын эрхийг хязгаарлахгүй. Гомдол гаргагч Тал нь маргааныг шийдвэрлэх шүүхийг сонгох эрхтэй.

2. Дээрх 1 дэх хэсэгт зааснаас үл хамаарч хэрэв Гомдол гаргагч Тал аливаа маргааныг шийдвэрлүүлэх үүднээс энэ бүлгийн дагуу, эсхүл хоёр талын нэгдэн орсон олон улсын аливаа хэлэлцээр болон ДХБ-ын хэлэлцээрийн 2 дугаар хавсралт дахь Маргаан шийдвэрлэх асуудлыг зохицуулах дүрмийн тухай харилцан ойлголцох баримт бичгийн дагуу маргаан шийдвэрлэх арбитр байгуулах хүсэлт гаргасан тохиолдолд дээрх хэсгийг үл хамаарч, тухайн маргааныг эцэслэн шийдвэрлэхэд зөвхөн сонгосон журам үйлчилж, аливаа бусад журмыг хэрэглэх боломжгүй болно.

16.4 дүгээр зүйл

Зөвлөлдөх

1. Энэхүү хэлэлцээрийг тайлбарлах болон/эсхүл хэрэглэхтэй холбоотой аливаа асуудлаар зөвлөлдөх хүсэлтийг Талууд бичгээр хүргүүлэхийг хүсэж болно.

2. Дээрх 1 дэх хэсгийн дагуу гаргасан зөвлөлдөх хүсэлтэд Гомдол гаргагч Тал хүсэлт гаргаж буй шалтгаан, түүний доторасуудал үүсгэж буй арга хэмжээ, эрх зүйн болон бодит үндэслэлийг дурдана.

3. Гомдол хариуцагч Тал нь дээр дурдсан хүсэлтэд шуурхай хариу өгч, хүсэлтийг хүлээн авсан өдрөөс хойш 40 хоногийн дотор Гомдол гаргагч Талтай сайн санааны үндсэн дээр зөвлөлдөөн хийнэ. Түргэн гэмтэх бараатай холбоотой зэрэг яаралтай тохиолдолд Гомдол хариуцагч Тал хүсэлт хүлээн авсан өдрөөс хойш 20 хоногийн дотор зөвлөлдөөн хийнэ.

4. Талууд энэхүү зүйлд дурдсаны дагуу зөвлөлдөж, харилцан хүлээн авч болохуйц шийдвэрт хүрэх бүхий л хүчин чармайлтыг гаргана. Зөвлөлдөөний үед Талууд асуудлыг бүрэн судлахад хангалттай мэдээллийг харилцан өгнө.

5. Энэ зүйлд дурдсаны дагуу зөвлөлдөх үед Талууд зөвлөлдөж буй асуудлаар мэргэшсэн ажилтнуудыг холбогдох агентлаг болон байгууллагуудаас татан оролцуулахыг чармайна.

6. Энэ зүйлд дурдсаны дагуу хийж буй зөвлөлдөөн нь нууц байх бөгөөд Талуудын цаашдын бусад эрх үүргийг хөндөхгүй.

7. Энэ зүйлд дурдсаны дагуу хийж буй зөвлөлдөөнийг биечлэн уулзах буюу Талуудын тохиролцсоны дагуу аливаа технологийн шийдлийг ашиглан явуулж болно. Хэрэв Талууд зөвлөлдөөнийг биечлэн уулзах хэлбэрээр явуулах тохиолдолд хоёр талын харилцан тохиролцсон газарт, тохиролцоогүй бол Гомдол хариуцагч Талын нийслэл хотод явуулна.

16.5 дугаар зүйл

Сайн дурын үйлчилгээ үзүүлэх, эвлэрүүлэх буюу зуучлах

1. Сайн дурын үйлчилгээ үзүүлэх, эвлэрүүлэх буюу зуучлуулах хүсэлтийг аль ч Тал ямар ч үед гаргаж болно. Эдгээр үйл ажиллагаа нь Талууд тохиролцсоны дагуу ямар ч үед эхэлж, нөгөө Талын хүсэлтийн дагуу ямар ч үед дуусч болно.

2. Хэрэв Талууд тохиролцвол сайн дурын үйлчилгээ үзүүлэх, эвлэрүүлэх буюу зуучлах үйл ажиллагаа нь энэ бүлэгт дурдсан арбитрын шүүхийн үйл ажиллагаатай давхцан явагдаж болно.

3. Сайн дурын үйлчилгээ үзүүлэх, эвлэрүүлэх буюу зуучлах үйл ажиллагаа болон энэхүү үйл ажиллагааны үед Талуудын илэрхийлсэн байр суурь нь нууц байх бөгөөд Талуудын цаашдын бусад эрх үүргийг хөндөхгүй.

16.6 дугаар зүйл

Арбитрын шүүх байгуулах

1. Гомдол гаргагч Тал дор дурдсан тохиолдолд бичгээр арбитрын шүүх байгуулах тухай хүсэлтийг Гомдол хариуцагч Талд гаргаж болно. Үүнд:

- (a) Гомдол хариуцагч Тал 16.4 дүгээр зүйлд заасны дагуу зөвлөлдөх хүсэлт хүлээн авсан өдрөөс хойш 40 хоног буюу түргэн гэмтэх бараатай холбоотой зэрэг яаралтай тохиолдолд 20 хоногийн дотор зөвлөлдөөгүй; эсхүл
- (b) Талууд 16.4 дүгээр зүйлд заасны дагуу зөвлөлдсөний үндсэн дээр маргааныг зөвлөлдөх хүсэлт хүлээн авсан өдрөөс хойш 60 хоног буюу түргэн гэмтэх бараатай холбоотой зэрэг яаралтай тохиолдолд 30 хоногийн дотор шийдвэрлэж чадаагүй,

мөн Гомдол гаргагч Тал нь энэхүү хэлэлцээрийн дагуу шууд болон шууд бусаар хүртэж буй ямарваа нэг үр ашиг Гомдол хариуцагч Талын энэхүү хэлэлцээрийн дагуу хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүйн улмаас, эсхүл энэхүү хэлэлцээрийн дагуу хүлээсэн үүрэгтэй зөрчилдсөн арга хэмжээ авснаас үүдэн цуцлагдсан буюу багассан гэж үзсэн тохиолдолд.

2. Энэ зүйлийн дагуу арбитрын шүүх байгуулах тухай аливаа хүсэлт нь ийнхүү хүсэлт гаргах болсон доорх шалтгаануудыг дурдсан байх ёстой. Үүнд:

- (a) зөрчигдсөн гэж үзэж буй энэхүү хэлэлцээрийн тодорхой заалт болон холбогдох олон улсын эрх зүйн заалтыг дурдсан нэхэмжлэлийн хууль зүйн үндэслэл;
- (b) нэхэмжлэлийн бодит үндэслэл.

16.7 дугаар зүйл

Арбитрын шүүхийн бүрэлдэхүүн

1. Арбитрын шүүх нь холбогдох техникийн болон эрх зүйн мэдлэг бүхий гурван арбитрчаас бүрдэнэ.

2. Арбитрын шүүх байгуулах хүсэлт хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор Тал тус бүр өөрийн улсын иргэн байж болох нэг арбитрчийг

томилох бөгөөд арбитрын шүүхийг даргалах гурав дахь арбитрчаар сонгогдох гурав хүртэлх нэр дэвшигчийг санал болгоно. Гурав дахь арбитрч нь аль нэг Талын иргэн биш, аль нэг Талд байнга оршин суудаггүй, мөн Аль нэг талд хөдөлмөр эрхэлдэггүй байхаас гадна уг маргааныг шийдвэрлэхэд ямар нэгэн байдлаар оролцож байгаагүй байх ёстой.

3. Арбитрын шүүх байгуулах хүсэлт хүлээн авсан өдрөөс хойш 45 хоногийн дотор Талууд гурав дахь арбитрчийг 2 дахь хэсгийн дагуу санал болгосон нэр дэвшигчдээс сонгон томилохыг эрмэлзэнэ.

4. Хэрэв аль нэг Тал 2 дахь хэсгийн дагуу нэг арбитрч томилоогүй, эсхүл Талууд 3 дугаар хэсэгт дурдсаны дагуу гурав дахь арбитрч дээр тохиролцож чадаагүй бол арбитрч буюу арбитрчдыг 2 дахь хэсгийн дагуу санал болгосон нэр дэвшигчдээс 10 хоногийн дотор сугалааны зарчмаар сонгоно.

5. Арбитрын шүүхийн байгуулагдсан огноо нь арбитрын шүүхийн даргыг томилсон огноо байна.

6. Энэ зүйлийн дагуу томилогдсон аль нэгэн арбитрч огцорсон, нас барсан буюу бусад байдлаар үүргээ гүйцэтгэх боломжгүй болсон тохиолдолд тус арбитрчийг томилсонтой ижил байдлаар оронд нь томилогдох арбитрчийг томилно. Оронд нь томилогдсон арбитрч анхдагч арбитрчийн бүхий л эрх үүргийг өвлөнө. Арбитрын шүүхийн үйл ажиллагаа нь өөр арбитрчтомилогдтол түр зогсоно.

16.8 дугаар зүйл **Арбитрийн шүүхийн чиг үүрэг**

1. Дээрх 16.6 болон 16.7 дугаар зүйлийн дагуу байгуулагдсан арбитрын шүүх дор дурдсан чиг үүргийг гүйцэтгэнэ. Үүнд:

шийдвэрлэх хэргийн хувьд тухайн асуудалд бодит үнэлгээ дүгнэлт хийсэн, энэхүү хэлэлцээрийн үйлчлэл болон хэлэлцээрт нийцсэн байдал зэргийг багтаасанбодит дүгнэлт гаргах;

(a) Талуудтай байнга зөвлөлдөж, тэдэнд ийнхүү зөвлөлдөх тэнцүү боломж олгох бөгөөд харилцан хүлээн авч болохуйц шийдвэр гаргах хангалттай боломжоор хангах;

(b) арбитрын шийдвэрээ энэхүү хэлэлцээр болон олон улсын хуулийн дагуу гаргах;

(с) арбитрын шийдвэрт хууль зүйн болон бодит нөхцөл байдлын дүгнэлтийг дүгнэлтэд хүрсэн учир шалтгааны хамт тусгах;

(d) хэрэв аль нэг Талаас хүсэлт гаргасан тохиолдолд арбитрын шийдвэрт Талууд 16.11 дүгээр зүйлтэй холбогдуулан авч үзэх шийдвэр хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хугацааны тухай санал бүхий хэрэгжүүлэх арга замуудыг санал болгон хавсаргах.

2. Арбитрийн шүүх Талуудаас шаардлагатай болон зохимжтой гэж үзсэн холбогдох мэдээллийг авч болно. Талууд арбитрийн шүүхээс ирүүлсэн шаардлагатай болон зохимжтой гэж үзсэн холбогдох мэдээлэл авах тухай аливаа хүсэлтэд түргэн шуурхай, бүрэн хариулт өгөх үүрэгтэй.

3. Арбитрийн шүүх нь мэдээллийг холбогдох ямар ч эх сурвалжаас авч болох бөгөөд асуудалтай холбоотой тодорхой зүйлийн талаар мэргэжлийн хүмүүстэй зөвлөлдөж, тэдний саналыг авч болно. Арбитрийн шүүх нь Талуудаас гаргаж тавьсан шинжлэх ухаан, техникийн холбогдолтой баримт мэдээллийн талаар мэргэжлийн хүмүүсээс бичгээр зөвлөгөө мэдээлэл авч болно.

4. Арбитрын шүүхээс дээрх 3 дахь хэсгийн дагуу авсан аливаа мэдээллийг Талуудад нээлттэй болгоно.

16.9 дүгээр зүйл

Арбитрийн шүүхийн үйл ажиллагаа

1. Арбитрын шүүх нь хаалттай хуралдана. Талууд зөвхөн арбитрын шүүхээс хуралдаанд урилгын дагуу хуралдаанд оролцоно.

2. Арбитрын шүүхийн үйл ажиллагаа явуулах газрыг Талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр сонгох бөгөөд ийнхүү тохиролцож чадаагүй тохиолдолд арбитрын шүүхийн эхний хуралдааныг Гомдол хариуцагч Талын нийслэл хотод хийж, цаашид Талуудын нутаг дэвсгэрт ээлжлэн хуралдана.

3. Арбитрын бүрэлдэхүүний шийдвэр гаргах хэлэлцүүлэг болон арбитрын шүүхэд хүргүүлсэн баримт бичгүүд нууц байна.

4. Дээрх 3 дахь хэсэгт зааснаас үл хамаарч аль ч Тал маргааны талаарх өөрийн байр суурийг илэрхийлсэн мэдэгдлийг олон нийтэд хийж болох боловч нөгөө Талын нууц гэж тогтоосон, арбитрын шүүхэд хүргүүлсэн

мэдээлэл болон бичгэн мэдүүлгийн нууц байдлыг хадгална. Аль нэг Тал нууц гэж үзэж, арбитрын шүүхэд мэдээлэл болон бичгэн мэдүүлгийг хүргүүлвэл, нөгөө Тал нь олон нийтэд мэдэгдэж болох мэдээллийн нууц бус хураангуйг, эсхүл бичгээр ирүүлсэн мэдүүлгийг хүсэж болно. Ийм хүсэлт хүлээн авсан Тал нь хүсэлтийн дагуу нууц бус хураангуйг ирүүлж болох ч, мөн ямар нэгэн шалтгаан буюу үндэслэл тайлбар хийхгүйгээр хүсэлтийг хүлээн авахаас татгалзаж болно.

5. Талуудад арбитрын үйл ажиллагааны үеэр аливаа танилцуулга, мэдүүлэг болон эсрэг талын мэдүүлгийн үед байлцах боломжийг олгоно. Аль нэг Талын арбитрын шийдвэрийн төслийн тайлбар хэсэгт өгсөн аливаа тайлбар мэдээлэл болон арбитрын шүүхийн асуулгын хариулт зэрэг мэдээлэл болон бичгэн мэдүүлгийг нөгөө Талд мэдэгдэнэ.

6. Арбитрын шүүхийн шийдвэрийг Талуудыг байлцуулахгүйгээр төлөвлөнө.

7. Арбитрын шүүх нь байгуулагдсан өдрөөсөө хойш 120 хоногийн дотор буюу түргэн гэмтэх бараатай холбоотой зэрэг яаралтай тохиолдолд 60 хоногийн дотор Талуудад тайлбар хэсэг, магадлагаа, дүгнэлт бүхий хэсэгтэй шийдвэрийн төслийг хянуулах зорилгоор хүргүүлнэ. Хэрэв арбитрын шүүх дээр дурдсан 120 буюу 60 хоногийн дотор шийдвэрийн төслийг хүргүүлэх боломжгүй гэж үзвэл Талууд зөвшөөрсний үндсэн дээр энэ хугацааг сунгаж болно. Гэхдээ ямар ч тохиолдолд Талуудад шийдвэрийн төсөл хүргүүлэх хугацаа нь арбитрын шүүх байгуулагдсан өдрөөс хойш 150 хоногоос хэтрэхгүй. Тал тус бүр шийдвэрийн төслийг тэдэнд хүргүүлснээс хойш 30 хоногийн дотор шийдвэрийн төсөлд бичгээр тайлбар өгч болно.

8. Арбитрын шүүх Талуудад шийдвэрийн төслийг хүргүүлсэн өдрөөс хойш 45 хоногийн дараа шийдвэрээ танилцуулна.

9. Арбитрын шүүх нь гаргаж буй бүх шийдвэрээ зөвшилцлийн үндсэн дээр гаргахыг эрмэлзэх боловч олонхийн саналаар мөн шийдвэрлэж болно.

10. Арбитрын шүүхийн шийдвэр нь Талуудын хувьд эцсийнх байх бөгөөд түүнийг заавал дагаж мөрдөнө.

16.10 дугаар зүйл

Арбитрын шүүхийн үйл ажиллагааг зогсоох

Талууд арбитрын шүүхийн шийдвэр гарахаас өмнө хэдийд ч харилцан тохиролцож, шүүх бүрэлдэхүүнийг даргалагчид хамтран мэдэгдсэнээр арбитрын шүүхийн үйл ажиллагааг зогсоож болно. Энэ тохиолдолд шүүх бүрэлдэхүүнийг даргалагч арбитрын шүүхийн үйл ажиллагааг даруй зогсооно.

16.11 дүгээр зүйл

Шийдвэр хэрэгжүүлэх

1. Талууд өөрөөр тохиролцоогүй тохиолдолд Гомдол хариуцагч Тал нь 16.8 болон 16.9 дүгээр зүйлийн дагуу гарсан арбитрын шүүхийн шийдвэрийг даруй биелүүлэх үүрэгтэй. Хэрэв энэ нь боломжгүй бол Гомдол хариуцагч Тал арбитрын шийдвэрийг боломжит хугацааны дотор биелүүлнэ.

2. Дээрх 1 дэх хэсэгт дурдсан боломжит хугацааг Талууд арбитрын шүүхийн шийдвэрт хавсаргасан санал болгосон хугацааг харгалзан харилцан тохиролцоно. Хэрэв Талууд арбитрын шүүхийн шийдвэр гарсан өдрөөс хойш 45 хоногийн дотор боломжит хугацааг харилцан тохиролцож чадахгүй тохиолдолд аль ч Тал боломжит хугацааг тогтоолгохоор арбитрын шүүхэд хандаж болно.

3. (a) хэрэв Гомдол хариуцагч Тал боломжит хугацаанд багтаан арбитрын шийдвэрийг биелүүлэх боломжгүй гэж үзвэл тэрхүү хугацааг дуусахаас өмнө Гомдол хариуцагч Тал харилцан хүлээн авч болохуйц нөхөн төлбөр, эсхүл аливаа бусад тохиролцоонд хүрэх талаар Гомдол хариуцагч Талтай зөвлөлдөөнийг эхлүүлнэ.

(b) хэрэв боломжит хугацааг дуусгавар болсноос хойш 30 хоногийн дараа аливаа харилцан хүлээн авч болохуйц нөхөн төлбөр, эсхүл орлох бусад тохиролцоонд хүрч чадаагүй тохиолдолд Гомдол гаргагч Тал Гомдол хариуцагч Талд энэхүү хэлэлцээрийн дагуу олгож буй хөнгөлөлт буюу хэлэлцээрээр хүлээж буй бусад үүргийг энэ тухай 30 хоногийн өмнө мэдэгдэл хүргүүлсний үндсэн дээр түдгэлзүүлж болно.

4. Хэрэв Гомдол гаргагч Тал Гомдол хариуцагч Талыг боломжит хугацаанд багтан арбитрын шийдвэрийг гүйцэтгээгүй болон дээрх 3 (а) дэд хэсэгт заасны дагуу зөвлөлдөөн хийгээгүй гэж үзвэл Гомдол хариуцагч Талд энэхүү хэлэлцээрийн дагуу олгож буй хөнгөлөлт буюу хэлэлцээрээр хүлээж буй бусад үүргийг энэ тухай 30 хоногийн өмнө мэдэгдэл хүргүүлсний үндсэн дээр түдгэлзүүлж болно.

5. Дээрх 3, эсхүл 4 дүгээр зүйлийн дагуу энэхүү хэлэлцээрийн дагуу олгож буй хөнгөлөлт буюу хэлэлцээрээр хүлээж буй бусад үүргийг түдгэлзүүлэх нь:

- (а) уг асуудалтай холбоотой маргааны талаар зөвлөлдөөн буюу арбитрын шүүхээр хэлэлцэх үйл ажиллагаа явагдаж байгаа бол хэрэгжихгүй;
- (b) түр зуурынх байх бөгөөд Талууд харилцан хүлээн авч болохуйц шийдвэрт хүрсэн буюу арбитрын шийдвэрийг биелүүлсэн бол зогсоно;
- (c) арбитрын шийдвэрийг хэрэгжүүлээгүйн улмаас үүссэн цуцлалт буюу хохирлын хэмжээгээр хязгаарлагдана;
- (d) цуцлалт буюу хохирол үүссэн салбар, эсхүл холбоотой салбаруудад хөнгөлөлт буюу бусад үүргийг түдгэлзүүлэх нь боломжгүй буюу үр дүнгүй байхаас бусад тохиолдолд зөвхөн тухайн салбар, эсхүл салбаруудаар хязгаарлагдана.

6. Хэрэв Гомдол хариуцагч Тал дээрх 3, 4 болон 5 дахь хэсгийн дагуу энэхүү хэлэлцээрийн дагуу олгож буй хөнгөлөлт буюу хэлэлцээрээр хүлээж буй бусад үүргийг түдгэлзүүлэх шаардлага хангагдаагүй байсан гэж үзвэл Гомдол гаргагч Талтай зөвлөлдөх хүсэлт гаргаж болно. Гомдол гаргагч Тал хүсэлт хүлээн авсан өдрөөс хойш 10 хоногийн дотор зөвлөлдөөн хийнэ. Хэрэв Талууд энэ заалтын дагуу асуудлыг хүсэлт хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор шийдвэрлэж чадахгүй бол Гомдол хариуцагч Тал дээрх шаардлага хангагдсан байсан эсэхийг тогтоолгохоор арбитрын шүүхэд хандаж болно.

7. Энэ зүйлд заасны дагуу байгуулагдах арбитрын шүүхийн арбитрчид нь боломжтой бол анхдагч арбитрын шүүхийн арбитрчид байна. Хэрэв энэ нь боломжгүй бол энэ зүйлд заасны дагуу байгуулагдах арбитрын шүүхийн арбитрчид 16.7 дугаар зүйлийн 2, 3 болон 4 дэх хэсгийн дагуу томилогдоно. Талууд хэрэв өөр хугацаан дээр тохиролцоогүй бол энэ зүйлд заасны дагуу байгуулагдах арбитрын шүүх нь асуудлыг хүлээн авсан өдрөөс хойш 60 хоногийн дотор дүгнэлтээ гаргана. Ийнхүү гаргасан дүгнэлт нь Талуудын хувьд эцсийнх байх бөгөөд түүнийг заавал дагаж мөрдөнө.

16.12 дугаар зүйл Хугацаанд өөрчлөлт оруулах

Энэхүү бүлэгт заасан бүх хугацааг тодорхой маргаантай холбогдуулан Талууд харилцан тохиролцсоноор өөрчилж болно.

16.13 дугаар зүйл Зардал

Тал бүр арбитрын шүүхийн үйл ажиллагааны турш өөрсдийн томилсон арбитрч болон төлөөлөгчдийн зардлыг хариуцна. Арбитрын шүүхийн бусад зардлыг Талууд өөрөөр тохиролцсоноос бусад тохиолдолд эн тэнцүү хуваан гаргана.

16.14 дүгээр зүйл Хэл

Арбитрын шүүхийн бүх үйл ажиллагаа болон арбитрын шүүхэд хүргүүлэх бүх баримт бичиг, мэдээлэл англи хэлээр байна.

17 дугаар бүлэг Төгсгөлийн заалт

17.1 дүгээр зүйл Агуулга болон гарчиг

Энэхүү хэлэлцээрийн бүлэг, хэсэг болон зүйлүүдийн агуулга, гарчигийг зөвхөн ашиглахад дөхөм болгох зорилгоор оруулсан бөгөөд хэлэлцээрийг тайлбарлахад нөлөөлөхгүй.

17.2 дугаар зүйл

Хавсралт болон тайлбар

Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралт болон тайлбарууд нь түүний салшгүй хэсэг байна.

17.3 дугаар зүйл

Нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

1. Талууд бичгээр тохиролцсоны дагуу энэхүү хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

2. Дээрх нэмэлт, өөрчлөлтийг Талууд өөрийн хууль тогтоомжийн шаардлагын дагуу батлах бөгөөд нэмэлт, өөрчлөлтийг хүчин төгөлдөр болгоход шаардлагатай өөрийн хууль тогтоомжийн шаардлагыг биелүүлсэн тухай Талуудын Засгийн газар хооронд дипломат ноот бичиг солилцох замаар харилцан мэдэгдсэнээр Талуудын тохиролцсон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

3. 2 дахь хэсгийг үл харгалзан зөвхөн дараахь зүйлд хамаарах нэмэлт, өөрчлөлтийг Талуудын Засгийн газрууд дипломат ноот бичиг солилцсоноор оруулж болно:

- (a) 1 дүгээр хавсралт буюу нэмэлт, өөрчлөлт нь Уялдуулсан системд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн дагуу байх бөгөөд нөгөө Талын зохих гарал үүсэлтэй бараанд 1 дүгээр хавсралтын дагуу ногдуулах гаалийн татварын хэмжээнд өөрчлөлт орохгүй;
- (b) 2 дугаар хавсралт;
- (c) 3 дугаар хавсралт.

17.4 дүгээр зүйл

Хүчин төгөлдөр болох

Энэхүү хэлэлцээр Талуудын Засгийн газрууд хэлэлцээрийг хүчин төгөлдөр болгоход шаардлагатай өөрийн хууль тогтоомжийн шаардлагыг биелүүлсэн тухай дипломат ноот бичиг солилцон мэдэгдсэн өдрөөс хойш 30 дахь өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно. хэлэлцээр нь 17.5 дугаар зүйлд заасны дагуу хэлэлцээрийг цуцлахаас бусад тохиолдолд хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

17.5 дугаар зүйл Цуцлах

Аль нэг Тал хэлэлцээрийг цуцлах тухай мэдэгдлийг нөгөө Талдаа дипломат шугамаар нэг жилийн өмнө урьдчилан бичгээрхүргүүлж, хэлэлцээрийг цуцалж болно.

17.6 дугаар зүйл Хүчинтэй эх бичвэр

1. Энэхүү хэлэлцээрийн монгол, япон, англи хэлээрх эх бичвэр нь адил хүчинтэй байна.

2. 1 дэх хэсгийг үл харгалзан:

- (a)(i) 1 дүгээр хавсралтын 2 дугаар хэсэг япон, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй;
- (ii) 1 дүгээр хавсралтын 3 дугаар хэсэг монгол, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй;
- (b)(i) 6 дугаар хавсралтын 1А болон 2 дугаар хэсэг япон, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй;
- (ii) 6 дугаар хавсралтын 1В хэсэг монгол, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй;
- (c)(i) 7 дугаар хавсралтын 1 дүгээр хэсэг япон, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй;
- (ii) 7 дугаар хавсралтын 2 дугаар хэсэг монгол, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй;

(d)(i) 8 дугаар хавсралтын 1, 9 дүгээр хавсралтын 1 дүгээр хэсэг тус тус япон, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй;

(ii) 8 дугаар хавсралтын 2, 9 дүгээр хавсралтын 2 дугаар хэсэг монгол, англи хэлээр байх ба эдгээр эх бичвэр адил хүчинтэй.

3. Эх бичвэрүүд хооронд зөрүү үүсвэл англи хэлээрх эх бичвэрийг баримтална.

ДЭЭРХИЙГ НОТОНЖ доор дурдсан нэр бүхий төлөөлөгчид тус тусын Засгийн газраас олгогдсон бүрэн эрхийнхээ дагуу энэхүү хэлэлцээрт гарын үсэг зурав.

Энэхүү хэлэлцээрийг Токио хотноо 2015 оны 2 дугаар сарын 10-ны өдөр монгол, япон, англи хэлээр тус бүр хоёр хувь үйлдэв.

МОНГОЛ УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ЯПОН УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

**ЕРӨНХИЙ САЙД
Ч.САЙХАНБИЛЭГ**

**ЕРӨНХИЙ САЙД
ШИНЗО АБЭ**

2 дугаар бүлэгт дурдсан**1 дүгээр хавсралт****2.4 дүгээр зүйлтэй холбоотой жагсаалт****1 дүгээр бүлэг****Ерөнхий тайлбар**

1. 2.4 дүгээр зүйлийн зорилгоор 2 дугаар бүлгийн 2 дахь хэсэг, 3 дугаар бүлгийн 2 дахь хэсэг дэх Талуудын жагсаалтын 4 дүгээр баганад тодорхойлсон дараахь ангилал болон 5 дугаар баганад заасан дараахь нөхцөлийг хэрэглэнэ:

- (a) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “А” тэмдэглэгээтэй бол тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн татварыг энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдөр бүхэлд нь тэглэнэ;
- (b) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “В3” тэмдэглэгээтэй бол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн суурь татварыг 4 жил дараалан жил бүр ижил хэмжээгээр бууруулж, улмаар тэглэнэ;
- (c) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “В5” тэмдэглэгээтэй бол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн суурь татварыг 6 жил дараалан жил бүр ижил хэмжээгээр бууруулж, улмаар тэглэнэ;
- (d) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “В7” тэмдэглэгээтэй бол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн суурь татварыг 8 жил дараалан жил бүр ижил хэмжээгээр бууруулж, улмаар тэглэнэ;
- (e) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “В10” тэмдэглэгээтэй бол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн суурь татварыг 11 жил дараалан жил бүр ижил хэмжээгээр бууруулж, улмаар тэглэнэ;

- (f) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “B10*” тэмдэглэгээтэй бол тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн суурь татварыг 11 дэх жилийн эхний өдрөөс тэглэнэ;
- (g) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “B15” тэмдэглэгээтэй бол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн суурь татварыг 16 жил дараалан жил бүр ижил хэмжээгээр бууруулж, улмаар тэглэнэ;
- (h) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “B20” тэмдэглэгээтэй бол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн суурь татварыг 21 жил дараалан жил бүр ижил хэмжээгээр бууруулж, улмаар тэглэнэ;
- (i) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “P” тэмдэглэгээтэй бол тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн татварыг Талуудын жагсаалтын 5 дугаар баганын тайлбарт тодорхойлсон нөхцөлийн дагуу бууруулна;
- (j) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “Q” тэмдэглэгээтэй бол тухайн бараанд ногдуулж байгаа гаалийн татварыг Талуудын жагсаалтын 5 дугаар баганын тайлбарт тодорхойлсон нөхцөлөөр ногдуулна;
- (k) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “R” тэмдэглэгээтэй бол (a)-аас (j) хүртэлх дэд хэсэгт дурдсан тарифын аливаа үүрэг амлалтад хамрагдахгүй бөгөөд эдгээр бараанд ногдуулж байгаа гаалийн татварыг Талуудын жагсаалтын 5 дугаар баганын тайлбарт тодорхойлсон нөхцөлийн дагуу дахин хэлэлцэнэ;
- (l) зохих гарал үүсэлтэй бараа нь тарифын мөрөнд “X” тэмдэглэгээтэй бол (a)-аас (k) хүртэлх дэд хэсэгт дурдсан тарифын аливаа үүрэг амлалтад хамрагдахгүй.

2. Энэхүү хавсралтад өөрөөр заагаагүй бол хавсралтын дагуу гаалийн татварыг бууруулах, эсхүл тэглэх зорилгоор *ad valorem* тариф 0.1-ээс бага хувиар илэрхийлэгдсэн байвал хамгийн ойр байх аравны хувиар тоймлоно (тухайлбал, 0.05 хувийг 0.1 хувь болгож тоймлоно). Биет хэмжээнд ногдуулах татварын хувьд тухайн Талын мөнгөн тэмдэгтийн 0.01-ээс багаар илэрхийлэгдсэн бол хамгийн ойр зууны хувиар тоймлоно (тухайлбал, 0.005 хувийг 0.01 хувь болгож тоймлоно).

3. Энэхүү хавсралтыг 2012 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрийн байдлаар өөрчлөлт оруулсан Уялдуулсан системд үндэслэв.

4. Энэхүү хавсралтын зорилгоор Талуудын жагсаалтын 3 дугаар баганад тодорхойлсоны дагуу “гаалийн суурь татвар” гэх нэр томъёо нь гаалийн татварыг бууруулах, эсхүл тэглэх зорилгоор тодорхойлсон татварыг хэлнэ.

5. Гаалийн татварыг жил бүр ижил хэмжээгээр бууруулахад дараахийг мөрдөнө:

(a) татварын эхний жилийн бууралтыг энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс эхэлнэ;

(b) дараагийн жилийн бууралтыг жил бүрийн 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хэрэгжүүлнэ.

6. Энэхүү Хавсралтын зорилгоор “жил” гэх нэр томъёо нь эхний жилийн хувьд хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдөр эхэлж, дараагийн 3 дугаар сарын 31-ний өдөр хүртэлх хугацааг, дараагийн жилийн хувьд тухайн жилийн 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн 12 сар үргэлжлэх хугацааг хэлнэ.

(2 дугаар бүлэг нь япон, англи хэлээр байх ба
энэхүү хавсралтын салшгүй хэсэг болно)

3 дугаар бүлэг

1 дүгээр заалт

Монгол Улсын жагсаалтад хамаарах тайлбар

2.4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн дагуу 2 дахь хэсгийн 5 дугаар баганад гарал үүсэл бүхий барааны тарифын мөр нь “r” тэмдэглэгээтэй бол Талууд зах зээлд нэвтрэх зэрэг асуудлаарх хэлэлцээг Талуудын харилцан тохиролцсон жилд хийнэ.

2 дугаар хэсэг
Монгол Улсын тарифын жагсаалт

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
I ХЭСЭГ	АМЬД МАЛ, АМЬТАД; МАЛ АМЬТНЫ ГАРАЛТАЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН			
1-р бүлэг	Амьд мал, амьтад			
0101	Амьд адуу, илжиг, луус болон хөдий луус.			
	- Адуу:			
01012100	-- Цэвэр үүлдрийн үржлийн мал		A	
01012900	-- Бусад		A	
01013000	- Илжиг		A	
01019000	- Бусад		A	
0102	Амьд үхэр.			
	- Үхэр:			
01022100	-- Цэвэр үүлдрийн үржлийн мал:		A	
01022900	-- Бусад		A	
	- Одос үхэр:			
01023100	-- Цэвэр үүлдрийн үржлийн мал		A	
01023900	-- Бусад		A	
01029000	- Бусад		A	
0103	Амьд гахай.			
01031000	- Цэвэр үүлдрийн үржлийн гахай		A	
	- Бусад:			
01039100	-- 50 кг-аас бага жинтэй		A	
01039200	-- 50 кг эсхүл түүнээс их жинтэй		A	
0104	Амьд хонь, ямаа.			
01041000	- Хонь		A	
01042000	- Ямаа		A	
0105	Тэжээвэр амьд шувуу, тухайлбал <i>Gallus domesticus</i> төрлийн тахиа, нугас, галуу, цацагт хяруул болон сувд гургуул.			
	- 185 гр-аас ихгүй жинтэй:			
01051100	-- <i>Gallus domesticus</i> төрлийн тахиа		A	
01051200	-- Цацагт хяруул		A	
01051300	-- Нугас		A	
01051400	-- Галуу		A	
01051500	-- Сувд гургуул		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Бусад:			
01059400	-- Gallus domesticus төрлийн тахиа		A	
01059900	-- Бусад		A	
0106	Бусад амьд мал, амьтан.			
	- Хөхтөн амьтад:			
01061100	-- Мич төрөлтөн		A	
01061200	-- Халим, дельфин болон далайн гахай (<i>Cetacea</i> төрлийн хөхтөн); далайн үхэр болон дугаанг (<i>Sirenia</i> төрлийн хөхтөн); далайн хав, далайн арслан болон далайн морь (<i>Pinnipedia</i> -гийн дэд төрлийн хөхтөн)		A	
01061300	-- Тэмээ болон бусад тэмээн төрөлтөн (<i>Camelidia</i>)		A	
01061400	-- Туулай болон молтогчин туулай		A	
01061900	-- Бусад		A	
01062000	- Хэвлээр явагч амьтад (могой болон яст мэлхий орно)		A	
	- Шувуу:			
010631	-- Махчин шувуу:			
01063110	--- Идлэг шонхор		A	
01063190	--- Бусад		A	
01063200	-- Тотьтоны баг (parrots, parakeets, macaws, cockatoos)		A	
01063300	-- Тэмээн хяруул; тэмээн хяруул /Австралийн урт хөлт, нисдэггүй том шувуу (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)		A	
01063900	-- Бусад		A	
	- Шавж:			
01064100	-- Зөгий		A	
01064900	-- Бусад		A	
01069000	- Бусад		R	г
2-р бүлэг	Мах, дайвар мах			
0201	Үхрийн шинэ эсхүл хөргөсөн мах.			
02011000	- Гулууз болон өрөөл		X	
02012000	- Ястай нь хэсэглэсэн бусад мах		X	
02013000	- Ясгүй		X	
0202	Үхрийн хөлдүү мах.			
02021000	- Гулууз болон өрөөл		X	
02022000	- Ястай нь хэсэглэсэн бусад мах		X	
02023000	- Ясгүй		X	
0203	Гахайн шинэ, хөргөсөн эсхүл хөлдүү мах.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Шинэ эсхүл хөргөсөн:			
02031100	-- Гулууз болон өрөөл		X	
02031200	-- Гуя, хаа болон тэдгээрийн ястай нь хэсэглэсэн мах		X	
02031900	-- Бусад		X	
	- Хөлдүү:			
02032100	-- Гулууз болон өрөөл		X	
02032200	-- Гуя, хаа болон тэдгээрийн ястай нь хэсэглэсэн мах		X	
02032900	-- Бусад		X	
0204	Хонь, ямааны шинэ, хөргөсөн эсхүл хөлдүү мах.			
02041000	- Хурганы шинэ эсхүл хөргөсөн гулууз болон өрөөл		X	
	- Хонины шинэ эсхүл хөргөсөн бусад мах:			
02042100	-- Гулууз болон өрөөл		X	
02042200	-- Ястай нь хэсэглэсэн бусад		X	
02042300	-- Ясгүй		X	
02043000	- Хурганы хөлдүү гулууз болон өрөөл		X	
	- Хонины хөлдүү бусад мах:			
02044100	-- Гулууз болон өрөөл		X	
02044200	-- Ястай бусад хэсэг		X	
02044300	-- Ясгүй		X	
02045000	- Ямааны мах		X	
020500	Адуу, илжиг, луус эсхүл хөдий луусын шинэ, хөргөсөн эсхүл хөлдүү мах.			
02050010	--- Адууны мах		X	
02050090	--- Илжиг, луус эсхүл хөдий луусын мах		X	
0206	Үхэр, гахай, хонь, ямаа, адуу, илжиг, луус эсхүл хөдий луусын шинэ, хөргөсөн эсхүл хөлдүү хүнсний дайвар мах			
02061000	- Үхрийн шинэ эсхүл хөргөсөн		X	
	- Үхрийн хөлдүү:			
02062100	-- Хэл		X	
02062200	-- Элэг		X	
02062900	-- Бусад		X	
02063000	- Гахайн шинэ эсхүл хөргөсөн		X	
	- Гахайн хөлдүү:			
02064100	-- Элэг		X	
02064900	-- Бусад		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
02068000	- Шинэ эсхүл хөргөсөн бусад		X	
020690	- Хөлдүү, бусад:			
02069010	--- Хонины эсхүл ямааны		X	
02069020	--- Адууны		X	
02069090	--- Бусад		X	
0207	Зүйл 01.05-д заасан тэжээвэр шувууны шинэ, хөргөсөн эсхүл хөлдүү мах болон хүнсний дайвар мах			
	- <i>Gallus domesticus</i> төрлийн тахианы:			
02071100	-- Шинэ эсхүл хөргөсөн, бүтэн		X	
02071200	-- Хөлдүү бүтэн		X	
02071300	-- Шинэ эсхүл хөргөсөн, хэсэглэсэн мах болон дайвар мах		X	
02071400	-- Хөлдүү, хэсэглэсэн мах болон дайвар мах		X	
	- Цацагт хяруулын:			
02072400	-- Шинэ эсхүл хөргөсөн, бүтэн		X	
02072500	-- Хөлдүү, бүтэн		X	
02072600	-- Шинэ эсхүл хөргөсөн, хэсэглэсэн мах болон дайвар мах		X	
02072700	-- Хөлдүү, хэсэглэсэн мах болон дайвар мах		X	
	- Нугасны:			
02074100	-- Хэсэглээгүй бүтэн мах (шинэ эсхүл хөргөсөн)		X	
02074200	-- Хэсэглээгүй бүтэн мах (хөлдөөсөн)		X	
02074300	-- Өөхтэй элэг (шинэ эсхүл хөргөсөн)		X	
02074400	-- Бусад (шинэ эсхүл хөргөсөн)		X	
02074500	-- Бусад (хөлдөөсөн)		X	
	- Галууны:			
02075100	-- Хэсэглээгүй бүтэн мах (шинэ эсхүл хөргөсөн)		X	
02075200	-- Хэсэглээгүй бүтэн мах (хөлдөөсөн)		X	
02075300	-- Өөхтэй элэг (шинэ эсхүл хөргөсөн)		X	
02075400	-- Бусад (шинэ эсхүл хөргөсөн)		X	
02075500	-- Бусад (хөлдөөсөн)		X	
02076000	- Сувд гургуулын		X	
0208	Шинэ, хөргөсөн эсхүл хөлдүү бусад мах болон хүнсний дайвар мах			
02081000	- Туулай эсхүл молтогчингийн		X	
02083000	- Мич төрөлтний		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
02084000	- Халим, дельфин болон далайн гахай (<i>Cetacea</i> төрлийн хөхтөн амьтад)-н; далайн үхэр болон дугаанг (<i>Sirenia</i> төрлийн хөхтөн амьтад)-ийн; далайн хав, далайн арслан болон далайн морь (<i>Pinnipedia</i> -гийн дэд төрлийн хөхтөн амьтад)-ны		A	
02085000	- Хэвлээр явагч амьтад (могой болон яст мэлхий орно)-ын		X	
02086000	- Тэмээний болон бусад тэмээн төрөлтөн (<i>Camelidia</i>) амьтны		X	
020890	- Бусад:			
02089020	--- Ангийн мах	5%	B5	
02089090	--- Бусад	5%	B5	
0209	Гахай, шувууны хайлмал биш эсхүл бусад аргаар гаргаж аваагүй, шинэ, хөргөсөн, хөлдөөсөн, давсалсан, давсны уусмалд хадгалсан, хатаасан, эсхүл утсан дан өөх			
02091000	- Гахайн		X	
02099000	- Бусад		X	
0210	Давсалсан, давсны уусмалд хадгалсан, хатаасан эсхүл утсан мах болон хүнсний дайвар мах; мах, дайвар махны хүнсний гурил болон буталмал			
	- Гахайн мах:			
02101100	-- Гуя, хаа болон тэдгээрийн ястай хэсэглэсэн мах		X	
02101200	-- Өвчүү болон тэдгээрийн хэсэг		X	
02101900	-- Бусад		X	
02102000	- Үхрийн мах		X	
	- Бусад (мах, дайвар махны хүнсний гурил болон буталмал орно):			
02109100	-- Мич төрөлтний		X	
02109200	-- Халим, дельфин болон далайн гахай (<i>Cetacea</i> төрлийн хөхтөн амьтад)-н; далайн үхэр болон дугаанг (<i>Sirenia</i> төрлийн хөхтөн амьтад)-ийн; далайн хав, далайн арслан болон далайн морь (<i>Pinnipedia</i> -гийн дэд төрлийн хөхтөн амьтад)-ны	5%	B10	
02109300	-- Хэвлээр явагч амьтад (могой болон яст мэлхий орно)-ын		X	
02109900	-- Бусад		X	
3-р бүлэг	Загас, хавч төрөлтөн, нялцгай биетэн болон усны сээр нуруугүй бусад амьтад			
0301	Амьд загас.			
	- Гоёл чимэглэлийн (үзмэрийн) загас:			
03011100	-- Цэнгэг усны		A	
03011900	-- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Бусад амьд загас:			
03019100	-- Тулбага загас (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)		A	
03019200	-- Могой загас (<i>Anguilla spp.</i>)		A	
03019300	-- Мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Stenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>)		A	
03019400	-- Атлантын болон Номхон далайн хөх сэлүүрт туна загас (<i>Thunnus thynnus</i> , <i>Thunnus orientalis</i>)		A	
03019500	-- Өмнө зүгийн хөх сэрвээт туна загас (<i>Thunnus massoyii</i>)		A	
03019900	-- Бусад		A	
0302	Шинэ эсхүл хөргөсөн загас (Зүйл 03.04-г заасан загасны ясгүй гол мах болон бусад мах орохгүй).			
	- Хулд төрлийн загас (элэг, түрс орохгүй):			
03021100	-- Тулбага загас (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> , <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)		A	
03021300	-- Номхон далайн хулд (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>)		A	
03021400	-- Атлантын хулд (<i>Salmo salar</i>) болон Дунайн хулд (<i>Hucho hucho</i>)		A	
03021900	-- Бусад		A	
	- Хавтгай загас (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>)(элэг, түрс орохгүй):			
03022100	-- Цагаан хальпий (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>)		A	
03022200	-- Далайн хальпий (<i>Pleuronectes platessa</i>)		A	
03022300	-- Ул загас (<i>Solea spp.</i>)		A	
03022400	-- Цагаан хайрст загас (<i>Psetta maxima</i>)		A	
03022900	-- Бусад		A	
	- Туна загас (<i>Thunnus</i>), жад загас эсхүл судалт туна (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>)(элэг, түрс орохгүй):			
03023100	-- Альбакор эсхүл урт сэлүүрт туна загас (<i>Thunnus alalunga</i>)		A	
03023200	-- Шар сэлүүрт туна (<i>Thunnus albacares</i>)		A	
03023300	-- Жад загас эсхүл судалт туна		A	
03023400	-- Том нүдэт туна загас (<i>Thunnus obesus</i>)		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
03023500	-- Атлантын болон Номхон далайн хөх сэлүүрт туна загас (<i>Thunnus thynnus</i> , <i>Thunnus orientalis</i>)		A	
03023600	-- Өмнө зүгийн хөх сэлүүрт туна загас (<i>Thunnus massoyii</i>)		A	
03023900	-- Бусад - Май загас (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), анчоус загас (<i>Engraulis spp.</i>), сардин загас (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), сардинелл загас (<i>Sardinella spp.</i>), хайга загас буюу шпрот (<i>Sprattus sprattus</i>), балмад загас (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), морин загас (<i>Trachurus spp.</i>), кобия (<i>Rachycentron canadum</i>) болон жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>) (элэг, түрс нь орохгүй):		A	
03024100	-- Май загас (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)		A	
03024200	-- Анчоус загас (<i>Engraulis spp.</i>)		A	
03024300	-- Сардин загас (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), сардинелл загас (<i>Sardinella spp.</i>), хайга загас буюу шпрот (<i>Sprattus sprattus</i>)		A	
03024400	-- Балмад загас (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)		A	
03024500	-- Морин загас (<i>Trachurus spp.</i>)		A	
03024600	-- Кобия (<i>Rachycentron canadum</i>)		A	
03024700	-- Жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>) - <i>Bregmacerotidae</i> , <i>Euclichthyidae</i> , <i>Gadidae</i> , <i>Macrouridae</i> , <i>Melanonidae</i> , <i>Merlucciidae</i> , <i>Moridae</i> болон <i>Muraenolepididae</i> төрлийн загас (элэг, түрс нь орохгүй):		A	
03025100	-- Сагамхай загас (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>)		A	
03025200	-- Пикша загас (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)		A	
03025300	-- Сайда загас (<i>Pollachius virens</i>)		A	
03025400	-- Хек загас (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>)		A	
03025500	-- Аляскийн поллак загас (<i>Theragra chalcogramma</i>)		A	
03025600	-- Хөх мерлан загас (<i>Micromesistius poutassou</i> , <i>Micromesistius australis</i>)		A	
03025900	-- Бусад - Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>) (элэг, түрс нь орохгүй):		A	
03027100	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
03027200	-- Цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>)		A	
03027300	-- Мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>)		A	
03027400	-- Могой загас (<i>Anguilla spp.</i>)		A	
03027900	-- Бусад - Бусад загас (элэг, түрс нь орохгүй):		A	
03028100	-- Далайн чоно загас болон бусад аварга загас		A	
03028200	-- Дэвээхэй загас (<i>Rajidae</i>)		A	
03028300	-- Шүдэт загас (<i>Dissostichus spp.</i>)		A	
03028400	-- Далайн алгана загас (<i>Dicentrarchus spp.</i>)		A	
03028500	-- Далайн зоодой загас (<i>Sparidae</i>)		A	
03028900	-- Бусад		A	
03029000	- Элэг, түрс		A	
0303	Хөлдүү загас (Зүйл 03.04-т заасан загасны ясгүй гол мах болон бусад мах орохгүй). - Хулд төрлийн загас (элэг, түрс нь орохгүй):			
03031100	-- Сockeye хулд (улаан хулд) (<i>Oncorhynchus nerka</i>)		A	
03031200	-- Номхон далайн бусад хулд (<i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> болон <i>Oncorhynchus rhodurus</i>)		A	
03031300	-- Атлантын хулд (<i>Salmo salar</i>) болон Дунайн хулд (<i>Hucho hucho</i>)		A	
03031400	-- Тулбага загас (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> болон <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)		A	
03031900	-- Бусад - Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>)(элэг, түрс нь орохгүй):	5%	B10	
03032300	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>)		A	
03032400	-- Цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>)		A	
03032500	-- Мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>)		A	
03032600	-- Могой загас (<i>Anguilla spp.</i>)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
03032900	-- Бусад - Хавтгай загас (<i>Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scopthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>) төрлийн загас (элэг, түрс орохгүй):		A	
03033100	-- Цагаан хальпий загас (<i>Reinhardtius hippoglossoides, Hippoglossus hippoglossus, Hippoglossus stenolepis</i>)		A	
03033200	-- Хальпий загас (<i>Pleuronectes platessa</i>)		A	
03033300	-- Ул загас (<i>Solea spp.</i>)		A	
03033400	-- Цагаан хайрст загас (<i>Psetta maxima</i>)		A	
03033900	-- Бусад - Туна (<i>Thunnus</i>), жад загас, судалт туна (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>) (элэг, түрс орохгүй):		A	
03034100	-- Урт сэлүүрт туна загас эсхүл альбакор (<i>Thunnia alalunga</i>)		A	
03034200	-- Шар сэлүүрт туна (<i>Thunnus albacares</i>)		A	
03034300	-- Пеламида эсхүл судалт туна		A	
03034400	-- Том нүдэт туна загас (<i>Thunnus obesus</i>)		A	
03034500	-- Атлантын болон Номхон далайн хөх сэлүүрт туна загас (<i>Thunnus thynnus, Thunnus orientalis</i>)		A	
03034600	-- Өмнө зүгийн хөх сэлүүрт туна загас (<i>Thunnus maccoyii</i>)		A	
03034900	-- Бусад - Май загас (<i>Clupea harengus, Clupea pallasii</i>), анчоус загас (<i>Engraulis spp.</i>), сардин загас (<i>Sardina pilchardus, Sardinops spp.</i>), сардинелл загас (<i>Sardinella spp.</i>), хайга загас буюу шпрот (<i>Sprattus sprattus</i>), балмад загас (<i>Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus</i>), морин загас (<i>Trachurus spp.</i>), кобия (<i>Rachycentron canadum</i>) болон жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>) (элэг, түрс нь орохгүй):	5%	B10	
03035100	-- Май загас (<i>Clupea harengus, Clupea pallasii</i>)		A	
03035300	-- Сардин загас (<i>Sardina pilchardus, Sardinops spp.</i>), сардинелл загас (<i>Sardinella spp.</i>), хайга загас буюу шпрот (<i>Sprattus sprattus</i>)		A	
03035400	-- Балмад загас (<i>Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus</i>)		A	
03035500	-- Морин загас (<i>Trachurus spp.</i>)		A	
03035600	-- Кобия (<i>Rachycentron canadum</i>)		A	
03035700	-- Жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>) - <i>Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae</i> болон <i>Muraenolepididae</i> төрлийн загас (элэг, түрс нь орохгүй):		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
03036300	-- Сагамхай загас (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>)		A	
03036400	-- Пикша загас (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)		A	
03036500	-- Сайда загас (<i>Pollachius virens</i>)		A	
03036600	-- Хек загас (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>)		A	
03036700	-- Аляскийн загас (<i>Theragra chalcogramma</i>)		A	
03036800	-- Хөх мерлан загас (<i>Micromesistius poutassou</i> , <i>Micromesistius australis</i>)		A	
03036900	-- Бусад - Бусад загас (элэг, түрс орохгүй):		A	
03038100	-- Далайн чоно загас болон бусад аварга загас		A	
03038200	-- Дэвээхэй загас (<i>Rajidae</i>)		A	
03038300	-- Шүдэт загас (<i>Dissostichus spp.</i>)		A	
03038400	-- Далайн алгана загас (<i>Dicentrarchus spp.</i>)		A	
03038900	-- Бусад	5%	B10	
03039000	- Элэг, түрс		A	
0304	Загасны шинэ, хөргөсөн эсхүл хөлдүү гол мах ба бусад мах (татсан эсхүл татаагүй). - Тилапия (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>)-ны шинэ эсхүл хөргөсөн, ясгүй гол мах:			
03043100	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>)-ны		A	
03043200	-- Цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>)-ны		A	
03043300	-- Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>)-ны		A	
03043900	-- Бусад - Бусад загасны шинэ эсхүл хөргөсөн, ясгүй гол мах:		A	
03044100	-- Номхон далайн хулд (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> болон <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Атлантын худ (<i>Salmo salar</i>) болон Дунайн хулд (<i>Hucho hucho</i>) загасны		A	
03044200	-- Тулбага загас (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> болон <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)-ны		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
03044300	-- Хавтгай загас (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>)-ны		A	
03044400	-- <i>Bregmacerotidae</i> , <i>Euclichthyidae</i> , <i>Gadidae</i> , <i>Macrouridae</i> , <i>Melanonidae</i> , <i>Merlucciidae</i> , <i>Moridae</i> болон <i>Muraenolepididae</i> төрлийн загасны		A	
03044500	-- Жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>)-ны		A	
03044600	-- Шүдэт загас (<i>Dissostichus spp.</i>)-ны		A	
03044900	-- Бусад - Шинэ эсхүл хөргөсөн бусад мах:		A	
03045100	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>)-ны		A	
03045200	-- Хулд төрлийн загасны		A	
03045300	-- <i>Bregmacerotidae</i> , <i>Euclichthyidae</i> , <i>Gadidae</i> , <i>Macrouridae</i> , <i>Melanonidae</i> , <i>Merlucciidae</i> , <i>Moridae</i> болон <i>Muraenolepididae</i> төрлийн загасны		A	
03045400	-- Жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>)-ны		A	
03045500	-- Шүдэт загас (<i>Dissostichus spp.</i>)-ны		A	
03045900	-- Бусад - Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>) загасны хөлдөөсөн, ясгүй гол мах:		A	
03046100	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>)-ны		A	
03046200	-- Цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>)-ны		A	
03046300	-- Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>)-ны		A	
03046900	-- Бусад - <i>Bregmacerotidae</i> , <i>Euclichthyidae</i> , <i>Gadidae</i> , <i>Macrouridae</i> , <i>Melanonidae</i> , <i>Merlucciidae</i> , <i>Moridae</i> болон <i>Muraenolepididae</i> төрлийн загасны хөлдөөсөн, ясгүй гол мах:		A	
03047100	-- Сагамхай загас (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>)-ны		A	
03047200	-- Пикша загас (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)-ны		A	
03047300	-- Сайда загас (<i>Pollachius virens</i>)-ны		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
03047400	-- Хек загас (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>)-ны		A	
03047500	-- Аляскийн поллак загас (<i>Theragra chalcogramma</i>)-ны		A	
03047900	-- Бусад - Бусад загасны хөлдөөсөн, ясгүй гол мах:		A	
03048100	-- Номхон далайн хулд (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> болон <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Атлантын хулд (<i>Salmo salar</i>) болон Дунайн хулд (<i>Hucho hucho</i>) загасны		A	
03048200	-- Тулбага загас (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> болон <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)-ны		A	
03048300	-- Хавтгай загас (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Synoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> болон <i>Citharidae</i>)-ны		A	
03048400	-- Жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>)-ны		A	
03048500	-- Шүдэт загас (<i>Dissostichus spp.</i>)-ны		A	
03048600	-- Май загас (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)-ны		A	
03048700	-- Туна загас (<i>Thunnus</i>), пеламида буюу судалт туна загас (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>)-ны		A	
03048900	-- Бусад - Хөлдөөсөн бусад:		A	
03049100	-- Жадан хошуут загас (<i>Xiphias gladius</i>)		A	
03049200	-- Шүдэт загас (<i>Dissostichus spp.</i>)		A	
03049300	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus</i> <i>spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius</i> <i>carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>)-ны		A	
03049400	-- Аляскийн поллак загас (<i>Theragra chalcogramma</i>)-ны		A	
03049500	-- <i>Bregmacerotidae</i> , <i>Euclichthyidae</i> , <i>Gadidae</i> , <i>Macrouridae</i> , <i>Melanonidae</i> , <i>Merlucciidae</i> , <i>Moridae</i> болон <i>Muraenolepididae</i> төрлөөс Аляскийн поллак загас (<i>Theragra chalcogramma</i>)-наас бусад загасны		A	
03049900	-- Бусад		A	
0305	Хатаасан, давсалсан эсхүл давсны уусмалд хадгалсан загас; халуун ба хүйтэн утлагат загас; (утах явцад эсхүл утахаас өмнө болгосон байж болно) хүнсний зориулалттай загасны гурил, буталмал болон үрэл.			
03051000	- Хүнсэнд хэрэглэх зориулалттай загасны гурил, буталмал болон үрэл		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
03052000	- Загасны хатаасан, хатааж утсан, давсалсан, эсхүл давсны уусмалд хадгалсан элэг, түрс - Загасны хатаасан, давсалсан эсхүл давсны уусмалд хадгалсан, гэхдээ утаагүй, ясгүй гол мах:		A	
03053100	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>)-ны		A	
03053200	-- <i>Bregmacerotidae</i> , <i>Euclichthyidae</i> , <i>Gadidae</i> , <i>Macrouridae</i> , <i>Melanonidae</i> , <i>Merlucciidae</i> , <i>Moridae</i> болон <i>Muraenolepididae</i> төрлийн загасны		A	
03053900	-- Бусад - Утсан загас (ясгүй гол мах орно) (загасны, хүнсэнд хэрэглэгддэг дайвар орохгүй):		A	
03054100	-- Номхон далайн хулд (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> , <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Атлантын хулд (<i>Salmo salar</i>) болон Дунайн Хулд (<i>Hucho Hucho</i>)		A	
03054200	-- Май загас (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)		A	
03054300	-- Тулбага загас (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> болон <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)		A	
03054400	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>)		A	
03054900	-- Бусад - Давсалж эсхүл давслаагүй хатаасан, гэхдээ утаагүй загас (загасны, хүнсэнд хэрэглэгддэг дайвар орохгүй):	5%	B10	
03055100	-- Сагамхай загас (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>)		A	
03055900	-- Бусад - Давсалсан, гэхдээ хатаагаагүй, утаагүй загас болон давсны уусмалд хадгалсан загас (загасны, хүнсэнд хэрэглэгддэг дайвар орохгүй):		A	
03056100	-- Май загас (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)		A	
03056200	-- Сагамхай загас (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>)		A	
03056300	-- Анчоус (<i>Engraulis spp.</i>)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
03056400	-- Тилапия загас (<i>Oreochromis spp.</i>), цулбуурт загас (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>), мөрөг загас (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i>), могой загас (<i>Anguilla spp.</i>), Нил мөрний алгана загас (<i>Lates niloticus</i>) болон могой толгойт загас (<i>Channa spp.</i>)		A	
03056900	-- Бусад - Загасны сэлүүр, толгой, сүүл, ходоод болон хүнсэнд хэрэглэгддэг бусад дайвар:		A	
03057100	-- Аварга загасны сэлүүр		A	
03057200	-- Загасны толгой, сүүл болон ходоод		A	
03057900	-- Бусад		A	
0306	Амьд, шинэ, хөргөсөн, хөлдөөсөн, хатаасан, давсалсан эсхүл давсны уусмалд хадгалсан, хуягтай эсхүл хуяггүй хавч төрөлтөн; утсан хавч төрөлтөн (хуягтай эсхүл хуяггүй, утахын өмнө эсхүл утах явцад болгосон эсхүл болгоогүй); ууранд эсхүл усанд чанаж болгоод хөргөөгүй эсхүл хөргөсөн, хөлдөөсөн, хатаасан, давсалсан, давсны уусмалд хадгалсан хуягтай хавч төрөлтөн; хавч төрөлтний гаралтай, хүнсэнд хэрэглэх зориулалттай гурил, буталмал болон үрэл. - Хөлдүү:			
03061100	-- Лангуст болон далайн бусад хавч (<i>Palinurus spp.</i> , <i>Panulirus spp.</i> , <i>Jasus spp.</i>)		A	
03061200	-- Омар (<i>Homarus spp.</i>)		A	
03061400	-- Хавч		A	
03061500	-- Норвеги хавч (<i>Nephrops norvegicus</i>)		A	
03061600	-- Хүйтэн усны сам хорхой (<i>Pandalus spp.</i> , <i>Crangon crangon</i>)		A	
03061700	-- Бусад сам хорхой		A	
03061900	-- Бусад, хавч төрөлтний гаралтай, хүнсэнд хэрэглэх зориулалттай гурил, буталмал болон үрэл - Хөлдүү бус:		A	
03062100	-- Лангуст болон далайн бусад хавч (<i>Palinurus spp.</i> , <i>Panulirus spp.</i> , <i>Jasus spp.</i>)		A	
03062200	-- Далайн хавч		A	
03062400	-- Хавч		A	
03062500	-- Норвеги хавч (<i>Nephrops norvegicus</i>)		A	
03062600	-- Хүйтэн усны сам хорхой (<i>Pandalus spp.</i> , <i>Crangon crangon</i>)		A	
03062700	-- Бусад сам хорхой		A	
03062900	-- Бусад (хавч төрөлтний гаралтай, хүнсэнд хэрэглэх зориулалттай гурил, буталмал болон үрэл орно)		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
0307	Амьд, шинэ, хөргөсөн, хөлдөөсөн, хатаасан, давсалсан эсхүл давсны уусмалд хадгалсан, хуягтай эсхүл хуяггүй нялцгай биетэн; утсан нялцгай биетэн (хуягтай эсхүл хуяггүй, утахын өмнө эсхүл утах явцад болгосон эсхүл болгоогүй); нялцгай биетний гаралтай, хүнсэнд хэрэглэх зориулалттай гурил, буталмал болон үрэл.			
	- Хясаа:			
03071100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03071900	-- Бусад	5%	B10	
	- <i>Pecten</i> , <i>Chlamys</i> эсхүл <i>Placopecten</i> төрлийн дун орно:			
03072100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03072900	-- Бусад		A	
	- Мидий (<i>Mytilus spp.</i> , <i>Perna spp.</i>) хоёр хавтаст хясаа :			
03073100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03073900	-- Бусад		A	
	- Каракатиц (<i>Sepia officinalis</i> , <i>Rossia macrosoma</i> , <i>Sepioloa spp.</i>) болон кальмар (<i>Omnastrephes spp.</i> , <i>Loligo spp.</i> , <i>Nototodarus spp.</i> , <i>Sepioteuthis spp.</i>):			
03074100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03074900	-- Бусад		A	
	- Наймаалж (<i>Octopus spp.</i>):			
03075100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03075900	-- Бусад	5%	B10	
03076000	- Эмгэн хумс (далайн эмгэн хумснаас бусад)		A	
	- Хоёр далавчтай дун, зүрхэн хясаа болон завь хэлбэрийн хуягт дун (<i>Arcidae</i> , <i>Arctidae</i> , <i>Cardiidae</i> , <i>Donacidae</i> , <i>Hiatellidae</i> , <i>Mactridae</i> , <i>Mesodesmatidae</i> , <i>Myidae</i> , <i>Semelidae</i> , <i>Solecurtidae</i> , <i>Solenidae</i> , <i>Tridacnidae</i> болон <i>Veneridae</i> төрлийн):			
03077100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03077900	-- Бусад		A	
	- Далайн чих (<i>Halotis spp.</i>):			
03078100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03078900	-- Бусад		A	
	- Бусад (хүнсний зориулалттай гурил, буталмал болон үрэл орно):			
03079100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03079900	-- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
0308	Амьд, шинэ, хөргөсөн, хөлдөөсөн, хатаасан, давсалсан эсхүл давсны уусмалд хадгалсан, усны сээр нуруугүй амьтад (хавч төрөлтөн, нялцгай биетнээс бусад); утсан (утахын өмнө эсхүл утах явцад болгосон эсхүл болгоогүй), усны сээр нуруугүй амьтад (хавч төрөлтөн, нялцгай биетнээс бусад); усны сээр нуруугүй амьтад (хавч төрөлтөн, нялцгай биетнээс бусад)-ын гаралтай, хүнсний зориулалттай гурил, буталмал болон үрэл. - Далайн өргөст хэмх (өргөст арьстан) (<i>Stichopus japonicus, Holothurioidea</i>):			
03081100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03081900	-- Бусад - Далайн зараа (<i>Strongylocentrotus spp., Paracentrotus lividus, Loxechinus albus, Echichinus esculentus</i>):		A	
03082100	-- Амьд, шинэ эсхүл хөргөсөн		A	
03082900	-- Бусад		A	
03083000	- Далайн мөгөөрс (<i>Rhopilema spp.</i>)		A	
03089000	- Бусад		A	
4-р бүлэг	Сүү, цагаан идээ; шувууны өндөг; зөгийн цэвэр бал; мал амьтны гаралтай, бусад газар заагдаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн			
0401	Саахар болон бусад амтлагчийн хольцгүй, шингэн сүү, цөцгий.			
04011000	- Жингийн 1% -иас ихгүй хэсэгт тослог агуулсан		X	
04012000	- Жингийн 1%-иас их боловч 6%-иас ихгүй хэсэгт тослог агуулсан		X	
04014000	- Жингийн 6%-иас их боловч 10%-иас ихгүй хэсэгт тослог агуулсан		X	
04015000	- Жингийн 10%-иас их хэсэгт тослог агуулсан		X	
0402	Саахар болон бусад амтлагчийн хольцтой, өтгөрүүлсэн сүү, цөцгий.			
04021000	- Жингийн 1.5%-аас ихгүй тослогтой нунтаг, үрлэн эсхүл хатуу байдалтай - Жингийн 1.5%-аас их тослогтой нунтаг, үрлэн эсхүл хатуу байдалтай:		X	
040221	-- Саахар болон бусад амтлагчийн хольцгүй:			
04022110	--- Хуурай сүү		X	
04022190	--- Бусад		X	
04022900	-- Бусад		X	
	- Бусад:			
04029100	-- Саахар болон бусад амтлагчийн хольцгүй:		X	
040299	-- Бусад:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
04029910	--- Өтгөрүүлсэн сүү		X	
04029990	--- Бусад		X	
0403	Саахар эсхүл бусад чихэрлэг амтлагч, үнэр оруулагч, жимс, самар эсхүл какаогийн хольцтой эсхүл хольцгүй, өтгөрүүлсэн эсхүл өтгөрүүлээгүй зөөхий, йогурт, тараг, хоормог, ферментжүүлсэн эсхүл исгэсэн бусад сүү болон цөцгий.			
04031000	- Йогурт		X	
040390	- Бусад: --- Монгол үндэсний исгэлэн цагаан идээ:			
04039011	---- Айраг		X	
04039019	---- Бусад		X	
04039090	--- Бусад		X	
0404	Саахар эсхүл бусад чихэрлэг амтлагчийн хольцтой эсхүл хольцгүй, өтгөрүүлсэн эсхүл өтгөрүүлээгүй шар сүү; цэвэр сүүний бүрдэл хэсгүүдийг агуулсан, саахар эсхүл бусад чихэрлэг амтлагчийн хольцтой эсхүл хольцгүй, бусад газар заагдаагүй бүтээгдэхүүн.			
04041000	- Саахар эсхүл бусад чихэрлэг амтлагчийн хольцтой эсхүл хольцгүй, өтгөрүүлсэн эсхүл өтгөрүүлээгүй шар сүү, хувиргасан шар сүү		X	
04049000	- Бусад		X	
0405	Цөцгийн тос, сүүнээс гаргаж авсан бусад өөх тос; өтгөн цөцгий.			
04051000	- Цөцгийн тос		X	
04052000	- Өтгөн цөцгий		X	
04059000	- Бусад		X	
0406	Бяслаг ба аарц.			
040610	- Шинэ (бүрэн боловсроогүй эсхүл хатаагаагүй) бяслаг, түүнчлэн шар сүүнээс гаргасан бяслаг болон аарц:			
04061010	--- Шинэ бяслаг		X	
04061020	--- Аарц		X	
04061090	--- Бусад		X	
04062000	- Үйрмэг эсхүл нунтаг бяслаг		X	
04063000	- Хайлмал бяслаг (үйрмэг биш, нунтаглаагүй)		X	
04064000	- Хөх судалт бяслаг болон <i>Penicillium roqueforti</i> -гоор хийсэн судал бүхий бусад бяслаг		X	
04069000	- Бусад бяслаг		X	
0407	Шувууны хальстай өндөг (шинэ, нөөшилсөн эсхүл болгосон). - Инкубаторт өсгөх зориулалттай үржлийн өндөг:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
04071100	-- Тахиа (<i>Gallus domesticus</i>)-ны		X	
04071900	-- Бусад - Бусад шинэ өндөг :		X	
04072100	-- Тахиа (<i>Gallus domesticus</i>)-ны		X	
04072900	-- Бусад		X	
04079000	- Бусад		X	
0408	Шувууны шинэ, хуурай, ус болон ууранд чанаж болгосон, хэлбэржүүлсэн, хөлдөөсөн, эсхүл бусад аргаар хадгалсан, саахар эсхүл бусад амтлагчийн хольцтой эсхүл хольцгүй, хальсгүй өндөг, өндөгний шар. - Өндөгний шар:			
04081100	-- Хуурай		A	
04081900	-- Бусад - Бусад:		X	
04089100	-- Хуурай		A	
04089900	-- Бусад		X	
04090000	Зөгийн цэвэр бал.	5%	B10	
04100000	Мал амьтны гаралтай, бусад газар заагдаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн.		R	г
5-р бүлэг	Мал амьтны гаралтай, бусад газар заагдаагүй бүтээгдэхүүн			
05010000	Хүний үс (боловсруулаагүй, угааж цэвэрлэсэн эсхүл цэвэрлээгүй); хүний хаягдал үс.		A	
0502	Гахай, бодонгийн үс, хялгас; сойзон эдлэл үйлдвэрлэхэд хэрэглэгддэг доргоны үс, хялгас болон бусад үс хялгас; эдгээр үс хялгасны хаягдал.			
050210	- Гахай, бодонгийн үс хялгас ба түүний хаягдал:			
05021010	--- Гахай, бодонгийн үс хялгас	5%	B10	
05021020	--- Гахай, бодонгийн хаягдал үс хялгас		R	г
05029000	- Бусад		R	г
050400	Мал амьтны (загаснаас бусад) шинэ, хөргөсөн, хөлдөөсөн, давсалсан, давсны уусмалд хадгалсан, хатаасан, утсан бүтэн эсхүл хэсэглэсэн өлөн гэдэс, давсаг, гүзээ. --- Мал амьтны өлөн гэдэс:			
05040011	---- Бог малын өлөн гэдэс		X	
05040012	---- Адууны нарийн гэдэс		X	
05040019	---- Бусад мал, амьтны		X	
05040020	--- Мал амьтны давсаг, гүзээ		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
0505	Шувууны өд, ноолууртайгаа байгаа арьс болон шувууны бусад хэсэг, өд, өдний хэсэг (захалсан эсхүл захлаагүй), ноолуур (цэвэрлэх, ариутгах эсхүл хадгалалтын зориулалтаар хамгаалахаас цааш боловсруулалт хийгээгүй); өд, өдний хэсгийн нунтаг болон хаягдал.			
05051000	- Чихмэлийн зориулалттай өд; ноолуур	5%	B5	
05059000	- Бусад	5%	B15	
0506	Боловсруулаагүй, тосыг нь авсан, энгийн аргаар бэлтгэсэн (гэхдээ хэлбэр оруулаагүй), хүчлээр боловсруулсан эсхүл желатиныг нь ялгасан яс, болон эврийн тугалмай; эдгээрийн нунтаг болон хаягдал.			
05061000	- Оссеин болон хүчлээр боловсруулсан яс		X	
050690	- Бусад:			
05069010	--- Яс		X	
05069020	--- Ясны гурил		X	
05069090	--- Бусад		X	
0507	Боловсруулаагүй эсхүл энгийн аргаар бэлтгэсэн боловч хэлбэр оруулаагүй зааны яс, яст мэлхийн хуяг, халимны яс, халимны сахал, бугын эвэр, салаа, эвэр туурай, хумс, савар, шувууны хошуу; эдгээрийн нунтаг, хаягдал.			
05071000	- Зааны яс; зааны ясны нунтаг болон хаягдал		R	г
050790	- Бусад:			
	--- Цусан эвэр:			
05079011	---- Бугын		R	г
05079019	---- Бусад		R	г
	--- Ясан эвэр:			
05079021	---- Бугын		R	г
05079022	---- Бөхөнгийн		R	г
05079029	---- Бусад		R	г
05079030	--- Малын эвэр, туурай		R	г
05079080	--- Бусад		R	г
05079090	--- Эвэр, туурай, хумс, савар, хошуу, хуягны нунтаг ба хаягдал		R	г
05080000	Боловсруулаагүй эсхүл энгийн аргаар бэлтгэсэн боловч бусад аргаар боловсруулаагүй шүр болон түүнтэй төстэй материал; боловсруулаагүй эсхүл энгийн аргаар бэлтгэсэн, хэлбэр оруулаагүй, нялцгай биетэн, хавч төрөлтөн буюу далайн зарааны хуяг, загасны яс; тэдгээрийн нунтаг, хаягдал.		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
051000	Цайвар бойшил, минж, мануул болон хүдрийн заар; цох; хатаасан эсхүл хатаагаагүй цөс; эмийн үйлдвэрлэлд хэрэглэгддэг шинэ, хөргөсөн, хөлдүү эсхүл бусад байдлаар түр хадгалсан булчирхай болон амьтны гаралтай бусад бүтээгдэхүүн. --- Эмийн үйлдвэрлэлд хэрэглэгддэг амьтны бие эрхтэн:			
05100011	---- Хүдрийн заар		A	
05100012	---- Бугын чив засаа		A	
05100019	---- Бусад		A	
05100090	--- Бусад		A	
0511	Мал амьтны гаралтай, бусад газар загдаагүй бүтээгдэхүүн; 1, 3-р бүлэгт заасан нэрийн мал, амьтдаас хүнсэнд хэрэглэхэд зохисгүй болсон үхсэн мал амьтад.			
05111000	- Бухын үр - Бусад:		X	
05119100	-- Загас, хавч төрөлтөн, нялцгай биетэн болон усны сээр нуруугүй амьтны гаралтай бүтээгдэхүүн, 3-р бүлэгт заагдсан нэрийн амьтдаас үхсэн амьтад		X	
051199	-- Бусад			
05119910	--- Үржлийн мал амьтны үр (бухын үр орохгүй), ийлдэс --- Адууны үс хялгас:		X	
05119921	---- Адууны дэл		X	
05119922	---- Адууны сүүл		X	
05119930	--- Үхрийн сүүлний хялгас		X	
05119940	--- Адуу эсхүл үхрийн хаягдал хялгас		X	
05119990	--- Бусад		X	
II ХЭСЭГ	УРГАМЛЫН ГАРАЛТАЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН			
6-р бүлэг	Мод болон бусад ургамал; булцуу, үндэс ба эдгээртэй төстэй ургамлын бусад хэсэг; амьд цэцгийн баглаа болон чимэглэлийн ургамал.			
0601	Ургамлын хөгжлийн унтаа, ургалтын эсхүл цэцэглэлтийн үеийн булцуу, найлзуур булцуу, булцуут үндэс, булцуут үр, салаа үндэс болон гол үндэс; идрээгийн суулгац болон Зүйл 12.12-т зааснаас бусад үндэс.			
06011000	- Ургамлын хөгжлийн унтаа үеийн булцуу, найлзуур булцуут, булцуут үндэс ; булцуут үр, салаа үндэс болон гол үндэс		A	
06012000	- Ургалтын эсхүл цэцэглэлтийн үеийн булцуу, найлзуур булцуу, булцуут үндэс, булцуут үр, салаа үндэс ба гол үндэс; идрээгийн суулгац болон үндэс		A	
0602	Бусад амьд ургамал, түүний үндэс, иш, суулгац; мөөгний мицели.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
06021000	- Үндэслүүлээгүй иш болон суулгац		A	
06022000	- Таримал эсхүл таримал бус жимс, жимсгэний мод, бут, сөөг		A	
06023000	- Таримал эсхүл таримал бус рододендрон болон азали		A	
06024000	- Таримал эсхүл таримал бус сарнайн бут		A	
06029000	- Бусад		A	
0603	Цэцгийн баглаа эсхүл гоёл чимэглэлийн зориулалттай амьд, хатаасан, будсан, цайруулсан, нэвчүүлсэн эсхүл бусад аргаар бэлтгэсэн тайрсан цэцэг болон цэцгийн цоморлиг.			
	- Амьд:			
06031100	-- Сарнай		A	
06031200	-- Башир цэцэг		A	
06031300	-- Цахирмаа цэцэг		A	
06031400	-- Цагаалзай цэцэг		A	
06031500	-- Сараана цэцэг (<i>Lilium spp.</i>)		A	
06031900	-- Бусад		A	
06039000	- Бусад		A	
0604	Навч, мөчир болон ургамлын цэцэггүй эсхүл цэцгийн цоморлиггүй бусад хэсэг, цэцгийн баглааны буюу чимэглэлийн зориулалттай амьд, хатаасан, будсан, цайруулсан, нэвчүүлсэн эсхүл бусад аргаар бэлтгэсэн өвс, хөвд, хаг өвс.			
06042000	- Амьд		A	
06049000	- Бусад		X	
7-р бүлэг	Хүнсний ногоо болон зарим үндэс үрт ба булцуут үрт хүнсний ногоо			
0701	Шинэ эсхүл хөргөсөн төмс.			
07011000	- Үрийн		X	
070190	- Бусад			
07019010	--- Эрт ургацын төмс		X	
07019090	--- Бусад		X	
07020000	Шинэ эсхүл хөргөсөн улаан лооль.		X	
0703	Шинэ эсхүл хөргөсөн бөөрөнхий сонгино, зэрлэг сонгино, сармис, ногоон сонгино болон сонгины төрлийн бусад ногоо.			
07031000	- Бөөрөнхий сонгино болон зэрлэг сонгино		X	
07032000	- Сармис		X	
07039000	- Ногоон сонгино болон сонгины төрлийн бусад ногоо		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
0704	Шинэ эсхүл хөргөсөн бөөрөнхий байцаа, цэцэгт байцаа, булцуут байцаа, навчит байцаа болон эдгээртэй төстэй байцааны төрлийн бусад ногоо.			
07041000	- Өнгөт байцаа болон цэцэгт байцаа		X	
07042000	- Брюссель байцаа		X	
070490	- Бусад:			
07049010	--- Бөөрөнхий байцаа		X	
07049090	--- Бусад		X	
0705	Шинэ эсхүл хөргөсөн салатны латук (<i>Lactuca sativa</i>) болон идрээ (<i>Cichorium spp.</i>).			
	- Салатны латук (<i>Lactuca sativa</i>):			
07051100	-- Бөөрөнхий латук		X	
07051900	-- Бусад		X	
	- Идрээ:			
07052100	-- Витлуф сортын идрээ (<i>Cichorium intybus var. foliosum</i>)		X	
07052900	-- Бусад		X	
0706	Шинэ эсхүл хөргөсөн шар лууван, шар манжин, улаан манжин, ямааны сахал, манжин үндэст цоохор майлз, улаан лууван болон эдгээртэй төстэй үндэс үрт ногоо.			
070610	- Шар лууван болон шар манжин:			
07061010	--- Шар лууван		X	
07061020	--- Шар манжин		X	
07069000	- Бусад		X	
07070000	Шинэ эсхүл хөргөсөн урт өргөст хэмх болон давжаа хэмх.		X	
0708	Хальсалсан эсхүл хальслаагүй, шинэ эсхүл хөргөсөн буурцагт ургамал.			
07081000	- Вандуй (<i>Pisum sativum</i>)		X	
07082000	- Шош (<i>Vigna spp., Phaseolus spp.</i>)		X	
07089000	- Бусад буурцагт ургамал		X	
0709	Шинэ эсхүл хөргөсөн бусад ногоо.			
07092000	- Хэрээ нүдэн		X	
07093000	- Чэс		X	
07094000	- Цоохор майлзаас бусад майлз эсхүл үндэст шанцай		X	
	- Мөөг болон малтуу мөөг:			
07095100	-- <i>Agaricus</i> төрлийн мөөг		X	
07095900	-- Бусад		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
07096000	- <i>Capsicum</i> эсхүл <i>Pimenta</i> төрлийн уутат чинжүү		X	
07097000	- Өргөст ногоо болон бууцай, Шинэ зеландын бууцай ба загалмайт бууцай - Бусад:		X	
07099100	-- Артишок (зираа)		X	
07099200	-- Чидун жимс		X	
07099300	-- Хатуу хальст хулуу, том жимст хулуу болон хулуу (<i>Cucurbita spp.</i>)		X	
07099900	-- Бусад		X	
0710	Хөлдөөсөн ногоо (болгоогүй түүхий, ууранд жигнэх эсхүл усанд чанаж болгосон).			
07101000	- Төмс - Хальсалсан эсхүл хальслаагүй буурцагт ургамал:		X	
07102100	-- Вандуй (<i>Pisum sativum</i>)		X	
07102200	-- Шош (<i>Vigna spp., Phaseolus spp.</i>)		X	
07102900	-- Бусад		X	
07103000	- Бууцай, Шинэ зеландын бууцай ба загалмайт бууцай (таримал бууцай)		X	
07104000	- Чихэрлэг эрдэнэшиш		X	
07108000	- Бусад ногоо		X	
07109000	- Холимог ногоо		X	
0711	Түр дарсан (жишээ нь: хүхрийн давхар ислийн хий, давсны уусмал, хүхэрлэг ус эсхүл хамгаалагч бусад уусмалд хадгалсан) боловч энэ байдлаар нь хүнсэнд шууд хэрэглэхэд тохиромжгүй ногоо.			
07112000	- Чидун		A	
07114000	- Урт хэлбэрийн өргөст хэмх болон давжаа өргөст хэмх - Мөөг болон малтуу мөөг:		X	
07115100	-- <i>Agaricus</i> төрлийн мөөг		X	
07115900	-- Бусад		X	
07119000	- Бусад ногоо; холимог ногоо	5%	B10	
0712	Хатаасан ногоо (бүтэн зүссэн, хэрчсэн, буталсан эсхүл нунтагласан боловч цаашдын боловсруулалт хийгдээгүй).			
07122000	- Бөөрөнхий сонгино - Мөөг, модны мөөг (<i>Auricularia spp.</i>), цэлцгий мөөг (<i>Tremella spp.</i>) болон малтуу мөөг:		X	
07123100	-- <i>Agaricus</i> төрлийн мөөг		X	
07123200	-- Модны мөөг (<i>Auricularia spp.</i>)		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
07123300	-- Цэлцгий мөөг (<i>Tremella spp.</i>)		X	
07123900	-- Бусад		X	
07129000	- Бусад ногоо; холимог ногоо	5%	B15	
0713	Хатаасан буурцагт ургамал (хальсалсан, үрийг нь бүрхүүлээс нь салгасан эсхүл салгаагүй, таллаж хуваасан эсхүл хуваагаагүй).			
07131000	- Вандуй (<i>Pisum sativum</i>)		A	
07132000	- Хонин (улаан) вандуй - Шош (<i>Vigna spp., Phaseolus spp.</i>):		A	
07133100	-- Шош (<i>Vigna mungo (L) Hepper</i> эсхүл <i>Vigna radiata (L) Wilczek</i>)		A	
07133200	-- Жижиг улаан шош (азуки) (<i>Phaseolus</i> эсхүл <i>Vigna angularis</i>)		A	
07133300	-- Ердийн шош (цагаан вандуй) (<i>Phaseolus vulgaris</i> орно)		A	
07133400	-- Бамбара шош (<i>Vigna subterranean or Voandzeia subterranean</i>)		A	
07133500	-- Үхэр вандуй (<i>Vigna unguiculata</i>)		A	
07133900	-- Бусад		A	
07134000	- Сэвэг зарам		A	
07135000	- Том шош (<i>Vicia faba var. major</i>) ба морин шош (<i>Vicia faba var. equina, Vicia faba var. minor</i>)		A	
07136000	- Тагтаа вандуй (<i>Cajanus cajan</i>)		A	
07139000	- Бусад		A	
0714	Шинэ, хөргөсөн, хөлдүү эсхүл хатаасан, хэрчсэн буюу хэрчээгүй эсхүл хорголжин хэлбэрт оруулсан сүүт өвсний үндэс, газрын гадил, цахирмаа өвсний булцуу, Иерусалимын газрын төмс, амтат төмс болон эдгээртэй төстэй цардуул, нулины өндөр агууламжтай үндэс үрт болон булцуут ногоо; саго дал модны гол.			
07141000	- Сүүт өвсний үндэс (<i>Cassava</i>)		A	
07142000	- Амтат төмс		A	
07143000	- Ямс (<i>Dioscorea spp.</i>)		A	
07144000	- Таро (цулсарна) (<i>Colocasia spp.</i>)		A	
07145000	- Ксантосома (<i>Xanthosoma spp.</i>)		A	
07149000	- Бусад		A	
8-р бүлэг	Хүнсэнд хэрэглэдэг жимс болон самар; жүржийн төрлийн жимсний эсхүл гуаны хальс			
0801	Шинэ эсхүл хатаасан, ястай эсхүл ясгүй, хальсалсан эсхүл хальслаагүй наргил модны самар, бразил самар, кешью модны самар.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Наргилын самар:			
08011100	-- Хатаасан		A	
08011200	-- Дотор хальс (эндокарп)-тай (гадар хальсгүй)		A	
08011900	-- Бусад		A	
	- Бразил самар:			
08012100	-- Ястай		A	
08012200	-- Ясгүй		A	
	- Кешью модны самар:			
08013100	-- Ястай		A	
08013200	-- Ясгүй		A	
0802	Шинэ эсхүл хатаасан, ястай эсхүл ясгүй, хальсалсан эсхүл хальслаагүй бусад самар.			
	- Бүйлс:			
08021100	-- Хальстай		A	
08021200	-- Хальсалсан		A	
	- Ойн самар эсхүл (<i>Corylus spp.</i>):			
08022100	-- Ястай		A	
08022200	-- Ясгүй		A	
	- Хушга:			
08023100	-- Ястай		A	
08023200	-- Ясгүй		A	
	- Туулайн бөөр модны самар (<i>Castanea spp.</i>):			
08024100	-- Ястай		A	
08024200	-- Ясгүй		A	
	- Ангахай самар:			
08025100	-- Ястай		A	
08025200	-- Ясгүй		A	
	- Макадам модны самар:			
08026100	-- Ястай		A	
08026200	-- Ясгүй		A	
08027000	- Кола модны самар (<i>Cola spp.</i>)		A	
08028000	- Арека далдуу модны самар		A	
080290	- Бусад:			
08029010	--- Хушны самар		A	
08029090	--- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
0803	Шинэ эсхүл хатаасан гадил (плантайн орно).			
080310	- Плантайн:			
08031010	--- Шинэ		A	
08031020	--- Хатаасан		A	
080390	- Бусад:			
08039010	--- Шинэ		A	
08039020	--- Хатаасан		A	
0804	Шинэ эсхүл хатаасан нанжин чавга, инжир, хан боргоцой, авокадо, гуайява, манго, мангостан.			
080410	- Нанжин чавга:			
08041010	--- Шинэ		A	
08041020	--- Хатаасан		A	
08042000	- Инжир		A	
08043000	- Хан боргоцой		A	
08044000	- Бэрс модны жимс авгад (Авокадо)		A	
08045000	- Гуайява, манго болон мангостан		A	
0805	Жүржийн төрлийн шинэ эсхүл хатаасан жимс.			
08051000	- Амтат жүрж		A	
08052000	- Бэрсүүт жүрж (танжерин болон сатсума орно); клементин, вилкинг ба жүржийн төрлийн эрлийз бусад жимс		A	
08054000	- Грейпфрут (помело орно)		A	
08055000	- Нимбэг (<i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i>) ба нимбэгийн төрлийн жимс (<i>Citrus aurantifolia</i> , <i>Citrus latifolia</i>)		A	
08059000	- Бусад		A	
0806	Шинэ эсхүл хатаасан усан үзэм.			
08061000	- Шинэ		A	
08062000	- Хатаасан		A	
0807	Шинэ амтат гуа (тарвас орно), папай гуа.			
	- Амтат гуа (тарвас орно):			
08071100	-- Тарвас		X	
08071900	-- Бусад	5%	B10	
08072000	- Папай гуа		A	
0808	Шинэ алим, лийр болон айва жимс.			
08081000	- Алим		A	
08083000	- Лийр		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
08084000	- Гадир жимс		A	
0809	Шинэ гүйлс, интоор, тоор (нектарин орно), чавга, үүргэн жимс.			
08091000	- Гүйлс		A	
	- Интоор:			
08092100	-- Исгэлэн интоор (<i>Prunus cerasus</i>)		A	
08092900	-- Бусад		A	
08093000	- Тоор, нектарин		A	
08094000	- Чавга болон үүргэн жимс		A	
0810	Бусад шинэ жимс.			
08101000	- Гүзээлзгэнэ	5%	B5	
08102000	- Бөөрөлзгөнө, ялам модны жимсгэнэ, бөөрөлзгөний төрлийн жимс		X	
08103000	- Үхрийн нүд, улаалзгана болон тошлой		X	
08104000	- Цангис, хар нэрс, <i>Vaccinium</i> -ын төрлийн бусад жимс		A	
08105000	- Киви		A	
08106000	- Дуриан		A	
08107000	- Илжгэн чих		A	
081090	- Бусад:			
08109010	--- Чацаргана		X	
08109090	--- Бусад		X	
0811	Уураар жигнэсэн эсхүл усанд чанаж болгосон эсхүл болгоогүй, саахар эсхүл бусад амтлагчийн хольцтой эсхүл хольцгүй, хөлдөөсөн жимс, самар.			
08111000	- Гүзээлзгэнэ		X	
08112000	- Бөөрөлзгөнө, ялам модны жимсгэнэ, бөөрөлзгөний төрлийн жимс, үхрийн нүд, улаалзгана, тошлой		X	
08119000	- Бусад		A	
0812	Хүнсэнд шууд хэрэглэх боломжгүй, түр дарсан (жишээ нь: хүхрийн давхар ислийн хий, давсны уусмал, хүхэрлэг ус болон бусад хамгаалах уусмалд хадгалсан) жимс ба самар.			
08121000	- Интоор		A	
08129000	- Бусад		A	
0813	Зүйл 08.01-08.06-д заагдсанаас бусад хатаасан жимс; энэ бүлэгт орсон самар эсхүл хатаасан жимсний холимог.			
08131000	- Гүйлс		A	
08132000	- Хар чавга		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
08133000	- Алим		A	
08134000	- Бусад жимс		A	
08135000	- Энэ бүлэгт заагдсан самар болон хатаасан жимсний холимог		A	
08140000	Шинэ, хөлдөөсөн, хатаасан эсхүл давсны уусмал, хүхэрлэг ус болон бусад хамгаалах уусмалд түр дарсан жүржийн төрлийн жимсний болон амтат гуа (тарвас орно)-ны хальс.		A	
9-р бүлэг	Кофе, цай, парагвай цай болон амтлагч			
0901	Хуурсан эсхүл хуураагүй, кофеиноос цэвэрлэсэн буюу цэвэрлээгүй кофе; кофены хальс, яс; тодорхой хэмжээний кофены агуулгатай кофег орлодог бүтээгдэхүүн.			
	- Хуураагүй кофе:			
09011100	-- Кофеинтой		A	
09011200	-- Кофеингүй		A	
	- Хуурсан кофе:			
09012100	-- Кофеинтой		A	
09012200	-- Кофеингүй		A	
09019000	- Бусад		A	
0902	Амт, үнэр оруулсан эсхүл оруулаагүй цай.			
090210	- Ногоон цай (ферментжүүлээгүй), жин нь 3 кг-аас ихгүй байхаар савласан:			
09021010	--- Шахмал ногоон цай	5%	B10	
09021020	--- Навчит ногоон цай		A	
09021090	--- Бусад	5%	B10	
09022000	- Бусад ногоон цай (ферментжүүлээгүй)		A	
09023000	- 3 кг-аас ихгүй жингээр савласан байхуу цай (ферментжүүлсэн) болон хэсэгчлэн ферментжүүлсэн цай		A	
09024000	- Бусад байхуу хар цай (ферментжүүлсэн) болон бусад хэсэгчлэн ферментжүүлсэн цай		A	
09030000	Парагвай цай.		A	
0904	<i>Piper</i> төрлийн чинжүү; <i>Capsicum</i> эсхүл <i>Pimenta</i> төрлийн хатаасан, буталсан, нунтагласан чинжүү.			
	- Чинжүү:			
09041100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй	5%	B5	
09041200	-- Буталсан эсхүл нунтагласан	5%	B5	
	- <i>Capsicum</i> эсхүл <i>Pimenta</i> төрлийн чинжүү:			
09042100	-- Хатаасан боловч бутлаагүй, нунтаглаагүй	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
09042200	-- Буталсан, нунтагласан	5%	B5	
0905	Ваниль.			
09051000	- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09052000	- Буталсан, нунтагласан		A	
0906	Шанц болон шанц модны цэцэг.			
	- Бутлаагүй, нунтаглаагүй:			
09061100	-- Шанц (<i>Cinnamomum zeylanicum Blume</i>)		A	
09061900	-- Бусад		A	
09062000	- Буталсан эсхүл нунтагласан		A	
0907	Лиш цэцэг (бүтэн үр, цэцэг болон иш).			
09071000	- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09072000	- Буталсан, нунтагласан		A	
0908	Задь, задийн бүрхүүл болон кардамон.			
	- Задь:			
09081100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09081200	-- Буталсан, нунтагласан		A	
	- Задийн бүрхүүл:			
09082100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09082200	-- Буталсан, нунтагласан		A	
	- Кардамон:			
09083100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09083200	-- Буталсан, нунтагласан		A	
0909	Гоньд, одон гоньд, ногоон гоньд, кориандр, зираан, энгийн зираан; арцны үр.			
	- Кориандрын үр:			
09092100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09092200	-- Буталсан, нунтагласан		A	
	- Зирааны үр:			
09093100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09093200	-- Буталсан, нунтагласан		A	
	- Цийр гоньд, одон гоньд, хурган гоньд эсхүл ногоон гоньдны үр; арцны үр:			
09096100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09096200	-- Буталсан, нунтагласан		A	
0910	Цагаан гаа, хараацай гүргэм, гүргэм, зираа гоньд, лаврын навч, карри болон бусад амтлагч.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Цагаан гаа:			
09101100	-- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		A	
09101200	-- Буталсан, нунтагласан		A	
09102000	- Хараацай гүргэм		A	
09103000	- Гүргэм		A	
	- Бусад амтлагч:			
09109100	-- Энэ бүлгийн 1(b) тайлбарт заасан холимог		A	
091099	-- Бусад:			
09109910	--- Зираа гоньд, лаврын навч		A	
09109920	--- Карри		A	
09109990	--- Бусад		A	
10-р бүлэг	Үр тариа			
1001	Улаанбуудай, улаанбуудай болон хөх тарианы холимог.			
	- Хатуу улаанбуудай:			
10011100	-- Үрийн		A	
10011900	-- Бусад	5%	B15	
	- Бусад:			
100191	-- Үрийн:			
10019110	--- Зөөлөн улаанбуудай	5%	B15	
10019120	--- Улаанбуудай болон хөх тарианы холимог	5%	B15	
100199	-- Бусад:			
10019910	--- Зөөлөн улаанбуудай	5%	B15	
10019920	--- Улаанбуудай болон хөх тарианы холимог	5%	B15	
1002	Хөх тариа.			
10021000	- Үрийн		A	
10029000	- Бусад		X	
1003	Арвай.			
10031000	- Үрийн		A	
10039000	- Бусад		X	
1004	Овьёос.			
10041000	- Үрийн		A	
10049000	- Бусад		X	
1005	Эрдэнэшиш.			
10051000	- Үрийн		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
10059000	- Бусад		X	
1006	Цагаан будаа.			
10061000	- Цагаан будаа, гадуур бүрхүүлийг хальслаагүй		A	
10062000	- Цагаан будаа, гадуур бүрхүүлийг хальсалсан	5%	B10	
10063000	- Цагаан будаа, дотуур бүрхүүлийг хагас эсхүл гүйцэд хальсалсан, үрсэн эсхүл үрээгүй, өнгөлсөн эсхүл өнгөлөөгүй	5%	B10	
10064000	- Цагаан будаа, буталсан		A	
1007	Сорго.			
10071000	- Үрийн		A	
10079000	- Бусад	5%	B10	
1008	Гурвалжин будаа, шар будаа, канарийн үр; бусад үр тариа.			
10081000	- Гурвалжин будаа	5%	B7	
	- Шар будаа:			
10082100	-- Үрийн		A	
10082900	-- Бусад		X	
10083000	- Канарийн үр		A	
10084000	- Фолио (<i>Digitaria spp.</i>)		A	
10085000	- Квиноа (<i>Chenopodium quinoa</i>)		A	
10086000	- Тритикале (улаанбуудай болон хөх тарианы эрлийз)		A	
10089000	- Бусад үр тариа		A	
11-р бүлэг	Гурилын үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн; амуу соёолж; цардуул; инулин; буудайн цавуулаг			
110100	Улаанбуудайн эсхүл улаанбуудай-хөх тарианы гурил.			
	--- Улаанбуудайн гурил:			
11010011	---- Дээд		R	г
11010012	---- I зэргийн		R	г
11010013	---- II зэргийн		R	г
11010020	--- Улаанбуудай-хөх тарианы гурил		R	г
1102	Улаанбуудай, улаанбуудай-хөх тарианаас бусад үр тарианы гурил.			
11022000	- Эрдэнэ шишийн гурил		R	г
11029000	- Бусад		R	г
1103	Үр тарианы шигшээгүй гурил, хэмхдэг амуу, үрэл, хорголж.			
	- Шигшээгүй гурил, хэмхдэг амуу:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
11031100	-- Улаанбуудайн		R	г
11031300	-- Эрдэнэшишийн		X	
11031900	-- Бусад үр тарианы		X	
11032000	- Үрэл, хорголж		X	
1104	Үр тарианы (Зүйл 10.06-д заагдсан цагаан будаанаас бусад) бусад аргаар боловсруулсан будаа (жишээ нь: хальсалсан, нягтруулсан, хөвсийлгөсөн, сувдалсан, хэрчсэн, хагалсан); үр тарианы үр хөврөл (бүтэн, нягтруулсан, хөвсийлгөсөн, нунтагласан). - Үр тарианы нягтруулсан эсхүл хөвсийлгөсөн будаа:			
11041200	-- Овьёосны		X	
11041900	-- Бусад үр тарианы - Үр тарианы бусад аргаар боловсруулсан будаа (жишээ нь: хальсалсан, сувдалсан, хэрчсэн эсхүл хагалсан):		X	
11042200	-- Овьёосны		X	
11042300	-- Эрдэнэшишийн		X	
110429	-- Бусад үр тарианы:			
11042910	--- Арвайн будаа буюу хөц будаа		X	
11042990	--- Бусад		X	
11043000	- Үр тарианы үр хөврөл (бүтэн, нягтруулсан, хөвсийлгөсөн эсхүл нунтагласан)		X	
1105	Төмсний гурил, буталмал, нунтаг, нэвс, мөхлөг болон хорголж.			
11051000	- Гурил, буталмал болон нунтаг		X	
11052000	- Нэвс, мөхлөг болон хорголж		X	
1106	Зүйл 07.13-д заагдсан хатаасан буурцагт ургамал, Зүйл 07.14-ийн саго, үндэс үрт болон булцуут ногоо эсхүл 8-р бүлгийн бүтээгдэхүүний гурил, буталмал ба нунтаг.			
11061000	- Зүйл 07.13-д заагдсан хатаасан буурцагт ургамлын		X	
11062000	- Зүйл 07.14-д заагдсан саго, үндэс үрт болон булцуут ногооны		X	
11063000	- 8-р бүлэгт заагдсан бүтээгдэхүүний		X	
1107	Хуурсан эсхүл хуураагүй амуу соёолж.			
11071000	- Хуураагүй		X	
11072000	- Хуурсан		X	
1108	Цардуул; инулин.			
	- Цардуул:			
11081100	-- Улаанбуудайн		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
11081200	-- Эрдэнэшишийн		X	
11081300	-- Төмсний		X	
11081400	-- Сүүт өвсний үндэсний		X	
11081900	-- Бусад		X	
11082000	- Инулин		X	
11090000	Улаанбуудайн хатаасан эсхүл хатаагаагүй цавуулаг.		X	
12-р бүлэг	Тослог үр, жимс; бусад үр, жимс; үйлдвэрлэлийн эсхүл эмнэлгийн зориулалттай ургамал; сүрэл болон тэжээл			
1201	Шар буурцаг (буталсан эсхүл бутлаагүй).			
12011000	- Үрийн		A	
12019000	- Бусад		A	
1202	Хуураагүй эсхүл бусад аргаар болгоогүй, хальсалсан эсхүл хальслаагүй, буталсан эсхүл бутлаагүй газрын самар.			
12023000	- Үрийн		A	
	- Бусад:			
12024100	-- Хальслаагүй		A	
12024200	-- Хальсалсан (буталсан эсхүл бутлаагүй)		A	
12030000	Наргил модны самрын зөөлөн эд.		A	
12040000	Маалингийн буталсан эсхүл бутлаагүй үр.		X	
1205	Рапс эсхүл шаармагийн буталсан эсхүл бутлаагүй үр.			
12051000	- Эрүцилийн хүчил багатай рапс эсхүл шаармагийн үр		X	
12059000	- Бусад		X	
12060000	Наранцэцгийн буталсан эсхүл бутлаагүй үр.		X	
1207	Буталсан эсхүл бутлаагүй бусад тослог үр, жимс.			
12071000	- Дал модны самар болон идээ		A	
	- Хөвөнгийн үр:			
12072100	-- Үрийн		A	
12072900	-- Бусад		A	
12073000	- Касторын тослог үр		A	
12074000	- Гүнжидийн үр		A	
12075000	- Гичийн үр		A	
12076000	- Мөнхцэцэг (<i>Carthamus tinctorius</i>)-ийн үр		A	
12077000	- Амтат гуаны үр		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Бусад:			
12079100	-- Намууцэцгийн үр		X	
12079900	-- Бусад		X	
1208	Гичээс бусад тослог ургамлын үр, жимсний гурил болон буталмал.			
12081000	- Шар буурцагны		X	
12089000	- Бусад		X	
1209	Тариалах үр, жимс, мөөгөнцөр.			
12091000	- Чихрийн манжингийн үр		A	
	- Тэжээлийн ургамлын үр:			
12092100	-- Царгасны (<i>alfalfa</i>) үр		A	
12092200	-- Гэрийн хошоонгорын (<i>Trifolium spp.</i>) үр		A	
12092300	-- Овьёос будааны үр		A	
12092400	-- Биелэг өвсний (<i>Poa pratensis L</i>) үр		A	
12092500	-- Хөх тариа өвсний (<i>Lolium multiflorum Lam., Lolium perenne L</i>) үр		A	
12092900	-- Бусад		A	
12093000	- Цэцэгний зориулалттай ургамлын үр		A	
	- Бусад:			
12099100	-- Ногооны үр		A	
12099900	-- Бусад		A	
1210	Зөрөг цэцгийн шинэ эсхүл хатаасан, буталсан эсхүл бутлаагүй, нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй, хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй, боргоцой; лупулин.			
12101000	- Зөрөг цэцгийн нунтаглаагүй, хорголжлоогүй боргоцой		A	
12102000	- Зөрөг цэцгийн нунтагласан, хорголжилсон боргоцой; лупулин		A	
1211	Үнэртэн гоо сайхан, эм бэлдмэлийн үйлдвэрлэлд, эсхүл хортон шавж, мөөгөнцөр устгах буюу түүнтэй төстэй зорилгоор шууд ашиглах, шинэ эсхүл хатаасан, хэрчсэн буюу хэрчээгүй, буталсан эсхүл бутлаагүй, нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй ургамал болон ургамлын хэсэг (үр, жимс нь орно).			
12112000	- Хүн орхоодойн үндэс		A	
12113000	- Кокийн навч		A	
12114000	- Намууцэцгийн сүрэл		A	
121190	- Бусад:			
12119010	--- Чихэр өвсний үндэс		A	
12119090	--- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
1212	Шинэ, хөргөсөн, хөлдүү эсхүл хатаасан, нунтагласан болон нунтаглаагүй, хуурмаг хуайсны шош, далайн замаг болон бусад замаг, чихрийн манжин болон чихрийн нишингэ; жимсний яс, үр болон ургамлын гаралтай хүнсэнд шууд хэрэглэх, бусад газар заагдаагүй бусад бүтээгдэхүүн (<i>Cichorium intybus sativum</i> төрлийн идрээний хуураагүй үндэс орно). - Далайн замаг болон бусад замаг:			
12122100	-- Хүнсэнд хэрэглэхэд тохирох		A	
12122900	-- Бусад - Бусад:		A	
12129100	-- Чихрийн манжин		A	
12129200	-- Хуурмаг хуайсын шош		A	
12129300	-- Чихрийн нишингэ		A	
12129400	- Идрээний үндэс		A	
12129900	-- Бусад		A	
12130000	Боловсруулаагүй, хэрчсэн эсхүл хэрчээгүй, нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй, нягтруулсан эсхүл нягтруулаагүй, хорголжилсон буюу хорголжлоогүй, үр тарианы сүрэл болон хальс.		X	
1214	Хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй тэжээлийн шар манжин, тэжээлийн улаан манжин болон тэжээлийн үндэс үрт ургамал, тэжээлийн өвс, царгас (<i>alfalfa</i>), гэрийн хошоонгор, тэжээлийн байцаа, эспарцет, люпин, гиш болон тэдгээртэй төстэй тэжээлийн ургамал.			
12141000	- Царгасны (<i>alfalfa</i>) буталмал болон хорголж		X	
121490	- Бусад:			
12149010	--- Тэжээлийн өвс		X	
12149090	--- Бусад (багсармал, хорголжин тэжээл орно)		X	
13-р бүлэг	Лак; нунжгай, давирхай болон ургамлын гаралтай бусад шүүс болон ханд			
1301	Лак; байгалийн нунжгай, давирхай, нунжгай давирхай, тослог давирхай (жишээ нь: бальзам).			
13012000	- Араб нунжгай		A	
13019000	- Бусад		A	
1302	Ургамлын гаралтай шүүс болон ханд; пектин, пектинат, пектат; агар-агар болон ургамлын гаралтай, хувиргасан эсхүл хувиргаагүй цэлцгий үүсгэгч болон өтгөрүүлэгч бусад бэлдмэл. - Ургамлын гаралтай шүүс болон ханд:			
130211	-- Хар тамхины:			
13021110	--- Намууцэцгийн сүрлийн ханд (концентрат)		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
13021120	--- Хар тамхины		X	
13021200	-- Чихэр өвсний		X	
13021300	-- Зөрөг цэцгийн		X	
13021900	-- Бусад		X	
13022000	- Пектин, лектинат, пектат		X	
	- Ургамлын гаралтай, хувиргасан эсхүл хувиргаагүй цэлцгий үүсгэгч болон өтгөрүүлэгч бэлдмэл:			
13023100	-- Агар-агар		A	
13023200	-- Хуурмаг хуайсны шош эсхүл эвэрлэг модны үр, эсхүл хьюар модны үрээс гарган авсан, хувиргасан эсхүл хувиргаагүй цэлцгий үүсгэгч болон өтгөрүүлэгч бэлдмэл		A	
13023900	-- Бусад		A	
14-р бүлэг	Сүлжих зорилгоор ашиглах ургамлын гаралтай материал; ургамлын гаралтай бусад газар заагдаагүй бүтээгдэхүүн			
1401	Сүлжих зорилгоор ашиглах ургамлын гаралтай материал (жишээ нь: хулс, хулслаг дал мод, нишингэ, зэгс, уд мод, рафи, үр тарианы цайруулсан эсхүл будсан сүрэл болон далдуу модны холтос).			
14011000	- Хулс		A	
14012000	- Хулслаг дал		A	
14019000	- Бусад		A	
1404	Ургамлын гаралтай бусад газар заагдаагүй бүтээгдэхүүн.			
14042000	- Хөвөнгийн "хөөвөр"		A	
14049000	- Бусад		A	
III ХЭСЭГ	МАЛ, АМЬТНЫ ЭСВЭЛ УРГАМЛЫН ГАРАЛТАЙ ТОС ТЭДГЭЭРИЙГ ЗАДАЛЖ БОЛОВСРУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН; ИДЭШНИЙ ӨӨХ, ТОС; МАЛ, АМЬТНЫ ЭСВЭЛ УРГАМЛЫН ГАРАЛТАЙ ЛАВ			
15-р бүлэг	Мал, амьтны эсхүл ургамлын гаралтай тос, тэдгээрийг задалж боловсруулсан бүтээгдэхүүн; идэшний өөх, тос; мал, амьтны эсхүл ургамлын гаралтай лав			
1501	Зүйл 02.09 болон 15.03-д заагдсанаас бусад, гахайн өөх, тос (хайлуулсан өөхөн тос орно) болон тэжээвэр шувууны өөх, тос.			
15011000	- Гахайн хайлуулсан өөхөн тос		A	
15012000	- Гахайн бусад өөх		A	
15019000	- Бусад		A	
1502	Үхрийн, бог мал (хонины эсхүл ямааны)-ын Зүйл 15.03-д заагдсанаас бусад өөх, тос.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
15021000	- Өөхөн тос		X	
15029000	- Бусад		X	
15030000	Хайлуулсан өөхөн тосны царц (стеарин), өөхөн тосноос гаргасан шингэн тос, олео-царц, олео-тос, өөхөн тос (цийдмэгжүүлээгүй, холиогүй болон бусад аргаар боловсруулаагүй).		X	
1504	Загас эсхүл далайн хөхтөн амьтны гаралтай, цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй өөх, тос, тэдгээрийн фракц.			
15041000	- Загасны элэгний тос, түүний фракц		A	
15042000	- Загасны элэгний тосноос бусад загасны өөх, тос, түүний фракц		A	
15043000	- Далайн хөхтөн амьтны өөх, тос, түүний фракц		A	
15050000	Ноосны зунгаг болон түүнээс гарган авсан тослог бодис (ланолин орно).		A	
15060000	Мал, амьтны гаралтай, цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй бусад өөх, тос, түүний фракц.		X	
1507	Шар буурцгийн цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй тос, түүний фракц.			
15071000	- Тунгалагшуулсан эсхүл тунгалагшуулаагүй эх тос		A	
15079000	- Бусад		A	
1508	Газрын самрын цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй тос, түүний фракц.			
15081000	- Боловсруулаагүй эх тос		A	
15089000	- Бусад		A	
1509	Чидун жимсний цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй тос, түүний фракц.			
15091000	- Цэвэр тос		A	
15099000	- Бусад		A	
15100000	Чидун жимснээс гаргаж авсан, цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй бусад тос, тэдгээрийн фракц (Зүйл 15.09-д заасан тос, фракцтай эдгээрийг хольсон хольц эсхүл фракц орно).		A	
1511	Дал модны цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй тос, түүний фракц.			
15111000	- Боловсруулаагүй эх тос		A	
15119000	- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
1512	Наранцэцгийн үр, мөнхцэцэг, хөвөнгийн үрийн цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй тос, тэдгээрийн фракц. - Наранцэцгийн үрийн эсхүл мөнхцэцгийн үрийн тос болон тэдгээрийн фракц:			
15121100	-- Боловсруулаагүй эх тос	5%	B5	
15121900	-- Бусад - Хөвөнгийн үрийн тос, түүний фракц:		X	
15122100	-- Госсиполоос цэвэрлэсэн эсхүл цэвэрлээгүй боловсруулаагүй эх тос	5%	B10	
15122900	-- Бусад	5%	B10	
1513	Наргил модны самар, дал модны самрын эсхүл бабасугийн цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй тос, тэдгээрийн фракц. - Наргил модны самрын тос, түүний фракц:			
15131100	-- Боловсруулаагүй эх тос		A	
15131900	-- Бусад - Дал модны самрын эсхүл бабасугийн тос, түүний фракц:		A	
15132100	-- Боловсруулаагүй эх тос		A	
15132900	-- Бусад		A	
1514	Рапс, шаармаг эсхүл гичийн цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй тос, тэдгээрийн фракц. - Эруцилийн хүчил багатай рапс эсхүл шаармагийн тос, түүний фракц:			
15141100	-- Боловсруулаагүй эх тос		X	
15141900	-- Бусад - Бусад:		X	
15149100	-- Боловсруулаагүй эх тос		X	
15149900	-- Бусад		X	
1515	Бусад ургамлын гаралтай цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ химийн хувиргалт хийгээгүй урсамтгай бус тос (жожоба тос орно) болон тэдгээрийн фракц. - Маалингын тос болон түүний фракц:			
15151100	-- Боловсруулаагүй эх тос		A	
15151900	-- Бусад - Эрдэнэшишийн тос, түүний фракц:		A	
15152100	-- Боловсруулаагүй эх тос		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
15152900	-- Бусад		A	
15153000	- Касторын тос, түүний фракц		A	
15155000	- Гүнжидийн тос, түүний фракц		A	
15159000	- Бусад		A	
1516	Мал, амьтан, ургамлын гаралтай бүрэн эсхүл хэсэгчлэн устөрөгчжүүлсэн, өөр хооронд нь эсхүл дахин эфиржүүлсэн, изомер хувиргалт хийсэн, цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, гэхдээ цаашид боловсруулаагүй өөх, тос, тэдгээрийн фракц.			
15161000	- Мал амьтны өөх, тос, эдгээрийн фракц		X	
15162000	- Ургамлын гаралтай тос, эдгээрийн фракц	5%	B10	
1517	Маргарин; Зүйл 15.16-д заагдсан хүнсний өөх, тос, түүний фракцаас бусад, энэ бүлэгт заагдсан мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх, тос, фракцийн хүнсний зориулалттай хольц, бэлдмэл.			
15171000	- Маргарин (шингэн маргарин орохгүй)		X	
15179000	- Бусад		X	
15180000	Мал, амьтан, ургамлын гаралтай чанасан, исэлдүүлсэн, усгүйжүүлсэн, хүхэржүүлсэн, хийжүүлсэн, вакуум эсхүл инерт хийд халуунаар полимержүүлсэн эсхүл бусад аргаар химийн хувиргалт хийсэн, Зүйл 15.16-д зааснаас бусад өөх, тос тэдгээрийн фракц; мал, амьтан, ургамлын гаралтай, энэ бүлэгт заагдсан төрөл бүрийн өөх, тос, фракцийн бусад газар заагдаагүй хүнсний бус хольц, бэлдмэл.		X	
15200000	Түүхий глицерин; глицерины ус, глицеринт шүлт.	5%	B5	
1521	Ургамлын цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй, будсан эсхүл будаагүй лав (триглицеридээс бусад) зөгийн болон бусад шавьжны лав болон спермацет.			
15211000	- Ургамлын лав	5%	B10	
15219000	- Бусад		X	
15220000	Дегра; мал, амьтан, ургамлын тослог бодис эсхүл лав, боловсруулалтаас гарсан үлдэгдэл.		X	
IV ХЭСЭГ	ХҮНСНИЙ БЭЛЭН БҮТЭЭГДЭХҮҮН; СОГТУУРУУЛАХ БОЛОН СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА; ЦУУ; ТАМХИ БОЛОН ТАМХИ ОРЛУУЛАГЧ			
16-р бүлэг	Мах, загас, хавч төрөлтөн, нялцгай биетэн эсхүл усны сээр нуруугүй бусад амьтдаар хийсэн хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн.			
160100	Мах, дайвар мах эсхүл цусаар хийсэн хиам болон түүнтэй төстэй бүтээгдэхүүн; тэдгээрээр хийсэн хүнсний бэлдмэл.			
16010010	--- Хиам, зайдас		X	
16010090	--- Бусад		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
1602	Мах, дайвар мах эсхүл цусаар хийж бэлтгэсэн эсхүл нөөшилсөн бусад бүтээгдэхүүн.			
16021000	- Нэгэн төрлийн болгосон бэлдмэл		X	
16022000	- Амьтны элгээр хийсэн бүтээгдэхүүн - Зүйл 01.05-д заагдсан гэрийн тэжээвэр шувуудын:		X	
16023100	-- Цацагт хяруулын		X	
16023200	-- <i>Gallus domesticus</i> төрлийн тахианы		X	
16023900	-- Бусад - Гахайн:		X	
16024100	-- Гуя болон гуяны жижиглэсэн хэсгийн		X	
16024200	-- Өвчүү, сээр нуруу, тэдгээрийн жижиглэсэн хэсгийн		X	
16024900	-- Бусад (холимог бүтээгдэхүүн орно)		X	
16025000	- Үхрийн махан		X	
16029000	- Бусад (аливаа амьтны цусаар хийсэн бэлдмэл орно)		X	
16030000	Мах, загас, хавч, нялцгай биетэн болон усны бусад сээр нуруугүй амьтдын махны шүүс, ханд.	5%	B10	
1604	Загасны бэлэн эсхүл нөөшилсөн бүтээгдэхүүн; загасны өндгөөр бэлтгэсэн түрс, түрс орлуулагч.			
	- Бүтэн эсхүл хэсэглэсэн загас (таташ орохгүй):			
16041100	-- Хулд төрлийн		A	
16041200	-- Май төрлийн		A	
16041300	-- Сардин, сардинелл, килька эсхүл шпрот		A	
16041400	-- Туна, жад загас, пеламид (<i>Sarda spp.</i>)		A	
16041500	-- Амар загас		A	
16041600	-- Анчоус загас		A	
16041700	-- Могой загас		A	
16041900	-- Бусад		A	
16042000	- Бусад загасны бэлэн эсхүл нөөшилсөн бүтээгдэхүүн - Түрс болон түрс орлуулагч:		A	
16043100	-- Түрс		A	
16043200	-- Түрс орлуулагч		A	
1605	Хавч, нялцгай биетэн болон усны сээр нуруугүй бусад амьтдаар бэлтгэсэн эсхүл нөөшилсөн бүтээгдэхүүн.			
16051000	- Хавч - Сам хорхой:		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
16052100	-- Агаар үл нэвтрэх, амархан үл гэмтэх битүү саванд савлаагүй		A	
16052900	-- Бусад		A	
16053000	- Далайн хавч		A	
16054000	- Бусад хавч төрөлтөн - Нялцгай биетэн:		A	
16055100	-- Хясаа		A	
16055200	-- Таргас дун		A	
16055300	-- Мидий		A	
16055400	-- Каракатиц болон кальмар		A	
16055500	-- Наймаалж		A	
16055600	-- Элсний дун, зүрхэн хясаа, завь хэлбэрийн хуягт дун		A	
16055700	-- Далайн чих		A	
16055800	-- Эмгэн хумс (далайн эмгэн хумснаас бусад)		A	
16055900	-- Бусад - Усны сээр нуруугүй бусад амьтад:		A	
16056100	-- Далайн өргөст хэмх (өргөст арьстан)		A	
16056200	-- Далайн зараа		A	
16056300	-- Далайн мөгөөрс		A	
16056900	-- Бусад		A	
17-р бүлэг	Саахар, саахран бүтээгдэхүүн			
1701	Чихрийн нишингийн эсхүл чихрийн манжингийн саахар, хатуу төлөв байдалтай химийн цэвэр сахароз. - Анхилам үнэр эсхүл өнгө, будаг оруулаагүй түүхий саахар:			
17011200	-- Чихрийн манжингийн саахар		A	
17011300	-- Энэ бүлгийн Мөрийн тайлбар 2-т заасан, чихрийн нишингийн саахар		A	
17011400	-- Чихрийн нишингийн бусад саахар - Бусад:		A	
17019100	-- Анхилам үнэр эсхүл өнгө, будаг оруулсан		A	
170199	-- Бусад:			
17019910	--- Элсэн чихэр		A	
17019920	--- Ёотон	5%	B10	
17019990	--- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
1702	Бусад саахар, түүнчлэн химийн цэвэр, хатуу байдалтай лактоз, мальтоз, глюкоз, фруктоз; анхилам үнэр эсхүл өнгө, будаг оруулаагүй саахрын өтгөн шүүс; зөгийн цэвэр балтай хольсон эсхүл холиогүй зөгийн хиймэл бал; чихрийн кулер.			
	- Лактоз болон лактозын өтгөн шүүс:			
17021100	-- Хуурай бодист нь усгүй лактозын хэмжээг тооцож илэрхийлснээр жингийн 99% эсхүл түүнээс дээш лактоз агуулсан		A	
17021900	-- Бусад		A	
17022000	- Агч модны саахар болон түүний өтгөн шүүс		A	
17023000	- Фруктоз агуулаагүй эсхүл хуурай төлөвт тооцсоноор жингийн 20%-иас хэсэгт фруктоз агуулсан глюкоз болон глюкозын өтгөн шүүс		A	
17024000	- Хуурай төлөвт тооцсоноор жингийн 20%-иас багагүй, гэхдээ 50%-иас бага хэсэгт фруктоз (инверт саахар орохгүй) агуулсан глюкоз болон глюкозын өтгөн шүүс		A	
17025000	- Химийн цэвэр фруктоз		A	
17026000	- Хуурай төлөвт тооцсоноор жингийн 50%-иас их хэсэгт фруктоз (инверт саахар орохгүй) агуулсан бусад фруктоз болон фруктозын өтгөн шүүс		A	
17029000	- Бусад (инверт саахар болон хуурай төлөвт тооцсоноор жингийн 50 %-д фруктоз агуулсан бусад саахар болон саахрын өтгөн шүүсний хольц орно)		A	
1703	Саахрыг хандлах, цэвэршүүлэх явцад гарах хар бурам (меласс).			
17031000	- Нишингийн бурам		A	
17039000	- Бусад		A	
1704	Найрлаганд нь какао агуулагдаагүй саахран бүтээгдэхүүн (цагаан шоколад орно).			
17041000	- Саахраар бүрсэн эсхүл бүрээгүй бохь		A	
170490	- Бусад:			
17049010	--- Хатуу чихэр	5%	B10	
17049090	--- Саахраар хийсэн бусад амттан	5%	B10	
18-р бүлэг	Какао болон какаоны бэлдмэл			
18010000	Какаоны түүхий эсхүл хуурсан, бүтэн буюу буталсан шош.		A	
18020000	Какаоны хальс, яс болон какаоны бусад хаягдал.		A	
1803	Тосыг нь ялгасан эсхүл ялгаагүй, зуурмаг какао.			
18031000	- Тосыг нь ялгаагүй		A	
18032000	- Тосыг нь хэсэгчлэн эсхүл бүрэн ялгасан		A	
18040000	Какаоны хайлмал, өтгөн болон шингэн тос.		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
18050000	Саахрын эсхүл бусад амтлагчийн хольцгүй нунтаг какао.		A	
1806	Шоколад болон какао агуулсан хүнсний бусад бэлдмэл.			
18061000	- Саахар эсхүл бусад амтлагчийн хольцтой нунтаг какао		A	
18062000	- 2 кг-аас их жингтэй хавтгай, хавтан, гулдмай хэлбэртэй, эсхүл 2 кг-аас дээш жингийн савлагаатай буюу анхан шатны баглаа боодолтой шингэн, зуурмаг, нунтаг, үрэл эсхүл бөөний савлагаатай бусад хэлбэрийн бэлдмэл - Хавтгай, хавтан, гулдмай хэлбэртэй бусад:		A	
18063100	-- Чөмөгтэй		A	
18063200	-- Чөмөггүй	5%	B10	
18069000	- Бусад	5%	B10	
19-р бүлэг	Үр тариан, гурилан, цардуулан эсхүл сүүн бэлдмэл; гурилан бүтээгдэхүүн			
1901	Амуу соёолжны ханд; какао агуулаагүй, эсхүл тосыг нь ялгасан сууринд тооцсоноор жингийн 40%-иас бага хэсэгт какао агуулсан гурил, шигшээгүй гурил, буталмал, цардуул эсхүл амуу соёлжны хандаар хийсэн, бусад газар заагдаагүй хүнсний бэлдмэл; какао агуулаагүй, эсхүл тосыг нь ялгасан сууринд тооцсоноор жингийн 5%-иас бага хэсэгт какао агуулсан, Зүйл 04.01-04.04-т хамаарах зүйлсээр хийсэн, бусад газар заагдаагүй хүнсний бэлдмэл.			
19011000	- Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан хүүхдийн тэжээл		A	
19012000	- Зүйл 19.05-д заасан гурилан бүтээгдэхүүн хийхэд зориулагдсан хольц, зуурмаг		A	
19019000	- Бусад		A	
1902	Чанасан эсхүл чанаагүй, хавчуургатай (мах, бусад зүйлсийн) буюу хавчуурагагүй, эсхүл бусад байдлаар бэлтгэсэн шпагетти, хөндий, дун болон хэрчмэл гоймон, клецки, банш, атриат хөндий гоймон зэрэг гоймонгийн зүйлс; хэрэглэхэд бэлэн эсхүл бэлэн бус кускус.			
	- Чанаагүй, хавчуургагүй эсхүл бусад аргаар бэлтгээгүй, түүхий гоймон:			
19021100	-- Өндөгний найрлагатай		X	
19021900	-- Бусад		X	
19022000	- Чанасан эсхүл чанаагүй, эсхүл бусад аргаар бэлтгэсэн, хавчуургатай гоймонгийн зүйлс		X	
19023000	- Бусад гоймонгийн зүйлс		X	
19024000	- Кускус		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
190300	Тапиока, түүнийг орлох нэвс, үрэл, лавс, шигшдэс эсхүл тэдгээртэй төстэй хэлбэрийн цардуулан бэлдмэл.			
19030010	--- Пүнтүүз		X	
19030090	--- Бусад		X	
1904	Үр тариа эсхүл үр тариан бүтээгдэхүүнийг хөөлгөх эсхүл хуурах аргаар боловсруулсан хүнсний бэлдмэл (жишээлбэл: эрдэнэшишийн нэвс); өөр газар заагдаагүй, урьдчилан чанасан эсхүл бусад аргаар бэлтгэсэн үр хэлбэртэй (эрдэнэшишээс бусад), нэвс хэлбэртэй үр тариа (гурил, шигшээгүй гурил болон буталмал орохгүй).			
19041000	- Үр тариа эсхүл үр тариан бүтээгдэхүүнийг хөөлгөх эсхүл хуурах аргаар бэлтгэсэн хүнсний бэлдмэл		A	
19042000	- Үр тарианы хуураагүй нэвсээр, эсхүл үр тарианы хуурсан нэвсний холимгоор, хөөлгөсөн үр тариагаар бэлтгэсэн хүнсний бэлдмэл		A	
19043000	- Bulgur улаанбуудай		X	
190490	- Бусад:			
19049010	--- Замбайн гурил		X	
19049090	--- Бусад		X	
1905	Каконы найрлагатай эсхүл найрлагагүй талх, нарийн боов, бялуу, жигнэмэг болон бусад гурилан бүтээгдэхүүн; энгийн өрмөнцөр, эм савлах зориулалттай хөндий бортого, өнгөлөх өрмөнцөр, тутраган цаас болон тэдгээртэй төстэй бүтээгдэхүүн.			
19051000	- Шаржигнуур талхан зүйлс		X	
19052000	- Мөөхий, түүнтэй төстэй бүтээгдэхүүн - Амтат жигнэмэг; өрмөнцөр:		X	
19053100	-- Амтат жигнэмэг		X	
19053200	-- Өрмөнцөр		X	
19054000	- Хатаамал, хайрмал талх болон тэдгээртэй төстэй хайрмал зүйлс		X	
190590	- Бусад:			
19059010	--- Талх, талхан бүтээгдэхүүн		X	
19059020	--- Бялуу болон бялуун зүйлс		X	
19059090	--- Бусад		X	
20-р бүлэг	Хүнсний ногоо, жимс, самраар эсхүл ургамлын бусад эд хэсгээр хийсэн бэлдмэл			
2001	Цуу эсхүл цууны хүчилд бэлтгэсэн эсхүл нөөшилсөн хүнсний ногоо, жимс, самар болон ургамлын хүнсэнд хэрэглэх бусад эд хэсэг.			
20011000	- Урт өргөст хэмх болон давжаа өргөст хэмх		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
20019000	- Бусад		X	
2002	Цуу эсхүл цууны хүчил нэмэхээс өөр бусад аргаар боловсруулж бэлтгэсэн эсхүл нөөшилсөн улаан лооль.			
20021000	- Бүтэн эсхүл хэрчмэл улаан лооль		X	
20029000	- Бусад		X	
2003	Цуу эсхүл цууны хүчил нэмэхээс өөр бусад аргаар боловсруулж бэлтгэсэн эсхүл нөөшилсөн мөөг, малтуу мөөг.			
20031000	- Agaricus төрлийн мөөг	5%	B10	
20039000	- Бусад		R	R
2004	Цуу эсхүл цууны хүчил нэмэхээс өөр бусад аргаар боловсруулж бэлтгэсэн буюу нөөшилсөн, хөлдөөсөн, Зүйл 20.06-д зааснаас бусад хүнсний бусад ногоо.			
20041000	- Төмс		X	
20049000	- Бусад ногоо болон ногооны холимог		X	
2005	Цуу буюу цууны хүчил нэмэхээс өөр бусад аргаар боловсруулж бэлтгэсэн буюу нөөшилсөн, хөлдөөгөөгүй, Зүйл 20.06-д зааснаас бусад хүнсний бусад ногоо.			
20051000	- Нэгэн төрлийн болгосон хүнсний ногоо		X	
20052000	- Төмс		X	
20054000	- Вандуй (<i>Pisum sativum</i>)		A	
	- Шош (<i>Vigna spp., Phaseolus spp.</i>):			
20055100	-- Хальсалсан шош		A	
20055900	-- Бусад		A	
20056000	- Аспаржа		A	
20057000	- Чидун жимс		A	
20058000	- Чихэрлэг эрдэнэшиш (<i>Zea nays var. saccharata</i>)		A	
	- Бусад ногоо, ногооны холимог:			
20059100	-- Хулсны залуу нахиа		A	
20059900	-- Бусад		A	
20060000	Саахранд нөөшилсөн (нэвчүүлсэн, бүрсэн, түрхсэн) хүнсний ногоо, жимс, самар, жимсний хальс болон ургамлын бусад эд хэсэг.		X	
2007	Саахар эсхүл бусад амтлагч нэмж эсхүл нэмэхгүйгээр болгож бэлтгэсэн жимсний чанамал, жимсний цэлцгий (желе), мармелад, жимс эсхүл самрын нухаш (пюре), жимс эсхүл самрын зуурмаг.			
20071000	- Нэгэн төрлийн болгосон бэлдмэл		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Бусад:			
20079100	-- Жүржийн төрлийн жимсний		X	
20079900	-- Бусад		X	
2008	Бусад аргаар бэлтгэсэн эсхүл нөөшилсөн, саахар эсхүл бусад амтлагчийн, эсхүл спиртийн хольцтой, хольцгүй, бусад газар заагдаагүй жимс, самар болон ургамлын хүнсэнд хэрэглэх бусад эд хэсэг.			
	- Өөр хооронд нь хольсон эсхүл холиогүй самар, газрын самар болон бусад үр:			
20081100	-- Газрын самар		A	
20081900	-- Бусад, түүнчлэн холимог		A	
20082000	- Хан боргоцой		A	
20083000	- Жүржийн төрлийн жимс		A	
20084000	- Лийр		A	
20085000	- Гүйлс		A	
20086000	- Интоор		A	
20087000	- Тоор (нектарин орно)		A	
20088000	- Гүзээлзгэнэ		X	
	- Бусад (Мөр 2008.19-д заасан зүйлсийн холимгоос бусад холимог орно):			
20089100	-- Дал модны гол		A	
20089300	-- Цангис (<i>Vaccinium macrocarpon</i> , <i>Vaccinium oxycoccos</i> , <i>Vaccinium vitis-idaea</i>)		A	
20089700	-- Холимог		A	
20089900	-- Бусад		X	
2009	Саахар болон бусад амтлагчийн нэмэлт хольцтой эсхүл хольцгүй, исгээгүй, спиртийн хольцгүй жимс, ногооны шүүс (түүнчлэн усан үзмийн өтгөн шүүс орно).			
	- Амтат жүржийн шүүс:			
20091100	-- Хөлдүү		X	
20091200	-- Бриксийн утга нь 20-иос ихгүй байх, хөлдүү биш		X	
20091900	-- Бусад		X	
	- Грейпфрутын шүүс (түүнчлэн помелогийн шүүс орно):			
20092100	-- Бриксийн утга нь 20-иос ихгүй байх		X	
20092900	-- Бусад		X	
	- Жүржийн төрлийн бусад жимсний шүүс:			
20093100	-- Бриксийн утга нь 20-иос ихгүй байх		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
20093900	-- Бусад - Хан боргоцойн шүүс:		X	
20094100	-- Бриксийн утга нь 20-иос ихгүй байх		X	
20094900	-- Бусад		X	
20095000	- Улаан лоолийн шүүс - Усан үзмийн шүүс (түүнчлэн усан үзмийн өтгөн шүүс орно):		X	
20096100	-- Бриксийн утга нь 30-аас ихгүй байх		X	
20096900	-- Бусад - Алимны шүүс:		X	
20097100	-- Бриксийн утга нь 20-иос ихгүй байх		X	
20097900	-- Бусад - Бусад төрлийн жимс, ногооны хольцгүй шүүс:		X	
20098100	-- Цангис (<i>Vaccinium macrocarpon</i> , <i>Vaccinium oxycoccos</i> , <i>Vaccinium vitis-idaea</i>)-ын шүүс		X	
20098900	-- Бусад		X	
20099000	- Холимог шүүс		X	
21-р бүлэг	Хүнсний төрөл бүрийн бэлдмэл			
2101	Кофе, цай эсхүл парагвай цайны ханд, охь, өтгөн ханд, эдгээр бэлдмэл болон кофе, цай, парагвай цайнд суурилсан бэлдмэл; хуурсан идрээ, бусад хуурсан кофе орлуулагч болон тэдгээрийн ханд, охь, өтгөн ханд. - Кофены ханд, охь, өтгөн ханд, тэдгээрт эсхүл кофенд суурилсан бэлдмэл:			
21011100	-- Ханд, охь, өтгөн ханд	5%	B5	
21011200	-- Ханд, охь, өтгөн ханданд эсхүл кофенд суурилсан бэлдмэл		A	
21012000	- Цай эсхүл парагвай цайны ханд, охь, өтгөн ханд болон тэдгээрт, эсхүл цай эсхүл парагвай цайнд суурилсан бэлдмэл	5%	B10	
21013000	- Хуурсан идрээ болон хуурсан бусад кофе орлуулагч, тэдгээрийн ханд, охь, өтгөн ханд	5%	B10	
2102	Хөрөнгөнцөр (идэвхтэй эсхүл идэвхгүй); бусад нэг эст үхмэл бичил биет) (Зүйл 30.02-д заагдсан вакцин орохгүй); жигнэсэн бүтээгдэхүүн хийх нунтаг бэлдмэл.			
21021000	- Идэвхтэй хөрөнгө		A	
21022000	- Идэвхгүй хөрөнгө; бусад нэг эст үхмэл бичил биетүүд		A	
21023000	- Жигнэсэн бүтээгдэхүүн хийх нунтаг бэлдмэл		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
2103	Сүмс болон сүмс бэлтгэх бүтээгдэхүүн; амтлагчийн холимог бэлдмэл; нунтаг гич болон гичний бэлдмэл.			
21031000	- Шар буурцагны сүмс	5%	B10	
21032000	- Кетчуп эсхүл улаан лоолийн бусад сүмс		X	
21033000	- Нунтаг гич, гичний бэлдмэл	5%	B5	
21039000	- Бусад:			
	--- Шар буурцагны паста	5%	B5	
	--- Бусад		X	
2104	Шөлтэй бэлэн хоол эсхүл тунгалаг шөл, тэдгээрийг хийх бэлдмэл; нэгэн төрлийн болгосон хүнсний холимог бэлдмэл			
21041000	- Шөлтэй бэлэн хоол эсхүл тунгалаг шөл, тэдгээрийг хийх бэлдмэл	5%	B5	
21042000	- Нэгэн төрлийн болгосон хүнсний холимог бэлдмэл	5%	B5	
21050000	Какао агуулсан эсхүл агуулаагүй зайрмаг, хүнсний зориулалтын бусад мөсөн бүтээгдэхүүн.		X	
2106	Бусад газар заагдаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн.			
21061000	- Уурагт концентрат болон хэлбэржүүлсэн уурагт бодис		X	
210690	- Бусад:			
	--- Биологийн идэвхт хүнсний нэмэлт бүтээгдэхүүн:			
21069011	---- Шингэн	5%	B10	
21069019	---- Бусад		X	
21069090	--- Бусад		X	
22-р бүлэг	Согтууруулах болон согтууруулах бус ундаа, цуу			
2201	Саахар эсхүл амт, үнэр оруулагч бусад бодисын хольцгүй ус, байгалийн эсхүл хиймэл рашаан, хийжүүлсэн ус; мөс болон цас.			
22011000	- Рашаан болон хийжүүлсэн ус		X	
22019000	- Бусад		X	
2202	Саахар эсхүл амт, үнэр оруулагч бусад бодисын хольцтой ус, байгалийн эсхүл хиймэл рашаан, хийжүүлсэн ус болон Зүйл 20.09-д заагдсан жимс, ногооны шүүснээс бусад согтууруулах бус ундаа.			
22021000	- Саахар эсхүл амт, үнэр оруулагч бусад бодисын хольцтой ус, байгалийн эсхүл хиймэл рашаан, хийжүүлсэн ус		X	
22029000	- Бусад		X	
22030000	Амуугаар исгэсэн шар айраг.	25%	B15	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
2204	Усан үзмийн цэвэр дарс (түүнчлэн спиртээр хатууруулсан дарс орно); усан үзмийн Зүйл 20.09-д заагдсанаас бусад шүүс.			
220410	- Хөөсөрдөг дарс:			
22041010	--- 35% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22041020	--- 35% болон түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B10	
	- Бусад дарс; спирт нэмэх аргаар исэлтээс хамгаалах буюу исэлтийг нь зогсоосон усан үзмийн шүүс (сусло):			
220421	-- 2 л эсхүл түүнээс бага багтаамжийн савтай:			
22042110	--- 35% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22042120	--- 35% болон түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B10	
220429	-- Бусад:			
22042910	--- 35% хүртэл хатуулагтай	5%	B15	
22042920	--- 35% болон түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B15	
220430	- Усан үзмийн бусад шүүс /сусло/:			
22043010	--- 35% хүртэл хатуулагтай	5%	B15	
22043020	--- 35% болон түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B15	
2205	Вермут болон ургамлын ханд эсхүл амт, үнэр оруулагч бодис нэмсэн усан үзмийн бусад цэвэр дарс.			
220510	- 2 л эсхүл түүнээс бага багтаамжийн савтай:			
22051010	--- 35% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22051020	--- 35% болон түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B10	
220590	- Бусад:			
22059010	--- 35% хүртэл хатуулагтай	5%	B15	
22059020	--- 35% болон түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B15	
220600	Исгэсэн бусад ундаа (жишээ нь: алимны, лийрийн, зөгийн балны); бусад газар заагдаагүй, исгэсэн ундаануудын хольц, исгэсэн ундаа болон согтууруулах биш ундааны хольц.			
22060010	--- 35% хүртэл хатуулагтай		A	
22060020	--- 35% болон түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B15	
2207	80% эсхүл түүнээс дээш хатуулагтай этилийн хувилаагүй спирт; ямар ч хатуулагтай байж болох этилийн хувилсан спирт болон бусад спирт.			
22071000	- 80% эсхүл түүнээс дээш хатуулагтай этилийн хувилаагүй спирт		X	
22072000	- Ямар ч хатуулагтай байж болох этилийн хувилсан спирт болон хувилсан бусад спирт		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
2208	80 %-иас бага хатуулагтай, этилийн хувилаагүй спирт; архины зүйлс, ликёр болон спиртлэг бусад ундаа.			
220820	- Усан үзмийн дарс эсхүл усан үзмийн шахдасыг нэрж гаргаж авсан архины зүйлс: --- Коньяк (бренди) :			
22082015	---- 25% хүртэл хатуулагтай	5%	B15	
22082016	---- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай	5%	B15	
22082017	---- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай --- Бусад:	5%	B15	
22082095	---- 25% хүртэл хатуулагтай	5%	B15	
22082096	---- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай	5%	B15	
22082097	---- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B15	
220830	- Виски:			
22083030	--- 25% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22083040	--- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22083050	--- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B10	
220840	- Ром болон чихрийн нишингийн исгэсэн бүтээгдэхүүнийг нэрэх аргаар гарган авсан бусад архи:			
22084030	--- 25% хүртэл хатуулагтай		R	r
22084040	--- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай		R	r
22084050	--- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай		R	r
220850	- Джин болон арцны ханд:			
22085030	--- 25% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22085040	--- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22085050	--- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B10	
220860	- Цагаан архи:			
22086030	--- 25% хүртэл хатуулагтай		R	r
22086040	--- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай		R	r
22086050	--- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай		R	r
220870	- Ликер ба cordial:			
22087030	--- 25% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22087040	--- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай	5%	B10	
22087050	--- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай	5%	B10	
220890	- Бусад:			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
22089010	--- 80%-иас бага хатуулагтай этилийн хувилаагүй спирт --- Спиртлэг бусад ундаа:		X	
22089023	---- 25% хүртэл хатуулагтай		A	
22089024	---- 25%-иас 40% хүртэл хатуулагтай		A	
22089025	---- 40% ба түүнээс дээш хатуулагтай		A	
22090000	Цуу, цууны хүчлээс гаргаж авсан цуу орлогч.	5%	B5	
23-р бүлэг	Хүнсний үйлдвэрээс гарсан үлдэгдэл болон хаягдал; мал, амьтны бэлдмэл тэжээл			
2301	Мах, дайвар мах, загас, хавч төрөлтөн, нялцгай биетэн эсхүл усны сээр нуруугүй бусад амьтны гаралтай, хүнсний зориулалтгүй гурил, буталмал болон хорголж; шахдас.			
23011000	- Мах эсхүл дайвар махны гурил, буталмал болон хорголж; шахдас		R	r
23012000	- Загас, хавч төрөлтөн, нялцгай биетэн эсхүл усны сээр нуруугүй бусад амьтны гаралтай гурил, буталмал болон хорголж		R	r
2302	Үр тариа ба буурцагт ургамлыг шигших, тээрэмдэх эсхүл бусад боловсруулалт хийх явцад гардаг, хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй хивэг, үртэс болон бусад үлдэгдэл.			
23021000	- Эрдэнэшишийн		X	
23023000	- Улаанбуудайн		X	
23024000	- Бусад үр тарианы		X	
23025000	- Буурцагт ургамлын		X	
2303	Цардуулын үйлдвэрлэлээс гарсан хаягдал болон түүнтэй төстэй хаягдал, чихрийн манжингийн шахдас, багасс болон саахрын үйлдвэрлэлийн бусад хаягдал, шар айраг исгэх эсхүл дарсны нэрэлтээс гарсан хаягдал эсхүл шаар (хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй).			
23031000	- Цардуулын үйлдвэрлэлээс гарсан хаягдал болон түүнтэй төстэй хаягдал		X	
23032000	- Чихрийн манжингийн шахдас, багасс болон саахрын үйлдвэрлэлийн бусад хаягдал		X	
23033000	- Шар айраг исгэх эсхүл дарсны нэрэлтээс гарсан хаягдал эсхүл шаар		X	
23040000	Шар буурцгийн тосыг ялгах явцад гарсан, нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй, хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй шахдас болон бусад хатуу хаягдал.		X	
23050000	Газрын самрын тосыг ялгах явцад гарсан, нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй, хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй шахдас болон бусад хатуу хаягдал.		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
2306	Зүйл 23.04 эсхүл 23.05-д заагдсанаас бусад, ургамлын тосыг ялгах явцад гарсан, нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй, хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй шахдас болон бусад хатуу хаягдал.			
23061000	- Хөвөнгийн үрийн		X	
23062000	- Маалингын үрийн		X	
23063000	- Наранцэцгийн үрийн		X	
	- Рапсын эсхүл шаармагийн үрийн:			
23064100	-- Эрүцилийн хүчил багатай рапсын эсхүл шаармагийн үрийн		X	
23064900	-- Бусад		X	
23065000	- Наргил модны самрын эсхүл зөөлөн эдийн		X	
23066000	- Дал модны самрын эсхүл идээний		X	
23069000	- Бусад		X	
23070000	Дарсны тунадас; дарсны давс.		X	
23080000	Мал, амьтны тэжээл болгон ашиглах, хорголжилсон эсхүл хорголжлоогүй, бусад газар заагдаагүй, ургамлын гаралтай зүйлс, ургамлын хаягдал, ургамлын шаар болон дайвар бүтээгдэхүүн.		X	
2309	Мал, амьтны бэлдмэл тэжээл.			
23091000	- Муур, нохойны жижиглэн худалдаалахаар савласан хоол	5%	B10	
23099000	- Бусад			
	--- Тэжээлийн зориулалттай аминдэмт бэлдмэл		A	
	--- Бусад	5%	B10	
24-р бүлэг	Тамхи болон тамхи орлуулагч			
2401	Түүхий тамхи; тамхины хаягдал.			
24011000	- Гол судлыг нь салгаагүй түүхий тамхи		R	r
24012000	- Гол судлыг нь хэсэгчлэн эсхүл бүрэн салгасан түүхий тамхи		R	r
24013000	- Түүхий тамхины хаягдал		R	r
2402	Тамхи эсхүл тамхи орлуулагч агуулсан сигар, үзүүрийг нь тайрсан сигар (cheroots) болон нарийн ороосон сигар (сигарилл) болон янжуур.			
24021000	- Тамхи агуулсан сигар, үзүүрийг нь тайрсан сигар (cheroots) болон нарийн ороосон сигар (сигарилл)	5%	B15	
240220	- Тамхи агуулсан янжуур:			
24022010	--- Бохины агууламж нь 11мг/янжуураас бага (Бохь<11 мг/ш)		R	r
24022020	--- Бохины агууламж нь 11-15 мг/янжуур (11 мг/ш ≤ Бохь ≤15 мг/ш)		R	r

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
24022030	--- Бохины агууламж нь 15 мг/янжуураас их (Бохь > 15 мг/ш)		R	г
24029000	- Бусад		R	г
2403	Боловсруулсан бусад тамхи болон тамхи орлуулагч; "нэгэн төрлийн болгосон" буюу "сэлбэгдсэн" тамхи; тамхины ханд болон охь.			
	- Задгай тамхи (тамхи орлуулагчийг ямар нэг хэмжээгээр агуулсан эсхүл агуулаагүй):			
24031100	-- Энэ бүлгийн Мөрийн тайлбар 1-д заасан усан хоолойгоор татдаг тамхи	5%	B15	
240319	-- Бусад:			
24031910	--- Гаансаар татах зориулалттай дүнсэн тамхи	5%	B15	
24031920	--- Янжуур үйлдвэрлэх зориулалттай тамхи	5%	B15	
	- Бусад:			
24039100	-- "Нэгэн төрлийн болгосон" эсхүл "сэлбэгдсэн" тамхи		R	г
240399	-- Бусад:			
24039930	--- Хамрын тамхи	5%	B15	
24039990	--- Бусад		R	г
V ХЭСЭГ	ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮН			
25-р бүлэг	Давс; хүхэр; шороон эрдэс болон чулуу; шаваасны материал, шохой болон цемент			
250100	Тоосжилтыг дарах, бөөгнөрөлтөөс хамгаалах бодис нэмсэн эсхүл нэмээгүй, усанд уусгасан буюу давс (хүнсний болон хүнсний биш), цэвэр хлорт натри; далайн шорвог ус.			
	--- Хүнсний давс:			
25010011	---- Иоджуулсан	5%	B10	
25010019	---- Бусад	5%	B10	
25010020	--- Цэвэр хлорт натри	5%	B10	
25010030	--- Хүнсний биш давс		R	г
25010040	--- Далайн шорвог ус		A	
25020000	Төмрийн шатаагаагүй пирит.		A	
25030000	Сублимацийн, тунадасжуулсан, коллоид хүхрээс бусад бүх төрлийн хүхэр.		R	г
2504	Байгалийн бал чулуу.			
25041000	- Нунтаг эсхүл үйрмэг хэлбэртэй		A	
25049000	- Бусад		A	
2505	26-р бүлэгт хамаарах металл агуулсан элснээс бусад, өнгөтэй эсхүл өнгөгүй, байгалийн бүх төрлийн элс.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
25051000	- Цахиурлаг элс болон кварцан элс		X	
25059000	- Бусад		X	
2506	Кварц (байгалийн элснээс бусад); хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн гулдмай буюу хавтан болгон өөлж зассан эсхүл засаагүй, хуваан хэсэглэсэн буюу хэсэглээгүй кварцит			
25061000	- Кварц		X	
25062000	- Кварцит		X	
25070000	Шатаасан эсхүл шатаагаагүй каолин (явшир) болон каолинт (явширт) бусад шавар.	5%	B10	
2508	Шатаасан эсхүл шатаагаагүй, бусад төрлийн шавар (Зүйл 68.06-д хамаарах хөөдөг шавраас бусад), андалузит, кианит, силлиманит; муллит; шамотын эсхүл динасын шаварлаг эрдэс.			
25081000	- Бентонит		X	
25083000	- Галд тэсвэртэй шавар	5%	B10	
25084000	- Бусад төрлийн шавар	5%	B10	
25085000	- Андалузит, кианит, силлиманит		X	
25086000	- Муллит		X	
25087000	- Шамотын эсхүл динасын шаварлаг эрдэс		X	
25090000	Цэрд.	5%	B5	
2510	Байгалийн кальцийн фосфат, байгалийн хөнгөн цагаант кальцийн фосфат болон фосфатын цэрд.			
25101000	- Нунтаглаагүй	5%	B5	
25102000	- Нунтагласан	5%	B5	
2511	Байгалийн барийн сульфат (барит); Зүйл 28.16-д дурьдсан барийн ислээс бусад, байгалийн барийн карбонат (витерит) (шатаасан эсхүл шатаагаагүй).			
25111000	- Байгалийн барийн сульфат (барит)	5%	B10	
25112000	- Байгалийн барийн карбонат (витерит)	5%	B10	
25120000	Хувийн жин нь 1 буюу түүнээс бага байх, шатаасан эсхүл шатаагаагүй, цахиурлаг шороон эрдэс (жишээлбэл: кизельгур, триполит, диатомит) болон түүнтэй төстэй цахиурлаг эрдэс.	5%	B10	
2513	Уугин чулуу; гуранзан чулуу; дулааны боловсруулалтад орсон эсхүл ороогүй, байгалийн бадмаараг, байгалийн анар болон байгалийн гаралтай бусад зүлгэх материал.			
25131000	- Уушгин чулуу		X	
25132000	- Гуранзан чулуу, байгалийн бадмаараг, байгалийн анар болон байгалийн гаралтай бусад зүлгэх материал		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
25140000	Хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн гулдмай эсхүл хавтан болгон өөлж зассан эсхүл засаагүй, хувааж хэсэглэсэн буюу хэсэглээгүй занар.		X	
2515	Хөшөө дурсгал, барилгын зориулалттай, хувийн жин нь 2.5 буюу түүнээс дээш байх гантиг, травертин, экауссин болон бусад шохойн чулуулаг, хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн гулдмай эсхүл хавтан болгон өөлж зассан эсхүл засаагүй, хувааж хэсэглэсэн буюу хэсэглээгүй алебастр. - Гантиг болон травертин:			
25151100	-- Байгалийн байдлаараа байгаа эсхүл өөлж зассан		X	
25151200	-- Хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн гулдмай, хавтан болгон хувааж хэсэглэсэн		X	
25152000	- Хөшөө дурсгал, барилгын зориулалттай экауссин болон бусад шохойн чулуу; алебастр	5%	B10	
2516	Хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн гулдмай эсхүл хавтан болгон өөлж зассан эсхүл засаагүй, хувааж хэсэглэсэн эсхүл хэсэглээгүй боржин, шигтгээжин, хүрмэн чулуу, элсэн чулуу болон хөшөө дурсгал, барилгын зориулалттай бусад чулуу. - Боржин:			
25161100	-- Байгалийн байдлаараа байгаа эсхүл өөлж зассан		X	
25161200	-- Хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн гулдмай эсхүл хавтан болгон хувааж хэсэглэсэн эсхүл хэсэглээгүй		X	
25162000	- Элсэн чулуу	5%	B10	
25169000	- Хөшөө дурсгал, барилгын зориулалттай бусад чулуу	5%	B5	
2517	Бетон цутгах, авто болон төмөр замын чигжээс, бусад байгууламжийн чигжээс хийх зориулалтын халуун боловсруулалт хийсэн эсхүл хийгээгүй, үйрмэг хайрга, сайр, буталмал чулуу, түүнчлэн хайрга болон цахиур чулуу; энэ зүйлийн эхний хэсэгт дурьдагдсан материалыг агуулсан эсхүл агуулаагүй, шаар, дросс болон үйлдвэрлэлийн бусад хаягдал хайргаас тогтох макадам; давирхайт хайрга; Зүйл 25.15 эсхүл 25.16-д заагдсан чулуунуудын халуун боловсруулалт хийгдсэн эсхүл хийгдээгүй хорголж, үртэс, нунтаг.			
25171000	- Бетон цутгах, авто болон төмөр замын чигжээс, бусад байгууламжийн чигжээс хийх зориулалтын үйрмэг хайрга, сайр, буталмал чулуу, халуун боловсруулалт хийсэн эсхүл хийгээгүй хайрга, цахиур		X	
25172000	- Мөр 2517.10-т заасан материалыг агуулсан эсхүл агуулаагүй шаар, дросс болон үйлдвэрлэлийн бусад хаягдал хайргаас тогтох макадам		X	
25173000	- Давирхайт хайрга		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Зүйл 25.15 эсхүл 25.16-д заагдсан чулууны халуун боловсруулалт хийгдсэн буюу хийгээгүй хорголж, үртэс, нунтаг:			
25174100	-- Гантигны		X	
25174900	-- Бусад		X	
2518	Шатаасан эсхүл шатаагаагүй, хайлуулсан эсхүл хайлуулаагүй бадмар (доломит), хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн гулдмай эсхүл хавтан болгон өөлж зассан эсхүл засаагүй, хувааж хэсэглэсэн буюу хэсэглээгүй бадмар; бадмарын дагтаршуулсан холимог.			
25181000	- Шатаагаагүй эсхүл хайлуулаагүй бадмар (доломит)	5%	B10	
25182000	- Шатаасан эсхүл хайлуулсан бадмар (доломит)	5%	B10	
25183000	- Бадмарын дагтаршуулсан холимог		X	
2519	Байгалийн магнийн карбонат (магнезит); хайлмал магнийн исэл; хайлан барьцалдуулахын өмнө өөр ислийг агуулсан эсхүл агуулаагүй, хэт бололтын (бөөмнөржсөн) магнийн исэл; магнийн цэвэр эсхүл хольцтой бусад исэл.			
25191000	- Байгалийн магнийн карбонат (магнезит)		X	
25199000	- Бусад		X	
2520	Гипс; дагшир (ангидрит); өнгөтэй эсхүл өнгөгүй, хурдасгагч болон удаашруулагчийг бага хэмжээгээр агуулсан эсхүл агуулаагүй, боловсруулсан гипс (шатаасан гипс эсхүл кальцийн сульфатаас тогтсон).			
25201000	- Гөлтгөнө; дагшир (ангидрит)	5%	B10	
25202000	- Боловсруулсан гөлтгөнө (алебастр)		X	
25210000	Флюсын шохойн чулуу; цэвэр шохойн чулуу, шохой, цемент гаргахад ашигладаг бусад шохойн чулуу.		X	
2522	Зүйл 28.25-д заасан кальцийн исэл, кальцийн усан ислээс бусад түүхий, болгосон болон усжсан шохой.			
25221000	- Түүхий шохой (унтраагаагүй)	5%	B10	
25222000	- Болгосон шохой (унтраасан)	5%	B10	
25223000	- Усжсан шохой	5%	B10	
2523	Өнгө оруулсан эсхүл оруулаагүй, клинкер хэлбэрт оруулсан буюу оруулаагүй, портланд цемент, пуйлсаган цемент (хөнгөн цагаант цемент), шаарган цемент, суперсульфатын цемент болон тэдгээртэй төстэй усжсан цемент.			
25231000	- Цементийн клинкер - Портланд цемент:		X	
25232100	-- Зориудаар өнгө оруулсан эсхүл оруулаагүй цагаан цемент		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
25232900	-- Бусад	5%	B10	
25233000	- Пуйлсаган цемент (хөнгөн цагаант)		X	
25239000	- Усжсан бусад цемент	5%	B10	
2524	Шөрмөсөн чулуу.			
25241000	- Крокидолит	5%	B10	
25249000	- Бусад	5%	B10	
2525	Гялтгануур (хальс хэлбэртэй нь орно); гялтгануурын хаягдал.			
25251000	- Байгалийн гялтгануур болон ялтас эсхүл хальс хэлбэртэй болгон задалсан гялтгануур		X	
25252000	- Гялтгануурын нунтаг	5%	B5	
25253000	- Гялтгануурын хаягдал		X	
2526	Хөрөөдөх эсхүл бусад аргаар тэгш өнцөгт (квадрат) хэлбэрийн гулдмай эсхүл хавтан болгон өөлж зассан эсхүл засаагүй, хувааж хэсэглэсэн буюу хэсэглээгүй байгалийн өөхөн чулуу (стеатит); танар (тальк).			
25261000	- Бутлаагүй, нунтаглаагүй		X	
25262000	- Буталсан эсхүл нунтагласан		X	
25280000	Байгалийн шорвог уснаас ялгаж авсан тунсаа (борат)-наас бусад байгалийн тунсаа (борат) болон тэдгээрийн баяжмал (шатаасан буюу шатаагаагүй); хуурай бодист шилжүүлэн тооцсоноор жингийн 85%-иас ихгүй H_3BO_3 агуулсан байгалийн борын хүчил.	5%	B10	
2529	Хээрийн жонш; цанар (лейцит), мана (нефелин) болон манат таланс (нефелин-сиенит); хайлуур жонш.			
25291000	- Хээрийн жонш		A	
	- Хайлуур жонш:			
252921	-- Жингийн 97% буюу түүнээс бага хэсэгт фторт кальци агуулсан:			
25292110	--- Хайлуур жоншны хүдэр (фторт кальцийн агууламж 20-55%)		A	
25292120	--- Хайлуур жоншны баяжмал (фторт кальцийн агууламж 97% буюу түүнээс бага)		A	
25292130	--- Бүхэл хайлуур жонш (фторт кальцийн агууламж 55-97%)		A	
252922	-- Жингийн 97%-иас их фторт кальци агуулсан:			
25292220	--- Хайлуур жоншны баяжмал (фторт кальцийн агууламж 97%-иас дээш)		A	
25292230	--- Бүхэл хайлуур жонш		A	
25293000	- Цанар (лейцит); мана (нефелин) ба манат таланс (нефелин-сиенит)	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
2530	Бусад газар заагдаагүй эрдэс бодис.			
25301000	- Хөөсөрмөг бус (тэлээгүй) вермикулит, перлит ба хлорит	5%	B10	
25302000	- Хигдэржин чулуу (кизерит), эпсомит (байгалийн магнийн сульфат)	5%	B10	
25309000	- Бусад	5%	B10	
26-р бүлэг	Хүдэр, баяжмал, шаараг болон үнс			
2601	Төмрийн хүдэр болон баяжмал (төмрийн шатаасан пирит орно).			
	- Төмрийн шатаасан пиритээс бусад төмрийн хүдэр болон баяжмал:			
260111	-- Бөөмнөрүүлээгүй:			
26011110	--- Төмрийн хүдэр		A	
26011120	--- Төмрийн баяжмал		A	
260112	-- Бөөмнөрүүлсэн:			
26011210	--- Төмрийн хүдэр		A	
26011220	--- Төмрийн баяжмал		A	
26012000	- Төмрийн шатаасан пирит		A	
260200	Мангааны хүдэр болон баяжмал (түүнчлэн хуурай бодист шилжүүлэн тооцсоноор жингийн 20% буюу түүнээс их хэсэгт мангаан агуулсан төмөрт мангааны хүдэр болон баяжмал орно).			
26020010	--- Мангааны хүдэр		A	
26020020	--- Мангааны баяжмал		A	
260300	Зэсийн хүдэр болон баяжмал.			
26030010	--- Зэсийн хүдэр		A	
26030020	--- Зэсийн баяжмал		A	
260400	Никелийн хүдэр болон баяжмал.			
26040010	--- Никелийн хүдэр		A	
26040020	--- Никелийн баяжмал		A	
260500	Кобальтын хүдэр болон баяжмал			
26050010	--- Кобальтын хүдэр		A	
26050020	--- Кобальтын баяжмал		A	
260600	Хөнгөн цагааны хүдэр болон баяжмал			
26060010	--- Хөнгөн цагааны хүдэр		A	
26060020	--- Хөнгөн цагааны баяжмал		A	
260700	Хар тугалганы хүдэр болон баяжмал.			
26070010	--- Хар тугалганы хүдэр		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
26070020	--- Хар тугалганы баяжмал		A	
260800	Цайрын хүдэр болон баяжмал.			
26080010	--- Цайрын хүдэр		A	
26080020	--- Цайрын баяжмал		A	
260900	Цагаан тугалганы хүдэр болон баяжмал.			
26090010	--- Цагаан тугалганы хүдэр		A	
26090020	--- Цагаан тугалганы баяжмал		A	
261000	Хромын хүдэр болон баяжмал.			
26100010	--- Хромын хүдэр		A	
26100020	--- Хромын баяжмал		A	
261100	Гянт болдын хүдэр болон баяжмал.			
26110010	--- Гянт болдын хүдэр		A	
26110020	--- Гянт болдын баяжмал		A	
2612	Ураны буюу торийн төрлийн хүдэр болон баяжмал.			
26121000	- Ураны хүдэр болон баяжмал		X	
26122000	- Торийн хүдэр болон баяжмал		X	
2613	Молибдены хүдэр болон баяжмал.			
261310	- Улайсган боловсруулсан:			
26131010	--- Молибдений хүдэр /улайсган боловсруулсан/		A	
26131020	--- Молибдений баяжмал /улайсган боловсруулсан/		A	
261390	- Бусад:			
26139010	--- Молибдений хүдэр /улайсган боловсруулснаас бусад/		A	
26139020	--- Молибдений баяжмал /улайсган боловсруулснаас бусад/		A	
26140000	Титаны хүдэр болон баяжмал.		A	
2615	Ниоби, тантал, ванади, цирконийн хүдэр болон баяжмал.			
26151000	- Цирконийн хүдэр болон баяжмал		A	
26159000	- Бусад	5%	B10	
2616	Үнэт металлын хүдэр болон баяжмал.			
26161000	- Мөнгөний хүдэр болон баяжмал		A	
261690	- Бусад:			
26169010	--- Алтны агуулгатай элс, шороо		A	
26169020	--- Цагаан алтны агуулгатай элс, шороо		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
26169090	--- Бусад	5%	B10	
2617	Бусад төрлийн хүдэр болон баяжмал.			
26171000	- Сурьмагийн хүдэр болон баяжмал	5%	B10	
26179000	- Бусад	5%	B10	
26180000	Ширэм болон гангийн үйлдвэрлэлээс гардаг үрлэн шаараг (шаарган элс).		X	
26190000	Шаараг, дросс (үрлэн шааргаас бусад), төмрийн хаг болон төмөр буюу гангийн үйлдвэрлэлийн бусад хаягдал.		X	
2620	Хүнцэл, металл эсхүл тэдгээрийн нэгдэл агуулсан шаараг, үнс болон үлдэгдэл (төмөр эсхүл гангийн үйлдвэрийнхээс бусад).			
	- Гол төлөв цайр агуулсан:			
26201100	-- Цайрын тунсаа		X	
26201900	-- Бусад		X	
	- Гол төлөв хар тугалга агуулсан:			
26202100	-- Хар тугалга агуулсан бензиний лаг болон хар тугалга агуулсан тэсрэлтээс хамгаалах нэгдлийн хаг		X	
26202900	-- Бусад		X	
26203000	- Гол төлөв зэс агуулсан		X	
26204000	- Гол төлөв хөнгөн цагаан агуулсан		X	
26206000	- Хүнцэл, мөнгөн ус, талли эсхүл тэдгээрийн хольцыг агуулсан, хүнцэл эсхүл тэдгээр металлыг гарган авах, эсхүл тэдгээрийн химийн нэгдлийг үйлдвэрлэхэд хэрэглэгддэг		X	
	- Бусад:			
26209100	-- Сурьма, берилли, кадми, хром эсхүл тэдгээрийн хольц агуулсан		X	
26209900	-- Бусад		X	
2621	Бусад шаараг болон үнс, далайн ургамлын үнс (хүрэн замгийн үнс); хотын хог хаягдлыг шатаахад гарсан үнс болон шаар.			
26211000	- Хотын хог хаягдлыг шатаахад гарсан үнс болон үлдэгдэл		X	
26219000	- Бусад		X	
27-р бүлэг	Эрдэс түлш, нефть болон тэдгээрийн нэрэлтээс гарсан бүтээгдэхүүн; битумын эрдэс; эрдэс лав			
2701	Чулуун нүүрс; чулуун нүүрснээс гаргаж авсан брикет, шахмал нүүрс болон эдгээртэй төстэй хатуу түлш.			
	- Нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй, бөөмнөрүүлээгүй чулуун нүүрс:			
27011100	-- Ягц нүүрс (антрацит)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
270112	-- Битумжсан нүүрс:			
27011210	--- Коксжих нүүрс		A	
27011220	--- Баяжуулсан нүүрс		A	
27011290	--- Бусад		A	
27011900	-- Бусад нүүрс		A	
27012000	- Чулуун нүүрснээс гаргаж авсан брикет, шахмал нүүрс болон эдгээртэй төстэй хатуу түлш		R	г
2702	Бөөмнөрүүлсэн эсхүл бөөмнөрүүлээгүй хүрэн нүүрс (хар хуваас бусад).			
27021000	- Нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй, бөөмнөрүүлээгүй хүрэн нүүрс		A	
27022000	- Бөөмнөрүүлсэн хүрэн нүүрс		A	
27030000	Бөөмнөрүүлсэн эсхүл бөөмнөрүүлээгүй хүлэр (хүлрийн үйрмэг орно).		A	
270400	Чулуун нүүрс, хүрэн нүүрс болон хүлрийн бөөмнөрүүлсэн эсхүл бөөмнөрүүлээгүй кокс болон хагас кокс; хийн зуухны нүүрс (реторт нүүрс).			
27040010	--- Чулуун нүүрсний кокс болон хагас кокс		X	
27040020	--- Хүрэн нүүрсний кокс болон хагас кокс		X	
27040030	--- Хүлрийн кокс болон хагас кокс		X	
27040040	--- Хийн зуухны нүүрс (реторт нүүрс)		A	
27050000	Чулуун нүүрсний хий, усны уурын хий, үүсгүүрийн хий болон нефтийн хий ба хийн байдалт нүүрсустөрөгчөөс бусад хий.		X	
27060000	Чулуун нүүрс, хүрэн нүүрс, хүлрийн давирхай, бусад эрдэс давирхай (хатаасан эсхүл хатаагаагүй, хэсэгчлэн цэвэрлэж нэрсэн буюу нэрээгүй) (сэргээсэн давирхай орно).		X	
2707	Чулуун нүүрсний давирхайг өндөр хэмээр нэрж гаргасан шингэн бүтээгдэхүүн; найрлагандаа цагираг нэгдлүүдийг цагираг бус нэгдлээс их хэмжээгээр агуулсан бусад бүтээгдэхүүн.			
27071000	- Бензол (бензен)		R	г
27072000	- Толуол (толуэн)		R	г
27073000	- Ксилол (ксилен)		R	г
27074000	- Нафталин		R	г
27075000	- АСТМ Д 86 аргаар 250 С хэмд 65% эсхүл түүнээс их хэмжээгээр нэрэгдэх цагираг нүүрсустөрөгчийн бусад хольц (алдагдлыг оруулна)		R	г
	- Бусад:			
27079100	-- Креозот тос (нэрдэс тос)		R	г
27079900	-- Бусад		R	г

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
2708	Чулуун нүүрсний давирхай эсхүл бусад эрдэс давирхайнаас гаргаж авсан цөв (пек) ба цөвийн кокс.			
27081000	- Цөв		X	
27082000	- Цөвийн кокс		X	
270900	Түүхий нефть болон битумжсан эрдсээс гаргаж авсан газрын түүхий тос.			
27090010	--- Хийн конденсат	5%	B10	
27090020	--- Түүхий нефть	5%	B10	
27090030	--- Битумжсан эрдсээс гаргаж авсан газрын түүхий тос		A	
2710	Нефтийн тос болон битумжсан эрдсээс гаргаж авсан тос, нефтийн бүтээгдэхүүн (түүхий нефть, газрын түүхий тосноос бусад); жингийн 70 % буюу түүнээс дээш хэсэгт нефтийн тос эсхүл битумжсан эрдсээс гаргаж авсан тос агуулсан, бусад газар заагдаагүй бэлдмэл (эдгээр тос нь бэлдмэлийн үндсэн бүрдүүлэгч хэсэг нь байна); хаягдал тос.			
	- Жингийн 70% буюу түүнээс дээш хэсэгт нефтийн эсхүл битумжсан эрдсийн гаралтай тос агуулсан боловч биодизелийн хольцгүй, бусад газар заагдаагүй тос (түүхий нефть буюу газрын түүхий тосноос бусад) болон бэлдмэл (бэлдмэлийн үндсэн бүрдүүлэгч хэсэг нь дээр дурьдсан тоснууд байна) (хаягдал тос орохгүй):			
271012	-- Хөнгөн тос болон бэлдмэл: --- Автобензин:			
27101211	---- Шинжилгээний аргаар тодорхойлсон октаны хэмжээ 90 хүртэл: ----- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол ----- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол	3%	B5 A	
27101212	---- Шинжилгээний аргаар тодорхойлсон октаны хэмжээ 90 ба түүнээс дээш: ----- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол ----- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол	3%	B5 A	
27101220	--- Онгоцны бензин	5%	B5	
27101290	--- Бусад	5%	B5	
271019	-- Бусад:			
27101910	--- Керосин --- Дизелийн түлш:	5%	B5	
27101921	---- Өвлийн			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
27101922	----- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол	3%	B5	
	----- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол		A	
27101930	---- Зуны			
	----- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол	3%	B5	
27101940	----- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол		A	
	--- Онгоцны түлш	5%	B5	
27101950	--- Мазут	5%	B5	
27101990	--- Тослох материал; бусад тос	5%	B5	
271020	--- Бусад	5%	B5	
27102011	- Жингийн 70% буюу түүнээс дээш хэсэгт нефтийн эсхүл битумжсан эрдсийн гаралтай тос агуулсан, биодизелийн хольцтой, бусад газар заагдаагүй тос (түүхий нефть буюу газрын түүхий тосноос бусад) болон бэлдмэл (бэлдмэлийн үндсэн бүрэлдүүлэгч хэсэг нь дээр дурьдсан тоснууд байна) (хаягдал тос орохгүй):			
	--- Автобензин:			
27102012	----- Шинжилгээний аргаар тодорхойлсон октаны хэмжээ 90 хүртэл:			
	----- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол	3%	B5	
27102020	----- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол		A	
	----- Шинжилгээний аргаар тодорхойлсон октаны хэмжээ 90 ба түүнээс дээш:			
27102030	----- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол	3%	B5	
	----- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол		A	
27102041	--- Онгоцны бензин	5%	B5	
27102041	--- Керосин	5%	B5	
	--- Дизелийн түлш:			
27102041	---- Өвлийн:			
	----- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол	3%	B5	
	----- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
27102042	---- Зуны: ---- Ашигт малтмалын тухай хуульд заасан хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаанд ашиглах зорилгоор импортолсон бол ---- Дээр дурдсанаас өөр зорилгоор импортолсон бол	3%	B5 A	
27102050	--- Онгоцны түлш	5%	B5	
27102060	--- Мазут	5%	B5	
27102070	--- Тослох материал; бусад тос	5%	B5	
27102090	--- Бусад - Хаягдал тос:	5%	B5	
27109100	-- Полихлорт бифенил (ПХБ), полихлорт терфенил (ПХТ) эсхүл полибромт бифенил (ПББ) агуулсан	5%	B15	
27109900	-- Бусад	5%	B15	
2711	Нефтийн хий болон хийн байдалтай бусад нүүрсустөрөгч. - Шингэрүүлсэн:			
27111100	-- Байгалийн хий		A	
27111200	-- Пропан	5%	B5	
27111300	-- Бутан	5%	B5	
27111400	-- Этилен, пропилен, бутилен, бутадиен		A	
27111900	-- Бусад - Хийн байдалтай:		A	
27112100	-- Байгалийн хий		A	
27112900	-- Бусад		A	
2712	Нефтийн вазелин; лааны тос; нефтийн бичил талстат лав, түүхий лав, озокерит, хүрэн нүүрсний лав, хүлрийн лав, бусад эрдэс лав ба нийлэгжүүлэх болон бусад боловсруулалтын дүнд гарсан, будсан эсхүл будаагүй, тэдгээртэй ижил төстэй бүтээгдэхүүн.			
27121000	- Нефтийн вазелин	5%	B15	
27122000	- Жингийн 0.75%-иас бага хөнгөн фракц агуулсан лааны тос (парафины лав)	5%	B15	
27129000	- Бусад	5%	B15	
2713	Нефтийн кокс, нефтийн гаралтай битум, нефть тос эсхүл битумжсан эрдсийг боловсруулахад гаргасан бусад үлдэгдэл. - Нефтийн кокс:			
27131100	-- Шатаагаагүй	5%	B10	
27131200	-- Шатаасан	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
27132000	- Нефтийн гаралтай битум		A	
27139000	- Нефть тос эсхүл битумжсан эрдсийг боловсруулахад гарсан бусад үлдэгдэл		R	г
2714	Байгалийн битум болон асфальт; битумжсан занар болон битумжсан элс; цардас (асфальтит) болон цардаст эрдэс.			
27141000	- Битумжсан занар болон битумжсан элс		A	
271490	- Бусад:			
27149010	--- Байгалийн битум		A	
27149020	--- Байгалийн асфальт		A	
27149090	--- Бусад		A	
27150000	Байгалийн асфальт, байгалийн битум, нефтийн битум, эрдэс давирхай, түүний цөв (пек) дээр суурилан гаргаж авсан битумжсан холимог бүтээгдэхүүн (жишээ нь: битумжсан шаваас, шингэрүүлсэн битуман хучаас).		A	
27160000	Цахилгаан эрчим хүч (заавал орох шаардлагагүй барааны зүйл анги).		A	
28-р бүлэг	Органик биш нэгдэл; үнэт металл, газрын ховор металл, цацраг идэвхт элементийн эсхүл изотопын органик болон органик биш нэгдэл			
2801	Фтор, хлор, бром, иод.			
28011000	- Хлор		R	г
28012000	- Иод		R	г
28013000	- Фтор; бром		R	г
28020000	Сублимацийн эсхүл тунадасжуулсан хүхэр; коллоид хүхэр.		R	г
28030000	Нүүрстөрөгч (нүүрстөрөгчийн нунтаг, нүүрстөрөгчийн бусад газар заагдаагүй бусад хэлбэр).		R	г
2804	Устөрөгч, ховор хий болон бусад металл биш элемент.			
28041000	- Устөрөгч - Ховор хий:	5%	B10	
28042100	-- Аргон	5%	B10	
28042900	-- Бусад	5%	B10	
28043000	- Азот		A	
28044000	- Хүчилтөрөгч	5%	B10	
28045000	- Бор; теллур - Цахиур:	5%	B10	
28046100	-- Жингийн 99.99%-иас багагүй хэсэгт цахиур агуулсан		R	г

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
28046900	-- Бусад		R	г
28047000	- Фосфор		R	г
28048000	- Хүнцэл		R	г
28049000	- Селен		R	г
2805	Шүлтэт болон газрын шүлтлэг металл; хольсон эсхүл холиогүй, хайлшийн эсхүл хайлшийн бус газрын ховор металл, сканди болон иттри; мөнгөн ус. - Шүлтэт болон газрын шүлтлэг металл:			
28051100	-- Натри		R	г
28051200	-- Кальци		R	г
28051900	-- Бусад		R	г
28053000	- Хольсон эсхүл холиогүй, хайлшийн эсхүл хайлшийн бус газрын ховор металл, сканди болон иттри		R	г
28054000	- Мөнгөн ус		R	г
2806	Хлорт устөрөгч (давсны хүчил); хлорт хүхрийн хүчил.			
28061000	- Хлорт устөрөгч (давсны хүчил)		R	г
28062000	- Хлорт хүхрийн хүчил		R	г
28070000	Хүхрийн хүчил; олеум.		R	г
28080000	Азотын хүчил; азот-хүхрийн хүчил.		R	г
2809	Фосфорын тавч исэл; фосфорын хүчил; химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй полифосфорын хүчил.			
28091000	- Фосфорын тавч исэл		R	г
28092000	- Фосфорын хүчил болон полифосфорын хүчил		R	г
28100000	Борын исэл; борын хүчил.		R	г
2811	Металл биш элементийн органик биш бусад хүчил болон хүчилтөрөгчит органик биш бусад нэгдэл. - Органик биш бусад хүчил:			
28111100	-- Фторт устөрөгч (фторт устөрөгчийн хүчил)	5%	B10	
28111900	-- Бусад - Металл биш элементийн хүчилтөрөгчит органик биш бусад нэгдэл:	5%	B10	
28112100	-- Нүүрстөрөгчийн давхар исэл	5%	B10	
28112200	-- Цахиурын давхар исэл	5%	B10	
28112900	-- Бусад	5%	B10	
2812	Металл биш элетентийн галогент нэгдэл болон галогент исэл.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
28121000	- Хлорид болон хлорт исэл	5%	B10	
28129000	- Бусад	5%	B10	
2813	Металл биш элементийн сульфид; худалдааны гурван хүхэрт фосфор.			
28131000	- Дисульфид нүүрстөрөгч		R	г
28139000	- Бусад		R	г
2814	Шүвтэр болон түүний усан уусмал.			
28141000	- Шүвтэр (хий)		R	г
28142000	- Шүвтрийн усан уусмал		R	г
2815	Натрийн усан исэл (идэмхий натри); калийн усан исэл (идэмхий кали); натрийн эсхүл калийн хэт исэл.			
	- Натрийн усан исэл (идэмхий натри):			
28151100	-- Хатуу		R	г
28151200	-- Усан уусмал (шингэн шүлт)		R	г
28152000	- Калийн усан исэл (идэмхий кали)		R	г
28153000	- Натрийн эсхүл калийн хэт исэл		R	г
2816	Магнийн усан исэл болон хэт исэл; стронци болон барийн исэл, усан исэл, хэт исэл.			
28161000	- Магнийн усан исэл болон хэт исэл		R	г
28164000	- Стронци эсхүл барийн исэл, усан исэл болон хэт исэл		R	г
28170000	Цайрын исэл; цайрын хэт исэл.		R	г
2818	Химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй хиймэл гуранз (корунд); хөнгөн цагааны исэл; хөнгөн цагааны усан исэл.			
28181000	- Химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй хиймэл гуранз (корунд)	5%	B10	
28182000	- Хиймэл гуранзаас бусад хөнгөн цагааны усан исэл	5%	B10	
28183000	- Хөнгөн цагааны усан исэл	5%	B10	
2819	Хромын исэл болон усан исэл.			
28191000	- Хромын гуравч исэл	5%	B10	
28199000	- Бусад	5%	B10	
2820	Мангааны исэл.			
28201000	- Мангааны давхар исэл	5%	B10	
28209000	- Бусад	5%	B10	
2821	Төмрийн исэл болон усан исэл; Fe₂O₃-д тооцсоноор жингийн 70% буюу түүнээс дээш хэсэгт төмрийн исэл агуулсан шороон будаг.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
28211000	- Төмрийн исэл болон усан исэл		A	
28212000	- Шороон будаг		A	
28220000	Кобальтын исэл болон усан исэл; худалдааны кобальтын исэл.		A	
28230000	Титаны исэл.		A	
2824	Хар тугалганы исэл; улаан болон улбар шар тугалга.			
28241000	- Хар тугалганы дан исэл (litharge massicot)		R	r
28249000	- Бусад		R	r
2825	Гидразин болон гидроксилламин, тэдгээрийн органик биш давс; бусад органик биш бусад суурь; металлын бусад исэл, усан исэл болон хэт исэл.			
28251000	- Гидразин болон гидроксилламин, тэдгээрийн органик биш давс		R	r
28252000	- Литийн исэл болон усан исэл		R	r
28253000	- Ванацийн исэл болон усан исэл		R	r
28254000	- Никелийн исэл болон усан исэл		R	r
28255000	- Зэсийн исэл болон усан исэл		R	r
28256000	- Германийн исэл болон цирконийн давхар исэл		R	r
28257000	- Молибдений исэл болон усан исэл		R	r
28258000	- Сурьмагийн исэл		R	r
28259000	- Бусад		R	r
2826	Фторид; фторсиликат, фторалюминат болон фторын нийлмэл бусад давс.			
	- Фторид:			
28261200	-- Хөнгөн цагааны		R	r
28261900	-- Бусад		R	r
28263000	- Натрийн гексафторалюминат (нийлэг криолит)		R	r
28269000	- Бусад		R	r
2827	Хлорид, хлорт исэл болон хлорт усан исэл; бромид болон бромт исэл; иодид болон иодот исэл.			
28271000	- Аммонийн хлорид		R	r
28272000	- Кальцийн хлорид		R	r
	- Бусад хлорид:			
28273100	-- Магнийн		A	
28273200	-- Хөнгөн цагааны		R	r
28273500	-- Никелийн		R	r

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
28273900	-- Бусад - Хлорт исэл болон хлорт усан исэл:		R	г
28274100	-- Зэсийн		R	г
28274900	-- Бусад - Бромид болон бромт исэл:		R	г
28275100	-- Натрийн эсхүл калийн бромид		R	г
28275900	-- Бусад		R	г
28276000	- Иодид болон иодот исэл		R	г
2828	Гипохлорит; худалдааны кальцийн гипохлорит; хлорит; гипобромит.			
28281000	- Худалдааны кальцийн гипохлорит болон кальцийн бусад гипохлорит	5%	B10	
28289000	- Бусад	5%	B10	
2829	Хлорат болон перхлорат; бромат болон пербромат; иодат болон периодат.			
	- Хлорат:			
28291100	-- Натрийн		R	г
28291900	-- Бусад		R	г
28299000	- Бусад		R	г
2830	Сульфид; химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй полисульфид.			
28301000	- Натрийн сульфид	5%	B10	
28309000	- Бусад		R	г
2831	Дитионит болон сульфоксилат.			
28311000	- Натрийн		R	г
28319000	- Бусад		R	г
2832	Сульфит; тиосульфат.			
28321000	- Натрийн сульфит	5%	B10	
28322000	- Бусад сульфит		R	г
28323000	- Тиосульфат		R	г
2833	Сульфат; цөр; пероксисульфат (персульфат).			
	- Натрийн сульфат:			
28331100	-- Хос натрийн сульфат		R	г
28331900	-- Бусад - Бусад сульфат:		A	
28332100	-- Магнийн		R	г

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
28332200	-- Хөнгөн цагааны		R	г
28332400	-- Никелийн		R	г
28332500	-- Зэсийн		R	г
28332700	-- Барийн		R	г
28332900	-- Бусад		R	г
28333000	- Цэр		R	г
28334000	- Пероксисульфат (персульфат)		R	г
2834	Нитрит, нитрат.			
28341000	- Нитрит - Нитрат:		R	г
28342100	-- Калийн		R	г
28342900	-- Бусад		R	г
2835	Фосфинат (гипофосфит), фосфонат (фосфит) болон фосфат; химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй полифосфат.			
28351000	- Фосфинат (гипофосфит) болон фосфонат (фосфит) - Фосфат:		R	г
28352200	-- Дан эсхүл хос натрийн		R	г
28352400	-- Калийн		R	г
28352500	-- Кальцийн устөрөгчит ортофосфат (хос кальцийн фосфат)		R	г
28352600	-- Кальцийн бусад фосфат		R	г
28352900	-- Бусад - Полифосфат:		R	г
28353100	-- Натрийн гурван фосфат (натрийн триполифосфат)		R	г
28353900	-- Бусад		R	г
2836	Карбонат; пероксикарбонат (перкарбонат); аммонийн карбамат агуулсан худалдааны аммонийн карбонат.			
28362000	- Хос натрийн карбонат		R	г
28363000	- Натрийн устөрөгчит карбонат (натрийн бикарбонат)	5%	B10	
28364000	- Калийн карбонат	5%	B10	
28365000	- Кальцийн карбонат	5%	B5	
28366000	- Барийн карбонат - Бусад:	5%	B10	
28369100	-- Литийн карбонат		R	г
28369200	-- Стронцийн карбонат		R	г

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
28369900	-- Бусад		R	г
2837	Цианид, циант исэл болон нийлмэл цианид.			
	- Цианид болон циант исэл:			
28371100	-- Натрийн		R	г
28371900	-- Бусад		R	г
28372000	- Нийлмэл цианид		R	г
2839	Силикат; худалдааны, шүлтлэг металлын силикат.			
	- Натрийн:			
28391100	-- Натрийн метасиликат		R	г
28391900	-- Бусад		R	г
28399000	- Бусад		R	г
2840	Борат; пероксиборат (перборат).			
	- Хос натригтай дөрвөн борат (цэвэрлэсэн тунсаа):			
28401100	-- Усгүй		R	г
28401900	-- Бусад		R	г
28402000	- Бусад борат		R	г
28403000	- Пероксиборат (перборат)		R	г
2841	Оксометаллын болон пероксометаллын хүчлийн давс.			
28413000	- Натрийн хос хромат	5%	B10	
28415000	- Бусад хромат болон хос хромат; пероксохромат	5%	B10	
	- Манганит, манганат болон перманганат:			
28416100	-- Калийн перманганат	5%	B10	
28416900	-- Бусад	5%	B10	
28417000	- Молибдат		R	г
28418000	- Вольфрамат		R	г
28419000	- Бусад		R	г
2842	Азидаас бусад органик биш хүчил эсхүл пероксихүчлийн бусад давс (түүнчлэн химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй) алюиносиликат орно).			
28421000	- Давхар эсхүл комплекс силикат (түүнчлэн химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй алюиносиликат орно)		R	г
28429000	- Бусад		R	г
2843	Коллоид үнэт металл; химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй үнэт металлын органик буюу органик биш нэгдэл; үнэт металлын амальгам.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
28431000	- Коллоид үнэт металл		R	r
	- Мөнгөний нэгдэл:			
28432100	-- Мөнгөний нитрат		R	r
28432900	-- Бусад		R	r
28433000	- Алтны нэгдэл		R	r
28439000	- Бусад нэгдэл; амальгам		R	r
2844	Цацраг идэвхт химийн элемент болон цацраг идэвхт изотоп (хуваагдагч эсхүл баялаг химийн элемент болон изотоп орно) болон тэдгээрийн нэгдэл; тэдгээрийг агуулсан хольц, үлдэгдэл.			
28441000	- Байгалийн уран, түүний нэгдэл; хайлш, дисперси (металлкерамик орно), керамик бүтээгдэхүүн болон байгалийн уран, түүний нэгдлийг агуулсан хольц		X	
28442000	- U235-аар баяжигдсан уран, түүний нэгдэл; плутони, түүний нэгдэл; хайлш, дисперс (металлкерамик орно), керамик бүтээгдэхүүн болон U235-аар баяжигдсан уран, плутони эсхүл тэдгээрийн нэгдлийг агуулсан хольц		X	
28443000	- U235 нь зарцуулагдсан уран, түүний нэгдэл; тори болон түүний нэгдэл; хайлш, дисперс (металлкерамик орно), керамик бүтээгдэхүүн болон U235 нь зарцуулагдсан уран, тори, эсхүл тэдгээрийн нэгдлийг агуулсан хольц		X	
28444000	- Цацраг идэвхт элемент, изотоп болон Мөр 2844.10, 2844.20 буюу 2844.30-д заагдсанаас бусад нэгдэл; хайлш, дисперс (металлкерамик орно), керамик бүтээгдэхүүн болон эдгээр элемент, изотоп, нэгдлийг агуулсан хольц; цацраг идэвхт үлдэгдэл		R	r
28445000	- Цөмийн тогооны зарцуулсан түлш элемент		X	
2845	Зүйл 28.44-д зааснаас бусад изотоп; тэдгээрийн химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй органик буюу органик биш нэгдэл.			
28451000	- Хүнд ус (дейтерийн исэл)		R	r
28459000	- Бусад		R	r
2846	Газрын ховор металл, иттри, сканди, эдгээр металлын холимгийн органик эсхүл органик биш нэгдэл.			
28461000	- Церийн нэгдэл		R	r
28469000	- Бусад		R	r
28470000	Шээгээр хатууруулсан эсхүл хатууруулаагүй, устөрөгчийн хэт исэл.		R	r
28480000	Химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй фосфидууд (төмрийн фосфидоос бусад).		R	r
2849	Химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй карбид.			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
28491000	- Кальцийн		R	г
28492000	- Цахиурын		R	г
28499000	- Бусад		R	г
28500000	Химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй гидрид, нитрид, азид, силицид, борид (Зүйл 28.49-ийн карбидаас бусад).		R	г
2852	Химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй, мөнгөн усны органик эсхүл органик биш нэгдэл (амальгам орохгүй).			
28521000	- Химийн хувьд тодорхойлогдсон		R	г
28529000	- Бусад		R	г
28530000	Органик биш бусад нэгдэл (нэрсэн, хувийн цахилгаан дамжуулалтыг багасгасан, цэвэршлээрээ ижил төстэй ус орно); шингэн агаар (инертийн хийг зайлуулсан эсхүл зайлуулаагүй); шахсан агаар; үнэрт металлынхаас бусад амальгам.		R	г
VI ХЭСЭГ	ХИМИЙН БОЛОН ТҮҮНТЭЙ ХОЛБООТОЙ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНЗ			
29-р бүлэг	Органик химийн нэгдэл			
2901	Цагираг бус нүүрсустөрөгч.			
29011000	- Ханасан - Ханаагүй:		A	
29012100	-- Этилен		A	
29012200	-- Пропен (пропилен)		A	
29012300	-- Бутен (бутилен) ба тэдгээрийн изомер		A	
29012400	-- Бута-1,3-диен болон бусад изопрен		A	
29012900	-- Бусад		A	
2902	Цагираг нүүрсустөрөгч.			
	- Циклан, циклен болон циклотерпен:			
29021100	-- Циклогексан		A	
29021900	-- Бусад		A	
29022000	- Бензол		A	
29023000	- Толуол - Ксилол:		A	
29024100	-- о-Ксилол		A	
29024200	-- m-Ксилол		A	
29024300	-- p-Ксилол		A	
29024400	-- Ксилолын изомерийн холимог		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29025000	- Стирол		A	
29026000	- Этилбензол		A	
29027000	- Кумол		A	
29029000	- Бусад		A	
2903	Нүүрсустөрөгчийн галогент уламжлал.			
	- Цагираг бус ханасан нүүрсустөрөгчийн хлорт уламжлал:			
29031100	-- Хлорметан (метилхлорид) болон хлорэтан (этилхлорид)	5%	B10	
29031200	-- Дихлорметан (метилен хлорид)		A	
29031300	-- Хлороформ (трихлорметан)		R	г
29031400	-- 4 хлорт нүүрсустөрөгч		R	г
29031500	-- Этилендихлорид (ISO) (1,2-дихлорэтан)		R	г
290319	-- Бусад			
29031910	--- 1,1,1-трихлорэтан (метил хлороформ)		R	г
29031990	--- Бусад		R	г
	- Цагираг бус ханаагүй нүүрс устөрөгчийн хлорт уламжлал:			
29032100	-- Винилхлорид (хлортэтилен)		R	г
29032200	-- Трихлорэтилен		A	
29032300	-- Тетрахлорэтилен (перхлорэтилен)		A	
29032900	-- Бусад		R	г
	- Цагираг бус нүүрсустөрөгчийн фторт, бромт эсхүл иодот уламжлал:			
29033100	-- Этилендибромид (ISO) (1,2-дибромэтан)		R	г
290339	-- Бусад:			
29033910	--- Бромт метил (бромт метан) (MB)		R	г
29033990	--- Бусад		R	г
	- Хоёр буюу түүнээс дээш төрлийн галоген агуулсан цагираг бус нүүрсустөрөгчийн галогент уламжлал:			
29037100	-- Хлордифторметан (HCFC-22)		R	г
29037200	-- Дихлортрифторэтан (HCFC-123)		R	г
29037300	-- Дихлорфторэтан (HCFC-141/141b)		R	г
29037400	-- Хлордифторэтан (HCFC-142/142b)		R	г
29037500	-- Дихлорпентафторпропан (HCFC-225ca/225cb)		R	г
290376	-- Бромхлордифторметан, бромтрифторметан болон дибромтетрафторэтан:			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
29037610	--- Бромхлордифторметан (HALON-1211)		R	г
29037620	--- Бромтрифторметан (HALON-1301)		R	г
29037630	--- Дибромтетрафторэтан (HALON-2402)		R	г
290377	-- Зөвхөн фтор болон хлороор бүрэн галогенжуулсан бусад уламжлал:			
	--- Метаны уламжлал:			
29037711	---- Трихлорфторметан (CFC-11)		R	г
29037712	---- Дихлордифторметан (CFC-12)		R	г
29037713	---- Хлортрифторметан (CFC-13)		R	г
29037719	---- Бусад		R	г
	--- Этаны уламжлал:			
29037721	---- Пентахлорфторэтан (CFC-111)		R	г
29037722	---- Тетрахлордифторэтан (CFC-112)		R	г
29037723	---- Трихлортрифторэтан (CFC 113)		R	г
29037724	---- Дихлортетрафторэтан (CFC-114)		R	г
29037725	---- Хлорпентафторэтан (CFC-115)		R	г
29037729	---- Бусад		R	г
	--- Пропаны уламжлал:			
29037731	---- Гептахлорфторпропан (CFC-211)		R	г
29037732	---- Гексахлордифторпропан (CFC-212)		R	г
29037733	---- Пентахлортрифторпропан (CFC-213)		R	г
29037734	---- Тетрахлортетрафторпропан (CFC-214)		R	г
29037735	---- Трихлорпентафторпропан (CFC-215)		R	г
29037736	---- Дихлоргексафторпропан (CFC-216)		R	г
29037737	---- Хлоргептафторпропан (CFC-217)		R	г
29037739	---- Бусад		R	г
29037790	-- Бусад		R	г
29037800	-- Бүрэн галогенжуулсан бусад уламжлал		R	г
290379	-- Бусад:			
29037910	--- Дихлорфторметан (HCFC-21)		R	г
29037920	--- Хлорфторметан (HCFC-31)		R	г
29037930	--- Хлортетрафторэтан (HCFC-124)		R	г
29037990	--- Бусад		R	г
	- Циклан, циклен эсхүл циклотерпений нүүрсустөрөгчийн галогент уламжлал:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29038100	-- 1,2,3,4,5,6-Гексахлорциклогексан (HCH (ISO)), (линдан (ISO, INN) орно)		R	r
29038200	-- Альдрин (ISO), хлордан (ISO) болон гептахлор (ISO)		R	r
29038900	-- Бусад - Ароматик нүүрсустөрөгчийн галогент уламжлал:		R	r
29039100	-- Хлорбензол, о-дихлорбензол болон п-дихлорбензол		R	r
29039200	-- Гексахлорбензол (ISO) болон DDT (ISO) (клофенотан (INN), 1,1,1-трихлор-2,2-бис(п- хлорфенил) этан)		R	r
29039900	-- Бусад		R	r
2904	Галогенжуулсан эсхүл галогенжуулаагүй, нүүрсустөрөгчийн сульфжуулсан, нитрожуулсан буюу нитрозжуулсан уламжлал.			
29041000	- Зөвхөн сульфо бүлэг агуулсан уламжлалууд, тэдгээрийн давс болон этилийн эфир	5%	B10	
29042000	- Зөвхөн нитро эсхүл нитрозо бүлэг агуулсан уламжлал	5%	B10	
29049000	- Бусад		R	r
2905	Цагираг бус спирт болон түүний галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал.			
	- Ханасан моноспирт:			
29051100	-- Метанол (метикийн спирт)		R	r
29051200	-- Пропан-1-ол (пропилийн спирт) болон пропан-2-ол (изопропилийн спирт)	5%	B10	
29051300	-- Бутан-1-ол (н- бутилийн спирт)	5%	B10	
29051400	-- Бусад бутанол	5%	B10	
29051600	-- Октанол (октикийн спирт) болон түүний изомер	5%	B10	
29051700	-- Додекан-1-ол (лаурилийн спирт), гексадекан-1-ол (цетилийн спирт) болон октадекан-1-ол (стеарилийн спирт)	5%	B10	
29051900	-- Бусад - Ханаагүй моноспирт:		R	r
29052200	-- Цагираг бус терпений спирт	5%	B10	
29052900	-- Бусад - Диол:		R	r
29053100	-- Этиленгликоль (этандиол)	5%	B10	
29053200	-- Пропиленгликоль (пропан-1,2-диол)	5%	B10	
29053900	-- Бусад - Бусад полиспирт:		R	r

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
29054100	-- 2-Этил-2-(гидроксиметил) пропан-1,3-диол (триметилпропан)	5%	B10	
29054200	-- Пентаэритритол	5%	B10	
29054300	-- Маннитол		R	г
29054400	-- D-глюцитол (сорбитол)		R	г
29054500	-- Глицерин		R	г
29054900	-- Бусад		R	г
29055100	- Цагираг бус спиртийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитратжуулсан эсхүл нитрозжуулсан уламжлал: -- Этхлорвинол (INN)		R	г
29055900	-- Бусад		R	г
2906	Цагирагт спирт болон түүний галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан эсхүл нитрозжуулсан уламжлал. - Циклан, циклен эсхүл циклотерпений:			
29061100	-- Ментол		R	г
29061200	-- Циклогексанол, метилциклогексанол болон диметилциклогексанол	5%	B10	
29061300	-- Стерол, инозитол	5%	B10	
29061900	-- Бусад - Аромат спирт:		R	г
29062100	-- Бензилийн спирт	5%	B10	
29062900	-- Бусад		R	г
2907	Фенол; фенолспирт. - Монофенол:			
29071100	-- Фенол (гидроксibenзол) болон түүний давс		A	
29071200	-- Крезол болон түүний давс	5%	B10	
29071300	-- Октилфенол, нонилфенол болон тэдгээрийн изомер; эдгээрийн давс	5%	B10	
29071500	-- Нафтол болон түүний давс	5%	B10	
29071900	-- Бусад - Полифенол; фенолспирт:		R	г
29072100	-- Резорцинол болон түүний давс	5%	B10	
29072200	-- Гидрохинон (хинол) болон түүний давс	5%	B10	
29072300	-- 4,4,-изопропилидендифенол (бисфенол А, дифенилолпропан) болон түүний давс	5%	B10	
29072900	-- Бусад		R	г

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
2908	Фенол эсхүл фенолспиртийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал. - Зөвхөн галогены бүлэг агуулсан уламжлал болон түүний давс:			
29081100	-- Пентахлорфенол (ISO)		R	r
29081900	-- Бусад - Бусад:		R	r
29089100	-- Диносеб (ISO) болон түүний давс		R	r
29089200	-- 4,6-Динитро-о-крезол (DNOC (ISO)) болон түүний давс		R	r
29089900	-- Бусад		R	r
2909	Энгийн эфир, энгийн эфир-спирт, энгийн эфир-фенол, энгийн эфир-спирт-фенол, спиртийн хэт исэл, энгийн эфирийн хэт исэл, кетонын хэт исэл (химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй) болон тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал. - Цагираг бус энгийн эфир, тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал:			
29091100	-- Диэтилийн эфир	5%	B10	
29091900	-- Бусад		R	r
29092000	- Циклан, циклен эсхүл циклотерпений энгийн эфир, тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал	5%	B10	
29093000	- Ароматик энгийн эфир, түүний галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал - Энгийн эфир-спирт болон түүний галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал:	5%	B10	
29094100	-- 2,2,-оксидиэтанол (диэтиленгликоль, диголь)	5%	B10	
29094300	-- Этиленгликоль эсхүл диэтиленгликолийн монобутил эфир	5%	B10	
29094400	-- Этиленгликоль эсхүл диэтиленгликолийн бусад моноалкил эфир	5%	B10	
29094900	-- Бусад		R	r
29095000	- Энгийн эфир-фенол, энгийн эфир-спирт-фенол болон тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал	5%	B10	
29096000	- Спиртийн хэт исэл, энгийн эфирийн хэт исэл, кетоны хэт исэл болон тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
2910	Гурван гишүүнт цагираг бүхий эпоксид, эпокиспирт, эпоксифенол, эпоксиэфир болон тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал.			
29101000	- Оксиран (этилений исэл)	5%	B10	
29102000	- Метил оксиран (пропилений исэл)	5%	B10	
29103000	- 1-хлор-2,3-эпоксипропан (эпихлоргидрин)	5%	B10	
29104000	- Диэлдрин (ISO, INN)		R	г
29109000	- Бусад		R	г
29110000	Ацетал, хагас ацетал (хүчилтөрөгчийн бусад үүрэгт бүлэг агуулсан эсхүл агуулаагүй) тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал.	5%	B10	
2912	Хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэгтэй эсхүл бүлэггүй альдегид; альдегидын цагираг полимер; параформальдегид.			
	- Хүчилтөрөгчийн бусад функционал бүлэг агуулаагүй цагираг бус альдегид:			
29121100	-- Метанал (формальдегид)		A	
29121200	-- Этанал (ацетальдегид)	5%	B10	
29121900	-- Бусад		R	г
	- Хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэггүй цагираг альдегид:			
29122100	-- Бензальдегид	5%	B10	
29122900	-- Бусад		R	г
	- Альдегид-спирт, альдегид-эфир, альдегид фенол болон хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэгтэй альдегид:			
29124100	-- Ваниллин (4-гидрокси-3-метоксибензальдегид)	5%	B10	
29124200	-- Этилваниллин (3-этокси-4-гидроксибензальдегид)	5%	B10	
29124900	-- Бусад		R	г
29125000	- Альдегидын цагираг полимер	5%	B10	
29126000	- Параформальдегид	5%	B10	
29130000	Зүйл 29.12-т заагдсан бүтээгдэхүүний галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан эсхүл нитрозжуулсан уламжлал.	5%	B10	
2914	Хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэгтэй эсхүл бүлэггүй кетон болон хинон, тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан эсхүл нитрозжуулсан уламжлал.			
	- Хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэггүй цагираг бус кетон:			
29141100	-- Ацетон	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29141200	-- Бутанон (метилэтилкетон)	5%	B10	
29141300	-- 4-метилпентан-2-он (метилизобутилкетон)	5%	B10	
29141900	-- Бусад - Хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэггүй циклан, циклен эсхүл циклотерпений кетон:		R	r
29142200	-- Циклогексанон болон метилциклогексанон	5%	B10	
29142300	-- Ионон болон метилионон	5%	B10	
29142900	-- Бусад - Хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэггүй аромат кетон:		R	r
29143100	-- Фенилацетон (фенилпропан-2-он)	5%	B10	
29143900	-- Бусад		R	r
29144000	- Кетон-спирт болон кетон-альдегид	5%	B10	
29145000	- Кетон-фенол болон хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэгтэй кетон - Хинон:	5%	B10	
29146100	-- Антрахинон	5%	B10	
29146900	-- Бусад		R	r
29147000	- Галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал	5%	B10	
2915	Ханасан цагираг бус монокарбоксил хүчил, түүний ангидрид, галид, хэт исэл болон хэт исэлт хүчил; тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал. - Шоргоолжны хүчил, түүний давс болон нийлмэл эфир:			
29151100	-- Шоргоолжны хүчил	5%	B5	
29151200	-- Шоргоолжны хүчлийн давс	5%	B5	
29151300	-- Шоргоолжны хүчлийн нийлмэл эфир - Цууны хүчил, түүний давс; цууны ангидрид:	5%	B5	
29152100	-- Цууны хүчил	5%	B5	
29152400	-- Цууны ангидрид	5%	B5	
29152900	-- Бусад - Цууны хүчлийн нийлмэл эфир:	5%	B5	
29153100	-- Этилацетат	5%	B5	
29153200	-- Винил ацетат	5%	B5	
29153300	-- n-Бутилацетат	5%	B5	
29153600	-- Диносеб (ISO)-ын ацетат		R	r

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29153900	-- Бусад		R	г
29154000	- Моно-, ди- эсхүл гурванхлорцууны хүчил, тэдгээрийн давс болон нийлмэл эфир	5%	B10	
29155000	- Пропионы хүчил, түүний давс, нийлмэл эфир	5%	B10	
29156000	- Бутаны хүчил, пентаны хүчил, тэдгээрийн давс болон нийлмэл эфир	5%	B10	
29157000	- Пальмитины хүчил, стеарины хүчил, тэдгээрийн давс болон нийлмэл эфир	5%	B10	
29159000	- Бусад		R	г
2916	Ханаагүй цагираг бус монокарбоксил хүчил, цагираг монокарбоксил хүчил, тэдгээрийн ангидрид, галид, хэт исэл болон хэт исэлт хүчил; тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан, нитрозжуулсан уламжлал. - Ханаагүй цагираг бус монокарбоксил хүчил, түүний ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил болон тэдгээрийн уламжлал:			
29161100	-- Акрилийн хүчил, түүний давс	5%	B10	
29161200	-- Акрилийн хүчлийн нийлмэл эфир		A	
29161300	-- Метакрилийн хүчил, түүний давс	5%	B10	
29161400	-- Метакрилийн хүчлийн нийлмэл эфир	5%	B10	
29161500	-- Олеин, линолеин эсхүл линолены хүчил, тэдгээрийн давс болон нийлмэл эфир	5%	B10	
29161600	-- Бинапакрил (ISO)		R	г
29161900	-- Бусад		R	г
29162000	- Циклан, циклен эсхүл циклотерпений монокарбоксил хүчил, тэдгээрийн ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил, тэдгээрийн уламжлал - Аромат монокарбоксилийн хүчил, тэдгээрийн ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил, тэдгээрийн уламжлал:	5%	B10	
29163100	-- Бензойны хүчил, түүний давс болон нийлмэл эфир	5%	B10	
29163200	-- Бензойлийн хэт исэл, бензоилийн хлорид	5%	B10	
29163400	-- Фенилцууны хүчил болон түүний давс	5%	B10	
29163900	-- Бусад		R	г
2917	Поликарбоксил хүчил, түүний ангидрид, галид, хэт исэл болон хэт исэлт хүчил; тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан эсхүл нитрозжуулсан уламжлал. - Цагираг бус поликарбоксил хүчил, түүний ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил; тэдгээрийн уламжлал:			
29171100	-- Хурган чихний хүчил, түүний давс, нийлмэл эфир	5%	B10	
29171200	-- Адипины хүчил, түүний давс, нийлмэл эфир	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29171300	-- Азелаины хүчил, себаины хүчил, тэдгээрийн давс, нийлмэл эфир	5%	B10	
29171400	-- Малейны ангидрид	5%	B10	
29171900	-- Бусад		R	r
29172000	- Циклан, циклен, циклотерпений поликарбоксийн хүчил, тэдгээрийн ангидрид, галид, хэт исэл, хэт ислийн хүчил болон тэдгээрийн уламжлал - Аромат поликарбоксил хүчлүүд, түүний ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил, тэдгээрийн уламжлал:	5%	B10	
29173200	-- Диоктилортофталат	5%	B10	
29173300	-- Динонил эсхүл дидецилортофталат	5%	B10	
29173400	-- Ортофталын хүчлийн бусад нийлмэл эфир	5%	B10	
29173500	-- Фталын ангидрид	5%	B10	
29173600	-- Терепталын хүчил, түүний давсууд	5%	B10	
29173700	-- Диметилтерефталат	5%	B10	
29173900	-- Бусад		R	r
2918	Хүчилтөрөгчийн нэмэлт үүрэг бүхий бүлэгтэй карбоксил хүчил, түүний ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил; тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан эсхүл нитрозжуулсан уламжлал. - Спиртийн бүлэгтэй (гэхдээ хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэггүй) карбоксиллийн хүчил, түүний ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил, тэдгээрийн уламжлал:			
29181100	-- Сүүний хүчил, түүний давс, нийлмэл эфир	5%	B10	
29181200	-- Дарсны хүчил	5%	B10	
29181300	-- Дарсны хүчлийн давс, нийлмэл эфир	5%	B10	
29181400	-- Нимбэгний хүчил		R	r
29181500	-- Нимбэгний хүчлийн давс, нийлмэл эфир		R	r
29181600	-- Глюконы хүчил, түүний давс, нийлмэл эфир	5%	B10	
29181800	-- Хлорбензилат (ISO)		R	r
29181900	-- Бусад - Фенолын үүрэг бүхий бүлэгтэй (гэхдээ хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэггүй) карбоксиллийн хүчил, тэдгээрийн ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил, тэдгээрийн уламжлал:		R	r
29182100	-- Салицилийн хүчил, түүний давс	5%	B10	
29182200	-- О-ацетилсалицилийн хүчил, түүний давс, нийлмэл эфир	5%	B10	
29182300	-- Салицилийн хүчлийн бусад нийлмэл эфир, тэдгээрийн давс	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29182900	-- Бусад		R	г
29183000	- Альдегидын эсхүл кетоны үүрэг бүхий бүлэгтэй (гэхдээ хүчилтөрөгчийн бусад үүрэг бүхий бүлэггүй) карбоксилийн хүчил, түүний ангидрид, галид, хэт исэл, хэт исэлт хүчил, тэдгээрийн уламжлал - Бусад:	5%	B10	
29189100	-- 2,4,5-Т (ISO) (2,4,5-трихлорфенокси цууны хүчил), түүний давс болон нийлмэл эфир		R	г
29189900	-- Бусад		R	г
2919	Фосфорын хүчлийн нийлмэл эфир, түүний давс (лактофосфат орно); тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан эсхүл нитрозуулсан уламжлал.			
29191000	- Трис (2,3-дибромпропил) фосфат	5%	B10	
29199000	- Бусад		R	г
2920	Металл биш элементүүдийн органик биш бусад хүчлийн нийлмэл эфир (устөрөгчийн галидын нийлмэл эфир орохгүй) болон тэдгээрийн давс; тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитратжуулсан эсхүл нитрозуулсан уламжлал. - Тиофосфорын нийлмэл эфир (фосфортиоат) болон түүний давс; тэдгээрийн галогенжуулсан, сульфжуулсан, нитрожуулсан эсхүл нитрозуулсан уламжлал:			
29201100	-- Паратион (ISO) болон паратион-метил (ISO) (метил-паратион)		R	г
29201900	-- Бусад		R	г
29209000	- Бусад		R	г
2921	Амины үүрэг бүхий бүлэгтэй нэгдэл.			
	- Цагираг бус моноамин болон түүний уламжлал; тэдгээрийн давс:			
29211100	-- Метиламин, ди- эсхүл триметиламин, тэдгээрийн давс	5%	B10	
29211900	-- Бусад - Цагираг бус полиамин, түүний уламжлал; түүний давс:		R	г
29212100	-- Этилендиамин, түүний давс	5%	B10	
29212200	-- Гексаметилендиамин, түүний давс	5%	B10	
29212900	-- Бусад		R	г
29213000	- Циклан, циклен эсхүл циклотерпений моно- буюу полиамин, тэдгээрийн уламжлал; эдгээрийн давс - Аромат моноамин, түүний уламжлал; түүний давс:	5%	B10	
29214100	-- Анилин, түүний давс	5%	B10	
29214200	-- Анилины уламжлал, түүний давс	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29214300	-- Толуидин, түүний уламжлал; түүний давс	5%	B10	
29214400	-- Дифениламин, түүний уламжлал; түүний давс	5%	B10	
29214500	-- 1-нафтиламин (альфа-нафтиламин), 2-нафтиламин (бета-нафтиламин), тэдгээрийн уламжлал; эдгээрийн давс	5%	B10	
29214600	-- Амфетамин (INN), бензфетамин (INN), дексамфетамин (INN), этиламфетамин (INN), фенкамфамин (INN), лефетамин (INN), левамфетамин (INN), мефенорекс (INN) болон фентермин (INN); тэдгээрийн давс		R	r
29214900	-- Бусад - Аромат полиамин, түүний уламжлал; тэдгээрийн давс:		R	r
29215100	-- о-,м-,р- фенилендиамин, диаминотолуолууд, тэдгээрийн уламжлал; эдгээрийн давс	5%	B10	
29215900	-- Бусад		R	r
2922	Хүчилтөрөгчийн үүрэгт бүлэг бүхий амино-нэгдэл. - Амин-спирт (нэгээс илүү төрлийн хүчилтөрөгчийн үүрэгт бүлэг агуулснаас бусад), тэдгээрийн энгийн болон нийлмэл эфир; эдгээрийн давс:			
29221100	-- Моноэтанолламин, түүний давс	5%	B10	
29221200	-- Диэтанолламин, түүний давс	5%	B10	
29221300	-- Триэтанолламин, түүний давс	5%	B10	
29221400	-- Декстропропоксифен (INN) болон түүний давс		R	r
29221900	-- Бусад - Амин-нафтол болон бусад амин-фенол (нэгээс илүү төрлийн хүчилтөрөгчийн үүрэгт бүлэг агуулснаас бусад), тэдгээрийн энгийн болон нийлмэл эфир; эдгээрийн давс:		R	r
29222100	-- Аминонафтосульфохүчил болон түүний давс	5%	B10	
29222900	-- Бусад - Амин-альдегид, аминкетон болон аминхинон (нэгээс илүү төрлийн хүчилтөрөгчийн үүрэгт бүлэг агуулснаас бусад); эдгээрийн давс:		R	r
29223100	-- Амфепрамон (INN), метадон (INN) болон норметадон (INN); эдгээрийн давс		R	r
29223900	-- Бусад - Амин-хүчил (нэгээс илүү төрлийн хүчилтөрөгчийн үүрэгт бүлэг агуулснаас бусад); тэдгээрийн нийлмэл эфир; эдгээрийн давс:		R	r
29224100	-- Лизин болон түүний нийлмэл эфир; түүний давс	5%	B10	
29224200	-- Глутамины хүчил, түүний давс		R	r
29224300	-- Антранилийн хүчил, түүний давс	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
29224400	-- Тилидин (INN) болон түүний давс		R	г
29224900	-- Бусад		R	г
29225000	- Амин-спирт-фенол, амин-хүчил-фенол, хүчилтөрөгчийн үүрэг бүхий бүлэгтэй бусад амин-нэгдэл		R	г
2923	Дөрөвч аммонийн давс болон усан исэл; лецитин болон химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй бусад фосфоинолипид.			
29231000	- Холин, түүний давс	5%	B10	
29232000	- Лецитин, бусад фосфоинолипид		R	г
29239000	- Бусад		R	г
2924	Карбоксиамидын үүрэгт бүлэг бүхий нэгдэл; нүүрсхүчлийн амидын үүрэгт бүлэг бүхий нэгдэл.			
	- Цагираг бус амидууд (цагираг бус карбамат орно) болон тэдгээрийн уламжлал; эдгээрийн давс:			
29241100	-- Мепробамат (INN)		R	г
29241200	-- Фторацетамид (ISO), монокротофос (ISO) болон фосфамидон (ISO)		R	г
29241900	-- Бусад		R	г
	- Цагираг амид (цагираг карбамат орно) болон түүний уламжлал; тэдгээрийн давс:			
29242100	-- Шээг, түүний уламжлал; тэдгээрийн давс		A	
29242300	-- 2-Ацетамидбензойны хүчил (N-ацетилантранилийн хүчил) болон түүний давс	5%	B10	
29242400	-- Этинамат (INN)		R	г
29242900	-- Бусад		R	г
2925	Карбоксиимидийн үүрэгт бүлэг бүхий нэгдэл (сахарин, түүний давс орно) болон иминий үүрэгт бүлэг бүхий нэгдэл.			
	- Имид, түүний уламжлал; түүний давс:			
29251100	-- Сахарин, түүний давс	5%	B10	
29251200	-- Глютетимид (INN)		R	г
29251900	-- Бусад		R	г
	- Имин, түүний уламжлалууд; тэдгээрийн давс:			
29252100	-- Хлордимеформ (ISO)		R	г
29252900	-- Бусад		R	г
2926	Нитрилийн үүрэг бүхий бүлэгтэй нэгдэл.			
29261000	- Акрилонитрил	5%	B10	
29262000	- 1-цианогуанидин (дициандиамид)	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29263000	- Фенпропорекс (INN) болон түүний давс; метадон (INN)-ы завсрын бүтээгдэхүүн (4-циан-2-диметиламин-4,4-дифенилбутан)		R	r
29269000	- Бусад		R	r
29270000	Диазо-, азо- эсхүл азокси- нэгдэл.	5%	B10	
29280000	Гидразин эсхүл гидроксиламины органик уламжлал.	5%	B10	
2929	Азотын бусад үүрэгт бүхий бүлэгтэй нэгдэл.			
29291000	- Изоцианат	5%	B10	
29299000	- Бусад		R	r
2930	Хүхэрт-органик нэгдэл.			
29302000	- Тиокарбамат болон дитиокарбамат	5%	B10	
29303000	- Тиурам моно-, ди-, эсхүл тетрасульфид	5%	B10	
29304000	- Метионин	5%	B10	
29305000	- Каптафол (ISO) болон метамидофос (ISO)		R	r
29309000	- Бусад		R	r
2931	Элемент-органик бусад нэгдэл.			
29311000	- Тетраметил-хар тугалга болон тетраэтил-хар тугалга	5%	B10	
29312000	- Трибутил-цагаан тугалганы нэгдэл	5%	B10	
29319000	- Бусад		R	r
2932	Зөвхөн хүчилтөрөгчийн гетеро-атомтай гетероцагирагт нэгдэл.			
	- Бүтцэндээ шахмал бус фураны цагираг (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан нэгдэл:			
29321100	-- Тетрагидрофуран	5%	B10	
29321200	-- 2-Фуральдегид (фурфуральдегид)	5%	B10	
29321300	-- Фурфурилийн спирт болон тетрагидрофурфурилийн спирт	5%	B10	
29321900	-- Бусад		R	r
29322000	- Лактон - Бусад:	5%	B10	
29329100	-- Изосафрол	5%	B10	
29329200	-- 1-(1,3-бензодиоксол-5-ил)-пропан-2-он	5%	B10	
29329300	-- Пиперональ	5%	B10	
29329400	-- Сафрол	5%	B10	
29329500	-- Тетрагидроканнабинол (бүх изомер)	5%	B10	
29329900	-- Бусад		R	r

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
2933	Зөвхөн азотын гетеро-атомтай гетероцагираг нэгдэл.			
	- Бүтцэндээ шахмал бус пиразолын цагираг (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан нэгдэл:			
29331100	-- Феназон (антипирин), түүний уламжлал	5%	B10	
29331900	-- Бусад		R	г
	- Бүтцэндээ шахмал бус имидазолын цагираг (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан нэгдэл:			
29332100	-- Гидантоин, түүний уламжлал	5%	B10	
29332900	-- Бусад		R	г
	- Бүтцэндээ шахмал бус пиридиний цагираг (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан нэгдэл:			
29333100	-- Пиридин, түүний давс	5%	B10	
29333200	-- Пиперидин, түүний давс	5%	B10	
29333300	-- Алфентанил (INN), анилеридин (INN), безитрамид (INN), бромазелам (INN), дифеноксин (INN), дифеноксилат (INN), дипипанон (INN), фентанил (INN), кетобемидон (INN), метилфенидат (INN), пентазоцин (INN), петидин (INN), петидин (INN) завсрын А, фенциклидин (INN)(PCP), феноперидин (INN), пипрадрол (INN), пиритрамид (INN), пропирам (INN) болон тримеперидин (INN); тэдгээрийн давс		R	г
29333900	-- Бусад		R	г
	- Бүтцэндээ хинолин эсхүл изохинолины цагираг-систем (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан, цаашид шахаагүй нэгдэл:			
29334100	-- Леворфанол (INN) болон түүний давс		R	г
29334900	-- Бусад		R	г
	- Бүтцэндээ пиримидиний цагираг (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) буюу пиперазины цагираг агуулсан нэгдэл:			
29335200	-- Малонилшээг (барбитурын хүчил) болон түүний давс	5%	B10	
29335300	-- Аллобарбитал (INN), амобарбитал (INN), барбитал (INN), буталбитал (INN), бутобарбитал, циклобарбитал (INN), метилфенобарбитал (INN), пентобарбитал (INN), фенобарбитал (INN), секбутабарбитал (INN), секобарбитал (INN) болон винилбитал (INN); тэдгээрийн давс		R	г
29335400	-- Малонил шээг (барбитурын хүчил)-ийн бусад уламжлал; тэдгээрийн давс		R	г
29335500	-- Лопразолам (INN), меклоквалон (INN), метаквалон (INN) ба зипепрол (INN); тэдгээрийн давс		R	г
29335900	-- Бусад		R	г
	- Бүтцэндээ шахмал бус триазины цагираг (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан нэгдэл:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29336100	-- Меламин		R	r
29336900	-- Бусад		R	r
	- Лактам:			
29337100	-- 6-гексанлактam (эпсилон-капролактam)	5%	B10	
29337200	-- Клобазам (INN) болон метиприлон (INN)		R	r
29337900	-- Бусад лактам		R	r
	- Бусад:			
29339100	-- Алпразолам, камазепам, хлордиазепоксид, клоназепам, клоразепат, делоразепам, диазепам, эстазолам, этил лоплазепат, флудиазепам, флуниотразепам, флуразепам, галазепам, лоразепам, лорметазепам, мазиндол, медазепам, мидазолам, ниметазепам, нитразепам, нордазепам, оксазепам, пиназепам, празепам, пировалерон, темазепам, тетразепам болон триазолам; эдгээрийн давс	5%	B10	
29339900	-- Бусад		R	r
2934	Нуклейны хүчил болон түүний химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй давс; гетероцагирагт бусад нэгдэл.			
29341000	- Бүтцэндээ шахмал бус тиазолын цагираг (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан нэгдэл	5%	B10	
29342000	- Бүтцэндээ бензотиозолын цагираг-систем (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан, цаашид шахаагүй нэгдэл	5%	B10	
29343000	- Бүтцэндээ фенотиазины цагираг-систем (устөрөгчсөн эсхүл устөрөгчөөгүй) агуулсан, цаашид шахаагүй	5%	B10	
	- Бусад:			
29349100	-- Аминорекс (INN), бротизолам (INN), клотиазепам (INN), клоксазолам (INN), декстроморамид (INN), галоксазолам (INN), кетазолам (INN), месокарб (INN), оксазолам (INN), пемолин (INN), фендиметразин (INN), фенметразин (INN) болон суфентанил (INN); тэдгээрийн давс		R	r
29349900	-- Бусад		R	r
29350000	Сульфонамид.	5%	B10	
2936	Байгалийн эсхүл нийлэгжүүлсэн угтвар аминдэм болон аминдэм (байгалийн өтгөрмөл орно), голчлон аминдэмийн зориулалтаар хэрэглэгддэг тэдгээрийн уламжлал, тэдгээрийн хольц (ямар нэг уусмал байдалтай буюу үгүй).			
	- Аминдэм болон түүний уламжлал, холимог биш:			
29362100	-- А аминдэм, түүний уламжлал	5%	B10	
29362200	-- B1 аминдэм, түүний уламжлал	5%	B10	
29362300	-- B2 аминдэм, түүний уламжлал	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
29362400	-- D- эсхүл DL-пантотены хүчил (B3 аминдэм буюу B5 аминдэм), тэдгээрийн уламжлал	5%	B10	
29362500	-- B6 аминдэм, түүний уламжлал	5%	B10	
29362600	-- B12 аминдэм, түүний уламжлал	5%	B10	
29362700	-- C аминдэм, түүний уламжлал	5%	B10	
29362800	-- E аминдэм, уламжлал	5%	B10	
29362900	-- Бусад аминдэм, тэдгээрийн уламжлал	5%	B10	
29369000	- Бусад (байгалийн өтгөрмөл орно)	5%	B10	
2937	Байгалийн эсхүл нийлэг аргаар гарган авсан даавар, простагландин, тромбоксан болон лейкотриен; тэдгээрийн уламжлал болон бүтцийн аналог (дааврын зориулалтаар хэрэглэгддэг полипептидийн хувиргасан хэлхээ орно). - Полипептидийн даавар, протейний даавар болон гликопротейний даавар, тэдгээрийн уламжлал болон бүтцийн аналог:			
29371100	-- Соматотропин (өсөлтийн даавар), түүний уламжлал болон бүтцийн аналог	5%	B10	
29371200	-- Инсулин болон түүний давс	5%	B10	
29371900	-- Бусад - Стероидын дааврууд, тэдгээрийн уламжлал болон бүтцийн аналог:		R	г
29372100	-- Кортизон, гидрокортизон, преднизон (дегидрокортизон) болон преднизолон (дегидрогидрокортизон)	5%	B10	
29372200	-- Бөөрний дээд булчирхайг холтослог давхаргын дааврын галогенжуулсан уламжлал	5%	B10	
29372300	-- Эстроген ба прогестоген	5%	B10	
29372900	-- Бусад		R	г
29375000	- Простагландин, тромбоксан болон лейкотриен, тэдгээрийн уламжлал болон бүтцийн аналог	5%	B10	
29379000	- Бусад		R	г
2938	Байгалийн эсхүл нийлэг гликозид, тэдгээрийн давс, энгийн болон нийлмэл эфир, бусад уламжлал.			
29381000	- Рутозид (рутин), түүний уламжлал	5%	B10	
29389000	- Бусад		R	г
2939	Ургамлын гаралтай байгалийн эсхүл нийлэг алкалоид, тэдгээрийн давс, энгийн болон нийлмэл эфир, бусад уламжлал. - Хар тамхины (опийн) алкалоид, тэдгээрийн уламжлал; эдгээрийн давс:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
29391100	-- Намууцэгийн сүрлийн ханд; бупренорфин (INN), кодеин, дигидрокодеин (INN), этилморфин, эторфин (INN), героин, гидрокодон (INN), гидроморфон (INN), морфин, никоморфин (INN), оксикодон (INN), оксиморфон (INN), фолькодин (INN), тебакон (INN) болон тебаин; эдгээрийн давс		R	г
29391900	-- Бусад		R	г
29392000	- Хины модны холтосоос гаргасан алкалоид, түүний уламжлалууд; тэдгээрийн давс		R	г
29393000	- Кофейн, түүний давс - Эфедрин болон түүний давс:	5%	B10	
29394100	-- Эфедрин болон түүний давс	5%	B10	
29394200	-- Псевдоэфедрин (INN) болон түүний давс		R	г
29394300	-- Катин (INN) болон түүний давс		R	г
29394400	-- Норэфедрин болон түүний давс		R	г
29394900	-- Бусад - Теофиллин, аминофиллин (теофиллин- этилендиамин) болон тэдгээрийн уламжлал; эдгээрийн давс:		R	г
29395100	-- Фенетиллин (INN) болон түүний давс		R	г
29395900	-- Бусад - Хөх тарианы алкалоид, түүний уламжлал; тэдгээрийн давс:		R	г
29396100	-- Эргометрин (INN) болон түүний давс		R	г
29396200	-- Эрготамин (INN) болон түүний давс		R	г
29396300	-- Лизергиний хүчил болон түүний давс		R	г
29396900	-- Бусад - Бусад:		R	г
29399100	-- Кокаин, экгонин, левометамфетамин, метамфетамин (INN), метамфетамин рацемат; тэдгээрийн давс, нийлмэл эфир болон бусад уламжлал		R	г
29399900	-- Бусад		R	г
29400000	Сахароз, лактоз, мальтоз, глюкоз болон фруктозоос бусад химийн хувьд цэвэр саахар; саахрын энгийн болон нийлмэл эфир, саахрын ацетал, тэдгээрийн давс (Зүйл 29.37, 29.38 буюу 29.39-д заагдсан бүтээгдэхүүнээс бусад).		R	г
2941	Антибиотик.			
29411000	- Пенициллин болон пеницилланы хүчлийн бүтэцтэй тэдгээрийн уламжлал; эдгээрийн давс	5%	B10	
29412000	- Стрептомицин, түүний уламжлал; тэдгээрийн давс	5%	B10	
29413000	- Тетрациклин, түүний уламжлал; тэдгээрийн давс	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
29414000	- Хлорамфеникол, түүний уламжлал; тэдгээрийн давс	5%	B10	
29415000	- Эритромицин болон түүний уламжлал; тэдгээрийн давс	5%	B10	
29419000	- Бусад		R	г
29420000	Бусад органик нэгдэл.		R	г
30-р бүлэг	Эм зүйн бүтээгдэхүүн			
3001	Хүн эмнэлэгт хэрэглэх хатаасан, нунтагласан эсхүл нунтаглаагүй булчирхай, бусад эрхтэн; хүн эмнэлэгт хэрэглэх булчирхай болон бусад эрхтний ханд, тэдгээрийн ялгарал, шүүрлийн ханд; гепарин, түүний давс; эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хэрэглэх, бусад газар заагдаагүй, хүн, мал, амьтны гаралтай бусад бодис.			
30012000	- Булчирхайн болон бусад эрхтний ханд, тэдгээрийн ялгарал, шүүрлийн ханд		A	
30019000	- Бусад		A	
3002	Донорын цус; эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх, оношлогооны зориулалттай, мал, амьтны цус; хувиргасан, хувиргаагүй, эсхүл биотехнологийн аргаар гарган авсан эсрэг ийлдэс, цусны бусад фракц болон дархлаажуулалтын бүтээгдэхүүн; вакцин, хор, бичил биетний өсгөвөр (хөрөнгөнцрөөс бусад) болон эдгээртэй төстэй бүтээгдэхүүн.			
30021000	- Хувиргасан, хувиргаагүй, эсхүл биотехнологийн аргаар гарган авсан эсрэг ийлдэс, цусны бусад фракц, дархлаажуулалтын бүтээгдэхүүн		A	
30022000	- Хүн эмнэлгийн зориулалттай вакцин		A	
30023000	- Мал эмнэлгийн зориулалттай вакцин		A	
30029000	- Бусад		A	
3003	Жижиглэн худалдаалах, тун хэлбэрт савлагдаагүй, урьдчилан сэргийлэх эсхүл эмчилгээний зориулалттай, хоёр буюу түүнээс дээш найрлагатай эмийн зүйлс (Зүйл 30.02, 30.05, 30.06-д зааснаас бусад).			
30031000	- Пенициллин эсхүл пеницилланы хүчлийн уламжлалын бүтэц бүхий эсхүл стрептомицин болон түүний уламжлалыг агуулсан		A	
30032000	- Бусад антибиотик агуулсан - Зүйл 29.37-д заагдсан даавар болон бусад бүтээгдэхүүн агуулсан боловч антибиотик агуулаагүй:		A	
30033100	-- Инсулин агуулсан		A	
30033900	-- Бусад		A	
30034000	- Алкалоид болон түүний уламжлал агуулсан боловч Зүйл 29.37-д заагдсан даавар эсхүл бусад бүтээгдэхүүн буюу антибиотик агуулаагүй		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
30039000	- Бусад		A	
3004	Эмчилгээ эсхүл урьдчилан сэргийлэх зориулалтын, тун хэмжээгээр бэлтгэгдсэн (арьсан дээр нааж хэрэглэх хэлбэр орно), эсхүл жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлагдсан, холимог болон холимог бус эм (Зүйл 30.02, 30.05 эсхүл 30.06-д заагдсанаас бусад).			
300410	- Пенициллин эсхүл пеницилланы хүчлийн уламжлалын бүтэц бүхий эсхүл стрептомицин болон түүний уламжлал агуулсан:			
30041010	--- Шингэн		A	
30041090	--- Бусад		A	
300420	- Бусад антибиотик агуулсан бэлдмэл:			
30042010	--- Шингэн		A	
30042090	--- Бусад		A	
	- Зүйл 29.37-д заагдсан даавар болон бусад бүтээгдэхүүн агуулсан боловч антибиотик агуулаагүй:			
300431	-- Инсулин агуулсан:			
30043110	--- Шингэн		A	
30043190	--- Бусад		A	
300432	-- Бөөрний дээд булчирхайн кортикостероидын даавар, түүний уламжлал эсхүл бүтцийн аналог агуулсан:			
30043210	--- Шингэн		A	
30043290	--- Бусад		A	
300439	-- Бусад:			
30043910	--- Шингэн		A	
30043990	--- Бусад		A	
300440	- Алкалоид болон түүний уламжлал агуулсан боловч Зүйл 29.37-д заагдсан даавар эсхүл бусад бүтээгдэхүүн эсхүл антибиотик агуулаагүй:			
30044010	--- Шингэн		A	
30044090	--- Бусад		A	
300450	- Аминдэм болон Зүйл 29.36-д заагдсан бусад бодис агуулсан бусад эм:			
30045010	--- Шингэн		A	
30045090	--- Бусад		A	
300490	- Бусад:			
30049010	--- Шингэн		A	
30049090	--- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
3005	Хүн эмнэлэг, мэс засал, шүдний болон мал эмнэлгийн зориулалтын жижиглэн худалдаалах хэлбэртэй буюу савлагаатай эсхүл эмийн бодис түрхсэн буюу шингээсэн хөвөн, самбай, боолт болон ижил төстэй материал (жишээлбэл: наалт, наалддаг лент, бүлээн жин).			
30051000	- Наалдамхай боолт болон наалдамхай үетэй бусад материал		A	
300590	- Бусад:			
30059010	--- Хөвөн /ариутгасан/		A	
30059030	--- Бинт		A	
30059040	--- Шархны лент		A	
30059090	--- Боолтын бусад материал		A	
3006	Энэ бүлгийн 4-р тайлбарт заасан эмчилгээний бэлдмэл.			
30061000	- Мэс заслын ариутгасан кетгут утас, түүнтэй төстэй оёдлын ариутгасан материал (мэс заслын эсхүл шүдний эмнэлгийн зориулалттай ариутгасан шимэгддэг утас орно) болон мэс заслын шархыг битүүлэхэд хэрэглэгддэг ариутгасан наалтын материал; ариутгасан ялтас (ламинари) болон ариутгасан ялтаст тампон; мэс заслын эсхүл шүдний, ариутгасан, шингээдэг цус тогтоогч; мэс заслын эсхүл шүдний, шингээдэг буюу шингээдэггүй, ариутгасан наалддаг боолт		A	
30062000	- Цусны бүлэг тодорхойлох урвалж		A	
30063000	- Рентген шинжилгээний тодруулагч бодис; өвчтөнд уулган хэрэглэх оношлогооны урвалж		A	
30064000	- Шүдний цемент болон шүдний бусад бөглөөс; яс нөхөх, бэхлэх цемент		A	
30065000	- Анхны түргэн тусламжийн цуглуулга болон цүнх		A	
30066000	- Даавар, Зүйл 29.37-гийн бусад бүтээгдэхүүн эсхүл спермицидэд суурилсан жирэмслэлтээс сэргийлэх химийн бэлдмэл		A	
30067000	- Хүн эмнэлэг, мал эмнэлэгт мэс засал хийх буюу биед үзлэг хийхэд биеийн хэсгийг тослох зориулалтын тосолгооны материал, эсхүл бие болон эмнэлгийн багажийн харилцан үйлчлэлийг хангахад урвалж байдлаар хэрэглэх гель (цэлцэгнүүр) хэлбэрийн бэлдмэл		A	
	- Бусад:			
30069100	-- Хиймэл цоргоны зориулалтаар ашиглах хэрэгслүүд		A	
30069200	-- Хаягдал эм		X	
31-р бүлэг	Бордоо			
31010000	Химийн боловсруулалт хийгдсэн эсхүл хийгдээгүй, хольсон буюу холиогүй, ургамал, мал амьтны гаралтай бордоо; ургамал, мал амьтны гаралтай бүтээгдэхүүнийг холих, химийн боловсруулалт хийх аргаар гаргаж авсан бордоо.		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
3102	Азотын эрдэс ба химийн бордоо.			
31021000	- Шээг; усан уусмалын хэлбэртэй буюу хатуу - Аммонийн сульфат; аммонийн сульфат ба аммонийн нитратын холимог ба давхар давс:		A	
31022100	-- Аммонийн сульфат		A	
31022900	-- Бусад		A	
31023000	- Аммонийн нитрат, усан уусмалын хэлбэртэй буюу хатуу		A	
31024000	- Аммонийн нитратыг кальцийн карбонат болон бусад эрдэс бордооны бус бусад бодисуудтай хольсон хольц		A	
31025000	- Натрийн нитрат		A	
31026000	- Кальцийн нитрат ба аммонийн нитратын хольц ба давхар давсууд		A	
31028000	- Шээг, нитрат аммонийн хольцын усан ба шүвтрийн уусмал		A	
31029000	- Бусад, түүнчлэн өмнөх мөрд дурдагдаагүй хольц орно		A	
3103	Фосфорын эрдэс ба химийн бордоо.			
31031000	- Суперфосфат		A	
31039000	- Бусад		A	
3104	Калийн эрдэс ба химийн бордоо.			
31042000	- Калийн хлорид		A	
31043000	- Калийн сульфат		A	
31049000	- Бусад		A	
3105	Азот, фосфор, калийн хоёр буюу гурван тэжээллэг элемент агуулсан эрдэс буюу химийн бордоо; бусад бордоо; шахмал буюу түүнтэй төстэй хэлбэртэй, эсхүл бохир жин нь 10кг-аас ихгүй байх савлагаатай энэ бүлэгт заагдсан бараа.			
31051000	- Шахмал буюу адил төстэй хэлбэртэй, савласан бохир жин нь 10кг-аас ихгүй байх бараа		A	
31052000	- Азот, фосфор, калийн гурван тэжээлийн элемент агуулсан эрдэс буюу химийн бордоо		A	
31053000	- Диаммонийн устөрөгчит ортофосфат (диаммонийн фосфат)		A	
31054000	- Аммонийн хос устөрөгчит ортофосфат (моноаммонийн фосфат) ба түүний диаммонит устөрөгчит ортофосфаттай хольц - Азот ба фосфорын хоёр тэжээлийн элемент агуулсан эрдэс буюу химийн бусад бордоо:		A	
31055100	-- Нитрат, фосфор агуулсан		A	
31055900	-- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
31056000	- Фосфор, калийн хоёр тэжээлийн элемент агуулсан эрдэс буюу химийн бордоо		A	
31059000	- Бусад		A	
32-р бүлэг	Идээлэгч эсхүл будагч ханд; таннин, түүний уламжлал; будагч, нөсөө болон өнгө оруулагч бусад бодис; будаг болон лак (чий); чигжээс болон бусад шаваас; бэх			
3201	Ургамлын гаралтай идээлэгч ханд; таннин, түүний давс, энгийн болон нийлмэл эфир, бусад уламжлал.			
32011000	- Квебрахогийн ханд	5%	B5	
32012000	- Сийрсэн модны ханд	5%	B5	
32019000	- Бусад	5%	B5	
3202	Нийлэг органик идээлэгч бодис; органик биш идээлэгч бодис; байгалийн гаралтай идээлэгчийг агуулсан эсхүл агуулаагүй идээлэгч бэлдмэл; урьдчилан идээлгийн ферментийн бэлдмэл.			
32021000	- Нийлэг органик идээлэгч бодис	5%	B5	
32029000	- Бусад	5%	B5	
32030000	Химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй, амьтан, ургамлын гаралтай өнгө оруулагч бодис (будагч ханд орно, харин амьтны гаралтай хар будаг, хөө орохгүй); амьтан, ургамлын гаралтай өнгө оруулагч бодист суурилсан, энэ бүлгийн 3-р тайлбарт заасан бэлдмэл.	5%	B5	
3204	Химийн тодорхойлогдсон эсвэл тодорхойлогдоогүй, нийлэг органик өнгө оруулагч бодис; энэ бүлгийн 3-р тайлбарт заасан нийлэг органик өнгө оруулагч бодист суурилсан бэлдмэл; флуоресцент тодотгогч болгон эсхүл люмонофор болгон ашигладаг, химийн хувьд тодорхойлогдсон буюу тодорхойлогдоогүй нийлэг органик бүтээгдэхүүн.			
	- Нийлэг органик өнгө оруулагч бодис болон энэ бүлгийн 3-р тайлбарт заагдсан, нийлэг органик өнгө оруулагч бодист суурилсан бэлдмэл:			
32041100	-- Дисперс (булинга) будагч бодис, түүнд суурилсан бэлдмэл	5%	B5	
32041200	-- Хүчиллэг будагч бодис (металлын давс үүсгэсэн эсхүл үүсгээгүй), түүнд суурилсан бэлдмэл; будах гадаргууг идүүлэгч будагч бодис, түүнд суурилсан бэлдмэл	5%	B5	
32041300	-- Суурилаг будагч бодис, түүнд суурилсан бэлдмэл	5%	B5	
32041400	-- Шууд будагч бодис, түүнд суурилсан бэлдмэл	5%	B5	
32041500	-- Гангийн будагч бодис (нөсөө болгон шууд ашиглах бэлдмэл орно), түүнд суурилсан бэлдмэл	5%	B5	
32041600	-- Урвалын идэвхтэй будагч бодис, түүнд суурилсан бэлдмэл	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
32041700	-- Нөсөө, түүнд суурилсан бэлдмэл		A	
32041900	-- Мөр 3204.11-3204.19-д заагдсан хоёр эсхүл түүнээс дээш тооны өнгө оруулагч бодисын хольц болон бусад будагч бэлдмэл		A	
32042000	- Флуоресцент тодотгогч болгон ашигладаг нийлэг органик бүтээгдэхүүн		A	
32049000	- Бусад	5%	B5	
32050000	Өнгөт лак (чий); энэ бүлгийн 3-р тайлбарт заасан, өнгөт лаканд суурилсан бэлдмэл.		A	
3206	Бусад өнгө оруулагч бодис; энэ бүлгийн 3-р тайлбарт заасан, Зүйл 32.03, 32.04, 32.05-д дурьдсанаас бусад бэлдмэлүүд; химийн хувьд тодорхойлогдсон эсхүл тодорхойлогдоогүй, люминофор болгон ашигладаг органик биш бүтээгдэхүүн.			
	- Титанийн давхар исэлд суурилсан пигмент (нөсөө) болон бэлдмэл:			
32061100	-- Хуурай зүйлсийн жингийн 80 % буюу түүнээс дээш хувьд титаны давхар исэл агуулсан		A	
32061900	-- Бусад	5%	B5	
32062000	- Хромын нэгдэлд суурилсан нөсөө болон бэлдмэл	5%	B5	
	- Өнгө оруулагч бусад бодис болон бэлдмэл:			
32064100	-- Хөх нөсөө болон түүнд суурилсан бэлдмэл	5%	B5	
32064200	-- Литопон болон сульфид цайрт суурилсан бусад нөсөө ба бэлдмэл	5%	B5	
32064900	-- Бусад		A	
32065000	- Люминофор болгон ашигладаг органик биш бүтээгдэхүүн	5%	B5	
3207	Шаазан ваар, паалан, шилний үйлдвэрт ашигладаг бэлдмэл нөсөө, бүдгэрүүлэгч, будаг, шилэрхэг паалан болон гялтгануур, гөлчийлгөн өнгөлөгч, шингэн люстр ба бусад төстэй бэлдмэл; шатаагдсан шил ба нунтаг, үрэл, сэвсгэр лавс хэлбэртэй бусад шил.			
32071000	- Бэлдмэл нөсөө, бүдгэрүүлэгч, будаг болон төстэй бэлдмэл	5%	B5	
32072000	- Шилэрхэг паалан болон гялтгануур, гөлчийлгөн өнгөлөгч, бусад төстэй бэлдмэл	5%	B5	
32073000	- Шингэн люстр, бусад төстэй бэлдмэл	5%	B5	
32074000	- Шатаагдсан шил, нунтаг, үрэл, сэвсгэр лавс хэлбэртэй бусад шил	5%	B5	
3208	Нийлэг эсхүл байгалийн хувиргасан полимерт суурилсан, усан биш орчинд уусгасан буюу булингажуулсан найруулсан будаг, лак (чий) (пааландах будаг эсхүл маажин орно); энэ бүлгийн 4-р тайлбарт заасан уусмал.			
32081000	- Нийлмэл полиэфирт суурилсан	5%	B5	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
32082000	- Акрилийн эсхүл винилийн полимерт суурилсан	5%	B5	
32089000	- Бусад	5%	B5	
3209	Нийлэг эсхүл байгалийн хувиргасан полимерт суурилсан, усан орчинд уусгасан буюу булингжуулсан найруулсан будаг, лак (чий) (пааландах будаг, маажиндах чий орно).			
32091000	- Акрилийн эсхүл винилийн полимерт суурилсан	5%	B5	
32099000	- Бусад	5%	B5	
32100000	Бусад найруулсан будаг болон чий (лак) (пааландах будаг, маажин, цавуут будаг орно); арьс ширэн эдлэлийн өнгө заслын зориулалттай бэлдмэл усан нөсөө.	5%	B5	
321100	Хаталтыг хурдасгагч бэлдмэл.			
32110010	--- Олиф		A	
32110090	--- Бусад		A	
3212	Будаг, пааландах будаг үйлдвэрлэхэд ашигладаг, шингэн эсхүл зуурмаг төлөв байдалтай, усан биш орчинд булингжуулсан нөсөө (металл нунтаг болон сэвсгэр лавс орно); хэвлэх (барлах) ялтас; жижиглэн худалдаалах сав, баглаа боодолтой будагч, өнгө оруулагч бодис.			
32121000	- Хэвлэх (барлах) ялтас	5%	B5	
32129000	- Бусад	5%	B5	
3213	Шахмал, олгойнцорт савласан, бортголсон, лонхолсон, хайрцагласан эсхүл тэдгээртэй төстэй хэлбэртэй буюу савлагаатай, мэргэжлийн зураач, оюутан эсхүл сонирхогчийн будаг, будгийн өнгийг тохируулагч болон тэдгээртэй төстэй бүтээгдэхүүн.			
32131000	- Будгийн цуглуулга		A	
32139000	- Бусад	5%	B5	
3214	Шилний шаваас, ургамлын иш, мөчир зэргийг залган ургуулахад ашигладаг шаваас, давирхайт цемент, шавах зориулалтын бусад бэлдмэл; зураачийн шаваас; барилгын нүүрэн тал, дотор хана, шал, тааз зэргийн гадаргуугийн засал хийх галд тэсвэргүй бэлдмэл.			
32141000	- Шилний шаваас, ургамлын иш, мөчир зэргийг залган ургуулахад ашигладаг шаваас, давирхайт цемент, чигжих, шавах зориулалтын бусад бэлдмэл; зураач, барималчийн шаваас		A	
32149000	- Бусад	5%	B10	
3215	Өтгөрмөл эсхүл өтгөрмөл бус, хатуу төлөв байдалтай хэвлэлийн, бичгийн, зургийн бэх болон бусад бэх.			
	- Хэвлэлийн будаг:			
32151100	-- Хар өнгийн	5%	B5	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
32151900	-- Бусад	5%	B5	
32159000	- Бусад	5%	B5	
33-р бүлэг	Эфирийн тос, давирхайн үнэрт охь; үнэртэн, гоо сайхан, ариун цэврийн бэлдмэл			
3301	Терпент эсхүл терпент бус эфирийн тос, түүний бодь ханд болон дан ханд; давирхайн үнэрт охь; тослог давирхайн ханд; тос, хатуурдаг тос, лаванд шингээсэн эфирийн тосны өтгөрмөл (диффузийн болон нэвчүүлэх аргаар гаргасан), эфирийн тосноос терпенийг ялгаруулахад гардаг терпент дайвар бүтээгдэхүүн, эфирийн тосны усан нэрмэл болон усан уусмал.			
	- Жүржийн төрлийн жимсний эфирийн тос:			
33011200	-- Амтат жүржийн	5%	B10	
33011300	-- Нимбэгний	5%	B10	
33011900	-- Бусад	5%	B10	
	- Жүржийн төрлийн жимснийхээс бусад эфирийн тос:			
33012400	-- Чинжүүний гааны (Mentha piperita)	5%	B10	
33012500	-- Бусад гааны	5%	B10	
33012900	-- Бусад	5%	B10	
33013000	- Давирхайн үнэрт охь	5%	B10	
33019000	- Бусад	5%	B10	
3302	Үйлдвэрийн түүхий эд болгон ашигладаг үнэрт бодисын хольц болон нэг эсхүл түүнээс дээш эдгээр бодист суурилсан (спиртийн уусмал орно) үнэрт бодисын хольц; ундааны үйлдвэрлэлд хэрэглэгддэг үнэрт бодист суурилсан бусад бэлдмэл.			
33021000	- Хүнс, ундааны үйлдвэрийн зориулалттай	5%	B10	
33029000	- Бусад	5%	B10	
330300	Үнэртэй ус, ариун цэврийн ус.			
33030010	--- Үнэртэй ус (духи)	5%	B10	
33030020	--- Ариун цэврийн ус	5%	B10	
3304	Гоо сайхны бэлдмэл эсхүл нүүр будалт хийх бэлдмэл, биеийн арьс арчилж, хамгаалах бэлдмэл (эмийн бэлдмэлээс бусад наранд шарах болон нарнаас хамгаалах бэлдмэл орно); гар, хөлийн хумс заслын бэлдмэл.			
33041000	- Уруулын гоо сайхны бэлдмэл	5%	B10	
33042000	- Нүдний гоо сайхны бэлдмэл	5%	B10	
33043000	- Гар, хөлийн хумс заслын бэлдмэл	5%	B10	
	- Бусад:			
33049100	-- Нягтруулсан эсхүл нягтруулаагүй энгэсэг	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
33049900	-- Бусад	5%	B10	
3305	Үс арчлах бэлдмэл.			
33051000	- Шампунь	5%	B10	
33052000	- Үс буржилгах болон шулуутгах бэлдмэл	5%	B10	
33053000	- Үсний лак	5%	B10	
33059000	- Бусад	5%	B10	
3306	Амны хөндий, шүдний ариун цэврийн бэлдмэл, хиймэл шүд бэхжүүлэх нунтаг, шахмал оо; жижиглэн худалдаалах нэг бүрийн боодолтой шүдний мяндсан чигчлүүр.			
33061000	- Шүд цэвэрлэгээний бэлдмэл	5%	B10	
33062000	- Жижиглэн худалдаалах нэг бүрийн боодолтой, шүдний мяндсан чигчлүүр	5%	B10	
33069000	- Бусад	5%	B10	
3307	Сахал хусах үед, хусахын өмнө болон дараа үед хэрэглэх бэлдмэл, биеийн дезодорант, халуун усны бэлдмэл, биеийн үс арилгагч болон бусад газар заагдаагүй үнэртэн, гоо сайхан, ариун цэврийн бэлдмэл; ариутгах шинж чанартай эсхүл чанаргүй, анхилуун үнэртэй буюу үнэргүй, өрөө тасалгаанд анхилуун үнэр оруулагч бэлдмэл.			
33071000	- Сахал хусах үед, хусахын өмнө болон дараа үед хэрэглэх бэлдмэл	5%	B10	
33072000	- Биеийн дезодорант болон биеийн үнэр дарах бэлдмэл	5%	B10	
33073000	- Халуун усны анхилуун үнэртэй давс болон халуун усны бусад бэлдмэл - Өрөө тасалгаанд анхилуун үнэр оруулагч, үнэр дарагч бэлдмэл болон шашин, мөргөлийн ёслолд хэрэглэх анхилуун үнэр гаргагч бэлдмэл.	5%	B10	
33074100	-- Арц, хүж болон шатахдаа анхилуун үнэр гаргагч бусад бэлдмэл	5%	B10	
33074900	-- Бусад	5%	B10	
33079000	- Бусад	5%	B10	
34-р бүлэг	Саван, гадаргуугийн идэвхт органик бодис, угаалгын бэлдмэл, тосолгооны бэлдмэл, хиймэл болон бэлтгэсэн лав, өнгөлгөөний эсхүл цэвэрлэгээний бэлдмэл, лаа болон түүнтэй төстэй зүйлс, баримлын шавар, "шүдний хэвний лав" болон гөлтгөнөд суурилсан шүдний бэлдмэл			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
3401	<p>Саван; саван болгон хэрэглэдэг, цувимал, зүсмэл хэлбэр эсхүл хэвэнд оруулсан, саван агуулсан буюу агуулаагүй гадаргуугийн идэвхт органик бүтээгдэхүүн болон бэлдмэл; саван агуулсан эсхүл агуулаагүй жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан, арьс шир угаах зориулалттай, шингэн эсхүл тосон төлөвтэй гадаргуугийн идэвхт органик бүтээгдэхүүн болон бэлдмэл; саван буюу угаалгын бодисоор нэвчүүлсэн, хучсан эсхүл бүрсэн цаас, хөвөн, эсгий болон нэхээсгүй материал.</p> <p>- Саван болон шахмал, зүсмэл хэлбэр эсхүл хэвэнд оруулсан гадаргуугийн идэвхт органик бүтээгдэхүүн ба бэлдмэл, саван болон гадаргуугийн идэвхт органик бодисоор нэвчүүлсэн, хучсан, бүрсэн цаас, хөвөн, эсгий болон нэхээсгүй материал:</p>			
34011100	-- Гар нүүрийн саван (эмийн бэлдмэлтэй бүтээгдэхүүн орно)	5%	B5	
340119	-- Бусад			
34011910	--- Барааны саван	5%	B5	
34011990	--- Бусад	5%	B5	
34012000	- Бусад хэлбэрийн саван	5%	B5	
34013000	- Саван агуулсан эсхүл агуулаагүй, жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан, шингэн буюу тосон төлөвтэй, арьс угаах зориулалттай, гадаргуугийн идэвхт органик бүтээгдэхүүн болон бэлдмэл	5%	B5	
3402	<p>Гадаргуугийн идэвхт органик бодис (савангаас бусад); Зүйл 34.01-д заагдсанаас бусад, саван агуулсан эсхүл агуулаагүй гадаргуугийн идэвхт бэлдмэл, угаалгын бэлдмэл (туслах чанарын угаалгын бэлдмэл орно) болон цэвэрлэгээний бэлдмэл.</p> <p>- Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан эсхүл савлаагүй, гадаргуугийн идэвхт органик бодис:</p>			
34021100	-- Анионлог	5%	B5	
34021200	-- Катионлог	5%	B5	
34021300	-- Ионы бус	5%	B5	
34021900	-- Бусад	5%	B5	
340220	- Жижиглэн худалдах зориулалтаар савласан бэлдмэл:			
34022010	--- Угаалгын нунтаг	5%	B5	
34022020	--- Шингэн бэлдмэл	5%	B5	
34022090	--- Бусад	5%	B5	
34029000	- Бусад	5%	B5	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
3403	Тосолгооны бэлдмэл (үүнд, зүсэгч багажны зориулалттай тосолж хөргөх бэлдмэл, боолт, эрэг суллах бэлдмэл, зэврэлтийн эсрэг бэлдмэл болон хэв суллах зэрэг тосон дээр суурилсан бэлдмэл орно) болон нэхмэл материал, арьс шир, үслэг арьс эсхүл бусад материалыг тосолж боловсруулах зориулалтын бэлдмэл (гэхдээ жингийн 70 % буюу түүнээс хэсэгт нефтийн тос эсхүл битумжсан эрдсээс гаргаж авсан тос агуулагдаж үндсэн бүрдүүлэгч хэсэг нь болсон байх бэлдмэл орохгүй). - Нефтийн тос эсхүл битумжсан эрдсээс гарган авсан тосыг агуулсан бэлдмэл:			
34031100	-- Нэхмэл материал, арьс шир, үслэг арьс буюу бусад материалыг боловсруулахад зориулагдсан бэлдмэл	5%	B5	
34031900	-- Бусад - Бусад :	5%	B5	
34039100	-- Нэхмэл материал, арьс шир, үслэг арьс буюу бусад материалыг боловсруулахад зориулагдсан бэлдмэл	5%	B5	
34039900	-- Бусад	5%	B5	
3404	Хиймэл болон бэлтгэсэн лав.			
34042000	- Поли(оксиэтилен) (полиэтилен гликоль)-ийн	5%	B5	
34049000	- Бусад	5%	B5	
3405	Гутал, тавилга, шал, тээврийн хэрэгслийн кузов, шил, металлын өнгөлөгч болон тос, цэвэрлэгээний зуурмаг, нунтаг болон тэдгээртэй төстэй, Зүйл 34.04-д заасан лаваас бусад бэлдмэл (эдгээр бэлдмэлийг шингээсэн, хучсан, бүрсэн цаас, хөвөн, эсгий, нэхээсгүй материал, торлог хуванцар, торлог хаймар орно).			
34051000	- Гутал, савхин эдлэл өнгөлөгч, тос болон эдгээртэй төстэй бэлдмэл	5%	B5	
34052000	- Модон тавилга, шал бусад модон эдлэл өнгөлөгч, тос болон эдгээртэй төстэй бэлдмэл	5%	B5	
34053000	- Тээврийн хэрэгслийн кузов өнгөлөгч болон түүнтэй төстэй бэлдмэл (металл өнгөлөгчөөс бусад)	5%	B5	
34054000	- Цэвэрлэгээний зуурмаг, нунтаг болон цэвэрлэгээний бусад бэлдмэл	5%	B5	
34059000	- Бусад	5%	B5	
34060000	Лаа, нарийн лаа болон тэдгээртэй төстэй зүйлс.	5%	B5	
34070000	Баримлын шавар (түүнчлэн хүүхэд зугаацуулах зориулалттай баримлын шавар орно); хавтгай, тах, савх болон тэдгээртэй төстэй хэлбэртэй, жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан бэлдмэл, иж бүрдэл болгосон "шүдний лав" буюу "шүдний хэв авагч"; шүдний эмнэлэгт хэрэглэх гөлтгөнө (шатаасан гипс эсхүл сульфат кальци)-д суурилсан бусад бэлдмэл.	5%	B5	
35-р бүлэг	Уургийн бодис; хувиргасан цардуул; цавуу; фермент.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
3501	Эдэмцэр (казеин), казеинат болон эдэмцрийн бусад уламжлал; эдэмцрийн цавуу.			
35011000	- Эдэмцэр (казеин)	5%	B10	
35019000	- Бусад	5%	B10	
3502	Альбумин, (хуурай жинд тооцсоноор 80%-иас дээш шар сүүний уураг агуулсан хоёр эсхүл түүнээс дээш төрлийн шар сүүний уургаас бүтсэн өтгөрмөл орно), альбуминат болон альбумины бусад уламжлал.			
	- Өндөгний альбумин:			
35021100	-- Хатаасан	5%	B10	
35021900	-- Бусад	5%	B10	
35022000	- Сүүний альбумин (шар сүүний хоёр эсхүл түүнээс дээш тооны уургийн өтгөрмөл орно).	5%	B10	
35029000	- Бусад	5%	B10	
35030000	Гадаргуугийн боловсруулалт хийсэн эсхүл хийгээгүй, өнгө будаг оруулсан буюу оруулаагүй, тэгш өнцөгт (квадрат орно) хуудас хэлбэрийн желатин болон желатины уламжлал; загасны цавуу; Зүйл 35.01-д заасан эдэмцрийн цавуунаас бусад мал амьтны гаралтай бусад цавуу.	5%	B10	
35040000	Пептон болон түүний уламжлал; бусад газар заагдаагүй уургийн бусад бодис болон тэдгээрийн уламжлал; арьс ширний хромжуулсан эсхүл хромжуулаагүй нунтаг.	5%	B10	
3505	Декстрин болон хувиргасан бусад цардуул (жишээ нь: цэлцгийрүүлсэн эсхүл эфиржүүлсэн цардуул); цардуул, декстрин буюу хувиргасан бусад цардуулд суурилсан цавуу.			
35051000	- Декстрин болон хувиргасан цардуул	5%	B10	
35052000	- Цавуу	5%	B10	
3506	Бусад газар заагдаагүй бэлэн цавуу болон цавуулаг бодис; жижиглэн худалдаалах зорилгоор цэвэр жин нь 1 кг-аас ихгүй байхаар савласан цавуу болон цавуулаг зүйлс.			
35061000	- Жижиглэн худалдаалах зорилгоор цэвэр жин нь 1 кг-аас ихгүй байхаар савласан цавуу болон цавуулаг зүйлс	5%	B10	
	- Бусад:			
35069100	-- Зүйл 39.01-39.13-ын полимер эсхүл хаймарт суурилсан цавуулаг зүйлс	5%	B10	
35069900	-- Бусад	5%	B10	
3507	Фермент; бусад газар заагдаагүй ферментийн бэлдмэл.			
35071000	- Реннин (сүү эздүүлэгч фермент), түүний өтгөрмөл	5%	B10	
35079000	- Бусад	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
36-р бүлэг	Тэсрэмтгий бодис; пиротехникийн бүтээгдэхүүн; шүдэнз; шатамхай хайлш; зарим төрлийн шатагч бэлдмэл			
36010000	Дарь, тийрэлтэт түлш.	5%	B10	
36020000	Дарь, тийрэлтэт түлшнээс бусад тэсрэгч бэлдмэл.	5%	B10	
36030000	Гал дамжуулах аюулгүй утас; тэсэлгээний утас; цохилтын эсхүл тэсэлгээний бялтат бүрхүүл; ноцоогуур; цахилгаан тэслүүр.	5%	B10	
3604	Гэрэлтэн шатагч зүйлс, дохионы гэрэлт болон борооны пуужин, аадар эсэргүүцэх, манантай үеийн дохиоллын пуужин, пиротехникийн бусад хэрэгсэл.			
36041000	- Гэрэлтэн шатагч зүйлс	5%	B10	
36049000	- Бусад	5%	B10	
36050000	Шүдэнз (Зүйл 36.04-д заасан пиротехникийн хэрэгслээс бусад).	5%	B10	
3606	Төмөр-цери болон бусад төрөл бүрийн хэлбэрийн пирофор (шатамхай) хайлш; энэ бүлгийн тайлбар 2-т дурьдсан шатамхай материалаар хийсэн бүтээгдэхүүн.			
36061000	- Тамхины асаагуур эсхүл түүнтэй төстэй асаагуурыг дүүргэх, дахин цэнэглэх зориулалттай, 300 см ³ -ээс ихгүй багтаамжийн савтэй шингэн эсхүл шингэрүүлсэн хийн түлш	5%	B10	
36069000	- Бусад	5%	B10	
37-р бүлэг	Гэрэл зургийн эсхүл кино зургийн зориулалттай бараа			
3701	Хавтгай, гэрэл мэдрэмтгий, зураг аваагүй, янз бүрийн материалаар (цаас, картон, даавуунаас бусад) хийсэн гэрэл зургийн хальс, хавтан; түргэн гэрэл зургийн гэрэлд мэдрэмтгий, зураг аваагүй, боодолтой эсхүл боодолгүй хальс.			
37011000	- Рентген зургийн		A	
37012000	- Түргэн зургийн хальс		A	
37013000	- Аль ч тал нь 255 мм-ээс их бусад хавтан ба хальс		A	
	- Бусад:			
37019100	-- Өнгөт гэрэл зургийн (полихром)		A	
37019900	-- Бусад		A	
3702	Цаас, картон, нэхмэлээс бусад материалаар хийсэн гэрэлд мэдрэмтгий, зураг аваагүй гэрэл зургийн хуйлмал хальс; гэрэлд мэдрэмтгий чанартай, зураг аваагүй түргэн зургийн хуйлмал хальс.			
37021000	- Рентген зургийн		A	
	- Өргөн нь 105 мм-ээс ихгүй, нүхлээгүй бусад хальс:			
37023100	-- Өнгөт гэрэл зургийн (полихром)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
37023200	-- Галогент мөнгөний цийдмэгт, бусад		A	
37023900	-- Бусад		A	
	- Өргөн нь 105 мм-ээс их, нүхлээгүй бусад хальс:			
37024100	-- Өргөн нь 610 мм-ээс их, урт нь 200 м-ээс дээш, өнгөт гэрэл зургийн (полихром)		A	
37024200	-- Өргөн нь 610 мм-ээс их, урт нь 200 м-ээс дээш, өнгөт гэрэл зургийнхаас бусад		A	
37024300	-- Өргөн нь 610 мм-ээс их, урт нь 200 м-ээс дээшгүй		A	
37024400	-- Өргөн нь 105 мм-ээс их бөгөөд 610 мм-ээс ихгүй		A	
	- Өнгөт гэрэл зургийн бусад хальс (полихром):			
37025200	-- Өргөн нь 16 мм-ээс ихгүй		A	
37025300	-- Өргөн нь 16 мм-ээс их бөгөөд 35 мм-ээс ихгүй, урт нь 30 м-ээс дээшгүй, диапозитивын зориулалттай		A	
37025400	- Өргөн нь 16 мм-ээс их бөгөөд 35 мм-ээс ихгүй, урт нь 30 м-ээс дээшгүй, диапозитивынхоос бусад		A	
37025500	-- Өргөн нь 16 мм-ээс их бөгөөд 35 мм-ээс ихгүй, урт нь 30 м-ээс дээш		A	
37025600	-- Өргөн нь 35 мм-ээс их		A	
	- Бусад:			
37029600	-- Өргөн нь 35 мм-ээс ихгүй, урт нь 30 м-ээс ихгүй		A	
37029700	-- Өргөн нь 35 мм-ээс ихгүй, урт нь 30 м-ээс их		A	
37029800	-- Өргөн нь 35 мм-ээс их		A	
3703	Гэрэлд мэдрэмтгий, зураг аваагүй гэрэл зургийн цаас, картон, нэхмэл.			
37031000	- Өргөн нь 610 мм-ээс их, хуйлмал		A	
37032000	- Өнгөт гэрэл зургийн, бусад (полихром)		A	
37039000	- Бусад		A	
37040000	Зураг авсан боловч дүрсийг нь угааж тодруулаагүй хавтан, хальс, цаас, картон, нэхмэл.		A	
3705	Кинозургийн хальснаас бусад зураг авсан болон дүрсийг нь угааж тодруулсан гэрэл зургийн хавтан, хальс.			
37051000	- Оффсетоор хувилах зориулалтын		A	
37059000	- Бусад		A	
3706	Дууны замтай буюу замгүй, эсхүл зөвхөн дууны замаас тогтох зураг авсан болон дүрсийг нь угааж тодруулсан кино зургийн хальс.			
37061000	- Өргөн нь 35 мм эсхүл түүнээс дээш		A	
37069000	- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
3707	Гэрэл зургийн зориулалтын химийн бэлдмэл (лак (чий), цавуу, цавуулаг зүйлс болон ижил төстэй бэлдмэлээс бусад); гэрэл зургийн зориулалттай, тун хэмжээгээр савласан эсхүл хэрэглэхэд бэлэн хэлбэрээр жижиглэн худалдаалахаар савласан холимог биш бараа.			
37071000	- Гэрэлд мэдрэмтгий гадаргын цийдмэг (эмульс)		A	
37079000	- Бусад		A	
38-р бүлэг	Төрөл бүрийн химийн бүтээгдэхүүн			
3801	Хиймэл бал чулуу; коллоид эсхүл хагас коллоид бал чулуу; бал чулуу буюу нүүрстөрөгчид суурилсан, зуурмаг, гулдмай, хавтан эсхүл хагас боловсруулалтын хэлбэртэй бэлдмэл.			
38011000	- Хиймэл бал чулуу		A	
38012000	- Коллоид эсхүл хагас коллоид бал чулуу		A	
38013000	- Электродын зориулалттай нүүрстөрөгчийн зуурмаг болон зуух доторлох зориулалттай бусад зуурмаг		A	
38019000	- Бусад	5%	B10	
3802	Идэвхжүүлсэн нүүрс; идэвхжүүлсэн байгалийн эрдэс бүтээгдэхүүнүүд; амьтны гаралтай хөө (боловсруулсан хөө орно).			
38021000	- Идэвхжүүлсэн нүүрс		R	г
38029000	- Бусад		R	г
38030000	Цэвэршүүлсэн эсхүл цэвэршүүлээгүй талл тос.		A	
38040000	Модны зутангийн үйлдвэрлэлээс гардаг, өтгөрүүлсэн эсхүл өтгөрүүлээгүй, саахаргүйжүүлсэн буюу химийн боловсруулалт хийсэн үнсэн шүлт (лигниний сульфонат орно, гэхдээ Зүйл 38.03-т заасан талл тос орохгүй).		A	
3805	Шилмүүст мод нэрэх эсхүл бусад аргаар боловсруулах явцад гарсан мод буюу сульфитын шингэн давирхай болон бусад терпент тос; боловсруулаагүй депентен; сульфитын шингэн давирхай болон боловсруулаагүй бусад парацимол; альфатерпинеолыг гол найрлага болгон агуулсан нарсны тос.			
38051000	- Мод болон сульфатын шингэн тосны давирхай		A	
38059000	- Бусад		A	
3806	Жилий болон давирхайн хүчил, түүний уламжлал; жилийн спирт болон жилийн тос; боловсруулалтаас ялгарсан нунжгай давирхай.			
38061000	- Жилий болон давирхайн хүчил	5%	B10	
38062000	- Жилий эсхүл давирхайн хүчлийн давс, жилий буюу давирхайн хүчлийн уламжлалын давс (жилийн аддуктийн давснаас бусад)	5%	B10	
38063000	- Нийлмэл эфирийн давирхай	5%	B5	
38069000	- Бусад	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
38070000	Модны давирхай; модны давирхайн тос; модны креозот; модны нафта; ургамлын шимэлдэг; шар айрагны шимэлдэг болон жилий, давирхайн хүчил эсхүл ургамлын шимэлдэг дээр суурилсан тэдгээртэй төстэй бэлдмэл.		A	
3808	Жижиглэн худалдаалах хэлбэр савлагаатай, эсхүл бэлэн бэлдмэл, бүтээгдэхүүний байдалтай (жишээ нь: хүхэрт тууз, дэн болон лаа, ялааны наалддаг цаас) хортон шавьж устгагч, мэрэгч устгагч, мөөгөнцөр устгагч, шарилж устгагч, тариалангийн хортон, өвчний эсрэг бүтээгдэхүүн болон ургамлын өсөлт зохицуулагч, ариутгагч, халдваргүйжүүлэгч бэлдмэл болон түүнтэй төстэй бүтээгдэхүүн.			
38085000	- Энэ бүлгийн Мөрийн тайлбар 1-д заасан бараа - Бусад:		A	
38089100	-- Инсектицид (хортон шавьж устгагч)		A	
38089200	-- Фунгицид (мөөгөнцөр устгагч)		A	
38089300	-- Шарилж устгагч (гербицид), тариалангийн хортон, өвчний эсрэг бүтээгдэхүүн болон ургамлын өсөлт зохицуулагч бэлдмэл		A	
38089400	-- Ариутгагч, халдваргүйжүүлэгч бэлдмэл		A	
38089900	-- Бусад	5%	B10	
3809	Нэхмэл, цаас, арьс ширний болон тэдгээртэй төстэй үйлдвэрлэлд хэрэглэх, бусад газар заагдаагүй, гүйцээн боловсруулах бодис, бэлдмэл, будаг хурдан хатаагч эсхүл тогтоогч бодис болон бусад бүтээгдэхүүн, бэлдмэл (жишээ нь: боловсруулах болон хордуулан цэвэрлэх бодис).			
38091000	- Цардуулаг бодис дээр суурилсан - Бусад:		A	
38099100	-- Нэхмэл эсхүл түүнтэй төстэй үйлдвэрлэлийн зориулалттай	5%	B10	
38099200	-- Цаас эсхүл түүнтэй төстэй үйлдвэрлэлийн зориулалттай	5%	B10	
38099300	-- Арьс шир эсхүл түүнтэй төстэй үйлдвэрлэлийн зориулалттай	5%	B10	
3810	Металлын гадаргууг идүүлж цэвэрлэх бэлдмэл; өндөр нам хэмийн гагнуурын зориулалтын флюс болон туслах бэлдмэл; металл болон бусад материал агуулсан гагнуурын нунтаг болон зуурмаг; гагнуурын электрод эсхүл савх хийхэд гол буюу давхарга болгон хэрэглэх бэлдмэл.			
38101000	- Металлын гадаргууг идүүлж цэвэрлэх бэлдмэл; металл болон бусад бодис агуулсан өндөр, нам хэмийн гагнуурын зориулалттай төрөл бүрийн нунтаг, зуурмаг	5%	B10	
38109000	- Бусад	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
3811	Тэсрэлтээс хамгаалах, исэлдэлтийг сааруулах, нунжгайрлыг бууруулах, зууралдамтгай чанарыг ихэсгэгч, зэврэлтээс хамгаалах бэлдмэл болон эрдэс тос (газолин орно), түүнтэй адил зориулалтаар хэрэглэх бусад шингэнд хольдог нэмэлт бэлдмэл. - Тэсрэлтээс хамгаалагч:			
38111100	-- Хар тугалганы нэгдэлд суурилсан бэлдмэл	5%	B10	
38111900	-- Бусад - Тосолгоонд нэмэх бодис:	5%	B10	
38112100	-- Нефтийн тос болон битумжсан эрдсээс гаргаж авсан тос агуулсан	5%	B10	
38112900	-- Бусад		R	г
38119000	- Бусад		R	г
3812	Хаймрын нунжгайрлыг хурдасгагч бодис; бусад газар заагдаагүй, хаймар эсхүл хуванцрыг зөөлрүүлэгч нэгдэл; исэлдэлтээс хамгаалах бэлдмэл болон хаймар буюу хуванцрыг тогтворжуулагч бусад нэгдэл.			
38121000	- Хаймрын нунжгайрлыг хурдасгагч	5%	B10	
38122000	- Хаймар эсхүл хуванцрыг зөөлрүүлэгч нэгдэл	5%	B10	
38123000	- Исэлдэлтээс хамгаалах бэлдмэл болон хаймар эсхүл хуванцрыг тогтворжуулагч бусад нэгдэл	5%	B10	
38130000	Гал унтраагч бэлдмэл болон гал унтраагчийн цэнэг; гал унтраагч цэнэгтэй гранат.		A	
38140000	Бусад газар заагдаагүй органик нийлмэл уусгагч болон шингэрүүлэгч; будаг буюу лак арилгагч.	5%	B10	
3815	Бусад газар заагдаагүй, урвал өдөөгч, урвал хурдасгагч болон катализаторын бэлдмэл. - Зөөгчтэй катализатор:			
38151100	-- Никель эсхүл түүний нэгдлийн		A	
38151200	-- үнэт металл эсхүл нэгдлүүдийн		A	
38151900	-- Бусад	5%	B10	
38159000	- Бусад	5%	B10	
38160000	Галд тэсвэртэй цемент, зуурмаг, бетон болон бусад ижил төст бүтээгдэхүүн (Зүйл 38.01-д заагдсан бүтээгдэхүүнээс бусад).	5%	B10	
38170000	Холимог алкилбензол болон холимог алкилнафталин (Зүйл 27.07 эсхүл 29.02-т зааснаас бусад).	5%	B10	
38180000	Электроникт хэрэглэх зориулалтын дугуй эсхүл ялтас, түүнтэй төстэй хэлбэрийн, шингээсэн химийн элемент; электроникийн зориулалттай шингээсэн химийн нэгдэл.		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
38190000	Жингийн 70%-иас бага хэмжээний нефтийн тос эсхүл битумжсан эрдсээс гаргаж авсан тос эсхүл битумжсан эрдсээс гаргаж авсан тос агуулсан эсхүл агуулаагүй тоормосын шингэн болон шингэн дамжуулгад хэрэглэдэг бусад шингэн.		A	
38200000	Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл болон мөсгүйжүүлэгч шингэн.	5%	B10	
38210000	Бичил биет (вирус болон түүнтэй төстэй зүйлс орно), эсхүл ургамал, хүн, мал амьтны эсийг өсгөвөрлөх, өсөлтийг нь дэмжихэд зориулан бэлтгэсэн тэжээлт орчин.		R	r
38220000	Оношлогоо буюу лабораторийн урвалж (арласан), Зүйл 30.02 эсхүл 30.06-д зааснаас бусад оношлогоо буюу лабораторийн бэлдмэл урвалж (арласан буюу арлаагүй); "найрлагын стандартчилсан загвар".	5%	B10	
3823	Үйлдвэрлэлийн аргаар гаргасан монокарбоксил тосны хүчил; рафинацийн хүчиллэг тос; үйлдвэрлэлийн аргаар гаргасан тосон спирт. - Үйлдвэрлэлийн аргаар гаргасан монокарбоксил тосны хүчил; рафинацийн хүчиллэг тос:			
38231100	-- Стеарины хүчил		R	r
38231200	-- Олейний хүчил		R	r
38231300	-- Талл тосны хүчил		R	r
38231900	-- Бусад		R	r
38237000	- Үйлдвэрлэлийн аргаар гаргасан тосон спирт		R	r
3824	Цутгамлын хэв эсхүл тольт хийх зориулалтын холбогч бэлдмэл; химийн буюу түүнтэй төстэй үйлдвэрийн бусад газар заагдаагүй бүтээгдэхүүн болон бэлдмэл (байгалийн гаралтай бүтээгдэхүүний хольц агуулсан бүтээгдэхүүн орно).			
38241000	- Цутгамлын хэв эсхүл гол, тольт хийх зориулалтын холбогч бэлдмэл	5%	B10	
38243000	- Металлын холбогч агуулсан болон хамтад нь хольсон, шахаж бөөгнөрүүлээгүй металлын карбид	5%	B10	
38244000	- Цемент, зуурмаг, бетоны нэмэлт материал		A	
38245000	- Галд тэсвэргүй зуурмаг, бетон		A	
38246000	- Мөр 2905.44-д зааснаас бусад сорбитол - Метан, этан эсхүл пропаны галогенжуулсан уламжлал агуулсан хольц:		R	r
38247100	-- Хлорфторт нүүрсустөрөгч (HCFC), перфторт нүүрсустөрөгч (PFC), эсхүл фторт нүүрсустөрөгч (HFC) агуулсан буюу агуулаагүй хлорфторт нүүрсустөрөгчүүд (CFC)		R	r
38247200	-- Бромтхлордифторметан, бромтрифторметан эсхүл дибромтетрафторэтан агуулсан	5%	B10	
38247300	-- Бромфторт нүүрсустөрөгч (HBFC) агуулсан		R	r

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
38247400	-- Перфторт нүүрстөрөгч (PFC) буюу фторт нүүрсустөрөгч (HFC) агуулсан эсхүл агуулаагүй, гэхдээ хлорт фторт нүүрстөрөгч (CFC) агуулаагүй, хлорт фторт нүүрсустөрөгчийг (HCFC) агуулсан		R	г
38247500	-- Тетрахлоридийн нүүрстөрөгч агуулсан	5%	B10	
38247600	-- 1,1,1-трихлорэтан (метил хлороформ) агуулсан	5%	B10	
38247700	-- Бромт метан (метил бромид) эсхүл бромт хлорт метан агуулсан	5%	B10	
38247800	-- Перфторт нүүрстөрөгч (PFC) эсхүл фторт нүүрсустөрөгч (HFC) агуулсан боловч хлортфторт нүүрстөрөгч (CFCs) буюу хлорт фторт нүүрсустөрөгч (HCFC) агуулаагүй		R	г
38247900	-- Бусад - Оксиран (этилений исэл), полибромжуулсан бифенилүүд (PBV), полихлоржуулсан бифенилүүд (PCV), полихлоржуулсан терфенилүүд (PCT) буюу трис (2,3-дибромпропил) фосфат агуулсан хольц болон бэлдмэл:		R	г
38248100	-- Оксиран (этилений исэл) агуулсан	5%	B10	
38248200	-- Полихлоржуулсан бифенилүүд (PCV), полихлоржуулсан терфенилүүд (PCT) эсхүл полибромжуулсан бифенилүүд (PBV) агуулсан		R	г
38248300	-- Трис (2,3-дибромпропил) фосфат агуулсан	5%	B10	
38249000	- Бусад		R	г
3825	Химийн эсхүл түүнтэй төстэй үйлдвэрийн бусад газар заагдаагүй хаягдал бүтээгдэхүүн; хотын хог хаягдал; бохир ус; энэ бүлгийн тайлбар 6-д заасан бусад хаягдал.			
38251000	- Хотын хог хаягдал		X	
38252000	- Бохир ус		X	
38253000	- Эмнэлгийн хаягдал - Хаягдал органик уусгагч:		X	
38254100	-- Галогенжуулсан		X	
38254900	-- Бусад		X	
38255000	- Металл цэвэрлэх уусмал, гидравлик шингэн, тоормосны шингэн болон хөлдөлтийн эсрэг шингэний хаягдал - Химийн эсхүл түүнтэй төстэй үйлдвэрийн бусад хаягдал:		X	
38256100	-- Гол төлөв органик бүрдүүлэгч хэсэг агуулсан		X	
38256900	-- Бусад		X	
38259000	- Бусад		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
38260000	Нефтийн тос эсхүл битумжсан эрдсээс гарган авсан тосыг жингийн 70%-иас бага хэсэгт агуулсан, эсхүл агуулаагүй биодизель болон биодизелийн холимог.	5%	B10	
VII ХЭСЭГ	ХУВАНЦАР БОЛОН ТҮҮГЭЭР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС; ХАЙМАР (КАУЧУК) БОЛОН ТҮҮГЭЭР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС			
39-р бүлэг	Хуванцар болон түүгээр хийсэн зүйлс			
3901	Анхдагч төлөвт байгаа этилений полимер.			
39011000	- 0.94-өөс бага хувийн жинтэй полиэтилен	5%	B10	
39012000	- 0.94 эсхүл түүнээс их хувийн жинтэй полиэтилен	5%	B10	
39013000	- Этилен-винилийн ацетатын хам-полимер	5%	B10	
39019000	- Бусад	5%	B10	
3902	Анхдагч төлөвт байгаа пропилены эсхүл бусад олефиний полимер.			
39021000	- Полипропилен	5%	B10	
39022000	- Полиизобутилен	5%	B10	
39023000	- Пропилений хам-полимер	5%	B10	
39029000	- Бусад	5%	B10	
3903	Анхдагч төлөвт байгаа стиролын полимер.			
	- Полистирол:			
39031100	-- Тэлдэг	5%	B10	
39031900	-- Бусад	5%	B10	
39032000	- Стирол-акрилонитрил (SAN)-ын хам-полимер	5%	B10	
39033000	- Акрилнитрил-бутадиен-стирол (ABS)-ын хам-полимер	5%	B10	
39039000	- Бусад	5%	B15	
3904	Анхдагч төлөвт байгаа винилхлорид эсхүл галогенжуулсан бусад олефинуудын полимер.			
39041000	- Бусад бодистой холиогүй поли(винил хлорид) - Бусад поли(винил хлорид):	5%	B10	
39042100	-- Уядуулаагүй	5%	B10	
39042200	-- Уядуулсан	5%	B10	
39043000	- Винилхлорид-винилацетатын хам-полимер	5%	B10	
39044000	- Винилхлоридын бусад хам-полимер	5%	B10	
39045000	- Винилиденхлоридын полимер - Фторполимер:	5%	B10	
39046100	-- Политетрафторэтилен	5%	B10	
39046900	-- Бусад	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
39049000	- Бусад	5%	B10	
3905	Анхдагч төлөвт байгаа винилацетат болон винилийн бусад нийлмэл эфирийн полимер; анхдагч төлөвт байгаа винилийн бусад полимер.			
	- Поли(винил ацетат):			
39051200	-- Усан орчны булинга (дисперс)	5%	B10	
39051900	-- Бусад	5%	B15	
	- Винилацетатын хам-полимер:			
39052100	-- Усан орчны булинга (дисперс)	5%	B10	
39052900	-- Бусад	5%	B15	
39053000	- Задраагүй ацетат бүлэг агуулсан эсхүл агуулаагүй поли(винилийн спирт)	5%	B10	
	- Бусад:			
39059100	-- Хам-полимер	5%	B10	
39059900	-- Бусад	5%	B15	
3906	Анхдагч төлөвт байгаа акрилийн полимер.			
39061000	- Поли(метил метакрилат)	5%	B10	
39069000	- Бусад	5%	B10	
3907	Анхдагч төлөвт байгаа полиацетал, бусад полиэфир болон эпоксидийн давирхай; анхдагч төлөвт байгаа поликарбонат, алкидийн давирхай, полиаллилийн нийлмэл эфир болон бусад нийлмэл полиэфир.			
39071000	- Полиацетал	5%	B10	
39072000	- Бусад энгийн полиэфир	5%	B10	
39073000	- Эпоксидийн давирхай	5%	B10	
39074000	- Поликарбонат	5%	B10	
39075000	- Алкидийн давирхай	5%	B10	
39076000	- Поли(этилен терефталат)	5%	B10	
39077000	- Поли (лактикийн хүчил)	5%	B10	
	- Бусад нийлмэл полиэфир:			
39079100	-- Ханаагүй	5%	B10	
39079900	-- Бусад	5%	B10	
3908	Анхдагч төлөвт байгаа полиамид.			
39081000	- Полиамид-6, -11, -12, -6,6, -6,9, -6,10 эсхүл -6,12	5%	B10	
39089000	- Бусад	5%	B10	
3909	Анхдагч төлөвт байгаа амины давирхай, фенолын давирхай болон полиуретан.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
39091000	- Шээгийн давирхай, тио-шээгийн давирхай	5%	B10	
39092000	- Меламины давирхай	5%	B10	
39093000	- Бусад амины давирхай	5%	B10	
39094000	- Фенолын давирхай	5%	B10	
39095000	- Полиуретан	5%	B10	
39100000	Анхдагч төлөвт байгаа силикон.	5%	B10	
3911	Анхдагч төлөвт байгаа нефтийн давирхай, кумарон-индений давирхай, политерпен, полисульфид, полисульфон болон бусад газар заагдаагүй энэ бүлгийн тайлбарын 3-т дурьдсан, бусад бүтээгдэхүүн.			
39111000	- Нефтийн давирхай, кумароны давирхай, индений давирхай эсхүл кумарон-индений давирхай болон политерпен	5%	B10	
39119000	- Бусад	5%	B10	
3912	Анхдагч төлөвт байгаа, бусад газар заагдаагүй целлюлоз болон түүний химийн уламжлал.			
	- Целлюлозын ацетат:			
39121100	-- Уядуулаагүй	5%	B10	
39121200	-- Уядуулсан	5%	B10	
39122000	- Целлюлозын нитрат (үүнд коллоди орно)	5%	B10	
	- Целлюлозын энгийн эфир:			
39123100	-- Карбоксиметилцеллюлоз болон түүний давс	5%	B10	
39123900	-- Бусад	5%	B10	
39129000	- Бусад	5%	B10	
3913	Анхдагч төлөвт байгаа, бусад газар заагдаагүй байгалийн полимер (жишээ нь: алгиний (замгийн) хүчил) болон химийн хувиргалттай байгалийн полимер (жишээ нь: хатууруулсан протеин, байгалийн хаймрын химийн уламжлал г.м).			
39131000	- Алгиний (замгийн) хүчил, түүний давс болон нийлмэл эфир	5%	B10	
39139000	- Бусад	5%	B15	
39140000	Анхдагч төлөвт байгаа, Зүйл 39.01-39.13-д дурьдсан полимерт суурилсан ион солилцогч.	5%	B10	
3915	Хуванцрын хаягдал, захлаас, өөдөс.			
39151000	- Этилений полимерийн		R	r
39152000	- Стиролын полимерийн		R	r
39153000	- Винилхлоридын полимерийн		R	r
39159000	- Бусад хуванцрын		R	r

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
3916	Гадаргуугийн боловсруулалт хийгдсэн эсхүл хийгдээгүй, гэхдээ бусад аргаар боловсруулаагүй, гулдмай, савх хэлбэрт болон хэлбэржүүлсэн хуванцар ба 1 мм-ээс илүү хөндлөн огтлол бүхий хуванцар дан мяндас.			
39161000	- Этилений полимерийн	5%	B10	
39162000	- Винилхлоридын полимерийн	5%	B10	
39169000	- Бусад хуванцрын	5%	B10	
3917	Хуванцар гуурс, хоолой, шланг, тэдгээрийн холбоос (жишээлбэл: муфт, тахир болон нударган холбоос).			
39171000	- Хатууруулсан уураг, целлюлоз материалаар хийсэн хиймэл өлөн (хиам, зайдасны хальс) - Хатуу гуурс, хоолой, шланг:		A	
39172100	-- Этилений полимерийн	5%	B10	
39172200	-- Пропилений полимерийн	5%	B10	
39172300	-- Винилхлоридын полимерийн	5%	B10	
39172900	-- Бусад хуванцрын - Бусад гуурс, хоолой, шланг:	5%	B10	
39173100	-- Хагаралтын хамгийн бага даралт нь 27.6 МПа байх уян гуурс, хоолой, шланг	5%	B10	
39173200	-- Бусад, тоноггүй, бэхжүүлээгүй эсхүл бусад материалтай хослуулаагүй	5%	B10	
39173300	-- Бусад, тоногтой, бэхжүүлээгүй эсхүл бусад материалтай хослуулаагүй	5%	B10	
39173900	-- Бусад	5%	B10	
39174000	- Тоног	5%	B10	
3918	Хуйлаастай эсхүл хавтгай хэлбэрийн, өөрөө наалддаг буюу наалддаггүй, хуванцар шалны бүрээс; энэ бүлгийн тайлбар 9-д тодорхойлогдсон, хана, таазны хуванцар бүрээс.			
39181000	- Винилхлоридын полимерийн	5%	B10	
39189000	- Бусад хуванцрын	5%	B15	
3919	Хуйлсан эсхүл хуйлаагүй, өөрөө наалддаг хавтан, хуудас, хальс, ялтас, тууз болон бусад хавтгай хэлбэртэй хуванцар.			
39191000	- 20 см-ээс илүүгүй өргөнтэй хуйлсан		A	
39199000	- Бусад		A	
3920	Бэхжүүлээгүй, үелүүлж давхарлаагүй, бусад материалаар арлаж хослоогүй, торлог бус хуванцраар хийсэн бусад хавтан, хуудас, хальс, ялтас, тууз.			
39201000	- Этилений полимерийн	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
39202000	- Пропилений полимерийн	5%	B10	
39203000	- Стиролын полимерийн	5%	B10	
	- Винилхлоридын полимерийн:			
39204300	-- Жингийн 6 %-иас багагүй хэсэгт уян хуванцар агуулсан	5%	B10	
39204900	-- Бусад	5%	B15	
	- Акрилийн полимерийн:			
39205100	-- Поли(метил метакрилат)-ын	5%	B10	
39205900	-- Бусад	5%	B15	
	- Поликарбонат, алкидын давирхай, полиаллилийн нийлмэл эфир буюу бусад полиэфирийн:			
39206100	-- Поликарбонатын	5%	B10	
39206200	-- Поли(этилен терефталат)-ын	5%	B10	
39206300	-- Ханаагүй полиэфирийн	5%	B10	
39206900	-- Бусад полиэфирийн	5%	B10	
	- Целлюлозын болон түүний химийн уламжлалын:			
39207100	-- Цэвэрлэсэн целлюлозын	5%	B10	
39207300	-- Целлюлозын ацетатын	5%	B10	
39207900	-- Целлюлозын бусад уламжлалын	5%	B10	
	- Бусад хуванцрын:			
39209100	-- Поли(винил бутирал)-ын	5%	B10	
39209200	-- Полиамидын	5%	B10	
39209300	-- Амины давирхайн	5%	B10	
39209400	-- Фенолын давирхайн	5%	B10	
39209900	-- Бусад хуванцрын	5%	B10	
3921	Хуванцраар хийсэн бусад хавтан, хуудас, хальс, фольга болон тууз.			
	- Торлог хуванцар:			
39211100	-- Стиролын полимерийн	5%	B10	
39211200	-- Винилхлоридын полимерийн	5%	B10	
39211300	-- Полиуретаны	5%	B10	
39211400	-- Цэвэрлэсэн целлюлозын	5%	B10	
39211900	-- Бусад хуванцрын	5%	B10	
39219000	- Бусад	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
3922	Хуванцар ванн, босоо шүршүүрт ванн, угаагуур, тосгуур, биде, жорлон, жорлонгийн суултуур болон таг, жорлонгийн усны сав болон тэдгээртэй төстэй сантехникийн зориулалттай зүйлс.			
39221000	- Ванн, босоо шүршүүрт ванн, угаагуур болон тосгуур		A	
39222000	- Жорлонгийн суултуур болон таг		A	
39229000	- Бусад		A	
3923	Хуванцраар хийсэн, барааг зөөвөрлөхөд эсхүл савлаж бооход зориулагдсан бүтээгдэхүүн; хуванцар бөглөө, таглаа болон бусад хаалт.			
39231000	- Хайрцаг, сав, сагс болон тэдгээртэй адил төстэй эдлэл - Шуудай болон уут (үүнд конус хэлбэртэй орно):		A	
39232100	-- Этилений полимерийн		A	
39232900	-- Бусад хуванцрын		A	
39233000	- Морин лонх, ердийн лонх, дашмаг, бортого болон тэдгээртэй адил төстэй эдлэл	5%	B5	
39234000	- Дамар болон түүнтэй адил төстэй эдлэл	5%	B5	
39235000	- Бөглөө, таглаа, бусад хаалт	5%	B10	
39239000	- Бусад	5%	B15	
3924	Хоол, гал тогоо, бусад гэр ахуйн хуванцар эдлэл болон эрүүл ахуйн эсхүл ариун цэврийн өрөөний хуванцар эдлэл.			
39241000	- Хоол, гал тогооны хуванцар эдлэл		A	
39249000	- Бусад	5%	B10	
3925	Барилгын зориулалттай, бусад газар заагдаагүй хуванцар зүйлс.			
39251000	- 300 л-ээс дээш багтаамжтай нөөцлүүр, ган, чан болон тэдгээртэй адил төстэй сав	5%	B10	
392520	- Хаалга, цонх болон тэдгээрийн хүрээ, хаалганы босго:			
39252010	--- Хаалга		X	
39252020	--- Цонх		X	
39252030	--- Хаалга, цонхны хүрээ, хаалганы босго	5%	B15	
39253000	- Хаалт, эвхэгддэг хөшиг (түүнчлэн жалюз орно) болон тэдгээртэй адил төстэй эдлэл, тэдгээрийн эд хэсэг	5%	B15	
39259000	- Бусад	5%	B15	
3926	Хуванцраар хийсэн бусад эдлэл болон Зүйл 39.01-39.14-д заасан бусад материалаар хийсэн эдлэл.			
39261000	- Албан өрөө, сургуулийн зориулалттай эдлэл	5%	B10	
39262000	- Хувцсанд хэрэглэдэг зүйлс (таван хурууны бээлий, эрхий хуруутай болон хуруугүй бээлий орно)	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
39263000	- Тавилга, автомашины зориулалттай тоног хэрэгсэл эсхүл тэдгээртэй адил төстэй зүйлс	5%	B10	
39264000	- Баримал болон чимэглэлийн бусад зүйлс	5%	B10	
39269000	- Бусад		A	
40-р бүлэг	Хаймар (каучук) болон түүгээр хийсэн зүйлс			
4001	Анхдагч төлөвт байгаа болон хавтан, хуудас, туузан хэлбэртэй байгалийн хаймар (каучук), балат, гутта-перч, гваюл, чикл болон тэдгээртэй төстэй байгалийн нунжгай.			
40011000	- Урьдчилан хүхэржүүлсэн эсхүл хүхэржүүлээгүй байгалийн хаймар латекс - Бусад хэлбэрийн байгалийн хаймар:	5%	B10	
40012100	-- Утаж боловсруулсан хуудас	5%	B10	
40012200	-- Техникийн хувьд жишиг тогтоосон байгалийн хаймар (TSNR)	5%	B10	
40012900	-- Бусад	5%	B10	
40013000	- Балат, гутта-перч, гваюл, чикл болон тэдгээртэй төстэй байгалийн нунжгай	5%	B10	
4002	Анхдагч төлөвт байгаа эсхүл хавтан, хуудас, тууз хэлбэртэй нийлэг хаймар, ургамал, амьтны тосноос гаргасан фактис; Зүйл 40.01-ийн аль нэг бүтээгдэхүүнийг энэ зүйлийн аль нэг бүтээгдэхүүнтэй хольсон, анхдагч төлөвт байгаа эсхүл хавтан, хуудас, тууз хэлбэртэй хольц. - Стирен-бутадиений хаймар (SBR); карбоксилжуулсан стирен-бутадиений хаймар (XSBR):			
40021100	-- Латекс	5%	B10	
40021900	-- Бусад	5%	B10	
40022000	- Бутадиений хаймар (BR)	5%	B10	
	- Изобутен-изопрен (бутил)-ий хаймар (IIR); гало-изобутен-изопрений хаймар (CIIR буюу BIIR):			
40023100	-- Изобутен-изопрен (бутил)-ий хаймар (IIR)	5%	B10	
40023900	-- Бусад	5%	B10	
	- Хлоропрен (хлорбутадиен)-ий хаймар (CR):			
40024100	-- Латекс	5%	B10	
40024900	-- Бусад	5%	B10	
	- Акрилнитрил-бутадиений хаймар (NBR):			
40025100	-- Латекс	5%	B10	
40025900	-- Бусад	5%	B10	
40026000	- Изопрений хаймар (IR)	5%	B10	
40027000	- Этилен-пропилен-сэлгэмэл бус диений хаймар (EPDM)	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
40028000	- Зүйл 40.01-ийн аль нэг бүтээгдэхүүнийг энэ зүйлийн аль нэг бүтээгдэхүүнтэй хольсон хольц - Бусад:	5%	B10	
40029100	-- Латекс	5%	B10	
40029900	-- Бусад	5%	B10	
40030000	Анхдагч төлөвт байгаа эсхүл хавтан, хуудас, туузан хэлбэртэй дахин боловсруулсан хаймар.	5%	B10	
400400	Хаягдал, гологдол, өөдөс хаймар (хатуу хаймар орохгүй), тэдгээрээс гарган авсан нунтаг болон үрэл хаймар.			
40040010	--- Хаягдал дугуй		X	
40040090	--- Бусад хаягдал		X	
4005	Анхдагч төлөвт байгаа эсхүл хавтан, хуудас, туузан хэлбэртэй, хүхэржүүлээгүй, нэмэлт хольцтой хаймар.			
40051000	- Хөө, цахиурын нэмэлт хольцтой	5%	B5	
40052000	- Уусмал; Мөр 4005.10-т зааснаас бусад булинга (дисперс) - Бусад:	5%	B5	
40059100	-- Хавтан, хуудас болон туузан	5%	B5	
40059900	-- Бусад	5%	B5	
4006	Хүхэржүүлээгүй хаймраар хийсэн бусад хэлбэрийн (савх, хоолой, хэлбэржүүлсэн хаймар г.м) эдлэл, хэрэгсэл (зээрэнцэг, цагираг г.м).			
40061000	- Хаймар дугуйг сэргээн засахад зориулсан товгор гадаргуут тууз		A	
40069000	- Бусад	5%	B10	
40070000	Хүхэржүүлсэн хаймран утас, томсон утас.	5%	B10	
4008	Хатуу хаймраас бусад, хүхэржүүлсэн хаймраар хийсэн хэлбэржүүлсэн бүтээгдэхүүн эсхүл хавтан, хуудас, тууз, савх. - Торлог хаймраар хийсэн:			
40081100	-- Хавтан, хуудас, тууз	5%	B10	
40081900	-- Бусад - Торлог бус хаймраар хийсэн:	5%	B10	
40082100	-- Хавтан, хуудас, тууз	5%	B10	
40082900	-- Бусад	5%	B10	
4009	Нэмэлт туслах хэрэгсэлтэй (жишээ нь: холбоос, тахир холбоос болон нударган холбоос) эсхүл хэрэгсэлгүй, хатуу хаймраас бусад хүхэржүүлсэн хаймраар хийсэн нарийн, бүдүүн хоолой болон шланг.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Бэхжүүлээгүй буюу өөр аргаар бусад материалаар чанаржуулаагүй:			
40091100	-- Нэмэлт хэрэгсэлгүй	5%	B10	
40091200	-- Нэмэлт хэрэгсэлтэй	5%	B10	
	- Зөвхөн металлаар бэхжүүлсэн эсхүл өөр аргаар чанаржуулсан:			
40092100	-- Нэмэлт хэрэгсэлгүй	5%	B10	
40092200	-- Нэмэлт хэрэгсэлтэй	5%	B10	
	- Зөвхөн нэхмэлийн материалаар бэхжүүлсэн буюу өөр аргаар чанаржуулсан:			
40093100	-- Нэмэлт хэрэгсэлгүй	5%	B10	
40093200	-- Нэмэлт хэрэгсэлтэй	5%	B10	
	- Бусад материалаар бэхжүүлсэн эсхүл өөр аргаар чанаржуулсан:			
40094100	-- Нэмэлт хэрэгсэлгүй	5%	B10	
40094200	-- Нэмэлт хэрэгсэлтэй	5%	B10	
4010	Хүхэржүүлсэн хаймраар хийсэн, дамжуулагч эсхүл зөөгч цувуур (конвейер)-ын тууз, бүслүүр (ремень).			
	- Зөөгч цувуур(конвейер)-ын тууз, бүслүүр (ремень):			
40101100	-- Зөвхөн металлаар бэхжүүлсэн		A	
40101200	-- Зөвхөн нэхмэл материалаар бэхжүүлсэн		A	
40101900	-- Бусад		A	
	- Дамжуургын тууз эсхүл бүслүүр:			
40103100	-- Трапец хэлбэрийн хөндлөн огтлолтой (V-хэлбэрийн тууз), V-хээтэй, гадна хүрээнийх нь урт нь 60 см-ээс их боловч 180 см-ээс ихгүй байх дамжуургын битүү тууз		A	
40103200	-- Трапец хэлбэрийн хөндлөн огтлолтой (V-хэлбэрийн), V-хээтэйгээс бусад, гадна хүрээнийх нь урт нь 60 см-ээс их боловч 180 см-ээс ихгүй байх дамжуургын битүү тууз		A	
40103300	-- Трапец хэлбэрийн хөндлөн огтлолтой (V-хэлбэрийн), V-хээтэй, гадна хүрээнийх нь урт нь 180 см-ээс их боловч 240 см-ээс ихгүй байх дамжуургын битүү тууз		A	
40103400	-- Трапец хэлбэрийн хөндлөн огтлолтой (V-хэлбэрийн), V-хээтэйгээс бусад, гадна хүрээнийх нь урт нь 180 см-ээс их боловч 240 см-ээс ихгүй байх дамжуургын битүү тууз		A	
40103500	-- Гадна хүрээнийх нь урт нь 60 см-ээс их боловч 150 см-ээс ихгүй байх битүү синхрон тууз		A	
40103600	-- Гадна хүрээнийх нь урт нь 150 см-ээс их боловч 198 см-ээс ихгүй байх битүү синхрон тууз		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
40103900	-- Бусад	5%	B10	
4011	Хийлдэг, шинэ хаймар дугуй.			
40111000	- Хөнгөн тэрэгний (авто фругон, уралдааны машин хамаарна)		A	
401120	- Автобус, ачааны машины:			
40112010	--- Автобусны		A	
40112020	--- Троллейбусны		A	
40112030	--- Ачааны машины		A	
40113000	- Онгоцны		A	
40114000	- Мотоциклийн		A	
40115000	- Унадаг дугуйны		A	
	- Зигзаг эсхүл түүнтэй төстэй хээтэй бусад:			
40116100	-- ХАА эсхүл ойн аж ахуйн тээврийн хэрэгсэл болон машины		A	
40116200	-- Барилгын эсхүл үйлдвэрийн ажлын тээврийн хэрэгсэл болон машины (хүрээний хэмжээ 61 см-ээс ихгүй байх)		A	
40116300	-- Барилгын буюу үйлдвэрийн ажлын тээврийн хэрэгсэл ба машины (хүрээний хэмжээ 61 см-ээс ихгүй байх)		A	
40116900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
40119200	-- ХАА эсхүл ойн аж ахуйн тээврийн хэрэгсэл болон машины		A	
40119300	-- Барилгын эсхүл үйлдвэрийн ажлын тээврийн хэрэгсэл болон машины (хүрээний хэмжээ нь 61 см-ээс ихгүй байх)		A	
40119400	-- Барилгын эсхүл үйлдвэрийн ажлын тээврийн хэрэгсэл болон машины (хүрээний хэмжээ нь 61 см-ээс ихгүй байх)		A	
40119900	-- Бусад		A	
4012	Сэргээсэн эсхүл ашиглагдсан, хийлдэг хаймар дугуй; цул эсхүл битүү хаймар дугуй, гадуур хаймар дугуй болон дотуур хаймрын жийрэг.			
	- Сэргээсэн дугуй:			
40121100	-- Хөнгөн тэрэгний (station wagon, уралдааны машин орно)	5%	B10	
40121200	-- Автобус, ачааны машины	5%	B10	
40121300	-- Онгоцны	5%	B10	
40121900	-- Бусад	5%	B10	
40122000	- Ашиглагдсан хийлдэг дугуй		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
40129000	- Бусад		X	
4013	Олгой (дотуур) хаймар.			
401310	- Хөнгөн тэрэгний (station wagon, уралдааны машин орно) болон автобус, ачааны машины:			
40131010	--- Хөнгөн тэрэгний	5%	B10	
40131020	--- Автобусны		A	
40131030	--- Ачааны машины		A	
40132000	- Унадаг дугуйны		A	
40139000	- Бусад	5%	B10	
4014	Хатуу хаймраас бусад хүхэржүүлсэн хаймраар хийсэн, нэмэлт тоноглолтой (хатуу хаймран тоноглол орно) эсхүл тоноглолгүй эмнэлэг, эрүүл ахуй, ариун цэврийн эдлэл (сосок орно).			
40141000	- Бэлгэвч		A	
40149000	- Бусад		A	
4015	Хатуу хаймраас бусад хүхэржүүлсэн хаймраар хийсэн, бүх зориулалтын хувцас, өмсгөлийн зүйлс (таван хурууны бээлий, эрхий хуруутай болон хуруугүй бээлий орно).			
	- Таван хурууны бээлий, эрхий хуруутай болон хуруугүй бээлий:			
40151100	-- Мэс заслын		A	
40151900	-- Бусад	5%	B10	
40159000	- Бусад	5%	B10	
4016	Хатуу хаймраас бусад хүхэржүүлсэн хаймраар хийсэн бусад эдлэл.			
40161000	- Торлог хаймран	5%	B10	
	- Бусад:			
40169100	-- Шалны хулдаас, дэвсгэр		A	
40169200	-- Баллуур		A	
40169300	-- Жийргэвч		A	
40169400	-- Хийлдэг эсхүл хийлдэггүй, завины тавцан буюу хөлөг онгоцны зогсоолын тавцан		A	
40169500	-- Хийлдэг бусад зүйлс		A	
40169900	-- Бусад		A	
40170000	Бүх хэлбэрийн хатуу хаймар (эбонит гэх мэт), хатуу хаймрын хаягдал болон өөдөс; хатуу хаймраар хийсэн эдлэл.		R	r

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
VIII ХЭСЭГ	АРЬС, ШИРЭН ТҮҮХИЙ ЭД, ҮСЛЭГ АРЬС БОЛОН ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛ; СУРАН ЭДЛЭЛ БОЛОН ТОНОГ ХЭРЭГСЭЛ; АЯНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ЭМЭГТЭЙ ХҮНИЙ ЦҮНХ БОЛОН ТҮҮНТЭЙ ТӨСТЭЙ УУТ САВ; МАЛ АМЬТНЫ ӨЛӨН ГЭДСЭЭР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС (ТӨӨЛҮҮР ХОРХОЙН УТАСНААС БУСАД)			
41-р бүлэг	Арьс, ширэн түүхий эд (үслэг арьснаас бусад) болон боловсруулсан арьс шир			
4101	Үхэр (одос үхэр орно), адууны шинэ, эсхүл давсалсан, хатаасан, шохойдсон, гандсан эсхүл бусад аргаар чанарын хамгаалалт хийсэн (гэхдээ идээлэх, элдэж-зөөлрүүлэх буюу цаашдын боловсруулалт хийгээгүй) үсийг нь унагасан эсхүл унагаагүй, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) буюу зүсээгүй (бүтэн) түүхий арьс, шир.			
410120	- Үхрийн эсхүл адууны, ширхэг нь энгийн хатаасан байдлаар 8 кг-аас, давсалж-хатаасан байдлаар 10 кг-аас, шинэ, давсалсан-нойтон эсхүл бусад аргаар чанарын хамгаалалт хийсэн байдлаар 16 кг-аас ихгүй жинтэй, бүтэн, хавтгайгаар зүсээгүй арьс, шир: --- Энгийн хатаасан:			
41012011	---- Үхрийн		A	
41012012	---- Адууны --- Давсалж-хатаасан:		A	
41012021	---- Үхрийн		A	
41012022	---- Адууны --- Шинэ эсхүл давсалсан-нойтон:		A	
41012031	---- Үхрийн		A	
41012032	---- Адууны --- Бусад аргаар чанарын хамагалалт хийсэн:		A	
41012091	---- Үхрийн		A	
41012092	---- Адууны		A	
410150	- 16 кг-аас дээш жинтэй бүтэн шир:			
41015010	--- Үхрийн		A	
41015020	--- Адууны		A	
410190	- Бусад (түүнчлэн сүүл, зоо болон хэвлийн хэсгийн арьс орно):			
41019010	--- Үхрийн		A	
41019020	--- Адууны		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
4102	Хонь эсхүл энэ бүлгийн тайлбар 1(с) тайлбараар хасагдсанаас бусад хурганы шинэ, эсхүл давсалсан, хатаасан, шохойдсон, гандсан буюу бусад аргаар чанарын хамгаалалт хийсэн (гэхдээ идээлээгүй, элдэж-зөөлрүүлээгүй эсхүл цаашдын боловсруулалт хийгээгүй), үс ноостой буюу үс ноосгүй, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) эсхүл зүсээгүй (бүтэн) түүхий арьс.			
410210	- Үс ноостой арьс: --- Монгол хонины (хурганы нь арьс орохгүй) үс ноостой арьс:			
41021011	---- Давсалж хатаасан		A	
41021012	---- Давсалсан нойтон		A	
41021013	---- Нойтон		A	
41021014	---- Хөлдүү		A	
41021015	---- Хатаасан		A	
41021090	--- Бусад хонь эсхүл Бүлгийн 1 (с) тайлбараар хасагдсанаас бусад хурганы үс ноостой арьс - Үс ноосгүй арьс:		A	
41022100	-- Гандсан		A	
410229	-- Бусад --- Монгол хонины (хурганы нь арьс орохгүй) үс ноосгүй арьс:			
41022911	---- Давсалж хатаасан		A	
41022912	---- Давсалсан нойтон		A	
41022913	---- Шинэ		A	
41022914	---- Хөлдүү		A	
41022915	---- Хатаасан		A	
41022990	--- Бусад хонь эсхүл Бүлгийн 1(с) тайлбараар хасагдсанаас бусад хурганы үс ноосгүй арьс		A	
4103	Энэхүү бүлгийн 1 (b) эсхүл (с)-д тайлбараар хасагдсанаас бусад, үсийг нь унагасан буюу унагаагүй, хавтгайгаар нь зүссэн (хуулдас) эсхүл зүсээгүй (бүтэн), арьс, шир (шинэ, эсхүл давсалсан, хатаасан, шохойдсон, гандсан буюу бусад аргаар чанарын хамгаалалт хийсэн, гэхдээ идээлээгүй, элдэж-зөөлрүүлээгүй эсхүл цаашдын боловсруулалт хийгээгүй).			
41032000	- Хэвлээр явагч амьтдын		A	
41033000	- Гахайн		A	
410390	- Бусад:			
41039010	--- Тэмээний шир		A	
41039030	--- Бугын шир		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
41039040	--- Ямааны арьс		A	
41039050	--- Ишигний арьс		A	
41039090	--- Бусад		A	
4104	Үхэр (одос үхэр орно) эсхүл адууны идээлсэн буюу идээлж-хатаасан, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) эсхүл зүсээгүй (бүтэн) (гэхдээ цаашдын боловсруулалт хийгээгүй) үсгүй шир. - Нойтон байдалтай (хром идээлэг хийсэн хөх шир орно):			
410411	-- Бүтэн, хавтгайгаар зүсээгүй; өнгөн хуулдас: --- Бүтэн, хавтгайгаар зүсээгүй:			
41041111	---- Үхрийн		R	г
41041112	---- Адууны --- Өнгөн хуулдас:		R	г
41041121	---- Үхрийн		R	г
41041122	---- Адууны		R	г
410419	-- Бусад:			
41041910	--- Үхрийн		R	г
41041920	--- Адууны - Хуурай байдалтай (идээлж-хатаасан):		R	г
410441	-- Бүтэн, хавтгайгаар зүсээгүй; өнгөн хуулдас: --- Бүтэн, хавтгайгаар зүсээгүй:			
41044111	---- Үхрийн		R	г
41044112	---- Адууны --- Өнгөн хуулдас:		R	г
41044121	---- Үхрийн		R	г
41044122	---- Адууны		R	г
410449	-- Бусад:			
41044910	--- Үхрийн		R	г
41044920	--- Адууны		R	г
4105	Хонь эсхүл хурганы идээлсэн буюу идээлж-хатаасан, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) эсхүл зүсээгүй (бүтэн) (гэхдээ цаашдын боловсруулалт хийгээгүй) үсгүй арьс.			
41051000	- Нойтон байдалтай (хром идээлэг хийсэн арьс орно)		R	г
41053000	- Хуурай байдалтай (идээлж-хатаасан)		R	г

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
4106	Бусад мал, амьтдын идээлсэн эсхүл идээлж-хатаасан, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) буюу зүссээгүй (бүтэн) (гэхдээ цаашдын боловсруулалт хийгээгүй) үс, ноосгүй арьс, шир. - Ямаа эсхүл ишигний:			
41062100	-- Нойтон байдалтай (хром идээлэг хийсэн арьс орно)		R	г
41062200	-- Хуурай байдалтай (идээлж-хатаасан) - Гахайн:		R	г
41063100	-- Нойтон байдалтай (хром идээлэг хийсэн шир орно)		R	г
41063200	-- Хуурай байдалтай (идээлж-хатаасан)		R	г
41064000	- Хэвлээр явагч амьтдын - Бусад:		R	г
41069100	-- Нойтон байдалтай (хром идээлэг хийсэн арьс шир орно)		R	г
41069200	-- Хуурай байдалтай (идээлж-хатаасан)		R	г
4107	Үхэр (одос үхэр орно) эсхүл адууны идээлэх буюу идээлж-хатаах боловсруулалт хийсний дараа цаашдын боловсруулалт хийсэн (элдэж зөөлрүүлсэн савхи орно), үсгүй, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) эсхүл зүссээгүй (бүтэн), Зүйл 41.14-т зааснаас бусад савхи. - Бүтэн:			
410711	-- Бүтэн, хавтгайгаар зүссээгүй:			
41071110	--- Үхрийн		R	г
41071120	--- Адууны		R	г
410712	-- Өнгөн хуулдас:			
41071210	--- Үхрийн		R	г
41071220	--- Адууны		R	г
410719	-- Бусад:			
41071910	--- Булигаар		R	г
41071920	--- Юфть		R	г
41071930	--- Хром		R	г
41071940	--- Улны шир		R	г
41071990	--- Бусад - Бусад (түүнчлэн хуваасан хэсэг орно):		R	г
410791	-- Хавтгайгаар зүссээгүй:			
41079110	--- Үхрийн		R	г
41079120	--- Адууны		R	г
410792	-- Өнгөн хуулдас:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
41079210	--- Үхрийн		R	г
41079220	--- Адууны		R	г
410799	-- Бусад:			
41079910	--- Үхрийн		R	г
41079920	--- Адууны		R	г
41120000	Хонь эсхүл хурганы арьсыг идээлэх буюу идээлж-хатаах боловсруулалт хийсний дараахь цаашдын боловсруулалт хийсэн (элдэж-зөөлрүүлсэн савхи орно), үс ноосгүй, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) эсхүл зүсээгүй (бүтэн), Зүйл 41.14-т зааснаас бусад савхи.		R	г
4113	Бусад мал, амьтдын арьсыг идээлэх эсхүл идээлж-хатаах боловсруулалт хийсний дараахь цаашдын боловсруулалт хийсэн (элдэж-зөөлрүүлсэн савхи орно), үс ноосгүй, хавтгайгаар зүссэн (хуулдас) эсхүл зүсээгүй (бүтэн), Зүйл 41.14-т зааснаас бусад савхи.			
41131000	- Ямаа эсхүл ишигний		A	
41132000	- Гахайн		A	
41133000	- Хэвлээр явагч амьтдын		A	
41139000	- Бусад		A	
4114	Илгэн савхи (хиймэл илгэн савхи орно); лакадсан савхи болон лакадсан бүрмэл савхи; металлжуулсан савхи.			
411410	- Илгэн савхи (хиймэл илгэн савхи орно):			
41141010	--- Жинхэнэ илгэн савхи		A	
41141020	--- Хиймэл илгэн савхи		A	
41142000	- Лакадсан савхи болон лакадсан бүрмэл савхи; металлжуулсан савхи		A	
4115	Савхи эсхүл савхины ширхэг дээр суурилсан хавтгай, хуудас буюу тууз хэлбэрийн хиймэл савхи (хуйлмал эсхүл хуйлмал биш); савхин эдлэл хийх тохиромжгүй савхи эсхүл хиймэл савхины өөдөс буюу бусад хаягдал; савхины тоос, нунтаг болон гурил.			
41151000	- Савхи эсхүл савхины ширхэг дээр суурилсан хавтгай, хуудас эсхүл тууз хэлбэрийн хиймэл савхи (хуйлмал буюу хуйлмал биш)		A	
41152000	- Савхин эдлэл хийх тохиромжгүй, савхи эсхүл хиймэл савхины өөдөс буюу бусад хаягдал; савхины тоос, нунтаг болон гурил		A	
42-р бүлэг	Боловсруулсан арьс ширэн эдлэл; суран эдлэл болон тоног хэрэгсэл; аяны хэрэгсэл, эмэгтэй хүний цүнх болон түүнтэй төстэй уут сав; мал, амьтны өлөн гэдсээр хийсэн зүйлс (төөлүүр хорхойн утаснаас бусад).			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
42010000	Мал, амьтны зориулалттай бүх төрлийн материалаар хийсэн эмээлийн хэрэгсэл болон тоног хэрэгсэл (жолоо, цулбуур, олонцог, хошуувч, тохом, богц, нэмнээ болон тэдгээртэй төстэй зүйлс).	5%	B10	
4202	Аяны авдар,чемодан, эмэгтэй хүний гоо сайхны хэрэгслийн жижиг цүнх, үүргэвч, портфель, сурагчийн цүнх, нүдний шилний гэр, дурангийн гэр, гэрэл зургийн эсхүл кино зургийн аппаратын гэр, хөгжмийн зэмсгийн гэр, бууны гэр, богц болон бусад төстэй уут сав; жинхэнэ эсхүл хиймэл савхи, хуудсан хуванцар, нэхмэлийн материал, хүхэржүүлсэн мяндас эсхүл картоноор хийсэн, эсхүл эдгээр материал буюу цаасаар бүхэлд нь буюу ихэнх хэсгийг бүрсэн аяны цүнх, хүнс эсхүл ундааны тусгаарлагчтай цүнх, ариун цэврийн цүнх, эвхэгддэг уут, гар цүнх, дэлгүүрийн тор, хэтэвч, түрийвч, газрын зургийн уут-цүнх, янжуурын хайрцаг, тамхины уут, багажны цүнх, биеийн тамирын цүнх, лонхны уут, гоёлын үнэт зүйлсийн хайрцаг, оо энгэсэгний хайрцаг, хутганы гэр болон тэдгээртэй төстэй уут, сав. - Аяны авдар, чемодан, эмэгтэй хүний гоо сайхны хэрэгслийн жижиг цүнх, үүргэвч, портфель, сурагчийн цүнх болон түүнтэй төстэй бусад уут, сав:			
42021100	-- Гадна тал нь савхин эсхүл хиймэл савхин	5%	B7	
42021200	-- Гадна тал нь хуванцар эсхүл нэхмэл материалаар хийгдсэн		R	r
42021900	-- Бусад - Мөрөнд угладаг урт оосортой эсхүл оосоргүй эмэгтэй хүний цүнх (түүнчлэн бариулгүй цүнх орно):		R	r
42022100	-- Гадна тал нь савхин эсхүл хиймэл савхин	5%	B7	
42022200	-- Гадна тал нь хуванцар эсхүл нэхмэлийн материалаар хийгдсэн		R	r
42022900	-- Бусад - Гар цүнх, эсхүл халаасанд хийж авч явдаг зүйлс:		R	r
42023100	-- Гадна тал нь савхин эсхүл хиймэл савхин	5%	B10	
42023200	-- Гадна тал нь хуванцар эсхүл нэхмэлийн материалаар хийгдсэн		R	r
42023900	-- Бусад - Бусад:		R	r
42029100	-- Гадна тал нь савхин эсхүл хиймэл савхин	5%	B10	
42029200	-- Гадна тал нь хуванцар эсхүл нэхмэлийн материалаар хийгдсэн		R	r
42029900	-- Бусад		R	r
4203	Савхи, хиймэл савхиар хийсэн хувцас болон хувцасны тоног хэрэглэл.			
420310	- Хувцас:			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
42031010	--- Бүтэн савхин дээл	5%	B10	
42031020	--- Бүтэн савхин цамц	5%	B10	
42031030	--- Зүймэл, савхин дээл	5%	B10	
42031040	--- Зүймэл, савхин цамц	5%	B10	
42031050	--- Савхин бусад хувцас --- Илгэн хувцас:	5%	B10	
42031061	---- Илгэн дээл	5%	B10	
42031062	---- Илгэн цамц	5%	B10	
42031063	---- Илгэн бусад хувцас	5%	B10	
42031070	--- Хиймэл савхин хувцас	5%	B10	
42031080	--- Лакадсан савхин хувцас - Таван хурууны бээлий, эрхий хуруутай болон хуруугүй бээлий:	5%	B10	
42032100	-- Биенийн тамирын зориулалтаар тусгайлан хийсэн		A	
42032900	-- Бусад	5%	B10	
42033000	- Бүс, тэлээ, дайз	5%	B10	
42034000	- Хувцасны бусад тоног, хэрэглэл		A	
42050000	Савхи, шир эсхүл хиймэл савхи, ширэн бусад зүйлс.	5%	B7	
42060000	Өлөн гэдсээр хийсэн зүйлс (төөлүүр хорхойн торгон ээрмэлээс бусад), шар үхрийн ходоодны хальс, цөс болон шөрмөсөөр хийсэн зүйлс.		R	г
43-р бүлэг	Үслэг арьс болон хиймэл үслэг арьс; тэдгээрээр хийсэн эдлэл			
4301	Үслэг арьсан түүхий эд (толгой, сүүл, савар болон үслэг эдлэлийн үйлдвэрт хэрэглэгдэж болох бусад хэсгүүд) (Зүйл 41.01, 41.02 эсхүл 41.03-д хамаарах арьс, ширний түүхий эдээс бусад).			
43011000	- Усны булганы бүтэн арьс, толгой, сүүл, савартай эсхүл үгүй		A	
430130	- Хурганы, дараахь төрлийн: Астрахань, Том сүүлт, Каракуль, Перс болон адил төстэй хурганы, Энэтхэг, Хятад, Монгол буюу Түвд хурганы, бүтэн, толгой, сүүл, савартай эсхүл үгүй:			
43013010	--- Каракуль хурганы элдээгүй арьс		A	
43013020	--- Монгол хурганы элдээгүй арьс		A	
43013090	--- Астрахань, Том сүүлт, Перс, Энэтхэг, Хятад, Түвд хурганы элдээгүй арьс		A	
43016000	- Үнэгний бүтэн арьс (толгой, сүүл, савартай буюу үгүй)		A	
430180	- Бусад үслэг бүтэн арьс, толгой, сүүл, савартай эсхүл үгүй:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	--- Монгол ямаа эсхүл ишигний элдээгүй арьс:			
43018012	---- Монгол ямааны		A	
43018013	---- Монгол ишигний		A	
43018020	--- Тарваганы элдээгүй арьс		A	
43018090	--- Бусад		A	
43019000	- Үслэг эдлэлийн зорилгоор ашиглаж болох толгой, сүүл, савар болон бусад хэсэг болон зүссэн хэсгүүд		A	
4302	Зүйл 43.03-т заагдсанаас бусад, идээлсэн эсхүл өнгө засал хийсэн үслэг арьс (толгой, сүүл, савар болон бусад хэсгүүд, огтолсон зүйлс), эгнэсэн (өөр төрлийн материал оруулаагүй) эсхүл эгнээгүй.			
	- Толгой, сүүл, савартай эсхүл үгүй бүтэн арьс, эгнээгүй:			
43021100	-- Усны булганы		A	
430219	-- Бусад:			
43021910	--- Монгол хонины элдсэн нэхий		A	
43021920	--- Монгол ямаа эсхүл ишигний элдсэн арьс		A	
43021930	--- үнэгний элдсэн арьс		A	
43021940	--- Тарваганы элдсэн арьс		A	
43021950	--- Каракуль хурганы элдсэн арьс		A	
43021960	--- Монгол хурганы элдсэн арьс		A	
43021990	--- Бусад	5%	B20	
43022000	- Толгой, сүүл, савар болон бусад хэсгүүд эсхүл огтолсон зүйлс, эгнээгүй		A	
43023000	- Бүтэн арьс, түүний хэсгүүд болон огтолсон зүйлс, эгнэсэн		A	
4303	Үслэг эдлэлээр хийсэн, хувцасны зүйлс, хувцасны тоноглол болон бусад зүйлс.			
430310	- Хувцасны зүйлс болон хувцасны тоноглол:			
	--- Нэхий хувцас:			
43031011	---- Нэхий дээл	5%	B20	
43031012	---- Нэхий хүрэм, хантааз	5%	B20	
43031013	---- Даавуун болон бусад гадартай, нэхий дотортой дээл		R	r
43031019	---- Бусад		R	r
	--- Үслэг арьсан дээл:			
43031021	---- Каракуль шуб	5%	B20	
43031022	---- Монгол хурга, ишгэн шуб	5%	B20	
43031023	---- Тарваган шуб	5%	B15	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
43031024	---- Булган шуб	5%	B15	
43031025	---- Монгол дээл (үстэй)		R	г
43031029	---- Бусад үслэг дээл		R	г
43031050	--- Нэхий эсхүл үслэг арьсан бээлий	5%	B20	
43031090	--- Бусад		R	г
43039000	- Бусад		R	г
43040000	Хиймэл үслэг арьс болон түүгээр хийсэн зүйлс.		R	г
IX ХЭСЭГ	МОД БОЛОН МОДОН ЭДЛЭЛ; МОДНЫ НҮҮРС; ҮЙС БОЛОН ҮЙСЭН ЭДЛЭЛ; СҮРЛЭН, СИЙРСЭН ЭСВЭЛ СҮЛЖИХ БУСАД МАТЕРИАЛААР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС; САГСАН ЗҮЙЛС БА СҮЛЖЭЭСЭН БУСАД ЭДЛЭЛ			
44-р бүлэг	Мод болон модон эдлэл; модны нүүрс			
4401	Түлшний мод (гуалин, хэрчим мод, мөчир, гишүү эсхүл тэдгээртэй төстэй хэлбэрийн); модны цавчдас эсхүл зоргодос; модны үртэс, хаягдал, өөдөс (гуалин, тоосгон, үрлэн эсхүл адил төст хэлбэрт оруулан шахсан эсхүл шахаагүй).			
44011000	- Түлшний мод (гуалин, хэрчим мод, мөчир, гишүү эсхүл тэдгээртэй төстэй хэлбэрийн) - Модны зоргодос эсхүл цавчдас:		A	
44012100	-- Шилмүүст модны		A	
44012200	-- Шилмүүст бус модон - Модны үртэс, хаягдал, өөдөс (гуалин, тоосгон, үрлэн буюу адил төст хэлбэрт оруулан шахсан эсхүл шахаагүй):		A	
44013100	-- Модны үрэл		A	
44013900	-- Бусад	5%	B10	
4402	Модны шахсан эсхүл шахаагүй нүүрс (самар, хальсны нүүрс орно).			
44021000	- Хулсны		A	
44029000	- Бусад		A	
4403	Холтослосон эсхүл холтослоогүй, боловсруулаагүй мод, эсхүл ойролцоогоор дөрвөлжилж зассан мод.			
44031000	- Будаг, өнгөлөгч, креозот болон хамгаалалтын бусад бодис түрхсэн		A	
44032000	- Шилмүүст модны, бусад - Энэ бүлгийн мөрийн тайлбар 1-д заагдсан халуун орны дараахь модны, бусад:		A	
44034100	-- <i>Dark Red Meranti, Light Red Meranti</i> болон <i>Meranti Bakaui</i> модны		A	
44034900	-- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
44039	- Бусад:			
44039100	-- Царс модны (<i>Quercus spp.</i>)		A	
44039200	-- Эвэрлэг модны (<i>Fagus spp.</i>)		A	
44039900	-- Бусад		A	
4404	Торхны зориулалтын мод; цуулсан мод; үзүүлсэн боловч уртын дагуу хөрөөдөөгүй шон, шургааг; таяг, нарны халхавч, багажны иш, бариул эсхүл тэдгээртэй төстэй зүйлс үйлдвэрлэхэд тохиромжтой, ойролцоогоор зүссэн боловч зороогүй, матаагүй эсхүл бусад аргаар боловсруулаагүй модон материал; урт зогодос болон адил төстэй зүйлс.			
44041000	- Шилмүүст модны		A	
44042000	- Шилмүүст бус модны		A	
44050000	Модны эслэг; модны гурил.		A	
4406	Төмөр замын эсхүл трамвайн замын дэр мод.			
44061000	- Нэвчилт хийгээгүй		A	
44069000	- Бусад		A	
4407	Уртын дагуу хөрөөдсөн эсхүл цавчсан, зүссэн эсхүл хуулсан, харуулдсан эсхүл харуулдаагүй, зүлгэсэн эсхүл зүлгээгүй, уртасгаж залгасан эсхүл залгаагүй, зузаан нь бмм-ээс их байх мод.			
440710	- Шилмүүст модны			
44071010	--- Цэвэр банз		A	
44071020	--- Зах банз		A	
44071090	--- Бусад		A	
	- Энэ бүлгийн мөрийн тайлбар 1-д заагдсан халуун орны дараах модны:			
44072100	-- Махогени модны (<i>Swietenia spp.</i>)		A	
44072200	-- Вирола, имбуяа, бальза модны (<i>virola, imbuia, balsa</i>)		A	
44072500	-- Dark Red Meranti, Light Red Meranti болон Meranti Bakau		A	
44072600	-- White Lauan, White Meranti, White Seraya, Yellow Meranti болон Alan		A	
44072700	-- Сапели модны (<i>Sapelli</i>)		A	
44072800	-- Ироко модны (<i>Iroko</i>)		A	
44072900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
44079100	-- Царс модны (<i>Quercus spp.</i>)		A	
44079200	-- Эвэрлэг модны (<i>Fagus spp.</i>)		A	
44079300	-- Агч модны (<i>Acer spp.</i>)		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
44079400	-- Интоорын модны (<i>Prunus spp.</i>)		A	
44079500	-- Яшил модны (<i>Fraxinus spp.</i>)		A	
44079900	-- Бусад		A	
4408	Фанер (түүнчлэн наамал модон хавтанг зүсч гарган авсан хуудас орно) хийх, наамал фанер эсхүл түүнтэй төстэй давхарласан наамал мод хийх зориулалтын хуудас болон уртын дагуу хөрөөдсөн, зүссэн эсхүл хуулсан, харуулдсан эсхүл харуулдаагүй, зүлгэсэн эсхүл зүлгээгүй, уртасгаж залгасан эсхүл залгаагүй, зузаан нь 6 мм-ээс ихгүй байх бусад мод.			
44081000	- Шилмүүст модон - Энэ бүлгийн мөрийн тайлбар 1-д заагдсан халуун орны дараах модны:		A	
44083100	-- Dark Meranti, Light Meranti болон Meranti Bakau		A	
44083900	-- Бусад		A	
44089000	- Бусад	5%	B5	
4409	Аливаа ирмэг, төгсгөл эсхүл нүүрэн хэсэгт үргэлжилсэн хэлбэр оруулсан (углуурга гаргасан, ховил гаргасан, ирмэгт нь догол гаргасан, ирмэгийн өнцгийг нь дарсан, V-холбоостой, хагас дугуй хэлбэрийн углуурга гаргасан, хээ, дүрс сийлбэрлэж оруулсан, бөөрөнхийлсөн буюу тэдгээртэй төстэй хэлбэр оруулсан), харуулдсан эсхүл харуулдаагүй, зүлгэсэн эсхүл зүлгээгүй, эсхүл уртасгаж залгасан буюу залгаагүй мод (зүймэл модон шалны зориулалтын эвлүүлж нийлүүлээгүй нарийн мод болон хөндлөвч орно).			
44091000	- Шилмүүст модон - Шилмүүст бус модон:		A	
44092100	-- Хулсны		A	
44092900	-- Бусад		A	
4410	Модон эсхүл бусад модлог материалан, давирхай болон бусад органик наалдуулагч бодис шингээсэн эсхүл шингээгээгүй зоргодсон хавтан, тууш чиглэлийн нимгэн давхаргатай хавтан (OSB) болон түүнтэй төстэй хавтан (жишээ нь: үртсэн хавтан орно).			
	- Модон:			
44101100	-- Зоргодсон хавтан		A	
44101200	-- Тууш чиглэлийн нимгэн давхаргатай хавтан (OSB)		A	
44101900	-- Бусад		A	
44109000	- Бусад		A	
4411	Мод эсхүл бусад модлог материалан эслэг хавтан (давирхай эсхүл бусад органик бодисоор бэхжүүлсэн буюу бэхжүүлээгүй).			
	- Дунд зэргийн нягттай эслэг хавтан (MDF):			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
44111200	-- Зузаан нь 5 мм-ээс ихгүй	5%	B10	
44111300	-- Зузаан нь 5 мм-ээс их боловч 9 мм-ээс ихгүй	5%	B10	
44111400	-- Зузаан нь 9 мм-ээс их - Бусад:	5%	B5	
44119200	-- Нягт нь 0.8 г/см ³ -ээс их	5%	B10	
44119300	-- Нягт нь 0.5 г/ см ³ -ээс их боловч 0.8 г/ см ³ -ээс ихгүй	5%	B10	
44119400	-- Нягт нь 0.5 г/ см ³ -ээс ихгүй	5%	B10	
4412	Фанер, хуулга наасан хавтан болон давхарлаж наасан адил төстэй модон материал.			
44121000	- Хулсан - Тус бүрийн зузаан нь 6 мм-ээс ихгүй хуудсан модон үеэс бүрдсэн бусад фанер (хулсан фанер орохгүй):		A	
44123100	-- Гадна хуулганы дор хаяж нэг давхраа нь энэ бүлгийн мөрийн тайлбар 1-д заагдсан халуун орны модных байх		A	
44123200	-- Гадна хуулганы дор хаяж нэг давхраа нь шилмүүстээс бусад төрлийн модных байх		A	
44123900	-- Бусад - Бусад:		A	
44129400	-- Блокон хавтан, давхарлаж наасан хавтан, савхалсан хавтан		A	
44129900	-- Бусад	5%	B5	
44130000	Дөрвөлжин, хавтгай, тууз хэлбэрийн эсхүл хэлбэржүүлэн нягтруулсан мод.		A	
44140000	Уран зураг, гэрэл зураг, толь эсхүл адил төст зүйлсийн модон жааз.	5%	B10	
4415	Модон авдар, хайрцаг, сагс, дамар болон баглаа боодлын ижил төстэй модон сав; цахилгаан утасны модон дамар; тавиур, хайрцган тавиур, бараа ачих, буулгах, хураах зориулалтын модон тавиур; тавиурын хашлага.			
44151000	- Авдар, хайрцаг, сагс, дамар, болон баглаа, боодлын ижил төстэй сав.		X	
44152000	- Тавиур, хайрцган тавиур, бараа ачих буулгах хураах зориулалтын модон тавиур; тавиурын хашлага		A	
44160000	Модон торх, торхонцор, ган, торхны төрлийн модон сав болон тэдгээрийн эд анги (торхны тав орно).		A	
44170000	Модон багаж, багажны их бие, багажны бариул, шүүр буюу сойзны их бие болон бариул; гутлын модон хэв.		A	
4418	Барилгын мужаан болон дархны модон эдлэл (модон хөндий хавтан, хавтан хэлбэрийн зүймэл модон шал, дээврийн болон бусад савх мод орно).			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
441810	- Цонх, тагтны хаалга болон тэдгээрийн хүрээ:			
44181010	--- Цонх		A	
44181020	--- Тагтны хаалга		A	
44181030	--- Цонх эсхүл тагтны хаалганы хүрээ		A	
441820	- Хаалга, хаалганы хүрээ мод, босго:			
44182010	--- Хаалга		X	
44182020	--- Хаалганы хүрээ, босго		X	
44184000	- Бетон цутгах модон хашлага		X	
44185000	- Дээврийн болон бусад зориулалтын савх мод		A	
44186000	- Тулгуур шон болон хөндлөвч мод		A	
	- Хавтан хэлбэрийн зүймэл модон шал:			
44187100	-- Мозайкан шаланд зориулсан		A	
44187200	-- Бусад, олон давхраат		A	
44187900	-- Бусад		A	
44189000	- Бусад		A	
44190000	Хоол унд, гал тогооны модон эдлэл.		X	
4420	Гар урлалын болон шигтгээт модон зүйлс; гоёл чимэглэлийн зүйлсийн жижиг модон хайрцаг, хутганы модон хайрцаг болон адил төстэй зүйлс; модоор хийсэн хүн хөшөө болон бусад чимэглэлийн зүйлс; 94-р бүлэгт хамрагдаагүй бусад модон эдлэл.			
44201000	- Модоор хийсэн хүн хөшөө болон бусад чимэглэлийн зүйлс		A	
44209000	- Бусад		A	
4421	Бусад модон эдлэл.			
44211000	- Хувцасны өлгүүр		A	
44219000	- Бусад	5%	B10	
45-р бүлэг	Үйс болон үйсэн эдлэл			
4501	Түүхий, анхан шатны боловсруулалт хийсэн үйс; хаягдал үйс; буталсан, үрэлжүүлсэн, нунтагласан үйс.			
45011000	- Түүхий, анхан шатны боловсруулалт хийсэн үйс		A	
45019000	- Бусад		A	
45020000	Гаднах үеийг нь авсан эсхүл ойролцоогоор дөрвөлжилсөн, эсхүл тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэртэй блок, хавтан, хуудсан, туузан (бөглөө хийхэд зориулан нарийн үзүүр гаргасан бэлдэц орно) байгалийн үйс.		A	
4503	Үйсэн эдлэл.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
45031000	- Үйсэн бөглөө		A	
45039000	- Бусад		A	
4504	Шахмал үйс (холбогч бодистой эсхүл бодисгүй) болон шахмал үйсээр хийсэн зүйлс.			
45041000	- Блок, хавтан, хуудсан, туузан үйс; төрөл бүрийн хэлбэрийн өнгөлгөөний хавтанцар; цилиндр, зээрэнцэг хэлбэрт үйс.		A	
45049000	- Бусад		A	
46-р бүлэг	Сүрлэн, сийрсэн эсхүл сүлжих бусад материалаар хийсэн зүйлс; сагсан зүйлс болон сүлжээсэн бусад эдлэл			
4601	Сүлжээсэн болон сүлжих материалан түүнтэй төстэй бүтээгдэхүүн (тууз болгон хооронд нь холбосон эсхүл холбоогүй); бэлэн бүтээгдэхүүн болсон эсхүл болоогүй, хавтгай хэлбэртэй болгож хооронд нь зэрэгцүүлэн холбосон эсхүл нэхсэн сүлжих материал, сүлжээс болон сүлжих материалаар хийсэн түүнтэй төстэй бүтээгдэхүүн. - Ургамлын гаралтай материалаар хийсэн шалны дэвсгэр, шалавч, халхавч:			
46012100	-- Хулсан		A	
46012200	-- Хулслаг далаар хийсэн		A	
46012900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
46019200	-- Хулсан		A	
46019300	-- Хулслаг далаар хийсэн		A	
46019400	-- Ургамлын гаралтай бусад материалаар хийсэн		A	
46019900	-- Бусад		A	
4602	Сүлжих материалыг шууд хэлбэр гаргаж хийсэн эсхүл Зүйл 46.01-д заагдсан зүйлсээр хийсэн сагсан эдлэл; олсны ургамал (люфа)-аар хийсэн эдлэл. - Ургамлын гаралтай материалаар хийсэн:			
46021100	-- Хулсан		A	
46021200	-- Хулслаг далаар хийсэн		A	
46021900	-- Бусад		A	
46029000	- Бусад		A	
X ХЭСЭГ	МОДНЫ ЭСХҮЛ БУСАД ЦЕЛЛЮЛОЗОН ШИРХЭГТ МАТЕРИАЛАН ЗУТАН; СЭРГЭЭН БОЛОВСРУУЛСАН (ХАЯГДАЛ БОЛОН ӨӨДӨС) ЦААС ЭСХҮЛ КАРТОН; ЦААС БОЛОН КАРТОН, ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС			
47-р бүлэг	Модны эсхүл бусад целлюлозон ширхэгт материалын зутан; сэргээн боловсруулсан (хаягдал болон өөдөс) цаас эсхүл картон			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
47010000	Модыг механик аргаар боловсруулж гаргаж авсан зутан.		A	
47020000	Модыг химийн аргаар боловсруулж гарган авсан уусгагч зутан.		A	
4703	Модыг химийн (натрийн эсхүл сульфатын) аргаар боловсруулж гаргаж авсан зутан (уусгагчаас бусад).			
	- Цайруулаагүй:			
47031100	-- Шилмүүст модны		A	
47031900	-- Шилмүүст биш модны		A	
	- Цайруулсан эсхүл хагас цайруулсан:			
47032100	-- Шилмүүст модны		A	
47032900	-- Шилмүүст биш модны		A	
4704	Модыг химийн (сульфитын) аргаар боловсруулан гаргаж авсан зутан (уусгагчаас бусад).			
	- Цайруулаагүй:			
47041100	-- Шилмүүст модны		A	
47041900	-- Шилмүүст биш модны		A	
	- Цайруулсан эсхүл хагас цайруулсан:			
47042100	-- Шилмүүст модны		A	
47042900	-- Шилмүүст биш модны		A	
47050000	Механик болон химийн хосолмол аргаар гарган авсан модны зутан.		A	
4706	Сэргээн боловсруулсан (хаягдал болон өөдөс) цаас, картоноос гаргаж авсан ширхэгт материал эсхүл бусад целлюлозон ширхэгт материалаас гаргаж авсан зутан.			
47061000	- Хөвөнгийн түүхий эдээр хийсэн зутан		A	
47062000	- Сэргээн боловсруулсан (хаягдал болон өөдөс) цаас, картоноос гаргаж авсан ширхэгт материалан зутан		X	
47063000	- Бусад, хулсаар хийсэн		A	
	- Бусад:			
47069100	-- Механик аргаар		A	
47069200	-- Химийн аргаар		A	
47069300	-- Механик болон химийн аргыг хослуулан хэрэглэж гарган авсан		A	
4707	Сэргээн боловсруулсан (хаягдал болон өөдөс) цаас эсхүл картон.			
47071000	- Цайруулаагүй крафт цаас эсхүл картон, эсхүл үелээт цаас эсхүл картон	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
47072000	- Гол төлөв химийн аргаар гарган авсан, цайруулсан, будаагүй целлюлозоор хийсэн бусад цаас эсхүл картон	5%	B10	
47073000	- Гол төлөв механик аргаар гарган авсан зутангаар хийсэн цаас эсхүл картон (жишээ нь: сонин, сэтгүүл болон тэдгээртэй төстэй хэвлэлмэл материал)	5%	B10	
47079000	- Бусад (түүнчлэн ялгалт хийгээгүй хаягдал болон өөдөс орно)		X	
48-р бүлэг	Цаас болон картон; цаасны зутан, цаас болон картоноор хийсэн зүйлс			
48010000	Хуйлмал эсхүл хуудас хэлбэртэй сонингийн цаас.	5%	B5	
4802	Бичгийн, хэвлэлийн эсхүл зураг зүйн болон перфокарт, перфолентний зориулалтын нүхлээгүй, гадна талдаа өнгөлгөөгүй, ямар ч хэмжээтэй байж болох хуйлмал эсхүл тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэрийн хуудсан цаас (Зүйл 48.01 эсхүл 48.03-т заасан цааснаас бусад); гар үйлдвэрлэлийн цаас болон картон.			
48021000	- Гар үйлдвэрлэлийн цаас болон картон		A	
48022000	- Гэрэл, дулаан, цахилгааны мэдрэмжит цаас болон картоны суурь болгон хэрэглэдэг цаас болон картон		A	
48024000	- Ханын суурь цаас		A	
	- Механик эсхүл хими-механикийн аргаар гарган авсан ширхэг агуулаагүй, эсхүл ийм ширхэгийг нийт ширхэгийн жингийн 10 %-иас ихгүй хэсэгт агуулсан цаас болон картон:			
48025400	-- 40 г/м ² -аас бага жинтэй		A	
48025500	-- 40 г/м ² буюу түүнээс их боловч, 150 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, хуйлмал		A	
48025600	-- 40 г/м ² буюу түүнээс их боловч, 150 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, хуудсан (эвхээгүй байдалд нэг тал нь 435 мм-ээс ихгүй, нөгөө тал нь 297 мм-ээс ихгүй хэмжээтэй)		A	
48025700	-- 40 г/м ² буюу түүнээс их боловч, 150 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, бусад		A	
48025800	-- 150 г/м ² -аас их жинтэй		A	
	- Механик буюу хими-механикийн аргаар гарган авсан ширхэгийг нийт ширхэгийн жингийн 10 %-иас их хэмжээгээр агуулсан бусад цаас ба картон:			
48026100	-- Хуйлмал		A	
48026200	-- Хуудсан (эвхээгүй байдалд нэг тал нь 435 мм-ээс ихгүй, нөгөө тал нь 297 мм-ээс ихгүй хэмжээтэй)		A	
48026900	-- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
48030000	Гэр ахуй, ариун цэврийн зориулалттай гар нүүр, жорлонгийн цаас, цаасан алчуур, амны цаасан алчуур буюу тэдгээртэй төстэй цаас, гадаргууд нь хэв, атираа, нугалаас үүсгэсэн, нүхэлсэн, будсан, хээлж чимэглэсэн буюу ийм боловсруулалт хийгээгүй, хуудаслан зүссэн буюу хуйлмал хэлбэрийн, целлюлозон хөвөн ба целлюлозон зулмал.		A	
4804	Гадна талдаа өнгөлөөгүй, хуйлмал буюу хуудас хэлбэртэй цаас болон картон (Зүйл 48.02 эсхүл 48.03-т дурьдсанаас бусад).			
	- Крафтлайнер буюу боодлын цаас:			
48041100	-- Цайруулаагүй	5%	B10	
48041900	-- Бусад	5%	B10	
	- Уутны крафт цаас:			
48042100	-- Цайруулаагүй		A	
48042900	-- Бусад		A	
	- 150 г/м ² -аас бага жинтэй бусад крафт цаас ба картон:			
48043100	-- Цайруулаагүй		A	
48043900	-- Бусад		A	
	- 150 г/м ² -аас их, 225 г/м ² -аас ихгүй жинтэй бусад крафт цаас болон картон:			
48044100	-- Цайруулаагүй		A	
48044200	-- Нэвт цайруулсан, химийн аргаар боловсруулж гаргаж авсан ширхэг нь жингийн 95%-иас их хэсэгт агуулагдаж байх		A	
48044900	-- Бусад		A	
	- 225 г/м ² буюу түүнээс их жинтэй бусад крафт цаас ба картон:			
48045100	-- Цайруулаагүй		A	
48045200	-- Нэвт цайруулсан, химийн аргаар боловсруулж гаргаж авсан модны ширхэг нь нийт жингийн 95%-иас их хэсэгт агуулагдаж байх		A	
48045900	-- Бусад		A	
4805	Энэ бүлгийн тайлбар 3-т зааснаас бусад аргаар цаашид боловсруулаагүй, хуйлмал эсхүл хуудсан хэлбэртэй, гадна талдаа түрхэцгүй цаас болон картон.			
	- Атираатай цаас:			
48051100	-- Хагас химийн аргаар боловсруулсан атираатай цаас		A	
48051200	-- Сүрлээр хийсэн атираатай цаас		A	
48051900	-- Бусад		A	
	- Тест лайнер (дахин боловсруулсан картон):			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
48052400	-- 150 г/м ² буюу түүнээс бага жинтэй		A	
48052500	-- 150 г/м ² -аас их жинтэй		A	
48053000	- Боодлын сульфит цаас		A	
48054000	- Шүүлтүүрийн цаас болон картон		A	
48055000	- Эсгий цаас болон картон - Бусад:		A	
48059100	-- 150 г/м ² буюу түүнээс бага жинтэй		A	
48059200	-- 150 г/м ² -аас их боловч 225 г/м ² -аас бага жинтэй		A	
48059300	-- 225 г/м ² -аас буюу түүнээс дээш жинтэй		A	
4806	Ургамлын гаралтай пергамент цаас, тос нэвчдэггүй цаас, калькан цаас, бусад тунгалаг цаас буюу гэрэлтүүлдэг, хагас тунгалаг цаас (хуйлмал эсхүл хуудсан хэлбэртэй).			
48061000	- Ургамлын гаралтай пергамент цаас		A	
48062000	- Тос нэвчдэггүй цаас		A	
48063000	- Калькан цаас		A	
48064000	- Тунгалаг буюу гэрэлтдэг, хагас тунгалаг бусад цаас		A	
48070000	Олон давхаргат (хэд хэдэн цаас буюу картоныг давхарлан нааж хийсэн), өнгөн хэсэгтээ түрхэцгүй буюу нэвчүүлэлт хийгээгүй, дотор үед нь бэхжүүлэлт хийсэн буюу хийгээгүй, хуйлмал эсхүл хуудсан хэлбэртэй цаас болон картон.		A	
4808	Зүйл 48.03-д зааснаас бусад хуудаслан зүссэн буюу хуйлмал, гадаргууд нь атираа, жижиг атираа, товгор хээ үүсгэсэн (гадаргууд нь нимгэн цаас наасан байж болно), нүхэлсэн цаас ба картон.			
48081000	- Нүхэлсэн эсхүл нүхлээгүй, атираатай цаас болон картон		A	
48084000	- Атираатай эсхүл үрчлээтэй крафт цаас (товгор хээ гаргасан эсхүл гаргаагүй, нүхэлсэн эсхүл нүхлээгүй)		A	
48089000	- Бусад		A	
4809	Хэвлэмэл бичигтэй эсхүл бичиггүй, хуудаслан зүссэн буюу хуйлмал хортой цаас, өөрөө хуулбарлах цаас ба олшруулах, хуулбарлах зориулалтын бусад цаас (офсетийн хавтан оруулан буулгаж хувилах хэвийн нэвчүүлсэн эсхүл өнгөлсөн цаас).			
48092000	- Өөрөө хуулбарладаг цаас		A	
48099000	- Бусад		A	
4810	Нэг эсхүл хоёр талд нь каолин (Хятад шавар) буюу бусад органик биш бодис түрхсэн, холбогч бодистой буюу бодисгүй, өөр түрхэцгүй, гадаргууг нь будсан буюу будаагүй, гадаргууг нь чимэглэсэн буюу хээлсэн, хуйлмал эсхүл ямар ч хэмжээтэй байж болох тэгш өнцөгт (квадрат орно) хэлбэртэй хуудсан цаас болон картон.			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
	- Механик эсхүл хими-механикийн аргаар гаргаж авсан ширхэг агуулаагүй, эсхүл нийт ширхэгийн жингийн 10 %-иас ихгүй хэсэгт ийм ширхэг агуулсан, бичгийн, хэвлэлийн буюу зураг зүйн зориулалтын цаас болон картон:			
48101300	-- Хуйлмал		A	
48101400	-- Хуудсан (эвхээгүй байдалд нэг тал нь 435 мм-ээс ихгүй, нөгөө тал нь 297 мм-ээс ихгүй хэмжээтэй)		A	
48101900	-- Бусад	5%	B10	
	- Нийт ширхэгийн жингийн 10 %-иас дээш хэсэгт механик эсхүл хими-механикийн аргаар гаргаж авсан ширхэгийг агуулсан бичгийн, хэвлэлийн буюу зураг зүйн зориулалттай цаас болон картон:			
48102200	-- Хөнгөн жингийн шохойтой		A	
48102900	-- Бусад	5%	B10	
	- Бичгийн, хэвлэлийн, графикийн биш бусад крафт цаас болон картон			
48103100	-- Химийн аргаар гаргаж авсан, жигд цайруулсан, нийт жингийн 95%-иас их хэсэгт модны целлюлозын агуулгатай 150 г/м ² -аас доош жинтэй		A	
48103200	-- Химийн аргаар гаргаж авсан, жигд цайруулсан, модны целлюлозын нийт жингийн 95%-иас дээш хэсэгт агуулгатай, 150 г/м ² -аас дээш жинтэй		A	
48103900	-- Бусад		A	
	- Бусад цаас болон картон:			
48109200	-- Олон давхраатай		A	
48109900	-- Бусад		A	
4811	Зүйл 48.03, 48.09 буюу 48.10-т зааснаас бусад, өнгөлсөн (түрхэцтэй), нэвчүүлсэн, бүрсэн, гадаргууг нь будсан, гадаргууг нь чимэглэсэн эсхүл хэвлэмэл бичигтэй, хуйлмал буюу ямар ч хэмжээтэй байж болох тэгш өнцөгт (квадрат орно) хуудсан хэлбэрийн цаас, картон, целлюлозон хөвөн болон целлюлозон зулмал.			
48111000	- Давирхай, битум эсхүл асфальтаар бүрсэн цаас болон картон		A	
	- Цавуулаг гадаргуутай эсхүл наалдамхай цаас, картон:			
48114100	-- Өөрөө наалддаг		A	
48114900	-- Бусад		A	
	- Хуванцраар (наагч бодис орохгүй) хучсан, нэвчүүлсэн, бүрсэн цаас болон картон:			
48115100	-- Цайруулсан, 150 г/м ² -аас их жинтэй		A	
48115900	-- Бусад		A	
48116000	- Лав, парафинин тос, стеарин, глицерин, тосоор нэвчүүлсэн, бүрсэн, хучсан цаас ба картон		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
48119000	- Бусад цаас болон картон, целлюлозон хөвөн ба целлюлозон зулмал		A	
48120000	Цаасны зутангаар хийсэн шүүлтүүр маягийн гулдмай, хавтан болон хавтгай.		A	
4813	Тамхины цаас (тамхины хэмжээгээр, хавтгай эсхүл гуурс хэлбэрээр зүссэн буюу зүсээгүй).			
48131000	- Гуурсан эсхүл дэвтэрлэсэн хавтгай хэлбэрээр		A	
48132000	- Хуйлмал хэлбэрээр өргөн нь 5 см-ээс ихгүй		A	
48139000	- Бусад		A	
4814	Ханын цаас болон ханын бусад адил төст бүрээс; цонхны тунгалаг цаас.			
48142000	- Жижиг атираа суулгасан, будсан, гоёмсгоор хээлсэн эсхүл бусад аргаар чимэглэсэн хуванцар давхаргаар өнгөн талаас нь бүрсэн буюу хучсан цаасаас тогтох ханын цаас эсхүл түүнтэй ханын бүрээс		A	
48149000	- Бусад		A	
4816	Хорын цаас, өөрөө буулгадаг цаас, олшруулах, хуулбарлах зориулалтын бусад цаас (Зүйл 48.09-д зааснаас бусад), буулган хувилагч цаас, офсетийн хавтангийн цаас (хайрцагласан эсхүл хайрцаглаагүй).			
48162000	- Өөрөө хуулбарладаг цаас		A	
48169000	- Бусад		A	
4817	Цаас эсхүл картонон дугтуй, захидлын цаас, зураггүй ил захидал, ил захидал; цаас буюу картонон хайрцаг, цүнх, хэтэвч болон бичгийн хэрэглэлийн набор агуулсан бусад уут, сав, хайрцаг.			
48171000	- Дугтуй	5%	B15	
48172000	- Захидлын цаас, зураггүй ил захидал болон ил захидал	5%	B15	
48173000	- Хайрцаг, цүнх, хэтэвч болон бичгийн хэрэглэлийн цуглуулга бүхий бусад уут, сав, хайрцаг	5%	B15	
4818	Гэр ахуй, эрүүл ахуйн зориулалттай, өргөн нь 36 см-ээс ихгүй хэмжээтэй хуйлмал, эсхүл хэмжээ, хэлбэрээр зүссэн ариун цэврийн цаас болон түүнтэй төстэй цаас, целлюлозон хөвөн болон целлюлозон зулмал алчуур; цаасны зутан, цаас, целлюлозон хөвөн эсхүл целлюлозон зулмал материалаар хийсэн, нусны алчуур, гоо сайхны алчуур, нүүр гарын алчуур, ширээний бүтээлэг, амны алчуур, орны дэвсгэр болон эдгээртэй төстэй, гэр ахуй, эрүүл ахуй, эмнэлгийн зориулалттай зүйлс, хувцас, хувцасны тоног хэрэглэл.			
48181000	- Ариун цэврийн цаас		X	
48182000	- Нусны алчуур, гоо сайхны эсхүл нүүр цэвэрлэх алчуур, нүүр гарын алчуур		X	
48183000	- Ширээний бүтээлэг, амны алчуур (салфетка)		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
48185000	- Хувцас, хувцасны хэрэглэл	5%	B10	
48189000	- Бусад		X	
4819	Цаас болон картон, целлюлозон хөвөн ба зулмалаар хийсэн хайрцаг, уут, цүнх ба баглаа боодлын бусад уут, сав; албан тасалгаа, дэлгүүр зэрэгт хэрэглэх, цаас эсхүл картоноор хийсэн баримт бичиг хадгалах хайрцаг, захидлын тавиур.			
48191000	- Үелээт цаас болон картоноор хийсэн хайрцаг		X	
48192000	- Үелээт бус цаас болон картоноор хийсэн эвхдэг хайрцаг		X	
48193000	- 40см-ээс дээш өргөн суурьтай цаас болон картонон уут, сав		X	
48194000	- Бусад уут, сав (конус хэлбэртэйг оруулна)		X	
48195000	- Баглаа боодлын бусад уут (пянзны цаасан уут орно)		X	
48196000	- Албан газар, дэлгүүрт эсхүл эдгээртэй төстэй зорилгоор хэрэглэх, баримт бичиг хадгалах цаасан хайрцаг, захидлын тавиур болон эдгээртэй төстэй зүйлс		X	
4820	Бүртгэл, тооцоо, тэмдэглэлийн дэвтэр, орлого, зарлагын дэвтэр, захидлын дэвтэр, тэмдэглэлийн жижиг дэвтэр, өдрийн тэмдэглэлийн дэвтэр болон эдгээртэй төстэй зүйлс, дасгалын дэвтэр, бэх шингээгч цаасны дэвтэр, бичгийн хавтас (хуудсыг нь салгадаг буюу бусад), бичиг баримтын цаасан хавтас, албан бичгийн бланк, хуудаслан багцалсан хортой цаас ба бичиг хэргийн цаас эсхүл картонон бусад зүйлс; дээж, загварын буюу цуглуулгын альбом, номын хавтас (цаас эсхүл картоноор хийсэн).			
48201000	- Бүртгэл, тооцоо, тэмдэглэлийн дэвтэр, орлого, зарлагын дэвтэр, захидлын дэвтэр, тэмдэглэлийн жижиг дэвтэр, өдрийн тэмдэглэлийн дэвтэр болон эдгээртэй төстэй зүйлс		X	
48202000	- Дасгалын дэвтэр		X	
48203000	- Бичиг баримтын цаасан хавтас (номын хавтаснаас бусад)		X	
48204000	- Албан бичгийн бланк, хуудаслан багцалсан хортой цаас		X	
48205000	- Дээж, загварын эсхүл цуглуулгын альбом		X	
48209000	- Бусад		X	
4821	Цаасан эсхүл картонон төрөл бүрийн шошго (хэвлэмэл бичиг, зурагтай эсхүл зураггүй).			
48211000	- Хэвлэмэл		X	
48219000	- Бусад		X	
4822	Цаасан эсхүл картонон дамар, ороомог болон бусад адил төстэй зүйлс (нүхэлсэн эсхүл нүхлээгүй, хатууруулсан буюу хатууруулаагүй).			
48221000	- Нэхмэлийн ээрмэл утас орооход хэрэглэх	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
48229000	- Бусад	5%	B10	
4823	Хэмжээгээр зүссэн эсхүл зүсээгүй, хэлбэр дүрс оруулсан буюу оруулаагүй бусад цаас, картон, целлюлозон хөвөн болон зулмал; цаасан зутан, цаас, картон, целлюлозон хөвөн эсхүл целлюлозон ширхэгт зулмалаар хийсэн бусад зүйлс.			
48232000	- Шүүлтүүр цаас, картон		A	
48234000	- Өөрөө бичлэг хийх төхөөрөмжийн хуйлмал, хуудас, дугуй хэлбэртэй диаграммын цаас - Цаас эсхүл картонон тавиур, таваг, аяга болон тэдгээртэй төстэй зүйлс:		A	
48236100	-- Хулсан		A	
48236900	-- Бусад		A	
48237000	- Хэвэнд цутгасан эсхүл хэвлсэн цаасны зутангаар хийсэн зүйлс		X	
48239000	- Бусад		A	
49-р бүлэг	Ном, сонин, зурагт хуудас болон хэвлэх үйлдвэрийн бусад бүтээгдэхүүн; гар бичмэл, машинаар бичсэн материал ба байршил зүйн зураг			
4901	Ном, товхимол, ухуулга сурталчилгааны хуудас болон тэдгээртэй төстэй хэвлэлмэл материал (дан хуудсаар эсхүл үгүй).			
49011000	- Хавтасласан эсхүл хавтаслаагүй дан хуудас дээр хэвлэсэн материал - Бусад:	5%	B10	
49019100	-- Толь бичиг, нэвтэрхий толь болон тэдгээрийн цуврал дугаарууд	5%	B10	
49019900	-- Бусад	5%	B10	
4902	Сонин, сэтгүүл болон тогтмол хэвлэл (зурагтай эсхүл зураггүй, сурталчилгааны материал агуулсан эсхүл агуулаагүй).			
49021000	- 7 хоногт дор хаяж 4 удаа гардаг	5%	B10	
49029000	- Бусад	5%	B10	
49030000	Хүүхдийн зурагт ном, зургийн эсхүл будах зориулалттай хүүхдийн ном.		A	
49040000	Гар бичмэл эсхүл хэвлэмэл нот (үдсэн эсхүл үдээгүй, зурагтай эсхүл зураггүй).	5%	B10	
4905	Газрын зураг, рашаан усны эсхүл далай тэнгисийн бүх төрлийн зураг (атлас орно), ханын газрын зураг, байршил зүйн зураг болон дэлхийн бөмбөрцөг (хэвлэмэл).			
49051000	- Дэлхийн бөмбөрцөг (хэвлэмэл) - Бусад:		A	
49059100	-- Ном хэлбэртэй	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
49059900	-- Бусад	5%	B10	
49060000	Архитектур, инженер, үйлдвэрлэл, худалдааны байршил зүйн буюу тэдгээртэй төстэй зориулалтын зураг, төслийн гар бичмэл эх хувь; гараар бичсэн эх бичиг, гэрэлд мэдрэмтгий цаасан дээр сэргээн буулгасан зураг болон дээр заасан зүйлсийг хортой цаасаар буулгасан хуулбар.	5%	B10	
490700	Тухайн улсад хэрэглэгдэж байгаа эсхүл шинээр гарах, тодорхой ялгагдах үнэтэй буюу үнэлэгдэх шуудангийн, орлогын эсхүл тэдгээртэй төстэй, ашиглагдаагүй марк; үнэт цаас; цаасан мөнгөн тэмдэгт, чекийн маягт; акц (хувь нийлүүлсэн эрхийн бичиг), хувьцаа, зээлийн бичиг болон үнэт бусад бичиг баримт.			
49070010	--- Шуудангийн марк		X	
49070020	--- Үнэт болон сүлдэт цаас, цаасан мөнгөн тэмдэгт, хувьцааны эрхийн бичиг	5%	B5	
49070090	--- Бусад	5%	B5	
4908	Буулгадаг зураг (декалькомани).			
49081000	- Буулгадаг зураг (декалькомани), шилэн дээр буулгадаг зураг		A	
49089000	- Бусад	5%	B10	
49090000	Хэвлэмэл эсхүл зурагтай ил захидал; баярын мэндчилгээ, зарлал, мэдээлэл (зурагтай эсхүл зураггүй, дугуйтай эсхүл дугуйгүй, чимэглэлтэй эсхүл чимэглэлгүй) бүхий хэвлэмэл хуудас.	5%	B10	
49100000	Бүх төрлийн хэвлэмэл хуанли (тасалбар хуанли орно).	5%	B10	
4911	Бусад хэвлэмэл зүйлс (хэвлэмэл зураг, гэрэл зураг орно).			
49111000	- Худалдааны зар сурталчилгааны материал болон барааны каталог, түүнтэй төстэй бусад материал - Бусад:	5%	B5	
49119100	-- Зураг, загвар, гэрэл зураг	5%	B5	
49119900	-- Бусад	5%	B5	
ХИ ХЭСЭГ	НЭХМЭЛИЙН МАТЕРИАЛ БОЛОН НЭХМЭЛ ЭДЛЭЛ			
50-р бүлэг	Торго			
50010000	Мяндсыг нь хөвж, ороож авч болохуйц хүр хорхойн бүрхүүл.		A	
50020000	Торгоны түүхий эд (эрчлээгүй мяндас).		A	
50030000	Торгоны хаягдал (мяндсыг нь хөвж, ороох боломжгүй хүр хорхойн бүрхүүл, ээрмэлийн хаягдал, сэргээсэн сэмэрдэс орно).		X	
50040000	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй торгон ээрмэл (хаягдал торгон мяндасны ээрмэлээс бусад).		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
50050000	Хаягдал торгон мяндсаар ээрсэн, жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй утас.		A	
50060000	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан торгон ээрмэл ба хаягдал торгон мяндасны ээрмэл; хүр хорхойн мяндас.		A	
5007	Торгон мяндас эсхүл хаягдал торгон мяндсаар нэхсэн даавуу.			
50071000	Самнуурын торгон мяндасны сэвээр нэхсэн даавуу		A	
50072000	- Жингийн 85% буюу түүнээс дээш хэсэгт торгон мяндас, хаягдал торгон мяндас (самнуурын торгон мяндасны сэвээс бусад) агуулсан бусад даавуу		A	
50079000	- Бусад торгон даавуу		A	
51-р бүлэг	Хонины ноос, мал, амьтны нарийн эсхүл бүдүүн үс, ноос, хялгас; адууны хялгасан ээрмэл болон нэхмэл даавуу.			
5101	Сэмлээгүй эсхүл самнаагүй хонины ноос.			
	- Зунгагтай (хяргахаас өмнө угаасан ноос орно) ноос:			
51011100	-- Хяргасан ноос		X	
51011900	-- Бусад		X	
	- Угаасан, карбоны уусмалд цэвэрлээгүй:			
51012100	-- Хяргасан ноос		X	
51012900	-- Бусад		X	
51013000	- Карбоны уусмалд цэвэрлэсэн		X	
5102	Сэмлээгүй эсхүл самнаагүй, мал, амьтны нарийн эсхүл бүдүүн үс, ноос, хялгас.			
	- Мал, амьтны нарийн үс, ноос:			
510211	-- Кашмир ноолуурын чиглэлийн ямааны:			
51021110	--- Угаагаагүй ноолуур		X	
51021120	--- Угаасан ноолуур		X	
	--- Ямааны завод ноос:			
51021141	---- Ноолуур агууламж нь 12.0 % буюу түүнээс бага		X	
51021142	---- Ноолуур агууламж нь 12,0 %-иас их		X	
51021150	--- Ямааны хялгас		X	
510219	-- Бусад:			
51021930	--- Сарлагийн саваг, хөөвөр		X	
	--- Тэмээний ноос:			
51021941	---- Угаагаагүй эр ноос		X	
51021942	---- Угаасан эр ноос		X	
51021943	---- Угаагаагүй эм ноос		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
51021944	---- Угаасан эм ноос --- Тэмээний завод ноос:		X	
51021951	---- Ноолуур агууламж нь 22.0% буюу түүнээс бага		X	
51021952	---- Ноолуур агууламж нь 22.0 %-иас их		X	
51021990	--- Бусад		X	
510220	- Мал, амьтны бүдүүн үс, ноос, хялгас:			
51022040	--- Үхрийн хөөвөр		X	
51022050	--- Адууны хөөвөр		X	
51022090	--- Бусад		X	
5103	Хонины хаягдал ноос эсхүл мал, амьтны нарийн буюу бүдүүн үс, ноос, хялгасны хаягдал, ээрмэлийн хаягдал (сэргээсэн сэмэрдэс орохгүй).			
51031000	- Хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноосны самнуурын сэв		X	
510320	- Хонины бусад хаягдал ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноосны бусад хаягдал: --- Ямааны ноолуурын сэв хялгас:			
51032011	---- Ноолуурын агууламж нь 12.0 % буюу түүнээс бага		X	
51032012	---- Ноолуурын агууламж нь 12.0 %-иас их --- Тэмээний ноосны сэв хялгас:		X	
51032021	---- Ноолуур агууламж нь 22.0 % буюу түүнээс бага		X	
51032022	---- Ноолуур агууламж нь 22.0 %-иас их		X	
51032090	--- Бусад		X	
51033000	- Мал, амьтны бүдүүн үс, ноос, хялгасны хаягдал		X	
51040000	Хонины ноосны эсхүл мал, амьтны нарийн буюу бүдүүн үс, ноос, хялгасны сэргээсэн сэмэрдэс.		A	
5105	Сэмлэсэн эсхүл самнасан, хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн эсхүл бүдүүн үс, ноос, хялгас (самнасан тайрмал ноос орно).			
51051000	- Сэмлэсэн (анхан шатны бүдүүн самналт хийсэн) хонины ноос - Хонины ноосон топс болон бусад самнасан ноос:		A	
51052100	-- Самнасан тайрмал ноос		A	
510529	-- Бусад:			
51052910	--- Ноосон топс		A	
51052990	--- Бусад		A	
510531	- Сэмлэсэн эсхүл самнасан, мал, амьтны нарийн үс, ноос: -- Кашмир ноолуурын чиглэлийн ямааны:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
51053110	--- Самнасан ноолуур		A	
51053120	--- Бөмбөгөн ноолуур		A	
51053130	--- Дахин боловсруулсан богино ноолуур		A	
510539	-- Бусад: --- Тэмээний ноос:			
51053911	---- Самнасан ноос		A	
51053912	---- Бөмбөгөн ноос /топс/		A	
51053990	--- Бусад		A	
51054000	- Сэмлэсэн эсхүл самнасан, мал, амьтны бүдүүн үс, ноос, хялгас		A	
5106	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй, хонины сэмлэсэн ноосон ээрмэл.			
51061000	- Жингийн 85% буюу түүнээс их ноос агуулсан		A	
51062000	- Жингийн 85%-иас бага ноос агуулсан		A	
5107	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй, хонины сэмлэсэн ноосон ээрмэл.			
51071000	- Жингийн 85% буюу түүнээс их ноос агуулсан		A	
51072000	- Жингийн 85%-иас бага ноос агуулсан		A	
5108	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй, мал, амьтны нарийн үс, ноосон сэмлэсэн эсхүл самнасан ээрмэл.			
51081000	- Сэмлэсэн		A	
51082000	- Самнасан		A	
5109	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан, хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон ээрмэл.			
51091000	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс ноос агуулсан		A	
51099000	- Бусад		A	
51100000	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан эсхүл савлаагүй, мал, амьтны бүдүүн үс, ноос, хялгасан ээрмэл эсхүл адууны хялгасан ээрмэл (ороож бүдүүрүүлсэн адууны хялгасан ээрмэл орно).		A	
5111	Хонины сэмлэсэн ноос эсхүл бусад мал, амьтны сэмлэсэн нарийн үс, ноосоор нэхсэн даавуу.			
	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноос агуулсан:			
51111100	-- Жин нь 300 г/м ² -аас ихгүй		A	
51111900	-- Бусад		A	
51112000	- Химийн мяндастай зонхилон эсхүл дагнан хольсон, бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
51113000	- Химийн штапель мяндастай зонхилон эсхүл дагнан хольсон, бусад		A	
51119000	- Бусад		A	
5112	Хонины самнасан ноос эсхүл мал, амьтны самнасан нарийн үс, ноосоор нэхсэн даавуу.			
	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хонины ноос эсхүл нарийн үс, ноос агуулсан:			
51121100	-- 200 г/м ² -аас ихгүй жинтэй		A	
51121900	-- Бусад		A	
51122000	- Химийн мяндастай зонхилон эсхүл дагнан хольсон, бусад		A	
51123000	- Химийн штапель мяндастай зонхилон эсхүл дагнан хольсон, бусад		A	
51129000	- Бусад		A	
51130000	Мал, амьтны бүдүүн үс, ноос, хялгас, адууны хялгасаар нэхсэн даавуу.		A	
52-р бүлэг	Хөвөн			
52010000	Сэмлээгүй эсхүл самнаагүй хөвөн.		A	
5202	Хаягдал хөвөн (хөвөн ээрмэлийн хаягдал болон сэргээсэн сэмэрдэс орно).			
52021000	- Хөвөн ээрмэлийн хаягдал (хаягдал хөвөн утас орно)		X	
	- Бусад:			
52029100	-- Сэргээсэн сэмэрдэс		X	
52029900	-- Бусад		X	
52030000	Сэмлэсэн эсхүл самнасан хөвөн.		A	
5204	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан эсхүл савлаагүй оёдлын хөвөн утас.			
	- Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй:			
52041100	-- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хөвөн агуулсан		A	
52041900	-- Бусад		A	
52042000	- Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан		A	
5205	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй, жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хөвөн агуулсан хөвөн ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад).			
	- Самнаагүй ширхэгийн дан ээрмэл:			
52051100	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децтекс буюу түүнээс их (метрийн тоо нь 14 -өөс ихгүй)		A	
52051200	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децтексээс бага боловч 232.56 децтексээс багагүй (метрийн тоо нь 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
52051300	-- Үзүүлэлт нь 232.56 децитексээс бага боловч 192.31 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52051400	-- Үзүүлэлт нь 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52051500	-- Үзүүлэлт нь 125 децитексээс бага (метрийн тоо нь 80-аас их) - Самнасан ширхэгийн дан ээрмэл:		A	
52052100	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децитекс буюу түүнээс их (метрийн тоо нь 14-өөс ихгүй)		A	
52052200	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децитексээс бага боловч 232.56 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	
52052300	-- Үзүүлэлт нь 232.56 децитексээс бага боловч 192.31 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52052400	-- Үзүүлэлт нь 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52052600	-- Үзүүлэлт нь 125 децитексээс бага боловч 106.38 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 80-аас их боловч 94-өөс ихгүй)		A	
52052700	-- Үзүүлэлт нь 106.38 децитексээс бага боловч 83.33 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 94-өөс их боловч 120-иос ихгүй)		A	
52052800	-- Үзүүлэлт нь 83.33 децитексээс бага (метрийн номер буюу уртын хэмжээ нь 120-иос их) - Самнаагүй ширхгийн давхар эсхүл багцалсан ээрмэл:		A	
52053100	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт нь 714.29 децитекс буюу түүнээс их (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 14-өөс ихгүй)		A	
52053200	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь 714.29 децитексээс бага боловч 232.56 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	
52053300	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 232.56 децитексээс бага боловч 192.31 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52053400	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо нь нь 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52053500	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 125 децитексээс бага (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо нь 80-аас их) - Самнасан ширхэгийн давхар буюу багцалсан ээрмэл:		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
52054100	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 714.29 децитекс буюу түүнээс их (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо нь 14-өөс ихгүй)		A	
52054200	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 714.29 децитексээс бага боловч 232.56 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	
52054300	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 232.56 децитексээс бага боловч 192.31 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52054400	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52054600	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 125 децитексээс бага боловч 106.38 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 80-аас их боловч 94-өөс ихгүй)		A	
52054700	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 106.38 децитексээс бага боловч 83.33 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн 94-өөс их боловч 120-иос ихгүй)		A	
52054800	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 83.33 децитексээс бага (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 120-иос их)		A	
5206	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй, жингийн 85%-иас бага хэсэгт хөвөн агуулсан хөвөн ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад). - Самнаагүй хөвөн ширхэгийн дан ээрмэл:			
52061100	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децитекс буюу түүнээс их (метрийн тоо нь 14-өөс ихгүй)		A	
52061200	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децитексээс бага боловч 232.56 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	
52061300	-- Үзүүлэлт нь 232.56 децитексээс бага боловч 192.31 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52061400	-- Үзүүлэлт нь 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52061500	-- Үзүүлэлт нь 125 децитексээс бага (метрийн тоо нь 80-аас их) - Самнасан хөвөн ширхэгийн дан ээрмэл:		A	
52062100	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децитекс буюу түүнээс их (метрийн тоо нь 14-өөс ихгүй)		A	
52062200	-- Үзүүлэлт нь 714.29 децитексээс бага боловч 232.56 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
52062300	-- Үзүүлэлт нь 232.56 децитексээс бага боловч 192.31 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52062400	-- Үзүүлэлт нь 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (метрийн тоо нь 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52062500	-- Үзүүлэлт нь 125 децитексээс бага (метрийн тоо нь 80-аас их) - Самнаагүй хөвөн ширхэгийн давхар эсхүл багцалсан ээрмэл:		A	
52063100	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 714.29 децитекс буюу түүнээс их (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо нь 14-өөс ихгүй)		A	
52063200	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 714.29 децитексээс бага боловч 232.56 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	
52063300	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 232.56 децитексээс бага, 192.31 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52063400	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт нь 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо нь 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52063500	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт нь 125 децитексээс бага (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 80-аас их) - Самнасан хөвөн ширхэгийн давхар эсхүл багцалсан ээрмэл:		A	
52064100	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 714.29 децитекс буюу түүнээс их (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 14-өөс ихгүй)		A	
52064200	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт нь 714.29 децитексээс бага боловч 232.56 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 14-өөс их боловч 43-аас ихгүй)		A	
52064300	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт нь 232.56 децитексээс бага боловч 192.31 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 43-аас их боловч 52-оос ихгүй)		A	
52064400	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт нь 192.31 децитексээс бага боловч 125 децитексээс багагүй (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 52-оос их боловч 80-аас ихгүй)		A	
52064500	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт нь 125 децитексээс бага (дан ээрмэл нэг бүрийнх нь метрийн тоо 80-аас их)		A	
5207	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан хөвөн ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад).			
52071000	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хөвөн агуулсан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
52079000	- Бусад		A	
5208	200 г/м²-аас ихгүй жинтэй, жингийн 85% буюу түүнээс дээш хэсэгт хөвөн агуулсан нэхмэл даавуу.			
	- Цайруулаагүй:			
52081100	--100 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52081200	-- 100 г/м ² -аас их жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52081300	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52081900	-- Бусад даавуу		A	
	- Цайруулсан:			
52082100	-- 100 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52082200	-- 100 г/м ² -аас их жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52082300	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээс орно)		A	
52082900	-- Бусад даавуу		A	
	- Будсан:			
52083100	-- 100 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52083200	-- 100 г/м ² -аас их жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52083300	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52083900	-- Бусад даавуу		A	
	- Олон өнгийн ээрмэлэн:			
52084100	-- 100 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52084200	-- 100 г/м ² -аас их жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52084300	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52084900	-- Бусад даавуу		A	
	- Хээлсэн:			
52085100	-- 100 г/м ² -аас ихгүй жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52085200	-- 100 г/м ² -аас их жинтэй, ёрог нэхээст		A	
52085900	-- Бусад даавуу		A	
5209	200 г/м²-аас их жинтэй, жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хөвөн агуулсан нэхмэл даавуу.			
	- Цайруулаагүй:			
52091100	--Ёрог нэхээст		A	
52091200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
52091900	-- Бусад даавуу - Цайруулсан:		A	
52092100	-- Ёрог нэхээст		A	
52092200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52092900	-- Бусад даавуу - Будсан:		A	
52093100	-- Ёрог нэхээст		A	
52093200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52093900	-- Бусад даавуу - Олон өнгийн ээрмэлэн:		A	
52094100	-- Ёрог нэхээст		A	
52094200	-- "Деним" даавуу		A	
52094300	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст бусад даавуу (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52094900	--Бусад даавуу - Хээлсэн:		A	
52095100	-- Ёрог нэхээст		A	
52095200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52095900	-- Бусад даавуу		A	
5210	200 г/м²-аас ихгүй жинтэй, жингийн 85%-иас бага хсэгт хөвөн агуулсан, химийн мяндсыг дагнан эсхүл зонхилон хольсон хөвөн нэхмэл даавуу. - Цайруулаагүй:			
52101100	-- Ёрог нэхээст		A	
52101900	-- Бусад даавуу - Цайруулсан:		A	
52102100	-- Ёрог нэхээст		A	
52102900	--Бусад даавуу - Будсан:		A	
52103100	-- Ёрог нэхээст		A	
52103200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52103900	-- Бусад даавуу - Олон өнгийн ээрмэлэн:		A	
52104100	-- Ёрог нэхээст		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
52104900	-- Бусад даавуу - Хээлсэн:		A	
52105100	-- Ёрог нэхээст		A	
52105900	-- Бусад даавуу		A	
5211	200 г/м²-аас их жинтэй, жингийн 85%-иас бага хэсэгт хөвөн агуулсан, химийн мяндсыг дагнан эсхүл зонхилон хольсон хөвөн нэхмэл даавуу. - Цайруулаагүй:			
52111100	-- Ёрог нэхээст		A	
52111200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52111900	-- Бусад даавуу		A	
52112000	- Цайруулсан - Будсан:		A	
52113100	-- Ёрог нэхээст		A	
52113200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52113900	-- Бусад даавуу - Олон өнгийн ээрмэлэн:		A	
52114100	-- Ёрог нэхээст		A	
52114200	-- "Деним" даавуу		A	
52114300	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст бусад даавуу (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
521149	-- Бусад даавуу:			
52114910	--- Мебелийн бүрээсний даавуу		A	
52114990	--- Бусад - Хээлсэн:		A	
52115100	-- Ёрог нэхээст		A	
52115200	-- Гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
52115900	-- Бусад даавуу		A	
5212	Бусад хөвөн даавуу. - 200 г/м ² -аас ихгүй жинтэй:			
52121100	-- Цайруулаагүй		A	
52121200	-- Цайруулсан		A	
52121300	--Будсан		A	
52121400	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
52121500	-- Хээлсэн - 200 г/м ² -аас их жинтэй:		A	
52122100	-- Цайруулаагүй		A	
52122200	-- Цайруулсан		A	
52122300	-- Будсан		A	
52122400	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	
52122500	-- Хээлсэн		A	
53-р бүлэг	Ургамлын гаралтай нэхмэлийн бусад ширхэг; цаасан ээрмэл болон цаасан ээрмэлээр нэхсэн даавуу			
5301	Түүхий эсхүл боловсруулсан, харин ээрээгүй маалинга; маалингын сэв болон хаягдал (ээрмэлийн хаягдал болон сэргээсэн сэмэрдэс орно).			
53011000	- Түүхий эсхүл дэвтээсэн маалинга - Модлог хэсгийг нь буталсан, сэмлэсэн, самнасан эсхүл өөр аргаар боловсруулсан боловч ээрээгүй маалинга:		A	
53012100	-- Модлог хэсгийг нь буталсан эсхүл сэмлэсэн		A	
53012900	-- Бусад		A	
53013000	- Маалингын сэв болон хаягдал		A	
5302	Түүхий эсхүл боловсруулсан, харин ээрээгүй жинхэнэ олс (Cannabis sativa L); жинхэнэ олсны сэв болон хаягдал (ээрмэлийн хаягдал болон сэргээсэн сэмэрдэс орно).			
53021000	- Түүхий эсхүл дэвтээсэн жинхэнэ олс		A	
53029000	- Бусад		A	
5303	Түүхий эсхүл боловсруулсан, харин ээрээгүй сомронз (джут), ургамлын долонгийн бусад нэхмэлийн ширхэг (маалинга, олс, нанхиад халгай (рами)-наас бусад); тэдгээрийн сэв, хаягдал (ээрмэлийн хаягдал, сэргээсэн сэмэрдэс орно).			
53031000	- Түүхий эсхүл дэвтээсэн сомронз (джут), ургамлын долонгийн бусад нэхмэлийн ширхэг		A	
53039000	- Бусад		A	
53050000	Наргилын самар, абака (Манил олс эсхүл <i>Musa textilis</i> Nee), нанхиад халгай (рами) болон бусад ургамлын гаралтай, түүхий, боловсруулсан ч ээрээгүй, бусад газар заагдаагүй нэхмэлийн бусад ширхэг; эдгээр ширхэгийн сэв, хаягдал (ээрмэлийн хаягдал болон сэргээсэн сэмэрдэс орно).		A	
5306	Маалингын ээрмэл.			
53061000	- Дан		A	
53062000	- Давхар эсхүл багцалсан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
5307	Сомронз (джут)-ын эсхүл Зүйл 53.03-д дурьдсан нэхмэлийн бусад долонт ширхэгийн ээрмэл.			
53071000	- Дан		A	
53072000	- Давхар эсхүл багцалсан		A	
5308	Ургамлын гаралтай бусад нэхмэлийн ээрмэл; цаасан ээрмэл.			
53081000	- Наргилын самрын холтосны ээрмэл		A	
53082000	- Жинхэнэ олсны ээрмэл		A	
53089000	- Бусад		A	
5309	Маалинган нэхмэл даавуу.			
	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт маалинга агуулсан:			
53091100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
53091900	-- Бусад		A	
	- Жингийн 85%-иас бага хэсэгт маалинга агуулсан:			
53092100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
53092900	-- Бусад		A	
5310	Сомронз (джут) эсхүл Зүйл 53.03-д дурьдсан нэхмэлийн бусад долонт ширхэгээр нэхсэн даавуу.			
53101000	- Цайруулаагүй		A	
53109000	- Бусад		A	
53110000	Бусад ургамлын ширхэгээр нэхсэн даавуу; цаасан ээрмэлээр нэхсэн даавуу.		A	
54-р бүлэг	Химийн мяндас; нэхмэлийн химийн мяндсан тууз болон түүнтэй төстэй зүйлс			
5401	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан эсхүл савлаагүй, химийн мяндсан оёдлын утас.			
54011000	- Нийлэг мяндсан		A	
54012000	- Хиймэл мяндсан		A	
5402	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй, нийлэг мяндсан ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад) (үзүүлэлт нь 67 децитексээс бага байх нийлэг дан мяндас орно).			
	- Өндөр нягттай нейлон эсхүл бусад полиамидын ээрмэл:			
54021100	-- Арамидын		A	
54021900	-- Бусад		A	
54022000	- Өндөр нягттай полиэфирин ээрмэл		A	
	- Текстура (эзлэхүүн ихтэй) ээрмэл:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
54023100	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 50 тексээс ихгүй байх нейлон эсхүл бусад полиамидын		A	
54023200	-- Дан ээрмэл нэг бүрийнх нь үзүүлэлт 50 тексээс их байх нейлон эсхүл бусад полиамидын		A	
54023300	-- Полиэфирийн		A	
54023400	-- Полипропилений		A	
54023900	-- Бусад		A	
	- Дан, эрчлээсгүй эсхүл 1 метр тутамдаа 50-иас ихгүй эрчлээстэй ээрмэл:			
54024400	-- Эластомер		A	
54024500	-- Бусад, нейлон эсхүл бусад полиамидын		A	
54024600	-- Хэсэгчлэн чиглэгдсэн полиэфирийн бусад		A	
54024700	-- Полиэфирийн бусад		A	
54024800	-- Полипропилений бусад		A	
54024900	-- Бусад		A	
	- Дан, нэг метр тутамдаа 50-иас их эрчлээстэй бусад ээрмэл:			
54025100	-- Нейлон эсхүл бусад полиамидын		A	
54025200	-- Полиэфирийн		A	
54025900	-- Бусад		A	
	- Давхар эсхүл багцалсан бусад ээрмэл:			
54026100	-- Нейлон эсхүл бусад полиамидын		A	
54026200	-- Полиэфирийн		A	
54026900	-- Бусад		A	
5403	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй хиймэл мяндсан ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад), (шугаман нягт нь 67 децтексээс бага хиймэл дан мяндас орно).			
54031000	- Өндөр нягттай вискозын торгон ээрмэл		A	
	- Бусад дан ээрмэл:			
54033100	-- Эрчлээгүй эсхүл метр тутамд 120-иос ихгүй эрчлээстэй вискозын торгон		A	
54033200	-- Метр тутамд 120-иос их эрчлээстэй вискозын торгон		A	
54033300	-- Целлюлозын ацетатан		A	
54033900	-- Бусад		A	
	- Давхар эсхүл багцалсан бусад ээрмэл:			
54034100	-- Вискозын торгон		A	
54034200	-- Целлюлозын ацетатан		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
54034900	-- Бусад		A	
5404	Шугаман нягт нь 67 децитекс буюу түүнээс их, хөндлөн огтлолоороо 1 мм-ээс ихгүй нийлэг дан мяндас; өргөн нь 5 мм-ээс ихгүй нийлэг нэхмэл материалан тууз ба түүнтэй төстэй зүйлс (жишээлбэл: хиймэл сүрэл). - Дан мяндас:			
54041100	-- Эластомер (уян)		A	
54041200	-- Полипропилений бусад		A	
54041900	-- Бусад		A	
54049000	- Бусад		A	
54050000	Шугаман нягт нь 67 децитекс буюу түүнээс их, хөндлөн огтлолоороо 1 мм-ээс ихгүй хиймэл дан мяндас; өргөн нь 5 мм-ээс ихгүй хиймэл нэхмэл материалан дан тууз болон түүнтэй төстэй зүйлс (жишээ нь: хиймэл сүрэл).		A	
54060000	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан химийн мяндсан ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад).		A	
5407	Нийлэг мяндсан ээрмэлээр нэхсэн даавуу (Зүйл 54.04-д дурьдсан материалаар нэхсэн даавуу орно).			
54071000	- Өндөр бөх баттай нейлон, полиамидан, полиэфир утсан даавуу		A	
54072000	- Туузан эсхүл түүнтэй ижил хэлбэрийн зүйлээр нэхсэн даавуу		A	
54073000	- XI хэсгийн 9-р тайлбарт тусгайлан заагдсан даавуу - Жингийн 85% эсхүл түүнээс их нейлон буюу бусад полиамидын мяндас орсон бусад нэхмэл даавуу:		A	
54074100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
54074200	-- Будсан		A	
54074300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
54074400	-- Хээлсэн - Жингийн 85% буюу түүнээс их текстур (эзлэхүүн ихтэй) полиэфирийн мяндас агуулсан бусад нэхмэл даавуу:		A	
54075100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
54075200	-- Хээлсэн		A	
54075300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
54075400	-- Хээлсэн - Жингийн 85 % буюу түүнээс их хэсэгт полиэфирийн мяндас агуулсан:		A	
54076100	-- Жингийн 85 % буюу түүнээс их текстур (эзлэхүүн ихтэй) биш полиэфирийн мяндас агуулсан бусад нэхмэл даавуу		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
54076900	-- Бусад - Жингийн 85% буюу түүнээс их нийлэг мяндас агуулсан бусад даавуу:		A	
54077100	-- Цайруулсан буюу цайруулаагүй		A	
54077200	-- Будсан		A	
54077300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
54077400	-- Хээлсэн - Жингийн 85 %-иас бага нийлэг утас агуулсан, зонхилон эсхүл дагнан хөвөн хольсон нэхмэл даавуу:		A	
54078100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
54078200	-- Будсан		A	
54078300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
54078400	-- Хээлсэн - Бусад нэхмэл даавуу:		A	
54079100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
54079200	-- Будсан		A	
54079300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
54079400	-- Хээлсэн		A	
5408	Хиймэл мяндсан ээрмэл, Зүйл 54.05-д дурьдсан материалаар нэхсэн даавуу.			
54081000	- Өндөр нягттай вискозын торгон ээрмэлээр нэхсэн даавуу - Жингийн 85% буюу түүнээс их хиймэл мяндас, тууз буюу тэдгээртэй төстэй зүйлээр нэхсэн даавуу:		A	
54082100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
54082200	-- Будсан		A	
54082300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
54082400	-- Хээлсэн - Бусад нэхмэл даавуу:		A	
54083100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
54083200	-- Будсан		A	
54083300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
54083400	-- Хээлсэн		A	
55-р бүлэг	Химийн штапель мяндас			
5501	Нийлэг мяндсан тууз.			
55011000	- Нейлон эсхүл бусад полиамидын		A	
55012000	- Полиэфирин		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
55013000	- Акрилийн эсхүл модакрилийн		А	
55014000	- Полипропилений		А	
55019000	- Бусад		А	
55020000	Хиймэл мяндсан тууз.		А	
5503	Ээрэх зориулалтаар сэмлээгүй, самнаагүй эсхүл бусад боловсруулалт хийгээгүй нийлэг штапель мяндас.			
	- Нейлон эсхүл бусад полиамидын:			
55031100	-- Арамидын		А	
55031900	-- Бусад		А	
55032000	- Полиэфирийн		А	
55033000	- Акрилийн эсхүл модакрилийн		А	
55034000	- Полипропилений		А	
55039000	- Бусад		А	
5504	Ээрэх зориулалтаар сэмлээгүй, самнаагүй эсхүл бусад боловсруулалт хийгээгүй хиймэл штапель мяндас.			
55041000	- Вискозын торгон		А	
55049000	- Бусад		А	
5505	Химийн мяндсан хаягдал (сэв, ээрмэлийн хаягдал, сэргээсэн сэмэрдэс орно).			
55051000	- Нийлэг мяндасны		А	
55052000	- Хиймэл мяндасны		А	
5506	Ээрэх зориулалтаар сэмлэсэн, самнасан эсхүл бусад боловсруулалт хийсэн нийлэг штапель мяндас.			
55061000	- Нейлон эсхүл бусад полиамидын		А	
55062000	- Полиэфирийн		А	
55063000	- Акрилийн эсхүл модакрилийн		А	
55069000	- Бусад		А	
55070000	Ээрэх зориулалтаар сэмлэсэн, самнасан эсхүл бусад боловсруулалт хийсэн хиймэл штапель мяндас.		А	
5508	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан эсхүл савлаагүй, химийн штапель мяндсаар хийсэн оёдлын утас.			
55081000	- Нийлэг штапель мяндасны		А	
55082000	- Хиймэл штапель мяндасны		А	
5509	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй, нийлэг штапель мяндсан ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад).			
	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт нейлон болон бусад полиамидын штапель мяндас агуулсан:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
55091100	-- Дан ээрмэл		A	
55091200	-- Давхар эсхүл багцалсан ээрмэл - Жингийн 85 % буюу түүнээс их хэсэгт полиэфирийн штапель мяндас агуулсан:		A	
55092100	-- Дан ээрмэл		A	
55092200	-- Давхар эсхүл багцалсан ээрмэл - Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт акрилийн эсхүл модакрилийн штапель мяндас агуулсан:		A	
55093100	-- Дан ээрмэл		A	
55093200	-- Давхар эсхүл багцалсан ээрмэл - Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт нийлэг, штапель мяндас агуулсан бусад ээрмэл:		A	
55094100	-- Дан ээрмэл		A	
55094200	-- Давхар эсхүл багцалсан ээрмэл - Полиэфирийн штапель мяндсан бусад ээрмэл:		A	
55095100	-- Зонхилон эсхүл дагнан хиймэл штапель мяндастай хольсон		A	
55095200	-- Зонхилон эсхүл дагнан хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноостой хольсон		A	
55095300	-- Зонхилон эсхүл дагнан хөвөнтэй хольсон		A	
55095900	-- Бусад - Акрилийн эсхүл модакрилийн штапель мяндсан бусад ээрмэл:		A	
55096100	-- Зонхилон эсхүл дагнан хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноостой хольсон		A	
55096200	-- Зонхилон эсхүл дагнан хөвөнтэй хольсон		A	
55096900	-- Бусад - Бусад ээрмэл:		A	
55099100	-- Зонхилон эсхүл дагнан хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн ширхэгт үс, ноостой хольсон		A	
55099200	-- Зонхилон эсхүл дагнан хөвөнтэй хольсон		A	
55099900	-- Бусад		A	
5510	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савлаагүй хиймэл штапель мяндсан ээрмэл (оёдлын утас орохгүй).			
	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хиймэл штапель мяндас агуулсан:			
55101100	-- Дан ээрмэл		A	
55101200	-- Давхар эсхүл багцалсан ээрмэл		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
55102000	- Зонхилон эсхүл дагнан хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноостой хольсон бусад ээрмэл		A	
55103000	- Зонхилон буюу дагнан хөвөнтэй хольсон бусад ээрмэл		A	
55109000	- Бусад ээрмэл		A	
5511	Жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан химийн штапель мяндсан ээрмэл (оёдлын утаснаас бусад).			
55111000	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт нийлэг штапель мяндас агуулсан		A	
55112000	- Жингийн 85%-иас бага хэсэгт нийлэг штапель мяндас агуулсан		A	
55113000	- Хиймэл штапель мяндсан		A	
5512	Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт нийлэг штапель мяндас агуулсан нийлэг штапель мяндсаар нэхсэн даавуу.			
	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт полиэфирин штапель мяндас агуулсан:			
55121100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55121900	-- Бусад		A	
	- Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт акрилийн буюу модакрилийн штапель мяндас агуулсан:			
55122100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55122900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
55129100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55129900	-- Бусад		A	
5513	170 г/м²-аас ихгүй жинтэй, жингийн 85%-иас бага нийлэг штапель мяндас агуулсан, зонхилон эсхүл дагнан хөвөн хольсон нийлэг штапель мяндсан нэхмэл даавуу.			
	- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй:			
55131100	-- Полиэфирин штапель мяндсан, ёрог нэхээст		A	
55131200	-- Полиэфирин штапель мяндсан, гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
55131300	-- Полиэфирин штапель мяндсаар нэхсэн бусад даавуу		A	
55131900	-- Бусад нэхмэл даавуу		A	
	- Будсан:			
55132100	-- Полиэфирин штапель мяндсан, ёрог нэхээст		A	
55132300	-- Полиэфирин штапель мяндсаар нэхсэн бусад даавуу		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
55132900	-- Бусад даавуу - Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн:		A	
55133100	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, ёрог нэхээст		A	
55133900	-- Бусад нэхмэл даавуу - Хээлсэн:		A	
55134100	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, ёрог нэхээст		A	
55134900	-- Бусад нэхмэл даавуу		A	
5514	170 г/м²-аас их жинтэй, жингийн 85%-иас бага хэсэгт нийлэг штапель мяндас агуулсан, зонхилон эсхүл дагнан хөвөн мяндастай хольсон нэхмэл даавуу. - Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй:			
55141100	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, ёрог нэхээст		A	
55141200	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
55141900	-- Бусад нэхмэл даавуу - Будсан:		A	
55142100	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, ёрог нэхээст		A	
55142200	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
55142300	-- Полиэфирийн штапель мяндсан бусад нэхмэл даавуу		A	
55142900	-- Бусад нэхмэл даавуу		A	
55143000	- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн - Хээлсэн:		A	
55144100	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, ёрог нэхээст		A	
55144200	-- Полиэфирийн штапель мяндсан, гурвалсан эсхүл дөрвөлсөн утаст сарж нэхээст (адил талт сарж нэхээст орно)		A	
55144300	-- Полиэфирийн штапель мяндсан бусад нэхмэл даавуу		A	
55144900	-- Бусад нэхмэл даавуу		A	
5515	Нийлэг штапель мяндсаар нэхсэн бусад даавуу. - Полиэфирийн штапель мяндсан:			
55151100	-- Зонхилон эсхүл дагнан вискозын торгон штапель мяндастай хольсон		A	
55151200	-- Зонхилон эсхүл дагнан химийн мяндастай хольсон		A	
55151300	-- Зонхилон эсхүл дагнан хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноостой хольсон		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
55151900	-- Бусад - Акрилийн эсхүл модакрилийн штапель мяндсан:		A	
55152100	-- Зонхилон эсхүл дагнан химийн мяндастай хольсон		A	
55152200	-- Зонхилон эсхүл дагнан хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноостой хольсон		A	
55152900	-- Бусад - Бусад нэхмэл даавуу:		A	
55159100	-- Зонхилон эсхүл дагнан химийн мяндастай хольсон		A	
55159900	-- Бусад		A	
5516	Хиймэл штапель мяндсаар нэхсэн даавуу. - Жингийн 85% буюу түүнээс их хэсэгт хиймэл штапель мяндас агуулсан:			
55161100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55161200	-- Будсан		A	
55161300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
55161400	-- Хээлсэн - Жингийн 85%-иас бага хэсэгт хиймэл штапель мяндас агуулсан, зонхилон эсхүл дагнан химийн мяндастай хольсон:		A	
55162100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55162200	-- Будсан		A	
55162300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
55162400	-- Хээлсэн - Жингийн 85%-иас бага хэсэгт хиймэл штапель мяндас агуулсан, зонхилон эсхүл дагнан хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноостой хольсон:		A	
55163100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55163200	-- Будсан		A	
55163300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
55163400	-- Хээлсэн - Жингийн 85%-иас бага хэсэгт хиймэл штапель мяндас агуулсан, зонхилон эсхүл дагнан хөвөн мяндастай хольсон:		A	
55164100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55164200	-- Будсан		A	
55164300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
55164400	-- Хээлсэн - Бусад:		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
55169100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
55169200	-- Будсан		A	
55169300	-- Олон өнгийн ээрмэлээр нэхсэн		A	
55169400	-- Хээлсэн		A	
56-р бүлэг	Зулмал хөвөн, эсгий болон нэхээсгүй материал; өвөрмөц ээрмэл; олс, оосор, дээс, татлага болон тэдгээрээр хийсэн зүйлс			
5601	Нэхмэлийн материалаар хийсэн зулмал хөвөн болон түүгээр хийсэн зүйлс; 5 мм-ээс уртгүй нэхмэлийн ширхэг (хигээс), нэхмэлийн тоос болон үйлдвэрлэлийн өөдөс. - Зулмал хөвөн; түүгээр хийсэн бусад зүйлс:			
56012100	-- Хөвөн		A	
56012200	-- Химийн мяндсан		A	
560129	-- Бусад:			
56012910	--- Ватин		A	
56012990	--- Бусад		A	
56013000	- Нэхмэлийн хигээс, нэхмэлийн тоос, үйлдвэрлэлийн өөдөс		A	
5602	Нэвчүүлсэн, бүрсэн, хучсан буюу үелүүлсэн, эсхүл ийм боловсруулалт хийгээгүй эсгий.			
56021000	- Шивсэн эсгий, мяндсыг нь өөр хооронд нь хэрсэн бүтээгдэхүүн - Нэвчүүлээгүй, хучаагүй, бүрээгүй, үелүүлээгүй бусад эсгий:		A	
56022100	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
56022900	-- Бусад нэхмэлийн материалан		A	
56029000	- Бусад		A	
5603	Нэвчүүлсэн, хучсан, бүрсэн, үелүүлсэн, эсхүл ийм боловсруулалт хийгээгүй нэхээсгүй материал. - Химийн мяндсан:			
56031100	-- 25 г/м ² -аас ихгүй жинтэй		A	
56031200	-- 25 г/м ² -аас их боловч 70 г/м ² -аас ихгүй жинтэй		A	
56031300	-- 70 г/м ² -аас их боловч 150 г/м ² -аас ихгүй жинтэй		A	
56031400	-- 150 г/м ² -аас их жинтэй		A	
	- Бусад:			
56039100	-- 25 г/м ² -аас ихгүй жинтэй		A	
56039200	-- 25 г/м ² -аас их боловч 70 г/м ² -аас ихгүй жинтэй		A	
56039300	-- 70 г/м ² -аас их боловч 150 г/м ² -аас ихгүй жинтэй		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
56039400	-- 150 г/м ² -аас их жинтэй		A	
5604	Нэхмэл материалаар бүрсэн хаймран утас болон оосор; хаймар эсхүл хуванцраар нэвчүүлсэн, бүрхсэн, хучсан, бүрсэн Зүйл 54.04 буюу 54.05-д дурьдсан ээрмэл тууз болон тэдгээртэй төстэй зүйлс.			
56041000	- Нэхмэл материалаар бүрсэн хаймран утас, оосор		A	
560490	- Бусад:			
56049010	--- Резин		A	
56049090	--- Бусад		A	
56050000	Нэхмэлийн ээрмэлийн зориулалтаар ороож бүдүүрүүлсэн эсхүл бүдүүрүүлээгүй металлжуулсан ээрмэл, эсхүл утас, тууз буюу нунтаг хэлбэрт байгаа металлтай хослуулсан, буюу металлаар хучсан тууз эсхүл Зүйл 54.04, 54.05-д заагдсан түүнтэй төстэй зүйл.		A	
56060000	Ороож бүдүүрүүлсэн ээрмэл болон Зүйл 54.04 эсхүл 54.05-д заагдсан ороож бүдүүрүүлсэн тууз ба түүнтэй төстэй зүйлс (Зүйл 56.05-д дурьдсан болон ороож бүдүүрүүлсэн адууны хялгасан ээрмэлээс бусад); хилэнлэг ээрмэл (мяндасны хигээсээр үүссэн хилэнлэг ээрмэл орно); ончтой ээрмэл.		A	
5607	Хаймар эсхүл хуванцраар нэвчүүлсэн, бүрсэн, хучсан, бүрхсэн, эсхүл ийм боловсруулалт хийгээгүй, сүлжиж гөрсөн буюу томсон, эсхүл ийм боловсруулалт хийгээгүй оосор, татлага, олс, дээс.			
	- Agave-ийн төрлийн сизаль болон бусад ургамлын ширхгэн:			
56072100	-- Холбох, боох оосор		A	
56072900	-- Бусад		A	
	- Полиэтиленэн болон полипропиленэн:			
56074100	-- Холбох, боох оосор		A	
56074900	-- Бусад		A	
56075000	- Бусад нийлэг мяндсан		A	
56079000	- Бусад		A	
5608	Оосор, олс, дээс зангидан сүлжсэн тор; нэхмэлийн материалаар хийсэн загасны бэлэн тор болон бусад бэлэн тор.			
	- Химийн мяндсан:			
56081100	-- Загасны бэлэн тор		A	
56081900	-- Бусад		A	
56089000	- Бусад		A	
56090000	Зүйл 54.04 эсхүл 54.05-д заагдсан оосор, ээрмэл, тууз эсхүл түүнтэй төстэй зүйлээр хийсэн эдлэл, бусад газар заагдаагүй оосор, олс, дээс, татлага.		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
57-р бүлэг	Хивс болон бусад нэхмэл дэвсгэр			
5701	Зангидан нэхсэн хивс болон бусад нэхмэл дэвсгэр (гүйцэд боловсруулалт хийсэн эсхүл хийгээгүй).			
57011000	- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосоор нэхсэн		A	
57019000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
5702	Гүйцэд боловсруулсан эсхүл боловсруулаагүй, хаваагүй, шивээгүй нэхмэл хивс, дэвсгэр ("Келем", "Шумакс", "Карамани" болон ижил төстэй гар нэхмэл хивс орно).			
57021000	- "Келем", "Шумакс", "Карамани" болон ижил төстэй гар нэхмэл хивс.		A	
57022000	- Наргилын ширхгээр нэхсэн дэвсгэр - Гүйцэд боловсруулаагүй, үслэг бусад дэвсгэр:		A	
57023100	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
57023200	-- Химийн мяндсан		A	
57023900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Гүйцэд боловсруулсан, үслэг бусад дэвсгэр:		A	
57024100	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
57024200	-- Химийн мяндсан		A	
57024900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
57025000	- Гүйцэд боловсруулаагүй, үслэг биш бусад дэвсгэр - Гүйцэд боловсруулсан, үслэг биш бусад дэвсгэр:		A	
57029100	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
57029200	-- Химийн мяндсан		A	
57029900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
5703	Хавж, шивсэн, гүйцэд боловсруулсан эсхүл боловсруулаагүй хивс болон бусад нэхмэл дэвсгэр.			
57031000	- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
57032000	- Нейлон эсхүл бусад полиамидын		A	
57033000	- Химийн бусад мяндсан		A	
57039000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
5704	Гүйцэд боловсруулсан эсхүл боловсруулаагүй, шивээгүй, үслэг гадаргагүй эсгийгээр хийсэн хивс болон бусад нэхмэл дэвсгэр.			
57041000	- 0.3 м ² -аас ихгүй талбайтай жижиг хивс		A	
570490	- Бусад:			
57049010	--- Эсгий дэвсгэр		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
57049090	--- Бусад		A	
57050000	Гүйцэд боловсруулсан эсхүл гүйцэд боловсруулаагүй бусад хивс болон бусад нэхмэл дэвсгэр.		A	
58-р бүлэг	Өвөрмөц нэхээстэй даавуу; шивсэн үстэй даавуу; торон нэхмэл; гобелен, гоёлын нэхмэл; хатгамал			
5801	Зүйл 58.02 эсхүл 58.06-д дурьдсанаас бусад, үстэй болон хилэнлэг нэхмэл даавуу.			
58011000	- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон - Хөвөн:		A	
58012100	-- Хөндлөн утсан үсийг тэгшлээгүй даавуу		A	
580122	-- Судал гарган тэгшилсэн:			
58012210	--- Хилэн		A	
58012290	--- Бусад		A	
58012300	-- Хөндлөн утсан үстэй бусад даавуу		A	
58012600	-- Хилэнлэг даавуу		A	
58012700	-- Суурь утсан үстэй даавуу - Химийн мяндсан:		A	
58013100	-- Хөндлөн утсан үсийг тэгшлээгүй даавуу		A	
58013200	-- Судал гарган тэгшилсэн		A	
58013300	-- Хөндлөн утсан үстэй бусад даавуу		A	
58013600	-- Хилэнлэг даавуу		A	
58013700	-- Суурь утсан үстэй даавуу		A	
580190	- Нэхмэлийн бусад материалан:			
58019010	--- Хамба хилэн		A	
58019090	--- Бусад		A	
5802	Зүйл 58.06-д заасан нарийн энтэй даавуунаас бусад сул гогцоот нэхээст гар нүүрийн алчуурны материал болон ижил төстэй сул гогцоот нэхээст даавуу; Зүйл 57.03-т зааснаас бусад шивсэн нэхмэл даавуу. - Хөвөн мяндсаар нэхсэн сул гогцоот нэхээстэй гар нүүрийн алчуурны материал болон ижил төстэй сул гогцоот нэхээст даавуу:			
58021100	-- Цайруулаагүй		A	
58021900	-- Бусад		A	
58022000	- Бусад нэхмэлийн материалаар нэхсэн сул гогцоот нэхээст гар нүүрийн алчуурын материал болон ижил төстэй бусад сул гогцоот нэхээст даавуу		A	
58023000	- Шивсэн нэхмэл даавуу		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
58030000	Зүйл 58.06-ийн нарийн туузан даавуунаас бусад самбай даавуу.		A	
5804	Нэхмэл, сүлжмэл даавуунаас бусад торон хөшиг болон торон нэхээст даавуу; Зүйл 60.02-60.06-д заагдсанаас бусад ширхэгийн, туузан хэлбэртэй эсхүл хээ, зураг гаргасан торон нэхмэл.			
58041000	- Торон хөшиг болон бусад торон нэхээст даавуу - Машинаар нэхсэн торон нэхмэл:		A	
58042100	-- Химийн мяндсан		A	
58042900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
58043000	- Гараар нэхсэн торон нэхмэл		A	
58050000	Гүйцэд боловсруулалт хийсэн эсхүл хийгээгүй, Gobelin, Flander, Aubusson, Beauvai болон тэдгээртэй төстэй төрлийн гар нэхмэл болон оёж хатгасан гобелен /аравчны материал/ (жишээлбэл: шаглаа, тоонолжин оёдол).		A	
5806	Зүйл 58.07-д зааснаас бусад нарийн туузан нэхмэл даавуу; хөндлөн утасгүй, зөвхөн суурь утсаа цавуут бодисоор наалдуулсан нарийн туузан даавуу (болдюк).			
58061000	- Үслэг нарийн туузан даавуу (сул гогцоот нэхээст алчуур болон ижил төстэй сул гогцоот нэхээст даавуу орно), хилэнлэг нарийн туузан даавуу		A	
58062000	- Жингийн 5% буюу түүнээс их хэсэгт эластомер ээрмэл эсхүл хаймар утас агуулсан бусад нэхмэл даавуу - Бусад нэхмэл даавуу:		A	
58063100	-- Хөвөн		A	
58063200	-- Химийн мяндсан		A	
58063900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
58064000	- Хөндлөн утасгүй, зөвхөн суурь утсаа цавуут бодисоор наалдуулсан нарийн туузан даавуу (болдюк)		A	
5807	Хэлбэр хэмжээнд нь тохируулан эсгэж зүссэн, ширхгийн тууз хэлбэрээр байгаа, зүссэн, хатгамалгүй, барааны шошго, тэмдэг, бусад нэхмэл материал.			
58071000	- Нэхсэн		A	
58079000	- Бусад		A	
5808	Сүлжиж гөрсөн, ширхгийн тасам; хатгамалгүй, сүлжмэл биш, ширхгийн гоёл чимэглэл; цэцэг, бөмбөгөн чимэглэл болон ижил төстэй зүйлс.			
58081000	- Сүлжиж гөрсөн, ширхгийн тасам		A	
58089000	- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
58090000	Бусад газар заагдаагүй эсхүл ороогүй хувцас, бүрээс буюу бусад ижил төстэй зорилгоор ашиглах, металл утсаар нэхсэн даавуу болон Зүйл 56.05-д заасан металлжуулсан ээрмэлээр нэхсэн даавуу.		A	
5810	Хээ зураг гаргасан, туузан, ширхгийн хатгамал.			
58101000	- Дэвсгэр нь үл харагдах хатгамал - Бусад хатгамал:		A	
58109100	-- Хөвөн		A	
58109200	-- Химийн мяндсан		A	
58109900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
58110000	Нэхмэлийн материалан нэг эсхүл түүнээс дээш үе давхрааг зузаалганы материалтай хамт хооронд нь хавж буюу бусад аргаар холбож тогтоосон, Зүйл 58.10-д заагдсан хатгамлаас бусад, ширхгийн хавж, ширсэн нэхмэл бүтээгдэхүүн.		A	
59-р бүлэг	Нэвчүүлсэн, хучсан, бүрсэн, үелүүлсэн нэхмэл даавуу; тэдгээрээр хийсэн техникийн зориулалттай нэхмэл эдлэл			
5901	Номын хавтас бүрэх эсхүл түүнтэй ижил зориулалтын давирхайдсан, цардсан нэхмэл даавуу; тунгалаг даавуу; зургийн бэлэн зотон; малгайн хатуулга зэргийг хийхэд ашигладаг хатууруулсан даавуу болон ижил төстэй нэхмэлийн нягтруулсан даавуу.			
59011000	- Номын хавтас бүрэх эсхүл түүнтэй ижил зориулалтын давирхайдсан, цардсан нэхмэл даавуу		A	
59019000	- Бусад		A	
5902	Хаймар дугуй биежүүлэх зориулалтын, өндөр нягттай, нейлон, бусад полиамид, полиэфир, вискозын торгон мяндсаар нэхсэн даавуу.			
59021000	- Нейлон болон бусад полиамидын		A	
59022000	- Полиэфирин		A	
59029000	- Бусад		A	
5903	Зүйл 59.02-д зааснаас бусад, хуванцраар нэвчүүлсэн, бүрсэн, хучсан, эсхүл үелүүлсэн нэхмэл даавуу.			
59031000	- Поли(винил хлорид)-оор		A	
59032000	- Полиуретанаар		A	
59039000	- Бусад		A	
5904	Хэлбэр гаргаж эсгэсэн эсхүл эсгээгүй линолеум; нэхмэл ар материалыг бүрхэж хучсан, хэлбэр гаргаж эсгэсэн эсхүл эсгээгүй шалны хучаас, дэвсгэр.			
59041000	- Линолеум /нэхмэл артай/		A	
59049000	- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
59050000	Хана бүрэх нэхмэл материал.		A	
5906	Зүйл 59.02-д заагдсанаас бусад, хаймаржуулсан нэхмэл материал.			
59061000	- 20 см-ээс илүүгүй өргөнтэй наалдамхай тууз - Бусад:		A	
59069100	-- Сүлжмэл		A	
59069900	-- Бусад		A	
59070000	Бусад аргаар нэвчүүлсэн, хучсан, бүрхсэн нэхмэл даавуу; театрын тайзны, студийн хөшигний болон тэдшээртэй төстэй зориулалттай зурагласан маалинган даавуу.		A	
59080000	Дэн, зуух, лаа, асаагуур эсхүл тэдгээртэй төстэй зүйлсийн нэхмэл, гөрмөл, сүлжмэл гол; хийн зуухны нэвчүүлсэн эсхүл нэвчүүлээгүй улайсагч тор түүнийг нэхэхэд зориулсан битүү сүлжсэн даавуу.		A	
59090000	Доторлосон эсхүл доторлоогүй, бусад материалан хамгаалалт, тоноглолтой эсхүл үгүй, нэхмэл олгой (шланг) болон түүнтэй төстэй нэхмэл, нарийн хоолой.		A	
59100000	Хуванцраар нэвчүүлсэн, бүрсэн, хучсан эсхүл үелүүлсэн, эсхүл металл буюу бусад материалаар бэхжүүлсэн нэхмэл материалан дамжуулагч, зөөгч цувуурын тууз эсхүл туузны материал.		A	
5911	Энэ бүлгийн 7-р тайлбарт заасан, техникийн зориулалтын нэхмэл бүтээгдэхүүн болон эдлэл.			
59111000	- Сэмлүүрийн туузны зориулалтаар хэрэглэдэг хаймар, савхи эсхүл бусад материалаар бүрсэн, хучсан, эсхүл үелүүлсэн нэхмэл даавуу, эсгий, эсгийгээр арласан даавуу болон техникийн бусад зориулалтаар ашигладаг эдгээртэй төстэй даавуу, түүнчлэн нэхмэлийн машины даавуу ороогч голыг бүрэх зориулалтын хаймраар нэвчүүлсэн нарийн туузан хилэн даавуу		A	
59112000	- Гүйцэд боловсруулсан эсхүл боловсруулаагүй шигшүүрийн даавуу - Цаас үйлдвэрлэх эсхүл түүнтэй төстэй (зутан, асбест-цемент зэргийг хийх) машинд ашигладаг, битүү амтай, эсхүл битүүлэх тоноглолтой нэхмэл бөс бараа, эсгийн зүйлс:		A	
59113100	-- 650 г/м ² -аас бага жинтэй		A	
59113200	-- 650 г/м ² буюу түүнээс их жинтэй		A	
59114000	- Тос шахан шүүх эсхүл шүүлтүүрийн даавуу, (түүнчлэн хүний үсээр нэхсэн материал орно)		A	
59119000	- Бусад		A	
60-р бүлэг	Машины болон гар сүлжмэл даавуу.			
6001	Машины болон гар сүлжмэл үслэг даавуу ("урт үслэг" даавуу болон сул гогцоот үслэг даавуу орно).			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
60011000	- "Урт үслэг" даавуу - Сул гогцоот үслэг даавуу:		A	
60012100	-- Хөвөн		A	
60012200	-- Химийн мяндсан		A	
60012900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Бусад:		A	
60019100	-- Хөвөн		A	
60019200	-- Химийн мяндсан		A	
60019900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6002	30 см-ээс илүүгүй өргөнтэй, жингийн 5 % буюу түүнээс их хэсэгт уян хатан (эластомер) ээрмэл буюу хаймар утас агуулсан, Зүйл 60.01-д зааснаас бусад машины эсхүл гар сүлжмэл даавуу.			
60024000	- Жингийн 5% буюу түүнээс их хэсэгт уян хатан (эластомер) ээрмэл агуулсан боловч хаймар утас агуулаагүй		A	
60029000	- Бусад		A	
6003	30см-ээс илүүгүй өргөнтэй, Зүйл 60.01 буюу 60.02-т зааснаас бусад машины буюу гар сүлжмэл даавуу.			
60031000	- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
60032000	- Хөвөн		A	
60033000	- Нийлэг мяндсан		A	
60034000	- Хиймэл мяндсан		A	
60039000	- Бусад		A	
6004	30 см-ээс илүү өргөнтэй, жингийн 5 % буюу түүнээс их хэсэгт уян хатан (эластомер) ээрмэл буюу хаймар утас агуулсан, Зүйл 60.01-д зааснаас бусад машины эсхүл гар сүлжмэл даавуу.			
60041000	- Жингийн 5 % буюу түүнээс их уян хатан (эластомер) ээрмэл агуулсан боловч хаймар утас агуулаагүй		A	
60049000	- Бусад		A	
6005	Зүйл 60.01-60.04-т зааснаас бусад суурь сүлжээт даавуу (түүнчлэн тууз сүлжих машин дээр сүлжсэнийг оруулна). - Хөвөн:			
60052100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
60052200	-- Будсан		A	
60052300	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	
60052400	-- Хээлсэн - Нийлэг мяндсан:		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
60053100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
60053200	-- Будсан		A	
60053300	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	
60053400	-- Хээлсэн		A	
	- Хиймэл мяндсан:			
60054100	-- Цайруулсан буюу цайруулаагүй		A	
60054200	-- Будсан		A	
60054300	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	
60054400	-- Хээлсэн		A	
60059000	- Бусад		A	
6006	Машины болон гар сүлжмэл бусад даавуу.			
60061000	- Хонины эсхүл мал, амьтны үс, ноосон		A	
	- Хөвөн:			
60062100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
60062200	-- Будсан		A	
60062300	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	
60062400	-- Хээлсэн		A	
	- Нийлэг мяндсан:			
60063100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
60063200	-- Будсан		A	
60063300	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	
60063400	-- Хээлсэн		A	
	- Хиймэл мяндсан:			
60064100	-- Цайруулсан эсхүл цайруулаагүй		A	
60064200	-- Будсан		A	
60064300	-- Олон өнгийн ээрмэлэн		A	
60064400	-- Хээлсэн		A	
60069000	- Бусад		A	
61-р бүлэг	Сүлжмэл хувцас болон хувцасны сүлжмэл тоног хэрэгсэл			
6101	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн пальто, богино хүрэм, нөмрөг, цув, юүдэнтэй хүрэм (түүнчлэн цанын хүрэм орно), салхи, борооны нимгэн хүрэм болон ижил төстэй сүлжмэл эдлэл (Зүйл 61.03-д зааснаас бусад).			
61012000	- Хөвөн		A	
61013000	- Химийн мяндсан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
610190	- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61019010	--- Хонины ноосон		A	
61019020	--- Ямааны ноолууран		A	
61019030	--- Тэмээний ноосон		A	
61019090	--- Бусад		A	
6102	Эмэгтэйчүүд эсхүл охидын сүлжмэл пальто, богино хүрэм, нөмрөг, цув, юүдэнтэй хүрэм (түүнчлэн цанын хүрэм орно), салхи, борооны нимгэн хүрэм болон ижил төстэй сүлжмэл хувцас (Зүйл 61.04-д зааснаас бусад).			
610210	- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			
61021010	--- Хонины ноосон		A	
61021020	--- Ямааны ноолууран		A	
61021030	--- Тэмээний ноосон		A	
61021090	--- Бусад		A	
61022000	- Хөвөн		A	
61023000	- Химийн мяндсан		A	
61029000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6103	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн, сүлжмэл костюм, хослол, пиджак, хүрэм, өмд, энгэрэвч болон мөрөвчтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд (усны хувцаснаас бусад).			
61031000	- Костюм		A	
	- Хослол:			
61032200	-- Хөвөн		A	
61032300	-- Нийлэг мяндсан		A	
610329	-- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61032910	--- Хонины ноосон		A	
61032920	--- Ямааны ноолууран		A	
61032930	--- Тэмээний ноосон		A	
61032990	--- Бусад		A	
	- Пиджак, хүрэм:			
610331	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			
61033110	--- Хонины ноосон		A	
61033120	--- Ямааны ноолууран		A	
61033130	--- Тэмээний ноосон		A	
61033190	--- Бусад		A	
61033200	-- Хөвөн		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
61033300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61033900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Урт өмд, энгэрэвч, мөрөвчтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд :		A	
610341	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон			
61034110	--- Хонины ноосон		A	
61034120	--- Ямааны ноолууран		A	
61034130	--- Тэмээний ноосон		A	
61034190	--- Бусад		A	
61034200	-- Хөвөн		A	
61034300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61034900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6104	Эмэгтэйчүүд, охидын, сүлжмэл костюм, хослол, пиджак, хүрэм, даашинз, банзал, өмдөн банзал, урт өмд, энгэрэвч мөрөвчтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд (усны хувцаснаас бусад). - Костюм:			
61041300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61041900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Хослол:		A	
61042200	-- Хөвөн		A	
61042300	-- Нийлэг мяндсан		A	
610429	-- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61042910	--- Хонины ноосон		A	
61042920	--- Ямааны ноолууран		A	
61042930	--- Тэмээний ноосон		A	
61042990	--- Бусад - Пиджаак, хүрэм:		A	
610431	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			
61043110	--- Хонины ноосон		A	
61043120	--- Ямааны ноолууран		A	
61043130	--- Тэмээний ноосон		A	
61043190	--- Бусад		A	
61043200	-- Хөвөн		A	
61043300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61043900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Даашинз:			
610441	-- Хонины ноос буюу мал, амьтны нарийн үс, ноосон			
61044110	--- Хонины ноосон		A	
61044120	--- Ямааны ноолууран		A	
61044130	--- Тэмээний ноосон		A	
61044190	--- Бусад		A	
61044200	-- Хөвөн		A	
61044300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61044400	-- Хиймэл мяндсан		A	
61044900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Банзал болон өмдөн банзал:			
610451	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			
61045110	--- Хонины ноосон		A	
61045120	--- Ямааны ноолууран		A	
61045130	--- Тэмээний ноосон		A	
61045190	--- Бусад		A	
61045200	-- Хөвөн		A	
61045300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61045900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Урт өмд, энгэрэвч болон мөрөвчтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд :			
610461	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			
61046110	--- Хонины ноосон		A	
61046120	--- Ямааны ноолууран		A	
61046130	--- Тэмээний ноосон		A	
61046190	--- Бусад		A	
61046200	-- Хөвөн		A	
61046300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61046900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6105	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн сүлжмэл цамц.			
61051000	- Хөвөн		A	
61052000	- Химийн мяндсан		A	
610590	- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61059010	--- Хонины ноосон		A	
61059020	--- Ямааны ноолууран		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
61059030	--- Тэмээний ноосон		A	
61059090	--- Бусад		A	
6106	Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын сүлжмэл кофт, цамц, блузк.			
61061000	- Хөвөн		A	
61062000	- Химийн мяндсан		A	
610690	- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61069010	--- Хонины ноосон		A	
61069020	--- Ямааны ноолууран		A	
61069030	--- Тэмээний ноосон		A	
61069090	--- Бусад		A	
6107	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн сүлжмэл дотуур өмд, унтлагын цамц, унтлагын өмд цамцны хослол, усны, гэрийн халат болон ижил төстэй сүлжмэл зүйлс.			
	- Дотуур өмд:			
61071100	-- Хөвөн		A	
61071200	-- Химийн мяндсан		A	
61071900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Унтлагын цамц, унтлагын өмд цамцны хослол:			
61072100	-- Хөвөн		A	
61072200	-- Химийн мяндсан		A	
61072900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Бусад:			
61079100	-- Хөвөн		A	
61079900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6108	Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын сүлжмэл сарафан, дотуур банзал, дотуур өмд, аггавч, унтлагын даашинз, унтлагын өмд цамцны хослол, нимгэн халат, гэрийн болон усны халат.			
	- Сарафан болон дотуур банзал:			
61081100	-- Химийн мяндсан		A	
61081900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Дотуур өмд:			
61082100	-- Хөвөн		A	
61082200	-- Химийн мяндсан		A	
61082900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Унтлагын даашинз болон унтлагын өмд цамцны хослол:			
61083100	-- Хөвөн		A	
61083200	-- Химийн мяндсан		A	
61083900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Бусад:			
61089100	-- Хөвөн		A	
61089200	-- Химийн мяндсан		A	
61089900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6109	Сүлжмэл футболка, майк болон бусад дотуур цамц.			
61091000	- Хөвөн		A	
610990	- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61099010	--- Хонины ноосон		A	
61099020	--- Ямааны ноолууран		A	
61099030	--- Тэмээний ноосон		A	
61099090	--- Бусад		A	
6110	Сүлжмэл свитер, джемпер, пуловер, кардиган, жилет болон эдгээртэй төстэй сүлжмэл эдлэл.			
	- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			
61101100	-- Хонины ноосон		A	
61101200	-- Кашмир ноолуурын чиглэлийн ямааны		A	
61101900	-- Бусад		A	
61102000	- Хөвөн		A	
61103000	- Химийн мяндсан		A	
61109000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6111	Хүүхдийн сүлжмэл хувцас болон хувцасны сүлжмэл тоног хэрэглэл.			
61112000	- Хөвөн		A	
61113000	- Нийлэг мяндсан		A	
611190	- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61119010	--- Хонины ноосон		A	
61119020	--- Ямааны ноолууран		A	
61119030	--- Тэмээний ноосон		A	
61119090	--- Бусад		A	
6112	Биеийн тамирын, цанын, усны сүлжмэл хувцас.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Биеийн тамирын хувцас:			
61121100	-- Хөвөн		A	
61121200	-- Нийлэг мяндсан		A	
61121900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
61122000	- Цанын хувцас		A	
	- Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн усны хувцас:			
61123100	-- Нийлэг мяндсан		A	
61123900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын усны хувцас:			
61124100	-- Нийлэг мяндсан		A	
61124900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
61130000	Зүйл 59.03, 59.06 эсхүл 59.07-д заасан сүлжмэл материалаар хийсэн хувцас.		A	
6114	Сүлжмэл бусад хувцас.			
61142000	- Хөвөн		A	
61143000	- Химийн мяндсан		A	
611490	- Нэхмэлийн бусад материалан:			
61149010	--- Хонины ноосон		A	
61149020	--- Ямааны ноолууран		A	
61149030	--- Тэмээний ноосон		A	
61149090	--- Бусад		A	
6115	Сүлжмэл трико, рейтуз, урт оймс, богино оймс болон бусад оймсон эдлэл, түүнчлэн даралтат оймсон эдлэл (жишээлбэл: венийн судас өргөсөхөөс хамгаалах оймс орно), сүлжмэл оймсон түрий.			
61151000	- Даралтат оймсон эдлэл (жишээлбэл: венийн судас өргөсөхөөс хамгаалах оймс)		A	
	- Бусад трико болон рейтуз:			
61152100	-- Дан ээрмэлийн үзүүлэлт нь 67 децитексээс бага нийлэг мяндсан		A	
61152200	-- Дан ээрмэлийн үзүүлэлт нь 67 децитекс буюу түүнээс их нийлэг мяндсан		A	
61152900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
61153000	- Дан ээрмэлийн үзүүлэлт 67 децитексээс бага, эмэгтэй хүний урт эсхүл өвдөг хүрсэн бусад оймсон эдлэл		A	
	- Бусад:			
611594	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
61159410	--- Хонины ноосон		A	
61159420	--- Ямааны ноолууран		A	
61159430	--- Тэмээний ноосон		A	
61159490	--- Бусад		A	
61159500	-- Хөвөн		A	
61159600	-- Нийлэг мяндсан		A	
61159900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6116	Таван хурууны, нэг хуруутай эсхүл хуруугүй сүлжмэл бээлий.			
61161000	- Хаймар, хуванцраар хучсан, нэвчүүлсэн, бүрсэн - Бусад:		A	
611691	-- Хонины ноос эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон:			
61169110	--- Хонины ноосон		A	
61169120	--- Ямааны ноолууран		A	
61169130	--- Тэмээний ноосон		A	
61169190	--- Бусад		A	
61169200	-- Хөвөн		A	
61169300	-- Нийлэг мяндсан		A	
61169900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6117	Хувцасны сүлжмэл бэлэн тоног хэрэглэл; хувцас эсхүл хувцасны тоног хэрэглэлийн сүлжмэл эд анги.			
611710	- Сүлжмэл шаль, ороолт, хүзүүний алчуур, толгойн алчуур, нүүрний тор (гивлүүр) болон бусад төстэй зүйлс:			
61171010	--- Хонины ноосон		A	
61171020	--- Ямааны ноолууран		A	
61171030	--- Тэмээний ноосон		A	
61171090	--- Бусад		A	
61178000	- Бусад тоног хэрэглэл		A	
61179000	- Эд анги		A	
62-р бүлэг	Оёмол хувцас болон хувцасны оёмол тоног хэрэгсэл			
6201	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн оёмол пальто, богино хүрэм, нөмрөг, цув, юүдэнтэй хүрэм (цанын хүрэм орно), салхи борооны цув, хүрэм болон Зүйл 62.03-д зааснаас бусад тэдгээртэй төстэй хувцас. - Пальто, борооны цув, богино хүрэм, нөмрөг, цув болон тэдгээртэй ижил төстэй хувцас:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
62011100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62011200	-- Хөвөн		A	
62011300	-- Химийн мяндсан		A	
62011900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Бусад:		A	
62019100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62019200	-- Хөвөн		A	
62019300	-- Химийн мяндсан		A	
62019900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6202	Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын оёмол пальто, богино хүрэм, нөмрөг, цув, юүдэнтэй хүрэм (цанын хүрэм орно), салхи, борооны цув, хүрэм болон Зүйл 62.04-д зааснаас бусад гадуур хувцас - Пальто, борооны цув, богино хүрэм, нөмрөг, цув ба ижил төстэй хувцас:			
62021100	-- Хонины ноосон буюу мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62021200	-- Хөвөн		A	
62021300	-- Химийн мяндсан		A	
62021900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Бусад:		A	
62029100	-- Хонины ноосон буюу мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62029200	-- Хөвөн		A	
62029300	-- Химийн мяндсан		A	
62029900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6203	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн костюм, хослол, пиджак, хүрэм, урт өмд, энгэрэвчтэй болон мөрөвчтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд (усны хувцас орохгүй). - Костюм:			
62031100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62031200	-- Нийлэг мяндсан		A	
62031900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
62032200	- Хослол: -- Хөвөн		A	
62032300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62032900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Пиджак, хүрэм:		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
62033100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62033200	-- Хөвөн		A	
62033300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62033900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Урт өмд, энгэрэвчтэй болон мөрөвтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд:			
62034100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62034200	-- Хөвөн		A	
62034300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62034900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6204	Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын костюм, хослол, пиджак, хүрэм, даашинз, банзал, өмдөн банзал, урт өмд, энгэрэвчтэй болон мөрөвтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд (усны хувцас орохгүй).			
	- Костюм:			
62041100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62041200	-- Хөвөн		A	
62041300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62041900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Хослол:			
62042100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62042200	-- Хөвөн даавуун		A	
62042300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62042900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Пиджак, хүрэм:			
62043100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62043200	-- Хөвөн		A	
62043300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62043900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Даашинз:			
62044100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62044200	-- Хөвөн		A	
62044300	-- Нийлэг мяндсан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
62044400	-- Хиймэл мяндсан		A	
62044900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Банзал, өмдөн банзал:		A	
62045100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62045200	-- Хөвөн		A	
62045300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62045900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Өмд, энгэрэвчтэй болон мөрөвчтэй комбинзон, хагас урт өмд, богино өмд :		A	
62046100	-- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62046200	-- Хөвөн		A	
62046300	-- Нийлэг мяндсан		A	
62046900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6205	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн оёмол цамц.			
62052000	- Хөвөн		A	
62053000	- Химийн мяндсан		A	
62059000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6206	Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын блузк, цамц, кофт.			
62061000	- Торгон эсхүл хаягдал торгон мяндсан		A	
62062000	- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62063000	- Хөвөн		A	
62064000	- Химийн мяндсан		A	
62069000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6207	Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн майк, дотуур өмд, унтлагын цамц, унтлагын өмд цамцны хослол, усны, гэрийн халат болон ижил төстэй зүйлс.			
	- Дотуур өмд:			
62071100	-- Хөвөн		A	
62071900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Унтлагын цамц, унтлагын өмд цамцны хослол:		A	
62072100	-- Хөвөн		A	
62072200	-- Химийн мяндсан		A	
62072900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Бусад :		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
62079100	-- Хөвөн		A	
62079900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6208	Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын майк, сарафан, дотуур банзал, дотуур өмд, унтлагын даашинз, унтлагын өмд цамцны хослол, гэрийн нимгэн халат, усны, гэрийн халат болон ижил төстэй зүйлс. - Сарафан, дотуур банзал:			
62081100	-- Химийн мяндсан		A	
62081900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Унтлагын даашинз болон унтлагын өмд цамцны хослол:		A	
62082100	-- Хөвөн		A	
62082200	-- Химийн мяндсан		A	
62082900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Бусад :		A	
62089100	-- Хөвөн		A	
62089200	-- Химийн мяндсан		A	
62089900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6209	Хүүхдийн оёмол хувцас болон хувцасны оёмол тоног, хэрэглэл.			
62092000	- Хөвөн		A	
62093000	- Нийлэг мяндсан		A	
62099000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6210	Зүйл 56.02, 56.03, 59.03, 59.06 эсхүл 59.07-д заагдсан даавуугаар хийсэн оёмол хувцас.			
62101000	- Зүйл 56.02 эсхүл 56.03-д заагдсан даавуугаар хийсэн		A	
62102000	- Мөр 6201.11 - 6201.19-д заагдсан маяг, хэлбэрийн оёмол бусад хувцас		A	
62103000	- Мөр 6202.11 - 6202.19-д заагдсан маяг, хэлбэрийн оёмол бусад хувцас		A	
62104000	- Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн бусад хувцас		A	
62105000	- Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын бусад хувцас		A	
6211	Биеийн тамирын, цанын, усны хувцас; бусад хувцас.			
	- Усны хувцас:			
62111100	-- Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн		A	
62111200	-- Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын		A	
62112000	- Цанын хувцас		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Эрэгтэйчүүдийн эсхүл хөвгүүдийн бусад хувцас:			
62113200	-- Хөвөн		A	
62113300	-- Химийн мяндсан		A	
62113900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
	- Эмэгтэйчүүдийн эсхүл охидын бусад хувцас:			
62114200	-- Хөвөн		A	
62114300	-- Химийн мяндсан		A	
62114900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6212	Оёмол эсхүл сүлжмэл, хөхний даруулга, бүс, гэдэсний даруулга, мөрөвч, өмдний татуурга, оймсны татуурга болон тэдгээртэй ижил төстэй эдлэл болон тэлгээрийн эд анги.			
62121000	- Хөхний даруулга		A	
62122000	- Бүс, бүс-агтавч		A	
62123000	- Гэдэсний даруулга		A	
62129000	- Бусад		A	
6213	Нусны алчуур.			
62132000	- Хөвөн		A	
62139000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6214	Шаль, ороолт, хүзүүний алчуур, толгойны алчуур, гивлүүр болон тэдгээртэй төстэй зүйлс.			
62141000	- Торгон эсхүл хаягдал торгон мяндсан		A	
62142000	- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон		A	
62143000	- Нийлэг мяндсан		A	
62144000	- Хиймэл мяндсан		A	
62149000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6215	Зангиа, эрвээхэй зангиа, хүзүүний алчууран зангиа.			
62151000	- Торгон эсхүл хаягдал торгон мяндсан		A	
62152000	- Химийн мяндсан		A	
62159000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
62160000	Таван хурууны, нэг хурууны эсхүл хуруу гаргаагүй оёмол бээлий.		A	
6217	Хувцасны оёмол бусад тоног, хэрэглэл; Зүйл 62.12-д заагдсан зүйлсээс бусад хувцасны эсхүл хувцасны тоног хэрэглэлийн эд анги.			
62171000	- Тоног хэрэглэл		A	
62179000	- Эд анги		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
63-р бүлэг	Бусад нэхмэл бэлэн эдлэл; иж бүрдэл; хуучин хувцас болон хуучин нэхмэл эдлэл; хаягдал даавуу			
6301	Хөнжил ба аяны хөнжил.			
63011000	- Цахилгаанаар халдаг хөнжил		A	
630120	- Хонины ноосон эсхүл мал, амьтны нарийн үс, ноосон хөнжил (цахилгаанаар халдгаас бусад), аяны хөнжил:			
63012010	--- Ямааны ноолууран хөнжил		A	
63012020	--- Тэмээний ноосон хөнжил		A	
63012090	--- Бусад		A	
63013000	- Хөвөн мяндсан хөнжил (цахилгаанаар халдгаас бусад) ба аяны хөнжил		A	
63014000	- Нийлэг мяндсан хөнжил (цахилгаанаар халдгаас бусад) ба аяны хөнжил		A	
63019000	- Бусад хөнжил ба аяны хөнжил		A	
6302	Орны цагаан хэрэглэл, ширээний, ариун цэврийн өрөөний болон гал тогооны даавуун хэрэглэл.			
63021000	- Орны сүлжмэл даавуун цагаан хэрэглэл - Хээлсэн, орны бусад цагаан хэрэглэл:		A	
63022100	-- Хөвөн		A	
63022200	-- Химийн мяндсан		A	
63022900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Орны бусад цагаан хэрэглэл:		A	
63023100	-- Хөвөн		A	
63023200	-- Химийн мяндсан		A	
63023900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
63024000	- Ширээний сүлжмэл даавуун хэрэглэл - Ширээний бусад даавуун хэрэглэл:		A	
63025100	-- Хөвөн		A	
63025300	-- Химийн мяндсан		A	
63025900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
63026000	- Гар нүүрийн алчуурын эсхүл түүнтэй төстэй сул гогцоот нэхээстэй, хөвөн мяндсан материалаар хийсэн, ариун цэврийн болон гал тогооны өрөөний даавуун хэрэглэл		A	
	- Бусад:			
63029100	-- Хөвөн		A	
63029300	-- Химийн мяндсан		A	
63029900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
6303	Цонхны хөшиг (хаалт орно) болон эвхэгддэг хөшиг; цонх ба орны хөшгин эмжээр. - Сүлжмэл:			
63031200	-- Нийлэг мяндсан		A	
63031900	-- Нэхмэлийн бусад материалан - Бусад:		A	
63039100	-- Хөвөн		A	
63039200	-- Нийлэг мяндсан		A	
63039900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6304	Тавилгын Зүйл 94.04-д зааснаас бусад бүтээлэг. - Орны бүтээлэг:			
63041100	-- Сүлжмэл		A	
63041900	-- Бусад - Бусад:		A	
63049100	-- Сүлжмэл		A	
63049200	-- Хөвөн мяндсан, оёмол		A	
63049300	-- Нийлэг мяндсан, оёмол		A	
63049900	-- Нэхмэлийн бусад материалан, оёмол		A	
6305	Бараа савлах, боох зориулалтын шуудай, уут.			
63051000	- Сомронз эсхүл Зүйл 53.03-д заасан бусад ургамлын долонгийн мяндаслаг ширхгээр хийсэн		A	
63052000	- Хөвөн - Химийн нэхмэл материалан:		A	
63053200	-- Дамжлагын бөөний савлагааны зориулалттай, их даацын уян шуудай		A	
63053300	-- Полиэтилен, полипропилен туузан эсхүл тэдгээртэй төстэй зүйлээр хийсэн, бусад		A	
63053900	-- Бусад		A	
63059000	- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
6306	Брезент, саравч, нарны хаалт; майхан; төрөл бүрийн завины дарвуул; аян замын хэрэглэл. - Брезент, саравч, нарны хаалт:			
63061200	-- Нийлэг мяндсан		A	
630619	-- Нэхмэлийн бусад материалан:			
63061910	--- Брезент		A	
63061990	--- Бусад - Майхан:		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
63062200	-- Нийлэг мяндсан		A	
63062900	-- Нэхмэлийн бусад материалан		A	
63063000	- Дарвуул		A	
63064000	- Хийлдэг гудас		A	
63069000	- Бусад		A	
6307	Бусад бэлэн эдлэл, хувцасны эсгүүр.			
63071000	- Шал, сав суулга, тоос шорооны болон ижил төстэй цэвэрлэгээний алчуур		A	
63072000	- Хамгаалалтын хантааз, бүслүүр		A	
63079000	- Бусад		A	
63080000	Жижиг хивс, аравчны материал, уран хатгамалт ширээний бүтээлэг, салфетка зэргийг хийхэд зориулсан нэхмэл материал, ээрмэл, бусад тоноглол хэрэгслийг оруулж бүрдүүлсэн эсхүл бүрдүүлээгүй жижиглэн худалдаалах зориулалтаар савласан иж бүрдэл.		A	
63090000	Хуучин хувцас, хуучин эдлэл.		X	
6310	Шинэ, хуучин даавууны хаягдал, оосор, олс, дээс, татлагын шинэ, хуучин тасархай болон нэхмэлийн материалан оосор, олс, дээс, татлагаар хийсэн хуучирсан эдлэл.			
63101000	- Ялгалт хийсэн		X	
63109000	- Бусад		X	
ХИИ ХЭСЭГ	ГУТАЛ, МАЛГАЙ, ШҮХЭР, НАРНЫ ХАЛХАВЧ, ТАЯГ, ТУЛГУУР, ШИЛБҮҮР, ТАШУУР БОЛОН ТЭДГЭЭРИЙН ЭД АНГИ; БОЛОВСРУУЛСАН ӨД, НООЛУУР, ТЭДГЭЭРТЭЙ ХАМТ ХИЙСЭН ЗҮЙЛС; ХИЙМЭЛ ЦЭЦЭГ; ХҮНИЙ ҮСЭЭР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС			
64-р бүлэг	Гутал, салдаг түрий болон түүнтэй төстэй зүйлс; тэдгээрийн эд анги			
6401	Хайман эсхүл хуванцар гадуур ул, түрийтэй ус нэвтэрдэггүй гутал (эдгээрийн түрийг уланд нь оёх, хадах, эрэг боолтоор бэхлэх буюу эдгээртэй төстэй аргаар тогтоогоогүй байх).			
64011000	- Хамар нь металл хамгаалалттай гутал	5%	B5	
	- Бусад гутал:			
64019200	-- Богино, хагас урт түрийтэй (өвдөгнөөс доош, шагайнаас дээш)	5%	B5	
64019900	-- Бусад	5%	B5	
6402	Хаймар эсхүл хуванцар ул, түрийтэй бусад гутал.			
	- Спортын гутал:			
64021200	-- Цанын гутал, гүйлтийн цанын гутал болон сноуборд (цасны гулсуур)-ын гутал		A	
64021900	-- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
64022000	- Нарийн сурнаас бүрдсэн түрий нь ултайгаа штифт бэхэлгээтэй гутал - Бусад гутал:		A	
64029100	-- Богино түрийтэй (шагайнаас дээш)		A	
64029900	-- Бусад		A	
6403	Хаймар, хуванцар, жинхэнэ ширэн эсхүл хиймэл ширэн гадуур ултай, савхин түрийтэй гутал. - Спортын гутал:			
64031200	-- Цанын гутал, гүйлтийн цанын гутал болон сноубор (цасны гулсуур)-ын гутал		A	
64031900	-- Бусад		A	
64032000	- Жинхэнэ ширэн ултай, хөлийн боом, эрхий хурууг ороосон цэвэр арьсан суран түрийтэй гутал	5%	B10	
64034000	- Хамар нь металл хамгаалалттай бусад гутал - Жинхэнэ ширэн гадуур ултай бусад гутал:	5%	B20	
64035100	-- Богино түрийтэй (шагайнаас дээш)	5%	B10	
64035900	-- Бусад - Бусад гутал:	5%	B10	
64039100	-- Богино түрийтэй (шагайнаас дээш)	5%	B20	
64039900	-- Бусад		X	
6404	Хаймар, хуванцар, жинхэнэ эсхүл хиймэл ширэн ултай, нэхмэл материалан түрийтэй гутал. - Хаймар эсхүл хуванцар гадуур ултай гутал:			
64041100	-- Спортын гутал: теннис, сагс, гимнастик, бэлтгэлийн гутал ба эдгээртэй төстэй гутал		A	
64041900	-- Бусад		A	
64042000	- Жинхэнэ эсхүл хиймэл ширэн гадуур ултай гутал	5%	B20	
6405	Бусад гутал.			
64051000	- Жинхэнэ буюу хиймэл савхин түрийтэй	5%	B20	
64052000	- Нэхмэл материалан түрийтэй	5%	B10	
640590	- Бусад:			
64059010	--- Эсгий гутал	5%	B10	
64059020	--- Үслэг арьсан гутал	5%	B10	
64059030	--- Монгол үндэсний гутал	5%	B10	
64059090	--- Бусад гутал	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
6406	Гутлын эд анги (гадуур улнаас бусад уланд бэхлэгдсэн эсхүл бэхлэгдээгүй түрий орно); улавч; зан ба бусад ижил төстэй зүйлс; угладаг түрий, шагайны хамгаалалт болон ижил төстэй зүйлс, тэдгээрийн эд анги.			
64061000	- Гутлын түрий ба түүний эд анги (хамрын хатуулга, зуузай орохгүй)	5%	B10	
64062000	- Хаймар эсхүл хуванцар гадуур ул ба өсгий		A	
64069000	- Бусад	5%	B10	
65-р бүлэг	Малгай, малгайн эд анги			
65010000	Бүрх малгайн хэлбэр оруулаагүй, хүрээ гаргаагүй эсгий хэв, хэлбүүр болон орой; хавтгай болон бортого хэлбэрийн эсгий бэлдэц (туушид нь эсгэсэн бортого орно).		A	
65020000	Төрөл бүрийн материалан туузыг сүлжих эсхүл зүйж хийсэн, бүрх малгайн хэлбэр оруулаагүй, хүрээ гаргаагүй, доторлоогүй, чимэглээгүй хэв.	5%	B15	
65040000	Янз бүрийн материалан туузыг сүлжиж эсхүл зүйж хийсэн, доторлосон буюу доторлоогүй, чимэглэсэн эсхүл чимэглээгүй бүрх малгай болон бусад малгай.		A	
650500	Сүлжмэл, торон нэхмэл, эсгий эсхүл бусад нэхмэл даавуу (гэхдээ туузаар биш)-гаар хийсэн, доторлосон эсхүл доторлоогүй, чимэглэсэн буюу чимэглээгүй бүрх малгай, бусад малгай; янз бүрийн материалаар хийсэн, доторлосон эсхүл доторлоогүй, чимэглэсэн буюу чимэглээгүй үсний тор.			
65050010	--- Хонины ноосон малгай		A	
65050020	--- Ямааны ноолууран малгай		A	
65050030	--- Тэмээний ноосон малгай		A	
65050040	--- Эсгий малгай		A	
65050090	--- Бусад		A	
6506	Доторлосон эсхүл доторлоогүй, чимэглэсэн буюу чимэглээгүй бусад малгай.			
65061000	- Хамгаалалтын малгай		A	
	- Бусад:			
65069100	-- Хаймар эсхүл хуванцар		A	
650699	-- Бусад материалан:			
	--- Үслэг эдэн:			
65069911	---- Булган малгай	5%	B5	
65069912	---- Үнэгэн малгай	5%	B5	
65069913	---- Тарваган малгай	5%	B10	
65069914	---- Хонь, хурганы арьсан малгай	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
65069919	---- Бусад үслэг малгай	5%	B10	
65069990	--- Бусад	5%	B10	
65070000	Малгайны бүслүүр, дотор, гадар, дулаалга, суурь, саравч болон бүч.		A	
66-р бүлэг	Шүхэр, нарны халхавч, таяг, тулгуур, шилбүүр, ташуур болон тэдгээрийн эд анги.			
6601	Шүхэр, нарны халхавч (шүхрэн таяг, цацар болон эдгээртэй төстэй халхавч орно).			
66011000	- Цацар болон түүнтэй төстэй халхавч - Бусад:		A	
66019100	-- Эвхдэг		A	
66019900	-- Бусад		A	
66020000	Таяг, тулгуур, шилбүүр, ташуур болон эдгээртэй төстэй зүйлс.		A	
6603	Зүйл 66.01 буюу 66.02-д заасан эдлэлийн эд анги, чимэглэл болон тоноглол.			
66032000	- Шүхрийн хэлхээт эд анги (иш, бариулд суурилуулсан хэлхээт эд анги орно)		A	
66039000	- Бусад		A	
67-р бүлэг	Боловсруулсан өд, ноолуур, тэдгээртэй хамт хийсэн зүйлс, хиймэл цэцэг; хүний үсээр хийсэн зүйлс			
67010000	Шувууны өд ноолууртайгаа байгаа арьс, арьсны хэсэг, өд, өдний хэсэг, ноолуур болон тэдгээрээр хийсэн зүйлс (Зүйл 05.05-д заасан болон өдний боловсруулалт хийсэн мөгөөрсөн гол ишээс бусад).		A	
6702	Хиймэл цэцэг, навч, жимс, тэдгээрийн хэсэг; хиймэл цэцэг, навч, жимсээр хийсэн зүйлс.			
67021000	- Хуванцраар хийсэн		A	
67029000	- Бусад материалаар хийсэн		A	
67030000	Цайруулсан, тэгшилсэн, нарийсгасан эсхүл бусад аргаар боловсруулсан хүний үс; хиймэл үсний зориулалтаар янзалж боловсруулсан хонины ноос, мал амьтны үс, хялгас болон нэхмэл мяндас.	5%	B10	
6704	Хүний үс, хонины ноос, мал амьтны үс, ноос, хялгас, нэхмэлийн мяндсаар хийсэн хиймэл үс, хиймэл сахал, хөмсөг, сормуус, сүлжсэн урт гээг болон эдгээртэй төстэй зүйлс; хүний үсээр хийсэн, бусад газарт тусгайлан заагдаагүй зүйлс. - Нийлэг мяндсаар хийсэн:			
67041100	-- Хиймэл бүтэн үс		A	
67041900	-- Бусад		A	
67042000	- Хүний үсээр хийсэн		X	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
67049000	- Бусад материалаар хийсэн		X	
XIII ХЭСЭГ	ЧУЛУУ, ГИПС, ЦЕМЕНТ, ШӨРМӨСӨН ЧУЛУУ, ГЯЛГАНУУР ЭСВЭЛ ТЭДГЭЭРТЭЙ ТӨСТЭЙ МАТЕРИАЛААР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС; КЕРАМИК ЭДЛЭЛ; ШИЛ БОЛОН ШИЛЭН ЭДЛЭЛ			
68-р бүлэг	Чулуу, гипс, цемент, шөрмөсөн чулуу, гялтгануур эсхүл тэдгээртэй төстэй материалаар хийсэн зүйлс.			
680100	Байгалийн чулуу (занараас бусад)-гаар хийсэн дөрвөлжин чулуу, замын хашлага, дэвсгэр хавтанцар. --- Байгалийн чулуугаар хийсэн өнгөлгөөний хавтан:			
68010011	---- Боржин чулуун		A	
68010012	---- Гантиг чулуун		A	
68010013	---- Травертин чулуун		A	
68010019	---- Бусад		A	
68010020	--- Хучлагын чулуу		A	
68010030	--- Хүрмэн чулуун хавтан		A	
68010090	--- Бусад		A	
6802	Хөшөө дурсгал, барилгын зориулалтаар боловсруулсан чулуу (занараас бусад) болон тэдгээрээр хийсэн (Зүйл 68.01-д зааснаас бусад) зүйлс; артай эсхүл аргүй, байгалийн чулуу (занар орно)-гаар хийсэн шоо дөрвөлжин шигтгэмэл ба түүнтэй төстэй зүйлс; байгалийн чулууны (занар орно) будмал үрэл, хэлтэрхий, нунтаг.			
68021000	- 7см-ээс ихгүй талтай тэгш өнцөгт (квадрат орно) эсхүл тэгш өнцөгт бус хавтанцар, шоо дөрвөлжин шигтгэмэл болон ижил төстэй зүйлс; будмал чулууны үрэл, хэлтэрхий, нунтаг - Хөшөө дурсгал эсхүл барилгын чулуу болон тэдгээрээр хийсэн, зөвхөн зүссэн буюу хөрөөдсөн, хавтгай эсхүл тэгш гадаргуутай зүйлс:		X	
68022100	-- Гантиг, травертин, алебастр		A	
68022300	-- Боржин чулуу		A	
68022900	-- Бусад чулуу - Бусад:		A	
68029100	-- Гантиг, травертин, алебастр		A	
68029200	-- Бусад шохойн чулуу		A	
68029300	-- Боржин чулуу		A	
68029900	-- Бусад чулуу		A	
68030000	Боловсруулсан занар, занар эсхүл бөөмнөрүүлсэн занараар хийсэн зүйлс.		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
6804	Бусад материалын оролцоотой эсхүл оролцоогүй, байгалийн чулуу, байгалийн эсхүл хиймэл бөөмнөрүүлсэн зүлгүүр эсхүл керамикаар хийсэн зүлгэх, хурцлах, өнгөлөх, тохиргоо хийх эсхүл огтлох гуранз эсхүл гар өнгөлгөөний чулуу ба тэдгээрийн эд ангид зориулсан хүрээгүй тээрмийн чулуу, билүүн чулуу, билүүдэх хүрд болон тэдгээртэй адил зүйлс.			
68041000	- Тээрэмдэх, зүлгэх болон зутан бэлтгэхэд зориулсан тээрмийн чулуу ба билүүн чулуу - Бусад тээрмийн чулуу, билүүн чулуу, билүүдэх хүрд болон тэдгээртэй адил төстэй зүйлс:		A	
68042100	-- Бөөмнөрүүлсэн нийлэг эсхүл байгалийн алмазаар хийсэн зүйлс		A	
68042200	-- Бусад бөөмнөрүүлсэн зүлгүүр эсхүл керамикаар хийсэн зүйлс		A	
68042300	-- Байгалийн чулуун		A	
68043000	- Гуранз эсхүл гар өнгөлгөөний чулуу		A	
6805	Нэхмэл материал, цаас, картон болон бусад материалан артай, зүссэн эсхүл зүсээгүй, оёсон буюу оёогүй, бусад боловсруулалт хийсэн эсхүл хийгээгүй байгалийн болон хиймэл зүлгүүрийн нунтаг болон үйрмэг.			
68051000	- Зөвхөн нэхмэл даавуун артай		A	
68052000	- Зөвхөн цаас эсхүл картонон артай		A	
68053000	- Бусад материалаар хийсэн артай		A	
6806	Шаарган хөвөн эсхүл тэдгээртэй төстэй эрдэс хөвөн; үелсэн вермикулит, хөөдөг шавар, хөөсөнцөр шаараг болон бусад хөөдөг эрдэс материал; Зүйл 68.11, 68.12 эсхүл 69-р бүлэгт зааснаас бусад дулаан тусгаарлах, дуу тусгаарлах, дуу шингээх холимог материалаар хийсэн бүтээгдэхүүн.			
680610	- Гулдмай, хуудас эсхүл хуйлмал байдалтай шаарган хөвөн, эрдэс чулуун хөвөн болон тэдгээртэй төстэй эрдэс хөвөн (тэдгээрийн холимог орно):			
68061010	--- Эрдэс хөвөн		A	
68061020	--- Эрдэс зулхай		A	
68061030	--- Дулаан тусгаарлагч	5%	B10	
68061040	--- Дуу тусгаарлагч		X	
68061050	--- Барилгын эсгий		X	
68061090	--- Бусад	5%	B10	
68062000	- Үелсэн вермикулит, хөөдөг шавар, хөөсөнцөр шаараг болон ижил төстэй хөөсөнцөр эрдсэн материал (тэдгээрийн холимог орно)		X	
68069000	- Бусад		R	R

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
6807	Асфальт эсхүл түүнтэй төстэй материал (жишээлбэл: нефтийн битум, чулуун нүүрсний давирхай)-аар хийсэн бүтээгдэхүүн.			
680710	- Хуйлмал:			
68071010	--- Хар цаас		A	
68071020	--- Давирхайт хар цаас		A	
68071030	--- Тослог цаас		A	
68071090	--- Бусад		A	
68079000	- Бусад		A	
68080000	Цемент, гипс, бусад эрдэс материалан холбогчтой ургамлын мяндас, сүрэл, модны үртэс, зоргодос, зах эсхүл модны бусад хаягдлаар хийсэн хавтан, хавтанцар, гулдмай болон адил төст зүйлс.	5%	B10	
6809	Гипс, эсхүл гипс голлосон хольцоор хийсэн зүйлс.			
	- Хээ гаргаагүй хавтан, хуудас, хавтгайлж, хавтанцар болон тэдгээртэй ижил төстэй эдлэл:			
68091100	-- Зөвхөн цаас эсхүл картоноор өнгөлсөн буюу арматурласан		A	
68091900	-- Бусад	5%	B10	
68099000	- Бусад бүтээгдэхүүн		A	
6810	Цемент, бетон болон хиймэл чулуун, хүчитгэсэн эсхүл хүчитгээгүй бүтээгдэхүүн.			
	- Хавтанцар, хавтгай чулуу, тоосго болон тэдгээртэй ижил төстэй зүйлс:			
681011	-- Барилгын блок болон тоосго:			
68101110	--- Барилгын блок	5%	B5	
	--- Тоосго:			
68101121	---- Улаан	5%	B5	
68101122	---- Силикат	5%	B5	
68101129	---- Бусад	5%	B5	
68101130	--- Цементэн, бетонон, шавар эсхүл хиймэл чулуун хавтан	5%	B5	
68101900	-- Бусад	5%	B5	
	- Бусад зүйлс:			
681091	-- Барилгын болон инженерийн байгууламжийн зориулалттай угсармал хийц хэсэглэл:			
68109130	--- Барилгын ханын төмөр-бетон бүтээц, хийц хэсэглэл	5%	B5	
68109140	--- Барилгын тааз, дээврийн төмөр-бетон бүтээц, хийц хэсэглэл	5%	B5	
68109150	--- Инженерийн байгууламжийн төмөр-бетон бүтээц, хийц хэсэглэл	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
68109160	--- Төмөр-бетон шат, гишгүүр	5%	B5	
68109190	--- Барилгын бусад угсармал хийц, хэсэглэл	5%	B5	
68109900	-- Бусад	5%	B5	
6811	Шөрмөсөн чулуу-цемент, целлюлозын мяндас-цемент эсхүл эдгээртэй төстэй материалаар хийсэн зүйлс.			
68114000	- Шөрмөсөн чулуу агуулсан - Шөрмөсөн чулуу агуулаагүй:	5%	B5	
68118100	-- Долгионтой хуудас	5%	B5	
68118200	-- Бусад хуудас, хавтан, хавтанцар болон эдгээртэй төстэй зүйлс	5%	B5	
68118900	-- Бусад зүйлс	5%	B5	
6812	Боловсруулсан шөрмөсөн чулуун мяндас; шөрмөсөн чулуу, эсхүл шөрмөсөн чулуу-магнийн карбонатад суурилсан хольц; эдгээр хольц, эсхүл шөрмөсөн чулуугаар хийсэн, хүчитгэсэн, хүчитгээгүй, Зүйл 68.11 буюу 68.13-т зааснаас бусад зүйлс (жишээ нь: утас, даавуу, хувцас, малгай, гутал, жийрэг).			
68128000	- Крокидолитоор хийсэн - Бусад:		A	
68129100	-- Хувцас, хувцасны зүйлс, гутал болон малгай		A	
68129200	-- Цаас, зузаан картон болон эсгий		A	
68129300	-- Шөрмөсөн чулуун мяндсыг нягтруулан шахаж хийсэн хуудсан эсхүл хуйлмал материал		A	
68129900	-- Бусад		A	
6813	Тоормос, залгах механизм эсхүл эдгээртэй төстэй зориулалттай, шөрмөсөн чулуу, бусад эрдэс бодис буюу целлюлозод суурилсан, нэхмэл материал эсхүл бусад материалтай хосолсон буюу хослоогүй, үрэлтийн материал болон түүгээр хийсэн угсраагүй зүйлс (жишээ нь: хуудас, хуйлмал материал, тууз, сегмент, диск, даравч /шайба/, зөөллүүр).			
68132000	- Шөрмөсөн чулуу агуулсан - Шөрмөсөн чулуу агуулаагүй:		A	
68138100	-- Тоормосны накладка (жийргэвч) болон зөөллүүр		A	
68138900	-- Бусад		A	
6814	Цаас, картон эсхүл бусад материалаар хийсэн, артай эсхүл аргүй, боловсруулсан гялтгануур болон гялтгануураар хийсэн зүйлс (бөөмнөрүүлсэн эсхүл дахин сэргээсэн гялтгануур орно).			
68141000	- Артай эсхүл аргүй, бөөмнөрүүлсэн эсхүл дахин сэргээсэн гялтгануураар хийсэн хавтан, хуудас болон тууз		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
68149000	- Бусад		A	
6815	Чулуу болон бусад эрдэс бодис (нүүрстөрөгчийн утас, нүүрстөрөгчийн утсаар хийсэн зүйлс, хүлрээр хийсэн зүйлс орно)-оор хийсэн, бусад газар заагдаагүй зүйлс.			
68151000	- Бал чулуу эсхүл бусад нүүрстөрөгчөөр хийсэн цахилгаан техникийн бус зүйлс		A	
68152000	- Хүлрээр хийсэн зүйлс - Бусад зүйлс:		A	
68159100	-- Магнезит, бадмар (доломит) эсхүл хромит агуулсан		A	
68159900	-- Бусад		A	
69-р бүлэг	Керамик эдлэл			
69010000	Цахиурлаг шороон хүдэр (жишээ нь: силикагель, триполит, диатомит) эсхүл түүнтэй төстэй цахиурлаг шавраар хийсэн тоосго, блок, хавтан болон керамик бусад эдлэл.	5%	B10	
6902	Цахиурлаг шороон хүдэр, түүнтэй төстэй цахиурлаг шавраар хийснээс бусад галд тэсвэртэй тоосго, блок, хавтан болон эдгээртэй төстэй, барилгын галд тэсвэртэй керамикан материал.			
69021000	- MgO (магнийн исэл), CaO (кальцийн исэл) буюу Cr ₂ O ₃ (хромын исэл)-д тооцсоноор дангаараа эсхүл хамтаараа жингийн 50%-иас дээш хэсэгт магни (Mg), кальци (Ca), буюу хром (Cr) агуулсан		A	
69022000	- Жингийн 50%-иас дээш хэсэгт хөнгөн цагааны исэл (Al ₂ O ₃), цахиурын исэл (SiO ₂) эсхүл тэдгээрийн хольц буюу нэгдэл агуулсан		A	
69029000	- Бусад	5%	B10	
6903	Цахиурлаг шороон хүдэр, түүнтэй төстэй цахиурлаг шавраас бусад материалаар хийсэн галд тэсвэртэй керамик эдлэл (жишээ нь: урвалын тогоо, аяганцар, хомбон муфель, хошуу, тулга, гуурс, хоолой, нимгэн хавтан, савх).			
69031000	- Жингийн 50% -иас дээш хэсэгт бал чулуу эсхүл нүүрстөрөгчийн бусад хэлбэр, эсхүл эдгээрийн хольц агуулсан		A	
69032000	- Жингийн 50%-иас дээш хэсэгт хөнгөн цагааны исэл (Al ₂ O ₃), эсхүл хөнгөн цагааны исэл болон цахиурын исэл (SiO ₂)-ийн хольц эсхүл нэгдэл агуулсан		A	
69039000	- Бусад		A	
6904	Барилгын керамик тоосго, шалны блок, тулгуурын болон өнгөлгөөний хавтан болон эдгээртэй төстэй керамик эдлэл.			
69041000	- Барилгын тоосго		A	
69049000	- Бусад		A	
6905	Дээврийн ваар, яндан, яндангийн хаалт, барилгын уран чимэглэл болон барилга байгууламжийн бусад керамик эдлэл.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
69051000	- Дээврийн ваар		A	
69059000	- Бусад		A	
69060000	Керамик хоолой, ус дамжуулах хоолой, ус зайлуулах хоолой, эдгээр хоолойн холбоос.		A	
6907	Явган замын паалангүй керамик хавтан, шал, пийшин, камин зуух, хана өнгөлөх паалангүй вааран хавтанцар; арласан эсхүл арлаагүй, паалангүй вааран шоо болон үүнтэй төстэй зүйлс.			
69071000	- Тэгш өнцөгт эсхүл бусад хэлбэрийн хавтанцар, шоо буюу эдгээртэй төстэй зүйлс (хамгийн том гадаргуутай нь 7 см-ээс бага талтай шоо дөрвөлжинд багтах)		A	
69079000	- Бусад		A	
6908	Явган замын паалантай керамик хавтан, шал, пийшин, камин зуух, хана өнгөлөх паалантай вааран хавтанцар; арласан эсхүл арлаагүй паалантай вааран шоо болон үүнтэй төстэй зүйлс.			
69081000	- Тэгш өнцөгт эсхүл бусад хэлбэрийн хавтанцар, шоо эсхүл эдгээртэй төстэй зүйлс (хамгийн том гадаргуутай нь 7 см-ээс бага талтай шоо дөрвөлжинд багтах)		A	
69089000	- Бусад	5%	B10	
6909	Лаборатори, химийн үйлдвэрлэл, техникийн бусад зориулалттай керамик сав суулга; ХАА-н зориулалттай тэвш, ган, торх болон бусад сав; барааг савлах, зөөвөрлөхөд ашигладаг керамик сав суулга болон эдгээртэй төстэй зүйлс. - Лаборатори, химийн үйлдвэрлэл, техникийн бусад зориулалтын керамик сав суулга:			
69091100	-- Шаазангаар хийсэн		A	
69091200	-- Мосын шаталбараар 9 буюу түүнээс илүү хатуулаг чанартай зүйлс		A	
69091900	-- Бусад		A	
69099000	- Бусад		A	
6910	Керамик тосгуур, угаагуур, угаагуурын суурь, онгоц /ванн/, биде, жорлонгийн суултуур, ус хураагуур, писсуар болон эдгээртэй төстэй сантехникийн зүйлс.			
69101000	- Шаазангаар хийсэн		A	
691090	- Бусад:			
69109010	--- Тосгуур, угаагуур		A	
69109020	--- Ус хураагуур		A	
69109030	--- Жорлонгийн суултуур, биде, писсаур		A	
69109090	--- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
6911	Хоол унд, гал тогооны шаазан сав суулга, гэр ахуйн бусад зориулалттай шаазан эдлэл, ариун цэврийн өрөөний зориулалттай шаазан хэрэгсэл.			
69111000	- Хоол унд, гал тогооны хэрэгсэл	5%	B10	
69119000	- Бусад	5%	B10	
69120000	Хоол унд, гал тогооны керамик сав суулга (шаазангаас бусад), гэр ахуйн бусад зориулалттай керамик эдлэл (шаазангаас бусад), ариун цэврийн өрөөний зориулалттай керамик хэрэгсэл (шаазангаас бусад).	5%	B10	
6913	Баримал, хөшөө болон гоёл чимэглэлийн зориулалттай керамик бусад эдлэл.			
69131000	- Шаазангаар хийсэн		A	
69139000	- Бусад		A	
6914	Керамикан бусад эдлэл.			
69141000	- Шаазангаар хийсэн		A	
69149000	- Бусад		A	
70-р бүлэг	Шил болон шилэн эдлэл			
70010000	Хаягдал, гологдол, хагархай шил; цул шил.		X	
7002	Бөмбөрцөг (Зүйл 70.18-д заасан бичил бөмбөлөг шилнээс бусад), туйван эсхүл хоолой хэлбэртэй боловсруулаагүй шил.			
70021000	- Бөмбөрцөг		A	
70022000	- Туйван (савх) - Хоолой шил:		A	
70023100	-- Хайлмал кварц эсхүл хайлмал бусад цахиурлаг эрдсэн		A	
70023200	-- 0-300 халуун цельсийн хэмд шулуун тэлэлтийн коэффициент нь Кельвин тутамд 5×10^{-6} -ээс ихгүй байх бусад шилэн		A	
70023900	-- Бусад		A	
7003	Шингээгч, ойлгогч болон үл ойлгогч давхаргатай эсхүл давхаргагүй, бусад боловсруулалт хийгээгүй, хавтгай, эсхүл тодорхой хэлбэртэй цутгамал ба цувимал шил.			
	- Арматургүй хавтгай шил:			
70031200	-- Нэвт будагтай (бууралттай), бүүдгэртүүлсэн, гялтгануулсан, эсхүл шингээгч, үл ойлгох, ойлгох давхаргатай		A	
70031900	-- Бусад		A	
70032000	- Арматуртай хавтгай шил		A	
70033000	- Тусгай хэлбэртэй шил		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
7004	Шингээгч, үл ойлгогч болон ойлгогч давхаргатай эсхүл давхаргагүй, бусад боловсруулалт хийгээгүй, үлээн сунгах, сунган татах аргаар гаргасан хавтгай шил.			
70042000	- Нэвт будагтай (бүх биеэрээ өнгөтэй), бүүдгэртүүлсэн, гялтгануулсан, эсхүл шингээгч, үл ойлгогч эсхүл ойлгогч давхаргатай шил		A	
700490	- Бусад шил:			
70049010	--- Цонхны шил		A	
70049090	--- Бусад		A	
7005	Шингээгч, ойлгогч, үл ойлгогч давхаргатай эсхүл давхаргагүй, бусад боловсруулалт хийгээгүй, хөвүүлэх аргаар гаргасан шил, гадаргууг нь зүлгэсэн буюу өнгөлсөн шил.			
70051000	- Шингээгч, ойлгогч, үл ойлгогч давхаргатай торлогдоогүй (арматургүй) шил - Торлогдоогүй (арматургүй) бусад шил:		A	
70052100	-- Нэвт будагтай (бууралттай), бүүдгэртүүлсэн, гялтгануулсан эсхүл гадаргууг нь зүлгэсэн шил		A	
70052900	-- Бусад		A	
70053000	- Арматуртай шил		A	
70060000	Зүйл 70.03, 70.04 эсхүл 70.05-д заасан шилэнд матах, зах ирмэгийг засах, сийлбэрлэх, нүхлэх, пааландах эсхүл бусад боловсруулалт хийсэн, гэхдээ жаазлаагүй, бусад материалаар тоноглоогүй шил.		A	
7007	Аюулгүйн бэхжүүлсэн (уяраасан) эсхүл үелүүлсэн шил.			
	- Аюулгүйн бэхжүүлсэн (уяраасан) шил:			
70071100	-- Автомашин, хөлөг онгоц, нисэх онгоц, сансрын хиймэл дагуулыг тоноглоход тохирох хэлбэр, хэмжээтэй		A	
70071900	-- Бусад - Аюулгүйн үелүүлсэн шил:		A	
70072100	-- Автомашин, хөлөг онгоц, нисэх онгоц, хиймэл дагуул зэргийг тоноглоход тохирох хэлбэр хэмжээтэй шил		A	
70072900	-- Бусад		A	
70080000	Олон давхар ханатай тусгаарлагч шил.		A	
7009	Хүрээтэй эсхүл хүрээгүй шилэн толь, тээврийн хэрэгслийн ар талыг хянах толь.			
70091000	- Тээврийн хэрэгслийн ар талыг хянах толь - Бусад:		A	
70099100	-- Хүрээгүй		A	
70099200	-- Хүрээтэй		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
7010	Барааг тээвэрлэх, савлах зориулалттай морин лонх, ерлийн лонх, дашмаг, бортого, гүц, жижиг сав, ампул (шоовон шил) болон бусад шилэн сав; консервны шилэн сав; шилэн бөглөө, таг ба бусад таглаа.			
70101000	- Ампул (шоовон шил)		A	
70102000	- Бөглөө, таг, болон бусад таглаа		A	
70109000	- Бусад		A	
7011	Гэрлийн шил, электрон цацрагт хоолой эсхүл эдгээртэй төстэй зүйлсийн зориулалттай, тоноглоогүй задгай шилэн бүрхүүл (бөмбөлөг болон хоолой хэлбэрийнх орно) ба тэдгээрийн шилэн эд анги.			
70111000	- Гэрлийн шилний		A	
70112000	- Электрон цацрагт хоолойн		A	
70119000	- Бусад		A	
7013	Хоол унд, гал тогоо, ариун цэврийн өрөө, албан газар, гэр ахуйн гоёлын эсхүл эдгээртэй төстэй зориулалтын шилэн эдлэл (Зүйл 70.10 эсхүл 70.18-д заасан зүйлсээс бусад).			
70131000	- Шилэн керамикаар хийсэн	5%	B10	
	- Шилбэтэй шилэн хундага (шилэн керамикаар хийснээс бусад):			
70132200	-- Болор	5%	B10	
70132800	-- Бусад	5%	B10	
	- Ундны шилэн бусад аяга, хундага (шилэн керамикаар хийснээс бусад):			
70133300	-- Болор	5%	B10	
70133700	-- Бусад	5%	B10	
	- Хоол ундны (ундны аяга, хундаганаас бусад), гал тогооны зориулалттай, шилэн керамикаар хийснээс бусад шилэн эдлэл:			
70134100	-- Болор	5%	B10	
70134200	-- 0-300 цельсийн хэмд шулуун тэлэлтийн коэффициент нь Кельвин тутамд 5×10^{-6} -ээс дээшгүй байх шилэн	5%	B10	
70134900	-- Бусад	5%	B10	
	- Шилэн бусад эдлэл:			
70139100	-- Болор	5%	B10	
70139900	-- Бусад	5%	B10	
70140000	Оптикийн боловсруулалтад хийгээгүй дохиоллын шилэн хэрэгсэл болон оптикийн шилэн элемент (Зүйл 70.15-д заасан зүйлсээс бусад).		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
7015	Цагны шил болон үүнтэй төстэй шил, хараа заслын эсхүл хараа заслын бус хүнхэр, хотгор, хөндий хонхор буюу эдгээртэй төстэй хэлбэртэй, оптик боловсруулалт хийгээгүй шил; эдгээр шилийг үйлдвэрлэхэд зориулсан хөндийн шилэн бөмбөлөг ба түүний сегмент.			
70151000	- Хараа заслын зориулалттай шил		A	
70159000	- Бусад		A	
7016	Барилгын зориулалттай, арматуртай эсхүл арматургүй, шахмал буюу цутгамал шилэн блок, хавтан, тоосго, шоо, хавтанцар болон бусад зүйлс; шигтгэмэл өнгөлгөө эсхүл үүнтэй төстэй засал чимэглэлийн зориулалттай, арласан буюу арлаагүй шилэн шоо болон жижиг шилэн бусад зүйлс; тугалгадсан шил болон үүнтэй төстэй хийцийн шил; олон тасалгаат эсхүл хөөсөн шилэн блок, самбар, хавтан ба ижил төстэй бусад зүйлс.			
70161000	- Шигтгэмэл өнгөлгөө эсхүл үүнтэй төстэй зориулалттай, арласан буюу арлаагүй шилэн шоо болон жижиг шилэн бусад зүйлс	5%	B10	
70169000	- Бусад	5%	B10	
7017	Лаборатори, эрүүл ахуйн эсхүл эм найруулгын зоируулалттай, хэмжээстэй эсхүл хэмжээсгүй, нарийн хэмжүүрийн тохируулгатай эсхүл тохируулгагүй шилэн сав.			
70171000	- Хайлмал кварц эсхүл хайлмал бусад цахиурлаг эрдсэн		A	
70172000	- 0-300 цельсийн хэмд шулуун тэлэлтийн коэффициент нь Кельвин тутамд 5×10^{-6} -ээс дээшгүй байх бусад шилэн		A	
70179000	- Бусад	5%	B10	
7018	Шилэн үрэл, дуураймал сувд, дуураймал үнэт эсхүл хагас үнэт чулуу, эдгээртэй төстэй жижиг шилэн зүйлс, эдгээрээр хийсэн гоёлын зүүлт, чимэгнээс бусад эдлэл; протезийн зориулалттайгаас бусад бусад шилэн нүд; гоёлын дуураймал зүүлт, чимэгнээс бусад өнгөт шилээр хийсэн баримал болон бусад чимэглэл; 1 мм-ээс ихгүй диаметртэй шилэн бичил бөмбөлөг.			
70181000	- Шилэн үрэл, дуураймал сувд, дуураймал үнэт эсхүл хагас үнэт чулуу, эдгээртэй төстэй жижиг шилэн зүйлс	5%	B10	
70182000	- 1мм-ээс ихгүй диаметртэй шилэн бичил бөмбөлөг	5%	B10	
70189000	- Бусад	5%	B10	
7019	Шилэн мяндас (шилэн хөвөн орно) болон эдгээрээр хийсэн зүйлс (жишээ нь: ээрмэл ба нэхмэл материал).			
	- Цувисан болон нийтгэсэн шилэн утас, ээрмэл, хэрчсэн утас:			
70191100	-- Урт нь 50 мм-ээс ихгүй хэмжээтэй хэрчсэн утас	5%	B10	
70191200	-- Нийтгэсэн утас	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
70191900	-- Бусад - Нимгэн зулмал, зулхай, дэвсгэр, чихмэл, хавтан болон нэхээсгүй бусад эдлэл:	5%	B10	
70193100	-- Дэвсгэр	5%	B10	
70193200	-- Нимгэн зулмал	5%	B10	
70193900	-- Бусад	5%	B10	
70194000	- Нийтгэсэн утсаар нэхсэн материал - Бусад нэхмэл материал:	5%	B10	
70195100	-- Өргөн нь 30 см-ээс ихгүй	5%	B10	
70195200	-- Дан ээрмэл бүрийн үзүүлэлт нь 136 текс-ээс ихгүй шилэн утсаар тэгш нэхсэн, жингээрээ 250 г/м ² -аас хөнгөн, 30 см-ээс дээш өргөнтэй	5%	B10	
70195900	-- Бусад	5%	B10	
70199000	- Бусад	5%	B10	
702000	Шилэн бусад эдлэл:			
70200010	--- Халуун савны дотор болон бусад вакуумт савны зориулалттай шилэн дотор	5%	B10	
70200090	--- Бусад	5%	B10	
XIV ХЭСЭГ	ЖИНХЭНЭ ЭСВЭЛ ТАРИМАЛ СУВД, ҮНЭТ ЭСВЭЛ ХАГАС ҮНЭТ ЧУЛУУ, ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ МЕТАЛЛАН БҮРМЭЛ ҮНДСЭН МЕТАЛЛ, ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС; ГОЁЛЫН ДУУРАЙМАЛ ЗҮЙЛС; ЗООС			
71-р бүлэг	Жинхэнэ эсхүл таримал сувд, үнэт эсхүл хагас үнэт чулуу, үнэт металл, үнэт металлан бүрмэл үндсэн металл, тэдгээрээр хийсэн зүйлс; гоёлын дуураймал зүйлс; зоос			
7101	Зассан эсвл засаагүй, зэрэглэсэн эсхүл зэрэглээгүй, гэхдээ шигтгэж суулгаагүй, хэлхээгүй жинхэнэ эсхүл таримал сувд; тээвэрлэх зориулалтаар түр хэлхсэн жинхэнэ эсхүл таримал сувд.			
71011000	- Жинхэнэ (байгалийн) сувд - Таримал сувд:	5%	B10	
71012100	-- Засаагүй	5%	B10	
71012200	-- Зассан	5%	B10	
7102	Зассан эсхүл засаагүй, гэхдээ шигтгэж суулгаагүй доржпалам.			
71021000	- Зэрэглээгүй - Үйлдвэрийн:	5%	B10	
71022100	-- Засаагүй эсхүл энгийн аргаар хөрөөдсөн эсхүл үрж зүссэн, хагалсан	5%	B10	
71022900	-- Бусад	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Үйлдвэрийн биш:			
71023100	-- Засаагүй эсхүл энгийн аргаар хөрөөдсөн эсхүл үрж зүссэн, хагалсан	5%	B10	
71023900	-- Бусад	5%	B10	
7103	Зассан эсхүл засаагүй, зэрэглэсэн эсхүл зэрэглээгүй, гэхдээ хэлхээгүй, шигтгэж суулгаагүй үнэт чулуу (доржпаламаас бусад) болон хагас үнэт чулуу; зэрэглээгүй, тээвэрлэх зориулалтаар түр хэлхсэн үнэт чулуу (доржпаламаас бусад) болон хагас үнэт чулуу.			
71031000	- Засаагүй эсхүл энгийн аргаар хөрөөдсөн, эсхүл болхи аргаар зассан	5%	B10	
	- Өөр аргаар зассан:			
71039100	-- Бадмаараг, индраанил, маргад	5%	B10	
71039900	-- Бусад	5%	B10	
7104	Зассан эсхүл засаагүй, зэрэглэсэн эсхүл зэрэглээгүй, гэхдээ хэлхээгүй, шигтгэж суулгаагүй хиймэл, сэргээн засварласан үнэт эсхүл хагас үнэт чулуу; зэрэглээгүй, тээвэрлэх зориулалтаар түр хэлхсэн, хиймэл, сэргээн засварласан үнэт эсхүл хагас үнэт чулуу.			
71041000	- Пьезо-цахилгаан кварц	5%	B10	
71042000	- Засаагүй эсхүл энгийн хөрөөдсөн, эсхүл болхи зассан	5%	B10	
71049000	- Бусад	5%	B10	
7105	Жинхэнэ эсхүл хиймэл үнэт болон хагас үнэт чулууны тоосонцор болон үйрмэг.			
71051000	- Доржпаламын	5%	B10	
71059000	- Бусад	5%	B10	
7106	Боловсруулаагүй, хагас боловсруулсан эсхүл үйрмэг хэлбэрийн мөнгө (алт, платинаар бүрсэн мөнгө орно).			
71061000	- Үйрмэг	5%	B10	
	- Бусад:			
71069100	-- Боловсруулаагүй	5%	B10	
71069200	-- Хагас боловсруулсан	5%	B10	
71070000	Мөнгөөр бүрж хагас боловсруулалт хийснээс цааш боловсруулалт хийгээгүй үндсэн металл.	5%	B10	
7108	Боловсруулаагүй, хагас боловсруулсан, эсхүл үйрмэг хэлбэрийн алт, (платинаар бүрсэн алт орно).			
	- Зоосны зориулалтын бус:			
71081100	-- Үйрмэг хэлбэрийн	5%	B10	
71081200	-- Боловсруулалт хийгээгүй бусад хэлбэрийн	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
71081300	-- Хагас боловсруулалт хийсэн бусад хэлбэрийн	5%	B10	
71082000	- Зоосны зориулалтын	5%	B10	
71090000	Алтаар бүрж хагас боловсруулалт хийснээс цааш боловсруулалт хийгээгүй мөнгө эсхүл үндсэн металл.	5%	B10	
7110	Боловсруулаагүй, хагас боловсруулсан, эсхүл үйрмэг хэлбэрийн платина.			
	- Платина:			
71101100	-- Боловсруулаагүй, эсхүл үйрмэг хэлбэрийн		A	
71101900	-- Бусад		A	
	- Паллади:			
71102100	-- Боловсруулаагүй, эсхүл үйрмэг хэлбэрийн		A	
71102900	-- Бусад		A	
	- Роди:			
71103100	-- Боловсруулаагүй, эсхүл үйрмэг хэлбэрийн		A	
71103900	-- Бусад		A	
	- Ириди, осми, рутени:			
71104100	-- Боловсруулаагүй эсхүл үйрмэг хэлбэрийн		A	
71104900	-- Бусад		A	
71110000	Платинаар бүрж хагас боловсруулалт хийснээс цааш боловсруулалт хийгээгүй, үндсэн металл мөнгө эсхүл алт.		A	
7112	Үнэт эсхүл хагас үнэт металлаар бүрсэн жирийн металлын хаягдал болон өөдөс; гол төлөв үнэт металл ялгахад тохирох, үнэт металл эсхүл үнэт металлын нэгдэл агуулсан бусад хаягдал болон өөдөс.			
71123000	- Үнэт металл эсхүл үнэт металлын нэгдэл агуулсан үнс	5%	B10	
	- Бусад:			
71129100	-- Алтны, алтаар бүрсэн металлын (гэхдээ бусад үнэт металл агуулсан хаягдал орохгүй)	5%	B10	
71129200	-- Платина, платинаар бүрсэн металлын (гэхдээ бусад үнэт металл агуулсан хаягдал орохгүй)	5%	B10	
71129900	-- Бусад	5%	B10	
7113	Үнэт металл эсхүл үнэт металлан бүрмэл жирийн металлээр хийсэн гоёлын зүйлс, тэдгээрийн жижиг хэсэг.			
	- Үнэт металл (үнэт металлаар бүрсэн эсхүл бүрээгүй)-аар хийсэн:			
711311	-- Мөнгө (бусад үнэт металлаар бүрсэн эсхүл бүрээгүй)-өөр хийсэн:			
71131120	--- Ээмэг	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
71131130	--- Бөгж, бугуйвч, зүүлт	5%	B10	
71131190	--- Бусад	5%	B10	
711319	-- Бусад үнэт металл (үнэт металлаар бүрсэн эсхүл бүрээгүй)-аар хийсэн:			
71131920	--- Алтан эсхүл платинан ээмэг	5%	B10	
71131930	--- Алтан эсхүл платинан бөгж, бугуйвч, зүүлт	5%	B10	
71131990	--- Бусад	5%	B10	
71132000	- Үнэт металлан бүрмэл үндсэн металлаар хийсэн	5%	B10	
7114	Алт, мөнгөний дарханы үнэт металл эсхүл үнэт металлан бүрмэл жирийн металлаар урласан эдлэл, тэдгээрийн хэсэг.			
	- Үнэт металл (үнэт металлаар бүрсэн эсхүл бүрээгүй)-аар хийсэн:			
71141100	-- Мөнгө (бусад үнэт металлаар бүрсэн эсхүл бүрээгүй)-өөр хийсэн	5%	B10	
71141900	-- Бусад үнэт металл (үнэт металлаар бүрсэн эсхүл бүрээгүй)-аар хийсэн	5%	B10	
71142000	- Үнэт металлан бүрмэл үндсэн металлаар хийсэн	5%	B10	
7115	Үнэт металл эсхүл үнэт металлан бүрмэл үндсэн металлаар хийсэн бусад эдлэл.			
71151000	- Утсан болон тор хэлбэртэй платинан катализатор		A	
71159000	- Бусад	5%	B10	
7116	Жинхэнэ эсхүл таримал сувд, үнэт эсхүл хагас үнэт чулуу (байгалийн, хиймэл эсхүл сэргээн засварласан)-гаар хийсэн зүйлс.			
71161000	- Жинхэнэ буюу таримал сувдан	5%	B5	
71162000	- Үнэт эсхүл хагас үнэт чулуу (байгалийн, хиймэл эсэл сэргээн засварласан)-гаар хийсэн	5%	B5	
7117	Гоёлын дуураймал зүйлс.			
	- Үнэт металл (үнэт металлаар бүрсэн эсхүл бүрээгүй)-аар хийсэн:			
71171100	-- Чагтан товч болон ханцуйны чагтан товч	5%	B5	
71171900	-- Бусад		A	
71179000	- Бусад		A	
7118	Зоос.			
71181000	- Албан ёсны төлбөрийн бус зоос (алтан зоосноос бусад)	5%	B10	
71189000	- Бусад	5%	B10	
XV ХЭСЭГ	ҮНДСЭН МЕТАЛЛ БОЛОН ҮНДСЭН МЕТАЛЛААР ХИЙСЭН ЗҮЙЛС			
72-р бүлэг	Төмөр болон ган			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
7201	Гулдмай, блок эсхүл анхдагч бусад хэлбэрт байгаа ширэм болон толин мөхлөгт ширэм.			
72011000	- Жингийн 0.5% буюу түүнээс бага хэсэгт фосфор агуулсан чанаржуулаагүй ширэм	5%	B5	
72012000	- Жингийн 0.5%-иас их хэсэгт фосфор агуулсан чанаржуулаагүй ширэм	5%	B5	
72015000	- Чанаржуулсан ширэм; толин ширэм	5%	B5	
7202	Төмрийн хайлш.			
	- Мангаант төмөр:			
72021100	-- Жингийн 2%-иас их хэсэгт нүүрстөрөгч агуулсан	5%	B10	
72021900	-- Бусад	5%	B10	
	- Цахиурт төмөр:			
72022100	-- Жингийн 55%-иас их хэсэгт цахиур агуулсан		A	
72022900	-- Бусад		A	
72023000	- Цахиур-мангаант төмөр		A	
	- Хромт төмөр:			
72024100	-- Жингийн 4%-иас их хэсэгт нүүрстөрөгч агуулсан		A	
72024900	-- Бусад		A	
72025000	- Цахиур-хромт төмөр		A	
72026000	- Никельт төмөр		A	
72027000	- Молибдент төмөр		A	
72028000	- Гянт-болдот төмөр, цахиур-гянт-болдот төмөр		A	
	- Бусад:			
72029100	-- Титант төмөр, цахиур-титант төмөр		A	
72029200	-- Ванадит төмөр		A	
72029300	-- Ниобит төмөр		A	
72029900	-- Бусад		A	
7203	Төмрийн хүдрийг шууд ангижруулах замаар гаргаж авсан төмөрлөг бүтээгдэхүүн, хэрчим, үрэл эсхүл эдгээртэй төстэй хэлбэртэй сархиа төмөрлөг бүтээгдэхүүн; хамгийн багаар тооцоход жингийн 99,94 % нь цэвэр төмөр байх хэрчим, үрэл буюу эдгээртэй төстэй хэлбэрийн төмөр.			
72031000	- Төмрийн хүдрийг шууд ангижруулах замаар гаргаж авсан хар төмөрлөг бүтээгдэхүүн		X	
72039000	- Бусад		X	
7204	Хар төмөрлөгийн хаягдал болон өөдөс, металлыг дахин хайлуулах төмөр эсхүл гангийн өөдсийн цутгамал.			
72041000	- Ширэмний хаягдал болон өөдөс		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Чанаржуулсан гангийн хаягдал болон өөдөс:			
72042100	-- Зэвэрдэггүй гангийн		X	
720429	-- Бусад:			
72042910	--- Хаягдал зам төмөр		X	
72042990	--- Бусад		X	
72043000	- Цагаан тугалган давхарга суулгасан гангийн хаягдал болон өөдөс		X	
	- Бусад хаягдал болон өөдөс:			
72044100	-- Тайрдас, зоргодос, хэлтэрхий, үртэс, зүсмэл, давтмал хаягдал (багласан эсхүл баглаагүй)		X	
720449	-- Бусад:			
72044910	--- Хаягдал лааз		X	
72044990	--- Бусад		X	
72045000	- Дахин хайлуулах төмөр эсхүл гангийн өөдсийн цутгамал		X	
7205	Ширэм болон гангийн хорголж, нунтаг.			
72051000	- Хорголж		A	
	- Нунтаг:			
72052100	-- Чанаржуулсан гангийн		A	
72052900	-- Бусад		A	
7206	Цутгамал эсхүл анхдагч бусад хэлбэртэй төмөр болон чанаржуулаагүй ган (Зүйл 72.03-т заасан төмрөөс бусад).			
72061000	- Цутгамал		A	
72069000	- Бусад		A	
7207	Төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн.			
	- Жингийн 0.25%-иас бага хэсэгт нүүрстөрөгч агуулсан:			
72071100	-- Тэгш өнцөгт (квадрат орно) хөндлөн огтлолтой, өргөн нь зузааны хэмжээг хоёр дахин авснаас бага хэмжээтэй	5%	B15	
72071200	-- Тэгш өнцөгт (квадрат орохгүй) хөндлөн огтлолын, бусад	5%	B15	
72071900	-- Бусад		X	
72072000	- Жингийн 0.25% буюу түүнээс их хэсэгт нүүрстөрөгч агуулсан		X	
7208	Өргөн нь 600 мм буюу түүнээс их, халуунаар цувисан, хучилт, түрхэлт, бүрэлт хийгээгүй, төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн хавтгайлж цувимал бүтээгдэхүүн.			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
72081000	- Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй, гадаргууд нь товгор хээ дүрс гаргасан, хуйлмал - Халуунаар цувихаас цааши боловсруулалт хийгээгүй, ширээсэн, хуйлмал, бусад:	5%	B15	
72082500	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс их	5%	B15	
72082600	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их боловч 4.75 мм-ээс бага	5%	B15	
72082700	-- Зузаан нь 3 мм-ээс бага - Халуунаар цувихаас цааши боловсруулалт хийгээгүй, хуйлмал, бусад:	5%	B15	
72083600	-- Зузаан нь 10 мм-ээс их	5%	B15	
72083700	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс их боловч 10 мм-ээс бага	5%	B15	
72083800	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их боловч 4.75 мм-ээс бага	5%	B15	
72083900	-- Зузаан нь 3 мм-ээс бага	5%	B15	
72084000	- Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй, гадаргууд нь товгор хээ дүрс гаргасан, хуйлмал биш - Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй, хуйлмал биш, бусад:	5%	B15	
72085100	-- Зузаан нь 10 мм-ээс их	5%	B15	
72085200	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс их боловч 10 мм-ээс бага	5%	B15	
72085300	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их боловч 4.75 мм-ээс бага	5%	B15	
72085400	-- Зузаан нь 3 мм-ээс бага	5%	B15	
72089000	- Бусад	5%	B15	
7209	Өргөн нь 600 мм буюу түүнээс их, хүйтнээр цувисан (хүйтнээр шахсан), хучилт хийгээгүй, бүрээгүй буюу давхарга суулгаагүй төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн хавтгайлж цувисан бүтээгдэхүүн. - Хүйтнээр цувих (хүйтнээр шахах)-аас цааши боловсруулалт хийгээгүй, хуйлмал:			
72091500	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их		A	
72091600	-- Зузаан нь 1 мм-ээс их боловч 3 мм-ээс бага		A	
72091700	-- Зузаан нь 0.5 мм буюу түүнээс их боловч 1 мм-ээс ихгүй		A	
72091800	-- Зузаан нь 0.5 мм-ээс бага - Хүйтнээр цувих (хүйтнээр шахах)-аас цааши боловсруулалт хийгээгүй, хуйлмал биш:		A	
72092500	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
72092600	-- Зузаан нь 1 мм-ээс их боловч 3 мм-ээс бага		A	
72092700	-- Зузаан нь 0.5 мм буюу түүнээс их боловч 1 мм-ээс ихгүй		A	
72092800	-- Зузаан нь 0.5 мм-ээс бага		A	
72099000	- Бусад		A	
7210	Өргөн нь 600 мм буюу түүнээс их, хучилт хийсэн, бүрсэн буюу давхарга суулгасан, төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн хавтгайлж цувисан бүтээгдэхүүн. - Цагаан тугалгаар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан:			
72101100	-- Зузаан нь 0.5 мм буюу түүнээс их	5%	B15	
72101200	-- Зузаан нь 0.5 мм-ээс бага	5%	B15	
72102000	- Хар тугалгаар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан (хар тугалга- цагаан тугалганы хайлшаар бүрсэн нь орно)	5%	B15	
72103000	- Электролитийн аргаар цайраар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан - Бусад аргаар цайраар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан:	5%	B15	
72104100	-- Үелүүлэн нугалсан	5%	B15	
72104900	-- Бусад	5%	B15	
72105000	- Хромын исэл, эсхүл хром болон хромын ислийн хольцоор бүрсэн буюу давхарга суулгасан - Хөнгөн цагаанаар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан:	5%	B15	
72106100	-- Хөнгөн цагаан-цайрын хайлшаар бүрсэн буюу давхарга суулгасан	5%	B15	
72106900	-- Бусад	5%	B15	
72107000	- Будсан, лакадсан эсхүл хуванцар давхарга суулгасан	5%	B15	
72109000	- Бусад	5%	B15	
7211	Өргөн нь 600 мм-ээс бага, хучилт хийгээгүй, бүрээгүй, давхарга суулгаагүй, төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн хавтгай цувимал бүтээгдэхүүн. - Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй:			
72111300	-- Дөрвөн талаас нь элдэж цувисан эсхүл тэгш өнцөгт хэвээр цувисан 150 мм-ээс өргөн, 4 мм-ээс багагүй зузаантай, ороомгон бус хэлбэрийн гадаргуудаа хээ, дүрс гаргаагүй	5%	B15	
72111400	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс дээш, бусад	5%	B15	
72111900	-- Бусад - Хүйтнээр цувих (хүйтнээр шахах)-аас цаашид боловсруулалт хийгээгүй:	5%	B15	
72112300	-- Жингийн 0.25%-иас бага хэсэгт нүүрстөрөгч агуулсан	5%	B15	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
72112900	-- Бусад	5%	B15	
72119000	- Бусад	5%	B15	
7212	Өргөн нь 600 мм-ээс бага, хучилт хийсэн, бүрсэн, давхарга суулгасан, төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн хавтгай цувимал бүтээгдэхүүн.			
72121000	- Цагаан тугалгаар бүрсэн эсхүл цагаан тугалган давхарга суулгасан	5%	B5	
72122000	- Электролитийн аргаар цайраар бүрсэн эсхүл цайран давхарга суулгасан	5%	B5	
72123000	- Цайраар бусад аргаар бүрсэн эсхүл цайран давхарга суулгасан	5%	B5	
72124000	- Будсан, лакадсан эсхүл хуванцраар бүрсэн	5%	B5	
72125000	- Бусад аргаар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан	5%	B5	
72126000	- Хучилт хийсэн	5%	B5	
7213	Халуунаар цувисан, зөв бус хэлбэрийн ороомог байдалтай, төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн цулдан болон туйван.			
72131000	- Цувилтын явцад гаргасан эрчлээс, ирмэг, ховил болон бусад хувиргалттай		A	
72132000	- Автоматын гангийн бусад - Бусад:		A	
72139100	-- Диаметр нь 14 мм-ээс бага, дугуй хэлбэрийн хөндлөн огтлолтой		A	
72139900	-- Бусад		A	
7214	Давтах, халуунаар цувих, халуунаар сунгах болон даралтаар шахаж, цувиhaас цаашид боловсруулалт хийгээгүй, цувисны дараа мушгисан, төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн бусад цулдан болон туйван.			
72141000	- Давтсан		A	
72142000	- Цувих явцад нь гаргасан эрчлээс, ирмэг, бусад хувиргалттай, эсхүл цувисны дараа мушгисан		A	
72143000	- Автоматын гангийн бусад - Бусад:		A	
72149100	-- Тэгш өнцөгт (квaдратаас бусад) хөндлөн огтлолтой		A	
72149900	-- Бусад		A	
7215	Төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн бусад цулдан болон туйван.			
72151000	- Хүйтнээр хэвлэх болон гүйцээн боловсруулахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй, автоматын гангийн		A	
72155000	- Хүйтнээр хэвлэх болон гүйцээн боловсруулахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй, бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
72159000	- Бусад		A	
7216	Төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн булан, хэлбэрт болон сортын төмөр.			
72161000	- Өндөр нь 80 мм-ээс бага, халуунаар цувих, сунгах, даралтаар шахахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй, U, I эсхүл H хэлбэрийн төмөр - Халуунаар цувих, сунгах, даралтаар шахахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй, өндөр нь 80 мм-ээс бага, L эсхүл T хэлбэр:		A	
72162100	-- L хэлбэрийн		A	
72162200	-- T хэлбэрийн - Өндөр нь 80 мм эсхүл түүнээс их, халуунаар цувих, сунгах, даралтаар шахахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй, U, I буюу H хэлбэрийн зүсмэл:		A	
72163100	-- U-хэлбэрийн		A	
72163200	-- I-хэлбэрийн		A	
72163300	-- H-хэлбэрийн		A	
72164000	- Өндөр нь 80 мм буюу түүнээс их, халуунаар цувих, сунгах, даралтаар шахахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй, L буюу T хэлбэрийн зүсмэл		A	
72165000	- Халуунаар цувих, шавандах, даралтаар шахахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй булан болон хэлбэрт зүсмэл - Хүйтнээр хэвлэх болон гүйцээн боловсруулахаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй булан, хэлбэрт болон сортын төмөр:		A	
72166100	-- Хавтгайлан цувисан бүтээгдэхүүнээр хийсэн		A	
72166900	-- Бусад - Бусад:		A	
72169100	-- Хавтгай цувимал бүтээгдэхүүнийг хүйтнээр хэвлэсэн болон гүйцээн боловсруулсан		A	
72169900	-- Бусад		A	
7217	Төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн утас.			
72171000	- Өнгөлсөн эсхүл өнгөлөөгүй, бүрээгүй, давхарга суулгаагүй		A	
72172000	- Цайраар бүрсэн эсхүл цайрын давхарга суулгасан		A	
72173000	- Бусад үндсэн металаар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан		A	
72179000	- Бусад		A	
7218	Цутгамал эсхүл анхдагч бусад хэлбэрт байгаа зэвэрдэггүй ган; зэвэрдэггүй гангаар хийсэн хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн.			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
72181000	- Цутгамал болон боловсруулалтын бусад анхдагч хэлбэрт байгаа зэвэрдэггүй ган - Бусад:		A	
72189100	-- Тэгш өнцөгт (квадратаас бусад) хөндлөн огтлолтой		A	
72189900	-- Бусад		A	
7219	Өргөн нь 600 мм буюу түүнээс их, зэвэрдэггүй гангаар хийсэн хавтгай цувимал бүтээгдэхүүн. - Халуун цувилтаас цааш боловсруулалт хийгээгүй хуйлмал:			
72191100	-- Зузаан нь 10 мм-ээс их		A	
72191200	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс их боловч 10 мм-ээс ихгүй		A	
72191300	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их боловч 4.75 мм-ээс бага		A	
72191400	-- Зузаан нь 3 мм-ээс бага - Халуун цувилтаас цаашид өөр боловсруулалт хийгээгүй, хуйлмал биш:		A	
72192100	-- Зузаан нь 10 мм-ээс их		A	
72192200	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс их боловч 10 мм-ээс ихгүй		A	
72192300	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их боловч 4.75 мм-ээс бага		A	
72192400	-- Зузаан нь 3 мм-ээс бага - Хүйтнээр цувих (хүйтнээр шахах)-аас цаашид боловсруулалт хийгээгүй:		A	
72193100	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс их		A	
72193200	-- Зузаан нь 3 мм буюу түүнээс их боловч 4.75 мм-ээс бага		A	
72193300	-- Зузаан нь 1 мм-ээс их боловч 3 мм-ээс бага		A	
72193400	-- Зузаан нь 0.5 мм буюу түүнээс их боловч 1 мм-ээс ихгүй		A	
72193500	-- Зузаан нь 0.5 мм-ээс бага		A	
72199000	- Бусад	5%	B15	
7220	Өргөн нь 600 мм-ээс бага, зэвэрдэггүй гангаар хийсэн хавтгай цувимал бүтээгдэхүүн. - Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй:			
72201100	-- Зузаан нь 4.75 мм буюу түүнээс их		A	
72201200	-- Зузаан нь 4.75 мм-ээс бага		A	
72202000	- Хүйтнээр цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй		A	
72209000	- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
72210000	Халуунаар цувисан, зөв бус хэлбэрээр хуйлсан, зэвэрдэггүй гангаар хийсэн цулдан болон туйван.		A	
7222	Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн бусад цулдан болон туйван; булан, хэлбэрт болон сортын төмөр.			
	- Халуунаар цувих, халуунаар сунгах, даралтаар шахахаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй цулдан болон туйван:			
72221100	-- Дугуй хөндлөн огтлолтой		A	
72221900	-- Бусад		A	
72222000	- Хүйтнээр хэвлэх эсхүл гүйцээн боловсруулахаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй цулдан болон туйван		A	
72223000	- Бусад цулдан болон туйван.		A	
72224000	- Булан, хэлбэрт болон сортын төмөр		A	
72230000	Зэвэрдэггүй ган утас.		A	
7224	Цутгамал эсхүл анхдагч хэлбэрт байгаа чанаржуулсан бусад ган; чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн.			
72241000	- Цутгамал эсхүл анхдагч бусад хэлбэрт байгаа		X	
72249000	- Бусад		X	
7225	Өргөн нь 600 мм буюу түүнээс их, чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн хавтгай цувимал бүтээгдэхүүн.			
	- Цахилгаан техникийн цахиурт гангаар хийсэн:			
72251100	-- Өнгөлөхөд зориулсан		A	
72251900	-- Бусад		A	
72253000	- Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй, хуйлмал, бусад		A	
72254000	- Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй, хуйлмал бус, бусад		A	
72255000	- Хүйтнээр цувих (хүйтнээр шахах)-аас цаашид боловсруулалт хийгээгүй, бусад		A	
	- Бусад:			
72259100	-- Электролитийн аргаар цайраар бүрсэн буюу цайрын давхарга суулгасан		A	
72259200	-- Цайраар бусад аргаар бүрсэн буюу цайрын давхарга суулгасан		A	
72259900	-- Бусад		A	
7226	Өргөн нь 600 мм-ээс бага, чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн хавтгай цувимал бүтээгдэхүүн.			
	- Цахилгаан техникийн цахиурт гангаар хийсэн:			
72261100	-- Өнгөлөхөд зориулсан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
72261900	-- Бусад		A	
72262000	- Хурдан огтлогч гангаар хийсэн - Бусад:		A	
72269100	-- Халуунаар цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй		A	
72269200	-- Хүйтнээр цувихаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй		A	
72269900	-- Бусад		A	
7227	Халуунаар цувисан, зөв бус хэлбэрийн ороомог байдалтай, чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн цулдан болон туйван.			
72271000	- Хурдан огтлогч гангаар хийсэн		A	
72272000	- Цахиур-мангаант гангаар хийсэн		A	
72279000	- Бусад		A	
7228	Чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн бусад цулдан болон туйван; чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн булан, хэлбэрт ба сортын төмөр; чанаржуулсан эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн бусад хөндий цулдан болон туйван.			
72281000	- Хурдан огтлогч гангаар хийсэн цулдан болон туйван		A	
72282000	- Цахиур-мангаант гангаар хийсэн цулдан болон туйван		A	
72283000	- Халуунаар цувих, сунгах эсхүл даралтаар шахахаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй бусад цулдан болон туйван		A	
72284000	- Давтахаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй бусад цулдан болон туйван		A	
72285000	- Хүйтнээр хэвлэх эсхүл гүйцээн боловсруулахаас цаашид боловсруулалт хийгээгүй бусад цулдан болон туйван		A	
72286000	- Бусад цулдан болон туйван		A	
72287000	- Булан, хэлбэрт болон сортын төмөр		A	
72288000	- Хөндий цулдан болон туйван		A	
7229	Чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн утас.			
72292000	- Цахиур-мангаант гангаар хийсэн		A	
72299000	- Бусад		A	
73-р бүлэг	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн эдлэл			
7301	Төмөр эсхүл ган хуудсан материалаар хийсэн өрөмдсөн буюу өрөмдөөгүй, нүхэлсэн эсхүл нүхлээгүй, дан эсхүл угсрагдах элементүүдээс бүрдсэн шон; төмөр эсхүл гангаар хийсэн гагнамал булан, хэлбэрт болон сортын огтлол.			
73011000	- Хуудсан материалаар хийсэн шон		A	
73012000	- Булан хэлбэрт болон сортын огтлол		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
7302	Төмөр зам эсхүл трамбайн замын зориулалттай төмөр эсхүл гангаар хийсэн дараах зүйлс: зам төмөр, чиглүүлэгч, араат зам төмөр, зам шилжүүлэгч, зөрлөгийн чагтан холбоос, зам шилжүүлэгчийн татуурга болон бусад чагтан холбоос эд анги, зам төмрийн суурийн даруулга, зам төмрийн залгаасны даруулга, зам төмрийн дэр, дэрний бэхэлгээний гадас, суурийн хавтан, хавчигч суурь, зам төмрийн холбоос, дэр болон зам төмрийг холбох бэхлэх зориулалттай бусад зүйлс.			
73021000	- Зам төмөр		A	
73023000	- Зам шилжүүлэгч, зөрлөгийн чагтан холбоос, зам шилжүүлэгчийн татуурга болон бусад чагтан холбоос эд анги		A	
73024000	- Зам төмрийн залгаасны даруулга, суурийн хавтан		A	
73029000	- Бусад		A	
73030000	Ширмэн, нарийн, бүдүүн хоолой болон хөндий огтолбор.		A	
7304	Төмөр (ширэмнээс бусад) эсхүл гангаар хийсэн, ширээсгүй, нарийн бүдүүн хоолой болон хөндий огтолбор.			
	- Нефть эсхүл байгалийн хий дамжуулах шугамын хоолой:			
73041100	-- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн		A	
73041900	-- Бусад		A	
	- Нефтийн эсхүл байгалийн хийн цооног өрөмдөх, шахах, сорох зориулалтын хоолой:			
73042200	-- Өрмийн зэвэрдэггүй ган хоолой		A	
73042300	-- Өрмийн бусад хоолой		A	
73042400	-- Зэвэрдэггүй ган бусад		A	
73042900	-- Бусад		A	
	- Төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн, дугуй хөндлөн огтлолтой бусад:			
73043100	-- Хүйтнээр сунгасан эсхүл хүйтнээр цувисан (хүйтнээр шахсан)		A	
73043900	-- Бусад		A	
	- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн, дугуй хөндлөн огтлолтой бусад:			
73044100	-- Хүйтнээр сунгасан буюу хүйтнээр цувисан (хүйтнээр шахсан)		A	
73044900	-- Бусад		A	
	- Чанаржуулсан бусад гангаар хийсэн, дугуй хөндлөн огтлолтой бусад:			
73045100	-- Хүйтнээр сунгасан эсхүл хүйтнээр цувисан (хүйтнээр шахсан)		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
73045900	-- Бусад		A	
73049000	- Бусад		A	
7305	Гадна талын диаметр нь 406.4 мм-ээс их, дугуй хөндлөн огтлолтой, төмөр эсхүл гангаар хийсэн нарийн, бүдүүн бусад хоолой (жишээ нь: гагнах, тавлан хадах буюу эдгээртэй төстэй аргаар холбосон).			
	- Нефть, байгалийн хий дамжуулах шугамын хоолой:			
73051100	-- Туушид нь цахилгаан гагнуураар оёдол тавьж гагнасан		A	
73051200	-- Туушид нь гагнасан, бусад		A	
73051900	-- Бусад		A	
73052000	- Нефть, байгалийн хийн цооног ерөмдөх зориулалттай хоолой		A	
	- Гагнамал бусад хоолой:			
73053100	-- Туушид нь гагнасан		A	
73053900	-- Бусад		A	
73059000	- Бусад	5%	B10	
7306	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн, нарийн, бүдүүн бусад хоолой болон хөндий огтолбор (жишээ нь: ил оёдолтой эсхүл гагнаастай, тавлан хадах буюу үүнтэй ижил төстэй аргаар холбосон).			
	- Нефть эсхүл байгалийн хий дамжуулах шугамын хоолой:			
73061100	-- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн, гагнамал		A	
73061900	-- Бусад		A	
	- Нефтийн эсхүл байгалийн хийн цооног ерөмдөх, шахах, сорох зориулалтын хоолой:			
73062100	-- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн, гагнамал		A	
73062900	-- Бусад		A	
73063000	- Төмөр эсхүл чанаржуулаагүй гангаар хийсэн, дугуй хөндлөн огтлолтой, гагнамал бусад		A	
73064000	- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн, дугуй хөндлөн огтлолтой, гагнамал бусад		A	
73065000	- Бусад чанаржуулсан гангаар хийсэн, дугуй хөндлөн огтлолтой, гагнамал, бусад		A	
	- Дугуй биш хөндлөн огтлолтой, гагнамал бусад:			
73066100	-- Квадрат эсхүл тэгш өнцөгт хэлбэрийн хөндлөн огтлолтой		A	
73066900	-- Дугуй биш бусад хөндлөн огтлолтой		A	
73069000	- Бусад	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
7307	Нарийн, бүдүүн хоолойн төмөр эсхүл гангаар хийсэн холболтын эд анги (жишээ нь: углуурга, тахир холбоос, цөн).			
	- Холболтын ширмэн эд анги:			
73071100	-- Давтагдахгүй ширмэн		A	
73071900	-- Бусад		A	
	- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн бусад :			
73072100	-- Фланц		A	
73072200	-- Эрээс гаргасан булан, тахир холбоос, цөн		A	
73072300	-- Тулган гагнасан холбоос		A	
73072900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
73079100	-- Фланц		A	
73079200	-- Эрээс гаргасан булан, тахир холбоос, цөн	5%	B10	
73079300	-- Тулган гагнасан холбоос		A	
73079900	-- Бусад	5%	B10	
7308	Төмөр эсхүл ган хийц (Зүйл 94.06-д заагдсан барилгын угсармал хийц орохгүй), түүний эд анги (жишээ нь: гүүр, түүний угсрагдах хэсэг, голын усны хаалт, цамхаг, торлосон шураг, дээвэр, түүний хүрээ, арал, хаалга, цонх, тэдгээрийн хүрээ арал, хаалганы босго, оньстой хаалт, хайс, тулгуур шон, багана); барилгад хэрэглэхэд зориулан бэлтгэсэн, төмөр буюу ган хавтан, туйван, булан, хэлбэрт болон сортын төмөр, хоолой болон эдгээртэй төстэй зүйлс.			
73081000	- Гүүр болон түүний угсрагдах хэсэг		A	
73082000	- Цамхаг, торлосон шураг		A	
73083000	- Хаалга, цонх, тэдгээрийн арал, хүрээ, хаалганы босго		A	
73084000	- Барилгын угсардаг шат, хаалт, тулгуур эсхүл гүний уурхайн бэхлэгээний зориулалттай төхөөрөмж		A	
73089000	- Бусад	5%	B10	
73090000	300 л-ээс их багтаамжтай, доторлогоо, дулаан тусгаарлалт хийсэн буюу хийгээгүй, механик болон дулааны төхөөрөмжөөр тоноглоогүй, төрөл бүрийн материал (шахсан буюу шингэрүүлсэн хийнээс бусад) хадгалах, агуулах зориулалттай төмөр буюу гангаар хийсэн нөөцлүүр, цистерн тэдгээртэй төстэй сав.		A	
7310	300 л-ээс ихгүй багтаамжтай, доторлосон эсхүл доторлоогүй, дулаан тусгаарлагчтай буюу тусгаарлагчгүй, гэхдээ механик буюу дулааны төхөөрөмжөөр тоноглоогүй, төрөл бүрийн материал (шахсан буюу шингэрүүлсэн хийнээс бусад)-ын зориулалттай, төмөр эсхүл гангаар хийсэн цистерн, торхонцор, бидон, лааз, хайрцаг болон эдгээртэй төстэй сав.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
73101000	- 50 л буюу түүнээс дээш багтаамжтай - 50 л-ээс бага багтаамжтай:	5%	B10	
73102100	-- Тугалгадах, имхэрдэх аргаар битүүлсэн лааз	5%	B10	
73102900	-- Бусад	5%	B10	
73110000	Шахсан эсхүл шингэрүүлсэн хийн зориулалттай төмөр эсхүл ган сав.		A	
7312	Цахилгаан тусгаарлагчгүй, төмөр эсхүл ган томсон утас, олс, кабель, сүлжсэн тууз, татлага болон эдгээртэй төстэй зүйлс.			
73121000	- Томсон утас, олс, кабель	5%	B5	
73129000	- Бусад	5%	B5	
73130000	Өргөстэй төмөр эсхүл ган утас; саад хамгаалалтын зориулалттай өргөстэй буюу өргөсгүй, эрчилсэн туузан утас, хавтгайлсан утас, хоёр давхарлан сул эрчилсэн төмөр эсхүл ган утас.	5%	B5	
7314	Төмөр эсхүл ган утсаар нэхсэн материал (битүү тууз орно), тор, сараалж болон хайс; төмөр эсхүл ган туузыг тэлж сунгасан тор.			
	- Нэхмэл материал:			
73141200	-- Зэвэрдэггүй ган утсаар нэхсэн, машин тоног төхөөрөмжийн битүү тууз		A	
73141400	-- Зэвэрдэггүй ган утсаан нэхсэн бусад материал		A	
73141900	-- Бусад		A	
73142000	- Хөндлөн огтлол нь 3 мм буюу түүнээс их ган утсаар 100 см ² буюу түүнээс их талбайтай нүх гарган сүлжиж, уулзвар дээр нь гагнаж бэхэлсэн тор, сараалж, хайс - Уулзвар дээр нь гагнаж бэхэлсэн бусад тор, сараалж, хайс:		A	
73143100	-- Цайраар бүрсэн эсхүл цайран давхарга суулгасан		A	
73143900	-- Бусад - Бусад нэхсэн материал, тор, сараалж, хайс:	5%	B10	
73144100	-- Цайраар бүрсэн эсхүл давхарга суулгасан		A	
73144200	-- Хуванцар давхарга суулгасан		A	
73144900	-- Бусад	5%	B10	
73145000	- Тэлж сунгасан тор		A	
7315	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн гинж, түүний эд анги.			
	- Нугасан холбоостой гинж, түүний эд анги:			
73151100	-- Эрэвчит гинж	5%	B5	
73151200	-- Бусад гинж	5%	B5	
73151900	-- Эд анги	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
73152000	- Гулсагч гинж - Бусад гинж:	5%	B5	
73158100	-- Хуруун холбоост	5%	B5	
73158200	-- Гагнаасан холбоост бусад	5%	B5	
73158900	-- Бусад	5%	B5	
73159000	- Бусад эд анги	5%	B5	
73160000	Хөлөг онгоц, завины төмөр эсхүл гангаар хийсэн зангуу, тэдгээрийн эд анги.		A	
73170000	Тавыг нь өөр материалаар хийсэн (гэхдээ зэс тавтай бол орохгүй) буюу хийгээгүй, төмөр эсхүл ган ердийн болон том тавтай хадаас, зургийн товруу, иржгэр шилбэтэй хадаас, үдээс (Зүйл 83.05-д зааснаас бусад), болон эдгээртэй төстэй зүйлс.	5%	B5	
7318	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн шураг, болт, углаа эрэг, модны эрэгтэй том хадаас, дэгээ шураг, тавладаг хадаас, тэвх, чагт, даравч (пүрштэй даравч орно) болон тэдгээртэй төстэй зүйлс.			
	- Эрээс гаргасан зүйлс:			
73181100	-- Модны, эрэгтэй том хадаас	5%	B5	
73181200	-- Модны, эрэгтэй бусад хадаас	5%	B5	
73181300	-- Дэгээ ба цагираг шураг	5%	B5	
73181400	-- өөрөө эрээслэгч шураг	5%	B5	
73181500	-- Углаа эрэг, даравчтай эсхүл даравчгүй бусад шураг, болт	5%	B5	
73181600	-- Углаа эрэг	5%	B5	
73181900	-- Бусад	5%	B5	
	- Эрээс гаргаагүй эдлэл:			
73182100	-- Пүрштэй даравч болон бусад түгжээт даравч	5%	B5	
73182200	-- Бусад даравч	5%	B5	
73182300	-- Тавладаг хадаас	5%	B5	
73182400	-- Тэвх болон чагт	5%	B5	
73182900	-- Бусад	5%	B5	
7319	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн, оёдлын зүү, нэхмэлийн зүү, шөвөг, дэгээ зүү, хатгамлын зүү болон гар хөдөлмөрийн эдгээртэй төстэй зүйлс; төмөр эсхүл гангаар хийсэн, бусад газар заагдаагүй англи сүлбээр зүү болон бусад сүлбээр зүү.			
73194000	- Англи сүлбээр зүү болон бусад сүлбээр зүү		A	
73199000	- Бусад		A	
7320	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн пүрш, түүний нум.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
73201000	- Хавтгай пүрш болон түүний нум		A	
73202000	- Мушгиа пүрш	5%	B10	
73209000	- Бусад		A	
7321	Зуух, пийшин, зуухны сараалж, хүнсний зүйл бэлтгэх зуух (төвлөрсөн халаалтын системийн туслах бойлертойг оруулна), барбекью, нүүрсний тэвш, хийн плитканы цагираг, хавтан халаагуур болон эдгээртэй төстэй, төмөр эсхүл гангаар хийсэн, гэр ахуйн цахилгаан биш хэрэгсэл болон тэдгээрийн эд анги. - Хүнсний зүйл чанах, болгох, халаах хэрэгсэл:			
73211100	-- Зөвхөн хийн түлшээр, эсхүл хийн болон өөр түлшээр хоёулангаар нь ажилладаг		A	
73211200	-- Зөвхөн шингэн түлшээр ажилладаг		A	
73211900	-- Бусад (хатуу түлшээр ажилладаг хэрэгсэл орно) - Бусад хэрэгсэл:		A	
73218100	-- Зөвхөн хийн түлшээр, эсхүл хийн болон өөр түлшээр хоёулангаар нь ажилладаг		A	
73218200	-- Зөвхөн шингэн түлшээр ажилладаг		A	
73218900	-- Бусад (хатуу түлшээр ажилладаг хэрэгсэл орно)		A	
73219000	- Эд анги		A	
7322	Төвлөрсөн халаалтын системийн зориулалттай, цахилгаанаар халаадаггүй, төмөр эсхүл гангаар хийсэн радиатор, тэдгээрийн эд анги; цахилгаан хөдөлгүүрээс эргэлт авч ажиллах сэнс буюу үлээгчээр тоноглогдсон, төмөр эсхүл гангаар хийсэн, цахилгаанаар ажилдаггүй агаар халаагч, халуун агаар хуваарилагч (цэвэршүүлсэн буюу халуун, хүйтний тохируулгатай агаар хуваарилагч орно), тэдгээрийн эд анги. - Радиатор болон түүний эд анги:			
73221100	-- Ширмэн		A	
73221900	-- Бусад		A	
73229000	- Бусад		A	
7323	Хоол унд, гал тогоо эсхүл гэр ахуйн бусад зориулалттай, төмөр эсхүл гангаар хийсэн зүйлс болон тэдгээрийн эд анги; төмөр эсхүл ган утсан хөвөн; сав суулга зүлгэх, өнгөлөх, цэвэрлэх зориулалттай, төмөр эсхүл гангаар хийсэн зүлгүүр, бээлий ба тэдгээртэй төстэй зүйлс.			
73231000	- Төмөр эсхүл ган утсан хөвөн; сав суулга зүлгэх, өнгөлөх, цэвэрлэх зориулалттай зүлгүүр, бээлий болон эдгээртэй төстэй зүйлс - Бусад:		A	
73239100	-- Ширмэн, пааландаагүй		A	
73239200	-- Ширмэн, пааландсан		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
73239300	-- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн		A	
73239400	-- Төмөр (ширэм орохгүй) эсхүл гангаар хийсэн, пааландсан		A	
73239900	-- Бусад	5%	B10	
7324	Сантехникийн зориулалттай, төмөр эсхүл гангаар хийсэн зүйлс болон тэдгээрийн эд анги.			
73241000	- Зэвэрдэггүй гангаар хийсэн тосгуур болон угаагуур - Усанд орох онгоц:		A	
73242100	-- Ширмэн, пааландсан эсхүл пааландаагүй		A	
73242900	-- Бусад	5%	B10	
73249000	- Бусад (эд анги орно)	5%	B10	
7325	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн бусад цутгамал эдлэл.			
73251000	- Давтагдахгүй ширмэн - Бусад:		A	
73259100	-- Тээрмийн (бутлуурын) бөмбөг болон бутлуурын зориулалттай түүнтэй төстэй эдлэл		X	
73259900	-- Бусад		R	r
7326	Төмөр эсхүл гангаар хийсэн бусад эдлэл.			
73261100	- Давтах эсхүл хэвлэхээс цааших боловсруулалт хийгээгүй: -- Тээрмийн (бутлуурын) бөмбөг болон бутлуурын зориулалттай, түүнтэй төстэй эдлэл		R	r
73261900	-- Бусад		R	r
73262000	- Төмөр эсхүл ган утсаар хийсэн зүйлс		R	r
73269000	- Бусад		R	r
74-р бүлэг	Зэс болон түүгээр хийсэн зүйлс			
740100	Зэсийн штейн (хүхэрт зэс); үйрмэг зэс (зэсийн тунадас).			
74010010	--- Зэсийн штейн (хүхэрт зэс)	5%	B10	
74010020	--- Үйрмэг зэс (зэсийн тунадас)	5%	B10	
74020000	Тунгаагаагүй зэс; элетролизийн аргаар тунгаахад хэрэглэдэг анодын зэс.	5%	B10	
7403	Тунгаасан зэс болон боловсруулалт хийгээгүй зэсийн хайлш.			
	- Тунгаасан зэс:			
74031100	-- Катодын зэс болон түүний бүрдэл хэсэг	5%	B10	
74031200	-- Утсан цулдан	5%	B10	
74031300	-- Биллет	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
74031900	-- Бусад - Зэсийн хайлш:	5%	B10	
74032100	-- Зэс-цайрын хайлш (гууль)	5%	B10	
74032200	-- Зэс-цагаан тугалганы хайлш (хүрэл)	5%	B10	
74032900	-- Зэсийн бусад хайлш (Зүйл 74.05-ын хольц хайлш орохгүй)	5%	B10	
740400	Зэсийн хаягдал болон өөдөс.			
74040010	--- Зэсийн хаягдал болон өөдөс	5%	B10	
74040020	--- Гуулийн хаягдал болон өөдөс	5%	B10	
74050000	Зэсийн хольц хайлш.	5%	B10	
7406	Зэсийн нунтаг болон хялгас.			
74061000	- Үелээгүй бүтэцтэй нунтаг	5%	B10	
74062000	- Үелсэн бүтэцтэй нунтаг; зэсийн хялгас	5%	B10	
7407	Зэс цулдан, туйван болон огтолбор.			
74071000	- Тунгаамал зэсээр хийсэн - Зэсийн хайлшаар хийсэн:	5%	B10	
74072100	-- Зэс-цайрын хайлш (гууль)-аар хийсэн	5%	B10	
74072900	-- Бусад	5%	B10	
7408	Зэс утас.			
	- Тунгаасан зэсээр хийсэн:			
74081100	-- Хөндлөн огтлолын хамгийн их хэмжээ нь 6 мм-ээс дээш байх	5%	B10	
74081900	-- Бусад - Зэсийн хайлшаар хийсэн:	5%	B10	
74082100	-- Зэс-цайрын хайлш (гууль)-аар хийсэн	5%	B10	
74082200	-- Зэс-никелийн хайлш (купроникель) эсхүл зэс-никель-цайрын хайлш (никель мөнгөний)-аар хийсэн		R	г
74082900	-- Бусад	5%	B10	
7409	0.15 мм-ээс их зузаантай зэс хавтан, хуудас болон тууз.			
	- Тунгаасан зэсээр хийсэн:			
74091100	-- Хуйлмал (ороомог) хэлбэртэй	5%	B10	
74091900	-- Бусад - Зэс-цайрын хайлш (гууль)-аар хийсэн:	5%	B10	
74092100	-- Хуйлмал		R	г
74092900	-- Бусад		R	г

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Зэс-цагаан тугалганы хайлш (хүрэл)-аар хийсэн:			
74093100	-- Хуйлмал хэлбэртэй бусад		R	г
74093900	-- Бусад		R	г
74094000	- Зэс-никелийн хайлш (купроникель) эсхүл зэс-никель-цайрын хайлш (мөнгөлөг никель)-аар хийсэн		A	
74099000	- Зэсийн бусад хайлшаар хийсэн		A	
7410	0.15 мм-ээс ихгүй зузаантай (арласан материалын зузаан орохгүй) зэс фольга (хэвлэсэн хээтэй эсхүл хээгүй, цаас, картон, хуванцар буюу эдгээртэй төстэй материалаар арласан эсхүл арлаагүй).			
	- Арлаагүй:			
74101100	-- Тунгаасан зэсээр хийсэн	5%	B10	
74101200	-- Зэсийн хайлшаар хийсэн	5%	B10	
	- Арласан:			
74102100	-- Тунгаасан зэсээр хийсэн	5%	B10	
74102200	-- Зэсийн хайлшаар хийсэн	5%	B10	
7411	Нарийн, бүдүүн зэс хоолой.			
74111000	- Тунгаасан зэсээр хийсэн	5%	B10	
	- Зэсийн хайлшаар хийсэн:			
74112100	-- Зэс-цайрын хайлш (гууль)-аар хийсэн		R	г
74112200	-- Зэс-никелийн хайлш (купроникель) эсхүл зэс-никель-цайрын хайлш (мөнгөлөг никель)-аар хийсэн		A	
74112900	-- Бусад		R	г
7412	Нарийн, бүдүүн зэс хоолойн холболтын эд анги (жишээ нь: углуурга, тахир холбоос, цөн).			
74121000	- Тунгаасан зэсээр хийсэн		R	г
74122000	- Зэсийн хайлшаар хийсэн		R	г
74130000	Цахилгаан тусгаарлагчгүй, мушгин эрчилсэн зэс утас, кабель, сүлжмэл тууз болон эдгээртэй төстэй зүйлс.		R	г
7415	Зэсээр хийсэн эсхүл зэс тавтай, төмөр буюу ган шилбэтэй, том, жижиг тавтай хадаас, зургийн товруу, үдээс (Зүйл 83.05-д зааснаас бусад) болон эдгээртэй төстэй зүйлс; зэс шураг, болт, углаа эрэг, дэгээ шураг, тавладаг хадаас, тэвх, чагт, даравч (пүршин даравч орно) болон эдгээртэй төстэй зүйлс.			
74151000	- Том, жижиг тавтай хадаас, зургийн товруу, үдээс болон эдгээртэй төстэй зүйлс	5%	B10	
	- Эрээс гаргаагүй бусад эдлэл:			
74152100	-- Даравч (пүршин даравч орно)	5%	B10	
74152900	-- Бусад	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Эрээс гаргасан бусад зүйлс:			
74153300	-- Шураг; болт болон углаа эрэг	5%	B10	
74153900	-- Бусад	5%	B10	
7418	Хоол унд, гал тогоо эсхүл гэр ахуйн бусад зориулалттай зэс эдлэл, тэдгээрийн эд анги; сав суулга зүлгэх, өнгөлөх, цэвэрлэх зэс зүлгүүр, бээлий болон эдгээртэй төстэй зүйлс; сантехникийн зориулалттай, зэсээр хийсэн зүйлс, тэдгээрийн эд анги.			
74181000	- Хоол унд, гал тогоо эсхүл гэр ахуйн бусад зориулалттай зүйлс, тэдгээрийн эд анги; сав суулга цэвэрлэх үрүүл болон зүлгэх, өнгөлөх зүлгүүр, бээлий болон эдгээртэй төстэй зүйлс		A	
74182000	- Сантехникийн зориулалттай зүйлс болон тэдгээрийн эд анги		A	
7419	Зэсээр хийсэн бусад зүйлс.			
74191000	- Гинж болон түүний эд анги		A	
	- Бусад:			
74199100	-- Цутгах, хэвлэх, давтахаас цааши боловсруулалт хийгээгүй		A	
74199900	-- Бусад		R	г
75-р бүлэг	Никель болон түүгээр хийсэн зүйлс			
7501	Никелийн штейн, никелийн ислийн хаг болон никелийн металлургийн завсрын бусад бүтээгдэхүүн.			
75011000	- Никелийн штейн		A	
75012000	- Никелийн ислийн хаг болон никелийн металлургийн завсрын бусад бүтээгдэхүүн		A	
7502	Боловсруулаагүй никель.			
75021000	- Хольцгүй никель		A	
75022000	- Никелийн хайлш		A	
75030000	Никелийн хаягдал болон өөдөс.		A	
75040000	Никелийн нунтаг болон хялгас.		A	
7505	Никель цулдан, туйван, огтолбор болон утас.			
	- Цулдан, туйван болон огтолбор:			
75051100	-- Хольцгүй никелиэр хийсэн		A	
75051200	-- Никелийн хайлшаар хийсэн		A	
	- Утас:			
75052100	-- Хольцгүй никелиэр хийсэн		A	
75052200	-- Никелийн хайлшаар хийсэн		A	
7506	Никель хавтан, хуудас, тууз болон фольга.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
75061000	- Хольцгүй никелиэр хийсэн		A	
75062000	- Никелийн хайлшаар хийсэн		A	
7507	Нарийн, бүдүүн никель хоолой эсхүл тэдгээрийн холбоос (жишээ нь: углуурга, тахир холбоос, цөн).			
	- Нарийн, бүдүүн хоолой:			
75071100	-- Хольцгүй никелиэр хийсэн		A	
75071200	-- Никелийн хайлшаар хийсэн		A	
75072000	- Хоолойн холбоос		A	
7508	Никелиэр хийсэн бусад зүйлс.			
75081000	- Никель утсаар хийсэн нэхмэл материал, тор ба сараалж		A	
75089000	- Бусад		A	
76-р бүлэг	Хөнгөн цагаан болон түүгээр хийсэн зүйлс.			
7601	Боловсруулаагүй хөнгөн цагаан.			
76011000	- Хольцгүй хөнгөн цагаан	5%	B5	
76012000	- Хөнгөн цагааны хайлш	5%	B5	
76020000	Хөнгөн цагааны өөдөс болон хаягдал.		R	r
7603	Хөнгөн цагааны нунтаг болон хялгас.			
76031000	- Үелээгүй бүтэцтэй нунтаг	5%	B7	
76032000	- Үелсэн бүтэцтэй нунтаг; хялгас	5%	B7	
7604	Хөнгөн цагаан цулдан, туйван болон огтолбор.			
76041000	- Хольцгүй хөнгөн цагаанаар хийсэн	5%	B5	
	- Хөнгөн цагааны хайлшаар хийсэн:			
76042100	-- Хөндий огтолбор	5%	B5	
76042900	-- Бусад	5%	B5	
7605	Хөнгөн цагаан утас.			
	- Хольцгүй хөнгөн цагаанаар хийсэн:			
76051100	-- Хөндлөн огтлолын хамгийн их хэмжээ нь 7 мм-ээс их байх	5%	B5	
76051900	-- Бусад	5%	B5	
	- Хөнгөн цагааны хайлшаар хийсэн:			
76052100	-- Хөндлөн огтлолын хамгийн их хэмжээ нь 7 мм-ээс их байх	5%	B5	
76052900	-- Бусад	5%	B5	
7606	0.2 мм-ээс их зузаантай хөнгөн цагаан хавтан, хуудас, тууз.			
	- Тэгш өнцөгт (квадрат орно):			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
76061100	-- Хольцгүй хөнгөн цагаанаар хийсэн		A	
76061200	-- Хөнгөн цагааны хайлшаар хийсэн - Бусад:		A	
76069100	-- Хольцгүй хөнгөн цагаанаар хийсэн		A	
76069200	-- Хөнгөн цагааны хайлшаар хийсэн		A	
7607	0.2 мм-ээс ихгүй зузаантай (арласан материалын зузаан орохгүй) хөнгөн цагаан фольга (хэвлэсэн эсхүл хэвлээгүй, цаас, картон, хуванцар буюу тэдгээртэй төстэй материалаар арласан буюу арлаагүй). - Арлаагүй:			
76071100	-- Цувисан, гэхдээ цаашид боловсруулаагүй		A	
76071900	-- Бусад		A	
76072000	- Арласан		A	
7608	Хөнгөн цагаан нарийн, бүдүүн хоолой.			
76081000	- Хольцгүй хөнгөн цагаанаар хийсэн		A	
76082000	- Хөнгөн цагааны хайлшаар хийсэн		A	
76090000	Хөнгөн цагаан нарийн, бүдүүн хоолойн холбоос (жишээ нь: углуурга, тахир холбоос, цөн).		A	
7610	Барилгын хөнгөн цагаан угсармал хийц (Зүйл 94.06-д заасан барилгын угсармал хийц орохгүй) болон тэдгээрийн хэсэг (жишээ нь: гүүр, гүүрний секц, цамхаг, баганы тор, дээвэр, дээврийн хүрээ, хаалга, цонх, тэдгээрийн хүрээ болон хаалганы босго, хайс, шон, багана), барилгад хэрэглэхэд зориулан бэлтгэсэн хөнгөн цагаан хавтан, туйван, огтолбор, хоолой болон тэдгээртэй ижил төстэй зүйлс.			
76101000	- Хаалга, цонх, тэдгээрийн хүрээ, хаалганы босго		A	
76109000	- Бусад	5%	B5	
76110000	Доторлосон эсхүл доторлоогүй, дулаан тусгаарлагчтай буюу тусгаарлагчгүй, гэхдээ механик болон дулааны төхөөрөмжөөр тоноглогдоогүй, 300 л-ээс их багтаамжтай төрөл бүрийн материал (шахсан эсхүл шингэрүүлсэн хийнээс бусад) хадгалах хөнгөн цагаан нөөцлүүр, цистерн, торх болон тэдгээртэй ижил төстэй сав.		A	
7612	Доторлосон эввэл доторлоогүй, дулаан тусгаарлагчтай буюу тусгаарлагчгүй, гэхдээ механик болон дулааны төхөөрөмжөөр тоноглогдоогүй, 300 л-ээс ихгүй багтаамжтай, төрөл бүрийн материал (шахсан эсхүл шингэрүүлсэн хийнээс бусад) хадгалах хөнгөн цагаан торх, бидон, канистр, хайрцаг, лааз болон тэдгээртэй ижил төстэй сав (эвхэгддэг цилиндр сав орно).			
76121000	- Эвхэгддэг цилиндр сав		A	
76129000	- Бусад	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
76130000	Шахсан болон шингэрүүлсэн хий хадгалах хөнгөн цагаан сав.		A	
7614	Цахилгаан тусгаарлагчгүй, хөнгөн цагаан томсон утас, кабель, сүлжсэн тууз болон тэдгээртэй төстэй зүйлс.			
76141000	- Ган зүрхэвчтэй		A	
76149000	- Бусад	5%	B5	
7615	Хоолны, гал зуухны эсхүл гэр ахуйн зориулалттай хөнгөн цагаан бусад эдлэл, тэдгээрийн хэсэг; зүлгэх, өнгөлөх, цэвэрлэх зүлгүүр, бээлий, тэдгээртэй төстэй зүйлс; хөнгөн цагаанаар хийсэн сантехникийн төхөөрөмж болон тэдгээрийн эд анги.			
76151000	- Хоол унд, гал тогоо эсхүл гэр ахуйн бусад зориулалттай зүйлс, тэдгээрийн эд анги; сав суулга цэвэрлэх үрүүл болон зүлгэх, өнгөлөх зүлгүүр, бээлий болон эдгээртэй төстэй зүйлс		A	
76152000	- Сантехникийн төхөөрөмж болон тэдгээрийн эд анги		A	
7616	Хөнгөн цагаанаар хийсэн бусад зүйлс.			
76161000	- Хадаас, дардаг хадаас, хавчаар (Зүйл 83.05 зааснаас бусад) эрэг, татуурга, углаа эрэг, тав, тээглүүр, шураг болон тэдгээртэй ижил төстэй бусад зүйлс		A	
	- Бусад:			
76169100	-- Хөнгөн цагаан утсаар сүлжсэн тор, хайс, сараалж		A	
76169900	-- Бусад	5%	B10	
78-р бүлэг	Хар тугалга болон түүгээр хийсэн зүйлс			
7801	Боловсруулаагүй хар тугалга.			
78011000	- Тунгаасан хар тугалга	5%	B10	
	- Бусад:			
78019100	-- Сурьма агуулсан (сурьмагийн агууламж нь бусад элементийн агууламжаас их байх)		R	r
78019900	-- Бусад		R	r
78020000	Хар тугалганы хаягдал болон өөдөс.		R	r
7804	Хар тугалган хавтан, хуудас, тууз болон фольга; хар тугалганы нунтаг ба хялгас.			
	- Хавтан, хуудас, тууз болон фольга:			
78041100	-- 0.2 мм-ээс ихгүй зузаантай хуудас, тууз, фольга	5%	B10	
78041900	-- Бусад	5%	B15	
78042000	- Нунтаг болон хялгас	5%	B10	
78060000	Хар тугалгаар хийсэн бусад зүйлс.		R	r
79-р бүлэг	Цайр болон түүгээр хийсэн зүйлс			
7901	Боловсруулаагүй цайр.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
79011100	-- Жингийн 99.99% эсхүл түүнээс их хэсэгт цайр агуулсан	5%	B10	
79011200	-- Жингийн 99.99 %-иас бага хэсэгт цайр агуулсан	5%	B10	
79012000	- Цайрын хайлш	5%	B10	
79020000	Цайрын хаягдал болон өөдөс.		R	г
7903	Цайрын тоосонцор, нунтаг болон хялгас.			
79031000	- Цайрын тоосонцор	5%	B10	
79039000	- Бусад	5%	B15	
79040000	Цайран цулдан, туйван, огтолбор болон утас.	5%	B10	
79050000	Цайран хавтан, хуудас, тууз болон фольга.	5%	B10	
79070000	Цайраар хийсэн бусад зүйлс.		R	г
80-р бүлэг	Цагаан тугалга болон түүгээр хийсэн зүйлс			
8001	Боловсруулаагүй цагаан тугалга.			
80011000	- Хольцгүй цагаан тугалга	5%	B15	
80012000	- Цагаан тугалганы хайлш	5%	B15	
80020000	Цагаан тугалганы хаягдал болон өөдөс.	5%	B15	
80030000	Цагаан тугалган цулдан, туйван, огтолбор болон утас.	5%	B15	
80070000	Цагаан тугалгаар хийсэн бусад зүйлс.	5%	B15	
81-р бүлэг	Бусад үндсэн металл, металлкерамик, тэдгээрээр хийсэн зүйлс			
8101	Вольфрам болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
81011000	- Нунтаг		A	
	- Бусад:			
81019400	-- Боловсруулаагүй вольфрам, ердийн шатаах аргаар гаргаж авсан цулдан болон туйван		A	
81019600	-- Утас		A	
81019700	-- Хаягдал болон өөдөс		A	
81019900	-- Бусад		A	
8102	Молибден болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
81021000	- Нунтаг		A	
	- Бусад:			
81029400	-- Боловсруулаагүй молибден, ердийн шатаах аргаар гаргаж авсан цулдан болон туйван		A	
81029500	-- Цулдан болон туйван (ердийн шатаах аргаар гаргаж авснаас бусад), огтолбор, хавтан, хуудас эсхүл тууз ба фольга		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
81029600	-- Утас		A	
81029700	-- Хаягдал болон өөдөс		A	
81029900	-- Бусад		A	
8103	Тантал болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
81032000	- Боловсруулаагүй тантал, ердийн шатаах аргаар гаргаж авсан цулдан болон туйван; нунтаг		A	
81033000	- Хаягдал болон өөдөс		A	
81039000	- Бусад		A	
8104	Магни болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
	- Боловсруулаагүй магни:			
81041100	-- Жингийн дор хаяж 99.8 %-ийн магни агуулсан		A	
81041900	-- Бусад		A	
81042000	- Хаягдал баолон өөдөс		A	
81043000	- Зохих хэмжээгээр ялгасан тайрдас, буталмал, хорголж; нунтаг		A	
81049000	- Бусад		A	
8105	Кобальтын штейн, кобальтын металлургийн завсрын бусад бүтээгдэхүүн; кобальт болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
81052000	- Кобальтын штейн болон кобальтын металлургийн завсрын бусад бүтээгдэхүүн; боловсруулаагүй кобальт; нунтаг		A	
81053000	- Хаягдал болон өөдөс		A	
81059000	- Бусад		A	
81060000	Висмут болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал ба өөдөс орно).		A	
8107	Кадми болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
81072000	- Боловсруулаагүй кадми; нунтаг		A	
81073000	- Хаягдал болон өөдөс		A	
81079000	- Бусад		A	
8108	Титан болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
81082000	- Боловсруулаагүй титан; нунтаг		A	
81083000	- Хаягдал болон өөдөс		A	
81089000	- Бусад		A	
8109	Циркони болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
81092000	- Боловсруулаагүй циркони; нунтаг		A	
81093000	- Хаягдал болон өөдөс		A	
81099000	- Бусад		A	
8110	Сурьма болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).			
81101000	- Боловсруулаагүй сурьма; нунтаг	5%	B15	
81102000	- Хаягдал болон өөдөс	5%	B15	
81109000	- Бусад	5%	B15	
81110000	Мангаан болон түүгээр хийсэн зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).	5%	B15	
8112	Берилли, хром, германи, ванади, галли, гафни, инди, ниоби (колумби), рени, талли болон тэдгээрээр хийсэн зүйлс (хаягдал ба өөдөс орно).			
	- Берилли:			
81121200	-- Боловсруулаагүй; нунтаг		A	
81121300	-- Хаягдал болон өөдөс		A	
81121900	-- Бусад		A	
	- Хром:			
81122100	-- Боловсруулаагүй; нунтаг		A	
81122200	-- Хаягдал болон өөдөс		A	
81122900	-- Бусад		A	
	- Талли:			
81125100	-- Боловсруулаагүй; нунтаг		A	
81125200	-- Хаягдал ба өөдөс		A	
81125900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
81129200	-- Боловсруулаагүй; хаягдал болон өөдөс; нунтаг		A	
81129900	-- Бусад		A	
81130000	Металлкерамик болон түүгээр хийх зүйлс (хаягдал болон өөдөс орно).		A	
82-р бүлэг	Үндсэн металлаар хийсэн багаж, хэрэгсэл, огтлогч, халбага, сэрээ; тэдгээрийн үндсэн металлаар хийсэн эд анги.			
8201	Гар багаж; хүрз, утгуур, зээтүү, жоотуу, сийрүүлүүр, сэрээ, тармуур; сүх, цавчигч том хутга болон тэдгээртэй ижил төстэй огтлох, зүсэх багаж; бүх төрлийн бутны хайч, цэцэрлэгийн хайч; цэцэрлэгийн хадуур, өвсний хутга, цэцэрлэгийн хайч, мод цуулах шаантаг зэрэг газар тариалан, цэцэрлэгийн аж ахуй, ойн аж ахуйн багаж.			
82011000	- Малтуурын хүрз ба утгуурын хүрз		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
82013000	- Зээтүү, жоотуу, сийрүүлүүр ба тармуур		A	
82014000	- Сүх, цавчигч том хутга болон тэдгээртэй ижил төстэй огтлох, зүсэх багаж		A	
82015000	- Бутны хайч болон тэдгээртэй ижил төстэй цэцэрлэгийн нэг бариултай хайч (шувуу төхөөрөх хайч орно)		A	
82016000	- Цэцэрлэгийн хоёр бариултай хайч ба ижил төстэй хоёр бариултай хайч		A	
82019000	- ХАА, цэцэрлэгийн аж ахуй, ойн аж ахуйн зориулалтын бусад гар багаж		A	
8202	Гар хөрөө, бүх төрлийн хөрөөний ир (тууш хөрөөдөх хөрөөний ир, ховил гаргагч ир буюу шүдгүй хөрөөний ир орно).			
82021000	- Гар хөрөө		A	
82022000	- Туузан хөрөөний ир - Дугуй хөрөөний ир (тууш хөрөөдөх хөрөөний ир буюу ховил гаргагч ир):		A	
82023100	-- Гангаар хийсэн ажлын хэсэгтэй		A	
82023900	-- Бусад (эд анги орно)		A	
82024000	- Гинжин хөрөөний ир - Бусад хөрөөний ир:		A	
82029100	-- Металл боловсруулах шулуун хөрөөний ир		A	
82029900	-- Бусад		A	
8203	Хуурай, өрөвтөл, бахь (хаздаг бахь орно), хямсаа, металлын хайч, хоолой огтлогч, болт хайчлагч, цоолтуур болон тэдгээртэй ижил төстэй бусад гар багаж.			
82031000	- Хуурай, өрөвтөл болон тэдгээртэй ижил төстэй багаж		A	
82032000	- Бахь (хаздаг бахь орно), хямсаа болон тэдгээртэй адил төстэй багаж		A	
82033000	- Металлын хайч болон түүнтэй адил төстэй багаж		A	
82034000	- Хоолой огтлогч, болт хайчлагч, цоолтуур болон тэдгээртэй адил төстэй багаж		A	
8204	Эрэг, болтны гар түлхүүр (хүч хэмжигчтэй түлхүүр орно, гэхдээ махир бариултай түлхүүр орохгүй), бариултай буюу бариулгүй түлхүүрийн сольдог толгой.			
	- Эрэг, болтны гар түлхүүр:			
82041100	-- Тохируулгагүй		A	
82041200	-- Тохируулгатай		A	
82042000	- Бариултай эсхүл бариулгүй түлхүүрийн сольдог толгой		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
8205	Бусад газар заагдаагүй гар багаж (шил зүсэгч алмаз орно); хүйтэн гагнуурын ламп; тиски, хавчигч болон тэдгээртэй адилт төстэй, суурь машины эд анги, хэрэгслээс бусад багаж; дөш; дархны зөөврийн халаагч; гар эсхүл хөл ажиллагаатай өнгөлгөөний хүрд их биеийн хамт.			
82051000	- Өрөмдөх, гадна ба дотор эрээс гаргах багаж		A	
82052000	- Алх ба лантуу		A	
82053000	- Мод боловсруулахад зориулсан харуул, шулуун болон хагас дугуй цүүц		A	
82054000	- Халив - Бусад гар багаж (шил зүсэгч алмаз орно):		A	
82055100	-- Ахуйн зориулалтын багаж		A	
82055900	-- Бусад		A	
82056000	- Хүйтэн гагнуурын ламп		A	
82057000	- Тиски (зуувч), хавчигч болон тэдгээртэй адилт төстэй зүйлс		A	
82059000	- Бусад (энэ зүйлийн хоёр буюу түүнээс дээш мөрөнд хамаарах зүйлсээс бүрдсэн иж бүрдэл орно)		A	
82060000	Жижиглэн худалдаалахаар савласан, Зүйл 82.02-82.05-д заагдсан хоёр эсхүл түүнээс дээш багажны иж бүрдэл.		A	
8207	Механик ажиллагаатай эсхүл ажиллагаагүй, гар багажны буюу суурь машины (жишээ нь: шахах, тэмдэг дарах, нүхлэх, гадна, дотор эрээс гаргах, өрөмдөх, нүхийг тэлж зорох, шувтрах, эргэдэх, фрезердэх, токарийн буюу эргэдэх ажилд зориулагдсан багаж), металл сунгах, даралтаар шахах хэв ба хад, чулуу буюу газрын өрмийн багаж. - Хад, чулуу өрөмдөх буюу газрын өрмийн багаж:			
82071300	-- Металлкерамикан ажлын хэсэгтэй		A	
82071900	-- Бусад (эд анги орно)		A	
82072000	- Металлыг сунгах, даралтаар шахах хэв		A	
82073000	- Металлыг шахах, нүхлэх, металлд тэмдэг дарах багаж		A	
82074000	- Дотно буюу гадна эрээс гаргах багаж		A	
82075000	- Хад, чулуунаас бусад зүйл өрөмдөх багаж		A	
82076000	- Нүхийг тэлж зорох, эргэдэх багаж		A	
82077000	- Фрезердэх багаж		A	
82078000	- Токарийн багаж		A	
82079000	- Бусад сольдог багаж		A	
8208	Машины эсхүл механик хэрэгслийн зориулалт бүхий хутга ба огтлох зүсэх ир.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
82081000	- Металл боловсруулах		A	
82082000	- Мод боловсруулах		A	
82083000	- Гал зуухны хэрэгсэл буюу хүнсний үйдлвэрийн машины зориулалттай		A	
82084000	- ХАА, цэцэрлэгийн аж ахуй буюу ойн аж ахуйн машины		A	
82089000	- Бусад		A	
82090000	Металлкерамикаар хийсэн, багажинд суурилуулаагүй суурь, бариул, үзүүр, тэдгээртэй төстэй зүйлс.		A	
82100000	Хүнсний зүйл, ундаа бэлтгэх, боловсруулах, түгээх, 10 кг эсхүл түүнээс бага жинтэй гар ажиллагаатай механик хэрэгсэл.		A	
8211	Зүйл 82.08-д заагдсан хутганаас бусад ердийн ба хөрөөн иртэй хутга (цэцэрлэгийн хутга орно) ба тэдгээрийн ир.			
82111000	- Сонгон авсан эдлэлийн иж бүрдэл - Бусад:	5%	B10	
82119100	-- Ир суулгасан хоолны хутга	5%	B10	
82119200	-- Ир суулгасан бусад хутга	5%	B10	
82119300	-- Ир суулгасан хутганаас бусад хутга	5%	B10	
82119400	-- Хутганы ир	5%	B10	
82119500	-- Үндсэн металлаар хийсэн иш, бариул	5%	B10	
8212	Сахлын хутга ба түүний ир (сахлын хутганы ирний туузан бэлдэц орно).			
82121000	- Сахлын хутга		A	
82122000	- Сахлын хамгаалалттай хутганы ир (сахлын хутганы ирний туузан бэлдэц орно)		A	
82129000	- Бусад эд анги		A	
82130000	Хайч, оёдлын хайч болон түүнтэй ижил төстэй хайч, тэдгээрийн ир.		A	
8214	Бусад огтлох, зүсэх зориулалт бүхий эдлэл (жишээ нь: үс засах машин, гал зуухны болон махны худалдагчийн балиус, заазуур, хэрчигч хутга, цаасны хутга г.м); гарын буюу хөлийн хумс засах иж бүрдэл ба хэрэгсэл (хумсны хуурай орно).			
82141000	- Цаасны хутга, захидлын дугтуй задлагч хутга, хусч арилгагч хутга, харандаа үзүүрлэх хутга ба тэдгээрийн ир		A	
82142000	- Гарын буюу хөлийн хумс засах иж бүрдэл ба хэрэгсэл (хумсны хуурай орно)		A	
82149000	- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
8215	Халбага, сэрээ, хоолны халбага, шүүрэн шанага, тортны хусуур, загасны хутга, маслын хутга, ётонгийн чимхүүр болон тэдгээртэй төстэй гал зуух, хоолны хэрэгсэл.			
82151000	- Сонгон авсан эдлэлийн иж бүрдэлд дор хаяж үнэт металлаар бүрсэн нэг эдлэл байх	5%	B10	
82152000	- Сонгож авсан эдлэлийн бусад иж бүрдэл - Бусад:	5%	B10	
82159100	-- Үнэт металлаар бүрсэн	5%	B10	
82159900	-- Бусад	5%	B10	
83-р бүлэг	Үндсэн металлаар хийсэн төрөл бүрийн зүйлс			
8301	Үндсэн металлаар хийсэн дүүжилдэг болон ердийн цоож (түлхүүрдэг, шифртэй эсхүл цахилгаан удирдлагатай); үндсэн металлаар хийсэн түгжээ, цоожтой түгжээ; дээр заасан зүйлсийн үндсэн металаар хийсэн түлхүүр.			
83011000	- Дүүжилдэг цоож		A	
83012000	- Тээврийн хэрэгслийн зориулалттай цоож		A	
83013000	- Тавилгын зориулалттай цоож		A	
83014000	- Бусад цоож		A	
83015000	- Түгжээ болон цоожтой түгжээ		A	
83016000	- Эд анги		A	
83017000	- Салангид түлхүүр		A	
8302	Тавилга, хаалга, шат, цонх, хөшиг, тээврийн хэрэгслийн салон, эмээл, авдар, чемодан, хайрцаг, сав эсхүл эдгээртэй төстэй зүйлсийн зориулалттай, үндсэн металлаар хийсэн тоног, бэхэлгээний хэрэгсэл; үндсэн металлаар хийсэн, малгайн тавиур, малгайн дэгээ-өлгүүр, тогтоогч булан болон эдгээртэй төстэй бэхэлгээний эд анги; үндсэн металлаар хийсэн тоноглолтой өнхрүүлгэн жижиг дугуй; хаалганы үндсэн металлаар хийсэн автомат хаагч.			
83021000	- Нугас		A	
83022000	- Өнхрүүлгэн жижиг дугуй		A	
83023000	- Тээврийн хэрэгслийн зориулалттай бусад тоног, бэхэлгээний хэрэгсэл болон тэдгээртэй төстэй зүйлс - Бусад тоног, бэхэлгээний хэрэгсэл болон тэдгээртэй төстэй зүйлс:		A	
83024100	-- Барилгын зориулалттай		A	
83024200	-- Тавилгын зориулалттай бусад		A	
83024900	-- Бусад		A	
83025000	- Малгайн тавиур, малгайн дэгээ-өлгүүр, тогтоогч булан болон эдгээртэй төстэй бэхэлгээний эд анги		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
83026000	- Хаалганы үндсэн металлаар хийсэн автомат хаагч		A	
83030000	Хуягласан эсхүл хүндрүүлсэн сейф, нууц-сейф, хаалга болон нууцын өрөөнд зориулсан хадгаламжийн сейф, бэлэн мөнгө буюу бичиг баримт хадгалах шүүгээ, эдгээртэй төстэй үндсэн металлаар хийсэн зүйлс.		A	
83040000	Зүйл 94.03-т заасан албан тасалгааны тавилгаас бусад, бичиг хэргийн шүүгээ, картан сангийн шүүгээ, цаасны тавиур, үзэгний тавиур, тамганы суурь болон эдгээртэй төстэй, албан тасалгааны эсхүл бичгийн үндсэн металлаар хийсэн хэрэгсэл.	5%	B10	
8305	Салангид хуудас эсхүл бичгийн хавтасны хэрэгсэл, бичгийн хавчаар, бичгийн булангийн хавчаар, цаасны хавчаар, индексийн тэмдэг болон эдгээртэй төстэй, бичиг хэргийн зориулалттай, үндсэн металлаар хийсэн зүйлс; үндсэн металлаар хийсэн үдээс (бичиг цаасны, тавилгын, баглаа боодлын).			
83051000	- Салангид хуудас болон бичгийн хавтасны хэрэгсэл	5%	B10	
83052000	- Үдээс	5%	B10	
83059000	- Бусад (эд анги орно)	5%	B10	
8306	Үндсэн металлаар хийсэн, цахилгаанаар ажилладаггүй хонх, харанга баолон эдгээртэй төстэй зүйлс; үндсэн металлаар хийсэн хүн дүрстэй баримал, цутгамал болон бусад чимэглэл; үндсэн металлаар хийсэн, гэрэл зураг, уран зургийн жааз эсхүл эдгээртэй төстэй, үндсэн металлаар хийсэн толь.			
83061000	- Хонх, харанга болон эдгээртэй төстэй зүйлс	5%	B10	
	- Хүн дүрстэй баримал, цутгамал болон бусад гоёл чимэглэл:			
83062100	-- Үнэт металлаар өнгөлж бүрсэн	5%	B10	
83062900	-- Бусад	5%	B10	
83063000	- Гэрэл зураг, уран зургийн жааз эсхүл эдгээртэй төстэй жааз; толь	5%	B10	
8307	Үндсэн металлаар хийсэн уян хоолой (тоног хэрэгсэлтэй эсхүл тоног хэрэгсэлгүй).			
83071000	- Төмөр эсхүл гангаар хийсэн	5%	B10	
83079000	- Үндсэн металлаар хийсэн	5%	B10	
8308	Хувцас, гутал, сүүдрэвч, гар цүнх, аяны хэрэглэл болон бусад бэлэн эдлэлийн зориулалттай, үндсэн металлаар хийсэн түгжээ, түгжээтэй хүрээ, арал, түгжээтэй арал, дэгээ, цагираг, үдээсний нүхний цагираг болон эдгээртэй төстэй, үндсэн металлаар хийсэн зүйлс; үндсэн металлаар хийсэн, хоолой эсхүл сэрээ хэлбэрийн тав; үндсэн металлаар хийсэн сувс, гялалздаг чимэглэл.			
83081000	- Дэгээ, цагираг, үдээсний нүхний цагираг	5%	B10	
83082000	- Хоолой эсхүл сэрээ хэлбэрийн тав	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
83089000	- Бусад (эд хэсэг орно)	5%	B10	
8309	Үндсэн металлан бөглөө, таглаа, таг (титэмтэй үйсэн бөглөө, эргэдэг таглаа, цорготой бөглөө орно), лонхны бортгон бөглөө, эрэгддэг бөглөө, бөглөөний бүрээс, лац тэмдэг болон баглаа боодлын бусад тоног хэрэгсэл.			
83091000	- Титэмтэй үйсэн бөглөө		A	
83099000	- Бусад	5%	B10	
83100000	Тэмдэгт самбар, нэрийн самбар, хаягийн самбар болон тэдгээртэй төстэй, үндсэн металлаар хийсэн самбар, үндсэн металлаар хийсэн тоо, үсэг болон бусад тэмдэгт (Зүйл 94.05-д зааснаас зүйлс орохгүй).	5%	B10	
8311	үндсэн металл эсхүл карбид металлаар хийсэн, флюсээр бүрхэвчтэй, буюу флюсэн голтой, металл эсхүл карбид металлыг хүйтнээр, халуунаар гагнах, ширэх буюу металл буюу карбид металлан бүрхүүл суулгах зориулалттай утас, саваа, хоолой, хавтан электрод болон эдгээртэй төстэй зүйлс; металлаар шүршихэд зориулсан, үндсэн металлын бөөмнөрүүлсэн нунтгаар хийсэн утас, саваа.			
83111000	- Цахилгаан нуман гагнуурын зориулалттай, бүрхэвчтэй, үндсэн металлаар хийсэн электрод		A	
83112000	- Цахилгаан нуман гагнуурын зориулалттай, голтой, үндсэн металлаар хийсэн утас		A	
83113000	- Хүйтнээр, халуунаар гагнуур хийх, эсхүл дөлөөр гагнуур хийхэд зориулалттай, бүрхэвчтэй, голтой утас		A	
83119000	- Бусад		A	
XVI ХЭСЭГ	МАШИН ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ БОЛОН МЕХАНИК ТӨХӨӨРӨМЖ; ЦАХИЛГААН ХЭРЭГСЭЛ; ТЭДГЭЭРИЙН ЭД АНГИ; ДУУ БИЧИХ, СЭРГЭЭХ ТӨХӨӨРӨМЖ, ТЕЛЕВИЗИЙН ДҮРС, ДУУ БИЧИХ БОЛОН СЭРГЭЭХ ТӨХӨӨРӨМЖ, ТЭДГЭЭРИЙН ЭД АНГИ, ТОНОГ ХЭРЭГСЭЛ			
84-р бүлэг	Цөмийн реактор, уурын тогоо, машин, тоног төхөөрөмж техник хэрэгсэл; тэдгээрийн эд анги			
8401	Цөмийн реактор; цөмийн реакторын цацраг идэвхт бус түлшний элемент; изотоп задлах машин болон аппарат.			
84011000	- Цөмийн реактор		R	г
84012000	- Изотоп задлах машин болон аппарат, тэдгээрийн эд анги		R	г
84013000	- Цацраг идэвхт бус түлшний элемент		R	г
84014000	- Цөмийн реакторын эд анги		R	г
8402	Уурын тогоо эсхүл өндөр даралтын уурын бусад тогоо (нам даралтын уур гаргадаг төвлөрсөн халаалтын халуун усны тогооноос бусад); хэт халсан усны уурын тогоо.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Уурын тогоо эсхүл өндөр даралтын уурын бусад тогоо:			
84021100	-- Усны хоолойтой, цагт 45 тн-оос их уур гаргах уурын тогоо		A	
84021200	-- Усны хоолойтой, цагт 45 тн-оос ихгүй уур гаргах уурын тогоо	5%	B10	
84021900	-- Өндөр даралтын уурын бусад тогоо (гибрид тогоо орно)	5%	B10	
84022000	- Хэт халсан усны уурын тогоо	5%	B10	
84029000	- Эд анги	5%	B10	
8403	Төвлөрсөн халаалтын халуун усны тогоо (Зүйл 84.02-т зааснаас бусад).			
84031000	- Халуун усны тогоо		A	
84039000	- Эд анги		A	
8404	Зүйл 84.02 эсхүл 84.03-т заасан тогоотой ашиглагддаг туслах төхөөрөмж (жишээ нь: экономайзер, хэт халаагч, үнс зайлуулагч, хий гаргагч); уурын машинд буюу уурын хүчний бусад төхөөрөмжид зориулсан конденсатор.			
84041000	- Зүйл 84.02 эсхүл 84.03-т заасан тогоотой ашиглагддаг туслах төхөөрөмж		A	
84042000	- Уурын машинд эсхүл уурын хүчний бусад төхөөрөмжид зориулсан конденсатор		A	
84049000	- Эд анги		A	
8405	Цэвэрлэх төхөөрөмжтэй эсхүл төхөөрөмжгүй, хийн буюу уурын генератор; ацетилений хийн генератор болон үүнтэй төстэй, усан процессын хийн генератор (цэвэрлэх төхөөрөмжтэй эсхүл төхөөрөмжгүй).			
84051000	- Цэвэрлэх төхөөрөмжтэй эсхүл төхөөрөмжгүй, хийн буюу уурын генератор; ацетилений хийн генератор болон үүнтэй төстэй, усан процессын хийн генератор (цэвэрлэх төхөөрөмжтэй эсхүл төхөөрөмжгүй)		A	
84059000	- Эд анги		A	
8406	Уурын турбин болон ууршуулалтын бусад турбин.			
84061000	- Хөлөг онгоцны турбин		A	
	- Бусад турбин:			
84068100	-- 40 МВт-аас их хүчин чадалтай		A	
84068200	-- 40 МВт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
84069000	- Эд анги		A	
8407	Дотоод шаталтын оч-асаагурт, түлхэлтэт эсхүл ротацит бүлүүрэн хөдөлгүүр.			
84071000	- Нисэх онгоцны хөдөлгүүр		A	
	- Хөлөг онгоцны хөдөлгүүр:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84072100	-- Дүүжин мотор		A	
84072900	-- Бусад		A	
	- 87-р бүлэгт дурьдсан тээврийн хэрэгслийн бүлүүрэн хөдөлгүүр:			
84073100	-- Цилиндрийн багтаамж нь 50 см ³ -ээс ихгүй	5%	B10	
84073200	-- Цилиндрийн багтаамж нь 50 см ³ -ээс их боловч 250 см ³ -ээс ихгүй	5%	B10	
84073300	-- Цилиндрийн багтаамж нь 250 см ³ -ээс их боловч 1000 см ³ -ээс ихгүй	5%	B10	
84073400	-- Цилиндрийн багтаамж нь 1000 см ³ -аас их	5%	B10	
84079000	- Бусад хөдөлгүүр	5%	B10	
8408	Дотоод шаталтын дөл-асаагуурт бүлүүрэн хөдөлгүүр (дизель эсхүл хагас дизель хөдөлгүүр).			
84081000	- Хөлөг онгоцны хөдөлгүүр		A	
84082000	- 87-р бүлэгт дурьдсан тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүр	5%	B10	
84089000	- Бусад хөдөлгүүр	5%	B10	
8409	Зүйл 84.07 эсхүл 84.08-д заасан хөдөлгүүрүүдэд дагнан буюу зонхилон хэрэглэгддэг эд анги.			
84091000	- Нисэх онгоцны хөдөлгүүрийн зориулалттай		A	
	- Бусад:			
84099100	-- Дотоод шаталтын оч-асаагуурт бүлүүрэн хөдөлгүүрт дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгддэг	5%	B10	
84099900	-- Бусад	5%	B10	
8410	Усан турбин, усан сэнс болон эдгээрт зориулсан тохируулагч.			
	- Усан турбин болон усан сэнс:			
84101100	-- 1000 кВт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
84101200	-- 1000 кВт-аас их боловч 10 000 кВт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
84101300	-- 10.000 кВт-аас их хүчин чадалтай		A	
84109000	- Эд анги (тохируулга орно)		A	
8411	Турбо тийрэлтэт, турбо сэнст хөдөлгүүр болон хийн бусад турбин.			
	- Турбо тийрэлтэт хөдөлгүүр:			
84111100	-- Хүндийн хүч нь 25 кН-оос ихгүй		A	
84111200	-- Хүндийн хүч нь 25 кН-оос их		A	
	- Турбо сэнст хөдөлгүүр:			
84112100	-- 1100 кВт-аас ихгүй хүчин чадалтай	5%	B10	
84112200	-- 1100 кВт-аас их хүчин чадалтай	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Хийн бусад турбин:			
84118100	-- 5000 кВт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
84118200	-- 5000 кВт-аас их хүчин чадалтай		A	
	- Эд анги:			
84119100	-- Турбо тийрэлтэт эсхүл турбо сэнст хөдөлгүүрийн	5%	B10	
84119900	-- Бусад	5%	B10	
8412	Бусад хөдөлгүүр болон мотор.			
84121000	- Турбо тийрэлтэт хөдөлгүүрээс бусад тийрэлтэт хөдөлгүүр		A	
	- Усан хөдөлгүүр болон мотор:			
84122100	-- Шулуун хөдөлгөөний (цилиндр)		A	
84122900	-- Бусад	5%	B10	
	- Хийн шахуургат хөдөлгүүр болон мотор:			
84123100	-- Шулуун хөдөлгөөний (цилиндр)		A	
84123900	-- Бусад	5%	B10	
841280	- Бусад:			
84128010	--- Салхин хөдөлгүүр (салхин тээрэм)		A	
84128090	--- Бусад хөдөлгүүр		A	
841290	- Эд анги:			
84129010	--- Салхин хөдөлгүүрийн		A	
84129090	--- Бусад хөдөлгүүрийн		A	
8413	Шингэн зүйлсийн зарцуулалтыг хэмжих төхөөрөмжтэй эсхүл төхөөрөмжгүй насос; шингэн зүйлсийн татуурга.			
	- Хэмжих төхөөрөмжтэй угсрагдсан эсхүл угсрагдаж болохоор зохион бүтээгдсэн насос:			
84131100	-- Шатахуун түгээх газар эсхүл гараашид зориулсан, шатахуун буюу тослох материал түгээх насос		A	
84131900	-- Бусад	5%	B5	
84132000	- Мөр 8413.11 эсхүл 8413.19-д зааснаас бусад гар насос		A	
84133000	- Дотоод шаталтын бүлүүрэн хөдөлгүүрийн зориулалттай, шатахуун, тослох материал эсхүл хөргөгч шингэний насос	5%	B5	
84134000	- Бетоны насос		A	
84135000	- Түлхэлтэт механизмтай бусад насос		A	
84136000	- Эргэлтэт механизмтай бусад насос		A	
84137000	- Төвөөс зугтагч үйлдлийн бусад насос		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Бусад насос; шингэн зүйлсийн татуурга:			
84138100	-- Насос		A	
84138200	-- Шингэн зүйлсийн татуурга		A	
	- Эд анги:			
84139100	-- Насосны		A	
84139200	-- Шингэн зүйлсийн татуургын		A	
8414	Агаарын (хийн) эсхүл вакуумын насос, агаарын буюу хийн компрессор, салхилуур; шүүлтүүртэй эсхүл шүүлтүүргүй, салхилууртай холбогдсон агааржуулах буюу сорох шүүгээ.			
84141000	- Вакуумын насос		A	
84142000	- Агаарын (хийн) гар эсхүл хөл насос		A	
84143000	- Хөргөх төхөөрөмжийн зориулалттай компрессор		A	
84144000	- Агаарын (хийн) компрессор (дугуйт шасси даар суурилсан, чирүүлдэг)		A	
	- Салхилуур:			
84145100	-- Ширээ, шал, хана, цонх, тааз эсхүл дээвэрт байрлуулах зориулалттай, 125 Вт-аас ихгүй хүчин чадалтай цахилгаан хөдөлгүүрт салхилуур		A	
84145900	-- Бусад		A	
84146000	- Хэвтээ байрлал дахь талын дээд хэмжээ нь 120 см-ээс ихгүй байх сорох шүүгээ		A	
84148000	- Бусад		A	
84149000	- Эд анги		A	
8415	Моторт салхилууртай, агаарын температур, чийгийг өөрчлөх элементтэй агааржуулагч төхөөрөмж (чийгийг тусад нь тохируулдаггүй машин орно).			
84151000	- Хана эсхүл цонхонд бэхлэх зориулалтын, гэртэй буюу "хуваарилах систем"- тэй		A	
84152000	- Тээврийн хэрэгслээр зорчих хүмүүст зориулсан		A	
	- Бусад:			
84158100	-- Хөргөх төхөөрөмжтэй, агаарын хүйтэн/дулаан урсгалын эргэлтийг тохируулах хавхлагатай (тохируулгатай дулааны насос)		A	
84158200	-- Хөргөх төхөөрөмжтэй бусад		A	
84158300	-- Хөргөх төхөөрөмжгүй		A	
84159000	- Эд анги		A	
8416	Шингэн түлш, нунтагласан хатуу түлш эсхүл хийн түлш шатаах зуухны хотол; механик галлагч (механик сараалж, үнс зайлуулагч болон бусад адил төстэй төхөөрөмж орно).			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84161000	- Шингэн түлш шатаах зуухны хотол		A	
84162000	- Шатаах зуухны бусад хотол (хосолмол түлшний хотол орно)		A	
84163000	- Механик галлагч (механик сараалж, үнс зайлуулагч болон эдгээртэй төстэй төхөөрөмж орно)		A	
84169000	- Эд анги		A	
8417	Үйлдвэрлэлийн эсхүл лабораторийн зуух, пийшин (хог шатаагч цахилгаан биш зуух орно).			
84171000	- Хүдэр, пирит эсхүл металл шатаах, хайлуулах буюу бусад халуун боловсруулалт хийх зуух, пийшин		A	
84172000	- Талх, жигнэмэг, амтат боов жигнэх зуух		A	
84178000	- Бусад		A	
84179000	- Эд анги		A	
8418	Хөргөгч, хөлдөөгч, цахилгаан эсхүл бусад төрлийн хөргөх, хөлдөөх төхөөрөмж; Зүйл 84.15-д заасан агаар тохируулагч төхөөрөмжөөс бусад дулааны насос.			
84181000	- Тусдаа хаалгатай хөргөгч-хөлдөөгч - Ахуйн зориулалттай хөргөгч:		A	
84182100	-- Шахуургат		A	
84182900	-- Бусад	5%	B5	
84183000	- 800 л-ээс ихгүй багтаамжтай хөлдөөгч (хайрцаг маягийн)		A	
84184000	- 900 л-ээс ихгүй багтаамжтай хөлдөөгч (босоо байрлалтай)		A	
841850	- Хөргөх эсхүл хөлдөөх төхөөрөмжөөр тоноглогдсон, хадгалах болон үзүүлэнгийн зориулалттай бусад тавилга (камер, шүүгээ, лангуу, тавцан болон эдгээртэй төстэй тавилга):			
84185010	--- Тавцан		A	
84185020	--- Лангуу	5%	B5	
84185030	--- Шүүгээ		A	
84185090	--- Бусад - Хөргөх эсхүл хөлдөөх бусад төхөөрөмж; дулааны насос:	5%	B5	
84186100	-- Зүйл 84.15-ын агааржуулагч төхөөрөмжөөс бусад дулааны насос		A	
84186900	-- Бусад - Эд анги:		A	
84189100	-- Хөргөх-хөлдөөх төхөөрөмж суурилуулах тавилга		A	
841899	-- Бусад:			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
84189910	--- Хөргөх эсхүл хөлдөөх төхөөрөмжийн зориулалттай эд анги		A	
84189990	--- Бусад	5%	B5	
8419	Ахуйн зориулалтын машин төхөөрөмжөөс бусад, хэмийн өөрчлөлтийн аргаар (жишээ нь: халаах, чанах, шарах, нэрэх, цэвэрлэх, ариутгах, халдваргүйжүүлэх, хатаах, ууршуулах, чийгшүүлэх, конденсацид оруулах, эсхүл хөргөх) материалын боловсруулалт хийдэг, цахилгаанаар халдаг эсхүл халаадаггүй, үйлдвэрийн эсхүл лабораторийн машин төхөөрөмж (Зүйл 85.14-ийн зуух, пийшин болон бусад төхөөрөмж орохгүй); усыг агшин зуурт халаах эсхүл халаасан усыг хадгалах цахилгаан биш төхөөрөмж. - Усыг агшин зуурт халаах эсхүл халаасан усыг хадгалах цахилгаан биш төхөөрөмж:			
84191100	-- Усыг хийн аргаар агишин зуурт халаагч (хийгээр ажилладаг)		A	
84191900	-- Бусад		A	
84192000	- Эмнэлэг, мэс засал эсхүл лабораторийн ариутгагч - Хатаагч:		A	
84193100	-- ХАА-н бүтээгдэхүүний		A	
84193200	-- Мод, цаасны зутан, цаас эсхүл картоны		A	
84193900	-- Бусад		A	
84194000	- Нэрэх эсхүл цэвэрлэх төхөөрөмж		A	
84195000	- Дулаан солилцооны агрегат		A	
84196000	- Агаар эсхүл бусад хийг шингэрүүлэх төхөөрөмж - Бусад машин, төхөөрөмж, хэрэгсэл:		A	
84198100	-- Халуун ундаа бэлтгэх эсхүл хүнсний зүйлс бэлтгэх эсхүл халаах зориулалттай		A	
84198900	-- Бусад	5%	B10	
84199000	- Эд анги		A	
8420	Металл эсхүл шил боловсруулах машинаас бусад хавтгайлан цувих буюу өнхрүүлэн нитгэрэх бусад машин, тэдгээрийн бул (цилиндр).			
84201000	- Хавтгайлан цувих эсхүл өнхрүүлэн нитгэрэх бусад машин - Эд анги:		A	
84209100	-- Бул (цилиндр)		A	
84209900	-- Бусад		A	
8421	Центрифуг (центрифугтэй хатаагч орно); шингэн эсхүл хий шүүх, цэвэрлэх машин, төхөөрөмж. - Центрифуг (центрифугтэй хатаагч орно):			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84211100	-- Цөцгий ялгагч		A	
84211200	-- Хувцас хатаагч		A	
84211900	-- Бусад		A	
	- Шингэн шүүх, цэвэрлэх машин, төхөөрөмж:			
84212100	-- Ус шүүх, цэвэрлэх		A	
84212200	-- Ундаа (ус орохгүй) шүүх, цэвэрлэх		A	
84212300	-- Дотоод шаталтын хөдөлгүүрийн тос, бензин шүүх, цэвэрлэх		A	
84212900	-- Бусад		A	
	- Хий шүүх, цэвэрлэх машин, төхөөрөмж:			
84213100	-- Дотоод шаталтын хөдөлгүүрийн агаарын шүүлтүүр		A	
84213900	-- Бусад		A	
	- Эд анги:			
84219100	-- Центрифуг (центрифугтэй хатаагч орно)-ийн		A	
84219900	-- Бусад		A	
8422	Сав суулга угаах машин; лонх эсхүл бусад сав суулга цэвэрлэх, хатаах төхөөрөмж; лонх, лааз, хайрцаг, уут эсхүл бусад саванд савлах, таглах, битүүмжлэх буюу шошголох машин; лонх, шилэн сав, бортого эсхүл эдгээртэй төстэй савыг мембран таглаагаар таглах, бөглөө эсхүл таглааг бүрэх машин; баглаа боодлын бусад машин (халааж наалдуулан боох машин орно); ундаа хийжүүлэх машин.			
	- Сав суулга угаах машин:			
84221100	-- Гэр ахуйн зориулалтын		A	
84221900	-- Бусад		A	
84222000	- Лонх эсхүл бусад сав суулга цэвэрлэх, хатаах төхөөрөмж		A	
84223000	- Лонх, лааз, хайрцаг, уут эсхүл бусад саванд савлах, таглах, битүүмжлэх эсхүл шошголох машин; лонх, шилэн сав, бортого эсхүл эдгээртэй төстэй савыг мембран таглаагаар таглах, бөглөө эсхүл таглааг бүрэх машин; ундаа хийжүүлэх машин		A	
84224000	- Баглаа, боодлын бусад машин (халааж наалдуулан боох машин орно)		A	
84229000	- Эд анги		A	
8423	Жинлэх төхөөрөмж (5 сг (50 мг) буюу түүнээс нарийн мэдрэмжтэй жинлүүр орохгүй), жингээр нь барааг тоолох, хянах машин; бүх төрлийн жинлүүрийн туухай.			
84231000	- Хүний болон нялх хүүхдийн биеийн жинг хэмжих жинлүүр; ахуйн хэрэглээний жинлүүр		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
84232000	- Туузан дамжуурга дээрх барааг тасралтгүй хэмжих жинлүүр		A	
84233000	- Тогтоосон жинг хэмжихээр тохируулсан жинлүүр болон бараа материалыг тогтоосон жингээр уутлах, савлахад зориулсан жинлүүр (бункерийн жинлүүр орно)		A	
	- Жинлэх бусад төхөөрөмж:			
84238100	-- 30 кг-аас ихгүй даацын		A	
84238200	-- 30 кг-аас их боловч 5000 кг-аас ихгүй даацын		A	
84238900	-- Бусад		A	
842390	- Бүх төрлийн жинлүүрийн туухай; жинлэх төхөөрөмжийн эд анги			
84239010	--- Туухай		A	
84239090	--- Жинлэх төхөөрөмжийн эд анги		A	
8424	Шингэн эсхүл нунтаг зүйлсийг шүрших, цацах, тоосруулах механик төхөөрөмж (гар удирдлагатай эсхүл удирдлагагүй); гал унтраагч (цэнэглэсэн эсхүл цэнэглээгүй); шүршигч буу болон үүнтэй төстэй хэрэгсэл; уур буюу элс үлээлгэн шүрших машин болон шүршиж цацах бусад машин.			
84241000	- Гал унтраагч (цэнэглэсэн эсхүл цэнэглээгүй)		A	
84242000	- Шүршигч буу болон үүнтэй төстэй хэрэгсэл		A	
84243000	- Уур эсхүл элс үлээлгэн шүрших машин болон шүршиж цацах бусад машин		A	
	- Бусад төхөөрөмж:			
84248100	-- ХАА буюу цэцэрлэгийн аж ахуйн		A	
84248900	-- Бусад		A	
84249000	- Эд анги		A	
8425	Дамарт өргүүр болон бусад өргүүр (чингэлэгт өргүүрээс бусад); хэвтээ эсхүл босоо бултай эргүүр, хөшүүрэгт эргүүр; домкрат.			
	- Дамарт өргүүр болон бусад өргүүр (чингэлэгт өргүүр эсхүл тээврийн хэрэгслийг өргөх зориулалттай өргүүрээс бусад):			
84251100	-- Цахилгаан мотортой		A	
84251900	-- Бусад		A	
	- Эргүүр; хөшүүрэгт эргүүр:			
84253100	-- Цахилгаан мотортой		A	
84253900	-- Бусад		A	
	- Домкрат; тээврийн хэрэгслийг өргөх зориулалттай өргүүр:			
84254100	-- Гараашид суурилуулах зориулалттай домкрат		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84254200	-- Шингэнээр ажилладаг бусад домкрат болон өргүүр		A	
84254900	-- Бусад		A	
8426	Усан онгоцны деррик-кран; кран (татлагат кран орно); хөдөлгөөнт өргөгч, туузан зөөвөрлөгч болон крантай бэхэлсэн үйлдвэрийн тэргэнцэр.			
	- Дүүжин кран, зөөгч кран, хөдөлгөөнт кран, гүүрэн кран болон хөдөлгөөнт өргөгч татлага болон туузан зөөвөрлөгч:			
84261100	-- Хөдөлгөөнгүй бэхлэгдсэн тулгууртай дүүжин кран		A	
84261200	-- Хөдөлгөөнт өргөгч (дугуйтай), туузан зөөвөрлөгч		A	
84261900	-- Бусад		A	
84262000	- Цамхагт кран		A	
84263000	- Хөдөлгөөнт эсхүл тулгуурт суман кран		A	
	- Өөрөө явагч бусад механизм:			
84264100	-- Дугуйтай		A	
84264900	-- Бусад		A	
	- Бусад механизм:			
84269100	-- Хуурай замын тээврийн хэрэгсэлд суурилуулах зориулалттай		A	
84269900	-- Бусад		A	
8427	Автоачигч (сэрээт хавчигчтай); үйлдвэр аж ахуйн зориулалттай ачих-буулгах, эсхүл зөөх төхөөрөмжтэй бусад ачигч.			
84271000	- Цахилгаан мотортой өөрөө явагч авто-ачигч		A	
84272000	- Өөрөө явагч бусад авто-ачигч	5%	B5	
84279000	- Бусад ачигч төхөөрөмж		A	
8428	Ачааг өргөх, зөөх, ачих, буулгах зориулалтын бусад техник хэрэгсэл (жишээ нь: лифт, хөвөрдөг шат, конвейер, татлагат зам).			
84281000	- Лифт ба чингэлэгт өргүүр	5%	B5	
84282000	- Хийн шахуургат элеватор болон конвейер		A	
	- Бараа материалыг зөөгч тасралтгүй үйл ажиллагаатай бусад элеватор болон конвейер:			
84283100	-- Газрын гүний ажилд тусгайлан зориулагдсан		A	
84283200	-- Хутгуурт бусад		A	
84283300	-- Туузан бусад		A	
84283900	-- Бусад	5%	B5	
84284000	- Хөвөрдөг шат болон хөдөлгөөнт зам	5%	B5	
84286000	- Зорчигчийн болон ачааны татлагат зам, цаначдын дүүжин сандал, татлагат төмөр замын механизм		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84289000	- Бусад техник хэрэгсэл	5%	B5	
8429	Өөрөө явагч бульдозер, универсал бульдозер, хусагч, тэгшлэгч, хамагч, шанагат ухагч, экскаватор, шанагат ачигч, дагтаршуулагч, зам индүүдэгч.			
	- Бульдозер болон универсал бульдозер:			
84291100	-- Гинжит		A	
84291900	-- Бусад		A	
84292000	- Хусагч болон тэгшлэгч		A	
84293000	- Хамагч		A	
84294000	- Дагтаршуулагч болон зам индүүдэгч		A	
	- Шанагат ухагч, экскаватор, шанагат ачигч:			
84295100	-- Урдаа шанагатай ачигч		A	
84295200	-- Ажлын хэсэг нь 360 градус эргэх чадвартай техник, төхөөрөмж		A	
84295900	-- Бусад	5%	B5	
8430	Газар шороо, эрдэс хүдэр зөөх, хусах, тэгшлэх, хамах, сэндийлэх, дагтаршуулах, нягтруулах, ухах эсхүл өрөмдөх бусад машин механизм; шон суулгах, шон сугалах техник хэрэгсэл; цас цэвэрлэх, түрэх (үлээх) машин.			
84301000	- Шон суулгах, шон сугалах техник хэрэгсэл		A	
84302000	- Цас цэвэрлэх, цас үлээх машин		A	
	- Нүүрс эсхүл уулын чулуу нураах, хонгил малтах машин:			
84303100	-- Өөрөө явагч		A	
84303900	-- Бусад		A	
	- Өрөмдөх, ухах бусад машин, техник:			
84304100	-- Өөрөө явагч	5%	B10	
84304900	-- Бусад		A	
84305000	- Өөрөө явагч бусад техник хэрэгсэл		A	
	- Өөрөө явагч биш бусад техник хэрэгсэл:			
84306100	-- Дагтаршуулах эсхүл нягтруулах машин, механизм		A	
84306900	-- Бусад	5%	B10	
8431	Зүйл 84.25-84.30-д заасан машин, төхөөрөмжид дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгддэг эд анги.			
84311000	- Зүйл 84.25-д заасан машин, механизмын		A	
84312000	- Зүйл 84.27-д заасан машин, механизмын		A	
	- Зүйл 84.28-д заагдсан машин, механизмын:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84313100	-- Лифт, чингэлэгт өргүүр эсхүл хөвөрдөг шатны		A	
84313900	-- Бусад - Зүйл 84.26, 84.29 буюу 84.30-д заасан машин, механизмын:	5%	B10	
84314100	-- Хутгуур, шанага, хавчигч, утгуур	5%	B10	
84314200	-- Бульдозерын эсхүл универсал бульдозерын хусуур		A	
84314300	-- Мөр 8430.41 буюу 8430.49-д заагдсан өрөмдөх, ухах машин, механизмын		A	
84314900	-- Бусад	5%	B10	
8432	ХАА, цэцэрлэгийн аж ахуй эсхүл ойн аж ахуйн хөрс бэлтгэх, боловсруулах машин, механизм; зүлэг, биеийн тамирын талбай тэгшилж нягтруулах техник хэрэгсэл.			
84321000	- Анжис - Самнуур (борной), сэндийлэгч, сийрүүлүүр, хог ургамал зулгаагч, тармуур:		A	
84322100	-- Зээрэнцгэн самнуур (борной)		A	
84322900	-- Бусад		A	
84323000	- Үр суулгагч, үрслэг суулгагч болон шилжүүлэн суулгагч		A	
84324000	- Өтөг бууц, бордоо цацагч		A	
84328000	- Бусад машин механизм		A	
84329000	- Эд анги		A	
8433	Ургац хураах, үр тариа цайруулах машин механизм (сүрэл, тэжээл боох машин орно); зүлэг тайрах эсхүл буюу өвс хадах техник хэрэгсэл; Зүйл 84.37- д зааснаас бусад, өндөг, жимс жимсгэнэ эсхүл ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн цэвэрлэх, ангилах, зэрэглэх машин. - Зүлэг, цэцэрлэг, биеийн тамирын талбайн өвс хадах хадуур:			
84331100	-- Мотортой, хэвтээ хавтгайд эргэлдэх хадууртай		A	
84331900	-- Бусад		A	
84332000	- Бусад хадуур (тракторт угсрах худуур орно)		A	
84333000	- Хадлангийн бусад техник хэрэгсэл		A	
84334000	- Сүрэл, тэжээл боогч (хаман боогч орно) - Ургац хураах бусад машин механизм; үр тариа цайруулах машин механизм:		A	
84335100	-- Хураан-цайруулах комбайн		A	
84335200	-- Үр тариа цайруулах бусад машин механизм		A	
84335300	-- Үндэс үр, булцуу хураах машин		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84335900	-- Бусад		A	
84336000	- Өндөг, жимс жимсгэнэ эсхүл ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн цэвэрлэх, ангилах, зэрэглэх машин		A	
84339000	- Эд анги		A	
8434	Саалтуурын машин, сүү боловсруулах тоног төхөөрөмж.			
84341000	- Саалтуурын машин		A	
84342000	- Сүү боловсруулах тоног төхөөрөмж		A	
84349000	- Эд анги		A	
8435	Дарс, ханд, жимсний шүүс эсхүл эдгээртэй төстэй ундааны үйлдвэрлэлийн зориулалттай шахагч, нухагч болон эдгээртэй төстэй тоног төхөөрөмж.			
84351000	- Тоног төхөөрөмж		A	
84359000	- Эд анги		A	
8436	ХАА, цэцэрлэгийн аж ахуй, ойн аж ахуй, шувууны аж ахуй эсхүл зөгийн аж ахуйн бусад тоног төхөөрөмж (механик эсхүл дулааны тохируулгатай үрслүүлэгч, соёолуулагч төхөөрөмж орно); өндөг дарагч инкубатор болон дэгдээхий бойжуулагч.			
84361000	- Мал амьтны тэжээл бэлтгэх тоног төхөөрөмж		A	
	- Шувууны аж ахуйн тоног төхөөрөмж; өндөг дарагч инкубатор болон дэгдээхий бойжуулагч:			
84362100	-- Өндөг дарагч ба дэгдээхий бойжуулагч		A	
84362900	-- Бусад		A	
84368000	- Бусад тоног төхөөрөмж		A	
	- Эд анги:			
84369100	-- Шувууны аж ахуйн тоног төхөөрөмжийн буюу өндөг дарагчийн болон дэгдээхий бойжуулагчийн		A	
84369900	-- Бусад	5%	B5	
8437	Үр, тариа будаа, хатаасан буурцагт ургамлыг цэвэрлэх, ангилан ялгах, зэрэглэх тоног төхөөрөмж; гурилын үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж, үр тариа, хатаасан буурцагт ургамлыг боловсруулахад ашигладаг фермерийн аж ахуйнхаас бусад тоног төхөөрөмж.			
84371000	- Үр, тариа будаа, хатаасан буурцагт ургамлыг цэвэрлэх, ангилан ялгах, зэрэглэх тоног төхөөрөмж		A	
843780	- Бусад тоног төхөөрөмж:			
84378010	--- Гурил үйлдвэрлэх		A	
84378020	--- Үр тариа боловсруулах		A	
84378090	--- Бусад		A	
84379000	- Эд анги		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
8438	Энэ бүлгийн бусад заагдаагүй, ургамал, амьтны гаралтай өөх тосыг ялгах, боловсруулах тоног төхөөрөмжөөс бусад, хүнс, ундааны зүйлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхэд зориулалттай машин төхөөрөмж.			
84381000	- Талх, нарийн боов, жигнэмэгийг үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж, гоймон, спагетти эсхүл эдгээртэй төстэй бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмж		A	
84382000	- Чихэр, какао эсхүл шоколад үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмж		A	
84383000	- Саахрын үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж		A	
84384000	- Шар айрагны үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж		A	
84385000	- Мал амьтны буюу шувууны мах боловсруулах тоног төхөөрөмж		A	
84386000	- Жимс, самар, хүнсний ногоо боловсруулах тоног төхөөрөмж		A	
843880	- Бусад тоног төхөөрөмж:			
84388010	--- Мөхөөлдөс, зайрмаг хийх		A	
84388020	--- Архи үйлдвэрлэх		A	
84388090	--- Бусад		A	
84389000	- Эд анги	5%	B10	
8439	Целлюлозон ширхэгт материалаар зутан үйлдвэрлэх, цаас, картон үйлдвэрлэх, засал хийх тоног төхөөрөмж.			
84391000	- Целлюлозон ширхэгт материалаар зутан үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмж		A	
84392000	- Цаас, картон үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмж		A	
84393000	- Цаас, картонд засал хийх тоног төхөөрөмж		A	
	- Эд анги:			
84399100	-- Целлюлозон ширхэгт материалаар зутан үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмжийн		A	
84399900	-- Бусад		A	
8440	Ном дэвтэрлэх, хавтаслах машин, төхөөрөмж (номын шил оёх машин орно).			
84401000	- Машин, төхөөрөмж		A	
84409000	- Эд анги		A	
8441	Цаасны зутан, цаас эсхүл картоны үйлдвэрлэлийн зориулалттай бусад машин, төхөөрөмж (бүх төрлийн зүсэх, хэрчих машин орно).			
84411000	- Зүсэх, хэрчих машин		A	
84412000	- Уут, хүүдий, дугтуй хийх машин		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
84413000	- Хэвлэн шахахаас өөр аргаар картонон хайрцаг, сав, авдар, хоолой, торх эсхүл эдгээртэй төстэй сав хийх машин		A	
84414000	- Цаасны зутан, цаас эсхүл картонд бүтээгдхүүний хэлбэр оруулан хэвлэн шахах машин		A	
84418000	- Бусад машин, төхөөрөмж		A	
84419000	- Эд анги		A	
8442	Хэвлэлийн хавтан, цилиндр (бул) эсхүл хэвлэлийн бусад хэрэглэгдэхүүнийг бэлтгэх, хийх зориулалтын машин, аппарат, төхөөрөмж (Зүйл 84.56-84.65-д заасан суурь машинаас бусад); хэвлэлийн хавтан, цилиндр (бул) болон хэвлэлийн бусад хэрэглэгдэхүүн; хэвлэлийн зориулалтаар бэлтгэсэн (жишээ нь: хавтгайлсан, тэгшилсэн буюу өнгөлсөн) хавтан, цилиндр (бул) болон чулуун бар.			
84423000	- Машин, аппарат, хэрэгсэл		A	
84424000	- Дээр дурьдсан машин, аппарат хэрэгслийн эд анги		A	
84425000	- Хэвлэлийн хавтан, цилиндр (бул) болон хэвлэлийн бусад хэрэглэгдэхүүн; хэвлэлийн зориулалтаар бэлтгэсэн (жишээ нь: хавтгайлсан, тэгшилсэн эсхүл өнгөлсөн) хавтан, цилиндр (бул) болон чулуун бар		A	
8443	Зүйл 84.42-ын хавтан, цилиндр (бул) болон хэвлэлийн бусад хэрэглэгдэхүүний тусламжтайгаар хэвлэх зориулалттай хэвлэлийн машин; хавсарсан үйлдлийн функци гүйцэтгэдэг эсхүл гүйцэтгэдэггүй бусад принтер, хувилах машин, факсын машин; эдгээр машины эд анги болон тоног хэрэгсэл.			
	- Зүйл 84.42-ын хавтан, цилиндр (бул) болон хэвлэлийн бусад хэрэглэгдэхүүний тусламжтайгаар хэвлэх зориулалттай хэвлэлийн машин:			
84431100	- Офсет хэвлэлийн машин (хуйлмал цаасан дээр хэвлэх)		A	
84431200	-- Албан конторын зориулалттай, хуудсан цаасан дээр хэвлэх офсет хэвлэлийн машин (дэлгэмэл байдалтай хуудсан цаасны нэг тал нь 22 см-ээс, нөгөө тал нь 36 см-ээс хэтрэхгүй)		A	
84431300	-- Офсет хэвлэлийн бусад машин		A	
84431400	-- Хуйлмал цаасан дээр хэвлэх типографын өндөр хэвлэлийн машин (флексографын хэвлэх машин орохгүй)		A	
84431500	-- Хуйлмалаас бусад цаасан дээр хэвлэх типографын өндөр хэвлэлийн машин (флексографын машин орохгүй)		A	
84431600	-- Флексографын хэвлэх машин		A	
84431700	-- Гүн хэвлэлийн машин		A	
84431900	-- Бусад	5%	B10	
	- Хавсарсан үйлдлийн функци гүйцэтгэдэг эсхүл гүйцэтгэдэггүй бусад принтер, хувилах машин, факсын машин:			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
844331	-- Хэвлэх, хувилах эсхүл факс дамжуулах үйлдлээс хоёр эсхүл түүнээс дээш үйлдлийг гүйцэтгэдэг, өгөгдлийг автоматаар боловсруулах машинд, эсхүл сүлжээнд холбогдон ажиллах боломжтой машин:			
84433110	--- Факсын машин		A	
84433190	--- Бусад	5%	B10	
844332	-- Өгөгдлийг автоматаар боловсруулах машинд, эсхүл сүлжээнд холбогдон ажиллах боломжтой бусад машин:			
84433210	--- Матрицын принтер		A	
84433220	--- Лазерийн принтер		A	
84433290	--- Бусад	5%	B10	
84433900	-- Бусад		A	
	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл:			
84439100	-- Зүйл 84.42-ын хавтан, цилиндр (бул) болон хэвлэлийн бусад хэрэглэгдэхүүний тусламжтайгаар хэвлэх зориулалттай хэвлэлийн машины эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
84439900	-- Бусад		A	
84440000	Нэхмэлийн химийн мяндас цувих, бүтэцжүүлэх, хэрчих машин.		A	
8445	Нэхмэлийн ширхэгт материал бэлтгэх машин; ээрэх, томох, эрчлэх машин болон нэхмэлийн ээрмэл үйлдвэрлэх бусад машин; хүр хорхойн бүрхүүл ороох, нэхмэлийн утас ороох (хөндлөн ороох нь орно) машин ба Зүйл 84.46, 84.47-д заасан машинуудад хэрэглэх нэхмэлийн ээрмэл бэлтгэх машин.			
	- Нэхмэлийн ширхэгт материал бэлтгэх машин:			
84451100	-- Бүдүүн самнах машин		A	
84451200	-- Нарийн самнах машин		A	
84451300	-- Цувих сунгах машин		A	
84451900	-- Бусад	5%	B10	
84452000	- Нэхмэлийн утас ээрэх машин		A	
84453000	- Нэхмэлийн утсыг томох, эрчлэх машин		A	
84454000	- Хүр хорхойн бүрхүүл ороох (хөндлөн ороох нь орно), нэхмэлийн утас ороох машин		A	
84459000	- Бусад		A	
8446	Нэхмэлийн суурь машин.			
84461000	- 30 см-ээс дээшгүй өргөнтэй даавуу нэхэх - 30 см-ээс дээш өргөнтэй даавуу нэхэх, шорноокт:		A	
84462100	-- Хөдөлгүүртэй		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84462900	-- Бусад		A	
84463000	- 30 см-ээс дээш өргөнтэй даавуу нэхэх, шорноокгүй		A	
8447	Сүлжмэлийн машин, сүлжээсэн оёдлын машин, саатай утас, торон нэхээс, сүлжмэл торон хөвөө, уран хатгамал, эмжээр эсхүл торон тасам хийх машин, хивс нэхэх (тафтинг) машин.			
	- Дугуйлан (битүүлэн) сүлжих машин:			
84471100	-- Голчоороо 165 мм-ээс ихгүй бултай		A	
84471200	-- Голчоороо 165 мм-ээс их бултай		A	
844720	- Хавтгайлан сүлжих машин; сүлжээсэн оёдлын машин:			
84472010	--- Хавтгайлан сүлжих машин		A	
84472020	--- Сүлжээсэн оёдлын машин		A	
844790	- Бусад:			
84479010	--- Хивс нэхэх (тафтинг) машин		A	
84479090	--- Бусад	5%	B10	
8448	Зүйл 84.44, 84.45, 84.46 эсхүл 84.47-д заасан машины туслах төхөөрөмж (жишээ нь: кареткууд, Жаккард механизм, автомат зогсоогч, шорноок солигч механизм); энэ зүйл буюу Зүйл 84.44, 84.45, 84.46 эсхүл 84.47-д заасан машинуудад дагнан буюу голлон хэрэглэгддэг хэрэглэгддэг эд анги болон тоног хэрэгсэл (жишээ нь: ээрүүл, ээрүүлийн далавч, сэмлүүрийн шүд, сам, экструдерийн холбоос, шорноок, ремиз, ремизийн жааз, сүлжмэлийн зүү).			
	- Зүйл 84.44, 84.45, 84.46 эсхүл 84.47-д заагдсан машины туслах төхөөрөмж:			
84481100	-- Кареткууд, Жаккард механизм; дурьдсан механизмд хэрэглэгддэг туузыг цөөрүүлэх, хуулбарлах, цоолох, эсхүл суурилуулах машин		A	
84481900	-- Бусад		A	
84482000	- Зүйл 84.44-ийн машин, туслах төхөөрөмжийн эд анги, тоног хэрэгсэл		A	
	- Зүйл 84.45-ын машин, туслах төхөөрөмжийн эд анги, тоног хэрэгсэл:			
84483100	-- Сэмлүүрийн шүд		A	
84483200	-- Нэхмэлийн ширхэгт материал бэлтгэх машины (сэмлүүрийн шүднээс бусад)		A	
84483300	-- Ээрүүл, ээрүүлийн даравч, ээрэх хүрд, хүрд зөөгч		A	
84483900	-- Бусад		A	
	- Нэхмэлийн суурь машин, түүний туслах төхөөрөмжийн эд анги, тоног хэрэгсэл:			
84484200	-- Нэхмэлийн суурь машины бердо, ремиз, ремизийн жааз		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84484900	-- Бусад - Зүйл 84.47-гийн машин, түүний туслах төхөөрөмжийн эд анги, тоног хэрэгсэл:		A	
84485100	-- Дэгээ, зүү болон гогцоо үүсгэх бусад зүйлс		A	
84485900	-- Бусад	5%	B10	
84490000	Эсгий эсхүл нэхээсгүй материалыг хэсэг хэсгээр буюу хэлбэр дүрс оруулан хийх, засах машин (эсгий бүрх малгай хийх машин орно); бүрх малгайн хэлбүүр.		A	
8450	Гэр ахуйн эсхүл угаалга цэвэрлэгээний газрын зориулалттай угаалгын машин (угаах, хатаах хос үйлдэлтэй машин орно). - 10 кг-аас ихгүй жинтэй хуурай хэрэглэл угаах машин:			
84501100	-- Бүрэн автомат машин		A	
84501200	-- Центрифугэн хатаагчтай бусад машин		A	
84501900	-- Бусад		A	
84502000	- 10 кг-аас их жинтэй хуурай хэрэглэл угаах машин		A	
84509000	- Эд анги		A	
8451	Нэхмэлийн ээрмэл, даавуу, нэхмэл эдлэлийг угаах, цэвэрлэх, мушгих, хатаах, индүүдэх, уураар индүүдэх (даралтат хавтан халаагуурт пресс орно), цайруулах, будах, зөөлрүүлэх, засал хийх, хучаас тавих, нэвчээх машин төхөөрөмж(Зүйл 84.50-д заасан машинаас бусад), линолеум мэтийн шалны хулдаас үйлдвэрлэхэд суурь даавуу эсхүл бусад төрлийн дэвсгэр материал дээр зуурмагийг жигд тархаах машин; нэхмэл даавууг хуйлах, дэлгэх, эвхэх, хайчлах, нүхлэх машин.			
84511000	- Хуурай цэвэрлэгээний машин - Хатаагч машин:		A	
84512100	-- 10 кг-аас ихгүй жинтэй хуурай хэрэглэлийн		A	
84512900	-- Бусад		A	
84513000	- Индүүдэгч машин болон уурын индүү (даралтат хавтан халаагурт пресс орно)		A	
84514000	- Угаах, цайруулах эсхүл будах машин		A	
84515000	- Нэхмэл даавууг хуйлах, дэлгэх, эвхэх, хайчлах, нүхлэх машин		A	
84518000	- Бусад машин, төхөөрөмж		A	
84519000	- Эд анги		A	
8452	Оёдлын машин (Зүйл 84.40-д заасан номын шил оёх машинаас бусад); оёдлын машинд тусгайлан зориулсан тавилга, суурь, таг; оёдлын машины зүү.			
84521000	- Гэр ахуйн оёдлын машин		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Оёдлын бусад машин:			
84522100	-- Автомат		A	
84522900	-- Бусад		A	
84523000	- Оёдлын машины зүү		A	
84529000	- Оёдлын машины тавилга, суурь, таг, тэдгээрийн эд анги; оёдлын машины бусад эд анги		A	
8453	Арьс шир идээлэх, боловсруулах машин, арьс ширэн эсхүл савхин гутал, бусад эдлэл хийх, засах машин (оёдлын машинаас бусад).			
84531000	- Арьс шир идээлэх, боловсруулах машин		A	
84532000	- Гутал хийх, засах машин		A	
84538000	- Бусад машин		A	
84539000	- Эд анги		A	
8454	Металлургийн эсхүл металл цутгах үйлдвэрийн зориулалттай конвертер, цутгуурын шанага, цутгамлын хэв болон цутгах машин.			
84541000	- Конвертер		A	
84542000	- Цутгамлын хэв, цутгуурын шанага		A	
84543000	- Цутгах машин		A	
84549000	- Эд анги		A	
8455	Металл цувих суурь машин, түүний бул.			
84551000	- Металл хоолой цувих суурь машин		A	
	- Бусад цувих суурь машин:			
84552100	-- Халуун эсхүл халуун/хүйтэн хосолмол цувилтын		A	
84552200	-- Хүйтэн цувилтын		A	
84553000	- Цувих суурь машины бул		A	
84559000	- Бусад эд анги		A	
8456	Лазер эсхүл бусад туяа, фотоны урсгал, хэт авиа, цахилгаан цэнэгийн усталт, цахилгаан-хими, электроны урсгал, ионы урсгал, плазмын нумын аргаар материалыг хасах (зайлуулах) замаар ямар ч материалыг боловсруулах суурь машин; усаар шүршин зүсэгч машин.			
84561000	- Лазер эсхүл бусад туяа, эсхүл фотоны урсгалаар ажиллах		A	
84562000	- Хэт авиагаар ажиллах		A	
84563000	- Цахилгаан цэнэгийн усталтаар ажиллах		A	
84569000	- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
8457	Металл боловсруулах суурь машины боловсруулагч төв, нэг байрлалд боловсруулах, шилжүүлэн боловсруулах олон байрлалтай суурь машин.			
84571000	- Боловсруулагч төв		A	
84572000	- Нэг байрлалд боловсруулах суурь машин		A	
84573000	- Шилжүүлэн боловсруулах олон байрлалтай суурь машин		A	
8458	Металл зорох токарийн суурь машин (эргэлдэх төв орно).			
	- Токарийн хэвтээ байрлалын суурь машин:			
84581100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84581900	-- Бусад		A	
	- Токарийн бусад суурь машин:			
84589100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84589900	-- Бусад		A	
8459	Зүйл 84.58-д заасан токарийн суурь машин (эргэлдэх төв орно)-аас бусад, металл өрөмдөх, нүхлэх, зорох, дотор, гадна эрээс гаргах суурь машин (чиглүүлэгч хүчний толгой бүхий машин төхөөрөмж орно).			
84591000	- Чиглүүлэгчийн хүчний толгой бүхий суурь машин		A	
	- Өрөмдөх бусад суурь машин:			
84592100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84592900	-- Бусад		A	
	- Нүхлэх-зорох бусад суурь машин:			
84593100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84593900	-- Бусад		A	
84594000	- Нүхлэх бусад суурь машин		A	
	- Консольт зорох суурь машин:			
84595100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84595900	-- Бусад		A	
	- Зорох бусад суурь машин:			
84596100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84596900	-- Бусад		A	
84597000	- Дотор, гадна эрээс гаргах бусад суурь машин		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
8460	Билүүн чулуу, гуранз эсхүл зүлгэн өнгөлөгч зүйлсээр металл буюу металлкерамикийг мөлийлгөх, ирлэх, хурцлах, зүлгэх, толийлгон үрэх (хонинг), билүүдэх, өнгөлөх эсхүл бусад засал хийх суурь машин (Зүйл 84.61-д заасан, араа шүд гаргах, араа шүдийг засч өнгөлөх машинаас бусад). - Тэнхлэгийн тохируулга нь 0.01 мм хүртэл нарийвчлалтай, хавтгай гадаргууг зүлгэх машин:			
84601100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84601900	-- Бусад - Тэнхлэгийн тохируулга нь 0.01 мм хүртэл нарийвчлалтай, зүлгэх бусад машин:		A	
84602100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84602900	-- Бусад - Ирлэх, хурцлах суурь машин(огтлох, зүсэх багажны зориулалттай):		A	
84603100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84603900	-- Бусад		A	
84604000	- Толийлгон үрэх(хонинг) буюу билүүдэх суурь машин		A	
84609000	- Бусад		A	
8461	Металл эсхүл металлкерамикийг туушид нь харуулах, өөлж зорох, зорж ухах, хэлбэх, араа шүд гаргах, араа шүдийг засч өнгөлөх, хөрөөдөх, огтлох суурь машин болон материалыг хасч багасгах замаар металл буюу металлкерамикийг боловсруулах, бусад газар тусгайлан заагдаагүй бусад суурь машин.			
84612000	- Өөлж зорох, зорж ухах суурь машин		A	
84613000	- Хэлбэх суурь машин		A	
84614000	- Араа шүд гаргах, араа шүдийг засч өнгөлөх машин		A	
84615000	- Хөрөөдөх, огтлох машин		A	
84619000	- Бусад		A	
8462	Металлыг давтах, лантуудах эсхүл хэвлэн цохих машин (пресс орно); нугалах, эвхэх, тэнийлгэх, хавтгайлан тэгшлэх, хайчлах, цоолох, эсгэн үзүүрлэх суурь машин (пресс орно); металл буюу металл карбидыг боловсруулах дээр дурьдагдаагүй пресс.			
84621000	- Давтах эсхүл хэвлэн цохих машин (пресс орно), лантуу - Нугалах, эвхэх, тэнийлгэх, хавтгайлан тэгшлэх машин (пресс орно):		A	
84622100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84622900	-- Бусад	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Цоолж-хайчлах хосолмол үйлдэлтэй машинаас бусад хайчлах машин (пресс орно):			
84623100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84623900	-- Бусад		A	
	- Цоолох эсхүл эсгэн үзүүлэх машин (пресс орно), цоолж-хайчлах хосолмол үйлдэлтэй машин:			
84624100	-- Тоон удирдлагатай		A	
84624900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
84629100	-- Шингэн шахуургат пресс		A	
84629900	-- Бусад		A	
8463	Материалыг хасч багасгалгүйгээр металл эсхүл металлкерамикийг боловсруулах бусад суурь машин.			
84631000	- Цулдан, туйван, огтолбор, утас эсхүл тэдгээртэй төстэй зүйлсийг сунгах суурь машин.		A	
84632000	- Эрээс гаргах машин		A	
84633000	- Металл утсаар эдлэл хийх машин		A	
84639000	- Бусад		A	
8464	Чулуу, керамик, бетон, асбест-цемент болон адил төстэй эрдэс материалыг боловсруулах суурь машин, шилийг хүйтнээр боловсруулах суурь машин.			
84641000	- Хөрөөдөх машин		A	
84642000	- Зүлгэх, өнгөлөх машин		A	
84649000	- Бусад		A	
8465	Мод, үйс, яс, хатуу хаймар, хатуу хуванцар эсхүл адил төст бусад хатуу материалыг боловсруулах суурь машин (хадах, үдэх, наах буюу бусад аргаар угсрах машин орно).			
84651000	- Үйлдэл хооронд багаж солихгүйгээр янз бүрийн үйлдлийг гүйцэтгэж чадах машин		A	
	- Бусад:			
84659100	-- Хөрөөдөх машин		A	
84659200	-- Харуулдах, зорох, өөлөн хэвлэх суурь машин		A	
84659300	-- Зүлгэх, өрөвтүүлэх буюу өнгөлөх суурь машин		A	
84659400	-- Нугалах буюу угсрах суурь машин		A	
84659500	-- Өрөмдөх буюу цүүцдэх суурь машин		A	
84659600	-- Хагалах, цуулах буюу хуулах суурь машин		A	
84659900	-- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
8466	Зүйл 84.56-84.65-д заагдсан суурь машинуудад дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгддэг эд анги болон тоног хэрэгсэл (боловсруулах бэлдэц, хийц буюу багажийг тогтоон баригч, өөрөө нээгдэгч автомат фильер, хуваарилагч толгойн хэсэг, суурь машины бусад хэрэгсэл орно); гараар барьж ажиллуулах төрөл бүрийн багаж хэрэгслийг тогтоон баригч хэрэгсэл.			
84661000	- Багаж тогтоон баригч болон өөрөө нээгдэгч автомат фильер		A	
84662000	- Боловсруулах бэлдэц, хийцийг тогтоон баригч		A	
84663000	- Хуваарилагч толгойн хэсэг болон суурь машины бусад тусгай хэрэгсэл		A	
	- Бусад:			
84669100	-- Зүйл 84.64-д заагдсан суурь машины		A	
84669200	-- Зүйл 84.65-д заагдсан суурь машины		A	
84669300	-- Зүйл 84.56-84.61-д заагдсан суурь машины		A	
84669400	-- Зүйл 84.62 буюу 84.63-д заагдсан суурь машины		A	
8467	Хийн шахуургат, шингэний шахуургат эсхүл өөртөө цахилгаан буюу цахилгаан биш мотортой, гараар барьж ажиллуулах багаж.			
	- Хийн шахуургат:			
84671100	-- Эргэлтэт (эргэлтэт- цохилтот хосолмол үйлдлийнх орно)		A	
84671900	-- Бусад	5%	B10	
	- Өөртөө цахилгаан мотортой:			
84672100	-- Бүх төрлийн өрөм		A	
84672200	-- Хөрөө		A	
84672900	-- Бусад	5%	B5	
	- Бусад багаж:			
84678100	-- Гинжит хөрөө		A	
84678900	-- Бусад	5%	B5	
	- Эд анги:			
84679100	-- Гинжит хөрөөний		A	
84679200	-- Хийн шахуургат багажны		A	
84679900	-- Бусад		A	
8468	Металл зүсэх чадвартай эсхүл чадваргүй, Зүйл 85.15-д зааснаас бусад, халуун, хүйтэн буюу хийн гагнуурын машин, аппарат; хийгээр ажилладаг, гадаргуугийн хат суулгах машин, аппарат.			
84681000	- Дөл үлээх цорго (гар ажиллагаатай)		A	
84682000	- Хийгээр ажилладаг бусад төхөөрөмж, аппарат		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84688000	- Бусад төхөөрөмж, аппарат		A	
84689000	- Эд анги		A	
84690000	Зүйл 84.43-ын принтерээс бусад бичгийн машин; бичиг боловсруулах машин.		A	
8470	Тооны машин, тоон үйлдэл хийх функцитай, өгөгдлийг тэмдэглэх, санах, дэлгэцээр харуулах өврийн (халаасны) машин; тоолох машин, захидал ялгах машин, тасалбар түгээх машин болон тэдгээртэй төстэй, тоолох төхөөрөмжтэй машин; кассын аппарат.			
84701000	- Гаднаас цахилгаан энергийн эх үүсвэр авалгүйгээр ажиллах чадвар бүхий тооны цахим машин, тоон үйлдэл хийх функцитай, өгөгдлийг тэмдэглэх, санах, дэлгэцээр харуулах өврийн (халаасны) машин - Тооны цахим бусад машин:		A	
84702100	-- Хэвлэх төхөөрөмжтэй		A	
84702900	-- Бусад		A	
84703000	- Тооны бусад машин		A	
84705000	- Кассын аппарат		A	
84709000	- Бусад		A	
8471	Өгөгдлийг автоматаар боловсруулах машин болон түүний блок; соронзон эсхүл оптик уншигч, өгөгдлийг код хэлбэрт оруулах машин ба ийм төрлийн өгөгдлийг боловсруулах, бусад газар заагдаагүй машин.			
84713000	- Дор хаяж мэдээлэл боловсруулах нэг төв блок (CPU), гар, дэлгэцээс бүрдэх, 10 кг-аас ихгүй жинтэй, өгөгдлийг автоматаар боловсруулах зөөврийн машин - Өгөгдлийг автоматаар боловсруулах бусад машин:		A	
84714100	-- Дор хаяж боловсруулах нэг төв блок (CPU), оролтын нэг хэсэг, гаралтын нэг хэсгийг нэг корпус урсарсан буюу угсраагүй		A	
84714900	-- Систем хэлбэрээр нийлүүлсэн		A	
84715000	- Мөр 8471.41 буюу 8471.49-д зааснаас бусад боловсруулах блок (санах байгууламж, оролтын хэсэг, гаралтын хэсгээс нэгийг, эсхүл хоёрыг корпустаа агуулсан буюу агуулаагүй)		A	
84716000	- Корпусаа санах байгууламж агуулсан эсхүл агуулаагүй оролтын эсхүл гаралтын хэсэг		A	
84717000	- Санах байгууламж		A	
84718000	- Өгөгдлийг автоматаар боловсруулах машины бусад блок		A	
84719000	- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
8472	Албан газар, конторын бусад машин төхөөрөмж (жишээ нь: гектографын эсхүл хэвлүүрэн олшруулагч машин, хаяглагч машин, цаасан мөнгөн тэмдэгт олгох машин, зоос ялгах машин, зоос тоолох эсхүл боох машин, харандаа үзүүрлэх машин, цоолох, нүхлэх, үдэх машин).			
84721000	- Олшруулагч машин		A	
84723000	- Захидал бичиг ялгах, эвхэх, дугтуйлах, багцлан боох машин, захидал бичиг задлах, битүүмжлэх, лацдах, тамгалах машин, шуудангийн марк наах, хуулах машин		A	
84729000	- Бусад	5%	B10	
8473	Зүйл 84.69-84.72-т заасан машинуудад дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэхэд тохирох эд анги болон тоног хэрэгсэл (тээвэрлэх зориулалтын гэр, хайрцаг ба эдгээртэй төстэй зүйлсээс бусад).			
84731000	- Зүйл 84.69-д заагдсан машины эд анги, тоног хэрэгсэл - Зүйл 84.70-д заагдсан машины эд анги, тоног хэрэгсэл:		A	
84732100	-- Мөр 8470.10, 8470.21 буюу 8470.29-д заагдсан тооны цахим машины		A	
84732900	-- Бусад		A	
84733000	- Зүйл 84.71-д заагдсан машины эд анги, тоног хэрэглэл		A	
84734000	- Зүйл 84.72-д заасан машины эд анги, тоног хэрэгсэл		A	
84735000	- Зүйл 84.69-84.72-т заасан машины хоёр эсхүл түүнээс дээш тооны төрлүүдэд тохирч ашиглагдах эд анги ба тоног хэрэгсэл		A	
8474	Хатуу (нунтаг, зуурмаг орно) төлөв байдалтай шороон эрдэс, чулуу, хүдэр эсхүл бусад эрдэс бодисыг ангилах, зэрэглэх, шигших, ялгах, угаах, бутлах, нунтаглах, холих, хутгах машин төхөөрөмж; хатуу эрдэс түлш, керамикийн зуурмаг, хатууруулаагүй цемент, шаваасны материал, нунтаг буюу зуурмаг хэлбэртэй бусад эрдэс бүтээгдэхүүнийг барьцалдуулах, хэлбэржүүлэх, цутган хэвлэх машин, төхөөрөмж; цутгамлын элсэн хэв хийх машин.			
84741000	- Ангилах, зэрэглэх, шигших, ялгах, эсхүл угаах машин		A	
84742000	- Бутлах эсхүл нунтаглах машин - Холих эсхүл хутгах машин:		A	
84743100	-- Бетон эсхүл зуурмаг шавар зуурагч		A	
84743200	-- Эрдэс бодисыг битумтай хольж зуурах машин		A	
84743900	-- Бусад		A	
84748000	- Бусад машин төхөөрөмж		A	
84749000	- Эд анги		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
8475	Цахилгаан эсхүл цахим ламп, хоолой, электрон цацрагт хоолой, импульсийн лампыг шилэн бортгонд угсрах төхөөрөмж; шил эсхүл шилэн эдлэл үйлдвэрлэх, халуунаар боловсруулах машин.			
84751000	- Цахилгаан эсхүл цахим ламп, хоолой, электрон цацрагт хоолой, импульсийн лампыг шилэн бортгонд угсрах төхөөрөмж - Шил эсхүл шилэн эдлэл үйлдвэрлэх, халуунаар боловсруулах машин:		A	
84752100	-- Оптик мяндас болон түүний бэлдэц хийх машин		A	
84752900	-- Бусад		A	
84759000	- Эд анги		A	
8476	Барааг автоматаар худалдах машин (жишээ нь: шуудангийн марк, янжуур, хүнсний эсхүл ундааны зүйлс), мөнгө задлах машин.			
	- Ундаа худалдах автомат машин:			
84762100	-- Халаах эсхүл хөргөх төхөөрөмжтэй		A	
84762900	-- Бусад - Бусад машин:		A	
84768100	-- Халаах эсхүл хөргөх төхөөрөмжтэй		A	
84768900	-- Бусад		A	
84769000	- Эд анги		A	
8477	Энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй, хаймар эсхүл хуванцар боловсруулах, эдгээр материалаар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх машин, төхөөрөмж.			
84771000	- Даралтаар хэвлэх машин		A	
84772000	- Шахан цувих машин (экструдер)		A	
84773000	- Үлээлгэн хэв оруулах машин		A	
84774000	- Вакуумаар хэвлэх машин болон дулааны аргаар хэвлэх бусад машин - Бусад аргаар хэвлэх болон хэлбэржүүлэх бусад машин:		A	
84775100	-- Дугуй хэвлэх эсхүл бүрээсэнд хэв оруулах, дотуур хаймрыг хэвлэх буюу бусад аргаар хэлбэржүүлэх төхөөрөмж		A	
84775900	-- Бусад		A	
84778000	- Бусад машин, төхөөрөмж		A	
84779000	- Эд анги		A	
8478	Бусад газарт заагдаагүй, тамхи бэлтгэх эсхүл боловсруулах машин, төхөөрөмж.			
84781000	- Машин, төхөөрөмж	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
84789000	- Эд анги	5%	B10	
8479	Энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй, тусгай зориулалтын машин механизм, төхөөрөмж.			
84791000	- Барилгын, нийтийн ажил эсхүл эдгээртэй төстэй бусад ажилд зориулсан машин, механизм		A	
84792000	- Амьтны эсхүл ургамлын гаралтай өөх, тос бэлтгэх, ялгах тоног төхөөрөмж		A	
84793000	- Мод эсхүл модлог материалаар зоргодсон хавтан, барилгын эслэг хавтан шахах хийх пресс, мод, үйс боловсруулах бусад тоног төхөөрөмж		A	
84794000	- Олс эсхүл татлага хийх машин		A	
84795000	- Бусад газар заагдаагүй үйлдвэрийн робот		A	
84796000	- Ууршуулан агаар хөргөгч - Зорчигч нэвтрүүлэх гүүр-хоолой:		A	
84797100	-- Нисэх онгоцны буудлын зориулалттай		A	
84797900	-- Бусад - Бусад машин, механизм:		A	
84798100	-- Металл боловсруулах, цахилгаан утас дамарт ороох		A	
84798200	-- Холих, зуурах, бутлах, нунтаглах, шигших, жигдрүүлэх, цийдмэгжүүлэх, хутгах машин		A	
84798900	-- Бусад	5%	B10	
84799000	- Эд анги		A	
8480	Металл цутгах хэвний хайрцаг; хэвний суурь; хэвний загвар; металл (цутгамал гулдмайн хэв орохгүй), металл карбид, шил, эрдэс материал, хаймар эсхүл хуванцар цутгах хэв.			
84801000	- Металл цутгах хэвний хайрцаг		A	
84802000	- Хэвний суурь		A	
84803000	- Хэвний загвар - Металл эсхүл металл карбид цутгах хэв:		A	
84804100	-- Даралтат эсхүл шахах маягийн		A	
84804900	-- Бусад		A	
84805000	- Шил цутгах хэв		A	
84806000	- Эрдэс материал цутгах хэв - Хаймар эсхүл хуванцар цутгах хэв:		A	
84807100	-- Даралтат эсхүл шахах маягийн хэв		A	
84807900	-- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
8481	Дамжуулах хоолой, уурын тогоо, ган, нөөцлүүр болон эдгээртэй төстэй төхөөрөмжийн цоргон хаалт, эргүүлгэн хаалт, хавхлага болон эдгээртэй төстэй хэрэгсэл (даралт сааруулагч хавхлага ба дулааны тохируулгатай хавхлага орно).			
84811000	- Даралт сааруулагч хавхлага		A	
84812000	- Шингэн тос эсхүл хийн шахуургат дамжуургын хавхлага		A	
84813000	- Хяналтын (буцаж ухардаггүй) хавхлага		A	
84814000	- Аваарын эсхүл суллах хавхлага		A	
84818000	- Бусад тоног хэрэгсэл		A	
84819000	- Эд анги		A	
8482	Үрлэн эсхүл өнхрүүлгэн холхивч.			
84821000	- Үрлэн холхивч		A	
84822000	- Конусан өнхрүүлэгт холхивч (конусан болон конус маягийн өнхрүүлэгт хосомол холхивч орно)		A	
84823000	- Бөмбөлгөн өнхрүүлэгт холхивч		A	
84824000	- Зүүн өнхрүүлэгт холхивч		A	
84825000	- Бусад цилиндр хэлбэрийн өнхрүүлэгт холхивч		A	
84828000	- Бусад (үрлэн/өнхрүүлэгт хосолмол холхивч орно) - Эд анги:		A	
84829100	-- Үрэл, зүү, өнхрүүлэг		A	
84829900	-- Бусад		A	
8483	Дамжуулгын гол (нударган болон тахир гол орно); холхивчийн гэр ба мөлхөвч; араат тэнхлэг болон араат дамжуулагч; үрэл эсхүл өнхрүүлэгт мушгиа гол; хурдны хайрцаг ба хурд өөрчлөгч бусад хэсэг (эргэлтийн давтамжийг хувиргах конвертер орно); эрчлүүр болон хүрд (хүрдэт блок орно); углуурган болон тахир холбоос (универсал холбоос орно).			
84831000	- Дамжуулгын гол (нударган болон тахир гол)		A	
84832000	- Үрлэн эсхүл өнхрүүлгэн холхивчтойгоо байгаа холхивчийн гэр (корпус)		A	
84833000	- Үрлэн эсхүл өнхрүүлгэн холхивчгүй байгаа холхивчийн гэр; холхивчийн мөлхөвч		A	
84834000	- Шүдэт араа, гинжит араа болон дамжуулгын салангид бусад элементээс бусад бусад араат тэнхлэг болон араат дамжуулагч; үрэл эсхүл өнхрүүлэгт мушгиа гол, хурдны хайрцаг ба хурд өөрчлөгч бусад хэсэг (эргэлтийн давтамжийг хувиргах конвертер орно)		A	
84835000	- Эрчлүүр болон хүрд (хүрдэт блок орно)		A	
84836000	- Углуурган болон тахир холбоос (универсал холбоос орно)		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
84839000	- Шүдэт араа, гинжит араа болон дамжуулгын бусад салангид элемент; эд анги		A	
8484	Металл хуудсыг өөр материалтай хослуулан, эсхүл металлыг хоёр буюу түүнээс дээш үеэр давхарлан хийсэн жийрэг болон бусад түүнтэй төстэй холбоос; уут сав, хайрцаг эсхүл адил төстэй савлагаатай, янз бүрийн жийрэг, түүнтэй төстэй холбоосуудаас бүрдсэн иж бүрдэл буюу цуглуулга; механик жийргэвч.			
84841000	- Металл хуудсыг өөр материалтай хослуулан, эсхүл металлыг хоёр буюу түүнээс дээш үеэр давхарлан хийсэн жийрэг болон түүнтэй төстэй холбоос		A	
84842000	- Механик жийргэвч		A	
84849000	- Бусад		A	
8486	Хагас дамжуулагч талст гулууз, дискэн ялтас, хагас дамжуулагч хэрэгсэл, цахим интеграл схем эсхүл хавтгай дэлгэц үйлдвэрлэх зориулалтаар дагнан буюу зонхилон хэрэглэгддэг машин, аппарат; энэ бүлгийн 9 (C) тайлбарт заасан машин, аппарат; эд анги, тоног хэрэгсэл.			
84861000	- Хагас дамжуулагч талст гулууз эсхүл дискэн ялтас үйлдвэрлэх зориулалтын машин, аппарат		A	
84862000	- Хагас дамжуулагч хэрэгсэл, цахим интеграл схем үйлдвэрлэх зориулалтын машин, аппарат		A	
84863000	- Хавтгай дэлгэц үйлдвэрлэх зориулалтын машин, аппарат		A	
84864000	- Энэ бүлгийн 9 (C) тайлбарт заасан машин, аппарат		A	
84869000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
8487	Машин, тоног төхөөрөмжийн зориулалттай, энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй, цахилгааны холбогч, тусгаарлагч, ороомог, контакт эсхүл цахилгааны бусад хэрэгсэл агуулаагүй эд анги.			
84871000	- Хөлөг онгоцны сэнс болон сэнсний далавч		A	
84879000	- Бусад	5%	B5	
85-р бүлэг	Цахилгаан машин, тоног төхөөрөмж, хэрэгсэл болон тэдгээрийн эд анги; дуу бичих, сэргээх төхөөрөмж, телевизийн дүрс, дуу бичих ба сэргээх төхөөрөмж, тэдгээрийн эд анги, тоног хэрэгсэл			
8501	Цахилгаан хөдөлгүүр болон генератор (генераторын төхөөрөмж орохгүй).			
85011000	- 37.5 Вт-аас ихгүй хүчин чадалтай хөдөлгүүр		A	
85012000	- 37.5 Вт-аас их хүчин чадалтай, хувьсах / тогтмол гүйдлийн универсал хөдөлгүүр		A	
	- Тогтмол гүйдлийн бусад хөдөлгүүр; тогтмол гүйдлийн генератор:			
85013100	-- 750 Вт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85013200	-- 750 Вт-аас их боловч 75 кВт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85013300	-- 75 кВт-аас их боловч 375 кВт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85013400	-- 375 кВт-аас их хүчин чадалтай		A	
85014000	- Нэг фазын, хувьсах гүйдлийн бусад хөдөлгүүр - Олон фазын, хувьсах гүйдлийн бусад хөдөлгүүр:		A	
85015100	-- 750 Вт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85015200	-- 750 Вт-аас их боловч 75 кВт-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85015300	-- 75 кВт-аас их хүчин чадалтай - Хувьсах гүйдлийн генератор (синхронон генератор):		A	
85016100	-- 75 кВА-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85016200	-- 75 кВА-аас их, 375 кВА-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85016300	-- 375 кВА-аас их боловч, 750 кВА-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85016400	-- 750 кВА-аас их хүчин чадалтай		A	
8502	Цахилгаан генераторын төхөөрөмж болон роторт цахилгаан хувиргагч. - Дөл-асаагуурт дотоод шаталтын бүлүүрэн хөдөлгүүр (дизель эсхүл хагас дизель хөдөлгүүр) бүхий генераторын төхөөрөмж:			
85021100	-- 75 кВА-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85021200	-- 75 кВА-аас их боловч, 375 кВА-аас ихгүй хүчин чадалтай		A	
85021300	-- 375 кВА-аас их хүчин чадалтай		A	
85022000	- Оч-асаагуурт дотоод шаталтын бүлүүрт хөдөлгүүр бүхий генераторын төхөөрөмж - Бусад генераторын төхөөрөмж:		A	
85023100	-- Салхины хүчээр ажиллах		A	
85023900	-- Бусад		A	
85024000	- Роторт цахилгаан хувиргагч		A	
85030000	Зүйл 85.01 эсхүл 85.02-д заагдсан машинуудад дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгддэг эд анги.		A	
8504	Цахилгааны трансформатор, статик хувиргагч (жишээ нь: шулуутгагч) болон индуктор.			
85041000	- Хийн ламп эсхүл хоолойн балласт эсэргүүцэл - Шингэн дүүргэгчтэй диэлектрик трансформатор:		A	
85042100	-- 650 кВА-аас ихгүй чадалтай		A	
85042200	-- 650 кВА-аас их боловч 10 000 кВА-аас ихгүй чадалтай		A	
85042300	-- 10 000 кВА-аас их чадалтай		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Бусад трансформатор:			
85043100	-- 1 кВА-аас ихгүй чадалтай		A	
85043200	-- 1 кВА-аас их боловч 16 кВА-аас ихгүй чадалтай		A	
85043300	-- 16 кВА-аас их боловч 500 кВА-аас ихгүй чадалтай		A	
85043400	-- 500 кВА-аас их чадалтай		A	
85044000	- Статик хувиргагч		A	
85045000	- Бусад индуктор		A	
85049000	- Эд анги		A	
8505	Цахилгаан соронз; тогтмол соронз болон соронзжуулсны дараа тогтмол соронз болдог зүйлс; цахилгаан-соронзон эсхүл тогтмол соронзтой баригч, хавчаар болон эдгээртэй төстэй тогтоон баригч хэрэгсэл; цахилгаан соронзон муфт, залгагч болон тоормос; өргүүрийн цахилгаан-соронзон толгой.			
	- Тогтмол соронз болон соронзжуулсны дараа тогтмол соронз болдог зүйлс :			
85051100	-- Металлаар хийсэн		A	
85051900	-- Бусад		A	
85052000	- Цахилгаан соронзон муфт, залгагч болон тоормос		A	
85059000	- Бусад (эд анги орно)		A	
8506	Анхдагч элемент болон анхдагч зай.			
85061000	- Мангааны давхар исэлт	5%	B5	
85063000	- Мөнгөн усны исэлт	5%	B5	
85064000	- Мөнгөний исэлт	5%	B5	
85065000	- Литийн	5%	B5	
85066000	- Цайрын исэлт	5%	B5	
85068000	- Бусад анхдагч элемент болон анхдагч зай	5%	B5	
85069000	- Эд анги	5%	B5	
8507	Тэгш өнцөгт (квадрат орно) эсхүл тэгш өнцөгт бус хэлбэрийн цахилгаан аккумулятор (тэдгээрийн сепаратор орно).			
85071000	- Бүлүүрт хөдөлгүүрийг асаахад ашигладаг хар тугалга-хүчлийн	5%	B10	
85072000	- Хар тугалга-хүчлийн бусад аккумулятор	5%	B10	
85073000	- Никель-кадмийн		A	
85074000	- Никель-төмрийн		A	
85075000	- Никель-металлын устөрөгчит нэгдлийн		A	
85076000	- Литий-ионы	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85078000	- Бусад аккумулятор	5%	B10	
85079000	- Эд анги	5%	B10	
8508	Тоос сорогч.			
	- Өөртөө цахилгаан мотортой:			
85081100	-- 1,500 Вт-аас ихгүй чадлын (тоосны уут, эсхүл 20л-ээс ихгүй багтаамжийн бусад савтай)	5%	B10	
85081900	-- Бусад	5%	B10	
85086000	- Бусад тоос сорогч	5%	B10	
85087000	- Эд анги	5%	B10	
8509	Зүйл 85.08-ын тоос сорогчоос бусад, гэр ахуйн зориулалттай, өөртөө цахилгаан мотор бүхий цахилгаан-механик хэрэгсэл.			
85094000	- Хүнсний бүтээгдэхүүнийг хэрчигч, холигч; жимс, ногооны шүүс шахагч		A	
85098000	- Бусад хэрэгсэл		A	
85099000	- Эд анги		A	
8510	Өөртөө цахилгаан мотор бүхий сахлын машин, үс засах, үс хяргах хэрэгсэл.			
85101000	- Сахлын машин		A	
85102000	- Үс засах хэрэгсэл		A	
85103000	- Үс хяргах хэрэгсэл		A	
85109000	- Эд анги		A	
8511	Оч-асаагуурт эсхүл дөл-асаагуурт дотоод шаталтын хөдөлгүүрүүдэд ашигладаг цахилгаан очлуур эсхүл асаах төхөөрөмж (жишээ нь: асаах соронз, соронзон динам, асаах ороомог, оч хаягч, уугих оч хаягч, стартер мотор); генератор (жишээ нь: динам, хувьсах гүйдлийн генератор) болон дээрх хөдөлгүүрүүдтэй хамт хэрэглэгддэг таслах хэрэгсэл.			
85111000	- Оч хаягч	5%	B10	
85112000	- Асаах соронз; соронзон динам; соронзон ээрцэг дугуй	5%	B10	
85113000	- Хуваарилагч; асаах ороомог	5%	B10	
85114000	- Стартер мотор болон давхар зориулалттай стартер-генератор		A	
85115000	- Бусад генератор		A	
85118000	- Бусад төхөөрөмж	5%	B10	
85119000	- Эд анги	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
8512	Унадаг дугуй болон моторт тээврийн хэрэгсэлд хэрэглэгддэг цахилгаан гэрэлтүүлгийн эсхүл дохиоллын төхөөрөмж (Зүйл 85.39-д заагдсан зүйлс орохгүй), шил арчигч, цас мөс хайлуулагч, цанталтаас хамгаалагч.			
85121000	- Унадаг дугуйнд хэрэглэдэг гэрэлтүүлгийн эсхүл дохиоллын төхөөрөмж		A	
85122000	- Гэрэлтүүлгийн эсхүл дохиоллын бусад төхөөрөмж	5%	B10	
85123000	- Дуут дохиоллын төхөөрөмж		A	
85124000	- Шил арчигч, цас мөс хайлуулагч, цанталтаас хамгаалагч		A	
85129000	- Эд анги		A	
8513	Эрчим хүчний өөрийн эх үүсвэр (жишээ нь: хуурай зай, аккумулятор, соронз)-ээр ажиллахаар хийгдсэн, Зүйл 85.12-т заагдсан гэрэлтүүлгийн төхөөрөмжөөс бусад зөөврийн цахилгаан чийдэн.			
85131000	- Чийдэн	5%	B5	
85139000	- Эд анги	5%	B5	
8514	Үйлдвэрлэлийн эсхүл лабораторийн зориулалттай цахилгаан зуух болон пийшин (индукцийн эсхүл диэлектрикийн алдагдлаар ажиллагдгийг оруулна); индукцийн эсхүл диэлэлектрикийн алдагдлаар материалыг дулааны аргаар боловсруулах үйлдвэрлэлийн эсхүл лабораторийн бусад төхөөрөмж.			
85141000	- Эсэргүүцлийн зуух болон пийшин		A	
85142000	- Индукцийн эсхүл диэлектрикийн алдагдлаар ажилладаг зуух болон пийшин		A	
85143000	- Бусад зуух болон пийшин		A	
85144000	- Индукцийн эсхүл диэлектрикийн алдагдлаар материалыг дулааны аргаар боловсруулах бусад төхөөрөмж		A	
85149000	- Эд анги		A	
8515	Цахилгаан (цахилгаанаар халдаг хий орно), лазер эсхүл бусад гэрэл, эсхүл фотоны цацраг, хэт авиа, электрон цацраг, соронзон импульс эсхүл плазмын нуман, зүсэх чадвартай эсхүл чадваргүй, халуун, хүйтэн гагнуурын машин, аппарат; металл буюу металлкерамикийг халуунаар шүрших цахилгаан машин, аппарат.			
	- Халуун, хүйтэн гагнуурын машин, аппарат:			
85151100	-- Хүйтэн гагнуурын алх болон гар буу хэлбэрийн алх		A	
85151900	-- Бусад		A	
	- Металлыг залган ширэх гагнуурын машин, аппарат:			
85152100	-- Бүрэн эсхүл хагас автомат		A	
85152900	-- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Металлын нуман гагнуур (плазмын нум орно)-ын машин, аппарат:			
85153100	-- Бүрэн эсхүл хагас автомат		A	
85153900	-- Бусад		A	
85158000	- Бусад машин, аппарат		A	
85159000	- Эд анги		A	
8516	Ус хурдан буцалгагч эсхүл халууныг хадгалдаг ус буцалгагч, дүрдэг халаагч; орчны агаарыг халаах цахилгаан аппарат болон газрын хөрс халаах аппарат; үсчний цахилгаан халаагуурт аппарат (жишээ нь: үс хатаагч, үс ороогч, үс буржийлгах хавчаарын халаагч) болон гар хатаагч; цахилгаан индүү; гэр ахуйн зориулалтын цахилгаан халаагуурт бусад хэрэгсэл; Зүйл 85.45-д зааснаас бусад цахилгаан халаалтын эсэргүүцэл.			
85161000	- Ус хурдан буцалгагч, халууныг хадгалдаг ус буцалгагч, дүрдэг халаагч		A	
	- Орчны агаарыг халаах цахилгаан аппарат болон газрын хөрс халаах аппарат:			
85162100	-- Дулаан баригч халаалтын радиатор		A	
85162900	-- Бусад	5%	B10	
	- Үсчний эсхүл гар хатаах цахилгаан халаагуурт аппарат:			
85163100	-- Үс хатаагч		A	
85163200	-- Үсчний бусад аппарат		A	
85163300	-- Гар хатаагч		A	
85164000	- Цахилгаан индүү		A	
85165000	- Бичил долгионы зуух		A	
85166000	- Бусад зуух; плитка, чанагч ширэм, буцалгагч тогоо, шарагч шүүгээ, жигнэгч шүүгээ		A	
	- Цахилгаан халаагуурт бусад хэрэгсэл:			
85167100	-- Кофе, цай чанагч		A	
85167200	-- Талх шарагч		A	
85167900	-- Бусад	5%	B10	
85168000	- Цахилгаан халаалтын эсэргүүцэл		A	
85169000	- Эд анги		A	
8517	Телефон аппарат (үүрэн сүлжээ эсхүл утасгүй бусад сүлжээний зориулалтын телефон орно); Зүйл 84.43, 85.25, 85.27 буюу 85.28-ын дамжуулах эсхүл хүлээн авах аппаратаас бусад, дуу, дүрс буюу бусад мэдээллийг дамжуулах эсхүл хүлээн авах төхөөрөмж (утсан буюу утасгүй сүлжээ (жишээ нь: дотоод сүлжээ /LAN/, гадаад сүлжээ /WAN/- ний төхөөрөмж орно)).			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Телефон аппарат (үүрэн сүлжээ эсхүл утасгүй бусад сүлжээний зориулалтын телефон орно):			
85171100	-- Шугамын телефон аппарат (гар харилцуур нь утасгүй)		A	
85171200	-- Үүрэн сүлжээ эсхүл утасгүй бусад сүлжээний зориулалтын телефон		A	
85171800	-- Бусад		A	
	- Дуу, дүрс эсхүл бусад мэдээллийг дамжуулах эсхүл хүлээн авах бусад төхөөрөмж (утсан эсхүл утасгүй сүлжээ (жишээ нь: дотоод сүлжээ /LAN/, гадаад сүлжээ /WAN/-ний төхөөрөмж орно)):			
85176100	-- Суурин станц		A	
851762	-- Дуу, дүрс эсхүл бусад мэдээллийг хүлээн авах, хөрвүүлэх, дамжуулах, эсхүл сэргээх машин (залгах-салгах төхөөрөмж, чиглүүлэх аппарат орно):			
85176210	--- Сүлжээний холболтын карт		A	
85176220	--- Модем		A	
85176230	--- Рүүтэр, бридж, хаб, репитер, адаптор		A	
85176240	--- Мультиплексер, дамжуулагч, хүлээн авагч, конвертер		A	
85176290	--- Бусад	5%	B10	
85176900	-- Бусад	5%	B10	
85177000	- Эд анги		A	
8518	Микрофон болон түүний суурь; гэртэй эсхүл гэргүй чанга яригч; микрофонтой хосолмол буюу хосолмол биш толгойн чихэвч болон жижиг чихэвч, микрофон болон нэг эсхүл түүнээс дээш тооны чанга яригчаас бүрдсэн иж бүрдэл; авиа давтамжийн цахилгаан өсгөгч; дууны өсгөгчийн иж бүрдэл.			
85181000	- Микрофон болон түүний суурь	5%	B5	
	- Гэртэй эсхүл гэргүй чанга яригч:			
85182100	-- Гэртэй дан чанга яригч	5%	B5	
85182200	-- Нэг гэртэй олон чанга яригч	5%	B5	
85182900	-- Бусад	5%	B5	
85183000	- Микрофонтой хосолмол эсхүл хосолмол биш толгойн чихэвч болон жижиг чихэвч, микрофон болон нэг эсхүл түүнээс дээш тооны чанга яригчаас бүрдсэн иж бүрдэл	5%	B5	
85184000	- Авиа давтамжийн цахилгаан өсгөгч	5%	B5	
85185000	- Дууны цахилгаан өсгөгчийн иж бүрдэл	5%	B5	
85189000	- Эд анги	5%	B5	
8519	Дуу бичих эсхүл сэргээх аппарат.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85192000	- Зоос, цаасан мөнгөн дэвсгэрт, банкны карт, жетон эсхүл төлбөрийн бусад хэрэгслээр ажилладаг аппарат	5%	B5	
85193000	- Пяыз тоглуулагч (дек)		A	
85195000	- Телефоны автомат хариулагч машин - Бусад аппарат:		A	
85198100	-- Соронзон, оптик эсхүл хагас дамжуулагч хэрэгсэл хэрэглэдэг аппарат	5%	B5	
85198900	-- Бусад	5%	B5	
8521	Дүрс бичих эсхүл сэргээгч аппарат (видео тюнертэй буюу тюнергүй).			
85211000	- Соронзон хальстай		A	
85219000	- Бусад	5%	B10	
8522	Зүйл 85.19 эсхүл 85.21-д заасан аппаратуудад дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэхэд тохирох эд анги ба тоног хэрэгсэл.			
85221000	- Дуу авианы бичлэг хийгч толгой		A	
85229000	- Бусад		A	
8523	Диск, тууз, мэдээлэл хадгалах хатуу хэрэгсэл, "ухаалаг карт" болон дуу, бусад үзэгдлийг бичих зориулалттай, бичлэгтэй, бичлэггүй бусад хэрэгсэл (диск үйлдвэрлэх зориулалттай матриц болон эх хувь орно, харин 37-р бүлгийн бараа орохгүй). - Соронзон хэрэгсэл:			
85232100	-- Соронзон туузтай карт		A	
85232900	-- Бусад - Оптик хэрэгсэл:		A	
85234100	-- Бичлэггүй		A	
85234900	-- Бусад - Хагас дамжуулагч хэрэгсэл:	5%	B10	
85235100	-- Мэдээлэл хадгалах хатуу хэрэгсэл		A	
85235200	-- "Ухаалаг карт"		A	
85235900	-- Бусад		A	
85238000	- Бусад		A	
8525	Радиогийн өргөн нэвтрүүлэг, телевизийн нэвтрүүлэг дамжуулах аппарат (корпуст нь хүлээн авах, дуу бичих, сэргээх аппарат угсрагдсан эсхүл угсрагдаагүй); телевизийн камер, дижитал камер болон видео бичлэгийн камер.			
85255000	- Дамжуулах аппарат		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85256000	- Корпуст нь хүлээн авах аппарат угсрагдсан дамжуулах аппарат		A	
85258000	- Телевизийн камер, дижитал камер болон видео бичлэгийн камер	5%	B5	
8526	Радиолокатор (радар)-ын аппарат, радионавигацийн тусламжийн аппарат болон радиогийн алсын удирдлагын аппарат.			
85261000	- Радиолокаторын (радар)-ын аппарат		A	
	- Бусад:			
85269100	-- Радионавигацийн тусламжийн аппарат		A	
85269200	-- Радиогийн алсын удирдлагын аппарат		A	
8527	Радиогийн өргөн нэвтрүүлэг хүлээн авах аппарат (корпуст нь дуу бичих, сэргээх аппарат, эсхүл цаг угсрагдсан эсхүл угсрагдаагүй).			
	- Гадны эх үүсвэрээс тэжээл авахгүйгээр ажиллах боломжтой радиогийн өргөн нэвтрүүлэг хүлээн авагч:			
85271200	-- Хуурцаг тоглуулагчтай халаасны радио		A	
85271300	-- Корпуст нь дуу бичих, сэргээх аппарат угсрагдсан бусад аппарат		A	
85271900	-- Бусад		A	
	- Гадны эх үүсвэрээс тэжээл авахгүйгээр ажиллах боломжгүй, тээврийн хэрэгслийн зориулалттай радиогийн өргөн нэвтрүүлэг хүлээн авагч:			
85272100	-- Корпуст нь дуу бичих, сэргээх аппарат угсрагдсан		A	
85272900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
85279100	-- Корпуст нь дуу бичих, сэргээх аппарат угсрагдсан		A	
85279200	-- Корпуст нь дуу бичих, сэргээх аппарат угсрагдаагүй боловч цаг угсрагдсан		A	
85279900	-- Бусад		A	
8528	Телевизийн нэвтрүүлэг хүлээн авах аппаратгүй монитор болон проектор; телевизийн нэвтрүүлэг хүлээн авах аппарат (корпуст нь радиогийн нэвтрүүлэг хүлээн авах, дуу, видео бичлэг хийх, сэргээх аппарат угсрагдсан эсхүл угсрагдаагүй).			
	- Электрон цацрагт хоолой (CRT) бүхий монитор:			
85284100	-- Зүйл 84.71-ийн өгөгдлийг автоматаар боловсруулах системд дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгдэх зориулалттай	5%	B10	
85284900	-- Бусад		X	
	- Бусад монитор:			
85285100	-- Зүйл 84.71-ийн өгөгдлийг автоматаар боловсруулах системд дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгдэх зориулалттай		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85285900	-- Бусад	5%	B10	
	- Проектор:			
85286100	-- Зүйл 84.71-ийн өгөгдлийг автоматаар боловсруулах системд дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгдэх зориулалттай		A	
85286900	-- Бусад		A	
	- Телевизийн нэвтрүүлэг хүлээн авах аппарат (корпуст нь радиогийн өргөн нэвтрүүлэг хүлээн авах, дуу, видео бичлэг хийх, сэргээх аппарат угсрагдсан эсхүл угсрагдаагүй):			
85287100	-- Видео-дисплей эсхүл дэлгэцэд угсрах зориулалтгүй хүлээн авах аппарат		A	
852872	-- Өнгөт бусад:			
	--- Ахуйн зориулалттай телевизор:			
85287211	---- Электрон цацрагт хоолой (CRT)-той		A	
85287212	---- LCD дэлгэцтэй		A	
85287213	---- Плазман дэлгэцтэй		A	
85287219	---- Бусад	5%	B10	
85287290	--- Бусад		A	
85287300	-- Бусад, дан өнгийн		A	
8529	Зүйл 85.25-85.28-д заасан аппаратуудад дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгддэг эд анги.			
85291000	- Бүх төрлийн антенн болон тусгалын антенн; тэдгээрт хэрэглэгдэх эд анги		A	
85299000	- Бусад		A	
8530	Төмөр зам, трамвайн зам, автозам, дотоодын усан зам, тэдгээрийн зогсоолын байгууламж, усан онгоцны зогсоол, нисэх онгоцны буудалд аюулгүй байдлыг хангах, хөдөлгөөнийг зохицуулах цахилгаан дохиоллын төхөөрөмж (Зүйл 86.08-д зааснаас бусад).			
85301000	- Төмөр зам болон трамвайн замын төхөөрөмж		A	
85308000	- Бусад төхөөрөмж		A	
85309000	- Эд анги		A	
8531	Зүйл 85.12 эсхүл 85.30-д зааснаас бусад, дуут болон гэрлэн дохиоллын цахилгаан төхөөрөмж (жишээ нь: хонх, дуут дохио, гэрлэн самбар, хулгайн буюу галын аюулын дохиолол).			
85311000	- Хулгайн эсхүл галын аюулын дохиолол болон тэдгээртэй төстэй дохиоллын төхөөрөмж		A	
85312000	- Шингэн кристалл (LCD) эсхүл гэрлэн диод (LED) угсрагдсан гэрлэн самбар	5%	B5	
85318000	- Бусад төхөөрөмж	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85319000	- Эд анги	5%	B5	
8532	Тогтмол, хувьсах, тохируулгат (урьдчилан тохируулсан) багтаамжийн конденсатор.			
85321000	- 50/60 Гц-ийн цахилгаан хэлхээнд ашиглах зориулалтын, 0.5 квар (конденсаторын хүчдэл)-аас багагүй хүчдэлийг даах чадвартай тогтмол багтаамжийн конденсатор (хүчний конденсатор) - Тогтмол багтаамжийн бусад конденсатор:		A	
85322100	-- Танталын		A	
85322200	-- Хөнгөн цагаан электролитэн		A	
85322300	-- Нэг үет, керамик диэлектрик		A	
85322400	-- Олон үет, керамик диэлектрик		A	
85322500	-- Цаасан эсхүл хуванцар диэлектрик		A	
85322900	-- Бусад		A	
85323000	- Хувьсах эсхүл тохируулгат (урьдчилан тохируулсан) багтаамжийн конденсатор		A	
85329000	- Эд анги		A	
8533	Дулааны эсэргүүцлээс бусад цахилгааны эсэргүүцэл (реостат болон потенциометр орно).			
85331000	- Нүүрстөрөгчсөн тогтмол эсэргүүцэл, нэгдмэл эсхүл хальс маягийн - Бусад тогтмол эсэргүүцэл:		A	
85332100	-- 20 Вт-аас ихгүй чадлын		A	
85332900	-- Бусад - Ороомгон утаст хувьсах эсэргүүцэл (реостат ба потенциометр орно):		A	
85333100	-- 20 Вт-аас ихгүй чадлын		A	
85333900	-- Бусад		A	
85334000	- Бусад хувьсах эсэргүүцэл (реостат болон потенциометр орно)		A	
85339000	- Эд анги		A	
85340000	Хэвлэмэл схем.		A	
8535	1000 В-оос их хүчдэлийн цахилгаан хэлхээг сэлгэх, хамгаалах, цахилгаан хэлхээнд холболт хийх зориулалттай цахилгааны төхөөрөмж (жишээ нь: сэлгүүр, гал хамгаалагч, аянга сарниулагч, хүчдэл хязгаарлагч, хүчдэлийн огцом өөрчлөлтийг дарагч, залгуур болон бусад холбогч, хуваарилагч хайрцаг).			
85351000	- Гал хамгаалагч - Хэлхээг автоматаар таслагч:	5%	B5	
85352100	-- 72.5 кВ-оос бага хүчдэлийн	5%	B5	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85352900	-- Бусад	5%	B5	
85353000	- Гүйдэл салгагч болон таслагч	5%	B5	
85354000	- Аянга сарниулагч, хүчдэл хязгаарлагч болон хүчдэлийн огцом өөрчлөлтийг дарагч	5%	B5	
85359000	- Бусад	5%	B5	
8536	1000 В-оос ихгүй хүчдэлийн цахилгаан хэлхээг сэлгэх, хамгаалах, цахилгаан хэлхээнд холболт хийх зориулалттай цахилгааны төхөөрөмж (жишээ нь: сэлгүүр, реле, гал хамгаалагч, хүчдэлийн огцом өөрчлөлтийг дарагч, залгуур, розетка, чийдэнгийн патрон болон бусад холбогч, хуваарилагч хайрцаг); шилэн мяндасны, шилэн мяндсан багцын, шилэн кабелийн холбогч.			
85361000	- Гал хамгаалагч	5%	B5	
85362000	- Хэлхээг автоматаар таслагч	5%	B5	
85363000	- Цахилгаан хэлхээг хамгаалах бусад төхөөрөмж - Реле:	5%	B5	
85364100	-- 60 В-оос ихгүй хүчдэлийн	5%	B5	
85364900	-- Бусад	5%	B5	
85365000	- Бусад сэлгүүр - Чийдэнгийн патрон, залгуур сэрээ, розетка:	5%	B5	
85366100	-- Чийдэнгийн патрон		A	
85366900	-- Бусад	5%	B5	
85367000	- Шилэн мяндасны, шилэн мяндсан багцын, шилэн кабелийн холбогч	5%	B5	
85369000	- Бусад төхөөрөмж		A	
8537	Зүйл 85.35 эсхүл 85.36-д заасан аппаратуудаас хоёр буюу түүнээс дээш тооны аппарат хэрэгслээр тоноглогдсон, цахилгааны хяналт, хуваарилалтын зориулалттай самбар, панель, консоль, ширээ, хуваарилах щит болон цахилгаан хэрэгслийн бусад суурь (90-р бүлгийн багаж, аппараттай угсрагдсаныг оруулна), Зүйл 85.17-д заасан залгах аппаратаас бусад тоон удирдлагатай аппарат.			
85371000	- 1000 В-оос ихгүй хүчдэлийн	5%	B5	
85372000	- 1000 В-оос их хүчдэлийн	5%	B5	
8538	Зүйл 85.35, 85.36 эсхүл 85.37-д заасан төхөөрөмж, аппаратуудад дагнан эсхүл зонхилон хэрэглэгддэг эд анги.			
85381000	- Зүйл 85.37-д заасан барааны зориулалттай, аппарат, хэрэгслээр тоноглогдоогүй самбар, панель, консоль, ширээ, хуваарилах щит ба цахилгаан хэрэгслийн бусад суурь	5%	B5	
85389000	- Бусад	5%	B5	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
8539	Цахилгаан катодтой эсхүл цахилалтын чийдэн (бин битүү цацрагт чийдэн, хэт ягаан, нил улаан гэрлийн чийдэн орно); нуман цахилалтын чийдэн.			
85391000	- Бин битүү цацрагт чийдэн - Хэт ягаан эсхүл нил улаан гэрлийн чийдэнгээс бусад цахилгаан катодтой чийдэн:	5%	B5	
85392100	-- Вольфрамын галоген	5%	B5	
85392200	-- 200 Вт-аас ихгүй чадлын, 100 В-оос их хүчдэлийн бусад	5%	B5	
85392900	-- Бусад - Хэт ягаан гэрлийн чийдэнгээс бусад хийн цахилалтын чийдэн:	5%	B5	
85393100	-- Халуун катодтай флюоресцент	5%	B5	
85393200	-- Мөнгөн усны эсхүл натрийн уурын чийдэн; металлын галидын чийдэн	5%	B5	
85393900	-- Бусад - Хэт ягаан эсхүл нил улаан гэрлийн чийдэн; нуман цахилалтын чийдэн	5%	B5	
85394100	-- Нуман цахилалтын чийдэн	5%	B5	
85394900	-- Бусад	5%	B5	
85399000	- Эд анги	5%	B5	
8540	Термо катод, хүйтэн катод эсхүл фотокатодтой электрон ламп болон хоолой (жишээ нь: вакуум, уур, хий дүүргэсэн ламп ба хоолой, мөнгөн устай шулуутгагч ламп болон хоолой, электрон цацрагт хоолой, телевизийн камерын хоолой).			
	- Телевизорын дүрсийн электрон цацрагт хоолой, видео мониторын электрон цацрагт хоолой:			
85401100	-- Өнгөт дүрсийн		A	
85401200	-- Дан өнгийн		A	
85402000	- Телевизийн камерын хоолой, дүрс хувиргагч болон өсгөгч, фото катодтой бусад хоолой		A	
85404000	- Өгөгдөл/графикийн дан өнгийн дисплейн хоолой; өгөгдөл/графикийн өнгөт дисплейн хоолой (дэлгэц дээрх фосфорон цэгийн алхмын хэмжээ нь 0.4 мм-ээс бага байх)		A	
85406000	- Электрон цацрагт бусад хоолой - Торон тохируулгат хоолойноос бусад бичил долгионы хоолой (жишээ нь: магнетрон, клистрон, шилжигч долгионы хоолой, карцинонотрон):		A	
85407100	-- Магнетрон		A	
85407900	-- Бусад - Бусад ламп болон хоолой:		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85408100	-- Хүлээн авагч, өсгөгчийн ламп болон хоолой		A	
85408900	-- Бусад		A	
	- Эд анги:			
85409100	-- Электрон цацрагт хоолойн		A	
85409900	-- Бусад		A	
8541	Диод, транзистор болон эдгээртэй ижил төстэй хагас дамжуулагч хэрэгсэл; гэрэлд мэдрэмтгий хагас дамжуулагч хэрэгсэл (модульд оруулсан эсхүл оруулаагүй, эсхүл панельд угсарсан буюу угсраагүй фотогальваник элемент орно); гэрлийн эмиссийн диод; угсрагдсан пьезо-цахилгаан талст.			
85411000	- Гэрэлд мэдрэмтгий эсхүл гэрлийн эмиссийн диодноос бусад диод		A	
	- Гэрэлд мэдрэмтгий транзистороос бусад транзистор:			
85412100	-- Сарниулах чадвар нь 1 Вт-аас бага		A	
85412900	-- Бусад		A	
85413000	- Гэрэлд мэдрэмтгий хэрэгслээс бусад тиристор, диак ба триак		A	
85414000	- Гэрэлд мэдрэмтгий хагас дамжуулагч хэрэгсэл (модульд оруулсан эсхүл оруулаагүй, эсхүл панельд угсарсан буюу угсраагүй фото гальваник элемент орно); гэрлийн эмиссийн диод		A	
85415000	- Хагас дамжуулагч бусад хэрэгсэл		A	
85416000	- Угсрагдсан пьезо-цахилгаан талст		A	
85419000	- Эд анги		A	
8542	Цахим интеграл схем.			
	- Цахим интеграл схем:			
85423100	-- Санах ой, конвертер, логик схем, өсгөгч, цаг болон цагийн механизм, эсхүл өөр бусад схемтэй угсрагдсан буюу угсрагдаагүй процессор болон хянах хэрэгсэл		A	
85423200	-- Санах ой		A	
85423300	-- Өсгөгч		A	
85423900	-- Бусад		A	
85429000	- Эд анги		A	
8543	Энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй ганцаарчилсан зориулалтын цахилгаан машин болон аппарат.			
85431000	- Хэсгийн хурдасгуур		A	
85432000	- Дохионы үүсгүүр		A	
85433000	- Гальваник аргаар бүрэх, электролизийн эсхүл электрофорезийн машин аппарат		A	
85437000	- Бусад машин, аппарат		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
85439000	- Эд анги		A	
8544	Тусгаарлагчтай утас (пааландсан эсхүл аноджуулсан нь орно), кабель (коаксиаль кабель орно) болон холбогчтой хэсгээр тоноглогдсон буюу тоноглогдоогүй, тусгаарлагчтай бусад цахилгаан дамжуулагч; цахилгаан дамжуулагчтай хамт угсрагдсан эсхүл угсрагдаагүй, буюу холбогч хэсгээр тоноглогдсон эсхүл тоноглогдоогүй, бүрээстэй мяндсаар хийсэн оптик мяндсан кабель.			
	- Ороомог утас:			
85441100	-- Зэсэн	5%	B10	
85441900	-- Бусад	5%	B10	
85442000	- Коаксиаль кабель болон коаксиаль бусад цахилгаан дамжуулагч		A	
85443000	- Авто, агаарын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгсэлд зориулагдсан асаагуурын иж бүрдэл утас болон бусад иж бүрдэл утас		A	
	- 1000 В-оос ихгүй хүчдэлийн бусад цахилгаан дамжуулагч:			
85444200	-- Холбогч хэсгээр тоноглогдсон	5%	B10	
85444900	-- Бусад	5%	B10	
85446000	- 1000 В-оос их хүчдэлийн бусад цахилгаан дамжуулагч	5%	B10	
85447000	- Оптик мяндсан кабель		A	
8545	Нүүрсэн электрод, нүүрсэн сойз, чийдэнгийн эсхүл зайн нүүрстөрөгч болон цахилгаан техникт ашиглагддаг, металлтай буюу металлгүй графит эдлэл эсхүл бусад нүүрстөрөгч.			
	- Электрод:			
85451100	-- Зууханд хэрэглэгддэг	5%	B10	
85451900	-- Бусад	5%	B10	
85452000	- Сойз	5%	B10	
85459000	- Бусад	5%	B10	
8546	Төрөл бүрийн материалаар хийсэн цахилгаан тусгаарлагч.			
85461000	- Шилэн	5%	B10	
85462000	- Керамикан	5%	B10	
85469000	- Бусад	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
8547	Цахилгаан машин, аппарат, төхөөрөмжийн зориулалттай, цутгах явцад угсрагдсан металл аливаа жижиг хэсэг (жишээ нь: чийдэнгийн патрон)-ийг үл тооцсоноор бүхэлдээ тусгаарлагч материалаас бүрдсэн тусгаарлагч хэрэгсэл (Зүйл 85.46-д зааснаас бусад); цахилгааны утасны зориулалттай, үндсэн металлаар хийсэн, тусгаарлагч материалаар доторлосон хоолой болон тэдгээрийн холбоос.			
85471000	- Керамикан тусгаарлагч хэрэгсэл	5%	B10	
85472000	- Хуванцран тусгаарлагч хэрэгсэл	5%	B10	
85479000	- Бусад	5%	B10	
8548	Анхдагч элемент, анхдагч зай, цахилгаан цэнэг хуримтлуулагч (аккумулятор)-ийн хаягдал болон гологдол; дууссан анхдагч элемент, анхдагч зай ба цахилгаан цэнэг хуримтлуулагч (аккумулятор); машин, төхөөрөмж, аппаратын зориулалттай, энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй цахилгааны эд анги.			
85481000	- Анхдагч элемент, анхдагч зай, цахилгаан цэнэг хуримтлуулагч (аккумулятор)-ын хаягдал болон гологдол; дууссан анхдагч элемент, анхдагч зай ба цахилгаан цэнэг хуримтлуулагч (аккумулятор)		X	
85489000	- Бусад		X	
XVII ХЭСЭГ	АВТО, АГААРЫН, УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ БОЛОН ТЭДГЭЭРТЭЙ ХОЛБООТОЙ ТӨХӨӨРӨМЖ			
86-р бүлэг	Төмөр замын эсхүл трамвайн замын зүтгүүр, хөдлөх бүрэлдэхүүн болон тэдгээрийн эд анги; төмөр замын эсхүл трамвайн замын төхөөрөмж болон тэдгээрийн эд анги; замын дохиоллын бүх төрлийн механик (цахилгаан-механик) төхөөрөмж			
8601	Цахилгаан эрчим хүчний гадны эх үүсвэрээр тэжээгддэг эсхүл цахилгаан аккумулятороос эрчим хүч авдаг төмөр замын зүтгүүр.			
86011000	- Цахилгаан эрчим хүчний гадны эх үүсвэрээр тэжээгддэг		A	
86012000	- Цахилгаан аккумулятороос эрчим хүч авдаг		A	
8602	Төмөр замын бусад зүтгүүр; зүтгүүрийн тендер.			
86021000	- Дизель-цахилгаан зүтгүүр		A	
86029000	- Бусад		A	
8603	Зүйл 86.04-т зааснаас бусад, төмөр замын болон трамвайн замын өөрөө явагч суудлын вагон, ачаа тээшийн вагон.			
86031000	- Цахилгаан эрчим хүчний гадны эх үүсвэрээр ажилладаг		A	
86039000	- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
86040000	Төмөр замын эсхүл трамвайн замын засвар, үйлчилгээний зориулалттай, өөрөө явдаг буюу явдаггүй тээврийн хэрэгсэл (жишээ нь: хөдөлгөөнт цех, кран, дэр суулгагч, чиглүүлэгч, шалгалт-туршилтын вагон болон зам шалгагч хэрэгсэл).		A	
86050000	Төмөр замын эсхүл трамвайн замын зорчигч тээврийн өөрөө явдаггүй вагон; төмөр замын буюу трамвайн замын, өөрөө явдаггүй тээшийн вагон, шуудангийн вагон болон тусгай зориулалтын бусад вагон (Зүйл 86.04-т зааснаас бусад).		A	
8606	Ачаа бараа тээвэрлэх зориулалттай, төмөр замын эсхүл трамвайн замын, өөрөө явдаггүй, задгай болон битүү вагон.			
86061000	- Вагон-цистерн болон түүнтэй төстэй хэрэгсэл		A	
86063000	- Мөр 8606.10-д заагдсанаас өөрөө ачаагаа буулгагч задгай болон битүү вагон - Бусад:		A	
86069100	-- Бүрхүүлтэй болон хаалттай		A	
86069200	-- 60 см-ээс дээш өндөртэй, онгойдоггүй талуудтай, задгай		A	
86069900	-- Бусад		A	
8607	Төмөр зам эсхүл трамвайн замын зүтгүүр буюу хөдлөх бүрэлдэхүүний эд анги.			
	- Тэргэнцэр, биссел-тэргэнцэр, тэнхлэг, дугуй болон тэдгээрийн эд анги:			
86071100	-- Жолоодлогоор явагч (тэргэнцэр) болон биссел-тэргэнцэр		A	
86071200	-- Бусад тэргэнцэр болон биссел-тэргэнцэр		A	
86071900	-- Бусад (эд анги орно) - Тоормос болон түүний эд анги:		A	
86072100	-- Хийн тоормос болон түүний эд анги		A	
86072900	-- Бусад		A	
86073000	- Дэгээ болон холбогч бусад хэрэгсэл, буфер болон тэдгээрийн эд анги - Бусад:		A	
86079100	-- Зүтгүүрийн		A	
86079900	-- Бусад		A	
86080000	Төмөр замын эсхүл трамвайн замын төхөөрөмж болон тоноглол; төмөр зам, трамвайн зам, автозам, дотоодын усан зам, зогсоолын байгууламж, усан онгоцны боомт, нисэх онгоцны буудлын аюулгүй байдлыг хангах, хянах дохиоллын механик (цахилгаан-механик) төхөөрөмж; тэдгээрийн эд анги.		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
86090000	Нэг эсхүл хэд хэдэн төрлийн тээвэрт тусгайлан зориулсан, тоноглон чингэлэг (шингэн зүйлсийг тээвэрлэх зориулалтын чингэлэг орно).		A	
87-р бүлэг	Төмөр замын эсхүл трамвайн замын хөдлөх бүрэлдэхүүнээс бусад тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги, тоног хэрэгсэл			
8701	Трактор (Зүйл 87.09-д заасан трактораас бусад).			
87011000	- Жолоодлогот трактор		A	
87012000	- Хагас чиргүүлийн зориулалттай, хуурай замын трактор		A	
87013000	- Гинжит трактор		A	
87019000	- Бусад		A	
8702	Арав буюу түүнээс дээш (жолоочийг оруулаад) тээвэрлэх зориулалттай моторт тээврийн хэрэгсэл.			
870210	- Даралтаар асдаг дотоод шаталтын бүлүүрэн хөдөлгүүртэй (дизелийн эсхүл хагас дизелийн): --- 24 буюу түүнээс дээш суудалтай (жолоочийн суудлыг оруулаад), 48 буюу түүнээс дээш зорчигчийн багтаамжтай автобус:			
87021011	---- Үйлдвэрлэснээс хойш 3 хүртэл жилийн доторхи		A	
87021012	---- Үйлдвэрлэснээс хойш 3 буюу түүнээс дээш жилийн		R	R
87021090	--- Бусад тээврийн хэрэгсэл		A	
870290	- Бусад: --- Троллейбус:			
87029011	---- Үйлдвэрлэснээс хойш 3 хүртэл жилийн доторхи		A	
87029012	---- Үйлдвэрлэснээс хойш 3 буюу түүнээс дээш жилийн --- 24 буюу түүнээс дээш суудалтай (жолоочийн суудлыг оруулаад), 48 буюу түүнээс дээш зорчигчийн багтаамжтай автобус:		R	R
87029021	---- Үйлдвэрлэснээс хойш 3 хүртэл жилийн доторхи		A	
87029022	---- Үйлдвэрлэснээс хойш 3 буюу түүнээс дээш жилийн		R	R
87029019	---- Бусад троллейбус			
87029090	--- Бусад тээврийн хэрэгсэл		A	
8703	Хөнгөн тэрэг, гол төлөв хүн тээвэрлэх зориулалтаар зохион бүтээгдсэн бусад моторт тээврийн хэрэгсэл (Зүйл 87.02-т зааснаас бусад), авто-фургон болон уралдааны автомашин.			
87031000	- Цасан дээгүүр явах зориулж тусгайлан зохион бүтээсэн тээврийн хэрэгсэл; гольфын машин болон түүнтэй төстэй тээврийн хэрэгсэл - Дотоод шаталтын оч-асаагуурт бүлүүрэн хөдөлгүүрт бусад тээврийн хэрэгсэл:		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
870321	-- Цилиндрийн багтаамж нь 1000 см ³ -аас ихгүй:			
87032110	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87032120	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87032160	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87032170	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87032190	--- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)	5%	B10	
870322	-- Цилиндрийн багтаамж нь 1000 см ³ -аас их боловч 1500 см ³ -аас ихгүй:			
87032210	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87032220	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87032260	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87032270	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87032290	--- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)	5%	B10	
870323	-- Цилиндрийн багтаамж нь 1500 см ³ -аас их боловч 3000 см ³ -аас ихгүй:			
	--- Цилиндрийн багтаамж нь 1501-2500 см ³ :			
87032334	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87032335	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87032336	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87032337	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87032339	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)	5%	B10	
	--- Цилиндрийн багтаамж нь 2501-3000 см ³ :			
87032344	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87032345	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87032346	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87032347	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
87032349	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)		R	г
870324	-- Цилиндрийн багтаамж нь 3000 см ³ -аас их: --- Цилиндрийн багтаамж нь 3001-3500 см ³ :			
87032411	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87032412	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87032413	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87032414	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87032419	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Цилиндрийн багтаамж нь 3501-4500 см ³ :		R	г
87032421	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87032422	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87032423	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87032424	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87032429	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Цилиндрийн багтаамж нь 4501 см ³ ба түүнээс дээш:		R	г
87032461	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)	5%	B10	
87032462	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87032463	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87032464	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87032469	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) - Дотоод шаталтын даралтат хөдөлгүүрт (дизель эсхүл хагас дизель) бусад тээврийн хэрэгсэл:		R	г
870331	-- Цилиндрийн багтаамж нь 1500 см ³ -аас ихгүй:			
87033110	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87033120	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
87033160	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87033170	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87033190	--- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)	5%	B10	
870332	-- Цилиндрийн багтаамж нь 1500 см ³ -аас их боловч 2500 см ³ -аас ихгүй:			
87033210	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87033220	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87033260	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87033270	--- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87033290	--- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)	5%	B10	
870333	-- Цилиндрийн багтаамж нь 2500 см ³ -аас их: --- Цилиндрийн багтаамж нь 2501-3500 см ³ :			
87033311	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87033312	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87033313	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87033314	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87033319	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Цилиндрийн багтаамж нь 3501-4500 см ³ :		R	r
87033321	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87033322	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87033323	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87033324	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87033329	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Цилиндрийн багтаамж нь 4501 см ³ ба түүнээс дээш:		R	r
87033361	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
87033362	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87033363	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87033364	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87033369	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)		R	г
870390	- Бусад: --- Бензин-шингэрүүлсэн хийн түлшээр эсхүл дизель-шингэрүүлсэн хийн түлшээр ажилладаг хөдөлгүүрт (цилиндрийн багтаамж нь 1500 см ³ ба түүнээс доош):			
87039011	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87039012	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87039013	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87039014	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87039019	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Бензин-шингэрүүлсэн хийн түлшээр эсхүл дизель-шингэрүүлсэн хийн түлшээр ажилладаг хөдөлгүүрт (цилиндрийн багтаамж нь 1501-2500 см ³):	5%	B10	
87039021	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87039022	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87039023	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87039024	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87039029	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Хос тэжээлт автомашин (гибрид автомашин):	5%	B10	
87039031	---- Бензин-цахилгаанаар ажилладаг хос хөдөлгүүрт		A	
87039032	---- Дизель-цахилгаанаар ажилладаг хос хөдөлгүүрт		A	
87039033	---- Хийн түлш-цахилгаанаар ажилладаг хос хөдөлгүүрт --- Бензин-шингэрүүлсэн хийн түлшээр эсхүл дизель-шингэрүүлсэн хийн түлшээр ажилладаг хөдөлгүүрт (цилиндрийн багтаамж нь 2501-3500 см ³):		A	
87039044	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
87039045	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87039046	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87039047	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87039048	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Бензин-шингэрүүлсэн хийн түлшээр эсхүл дизель-шингэрүүлсэн хийн түлшээр ажилладаг хөдөлгүүрт (цилиндрийн багтаамж нь 3501-4500 см ³):		R	г
87039054	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)		A	
87039055	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)	5%	B10	
87039056	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87039057	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87039058	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно) --- Бензин-шингэрүүлсэн хийн түлшээр эсхүл дизель-шингэрүүлсэн хийн түлшээр ажилладаг хөдөлгүүрт (цилиндрийн багтаамж нь 4501 см ³ ба түүнээс дээш):		R	г
87039064	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 0-3 жил)	5%	B10	
87039065	---- Суудлын автомашин үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 4-6 жил)		X	
87039066	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 7-9 жил)	5%	B10*	
87039067	---- Суудлын автомашин (үйлдвэрлэгдсэн оноос хойших хугацаа нь 10 ба түүнээс дээш жил)		X	
87039068	---- Бусад (эмнэлгийн түргэн тусламжийн автомашин орно)		R	г
87039070	--- Цахилгаан тэжээлт автомашин		A	
87039080	--- Шингэрүүлсэн хийгээр ажилладаг автомашин		A	
8704	Ачаа бараа тээвэрлэх моторт тээврийн хэрэгсэл.			
87041000	- Засмал замгүй, бартаат замаар явах зориулалттай өөрөө буулгагч автосамосвал - Дотоот шаталтын дөл-асаагуурт бүлүүрэн хөдөлгүүртэй (дизель эсхүл хагас дизелийн) ачааны бусад автомашин:		A	
87042100	-- Бүх жин нь 5 тн-оос ихгүй		A	
87042200	-- Бүх жин нь 5 тн-оос их боловч, 20 тн-оос ихгүй		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
87042300	-- Бүх жин нь 20 тн-оос их - Оч-асаагуурт дотоод шаталтын бүлүүрэн хөдөлгүүрт ачааны бусад автомашин:	5%	B10	
87043100	-- Бүх жин нь 5 тн-оос ихгүй		A	
87043200	-- Бүх жин нь 5 тн-оос их		A	
87049000	- Бусад		A	
8705	Гол төлөв хүн, эсхүл ачаа бараа тээвэрлэх зориулалтаар зохион бүтээгдсэн тээврийн хэрэгслээс бусад тусгай зориулалтын моторт тээврийн хэрэгсэл (жишээ нь: техникийн тусламжийн автомашин, автокран, гал унтраах машин, бетон зуурагч-тээвэрлэгч автомашин, зам цэвэрлэх автомашин, ус шүрших автомашин, явуулын цех, рентген төхөөрөмжтэй явуулын нэгж).			
87051000	- Автокран		A	
87052000	- Авто-өрөмдөгч		A	
87053000	- Гал унтраах машин		A	
87054000	- Бетон зуурах-тээвэрлэх автомашин	5%	B10	
87059000	- Бусад	5%	B10	
87060000	Зүйл 87.01-87.05-д хамаарах моторт тээврийн хэрэгслийн зориулалттай хөдөлгүүр бүхий шасси.		A	
8707	Зүйл 87.01-87.05-д хамаарах моторт тээврийн хэрэгслийн зориулалттай кузов (бүхээг орно).			
87071000	- Зүйл 87.03-д хамаарах моторт тээврийн хэрэгслийн зориулалттай		A	
87079000	- Бусад		A	
8708	Зүйл 87.01-87.05-д хамаарах моторт тээврийн хэрэгслийн эд анги, тоног хэрэгсэл.			
87081000	- Бампер, түүний эд анги - Кузов (кабин орно)-ын бусад эд анги, хэрэгсэл:	5%	B10	
87082100	-- Хамгаалалтын бүс		A	
87082900	-- Бусад	5%	B10	
87083000	- Тоормос болон серво-тоормос; эдгээрийн эд анги	5%	B10	
87084000	- Хурдны хайрцаг болон түүний эд анги		A	
87085000	- Дифференциалтай хөтлөгч тэнхлэг (дамжуулгын бусад элементтэй эсхүл элементгүй), хөтлөгч биш тэнхлэг; эдгээрийн эд анги	5%	B10	
87087000	- Ободтой дугуй, түүний эд анги болон тоног хэрэгсэл	5%	B10	
87088000	- Цохилт-зөөллөгч систем болон түүний эд анги (амортизатор орно) - Бусад эд анги болон тоног хэрэгсэл:		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
87089100	-- Радиатор болон түүний эд анги	5%	B10	
87089200	-- Дуу намсгагч болон утааны яндан; эдгээрийн эд анги		A	
87089300	-- Залгах механизм, түүний эд анги		A	
87089400	-- Жолооны хурд, жолооны гол, жолооны механизм; эдгээрийн эд анги	5%	B10	
87089500	-- Хийлэх систем бүхий ослын хамгаалалтын дэр		A	
87089900	-- Бусад	5%	B10	
8709	Үйлдвэр, агуулах, усан онгоцны буудал, нисэх онгоцны буудалд богино зайд ачаа тээвэрлэх зориулалттай, ачаа өргөх, зөөх хэрэгслээр тоноглогдоогүй өөрөө явагч ажлын тэрэг; төмөр замын буудлын тавцан, талбайд ашигладаг трактор; дээр дурьдсан тээврийн хэрэгслийн эд анги. - Тээврийн хэрэгсэл:			
87091100	-- Цахилгаан		A	
87091900	-- Бусад		A	
87099000	- Эд анги		A	
87100000	Зэвсэг суурилуулсан эсхүл суурилуулаагүй танк болон байдлааны хуягласан өөрөө явагч бусад тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги.	5%	B10	
8711	Шаахайтай эсхүл шаахайгүй мотоцикл (мопед орно) болон туслах хөдөлгүүрээр тоноглогдсон дугуй; мотоциклийн шаахай.			
87111000	- Цилиндрийн багтаамж нь 50 см ³ -аас ихгүй, дотоод шаталтын ухрах, давших хөдөлгөөнөөр ажилладаг бүлүүрэн хөдөлгүүртэй		A	
87112000	- Цилиндрийн багтаамж нь 50 см ³ -аас их боловч 250 см ³ -аас ихгүй, дотоод шаталтын ухрах, давших хөдөлгөөнөөр ажилладаг бүлүүрэн хөдөлгүүртэй		A	
87113000	- Цилиндрийн багтаамж нь 250 см ³ -аас их боловч 500 см ³ -аас ихгүй, дотоод шаталтын ухрах, давших хөдөлгөөнөөр ажилладаг бүлүүрэн хөдөлгүүртэй		A	
87114000	- Цилиндрийн багтаамж нь 500 см ³ -аас их боловч 800 см ³ -аас ихгүй, дотоод шаталтын ухрах, давших хөдөлгөөнөөр ажилладаг бүлүүрэн хөдөлгүүртэй		A	
87115000	- Цилиндрийн багтаамж нь 800 см ³ -аас их, дотоод шаталтын ухрах, давших хөдөлгөөнөөр ажилладаг бүлүүрт хөдөлгүүртэй		A	
87119000	- Бусад		R	г
87120000	Моторгүй хоёр дугуйт болон бусад унадаг дугуй (ачаа бараа хүргэх гурван дугуйт орно).		A	
8713	Тахир дутуу хүмүүст зориулсан мотортой эсхүл моторгүй, эсхүл бусад механик төхөөрөмжтэй эсхүл төхөөрөмжгүй тэргэнцэр.			
87131000	- Механик төхөөрөмжгүй		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
87139000	- Бусад		A	
8714	Зүйл 87.11-87.13-т хамаарах тээврийн хэрэгслийн эд анги, тоног хэрэгсэл.			
87141000	- Мотоцикл (мопед орно)-ийн		A	
87142000	- Тахир дутуу хүмүүст зориулсан тэргэнцрийн - Бусад:		A	
87149100	-- Их бие (арал) болон ац, тэдгээрийн эд анги		A	
87149200	-- Дугуйны обод болон хигээс		A	
87149300	-- Педальт тоормосны бул болон булт тоормосноос бусад бул, сул явалтын одон араа		A	
87149400	-- Тоормос, педальт тоормосны бул болон булт тоормос, эдгээрийн эд анги		A	
87149500	-- Суудал		A	
87149600	-- Гишгүүр(дөрөө) болон гишгүүр (дөрөө)-ийн механизм, эдгээрийн эд анги		A	
87149900	-- Бусад		A	
87150000	Хүүхдийн тэрэг, түүний эд анги.		A	
8716	Чиргүүл, хагас чиргүүл; механик аргаар явдаггүй бусад тээврийн хэрэгсэл; тэдгээрийн эд анги.			
87161000	- Сууц эсхүл аяллын зориулалттай, гэр-чиргүүл маягийн чиргүүл, хагас чиргүүл		A	
87162000	- ХАА-н зориулалттай өөрөө ачигч эсхүл өөрөө буулгагч чиргүүл, хагас чиргүүл - Ачаа бараа тээвэрлэх зориулалтын бусад чиргүүл, хагас чиргүүл:		A	
87163100	-- Шингэн зүйлс тээвэрлэх цистерн-чиргүүл, цистерн-хагас чиргүүл		A	
87163900	-- Бусад	5%	B10	
87164000	- Бусад чиргүүл, хагас чиргүүл		A	
87168000	- Тээврийн бусад хэрэгсэл		A	
87169000	- Эд анги		A	
88-р бүлэг	Агаарын хөлөг, сансрын хөлөг болон тэдгээрийн эд анги			
88010000	Аэроплан (агаарын бөмбөлөг) болон дирижабль; планер, дельтаплан болон агаарын моторгүй бусад хөлөг.		A	
8802	Агаарын бусад хөлөг (жишээ нь: нисдэг тэрэг, нисэх онгоц), сансрын хөлөг (хиймэл дагуул орно), орбит орчмын болон сансрын хөлгийг хөөргөх хэрэгсэл. - Нисдэг тэрэг:			
88021100	-- Хоосон цэвэр жин нь 2,000 кг-аас ихгүй		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
88021200	-- Хоосон цэвэр жин нь 2,000 кг-аас их		A	
88022000	- Хоосон цэвэр жин нь 2,000 кг-аас ихгүй нисэх онгоц болон агаарын бусад хөлөг		A	
88023000	- Хоосон цэвэр жин нь 2,000 кг-аас их боловч 15,000 кг-аас ихгүй нисэх онгоц болон агаарын бусад хөлөг		A	
88024000	- Хоосон цэвэр жин нь 15,000 кг-аас их нисэх онгоц болон агаарын бусад хөлөг		A	
88026000	- Сансрын хөлөг (хиймэл дагуул орно), орбит орчмын болон сансрын хөлгийг хөөргөх хэрэгсэл		A	
8803	Зүйл 88.01-т эсхүл 88.02-т заасан агаарын хөлөг, хэрэгслийн эд анги.			
88031000	- Сэнс болон ротор, тэдгээрийн эд анги		A	
88032000	- Шасси болон түүний эд анги		A	
88033000	- Нисэх онгоц болон нисдэг тэрэгний бусад эд анги		A	
88039000	- Бусад		A	
88040000	Шүхэр (залуурт шүхэр болон параглайдер орно) болон ротошют; тэдгээрийн эд анги болон тоног хэрэгсэл.		A	
8805	Агаарын хөлөг хөөргөх төхөөрөмж; агаарын хөлгийг буулгах тоормосны механизм эсхүл түүнтэй төстэй механизм; нисгэгчдийг газар дээр бэлтгэл хийлгэх төхөөрөмж; тэдгээрийн эд анги.			
88051000	- Агаарын хөлөг хөөргөх төхөөрөмж, түүний эд анги; агаарын хөлгийг буулгах тоормосны механизм эсхүл түүнтэй төстэй механизм, тэдгээрийн эд анги - Нисгэгчдийг газар дээр бэлтгэл хийлгэх төхөөрөмж, түүний эд анги:		A	
88052100	-- Агаарын довтолгооны сургуулилтын төхөөрөмж, түүний эд анги		A	
88052900	-- Бусад		A	
89-р бүлэг	Хөлөг онгоц, завь болон хөвөгч байгууламж			
8901	Зорчигч тээврийн хөлөг онгоц, аялал жуулчлалын хөлөг онгоц, гаталга онгоц, ачаа тээврийн хөлөг онгоц, чирүүл онгоц болон эдгээртэй төстэй, хүн эсхүл ачаа тээвэрлэх зориулалттай хөлөг онгоц			
89011000	- Зорчигч тээврийн хөлөг онгоц, аялал жуулчлалын хөлөг онгоц болон эдгээртэй төстэй, гол төлөв хүн тээвэрлэх зориулалттай хөлөг онгоц; бүх төрлийн гаталга онгоц		A	
89012000	- Шингэн зүйлс тээвэрлэгч хөлөг онгоц		A	
89013000	- Мөр 8901.20-д зааснаас бусад, хөргөгчтэй хөлөг онгоц		A	
89019000	- Ачаа тээвэрлэх зориулалттай бусад хөлөг онгоц, зорчигч-ачаа тээврийн зориулалттай бусад хөлөг онгоц		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
89020000	Загас агнуурын хөлөг онгоц; загасан бүтээгдэхүүн боловсруулах, консервлэх зориулалтын үйлдвэртэй хөлөг онгоц болон бусад хөлөг онгоц.		A	
8903	Амралт, спортын зориулалттай дарвуулт онгоц болон бусад хөлөг онгоц; сэлүүрт завь болон каноэ завь.			
89031000	- Хийлдэг завь - Бусад:		A	
89039100	-- Туслах мотортой эсхүл моторгүй далбаат завь		A	
89039200	-- Хойд хашлаганыхаа ард байрласан мотортой завинаас бусад моторт завь		A	
89039900	-- Бусад	5%	B10	
89040000	Чирэгч болон түлхэгч хөлөг онгоц.		A	
8905	Гэрэлтэгч цамхагт хөлөг онгоц, гал эсэргүүцэх хөвөгч хэрэгсэл, усны ёроол шүүрдэгч, хөвөгч кран болон гүйцэтгэх үндсэн үйлдэлтэй нь харьцуулахад усаар явах үйлдэл нь туслах чанартай байх бусад хөлөг онгоц; хөвөгч док; усан дээр хөвдөг эсхүл усны гүнд ажилладаг, өрөмдлөг хийдэг эсхүл үйлдвэрлэл явуулдаг тавцан.			
89051000	- Усны ёроол шүүрдэгч		A	
89052000	- Усан дээр хөвдөг эсхүл усны гүнд ажилладаг, өрөмдлөг хийдэг эсхүл үйлдвэрлэл явуулдаг тавцан		A	
89059000	- Бусад		A	
8906	Бусад хөлөг онгоц (байлдааны хөлөг онгоц болон сэлүүрт завинаас бусад аврах завь орно).			
89061000	- Байлдааны хөлөг онгоц		A	
89069000	- Бусад		A	
8907	Бусад хөвөгч байгууламж (жишээ нь: сал, хөвөгч, цистерн, уснаас тусгаарлагч байгууламж, хөвөгч тавцан, усны болгоомжлох тэмдэг болон хөвүүрийн тэмдэг).			
89071000	- Хийлдэг сал		A	
89079000	- Бусад		A	
89080000	Эвдэрсэн хөлөг онгоцыг задлахад зориулагдсан хөлөг онгоц болон бусад хөвөгч байгууламж.		A	
XVIII ХЭСЭГ	ОПТИК, ГЭРЭЛ ЗУРАГ, КИНО ЗУРАГ, ХЭМЖҮҮР, ХЯНАЛТ, НАРИЙВЧЛАЛ, ЭМНЭЛЭГ ЭСВЭЛ МЭС ЗАСЛЫН БАГАЖ БОЛОН АППАРАТ; ЦАГ, БУГУЙН ЦАГ; ХӨГЖМИЙН ЗЭМСЭГ; ТЭДГЭЭРИЙН ЭД АНГИ БОЛОН ТОНОГ ХЭРЭГСЭЛ			
90-р бүлэг	Оптик, гэрэл зураг, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, нарийвчлал, эмнэлэг эсхүл мэс заслын багаж болон аппарат; тэдгээрийн эд анги болон тоног хэрэгсэл			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
9001	Оптик мяндас болон багцалсан оптик мяндас; Зүйл 85.44-д зааснаас бусад оптик мяндсан дамжуулагч; туйлшруулах материалан хуудас болон хавтан; оптик боловсруулалтгүй шилнээс бусад ямар ч материалаар хийсэн байж болох, угсраагүй линз (контакт линз орно), призм, толь болон бусад оптик элемент.			
90011000	- Оптик мяндас, багцалсан оптик мяндас болон дамжуулагч		A	
90012000	- Туйлшруулах материалан хуудас болон хавтан		A	
90013000	- Контакт линз		A	
90014000	- Нүдний шилэн линз		A	
90015000	- Нүдний бусад материалаар хийсэн линз		A	
90019000	- Бусад		A	
9002	Оптик боловсруулалтгүй шилнээс бусад ямар ч материалаар хийсэн байж болох, багаж төхөөрөмжийн эд анги, тоног болгон ашиглах, суурилуулсан призм, линз, толь болон бусад оптик элемент.			
	- Дурангийн линз:			
90021100	-- Камер, гэрэл тусгагч проектор эсхүл гэрэл зургийн өсгөгч болон багасгагчийн		A	
90021900	-- Бусад		A	
90022000	- Гэрлийн шүүлтүүр		A	
90029000	- Бусад		A	
9003	Хараа заслын шил, нүдний хамгаалалтын шил болон эдгээртэй төстэй оптик хэрэгслийн хүрээ болон суурь, тэдгээрийн эд анги.			
	- Хүрээ болон суурь:			
90031100	-- Хуванцар		A	
90031900	-- Бусад материалан		A	
90039000	- Эд анги		A	
9004	Хараа заслын шил, нүдний хамгаалалтын шил болон эдгээртэй төстэй оптик бусад хэрэгсэл			
90041000	- Нарнаас хамгаалах шил		A	
90049000	- Бусад		A	
9005	Нэг нүдний дуран, хоёр нүдний дуран, оптик бусад дуран, тэдгээрийн суурь; одон орны бусад багаж хэрэгсэл болон тэдгээрийн суурь, тулгуур (гэхдээ радио-одон орон судлалын багаж хэрэгсэл орохгүй).			
90051000	- Хоёр нүдний дуран		A	
90058000	- Бусад багаж хэрэгсэл		A	
90059000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл (суурь, тулгуур орно)		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
9006	Гэрэл зургийн (кино зургийнхаас бусад) аппарат; гэрэл зургийн аппаратанд угсрах, гэрэл цацруулагч болон Зүйл 85.39-д заасан цэнэглэдэг чийдэнгээс бусад гэрэл цацруулагч чийдэн.			
90061000	- Хэвлэлийн хавтан эсхүл цилиндр бэлтгэх зориулалттай гэрэл зургийн аппарат		A	
90063000	- Усан доор зураг авах, агаараас зураг авах, тусгайлан зориулалттай гэрэл зургийн аппарат, эмнэлэг, мэс заслын зориулалттай дотоод эрхтний үзлэгийн аппарат; шүүх эмнэлэг, эрүүгийн задлан шинжилгээний зориулалттай харьцуулалт хийдэг камер		A	
90064000	- Зургийг түргэн хэвлэн гаргадаг гэрэл зургийн аппарат - Гэрэл зургийн бусад аппарат:		A	
90065100	-- Дүрс хайгч линз (SLR)-тэй, өргөн нь 35 мм-ээс ихгүй ороомогт хальсны аппарат		A	
90065200	-- Өргөн нь 35 мм-ээс бага ороомогтой хальсны бусад аппарат		A	
90065300	-- 35 мм-ийн өргөнтэй ороомогт хальсны бусад аппарат		A	
90065900	-- Бусад		A	
90066100	- Гэрэл цацруулагч хэрэгсэл болон гэрэл цацруулагч чийдэн: -- Цэнэглэдэг ("цахим") чийдэнтэй гэрэл цацруулагч хэрэгсэл		A	
90066900	-- Бусад		A	
90069100	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл: -- Гэрэл зургийн аппаратын		A	
90069900	-- Бусад		A	
9007	Дуу хураагчтай эсхүл хураагчгүй, дуу сэргээгчтэй эсхүл сэргээгчгүй кино зургийн камер болон проектор.			
90071000	- Кинозургийн камер		A	
90072000	- Кино зургийн проектор - Эд анги болон тоног хэрэгсэл:		A	
90079100	-- Кино зургийн камерын		A	
90079200	-- Кино зургийн проекторын		A	
9008	Кино зургийнхаас бусад дүрс тусгагч проектор; гэрэл зургийн (кино зургийнхаас бусад) өсгөгч, багасгагч.			
90085000	- Проектор, өсгөгч болон багасгагч		A	
90089000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
9010	Гэрэл зургийн (кино зургийнх орно) лабораторийн зориулалттай, энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй багаж, төхөөрөмж; негатоскоп; проекцийн дэлгэц.			
90101000	- Гэрэл зургийн (кино зургийнх орно) ороомогт хальс эсхүл цаасыг автоматаар угаах, угаасан хальсыг гэрэл зургийн ороомогт цаасанд автоматаар шарах багаж, төхөөрөмж		A	
90105000	- Гэрэл зургийн (кино зургийнх орно), лабораторийн зориулалттай бусад багаж, төхөөрөмж; негатоскоп		A	
90106000	- Проекцийн дэлгэц		A	
90109000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9011	Оптик микроскоп (бичил гэрэл зураг, бичил кино зураг гаргах эсхүл бичил дүрс тусгах зориулалтын микроскоп орно).			
90111000	- Стереоскопийн микроскоп		A	
90112000	- Бичил гэрэл зураг, бичил кино зураг гаргах эсхүл бичил дүрсийг тусгах зориулалтын бусад микроскоп		A	
90118000	- Бусад микроскоп		A	
90119000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9012	Оптик микроскопоос бусад микроскоп; дифракцийн аппарат			
90121000	- Оптик микроскопоос бусад микроскоп; дифракцийн аппарат		A	
90129000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9013	Бусад зүйлд тусгайлан тодорхойлогдсон зүйлсээс бусад шингэн талстат төхөөрөмж; лазерийн диодоос бусад лазер; энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй оптик багаж болон хэрэгсэл.			
90131000	- Буу зэвсэг суурилуулах зориулалттай овоо харааны дуран авай; яндан дуран; энэ бүлэг эсхүл XVI хэсэгт заагдсан машин, төхөөрөмж, багаж, аппаратад суурилуулах зориулалттай дуран авай		A	
90132000	- Лазерийн диодоос бусад лазер		A	
90138000	- Бусад багаж, хэрэгсэл, төхөөрөмж		A	
90139000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9014	Чиг заагч луужин; чиг заагч бусад багаж, хэрэгсэл.			
90141000	- Чиг заагч луужин		A	
90142000	- Агаарын, сансрын, усан замын чиг заагч бусад багаж, хэрэгсэл (луужингаас бусад)		A	
90148000	- Бусад багаж хэрэгсэл		A	
90149000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9015	Геодези, газар зүйн хэмжил (фотограмметрийн хэсжлийнх орно), усзүй, далай судлал, ус судлал, цаг уурын эсхүл геофизикийн хэмжилийн багаж, төхөөрөмж (луужингаас бусад); холын хэмжүүр.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
90151000	- Холын хэмжүүр		A	
90152000	- Теодолит болон тахиметр (тахеометр)		A	
90153000	- Тэгшлүүр (нивелир)		A	
90154000	- Фотограмметрийн хэмжлийн багаж, хэрэгсэл		A	
90158000	- Бусад багаж, хэрэгсэл		A	
90159000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
90160000	5 сг (50 мг) эсхүл түүнээс илүү нарийвчлалтай, туухайтай эсхүл туухайгүй жин.		A	
9017	Шугам зургийн, тэмдэглэгээний эсхүл математик тооцооны багаж (жишээ нь: шугам зургийн төхөөрөмж, пантографын багаж, өнцөг хэмжигч трансфортир шугам, шугам зургийн бүрэн хэрэгсэл, логарифмын шугам, тооцооны зэрэнцэг); энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй, уртын хэмжлийн гар багаж (жишээ нь: савхан метр, эвхдэг метр, туузан метр, микрометр, штангенциркуль).			
90171000	- Шугам зургийн автомат эсхүл автомат бус ажиллагаатай ширээ, төхөөрөмж		A	
90172000	- Шугам зургийн, тэмдэглэгээний эсхүл математик тооцооны бусад багаж		A	
90173000	- Микрометр, штангенциркуль, нарийн хэмжлийн багаж		A	
90178000	- Бусад багаж		A	
90179000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9018	Хүн эмнэлэг, мэс засал, шүдний эмнэлэг эсхүл мал эмнэлгийн зориулалттай багаж, төхөөрөмж (сцинтиграфын аппарат орно), эмнэлгийн цахилгаан бусад аппарат, хараа шалгах багаж.			
	- Оношлогооны цахилгаан аппарат (нарийн мэргэжлийн үзлэг шинжилгээний аппарат эсхүл физиологийн үзүүлэлтийг шалгах аппарат орно):			
90181100	-- Зүрхний бичлэгийн цахилгаан аппарат		A	
90181200	-- Хэт авиагаар оношлох аппарат		A	
90181300	-- Соронзон резонансаар зураг авах аппарат(MRI аппарат)		A	
90181400	-- Сцинтиграфын аппарат		A	
90181900	-- Бусад		A	
90182000	- Хэт ягаан эсхүл нил улаан туяаны аппарат		A	
	- Тариур, зүү, катетер, каноул болон эдгээртэй төстэй зүйлс:			
90183100	-- Зүүтэй эсхүл зүүгүй тариур		R	г
90183200	-- Хөндий металл зүү, оёдол тавих зүү		A	
90183900	-- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Шүдний эмчилгээний бусад багаж, төхөөрөмж:			
90184100	-- Дангаараа эсхүл шүдний бусад төхөөрөмжтэй хамт угсрагдсан шүдний өрмийн машин		A	
90184900	-- Бусад		A	
90185000	- Нүдний эмчилгээний бусад багаж хэрэгсэл		A	
90189000	- Бусад багаж хэрэгсэл		A	
9019	Механик эмчилгээний аппарат; иллэгийн аппарат; сэтгэл зүйн төлөв байдлыг шалгах аппарат; озон-эмчилгээ, хүчилтөрөгчит эмчилгээ, аэрозольт эмчилгээний аппарат, хиймэл амьсгалын аппарат эсхүл амьсгалын эмчилгээний бусад аппарат.			
90191000	- Механик эмчилгээний аппарат; иллэгийн аппарат; сэтгэл зүйн төлөв байдлыг шалгах аппарат		A	
90192000	- Озон эмчилгээ, хүчилтөрөгчит эмчилгээ, аэрозольт эмчилгээний аппарат, хиймэл амьсгалын аппарат эсхүл амьсгалын эмчилгээний бусад аппарат		A	
90200000	Механик эд анги, солих шүүлтүүргүй хамгаалалтын багнаас бусад амьсгалын хэрэгсэл болон хийн баг.		A	
9021	Гэмтэл согогийн хэрэгсэл (тулгуур, хагалгааны хүлээс, чангалаа, сойлт орно); ул төмөр болон хугаралт, бэртэлтийг эмчлэхэд хэрэглэгддэг бусад хэрэгсэл; хүний биеийн хиймэл хэсэг; сонсголын аппарат болон гэмтэл согог заслын зориулалтаар биедээ зүүх эсхүл авч явах, эсхүл биед суулгах зориулалтын бусад хэрэгсэл.			
90211000	- Гэмтэл согог эсхүл хугаралт, бэртэлтийг эмчлэхэд хэрэглэгдэх хэрэгсэл - Хиймэл шүд болон шүдний холболтын хэрэгсэл:		A	
90212100	-- Хиймэл шүд		A	
90212900	-- Бусад		A	
	- Хүний биеийн хиймэл бусад хэсэг:			
90213100	-- Хиймэл үе мөч		A	
90213900	-- Бусад		A	
90214000	- Сонсголын аппарат (эд анги болон тоног хэрэгсэл нь орохгүй)		A	
90215000	- Зүрхний хэмлэл тэтгэгч аппарат (эд анги болон тоног хэрэгсэл нь орохгүй)		A	
90219000	- Бусад		A	
9022	Хүн эмнэлэг, мэс засал, шүдний эмнэлэг эсхүл мал эмнэлгийн зориулалттай эсхүл зориулалтгүй, рентген туяаны эсхүл альфа, бета, гамма цацрагийн аппарат (рентген зураг авах, цацраг эмчилгээний аппарат орно), рентген хоолой, рентген туяаны бусад үүсгүүр, хянах самбар эсхүл ширээ, дэлгэц, үзлэг эмчилгээний ширээ, сандал болон эдгээртэй төстэй зүйлс.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Хүн эмнэлэг, мэс засал, шүдний эмнэлэг эсхүл мал эмнэлгийн зориулалттай эсхүл зориулалтгүй, рентген туяаны аппарат (рентген зураг авах, цацраг эмчилгээний аппарат орно):			
90221200	-- Компьютерт томографын аппарат		A	
90221300	-- Шүдний эмнэлгийн зориулалтын бусад		A	
90221400	-- Хүн эмнэлэг, мэс засал эсхүл мал эмнэлгийн зориулалтын бусад		A	
90221900	-- Бусад зориулалтын		A	
	- Хүн эмнэлэг, мэс засал, шүдний эмнэлэг эсхүл мал эмнэлгийн зориулалттай эсхүл зориулалтгүй, альфа, бета, гамма цацрагийн аппарат (рентген зураг авах, цацраг эмчилгээний аппарат орно):			
90222100	-- Хүн эмнэлэг, мэс засал, шүдний эмнэлэг эсхүл мал эмнэлгийн зориулалтын		A	
90222900	-- Бусад зориулалтын		A	
90223000	- Рентген хоолой		A	
90229000	- Бусад (эд анги болон тоног хэрэгсэл орно)		A	
90230000	Үзүүлэнгийн зориулалттай (жишээ нь: сургалтын, үзэсгэлэнгийн) өөр бусад зориулалтаар ашиглах боломжгүй багаж, аппарат болон загвар.		A	
9024	Материал (жишээ нь: металл, мод, нэхмэлийн материал, цаас, хуванцар)-ын хатуу чанар, бат бэх чанар, агших, сунах эсхүл механик бусад чанарыг турших машин хэрэгсэл.			
90241000	- Металлыг турших машин, хэрэгсэл		A	
90248000	- Бусад машин, хэрэгсэл		A	
90249000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9025	Гидрометр болон түүнтэй төстэй хөвөгч багаж, бичлэг хийх төхөөрөмжтэй эсхүл төхөөрөмжгүй, термометр, пирометр, барометр, гигрометр болон психрометр, эдгээр багажийн аливаа хослол.			
	- Бусад багажтай хамт угсрагдаагүй термометр болон пирометр:			
90251100	-- Шингэнээр дүүргэгчтэй, шууд хэмжлийн		A	
90251900	-- Бусад		A	
90258000	- Бусад багаж		A	
90259000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9026	Зүйл 90.14, 90.15, 90.28 эсхүл 90.32-т зааснаас бусад, хий эсхүл шингэний урсгал зарцуулалт, түвшин, даралт буюу хувьсах бусад хэмжигдэхүүнийг хэмжих, хянах зориулалтын багаж, аппарат(жишээ нь: зарцуулалтын хэмжүүр, түвшин заагч, манометр, дулаан хэмжигч).			
90261000	- Шингэний зарцуулалт, түвшинг хэмжих, хянах		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
90262000	- Даралт хэмжих, хянах		A	
90268000	- Бусад багаж, аппарат		A	
90269000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9027	Физикийн эсхүл химийн шинжилгээний багаж, аппарат (жишээ нь: поляриметр, рефрактометр, спектрометр, хий эсхүл утаа шинжлэх аппарат); зууралдамтгай чанар, сүвширэл, тэлэлт, гадаргын таталцлын хэмжих, хянах багаж, аппарат эсхүл эдгээртэй төстэй багаж, аппарат; дулаан, авиа эсхүл гэрлийн тоо хэмжээг хэмжих, хянах багаж, аппарат (экспонометр орно); микротом (бичил зүслэгийн багаж).			
90271000	- Хий эсхүл утаа шинжлэх аппарат		A	
90272000	- Хроматографын болон электрофорезийн багаж		A	
90273000	- Гэрлийн цацраг (хэт ягаан, үзэгдэх, нил улаан) ашиглах спектрометр, спектрофотометр болон спектрограф		A	
90275000	- Гэрлийн цацраг (хэт ягаан, үзэгдэх, нил улаан) ашиглах бусад багаж, аппарат		A	
90278000	- Бусад багаж, аппарат		A	
90279000	- Микротом (бичил зүслэгийн багаж); эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9028	Хий, шингэн эсхүл цахилгаан эрчим хүчний нийлүүлэлт, үйдвэрлэлтийн тоолуур (нарийн хэмжлийн тоолуур орно)			
90281000	- Хийн тоолуур		A	
90282000	- Шингэний тоолуур		A	
90283000	- Цахилгааны тоолуур		A	
90289000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9029	Эргэлтийн тоолуур, бүтээмжийн тоолуур, таксины тоолуур, туулсан зай хэмжигч, алхам хэмжигч болон эдгээртэй төстэй багаж; Зүйл 90.14 эсхүл 90.15-д зааснаас бусад хурд заагч (спидометр) болон тахометр; стробоскоп.			
90291000	- Эргэлтийн тоолуур, бүтээмжийн тоолуур, таксины тоолуур, туулсан зай хэмжигч, алхам хэмжигч болон эдгээртэй төстэй багаж		A	
90292000	- Хурд заагч (спидометр) болон тахометр; стробоскоп		A	
90299000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9030	Цахилгаан хэмжигдхүүнийг хэмжих, хянах осциллоскоп, спектр шинжлэгч болон бусад багаж, аппарат (Зүйл 90.28-д заасан тоолуур орохгүй); альфа, бета, гамма, рентген туяа, сансрын туяа эсхүл ионжуулагч бусад цацрагийг хэмжих эсхүл илрүүлэх багаж, аппарат.			
90301000	- Ионжуулагч цацрагийг хэмжих эсхүл илрүүлэх багаж, аппарат		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
90302000	- Осцилоскоп болон осциллограф		A	
	- Цахилгааны хүчдэл, гүйдлийн хүч, эсэргүүцэл эсхүл хүчин чадал хэмжих эсхүл хянах бусад багаж, аппарат:			
90303100	-- Олон хэмжигдэхүүнийг хэмжих универсал багаж (бичлэг хийх төхөөрөмжгүй)		A	
90303200	-- Олон хэмжигдэхүүнийг хэмжих универсал багаж (бичлэг хийх төхөөрөмжтэй)		A	
90303300	-- Бусад (бичлэг хийх төхөөрөмжгүй)		A	
90303900	-- Бусад (бичлэг хийх төхөөрөмжтэй)		A	
90304000	- Харилцаа холбооны салбарт ашиглагдах тусгай зориулалтын бусад багаж хэрэгсэл (жишээ нь: ярианы тоолуур, сааралт, өсгөлт, хазайлт, доргион хэмжигч) - Бусад багаж, аппарат:		A	
90308200	-- Хагас дамжуулагч ялтас эсхүл хэрэгслийг хэмжих, хянах		A	
90308400	-- Бичлэг хийх төхөөрөмжтэй бусад		A	
90308900	-- Бусад	5%	B10	
90309000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9031	Энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй, хэмжих эсхүл хянах багаж, хэрэгсэл, машин; нарийн мэргэжлийн проектор.			
90311000	- Механик эд ангийг тэнцүүлэх зориулалттай суурь машин		A	
90312000	- Туршилтын самбар - Оптикийн бусад багаж, хэрэгсэл:		A	
90314100	-- Хагас дамжуулагч ялтас эсхүл хэрэгслийг шалгах, хагас дамжуулагч хэрэгсэл үйлдвэрлэхэд ашиглагддаг гэрэл зургийн хаалт, халхавчийг шалгах		A	
90314900	-- Бусад		A	
90318000	- Бусад багаж, хэрэгсэл, машин		A	
90319000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
9032	Автомат тохируулга эсхүл удирдлагын багаж, аппарат.			
90321000	- Термостат		A	
90322000	- Маностат - Бусад багаж, аппарат:		A	
90328100	-- Шингэний эсхүл хийн ажиллагаатай		A	
90328900	-- Бусад	5%	B10	
90329000	- Эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
90330000	90-р бүлэгт заагдсан машин, багаж, хэрэгсэл, аппаратад зориулсан, энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй эд анги болон тоног хэрэгсэл.	5%	B10	
91-р бүлэг	Цаг, бугуйн цаг, тэдгээрийн эд анги			
9101	Үнэт металл эсхүл үнэт металлан бүрмэл жирийн металлаар хийсэн их биетэй бугуйн, халаасны болон бусад цаг (секундомер орно). - Секундомерийн хэрэгслээр тоноглогдсон эсхүл тоноглогдоогүй, бугуйн цахим цаг:			
91011100	-- Зөвхөн механик дэлгэцтэй		A	
91011900	-- Бусад - Секундомерийн хэрэгслээр тоноглогдсон эсхүл тоноглогдоогүй бугуйн бусад цаг :		A	
91012100	-- Автомат		A	
91012900	-- Бусад		A	
91019100	-- Цахим		A	
91019900	-- Бусад		A	
9102	Зүйл 91.01-д зааснаас бусад, бугуйн, халаасны болон бусад цаг, секундомер. - Секундомерийн хэрэгслээр тоноглогдсон эсхүл тоноглогдоогүй электрон ажиллагаатай бугуйн цаг:			
91021100	-- Зөвхөн механик дэлгэцтэй		A	
91021200	-- Зөвхөн электрон оптик дэлгэцтэй		A	
91021900	-- Бусад - Секундомерийн хэрэгслээр тоноглогдсон эсхүл тоноглогдоогүй бусад бугуйн цахим цаг :		A	
91022100	-- Автомат		A	
91022900	-- Бусад	5%	B10	
91029100	-- Цахим		A	
91029900	-- Бусад		A	
9103	Бугуйн цагны механизмтай цаг (Зүйл 91.04-т заасан цагнаас бусад)			
91031000	- Цахим		A	
91039000	- Бусад		A	
91040000	Хяналтын самбарын цаг болон автотээврийн хэрэгсэл, нисэх онгоц, сансрын хөлөг эсхүл усан онгоцны зориулалтын цагтай төстэй цаг.		A	
9105	Бусад цаг.			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
	- Сэрүүлэгтэй цаг:			
91051100	-- Цахим		A	
91051900	-- Бусад		A	
	- Ханын цаг:			
91052100	-- Цахим		A	
91052900	-- Бусад		A	
	- Бусад:			
91059100	-- Цахим		A	
91059900	-- Бусад		A	
9106	Өдрийн цаг тэмдэглэдэг аппарат, цаг эсхүл бугуйн цагны механизм буюу синхрон мотор бүхий хугацааны интервалыг хэмжих, тэмдэглэх эсхүл заах аппарат (жишээ нь: цаг бүртгэгч, цаг тэмдэглэгч).			
91061000	- Цаг бүртгэгч; цаг тэмдэглэгч		A	
91069000	- Бусад		A	
91070000	Цаг эсхүл бугуйн цагны механизм, эсхүл синхрон мотортой цаган унтраалга.		A	
9108	Бугуйн цагны механизм (бүрэн болон нийлүүлж угсарсан).			
	- Цахим:			
91081100	-- Зөвхөн механик дэлгэцтэй эсхүл механик дэлгэц угсарч болох хэсэгтэй		A	
91081200	-- Зөвхөн оптик электрон дэлгэцтэй		A	
91081900	-- Бусад		A	
91082000	- Автомат		A	
91089000	- Бусад		A	
9109	Цагны механизм (бүрэн болон нийлүүлж угсарсан).			
91091000	- Цахим		A	
91099000	- Бусад		A	
9110	Цагны бүрэн, угсраагүй эсхүл хэсэгчлэн угсарсан механизм (механизмын иж бүрдэл); бугуйн цаг эсхүл цагны механизмын бэлдэц.			
	- Бугуйн цагны:			
91101100	-- Бүрэн механизм (угсраагүй эсхүл хэсэгчлэн угсарсан) (механизмын иж бүрдэл)		A	
91101200	-- Бүрэн бус механизм (угсарсан)		A	
91101900	-- Механизмын бэлдэц		A	
91109000	- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
9111	Бугуйн цагны их бие болон түүний эд анги.			
91111000	- Үнэт металл эсхүл үнэт металлан бүрмэл жирийн металлаар хийсэн их бие		A	
91112000	- Алт эсхүл мөнгөөр бүрсэн эсхүл бүрээгүй үндсэн металлаар хийсэн их бие		A	
91118000	- Бусад их бие		A	
91119000	- Эд анги		A	
9112	Цагны их бие болон түүнтэй төстэй, энэ бүлгийн бусад зүйлсэд зориулсан их бие, тэдгээрийн эд анги.			
91122000	- Их бие		A	
91129000	- Эд анги		A	
9113	Бугуйн цагны оосор, бугуйн цагны тууз, бугуйвч маягийн оосор, тэдгээрийн эд анги.			
91131000	- Үнэт металл эсхүл үнэт металлан бүрмэл жирийн металлаар хийсэн		R	г
91132000	- Алт эсхүл мөнгөөр бүрсэн эсхүл бүрээгүй үндсэн металлаар хийсэн		R	г
91139000	- Бусад		R	г
9114	Цаг эсхүл бугуйн цагны бусад эд анги.			
91141000	- Баадуу, хялгасан баадуу		A	
91143000	- Цагны нүүр (циферблат)		A	
91144000	- Плат, тэнхлэг		A	
91149000	- Бусад		A	
92-р бүлэг	Хөгжмийн зэмсэг; түүний эд анги болон тоног хэрэгсэл			
9201	Төгөлдөр хуур, автомат төгөлдөр хуур; клавишин болон бусад даруулт-чавхдаст зэмсэг.			
92011000	- Босоо төгөлдөр хуур		A	
92012000	- Том төгөлдөр хуур		A	
92019000	- Бусад	5%	B10	
9202	Бусад чавхдаст хөгжмийн зэмсэг (жишээ нь: гитар, хийл, босоо ятга).			
92021000	- Нумт		A	
92029000	- Бусад		A	
9205	Үлээвэр хөгжмийн зэмсэг (жишээ нь: даруулт- бадралт баг бишгүүр, цахилгаан биш баян хуур, модон бишгүүр, бүрээ, хөөрөгт цуур), (яармагийн бишгүүр болон гудамжны механик орган орохгүй).			
92051000	- Үлээвэр гуулин хөгжим		A	
92059000	- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
92060000	Цохиур хөгжмийн зэмсэг (жишээ нь: бөмбөр, ксилофон, цимбал, кастаньет, маракас).		A	
9207	Дуу нь цахилгаанаар гардаг эсхүл өсдөг хөгжмийн зэмсэг (жишээ нь: бадралт бишгүүр (орган), гитар, аккордеон (баян хуур)).			
92071000	- Аккордеон (баян хуур)-оос бусад даруулт зэмсэг		A	
92079000	- Бусад		A	
9208	Аялгуут хайрцаг, яармагийн бишгүүр, гудамжны механик орган, дуулдаг механик шувуу, эгшигт хөрөө болон энэ бүлгийн бусад зүйлд заагдаагүй хөгжмийн бусад зэмсэг; бүх төрлийн ангийн дуудлага, шүгэл, дуудлагын эвэр бүрээ болон дуут дохионы үлээдэг бусад хэрэгсэл.			
92081000	- Аялгуут хайрцаг		A	
92089000	- Бусад		A	
9209	Хөгжмийн зэмсгийн эд анги (жишээ нь: аялгуут хайрцагны механизм) болон тоног хэрэгсэл (жишээ нь: механик хөгжмийн зэмсгийн карт, диск, ороомог); метроном (хурд хэмжүүр), хөглөгч сэрээ, бүх төрлийн хөглөгч хоолой.			
92093000	- Хөгжмийн зэмсгийн чавхдас (утас)		A	
	- Бусад:			
92099100	-- Төгөлдөр хуурын эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
92099200	-- Зүйл 92.02-т заасан хөгжмийн зэмсгийн эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
92099400	-- Зүйл 92.07-д заасан хөгжмийн зэмсгийн эд анги болон тоног хэрэгсэл		A	
92099900	-- Бусад		A	
ХИХ ХЭСЭГ	ЗЭВСЭГ, ГАЛТ ХЭРЭГСЭЛ; ТЭДГЭЭРИЙН ЭД АНГИ БОЛОН ТОНОГ ХЭРЭГСЭЛ			
93-р бүлэг	Зэвсэг, галт хэрэгсэл; тэдгээрийн эд анги болон тоног хэрэгсэл			
9301	Револьвер, гар буу болон Зүйл 93.07-д заасан зэвсгээс бусад цэргийн зориулалттай зэвсэг.			
93011000	- Артиллерийн зэвсэг (жишээ нь: их буу, миномёт болон мортар)	5%	B10	
93012000	- Пуужин хөөргөгч; гал шидэгч; гранат шидэгч; торпедийн хоолой болон эдгээртэй төстэй харвагч	5%	B10	
93019000	- Бусад	5%	B10	
93020000	Зүйл 93.03 эсхүл 93.04-т зааснаас бусад револьвер болон гар буу.	5%	B10	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
9303	Тэсэрдэг цэнэгээс гал авч ажилладаг бусад галт зэвсэг болон тэдгээртэй төстэй хэрэгсэл (жишээ нь: үрлэн сумаар бууддаг спортын буу болон винтов, гол төмрийг нь цэнэглэдэг галт зэвсэг, дохионы гар буу болон зөвхөн дохио өгөх зориулалттай бусад хэрэгсэл, хоосон цэнэгтэй сумаар бууддаг гар буу болон револьвер, толгойтой бялт хэлбэрийн ангийн буу, хийн бууддаг буу(линемет)).			
93031000	- Гол төмрийг нь цэнэглэдэг галт зэвсэг	5%	B10	
93032000	- Үрлэн сумаар бууддаг спортын, ангийн эсхүл бай бууддаг бусад буу (үрлэн сумаар бууддаг буу-винтовын хосолмол бүтэцтэй буу орно)	5%	B10	
93033000	- Спортын, ангийн эсхүл бай бууддаг бусад винтов	5%	B10	
93039000	- Бусад	5%	B10	
93040000	Зүйл 93.07-д зааснаас бусад зэвсэг (жишээ нь: пүрш, агаар, хийгээр ажилладаг буу болон гар буу, цагдаагийн бороохой).	5%	B10	
9305	Зүйл 93.01-93.04-т заасан зүйлсийн эд анги болон тоног хэрэгсэл.			
93051000	- Револьвер эсхүл гар бууны	5%	B10	
93052000	- Зүйл 93.03-т заасан үрлэн сумаар бууддаг бууны эсхүл винтовын - Бусад:	5%	B10	
93059100	-- Зүйл 93.01-д заасан цэргийн зориулалттай зэвсгийн	5%	B10	
93059900	-- Бусад	5%	B10	
9306	Бөмбөг, гранат, торпед, мина, тийрэлтэт сум болон эдгээртэй төстэй, дайн байлдааны зориулалттай зэвсгийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги; хонгиотой сум болон бусад зэвсгийн хэрэгсэл, сум, тэдгээрийн эд анги (сумны бөглөөс, жийрэг орно). - Бууны хонгиотой сум болон түүний эд анги; хийн бууны үрлэн сум:			
93062100	-- Хонгиотой сум	5%	B10	
93062900	-- Бусад	5%	B10	
93063000	- Бусад сум болон түүний эд анги	5%	B10	
93069000	- Бусад	5%	B10	
93070000	Сэлэм, хоёр иртэй хутга, жад, шиддэг жад болон эдгээртэй төстэй бусад хүйтэн зэвсэг, тэдгээрийн эд анги, тэдгээрийн хуй, гэр.	5%	B10	
XX ХЭСЭГ	АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨРӨЛ БҮРИЙН БАРАА			
94-р бүлэг	Тавилга; ор дэрний зөөлөн эдлэл, матрац, матрацны тулгуур, дэр болон эдгээртэй төстэй, гэр ахуйн чихмэл зөөлөн эдлэл; бусад газар заагдаагүй гэрэлтүүлэгч, гэрэлтүүлэх хэрэгсэл; гэрлэн хаяг, гэрлэн самбар болон тэдгээртэй төстэй зүйлс; барилгын угсармал хийц			

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
9401	Ор болдог эсхүл болдоггүй сандал (Зүйл 94.02-т зааснаас бусад), тэдгээрийн эд анги.			
94011000	- Онгоцны зориулалтын сандал	5%	B10	
94012000	- Автомашины зориулалтын сандал	5%	B10	
94013000	- өндөр, нам болгон тохируулдаг эргэдэг сандал	5%	B10	
94014000	- Зуслан, цэцэрлэгийн эсхүл зугаалгын зориулалттай сандлаас бусад ор болдог сандал - Зэгс, бургас, хулс эсхүл эдгээртэй төстэй материалаар хийсэн сандал:	5%	B10	
94015100	-- Хулс эсхүл хулслаг дал модоор хийсэн	5%	B10	
94015900	-- Бусад - Модон хүрээтэй бусад сандал:		R	r
94016100	-- Бүрээстэй	5%	B10	
94016900	-- Бусад - Төмөр хүрээтэй бусад сандал:		X	
94017100	-- Бүрээстэй	5%	B10	
94017900	-- Бусад		X	
94018000	- Бусад сандал		X	
94019000	- Эд анги		X	
9402	Хүн эмнэлэг, мэс засал, шүдний эмнэлэг эсхүл мал эмнэлгийн зориулалттай тавилга (жишээ нь: мэс заслын ширээ, үзлэгийн ширээ, эмнэлгийн механик төхөөрөмжтэй ор, шүдний эмчилгээний түшлэгт сандал); үсчний зориулалттай болон түүнтэй төстэй, өндөр нам болдог, эргэдэг сандал; дээр дурьдсан зүйлсийн эд анги.			
94021000	- Шүдний эмчилгээний сандал, үсчний сандал болон эдгээртэй төстэй сандал, тэдгээрийн эд анги	5%	B10	
94029000	- Бусад	5%	B10	
9403	Бусад тавилга, тэдгээрийн эд анги.			
94031000	- Албан газрын зориулалттай төмөр тавилга	5%	B15	
94032000	- Бусад төмөр тавилга	5%	B15	
94033000	- Албан газрын зориулалттай модон тавилга		R	r
94034000	- Гал тогооны өрөөний зориулалттай модон тавилга		R	r
94035000	- Унтлагын өрөөний зориулалттай модон тавилга		R	r
94036000	- Бусад модон тавилга		R	r
94037000	- Хуванцар тавилга - Бусад материал (зэгс, бургас, хулс эсхүл эдгээртэй төстэй бусад материал орно)-аар хийсэн тавилга:	5%	B5	
94038100	-- Хулс эсхүл хулслаг дал модоор хийсэн		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
94038900	-- Бусад		R	г
94039000	- Эд анги		A	
9404	Матрацны суурь; пүрштэй эсхүл чихмэл, эсхүл дотор нь төрөл бүрийн материал хийсэн буюу хаймар, хуванцраар торлосон, бүрээстэй эсхүл бүрээсгүй ор дэрний болон гэр ахуйн зөөлөн эдлэлийн зүйлс (жишээ нь: матрац, хөвөнтэй хөнжил, өдөн хөнжил, диваны дэр, олбог, дэр).			
94041000	- Матрацны суурь		A	
	- Матрац:			
94042100	-- Хаймар эсхүл хуванцраар торлосон, бүрээстэй эсхүл бүрээсгүй		A	
94042900	-- Бусад материалаар хийсэн		A	
94043000	-- Аяны уутан хөнжил		X	
94049000	- Бусад		A	
9405	Бусад газар заагдаагүй чийдэн болон гэрэлтүүлгийн хэрэгсэл (прожектор, гэрэл тусгах ламп орно), тэдгээрийн эд анги; байнгын гэрлэн хангамжтай гэрлэн хаяг, гэрлэн самбар ба эдгээртэй төстэй зүйлс, тэдгээрийн бусад газар заагдаагүй эд анги.			
94051000	- Гудамж талбай, олон нийтийн газрын гэрэлтүүлгийн хэрэгслээс бусад чийдэнгийн бүрхүүл, ханын эсхүл таазны цахилгаан гэрэлтүүлгийн хэрэгсэл	5%	B5	
94052000	- Ширээний, орны хажуугийн эсхүл босоо чийдэн	5%	B5	
94053000	- Шинэ жилийн мод чимэглэх зориулалтын гэрэлтүүлгийн хэрэгсэл	5%	B5	
94054000	- Бусад цахилгаан гэрэлтүүлэгч эсхүл гэрэлтүүлгийн хэрэгсэл	5%	B5	
94055000	- Цахилгаан бус гэрэлтүүлэгч эсхүл гэрэлтүүлгийн хэрэгсэл	5%	B5	
94056000	- Гэрлэн хаяг, гэрлэн самбар болон эдгээртэй төстэй зүйлс	5%	B5	
	- Эд анги:			
94059100	-- Шилэн	5%	B5	
94059200	-- Хуванцар	5%	B5	
94059900	-- Бусад	5%	B5	
9406	Барилгын угсармал хийц.			
	--- Модон:			
94060031	---- Монгол гэр		X	
94060032	---- Казах гэр		R	г
94060039	---- Бусад	5%	B10	
94060040	--- Ширэм эсхүл гангаар хийсэн	5%	B10	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
94060050	--- Бусад материалаар хийсэн	5%	B10	
95-р бүлэг	Тоглоом, наадгай болон спортын хэрэглэл; тэдгээрийн эд анги ба тоног хэрэглэл			
95030000	Унадаг гурван дугуйт, скүүтэр, гишгүүрт машин болон эдгээртэй төстэй дугуйт тоглоом; хүүхэлдэйн тэрэг; хүүхэлдэй; бусад тоглоом; хэмжээ (масштаб)-г нь багасгасан загвар болон түүнтэй төстэй, зугаа цэнгээний хөдөлгөөнт эсхүл хөдөлгөөнт биш загвар; бүх төрлийн эвлүүлдэг оньсон тоглоом (puzzle).		A	
9504	Видео тоглоомын төхөөрөмж болон удирдлага, хөгжөөнт тоглоомын зүйлс, ширээний эсхүл танхимын тоглоом (шатар, даамын ширээ, бильярд, казиногийн тоглоомын тусгай ширээ болон боулингийн төхөөрөмж орно).			
95042000	- Бүх төрлийн бильярдын тоног хэрэгсэл		A	
95043000	- Зоос, цаасан мөнгөн дэвсгэрт, банкны карт, жетон эсхүл төлбөрийн аливаа бусад хэрэгслээр ажилладаг бусад тоглоом (боулингийн төхөөрөмжөөс бусад)	5%	B10	
95044000	- Хөзөр		R	г
95045000	- Мөр 9504.30-д зааснаас бусад, видео тоглоомын төхөөрөмж болон удирдлага	5%	B10	
95049000	- Бусад		R	г
9505	Баяр ёслол, багт наадам эсхүл бусад төрлийн зугаа, цэнгээний зүйлс (илбийн болон хошин шогийн үзүүлбэрийн зүйлс орно).			
95051000	- Зул сарын баярын зүйлс		A	
95059000	- Бусад		R	г
9506	Биений тамирын дасгал, гимнастик, хөнгөн атлетик болон бусад спортын (ширээний теннис орно) эсхүл талбайн тоглоомын зориулалттай, энэ бүлгийн бусад газар заагдаагүй хэрэгсэл, төхөөрөмж; усанд сэлэлтийн болон завины уралдааны сан.			
	- Цасны цана болон түүний хэрэгсэл:			
95061100	-- Цана		A	
95061200	-- Цанын тогтоогч (цана холбогч)		A	
95061900	-- Бусад		A	
	- Усны цана, давалгаа сөрөгч мод, дарвуулт тавцан болон усан спортын бусад хэрэгсэл:			
95062100	-- Дарвуулт тавцан		A	
95062900	-- Бусад		A	
	- Гольфын цохиур болон гольфын бусад хэрэгсэл:			
95063100	-- Цохиур (иж бүрдэл)		A	
95063200	-- Бөмбөг		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
95063900	-- Бусад		A	
95064000	- Ширээний теннисний хэрэглэл - Теннис, агаарын теннис болон тэдгээртэй төстэй тоглоомын торлосон эсхүл торлоогүй цохиур:		A	
95065100	-- Теннисний торлосон эсхүл торлоогүй цохиур		A	
95065900	-- Бусад - Гольф болон ширээний теннисний бөмбөгнөөс бусад бөмбөг:		A	
95066100	-- Теннисний бөмбөг		A	
95066200	-- Хийлдэг бөмбөг		A	
95066900	-- Бусад		A	
95067000	- Мөсний тэшүүр болон дугуйтай тэшүүр (тэшүүртэйгээ бэхэлсэн гутал орно) - Бусад:		A	
95069100	-- Биеийн тамын дасгал, гимнастик эсхүл хөнгөн атлекийн хэрэгсэл төхөөрөмж		A	
95069900	-- Бусад	5%	B10	
9507	Загасны уурга, дэгээ болон загас барих бусад хэрэгсэл; загас, эрвээхэй барих тор ба тэдгээртэй төстэй бусад тор; загасны өгөөш "шувуу" (Зүйл 92.08 буюу 97.05-д зааснаас зүйлсээс бусад) болон ан агнуурын эдгээртэй төстэй бусад хэрэглэл.			
95071000	- Загасны уурга		A	
95072000	- Загасны дэгээ (хөтлүүртэй эсхүл хөтлүүргүй)		A	
95073000	- Загасны уурганы утасны дамар		A	
95079000	- Бусад		A	
9508	Тойруулга, дүүжин савлуур, буудлагын бай болон цэцэрлэгт хүрээлэнгийн бусад тоглоом; явуулын цирк, явуулын амьтны хүрээлэн; явуулын театр.			
95081000	- Явуулын цирк болон явуулын амьтны хүрээлэн		A	
95089000	- Бусад		A	
96-р бүлэг	Аж үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа			
9601	Боловсруулсан зааны яс, яс, яст мэлхийн хуяг, эвэр, бугын эвэр, шүр, тана болон сийлбэрт зориулсан, амьтны гаралтай бусад материал, тэдгээрээр хийсэн зүйлс (цутгамал зүйлс орно).			
96011000	- Зааны боловсруулсан яс, түүгээр хийсэн зүйлс		A	
96019000	- Бусад		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
96020000	Сийлбэрт зориулж боловсруулсан ургамлын болон эрдсийн гаралтай материал, тэдгээрээр хийсэн зүйлс; лав, царц, байгалийн давирхай, байгалийн нунжгай эсхүл загвар хийх зориулалтын зуурмагаар хийсэн цутгамал эсхүл сийлмэл зүйлс болон бусад газар заагдаагүй цутгамал эсхүл сийлмэл зүйлс; боловсруулсан, хатууруулаагүй желатин (Зүйл 35.03-т заасан желатинаас бусад) болон хатууруулаагүй желатинаар хийсэн зүйлс.		R	г
9603	Шүүр, сойз (машин, багаж хэрэгсэл, тээврийн хэрэгслийн эд анги болдог сойз орно), гар ажиллагаатай, хөдөлгүүргүй механик шал цэвэрлэгч, хогийн шүүр, тоос гөвөгч өд; шүүр сойзон эдлэл хийх зориулалтаар бэлтгэсэн багц, зангилаа; будагны зөөлөвч болон өнхрүүш; хаймар хүрээтэй хусуур (өнхрүүшэн хусуураас бусад).			
96031000	- Ургамлын гаралтай материалаар хийсэн, бариултай эсхүл бариулгүй шүүр, сойз - Шүдний сойз, сахлын сойз, үсний сойз, хумсны сойз, сормуусны сойз болон хүний хэрэглээний ариун цэврийн зориулалттай бусад сойз, багаж төхөөрөмжийн сойз:	5%	B10	
96032100	-- Шүдний сойз, шүдний эмчилгээний хавтгай сойз	5%	B10	
96032900	-- Бусад		R	г
96033000	- Зураачдын бийр, бичгийн бийр болон гоо сайхны зориулалттай бийр, багс	5%	B10	
96034000	- Будаг, ацетон, лакны багс болон ижил төстэй бусад багс (Зүйл 9603.30-д заасан бийр, багснаас бусад); будагны зөөлөвч, өнхрүүш	5%	B10	
96035000	- Машин, багаж хэрэгсэл эсхүл тээврийн хэрэгслийн эд анги болдог бусад сойз	5%	B10	
96039000	- Бусад		R	г
96040000	Гар шигшүүр.	5%	B10	
96050000	Хувийн ариун цэврийн хэрэглэл болон оёдлын, гутал хувцас цэвэрлэх аяны иж бүрдэл.	5%	B10	
9606	Товч, дардаг товч (кноп), дэгээ болон чагтан товч, товчны хэв болон бусад эд анги; товчны бэлдэц.			
96061000	- Дардаг товч, дэгээ болон чагтан товч, тэдгээрийн эд анги - Товч:	5%	B10	
96062100	-- Даавуун материалаар бүрээгүй хуванцар		A	
96062200	-- Даавуун материалаар бүрээгүй үндсэн металлан	5%	B10	
96062900	-- Бусад	5%	B10	
96063000	- Товчны хэв болон товчны бусад эд анги; товчны бэлдэц		A	
9607	Цахилгаан товч ба түүний эд анги. - Цахилгаан товч:			

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
96071100	-- Үндсэн металлан суурьтай	5%	B10	
96071900	-- Бусад	5%	B10	
96072000	- Эд анги		A	
9608	Тосон бал; эсгий болон сэвсгэр материалан хошуут фломастер болон маркер; бэхээр бичдэг үзэг, стилографын үзэг болон бусад үзэг; олшруулагч стилограф; эргэддэг эсхүл автомат харандаа; үзэг тогтоогч, харандаа тогтоогч ба тэдгээртэй төстэй бусад тогтоогч; дээр дурьдсан зүйлсийн Зүйл 96.09 зааснаас бусад эд анги (үзэгний толгой болон хавчаар орно)			
96081000	- Тосон бал		A	
96082000	- Эсгий эсхүл бусад сэвсгэр материалан хошуут фломастер болон маркер		A	
96083000	- Бэхээр бичдэг үзэг, стилографын үзэг болон бусад үзэг		A	
96084000	- Эргэддэг эсхүл автомат харандаа		A	
96085000	- Дээр дурьдсан хоёр эсхүл түүнээс дээш зүйлсийн иж бүрдэл		A	
96086000	- Тосон балны сэлбэг бал (бөмбөгөн хошуу болон балны хоолойноос бүрдэх)		A	
	- Бусад:			
96089100	-- Үзэгний хошуу болон хошууны үзүүр		A	
96089900	-- Бусад		R	г
9609	Харандаа (Зүйл 96.08-д заасан харандаанаас бусад), өнгийн будгийн харандаа, харандааны бал, пастель, зургийн нүүрсэн харандаа, бичгийн эсхүл зургийн цэрд болон эсгүүрчний цэрд.			
96091000	- Харандаа болон өнгийн будгийн харандаа (хатуу саванд хийсэн балны хамт)	5%	B10	
96092000	- Хар болон өнгийн будгийн харандаа	5%	B10	
96099000	- Бусад	5%	B10	
96100000	Бичгийн эсхүл зургийн зориулалттай, хүрээтэй эсхүл хүрээгүй чулуун болон бусад самбар.		A	
96110000	Он сар тэмдэглэх, лацдах эсхүл дугаарлах зориулалтын гар ажиллагаатай тамга тэмдэг болон түүнтэй төстэй зүйл (хэвлэх эсхүл шошго барлах зүйлс орно); гар ажиллагаатай үсэг өрөгч болон түүнтэй хамт хэрэглэгдэх гар хэвлэлийн иж бүрдэл.	5%	B10	
9612	Бэх шингээсэн эсхүл өөр аргаар бэлтгэсэн бичгийн машины болон түүнтэй төстэй тууз (дамартай эсхүл дамаргүй, эсхүл цэнэгтэй); бэх шингээсэн эсхүл шингээгээгүй, савтай буюу савгүй бэхний зөөлөвч (тамганы зөөлөвч).			
96121000	- Тууз		A	
96122000	- Бэхний (тамганы) зөөлөвч		A	

Багана 1 Тарифт барааны код	Багана 2 Барааны бичиглэл	Багана 3 Суурь тариф	Багана 4 Ангилал	Багана 5 Тайлбар
9613	Тамхины асаагуур болон бусад асаагуур (механик эсхүл цахилгаанаар ажилладаг эсхүл ажилладаггүй), тэдгээрийн цахиур, голноос бусад эд анги.			
96131000	- Халаасны, хийн асаагуур (дахин цэнэглэгддэггүй)		A	
96132000	- Халаасны, хийн асаагуур (дахин цэнэглэгддэг)		A	
96138000	- Бусад асаагуур	5%	B10	
96139000	- Эд анги		A	
96140000	Тамхины гаанс (гаансны толгой орно) болон сигар, янжуур тамхины соруул, тэдгээрийн эд анги.	5%	B10	
9615	Сам, үсний хавчаар болон тэдгээртэй төстэй зүйлс; үсний шор, бигуди, үс ороогч хайч, үс ороогч ба тэдгээртэй төстэй зүйлс (Зүйл 85.16-д зааснаас бусад) болон тэдгээрийн эд анги.			
	- Сам, үсний хавчаар болон тэдгээртэй төстэй зүйлс:			
96151100	-- Хатуу хаймар эсхүл хуванцраар хийсэн	5%	B10	
96151900	-- Бусад		R	г
96159000	- Бусад		R	г
9616	Үнэртэн цацагч болон түүнтэй ижил төстэй, ариун цэврийн ус шүршигч, тэдгээрийн их бие, толгой; оо энгэсэг түрхэх зөөлөвч, гоо сайхны эсхүл ариун цэврийн бэлдмэл түрхэх зориулалтын зөөлөвч.			
96161000	- Үнэртэн цацагч болон түүнтэй ижил төстэй ариун цэврийн ус шүршигч, тэдгээрийн их бие, толгой	5%	B10	
96162000	- Оо энгэсэг түрхэх зөөлөвч, гоо сайхны эсхүл ариун цэврийн бэлдмэл түрхэх зориулалтын зөөлөвч	5%	B10	
96170000	Халуун сав болон дулаан хадгалах бусад шилэн сав, гэрний хамт; халуун савны дотроос бусад эд анги.		A	
96180000	Оёдолчны загвар өмсөгч хиймэл хүн болон бусад хиймэл загвар өмсөгч; дэлгүүрийн цонхны үзмэрийн автомат болон бусад хөдөлгөөнт үзмэр.		A	
96190000	Ариун цэврийн хэрэглэл, тампон, живх, нярайн живх болон янз бүрийн материалаар хийсэн, эдгээртэй төстэй зүйлс.		A	
XXI ХЭСЭГ	УРЛАГИЙН БҮТЭЭЛ, ЦУГЛУУЛГЫН ЗҮЙЛС БА ЭРТНИЙ ҮНЭТ ХОВОР ЗҮЙЛС			
97-р бүлэг	Урлагийн бүтээл, цуглуулгын зүйлс ба эртний үнэт ховор зүйлс			
9701	Зүйл 49.06-д заагдсан зураг болон гараар будаж чимэглэн үйлдвэрлэсэн зүйлсээс бусад, гараар зурсан уран зураг, гар зураг болон настель; эвлүүлмэл (коллаж) болон үүнтэй төстэй чимэглэлийн зүйлс.			
97011000	- Уран зураг, гар зураг ба настель		A	
97019000	- Бусад		A	

Багана 1	Багана 2	Багана 3	Багана 4	Багана 5
Тарифт барааны код	Барааны бичиглэл	Суурь тариф	Ангилал	Тайлбар
97020000	Жинхэнэ эх сийлбэр, дардас ба чулуун бар.		A	
97030000	Төрөл бүрийн материалаар хийсэн жинхэнэ эх уран баримал, хөшөө дурсгалын зүйлс.		A	
97040000	Зүйл 49.07-д хамаарах зүйлсээс бусад ашиглагдсан буюу ашиглагдаагүй шуудангийн буюу орлогын марк, шуудангийн тамгатай марк, анхны өдрийн тэмдэглэгээ бүхий дугтуй, шуудангийн хэрэгсэл (тамгатай цаас) ба тэдгээртэй төстэй зүйлс.		R	г
97050000	Амьтан, ургамал, эрдэс судлал, анатоми, түүх, археологи, палеонтологи, угсаатны зүй болон зоос судлалын чиглэлийн цуглуулга ба цуглуулгын зүйлс.		A	
97060000	Зуугаас дээш жилийн өмнөх эртний үнэт ховор зүйлс.		A	

3 дугаар бүлэгт дурдсан

2 дугаар хавсралт

Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм

1 дэх хэсэг

Ерөнхий тайлбар

Энэ хавсралтад тусгагдсан бүтээгдэхүүний тусгай дүрмийн зорилгоор:

- (a) тодорхой нэг бүлэг, зүйл, эсхүл мөрөнд хамаарах бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм, эсхүл тусгайлсан багц дүрмийг холбогдох бүлэг, зүйл, эсхүл мөрийн ард зэрэгцүүлэн байршуулав;
- (b) хэрэв тусгайлсан багц дүрэм нь аль нэгийг нь сонгож мөрдөхөөр нэгээс дээш тоотой байвал тэдгээр дүрмийг дараалуулан жагсаасан нь тэдгээрийг мөрдөх дарааллыг заагаагүй болно;
- (c) энэ хавсралтад жин гэж заасан нь хэрэв Уялдуулсан системд өөрөөр заагаагүй бол хуурай жин болно;
- (d) дараахь тодорхойлолтыг мөрдөнө:
 - (i) “ӨАШ 40%” эсхүл “ӨАШ 50%” гэдэг нь тухайн барааны дотоодын өртгийн агууламжийг 3.4 дүгээр зүйлд заасан томъёог ашиглан тооцоход 40 эсхүл 50 хувиас багагүй байх, мөн үйлдвэрлэлийн эцсийн процесс аль нэг Талд явагдсан байхыг хэлнэ;

Тайлбар: Энэ хавсралтын зорилгоор, 3.4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг мөрдөнө.

- (ii) “БТӨ” (бүлгийн түвшин дэх өөрчлөлт) гэдэг нь аливаа бусад бүлгээс тухайн бүлэг, зүйл, эсхүл мөрөнд шилжсэнийг илэрхийлнэ. Энэ нь тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан зохих гарал үүсэлгүй бүх материалын тарифын ангилал УС-ийн 2 оронгийн түвшинд өөрчлөгдсөн (өөрөөр хэлбэл, бүлгийн түвшинд өөрчлөгдсөн) гэсэн үг болно;

- (iii) “ЗТӨ” (Зүйлийн түвшин дэх өөрчлөлт) гэдэг нь аливаа бусад зүйлээс тухайн бүлэг, зүйл, эсхүл мөрөнд шилжсэнийг илэрхийлнэ. Энэ нь тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан зохих гарал үүсэлгүй бүх материалын тарифын ангилал УС-ийн дөрвөн оронгийн түвшинд өөрчлөгдсөн (өөрөөр хэлбэл, зүйлийн түвшинд өөрчлөгдсөн) гэсэн үг болно;
- (iv) “МТӨ” (Мөрийн түвшин дэх өөрчлөлт) гэдэг нь аливаа бусад мөрнөөс тухайн бүлэг, зүйл, эсхүл мөрөнд шилжсэнийг илэрхийлнэ. Энэ нь тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан зохих гарал үүсэлгүй бүх материалын тарифын ангилал УС-ийн 6 оронгийн түвшинд өөрчлөгдсөн гэсэн үг болно;
- (v) “БГҮ” (бүрэн гарал үүсэлтэй) гэдэг нь тухайн барааг 3.3 дугаар зүйлд зааснаар аль нэг Талд бүхэлд нь гаргаж авсан буюу үйлдвэрлэснийг хэлнэ;

Тайлбар: Энэ хавсралтад тусгагдсан бүтээгдэхүүний тусгай дүрэмд “БГҮ” гэж тэмдэглсэн барааны хувьд 3.6 дугаар зүйлийг мөрдөнө.

- (e) энэ хавсралт нь 2012 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрийн нэмэлт, өөрчлөлт бүхий Уялдуулсан системд суурилсан;
- (f) тухайн бараанд мөрдөх дүрмийн шаардлагыг хангаагүй аливаа барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан зохих гарал үүсэлгүй материалын нийт өртөг эсхүл нийт жинд хамааралтай, 3.6 дугаар зүйлд заасан тодорхой хувь хэмжээ дараахь байдалтай байна:
 - (i) Уялдуулсан системийн 1-ээс 49 дүгээр бүлэг, мөн 64-өөс 97 дугаар бүлэгт заасан барааны хувьд, тухайн барааны өртгийн 10 хувь;
 - (ii) Уялдуулсан системийн 50-иас 63 дугаар бүлэгт заасан барааны хувьд, тухайн барааны жингийн 10 хувь.

Тайлбар 1: “Зохих гарал үүсэлгүй материалын өртөг” гэдэг нь 3.4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн дагуу тодорхойлсон үнэ болно.

Тайлбар 2: “Тухайн барааны өртөг” гэдэг нь 3.4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан барааны ФОБ үнэ, эсхүл уг зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан үнэ болно.

2 дугаар хэсэг
Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм

Барааны код			Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
Нэгдүгээр хэсэг				
1 дүгээр бүлэг			БТӨ	
2 дугаар бүлэг			БТӨ (1 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)	
3 дугаар бүлэг			БТӨ	
4 дүгээр бүлэг			БТӨ	
5 дугаар бүлэг			БТӨ	
Хоёрдугаар хэсэг				
6 дугаар бүлэг			БТӨ	
7 дугаар бүлэг			БТӨ	
8 дугаар бүлэг			БТӨ	
9 дүгээр бүлэг			БТӨ	
10 дугаар бүлэг			БТӨ	
11 дүгээр бүлэг	11.01	1101.00	БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	11.02		БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	11.03		БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	11.04		БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	11.05		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	11.06	1106.10		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1106.20		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1106.30		БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	11.07		БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	11.08	1108.11		БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	1108.12	БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	1108.13	БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	1108.14	БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	1108.19	БТӨ (7,10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	1108.20	БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	11.09	1109.00 БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
12 дугаар бүлэг		БТӨ	
13 дугаар бүлэг		БТӨ	
14 дүгээр бүлэг		БТӨ	
Гуравдугаар хэсэг			
15 дугаар бүлэг	15.01	БТӨ	
	15.02	БТӨ	
	15.03	1503.00 БТӨ	
	15.04	БТӨ	
	15.05	1505.00 БТӨ	
	15.06	1506.00 БТӨ	
	15.07	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	15.08	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	15.09	БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	15.10	1510.00 БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	15.11	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	15.12	1512.11	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1512.19	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1512.21	БТӨ

Барааны код			Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
		1512.29	БТӨ
	15.13		БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	15.14		БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	15.15	1515.11	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1515.19	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1515.21	БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1515.29	БТӨ (10 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1515.30	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1515.50	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1515.90	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	15.16		БТӨ
	15.17		БТӨ
	15.18	1518.00	БТӨ
	15.20	1520.00	БТӨ
	15.21		БТӨ
	15.22	1522.00	БТӨ
Дөрөвдүгээр хэсэг			
16 дугаар бүлэг	16.01	1601.00	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	16.02	1602.10	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.20	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.31	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.32	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.39	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.41	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		1602.42	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.49	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.50	БТӨ (1,2 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1602.90	БТӨ
	16.03	1603.00	БТӨ (3 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	16.04		БТӨ (3 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	16.05		БТӨ (3 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
17 дугаар бүлэг	17.01		БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	17.02	1702.11	БТӨ (4 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1702.19	БТӨ (4 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1702.20	БТӨ
		1702.30	БТӨ (11,12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1702.40	БТӨ (11,12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1702.50	БТӨ (11,12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		1702.60	БТӨ (11,12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	1702.90	БТӨ (11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)	
	17.03		БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
17.04		БТӨ	
18 дугаар бүлэг	18.01	1801.00	БТӨ
	18.02	1802.00	БТӨ
	18.03		БТӨ
	18.04	1804.00	БТӨ
	18.05	1805.00	БТӨ
		1806.10	БТӨ (17 дугаар бүлэг хамаарахгүй)

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	18.06	1806.20	БТӨ (4,17,19 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1806.31	БТӨ (4,17,19 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1806.32	БТӨ (4,17,19 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1806.90	БТӨ (4,17,19 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
19 дүгээр бүлэг	19.01		БТӨ (4,10,11,17,21 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
	19.02	1902.11	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1902.19	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1902.20	БТӨ (1,2,3,10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1902.30	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1902.40	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
	19.03	1903.00	БТӨ (11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
	19.04	1904.10	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1904.20	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		1904.30	БТӨ
		1904.90	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
19.05		БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)	
20 дугаар бүлэг	20.01	2001.10	БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2001.90	БТӨ (7,8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	20.02		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	20.03		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	20.04		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	20.05		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	20.06	2006.00	БТӨ (7,8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	20.07		БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	20.08	2008.11	БТӨ (12 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.19	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.20	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.30	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.40	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.50	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.60	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.70	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.80	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.91	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.93	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.97	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2008.99	БТӨ (7,8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	20.09	2009.11	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.12	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.19	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.21	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.29	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.31	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.39	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.41	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.49	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
2009.50		БТӨ (7 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
2009.61	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)		

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		2009.69	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.71	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.79	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.81	БТӨ (8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.89	БТӨ (7,8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2009.90	БТӨ (7,8 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
21 дүгээр бүлэг	21.01	2101.11	БТӨ (9 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		2101.12	БТӨ (9 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		2101.20	БТӨ (9 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		2101.30	БТӨ (10,19 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
	21.02	2102.10	БТӨ
		2102.20	БТӨ
		2102.30	БТӨ (10,11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
	21.03	2103.10	БТӨ
		2103.20	БТӨ
		2103.30	БТӨ
		2103.90	1. МТӨ -Карри болон каррийн бэлдмэл 2. БТӨ- Бусад
	21.04		БТӨ (7,20 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	21.05	2105.00	БТӨ (4,19 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
	21.06	2106.10	БТӨ (4,19 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		2106.90	ӨАШ 50%
	22 дугаар бүлэг	22.01	
22.02		2202.10	БТӨ

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	2202.90	ӨАШ 40%	
22.03	2203.00	ЗТӨ;	
22.04		БТӨ (8,20 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
22.05		БТӨ (8,20 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
22.06	2206.00	БТӨ (8,20 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
22.07		БТӨ	
22.08	2208.20	ӨАШ 40% эсхүл ЗТӨ (22.07 дугаар зүйл хамаарахгүй)	
	2208.30	ӨАШ 40% эсхүл ЗТӨ (22.07 дугаар зүйл хамаарахгүй)	
	2208.40	ЗТӨ (22.07 дугаар зүйл хамаарахгүй)	
	2208.50	ЗТӨ (22.07 дугаар зүйл хамаарахгүй)	
	2208.60	ЗТӨ (22.07 дугаар зүйл хамаарахгүй)	
	2208.70	ӨАШ 40% эсхүл ЗТӨ (22.07 дугаар зүйл хамаарахгүй)	
22.08	2208.90	1. ЗТӨ болон ӨАШ 40% (Сакэгийн нэгдэл, хоол бэлдэх зориулалттай саке (Мирин))	
		2. БТӨ (8,20 дугаар бүлгээс бусад бүлгийн 1% хүртэл хатуулагтай жимсний гаралтай шүүсэнд хамаарна)	
22.09	2209.00	БТӨ	
23 дугаар бүлэг	23.01	БТӨ	
	23.02	БТӨ	
	23.03	БТӨ	
	23.04	2304.00	БТӨ
	23.05	2305.00	БТӨ
	23.06		БТӨ

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	23.07	2307.00	БТӨ
	23.08	2308.00	БТӨ
	23.09		БТӨ болон ӨАШ 40%
24 дүгээр бүлэг	24.01	2401.10	БТӨ
		2401.20	БТӨ
		2401.30	МТӨ
	24.02		ЗТӨ
	24.03		ЗТӨ
Тавдугаар хэсэг			
25 дугаар бүлэг	25.01	2501.00	БТӨ
	25.02	2502.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.03	2503.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.04		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.05		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.07	2507.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.09	2509.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.10		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.11		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.12	2512.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.13		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.14	2514.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	25.15		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	25.16	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	25.17	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	25.18	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	25.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.20	2520.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2520.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.21	2521.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.22		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.23	2523.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2523.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2523.29	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2523.30	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2523.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.24		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.25	2525.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2525.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2525.30	БГҮ	
25.26		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.28	2528.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.29		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
25.30		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
26 дугаар бүлэг	26.01		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.02	2602.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.03	2603.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	26.04	2604.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.05	2605.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.06	2606.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.07	2607.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.08	2608.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.09	2609.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.10	2610.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.11	2611.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.12		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.13		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.14	2614.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.15		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.16		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.17		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	26.18	2618.00	БГҮ
	26.19	2619.00	БГҮ
	26.20		БГҮ
	26.21		БГҮ
27 дугаар бүлэг	27.01	2701.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2701.12	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2701.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2701.20	БТӨ
	27.02		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	27.03	2703.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
27.04	2704.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.05	2705.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.06	2706.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.07		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.09	2709.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.10	2710.12	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2710.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2710.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2710.91	БГҮ	
	2710.99	БГҮ	
27.11		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.12		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.13		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.14		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
27.15	2715.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
Зургаадугаар хэсэг			
28 дугаар бүлэг	28.01	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.02	2802.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.03	2803.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.04		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.05		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.06		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.07	2807.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
28.08	2808.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.09		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.10	2810.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.11		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.12		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.13		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.14		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.15		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.16		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.17	2817.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.18		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.19		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.20		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.21		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.22	2822.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.23	2823.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.24		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.25		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.26		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.27		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.28		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.29		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.30		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
28.31		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	28.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.33	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.34	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.35	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.36	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.37	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.41	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.42	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.43	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.44	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.45	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.46	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	28.47	2847.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.48	2848.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.49		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.50	2850.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.52		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	28.53	2853.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29 дүгээр бүлэг	29.01		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	29.02		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	29.03		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	29.04		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	29.05	2905.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.13	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.14	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.16	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.17	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.41	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.42	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.43	БТӨ (7,12,17 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2905.44	БТӨ (7,12,17 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2905.45	БТӨ (15 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		2905.49	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		2905.51	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2905.59	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
29.06	2906.11	БТӨ (33 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
	2906.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2906.13	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	2906.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	2906.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2906.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.07		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.08		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.09		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.10		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.11	2911.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.12		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.13	2913.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.14		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.15		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.16		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.17		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.18	2918.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.13	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.14	БТӨ (17, 23 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	2918.15	БТӨ (17, 23 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	2918.16	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.18	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.23	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	2918.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.91	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2918.99	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.19		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.20		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.21		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.22	2922.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.13	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.14	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.41	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.42	БТӨ (12,17 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	2922.43	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.44	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2922.49	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
2922.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
29.23	2923.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2923.20	ЗТӨ

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	2923.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.24	2924.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2924.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2924.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2924.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2924.23	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2924.24	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2924.29	ЗТӨ
	29.25	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.26	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
29.27	2927.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.28	2928.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.29		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.30		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.31		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.32		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.33		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.34		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.35	2935.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.36		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.37		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
29.38	2938.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	2938.90	ЗТӨ
29.39		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм		
	29.40	ЗТӨ (17 дугаар бүлэг хамаарахгүй)		
	29.41	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%		
	29.42	2942.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
30 дугаар бүлэг	30.01		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	30.02		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	30.03		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	30.04		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	30.05		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	30.06	3006.10		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3006.20		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3006.30		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3006.40		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3006.50		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3006.60		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
3006.70			МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	3006.91		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	3006.92		БГҮ	
31 дүгээр бүлэг	31.01	3101.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	31.02		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	31.03		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	31.04		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	31.05		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32 дугаар бүлэг	32.01	3201.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		3201.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	3201.90	ЗТӨ	
32.02		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.03	3203.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.04		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.05	3205.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.06		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.07		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.08		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.09		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.10	3210.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.11	3211.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.12		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.13		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.14		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
32.15		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
33 дугаар бүлэг	33.01	ЗТӨ	
	33.02	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	33.03	3303.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	33.04		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	33.05		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	33.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	33.07		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
34 дүгээр бүлэг	34.01	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	34.02	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	34.03	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	34.04	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	34.05	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	34.06	3406.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	34.07	3407.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
35 дугаар бүлэг	35.01		ЗТӨ
	35.02	3502.11	БТӨ (4 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		3502.19	БТӨ (4 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
		3502.20	ЗТӨ
		3502.90	ЗТӨ
	35.03	3503.00	ЗТӨ
	35.04	3504.00	ЗТӨ
	35.05		БТӨ (11 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)
	35.06		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	35.07		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
36 дугаар бүлэг	36.01	3601.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	36.02	3602.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	36.03	3603.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	36.04		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	36.05	3605.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	36.06		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
37 дугаар бүлэг	37.01		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	37.02		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	37.03		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	37.04	3704.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	37.05		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	37.06		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	37.07		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38 дугаар бүлэг	38.01		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.02	3802.10	ЗТӨ
		3802.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.03	3803.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.04	3804.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.05	3805.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3805.90	МТӨ
	38.06	3806.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3806.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3806.30	МТӨ
		3806.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.07	3807.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.08		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.09	3809.10	ЗТӨ (11,35 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
		3809.91	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3809.92	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
3809.93		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
38.10		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
38.11		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
38.12		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
38.13	3813.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.14	3814.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.15		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.16	3816.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.17	3817.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.18	3818.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.19	3819.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.20	3820.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.21	3821.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.22	3822.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
38.23		ЗТӨ
38.24	3824.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.60	ЗТӨ (17 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	3824.71	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.72	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.73	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.74	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.75	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.76	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	3824.77	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
3824.78	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код			Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
		3824.79	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3824.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3824.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3824.83	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		3824.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	38.25		БГҮ
	38.26	3826.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Долоодугаар хэсэг			
39 дүгээр бүлэг	39.01		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.02		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.03		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.04		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.05		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.06		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.07		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.08		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.09		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.10	3910.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.11		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.12		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.13		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.14	3914.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.15		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	39.16		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	39.17	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.18	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.23	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.24	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.25	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	39.26	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
40 дүгээр бүлэг	40.01	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	40.02	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	40.03	4003.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.04	4004.00	БТӨ (27 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	40.05		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.07	4007.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.09		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.10		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.11		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	40.12	4012.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		4012.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
4012.13		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	4012.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	4012.20	БТӨ	
	4012.90	БТӨ (27 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
40.13		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
40.14		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
40.15		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
40.16		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
40.17	4017.00	БТӨ (27 дугаар бүлэг хамаарахгүй)	
Наймдугаар хэсэг			
41 дүгээр бүлэг		БТӨ	
42 дугаар бүлэг		БТӨ	
43 дугаар бүлэг		БТӨ	
44 дүгээр бүлэг	44.01	ЗТӨ	
	44.02	ЗТӨ	
	44.03	ЗТӨ	
	44.04	ЗТӨ	
	44.05	4405.00	ЗТӨ
	44.06		ЗТӨ
	44.07		ЗТӨ
	44.08		ЗТӨ
	44.09		ЗТӨ
	44.10		ЗТӨ
	44.11		ЗТӨ
	44.12		ЗТӨ (44.07 болон 44.08 дугаар зүйл хамаарахгүй)

Барааны код			Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	44.13	4413.00	ЗТӨ	
	44.14	4414.00	ЗТӨ	
	44.15		ЗТӨ	
	44.16	4416.00	ЗТӨ	
	44.17	4417.00	ЗТӨ	
	44.18		ЗТӨ	
	44.19	4419.00	ЗТӨ	
	44.20		ЗТӨ	
	44.21		ЗТӨ	
Есдүгээр хэсэг				
45 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
46 дугаар бүлэг	46.01	4601.21	БТӨ	
		4601.22	БТӨ	
		4601.29	БТӨ (14 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)	
		4601.92	БТӨ	
		4601.93	БТӨ	
		4601.94	БТӨ (14 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)	
		4601.99	БТӨ	
	46.02	4602.11	БТӨ	
		4602.12	БТӨ	
		4602.19	БТӨ (14 дүгээр бүлэг хамаарахгүй)	
		4602.90	БТӨ	
	Аравдугаар хэсэг			
	47 дугаар бүлэг	47.01	4701.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код			Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	47.02	4702.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	47.03		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	47.04		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	47.05	4705.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	47.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	47.07		БГҮ
48 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
49 дүгээр бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Арваннэгдүгээр хэсэг			
50 дугаар бүлэг	50.01	5001.00	БТӨ
	50.02	5002.00	БТӨ
	50.03	5003.00	БТӨ
	50.04	5004.00	ЗТӨ
	50.05	5005.00	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	50.06	5006.00	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	50.07		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ;
51 дүгээр бүлэг	51.01		БТӨ
	51.02		БТӨ
	51.03		БТӨ
	51.04	5104.00	БТӨ
	51.05		БТӨ
	51.06		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	51.07		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;	
	51.08	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;	
	51.09	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;	
	51.10	5110.00	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	51.11		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	51.12		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	51.13	5113.00	хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
52 дугаар бүлэг	52.01	5201.00	БТӨ
	52.02		БТӨ
	52.03	5203.00	БТӨ
	52.04		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	52.05		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	52.06		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	52.07		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	52.08		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	52.09		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	52.10		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	52.11		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	52.12		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
53 дугаар бүлэг	53.01	БТӨ	
	53.02	БТӨ	
	53.03	БТӨ	
	53.05	5305.00	БТӨ
	53.06	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;	
	53.07	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;	
	53.08	хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;	
	53.09	хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ	
	53.10	хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ	
	53.11	5311.00	хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
54 дүгээр бүлэг	54.01	хавсралтад дурдсаны дагуу нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргах боловсруулалт хийх үе шатнаас хийх үйлдвэрлэл.	
	54.02	хавсралтад дурдсаны дагуу нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргах боловсруулалт хийх үе шатнаас хийх үйлдвэрлэл.	
	54.03	хавсралтад дурдсаны дагуу нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргах боловсруулалт хийх үе шатнаас хийх үйлдвэрлэл.	
	54.04	хавсралтад дурдсаны дагуу нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргах боловсруулалт хийх үе шатнаас хийх үйлдвэрлэл.	
	54.05	5405.00	хавсралтад дурдсаны дагуу нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргах боловсруулалт хийх үе шатнаас хийх үйлдвэрлэл.
	54.06	5406.00	хавсралтад дурдсаны дагуу нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргах боловсруулалт хийх үе шатнаас хийх үйлдвэрлэл.
	54.07	хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	54.08	хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ	
55 дугаар бүлэг	55.01	Нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргаж авахаар боловсруулалт хийх үе шатнаас эхэлнэ.	
	55.02	5502.00	Нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргаж авахаар боловсруулалт хийх үе шатнаас эхэлнэ.
	55.03		Нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргаж авахаар боловсруулалт хийх үе шатнаас эхэлнэ.
	55.04		Нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргаж авахаар боловсруулалт хийх үе шатнаас эхэлнэ.
	55.05		Нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргаж авахаар боловсруулалт хийх үе шатнаас эхэлнэ.
	55.06		Нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргаж авахаар боловсруулалт хийх үе шатнаас эхэлнэ.
	55.07	5507.00	Нэхмэлийн зориулалтаар химийн ширхэгтийг гаргаж авахаар боловсруулалт хийх үе шатнаас эхэлнэ.
	55.08		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	55.09		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	55.10		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	55.11		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;
	55.12		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	55.13		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	55.14		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	55.15		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
	55.16		хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
56 дугаар бүлэг		хавсралтад дурдсан үе шатны дагуу ширхэгт бэлтгэх үе шатны үйлдвэрлэл;	

Барааны код			Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
57 дугаар бүлэг			хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
58 дугаар бүлэг			хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
59 дүгээр бүлэг			хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
60 дугаар бүлэг			хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу ээрмэлээс эхлэн үйлдвэрлэнэ
61 дүгээр бүлэг			хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу даавуу үйлдвэрлэлээс эхэлнэ.
62 дугаар бүлэг			хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу даавуу үйлдвэрлэлээс эхэлнэ.
63 дугаар бүлэг			хавсралтад дурдсан үйлдвэрлэлийн үе шатны дагуу даавуу үйлдвэрлэлээс эхэлнэ.
Арванхоёрдугаар хэсэг			
64 дүгээр бүлэг			БТӨ
65 дугаар бүлэг	65.01	6501.00	БТӨ
	65.02	6502.00	БТӨ
	65.04	6504.00	ЗТӨ
	65.05	6505.00	ЗТӨ
	65.06		ЗТӨ
	65.07	6507.00	ЗТӨ
66 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
67 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Арван гуравдугаар хэсэг			
68 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
69 дүгээр бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
70 дугаар бүлэг	70.01	7001.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.02		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	70.03	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.04	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.05	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.06 7006.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.07	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.08 7008.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.09	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.13	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.14 7014.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.15	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.16	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.17	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.18 7018.10	БТӨ
	7018.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7018.90	БТӨ
	70.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	70.20 7020.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Арван дөрөвдүгээр хэсэг		
71 дүгээр бүлэг	71.01	БТӨ
	71.02	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	71.03	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	71.04	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	71.05	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	71.06	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	71.07	7107.00	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	71.08	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	71.09	7109.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	71.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	71.11	7111.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	71.12	БГҮ	
	71.13	ЗТӨ (71.14-оос 71.18 хүртлэх зүйл хамаарахгүй)	
	71.14	ЗТӨ (71.13 эсхүл 71.15-аас 71.18 хүртлэх зүйл хамаарахгүй)	
	71.15	ЗТӨ (71.13, 71.14 эсхүл 71.16-аас 71.18 хүртлэх зүйл хамаарахгүй)	
	71.16	ЗТӨ (71.13-аас 71.15 болон 71.17-оос 71.18 хүртлэх зүйл, 7101.22, 7102.39, 7103.91, 7103.99, 7104. 90 мөр хамаарахгүй)	
	71.17	ЗТӨ (71.13-аас 71.16 хүртлэх зүйл хамаарахгүй)	
	71.18	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
Арван тавдугаар хэсэг			
72 дугаар бүлэг	72.01	БТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.02	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.03	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.04	БГҮ	
	72.05	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.06	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.07	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.08	7208.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	7208.25	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.26	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.27	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.36	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.37	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.38	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.39	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.40	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.51	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.52	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.53	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.54	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7208.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	72.09	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.10	7210.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.12	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.30	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.41	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.49	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.50	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.61	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.69	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7210.70	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	7210.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.11	7211.13	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7211.14	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7211.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7211.23	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7211.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7211.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.12	7212.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7212.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7212.30	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7212.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7212.50	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7212.60	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.13		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.14		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.15		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.16		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.17	7217.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7217.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7217.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7217.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.18		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.19	7219.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.12	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	7219.13	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.14	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.21	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.22	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.23	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.24	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.33	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.34	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.35	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7219.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.20	7220.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7220.12	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7220.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7220.90	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.21	7221.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.22	7222.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7222.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7222.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7222.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7222.40	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.23	7223.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
72.24		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм		
	72.25	7225.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7225.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7225.30	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7225.40	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7225.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7225.91	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7225.92	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7225.99	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.26	7226.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7226.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7226.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7226.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7226.92	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		7226.99	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.27		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.28		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	72.29		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	73 дугаар бүлэг	73.01		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		73.02		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		73.03	7303.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		73.04		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.05			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
73.06			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
73.07			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
73.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.09	7309.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.10		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.11	7311.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.12		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.13	7313.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.14		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.15	7315.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7315.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7315.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7315.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7315.81	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7315.82	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7315.89	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	7315.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.16	7316.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.17	7317.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.18		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.19		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.20		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.21		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.22		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.23		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
73.24		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	73.25	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	73.26	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
74 дүгээр бүлэг	74.01	7401.00	БТӨ (26 дугаар бүлэг хамаарахгүй)
	74.02	7402.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.03		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.04	7404.00	БГҮ
	74.05	7405.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.07		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.09		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.10		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.11		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.12		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.13	7413.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.15		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.18		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	74.19		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
75 дугаар бүлэг	75.01		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	75.02		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	75.03	7503.00	БГҮ
	75.04	7504.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	75.05		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	75.06		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	75.07	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	75.08	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
76 дугаар бүлэг	76.01	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	76.02	7602.00	БГҮ
	76.03		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.04		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.05		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.07		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.09	7609.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.10		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.11	7611.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.12		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.13	7613.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.14		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	76.15		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
76.16		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
78 дугаар бүлэг	78.01		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	78.02	7802.00	БГҮ
	78.04		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	78.06	7806.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
79 дүгээр бүлэг	79.01		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	79.02	7902.00	БГҮ

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	79.03	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	79.04	7904.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	79.05	7905.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	79.07	7907.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
80 дугаар бүлэг	80.01		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	80.02	8002.00	БГҮ
	80.03	8003.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	80.07	8007.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
81 дүгээр бүлэг	81.01	8101.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8101.94	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8101.96	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8101.97	БГҮ
		8101.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	81.02	8102.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8102.94	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8102.95	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8102.96	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8102.97	БГҮ
		8102.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	81.03	8103.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8103.30	БГҮ
		8103.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	81.04	8104.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8104.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		8104.20	БГҮ
		8104.30	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8104.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
81.05		8105.20	БТӨ
		8105.30	БГҮ
		8105.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
81.06		8106.00	БТӨ
81.07		8107.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8107.30	БГҮ
		8107.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
81.08		8108.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8108.30	БГҮ
		8108.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
81.09		8109.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8109.30	БГҮ
		8109.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
81.10		8110.10	БТӨ
		8110.20	БГҮ
		8110.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
81.11		8111.00	БТӨ
81.12		8112.12	БТӨ
		8112.13	БГҮ
		8112.19	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8112.21	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		8112.22	БГҮ
		8112.29	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8112.51	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8112.52	БГҮ
		8112.59	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8112.92	МТӨ
		8112.99	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	81.13	8113.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
82 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
83 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Арван зургаадугаар хэсэг			
84 дүгээр бүлэг	84.01	8401.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8401.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8401.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8401.40	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.02	8402.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8402.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8402.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8402.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8402.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.03	8403.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8403.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.04	8404.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8404.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8404.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.05	8405.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8405.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.06	8406.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8406.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8406.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8406.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.07		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.09		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.10	8410.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8410.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8410.13	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8410.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.11	8411.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8411.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8411.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8411.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8411.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8411.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8411.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8411.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.12	8412.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8412.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		8412.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8412.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8412.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8412.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8412.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.13	8413.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.70	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8413.92	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.14	8414.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8414.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8414.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8414.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8414.51	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8414.59	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8414.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		8414.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8414.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.15		8415.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8415.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8415.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8415.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8415.83	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8415.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.16		8416.10
		8416.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8416.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8416.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.17		8417.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8417.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8417.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8417.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.18		8418.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.61	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.69	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		8418.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8418.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.19	8419.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8419.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.20	8420.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8420.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8420.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.21	8421.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8421.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8421.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8421.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8421.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8421.23	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8421.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8421.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8421.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8421.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8421.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.22	8422.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8422.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8422.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8422.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8422.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8422.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.23	8423.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8423.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8423.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8423.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8423.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8423.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8423.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.24	8424.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8424.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8424.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8424.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8424.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8424.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.25		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	84.26	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.27	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.28	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	84.31	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.32	8432.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8432.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8432.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8432.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8432.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8432.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8432.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.33	8433.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.51	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.52	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.53	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.59	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8433.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
84.34	8434.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8434.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8434.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.35	8435.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8435.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.36	8436.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8436.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8436.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8436.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8436.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8436.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.37	8437.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8437.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8437.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.38	8438.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8438.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8438.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8438.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8438.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8438.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8438.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8438.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.39	8439.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8439.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8439.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8439.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8439.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.40	8440.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8440.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.41	8441.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8441.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8441.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8441.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8441.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8441.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.42	8442.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8442.40	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8442.50	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.43	8443.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.13	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.14	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.15	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.16	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.17	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8443.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8443.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.44	8444.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.45		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.46		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.47		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.48	8448.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.31	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.32	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.33	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.39	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.42	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.49	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.51	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8448.59	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.49	8449.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.50	8450.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8450.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8450.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8450.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8450.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
84.51	8451.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8451.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8451.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8451.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8451.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8451.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8451.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8451.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.52	8452.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8452.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8452.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8452.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8452.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.53	8453.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8453.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8453.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8453.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.54	8454.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8454.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8454.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8454.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.55	8455.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8455.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8455.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8455.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8455.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.56		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.57		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.58		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.59		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.60		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.61		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.62		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.63		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.64		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.65		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.66		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.67	8467.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8467.92	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
8467.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
84.68	8468.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8468.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8468.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8468.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.69	8469.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.70		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.71		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.72		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.73		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.74	8474.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8474.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8474.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8474.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8474.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8474.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8474.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.75	8475.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8475.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8475.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8475.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.76	8476.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8476.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8476.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8476.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8476.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
84.77	8477.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8477.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8477.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8477.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8477.51	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8477.59	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8477.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8477.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.78	8478.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8478.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.79	8479.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.71	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.79	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8479.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
8479.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
84.80		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.81	8481.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8481.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8481.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8481.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8481.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8481.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.82	8482.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8482.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8482.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8482.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8482.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8482.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8482.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8482.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.83	8483.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8483.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8483.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8483.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8483.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8483.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8483.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.84		БТӨ эсхүл ӨАШ 40%
84.86	8486.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8486.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8486.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	8486.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	8486.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	84.87	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
85 дугаар бүлэг	85.01	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	85.02	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	85.03	8503.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	85.04	8504.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.23	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.33	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.34	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8504.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8504.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	85.05	8505.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8505.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8505.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8505.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	85.06	8506.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		8506.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
8506.40		МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8506.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8506.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8506.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8506.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.07	8507.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8507.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8507.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8507.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8507.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8507.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8507.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8507.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.08	8508.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8508.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8508.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8508.70	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.09	8509.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8509.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8509.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.10	8510.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8510.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8510.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8510.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.11	8511.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8511.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8511.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8511.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8511.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8511.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8511.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.12	8512.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8512.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8512.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8512.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8512.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.13	8513.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8513.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.14	8514.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8514.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8514.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8514.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8514.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.15	8515.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8515.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8515.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8515.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8515.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8515.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8515.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8515.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.16	8516.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.33	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.71	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.72	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.79	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8516.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.17	8517.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8517.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8517.18	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8517.61	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8517.62	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8517.69	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8517.70	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.18	8518.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8518.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8518.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8518.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8518.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8518.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8518.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8518.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.19		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.21		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.22		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.23	8523.21	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8523.29	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8523.51	ЗТӨ болон ӨАШ 40% (85.42 дугаар зүйл хамаарахгүй)
	8523.41	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8523.49	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8523.52	ЗТӨ болон ӨАШ 40% (85.42 дугаар зүйл хамаарахгүй)
	8523.59	ЗТӨ болон ӨАШ 40% (85.42 дугаар зүйл хамаарахгүй)
	8523.80	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.25		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.26		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.27		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.28		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.29		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
85.30	8530.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8530.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8530.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.31	8531.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8531.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8531.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8531.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.32	8532.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.23	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.24	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.25	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8532.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.33	8533.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8533.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8533.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8533.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8533.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8533.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8533.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.34	8534.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	85.35	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	85.36	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	85.37	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	85.38	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.39	8539.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.22	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.41	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.49	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8539.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.40	8540.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.71	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.79	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8540.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	8540.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.41	8541.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8541.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8541.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8541.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8541.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8541.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8541.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8541.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	85.42	8542.31
8542.32		МТӨ болон ӨАШ 40% (8542.31, 8542.33, 8542.39 дугаар мөр хамаарахгүй)
8542.33		МТӨ болон ӨАШ 40% (8542.31, 8542.32, 8542.39 дугаар мөр хамаарахгүй)
8542.39		МТӨ болон ӨАШ 40% (8542.31-ээс 8542.33 дугаар хүртлэх мөр хамаарахгүй)
8542.90		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.43	8543.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8543.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8543.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8543.70	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	8543.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.44		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.45		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.46		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
85.47		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	85.48	8548.10	
		8548.90	
БГҮ			
ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%			
Арван долоодугаар хэсэг			
86 дугаар бүлэг		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
87 дугаар бүлэг	87.01	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.02	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.03	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.04	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.05	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.06	8706.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	87.07	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.08	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.09	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.10	8710.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	87.11	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.12	8712.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	87.13	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.14	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	87.15	8715.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	87.16	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
88 дугаар бүлэг		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
89 дүгээр бүлэг		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
Арван наймдугаар хэсэг			
90 дүгээр бүлэг	90.01	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
90.02		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.03	9003.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9003.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9003.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.04		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.05	9005.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9005.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9005.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.06	9006.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.51	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.52	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.53	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.59	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.61	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.69	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9006.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
9006.99	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
90.07	9007.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9007.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9007.91	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9007.92	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.08	9008.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	9008.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.10	9010.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9010.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9010.60	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9010.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.11	9011.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9011.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9011.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9011.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.12	9012.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9012.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.13	9013.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9013.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9013.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9013.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.14	9014.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9014.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9014.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9014.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.15	9015.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9015.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9015.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9015.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9015.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
	9015.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.16	9016.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.17	9017.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9017.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9017.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9017.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9017.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.18		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.19		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.20	9020.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.21		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.22	9022.12	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9022.13	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9022.14	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9022.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9022.21	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9022.29	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9022.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9022.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.23	9023.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.24	9024.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9024.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	9024.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.25	9025.11	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
		9025.19	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9025.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9025.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	90.26	9026.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9026.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9026.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9026.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	90.27	9027.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9027.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9027.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9027.50	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9027.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9027.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	90.28	9028.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9028.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9028.30	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9028.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	90.29	9029.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9029.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9029.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
90.30	9030.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	9030.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	9030.31	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	9030.32	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм		
		9030.33	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9030.39	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9030.40	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9030.82	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9030.84	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9030.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9030.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	90.31	9031.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9031.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9031.41	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9031.49	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9031.80	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9031.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	90.32	9032.10	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9032.20	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9032.81	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9032.89	МТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
		9032.90	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	90.33	9033.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	91 дүгээр бүлэг	91.01		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		91.02		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
91.03		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%		
91.04		9104.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
91.05		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%		

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	91.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	91.07	9107.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	91.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	91.09		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	91.10		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	91.11		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	91.12		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	91.13	9113.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9113.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9113.90	БТӨ
	91.14		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
92 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Арван есдүгээр хэсэг			
93 дугаар бүлэг			ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Хорьдугаар хэсэг			
94 дүгээр бүлэг	94.01	9401.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.20	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.30	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.40	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.51	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.59	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.61	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.69	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
		9401.71	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	9401.79	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	9401.80	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	9401.90	БТӨ	
94.02		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
94.03		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
94.04	9404.10	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	9404.21	БТӨ	
	9404.29	БТӨ	
	9404.30	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	9404.90	БТӨ	
94.05		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
94.06	9406.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
95 дугаар бүлэг		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
96 дугаар бүлэг	96.01	БТӨ	
	96.02	9602.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.03		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.04	9604.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.05	9605.00	БТӨ
	96.06		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.07		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.08		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.09		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.10	9610.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.11	9611.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%

Барааны код		Бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм	
	96.12	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	96.13	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	96.14	9614.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.15	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	96.16	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	
	96.17	9617.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.18	9618.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
	96.19	9619.00	ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%
Хорин нэгдүгээр хэсэг			
97 дугаар бүлэг		ЗТӨ эсхүл ӨАШ 40%	

11 дүгээр хэсгийн тайлбар (50-иас 63 дугаар бүлэг):

1. 50-иас 55 дугаар зүйл, 60 дугаар бүлгийн зорилгоор будах болон хээлэх явц нь дараахь үйл ажиллагааны хоёр буюу түүнээс дээш үйл ажиллагаатай хамт байна:

- (1) бактерийн эсрэг боловсруулалт;
- (2) хайлахгүй байх боловсруулалт;
- (3) шумуулын эсрэг боловсруулалт;
- (4) бүрзийлтийн эсрэг боловсруулалт;
- (5) цахилгаанжилтын эсрэг боловсруулалт;
- (6) даавуунд нугалаас үүсгэх боловсруулалт;
- (7) цайруулалт;
- (8) сойздолт;
- (9) даавууг үслэх боловсруулалт;
- (10) холиотой даавууны зарим ширхэгтийг уусгах замаар хээлэх боловсруулалт;

- (11) каландр боловсруулалт, индүүдэлт;
- (12) уураар агшаах боловсруулалт;
- (13) нугалаас, үрчийлтийн эсрэг боловсруулалт;
- (14) жигнэх боловсруулалт /даавууны хэмжээг тогтворжуулах, хэлбэржүүлэх, гөлгөр гадаргуутай болгох ажиллагаа/;
- (15) үнэр дарах боловсруулалт;
- (16) арчилахад хялбар болгох боловсруулалт /угаасны дараа индүүдэх шаардлагагүй болгох/;
- (17) даавууны гадаргууд товгор хээ, судал гаргах боловсруулалт;
- (18) зүлгүүр цаастай голоор даавууг үслэх;
- (19) галд тэсвэртэй болгох боловсруулалт;
- (20) даавууны гадаргууд богино ширхэгтүүдийг нааж бэхлэх боловсруулалт;
- (21) хөөсөөр хээлэх боловсруулалт;
- (22) аммиакын боловсруулалт;
- (23) шүлтжүүлэлт;
- (24) нянгийн эсрэг боловсруулалт;
- (25) агшаалт;
- (26) хээ судал гаргах боловсруулалт;
- (27) чийгшил нэвтрүүлдэг, усанд нордоггүй болгох боловсруулалт;
- (28) тосны эсрэг боловсруулалт;
- (29) нэвт гэрэлтдэг болгох боловсруулалт;
- (30) ангижруулах, гуужуулах боловсруулалт;
- (31) сайхан үнэр оруулах боловсруулалт;
- (32) амраалт;
- (33) бидэр, долгиос үүсгэх боловсруулалт;
- (34) даавууг судалтай болгох боловсруулалт;
- (35) хяргалт;
- (36) агшилтын эсрэг боловсруулалт;

- (37) бохирдлыг түлхэх боловсруулалт;
- (38) бохирдлын эсрэг боловсруулалт;
- (39) уян хатан шинж чанар олгох боловсруулалт;
- (40) шимэгч хорхойн эсрэг боловсруулалт;
- (41) хэт ягаан туяанаас хамгаалах боловсруулалт;
- (42) хэлбэрээ хадгалах боловсруулалт;
- (43) ус шингээдэг болгох боловсруулалт;
- (44) ус нэвтрүүлдэггүй болгох боловсруулалт;
- (45) ус түлхдэг, нордоггүй болгох боловсруулалт;
- (46) нойтон жигнэлт;
- (47) салхи нэвтрүүлдэггүй болгох боловсруулалт;
- (48) самнаж үслэх боловсруулалт.

2. 61-гээс 63 дугаар бүлэгт ангилснаар барааны гарал үүслийг тодорхойлохдоо 50-иас 63 дугаар бүлэгт заасан ангилалд ороогүй түүхий эд ашиглаж хийсэн даавуун болон даавуун бус бүтээгдэхүүнд үл хамаарна.

2 дугаар хавсралтын нэмэлт

**Оёмол, сүлжмэл, нэхмэл
бүтээгдэхүүний тусгай дүрэм
(50-иас 63 дугаар бүлэг)**

А. Утас

УС-ийн код	Аль нэг Талын зохих үүсэлтэй болоход шаардагдах процесс	
	Самнах процесс	Ээрэх процесс
50.05-50.06 51.06-51.10	(Заагаагүй)	Шаардлагатай
52.04-52.07	Шаардлагатай	Шаардлагатай
53.06-53.08 54.01-54.06	(Заагаагүй)	Шаардлагатай
55.08-55.11	Шаардлагатай	Шаардлагатай

В. Нэхмэл даавуу

УС-ийн код	Аль нэг Талын зохих үүсэлтэй болоход шаардагдах процесс			
	Ээрэх процесс	Бэлэн утас хүртэл будах/хээлэх процесс*	Нэхэх процесс	Бэлэн даавуу хүртэл будах/хээлэх процесс*
50.07	Шаардлагатай		Шаардлагатай	
51.11-51.13		Шаардлагатай	Шаардлагатай	

52.08-52.12				
53.09-53.11			Шаардлагатай	Шаардлагатай
54.07-54.08				
55.12-55.16				

* Будах болон хээлэх процесст 11 дэх хэсгийн холбогдох тайлбарт (50-иас 63 дугаар бүлэг) заасан үйл ажиллагааны хоёр буюу түүнээс дээш үйл ажиллагаа хамт байна.

С. Үйлдвэрлэлийн зориулалттай бөс бараа, г.м. эдлэл (УС-ийн 56-гаас 59 дүгээр бүлэг)

УС-ийн код	Аль нэг Талын зохих үүсэлтэй болоход шаардагдах процесс	
	Ээрэх процесс	Машинаар сүлжих/гараар сүлжих/нэхэх/үйлдвэрлэх процесс
56.01-56.03	(Заагаагүй)	Шаардлагатай
56.04-56.09	Шаардлагатай	Шаардлагатай
57.01-57.02	Шаардлагатай	Шаардлагатай
57.03-57.05	(Заагаагүй)	Шаардлагатай
58.01-58.11	Шаардлагатай	Шаардлагатай
59.01	(Заагаагүй)	Шаардлагатай
59.02-59.11	Шаардлагатай	Шаардлагатай

Д. Машинаар буюу гараар сүлжсэн даавуу (УС-ийн 60 дугаар бүлэг)

УС-ийн код	Аль нэг Талын зохих үүсэлтэй болоход шаардагдах процесс			
	Ээрэх процесс	Бэлэн утас хүртэл будах/хээлэх процесс*	Сүлжих/ залгаж оёх процесс	Бэлэн даавуу хүртэл будах/хээлэх процесс*
60.01-60.06	Шаардлагатай		Шаардлагатай	
		Шаардлагатай	Шаардлагатай	
			Шаардлагатай	Шаардлагатай

* Будах болон хээлэх процесст 11 дэх хэсгийн холбогдох тайлбарт (50-иас 63 дугаар бүлэг) заасан үйл ажиллагааны хоёр буюу түүнээс дээш үйл ажиллагаа хамт байна.

Е. Хувцас, хувцасны (оёмол, сүлжмэл, нэхмэл) тоног хэрэгсэл болон бусад (оёмол, сүлжмэл, нэхмэл) эдлэл (УС-ийн 61, 62, 63.01-ээс 63.10 дугаар бүлэг)

УС-ийн код	Аль нэг Талын зохих үүсэлтэй болоход шаардагдах процесс	
	Машинаар сүлжих/гараар сүлжих/нэхэх процесс	Үйлдвэрлэх процесс
61.01-61.17	Шаардлагатай	Шаардлагатай
62.01-62.17		
63.01-63.10		

3 дугаар бүлэгт дурдсан

3 дугаар хавсралт

Гарал үүслийн гэрчилгээнд тусгагдах үндсэн мэдээлэл

1. Экспортлогчийн нэр, хаяг болон улсын нэр
2. Импортлогчийн, эсхүл хүлээн авагчийн нэр, хаяг болон улсын нэр
3. Гэрчилгээний дугаар
4. Барааны гарал үүсэл
5. Үнийн нэхэмжлэлийн дугаар, огноо
6. Тээвэрлэлтийн мэдээлэл (мэдээлэл нь тодорхой байгаа тохиолдолд)
7. Барааны код (барааг тодорхойлох, кодлох уялдуулсан систем)
8. Сав баглаа боодлын төрөл, дугаар, тэмдэг болон барааны нэр төрөл тодорхойлолт
9. Тоо хэмжээ (нэгж)
10. Гарал үүслийн шалгуур
11. Бусад, тухайлбал (нийлмэл гарал үүслийн болон *de minimis* нэмэлт мэдээлэл)

12. Экспортлогчийн гаалийн мэдүүлэг

13. Баталгаажуулалтын мэдээлэл

7 дугаар бүлэгт дурдсан**4 дүгээр хавсралт****Санхүүгийн үйлчилгээ****1 дүгээр зүйл****Хамрах хүрээ**

Энэхүү хавсралт нь санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэхэд нөлөөлөх арга хэмжээнд хамаарна. Энэхүү хавсралтад дурдсан санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэх гэдэг нь 7.2 дугаар зүйлийн (m) дэд хэсэгт тодорхойлсны дагуу үйлчилгээ үзүүлэхийг хэлнэ.

2 дугаар зүйл**Тодорхойлолт**

1. Энэхүү хавсралтын зорилгоор:

(a) “санхүүгийн үйлчилгээ” гэх нэр томъёо нь нэг Талын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн санал болгож буй санхүүгийн шинжтэй аливаа үйлчилгээг хэлнэ. Санхүүгийн үйлчилгээнд даатгалын болон даатгалтай холбоотой үйлчилгээ, мөн банкны болон санхүүгийн бусад (даатгалаас бусад) бүх үйлчилгээ хамаарна. Санхүүгийн үйлчилгээнд дараахь үйл ажиллагаа багтана:

(i) даатгалын болон даатгалтай холбоотой үйлчилгээ:

(A) шууд даатгал (хамтарсан даатгалыг оролцуулан):

(aa) амь насны;

(bb) амь насны даатгалаас бусад даатгал;

(B) давхар даатгал, ретроцесс (retrocession);

(C) зуучлагч болон төлөөлөгч зэрэг даатгалын зуучлал;

- (D) зөвлөгөө өгөх, актуар тооцооллын үйлчилгээ, эрсдлийн үнэлгээ болон нөхөн төлбөр шийдвэрлэх үйлчилгээ зэрэг даатгалыг дагалдах бусад үйлчилгээ.

- (ii) банкны болон санхүүгийн бусад үйлчилгээ (даатгалаас бусад):
 - (A) олон нийтээс хадгаламж болон бусад эргэн төлөгдөх мөнгөн хөрөнгийг хүлээн авах;
 - (B) хэрэглээний зээл, ипотекийн зээл, арилжааны хэлцлийн санхүүжилт болон факторинг гэх мэт бүхий л төрлийн зээл;
 - (C) санхүүгийн лизинг;
 - (D) кредит, тооцооны болон дебит карт, замын чек, банкны вексел зэрэг бүх төрлийн төлбөрийн болон мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ;
 - (E) баталгаа болон төлбөрийн хариуцлага;
 - (F) биржээр, эсхүл биржийн бус зах зээлд, эсхүл бусад байдлаар, өөрийн дансаар, эсхүл үйлчлүүлэгчийн дансаар дараахийг арилжих:
 - (aa) мөнгөний зах зээлийн хэрэгсэл (чек, шилжүүлэх вексел, хадгаламжийн сертификат оролцуулан);
 - (bb) гадаад валют;
 - (cc) фьючерс, опцион зэрэг гэхдээ зөвхөн эдгээрээр хязгаарлагдахгүй санхүүгийн үүсмэл хэрэгсэл;
 - (dd) своп хэлцэл, ханшны форвард хэлцэл зэрэг валютын ханш, хүүгийн хэрэгсэл;
 - (ee) шилжүүлж болох үнэт цаас;
 - (ff) алт, мөнгөн гулдмай зэрэг арилжиж болохуйц бусад хэрэгсэл, санхүүгийн актив;
 - (G) нээлттэй, эсхүл хаалттай арилжаа эсэхээс үл хамааран, андеррайтинг болон төлөөлөгчөөр байршуулах зэргээр төрөл бүрийн үнэт цаас гаргахад оролцох, мөн түүнтэй холбоотой үйлчилгээ үзүүлэх;

- (Н) мөнгөний зах зээл дээр брокерийн үйл ажиллагаа явуулах;
 - (I) бэлэн мөнгө буюу үнэт цаасны багцын удирдлага, хамтын хөрөнгө оруулалтын удирдлагын бүх төрөл, тэтгэврийн сангийн удирдлага, кастодианы, хадгаламжийн болон итгэмжлэлийн үйлчилгээ зэрэг хөрөнгийн удирдлага;
 - (J) үнэт цаас, санхүүгийн үүсмэл хэрэгсэл болон бусад арилжиж болохуйц хэрэгслүүдийн төлбөр, тооцооны үйлчилгээ;
 - (K) санхүүгийн мэдээллээр хангах болон дамжуулах, санхүүгийн тоо баримтын боловсруулалт болон бусад санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн холбогдох програм хангамж;
 - (L) зээлийн асуудлаарх лавлагаа ба судалгаа шинжилгээний материал, шууд ба багцын хөрөнгө оруулалтын талаарх судалгаа ба зөвлөмж, корпорацийг эзэмших, өөрчлөн байгуулах болон стратегийн талаарх зөвлөгөө өгөх зэрэг (А)-аас (К) дэд хэсэгт дурдсан үйл ажиллагааны бүх төрлийн хувьд зөвлөгөө өгөх, зуучлах болон санхүүгийн туслах бусад үйлчилгээ.
- (b) “санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч” гэх нэр томьёо нь санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэх сонирхолтой, эсхүл үзүүлж буй этгээдийг хэлэх бөгөөд үүнд төрийн байгууллага хамаарахгүй;
- (c) “санхүүгийн шинэ үйлчилгээ” гэх нэр томьёо нь одоо байгаа болон шинэ бүтээгдэхүүн, эсхүл бүтээгдэхүүнийг хүргэж буй арга хэлбэртэй холбоотой үйлчилгээ зэрэг санхүүгийн шинжтэй үйлчилгээ бөгөөд аль нэг санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн нэг Талын нутаг дэвсгэрт үзүүлдэггүй боловч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт, эсхүл Дэлхийн Худалдааны Байгууллагын бусад гишүүдийн нутаг дэвсгэрт үзүүлж байгаа үйлчилгээг хэлнэ;
- (d) “төрийн байгууллага” гэх нэр томьёо нь:

- (i) нэг Талын Засгийн газар, төв банк, эсхүл мөнгөний бодлогын асуудал эрхэлсэн байгууллага, эсхүл тухайн Талын эзэмшлийн, эсхүл хяналт бүхий байгууллага бөгөөд засгийн газрын чиг үүргийг гол төлөв хэрэгжүүлдэг, эсхүл засгийн газрын хүрээний чиг үүрэг, эсхүл үйл ажиллагаа эрхэлдэг байгууллагыг хэлнэ. Үүнд арилжааны нөхцөлөөр санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэх ажлыг гол төлөв эрхэлдэг байгууллага хамаарахгүй;
 - (ii) төв банк, эсхүл мөнгөний бодлогын асуудал эрхэлсэн байгууллагын зүгээс хэрэгжүүлдэг тэдгээр чиг үүргийг гүйцэтгэж байгаа хувийн байгууллага.
- (e) “өөрийн үйл ажиллагааг зохицуулах байгууллага” гэх нэр томъёо нь аливаа төрийн бус байгууллагыг хэлэх бөгөөд үүнд үнэт цаасны, эсхүл фючерсийн бирж буюу зах зээл, тооцооны төлөөлөгч, эсхүл санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчдэд өөрийн, эсхүл эрх олгогдсон зохицуулалтын буюу хяналтын эрх мэдлээ хэрэгжүүлдэг аливаа байгууллага, эсхүл холбоо багтана.
2. (a) 7.1 дүгээр зүйлийн 2(g) дэд хэсэгтэй холбоотойгоор “засгийн газрын эрх мэдлийн хүрээнд нийлүүлж буй үйлчилгээ” гэх нэр томъёонд дараахь санхүүгийн үйлчилгээ хамаарна:
- (i) мөнгөний буюу валютын ханшны бодлогыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор төв банк, эсхүл мөнгөний бодлогын асуудал эрхэлсэн байгууллага, эсхүл төрийн бусад байгууллагын явуулж буй үйл ажиллагаа;
 - (ii) нийгмийн халамж, эсхүл нийтийн тэтгэврийн төлөвлөлтийн эрх зүйн тогтолцооны нэг хэсгийг бүрдүүлж буй үйл ажиллагаа;
 - (iii) Засгийн газрын санхүүгийн эх үүсвэрийг ашиглан, эсхүл баталгаатай, эсхүл нэрийн өмнөөс явуулж буй төрийн байгууллагын үйл ажиллагаа.

- (b) 7.1 дүгээр зүйлийн 2 (g) дэд хэсгийн хүрээнд, хэрэв аль нэг Тал (a) (ii), эсхүл (a) (iii) дэд хэсэгт дурдсан аль нэг үйл ажиллагааг төрийн байгууллага, эсхүл санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчтэй өрсөлдөх байдлаар явуулахыг зөвшөөрсөн бол “засгийн газрын эрх мэдлийн хүрээнд нийлүүлж буй үйлчилгээ” гэдэгт тухайн үйл ажиллагаа үл хамаарна.
- (c) 7.2 дугаар зүйлийн (k) дэд хэсэг нь энэхүү хавсралтад хамаарч буй үйлчилгээнд хамаарахгүй.

3 дугаар зүйл

Дотоодын зохицуулалт

1. 7 дугаар бүлэг, эсхүл түүний хавсралтад дурдсан бусад заалтыг үл харгалзан аль нэг Тал нь зайлшгүй шалтгаанаар дараахь байдлыг хангахад чиглэсэн арга хэмжээ авах, эсхүл хэрэгжүүлэхэд саад учрахгүй:

- (a) хөрөнгө оруулагч, хадгаламж эзэмшигч, даатгалын гэрээ эзэмшигч, эсхүл санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн итгэмжлэгдсэн этгээдийг хамгаалах;
- (b) тухайн Талын санхүүгийн тогтолцооны бүрэн бүтэн, тогтвортой байдлыг хангах.

2. Хэрэв эдгээр арга хэмжээ нь 1 дэх хэсэгт заасантай нийцэхгүй бол холбогдох Тал тухайн арга хэмжээг дээрх зохицуулалтаар хүлээсэн үүргээ биелүүлэхээс зайлсхийх хэрэгсэл болгон ашиглахгүй.

3. 7 дугаар бүлэг, эсхүл түүний хавсралт нь аль нэг Талын хувь хүний тодорхой хэрэг болон данстай холбоотой мэдээлэл, эсхүл төрийн байгууллагын мэдэлд байгаа аливаа бусад нууц, эсхүл хувийн өмчлөлийн мэдээллийг задруулахыг шаардах байдлаар тайлбарлахгүй.

4 дүгээр зүйл

Санхүүгийн шинэ үйлчилгээ

Аль нэг Тал нь өөрийн нутаг дэвсгэрт байгуулагдсан нөгөө Талын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийг тухайн Талын нутаг дэвсгэрт санхүүгийн аливаа шинэ үйлчилгээ үзүүлэхийг зөвшөөрнө. Гэхдээ энэхүү хавсралт нь тухайн Талыг өөрийнх нь хуулиар тусгайлан эрх олгоогүй санхүүгийн шинэ үйлчилгээнд зөвшөөрөл олгох зорилгоор захиргааны салбар, зохицуулах хороо, эсхүл төв банкнаас тогтоол гаргах, эсхүл аливаа төрлийн зохицуулалт хийхийг хориглохгүй.

Тайлбар: 7.5 дугаар зүйлийн 2 (е) дэд хэсгийг үл харгалзан энэхүү хавсралтын 3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн хүрээн дэх зайлшгүй шаардлагаар аль нэг Тал нь тухайн санхүүгийн шинэ үйлчилгээг үзүүлэх зохион байгуулалтын болон эрх зүйн хэлбэрийг тодорхойлж, уг үйлчилгээг үзүүлэх зөвшөөрөл авахыг шаардаж болно.

5 дугаар зүйл

Төлбөр, тооцооны систем

Үндэсний нөхцөл олгодог нөхцөл, шаардлагын дагуу аль нэг Тал нь өөрийн нутаг дэвсгэрт байгуулагдсан нөгөө Талын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчид төрийн байгууллагын эрхэлдэг төлбөр, тооцооны систем болон бизнесийн ердийн үйл ажиллагаа явуулахад үзүүлэх санхүүгийн болон дахин санхүүжилт хийх тогтолцоонд нэвтрэх зөвшөөрлийг олгоно. Энэхүү заалтыг аль нэг Талын эцсийн зээлдүүлэгчийн хэрэгсэлд нэвтрэх зөвшөөрөл олгох зорилгоор тусгаагүй болно.

6 дугаар зүйл

Өөрийн үйл ажиллагааг зохицуулах байгууллага

Хэрэв:

- (а) тухайн Тал нөгөө Талын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч нь тухайн Талын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчтэй эрх тэгш нөхцөлөөр

санхүүгийн үйлчилгээ явуулахад өөрийн үйл ажиллагааг зохицуулах байгууллагын гишүүнчлэл, эсхүл оролцоог шаардах бол;

- (b) тухайн Тал санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэхэд уг байгууллагад шууд болон шууд бус байдлаар эрх мэдэл, эсхүл давуу байдал олгодог бол,

тухайн Тал нь дээрх байгууллагыг тухайн Талын нутаг дэвсгэрт байрладаг нөгөө Талын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчид үндэсний нөхцөл олгох явдлыг хангана.

7 дугаар зүйл

Ил тод байдал

1. Тал бүр санхүүгийн үйлчилгээнд зохицуулалтын ил тод байдлыг дэмжинэ. Үүний дагуу Талууд ил тод зохицуулалтын журмыг тус бүртээ хэрэгжүүлэх зорилгоор Талууд дараахь нөхцөлийг харгалзан үзэж, зохих тохиолдолд харилцан зөвлөлдөнө:

- (a) ҮХЕХ болон санхүүгийн үйлчилгээний худалдаатай холбоотой бусад хүрээнд гүйцэтгэх ажил;
- (b) зохицуулалтын ил тод байдал, бодлогын зорилгын тодорхой байдал болон зохицуулалтын журмыг олон нийтэд түгээх буюу бусад хэлбэрээр нээлттэй болгох, мөн түүнийг ойлгомжтой, тууштай хэрэгжүүлэх ач холбогдол.

2. Тал бүрийн эрх бүхий байгууллага нь санхүүгийн үйлчилгээний худалдаатай холбоотой өргөдөл гаргахад тавих шаардлага, журмыг сонирхогч этгээдийн хүсэлтийн дагуу аль болох боломжоороо нээлттэй болгоно.

3. Хэрэв санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэхэд тусгай зөвшөөрөл шаардлагатай бол тухайн Талын эрх бүхий байгууллага нь тусгай зөвшөөрөлд тавих шаардлага, журмыг олон нийтэд нээлттэй болгоно. Тухайн Талын хууль тогтоомжийн дагуу бүрэн гүйцэд гэж үзсэн өргөдлийг шийдвэрлэхэд зарцуулах энгийн хугацааг мөн олон нийтэд нээлттэй болгоно.

4. Тал бүр хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй энэхүү хавсралтад дурдсан асуудлаар нийтээр дагаж мөрдөх аливаа журам болон журмын зорилгын тухай аль болох боломжоороо урьдчилан нийтэлнэ.

Тайлбар: Илүү ойлгомжтой болгох зорилгоор, энэ хэсэгт дурдсан журмыг урьдчилан нийтлэхэд, тухайн Тал нь сонирхсон этгээд болон нөгөө Талд цахим, эсхүл өөр бусад хэлбэрээр саналаа илэрхийлж болох холбоо барих хаягийг олгоно.

5. Тал бүр өөрийн үйл ажиллагааг зохицуулах байгууллагын баталсан, эсхүл хэрэгжүүлж буй нийтээр дагаж мөрдөх журмыг сонирхогч этгээдэд танилцах боломж олгохуйц хэлбэрээр шуурхай нийтлэх, эсхүл нээлттэй болгохыг эрмэлзэнэ.

8 дугаар зүйл

Өргөдөл гаргах журам

1. Талуудын эрх бүхий байгууллага нь нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчийн санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбоотой өргөдлийг хугацаа алдалгүй хянан үзнэ.

2. Хэрэв нэг Талын эрх бүхий байгууллага өргөдлийг хянан үзэхэд өргөдөл гаргагчаас нэмэлт мэдээлэл шаардлагатай гэж үзвэл өргөдөлд нэмж бүрдүүлэх шаардлагын талаар өргөдөл гаргагчид хугацаа алдалгүй мэдэгдэнэ.

3. Хэрэв нэг Талын эрх бүхий байгууллага өргөдөлд татгалзсан хариу өгсөн бол өргөдөл гаргагчийн хүсэлтийн дагуу татгалзсан шалтгаанд тайлбар хийнэ.

4. Хэрэв санхүүгийн үйлчилгээг үзүүлэхэд тусгай зөвшөөрөл шаардлагатай бөгөөд тухайн тусгай зөвшөөрлийг олгоход тавих шаардлагыг хангасан бол тухайн Талын эрх бүхий байгууллага өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу бүрэн гүйцэд гэж үзсэн өргөдлийг зарчмын хувьд хүлээн авснаас зургаан сарын дотор өргөдөл гаргагчид тусгай зөвшөөрлийг олгоно. Хэрэв зургаан сарын дотор шийдвэр гаргах боломжгүй бол эрх бүхий байгууллагаас үүнээс хойших боломжтой хугацаанд шийдвэр гаргахыг эрмэлзэнэ.

9 дүгээр зүйл

Үр дүнтэй, ил тод зохицуулалт

Талууд өөрийн нутаг дэвсгэрт Базелийн хорооны “Банкны үр ашигтай хяналт шалгалтын үндсэн зарчим”, Даатгалын хяналт шалгалтын олон улсын холбооны стандарт болон зарчим болон Үнэт цаасны олон улсын байгууллагын “Үнэт цаасны зохицуулалтын зорилго ба зарчим”-ын хэрэгжилтийг хангахад хүчин чармайлт гаргана.

10 дугаар зүйл**Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг хүлээн зөвшөөрөх**

Аль нэг Тал хэлэлцээр буюу тохиролцооны үндсэн дээр энэхүү хэлэлцээрийн оролцогч бус тал, эсхүл аливаа олон улсын зохицуулалтын байгууллагын зайлшгүй арга хэмжээг хүлээн зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн Талын санхүүгийн үйлчилгээтэй холбоотой арга хэмжээнүүд хэрхэн хэрэгжихийг тодорхойлохдоо, тухайн зохицуулалтын хяналт, хэрэгжилт мөн хэлэлцээр болон тохиролцоонд оролцогч талуудын хооронд мэдээлэл солилцох шат дамжлагатай дүйцэхүйц арга байлгах нөхцөлийн хүрээнд, тухайн Тал нь нөгөө Талд тэрхүү хэлэлцээр, эсхүл тохиролцоонд оролцохоор хэлэлцээ хийх, эсхүл түүнтэй дүйцэхүйц хэлэлцээр, эсхүл тохиролцоо байгуулах зохих боломжийг олгоно. Хэрэв аль нэг Тал тэрхүү зөвшөөрлийг бие даан олгодог бол нөгөө Талыг уг нөхцөл байдал оршиж байгааг нотлох хангалттай боломжийг олгоно.

11 дүгээр зүйл**Мэдээлэл дамжуулах, боловсруулах**

Талууд өөрийн нутаг дэвсгэрт орох, нутаг дэвсгэрээс гарах цахимаар өгөгдөл дамжуулахыг оролцуулан санхүүгийн мэдээллийг боловсруулах, эсхүл олон улсын хэлэлцээртэй нийцсэн импортын дүрмийн дагуу мэдээлэл дамжуулах, түүнчлэн нөгөө Талын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч бизнесээ хэвийн явуулахад шаардлагатай мэдээлэл дамжуулах, санхүүгийн мэдээллийг боловсруулах, эсхүл тоног төхөөрөмж дамжуулах зэрэг шилжүүлгийг зогсоох арга хэмжээг авахгүй. Энэхүү зүйлийн аль ч заалт аль нэг Талын хувь хүний мэдээлэл, хувийн асуудал, хувийн мэдээллийн болон дансны нууцлалыг хамгаалах эрхийг хязгаарлахгүй бөгөөд энэ эрх нь 7 дугаар бүлэг, эсхүл түүнд дурдсан хавсралтын заалтаас зайлсхийхээр ашиглагдахгүй.

12 дугаар зүйл**Маргаан шийдвэрлэх**

Урьдчилан сэргийлэх асуудал болон санхүүгийн маргаантай бусад асуудалтай холбоотойгоор 16.6 дугаар зүйлийн дагуу байгуулагдсан арбитрын шүүх нь тухайн маргаантай санхүүгийн үйлчилгээний асуудлаар шаардлагатай хэмжээнд мэргэшсэн байна.

7 дугаар бүлэгт дурдсан

5 дугаар хавсралт

Цахилгаан холбооны үйлчилгээ

1 дүгээр зүйл

Хамрах хүрээ

1. Энэхүү хавсралт нь цахилгаан холбооны үйлчилгээний худалдаанд нөлөө үзүүлэхүйц арга хэмжээнд хамаарна.

2. Энэхүү хавсралт нь Тал бүрийн хууль тогтоомжид заасан телевиз, радиогийн өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээнд нөлөө үзүүлэхүйц арга хэмжээнд үйлчлэхгүй.

3. Энэхүү хавсралтыг дараахаар тайлбарлахгүй:

- (a) аль нэг Тал 6 дугаар хавсралтад дурдсан Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтаас бусад цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээг үүсгэх, байгуулах, худалдан авах, түрээслэх, ажиллуулах буюу үзүүлэх зөвшөөрлийг нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчид олгохыг шаардах;
- (b) аль нэг Талыг нийтийн хэрэглээний бус зориулалтаар цахилгаан холбооны сүлжээ болон үйлчилгээг үүсгэх, байгуулах, худалдан авах, түрээслэх, ажиллуулах, эсхүл үзүүлэхийг шаардах (эсхүл тухайн Талын хуулийн харьяалалын хүрээнд үйлчилгээ үзүүлэгчийг үүрэг хүлээхийг шаардах).

2 дугаар зүйл

Тодорхойлолт

Энэхүү хавсралтын зорилгоор:

- (a) “өртөгт суурилсан” гэх нэр томьёо нь өртөгт үндэслэхийг хэлэх бөгөөд тэрхүү өртөгт бодит ашгийг тусгах ба ялгаатай байгууламж болон үйлчилгээнд өртөг тооцох өөр аргыг хэрэглэж болно;
- (b) “харилцан татаас олгох” гэх нэр томьёо нь тухайн хуулийн этгээд нэг бүтээгдэхүүн, эсхүл үйлчилгээнээс олсон ашгийг өөрийн бусад бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг дэмжихэд ашиглахыг хэлнэ;

- (c) “эцсийн хэрэглэгч” гэх нэр томьёо нь нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгчээс бусад үйлчилгээ үзүүлэгчийг оролцуулан нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээний эцсийн хэрэглэгч, эсхүл захиалагчийг хэлнэ;
- (d) “үндсэн байгууламж” гэх нэр томьёо нь дараахь нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээний байгууламжийг хэлнэ:
- (i) цорын ганц, эсхүл хязгаарлагдмал тооны үйлчилгээ үзүүлэгч дангаар эсхүл давамгайлан хүргэдэг;
 - (ii) тухайн үйлчилгээг үзүүлэхэд эдийн засгийн болон техникийн хувьд орлуулах боломжгүй.
- (e) “харилцан холболт” гэх нэр томьёо нь нэг үйлчилгээ үзүүлэгчийн эцсийн хэрэглэгчийг нөгөө үйлчилгээ үзүүлэгчийн эцсийн хэрэглэгчтэй холбох зорилгоор нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээг үзүүлж буй үйлчилгээ үзүүлэгчтэй холбох болон нөгөө үйлчилгээ үзүүлэгчийн үзүүлж буй үйлчилгээнд нэвтрэхийг хэлнэ ;
- (f) “голлох үйлчилгээ үзүүлэгч” гэх нэр томьёо нь дараахь байдлаар үндсэн цахилгаан холбооны үйлчилгээний холбогдох зах зээлд үнэ, нийлүүлэлтийн оролцооны нөхцөлд голлон нөлөөлөх боломжтой үйлчилгээ үзүүлэгчийг хэлнэ:
- (i) үндсэн байгууламжийг хянах;
 - (ii) зах зээл дэх өөрийн байр сууриа ашиглах.
- (g) “үл ялгаварлах” гэх нэр томьёо нь ижил нөхцөлд ижил төрлийн нийтийн хэрэглээний цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ буюу үйлчилгээг аливаа бусад хэрэглэгчдэд олгож буйгаас дутуугүй тааламжтай нөхцөл олгохыг хэлнэ;
- (h) “нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ” гэх нэр томьёо нь тодорхой сүлжээний төгсгөлийн цэгүүд хооронд болон тэдгээрийн дунд цахилгаан холболтын боломжийг олгож байгаа нийтийн цахилгаан холбооны дэд бүтцийг хэлнэ;

- (i) “нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах үйлчилгээ” гэх нэр томьёо нь тухайн Тал нийтэд саадгүйгээр, эсхүл хүртээмжтэйгээр үзүүлэхийг шаарддаг аливаа цахилгаан холбооны үйлчилгээг хэлнэ. Тийм үйлчилгээнд, жишээлбэл, хэрэглэгчийн түгээсэн мэдээллийн агуулга, эсхүл хэлбэрийг ямар нэгэн байдлаар өөрчлөхгүйгээр хоёр буюу түүнээс дээш цэгийн хооронд дамжуулалт хийдэг энэхүү телеграф, телефон, телекс, эсхүл өгөгдөл дамжуулах зэрэг ажиллагаа орж болно;
- (j) “дахин худалдах” гэх нэр томьёо нь нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгчийн үзүүлж буй үйлчилгээнд өртөг нэмж, эсхүл нэмэлгүйгээр, арилжааны зориулалтаар цааш нь дамжуулан худалдах, эсхүл түрээслэхийг хэлнэ;
- (k) “цахилгаан холбоо” гэх нэр томьёо нь аливаа цахилгаан соронзон аргаар дохио дамжуулах болон хүлээн авахыг хэлнэ;
- (l) “цахилгаан холбооны зохицуулах байгууллага” гэх нэр томьёо нь цахилгаан холбооны зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн байгууллагыг хэлнэ;
- (m) “хэрэглэгчид” гэх нэр томьёо нь үйлчилгээ авагч болон үйлчилгээ үзүүлэгчийг хэлнэ.

3 дугаар зүйл

Нэвтрэх ба ашиглах

1. Тал бүр нөгөө Талын аливаа үйлчилгээ үзүүлэгч бүрт цаг хугацаанд нь, ил тод, бодитой, үл ялгаварлах үндсэн дээр нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, үйлчилгээ, тэдгээрийг хэрэглэх болон нэвтрэх боломжоор хангана. Энэхүү үүрэг энэ зүйлийн 2-оос 6 дахь хэсэгт хамаарна.

2. Тал бүр нь өөрийн холбооны хувийн шугамын түрээсийг оролцуулан, өөрийн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд, эсхүл хилээрээ дамнуулан нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээг нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчдэд хэрэглэх болон нэвтрэх боломжийг хангах бөгөөд энэ зорилгоор 5 болон 6 дахь хэсгийн дагуу тийм үйлчилгээ эрхлэгчдэд дор дурдсаныг зөвшөөрнө:

- (a) сүлжээнд холбож болох, өөрийн үйлчилгээг хүргэхэд шаардлагатай төгсгөлийн байгууламж, эсхүл бусад төрлийн төхөөрөмжийг худалдан авах, эсхүл түрээслэх, холбох;
- (b) хувийн түрээсийн, эсхүл эзэмшиж буй холбооны шугамыг нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ болон үйлчилгээтэй, эсхүл бусад үйлчилгээ үзүүлэгчийн хувийн түрээсэлсэн, эсхүл эзэмшиж буй холбооны шугамд залгах;
- (c) цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээг олон нийтэд хүртээмжтэй байх боломжийг хангахад шаардлагатайгаас бусад тохиолдолд аливаа үйлчилгээг үзүүлэхэд өөрийн сонгосон үйлдлийн протоколыг ашиглах.

3. Тал бүр нь нөгөө Талын үйлчилгээ үзүүлэгчийг өөрийн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд, эсхүл хилээрээ дамжуулан, үйлчилгээ үзүүлэгчийн корпорацийн доторх холбоог оролцуулан, Дэлхийн худалдааны байгууллагын аливаа гишүүний, эсхүл Талуудын мэдээллийн санд байгаа, эсхүл төхөөрөмжөөр унших боломжтой хэлбэрээр хадгалагдаж буй мэдээлэлд нэвтрэх зорилгоор нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ болон үйлчилгээг ашиглах боломжоор хангана.

4. 3 дахь хэсгийн заалтыг үл харгалзан, аль нэг Тал дараахь зорилгоор шаардлагатай арга хэмжээ авч болно:

- (a) мэдээллийн аюулгүй байдал болон нууцлалыг хангах;
- (b) нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ болон үйлчилгээний хэрэглэгчдийн хувийн мэдээллийг хамгаалах.

Эдгээр арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхдээ зохиомол, эсхүл үндэслэлгүйгээр ялгаварлан гадуурхах байдал бий болгох, эсхүл үйлчилгээний худалдаанд нуугдмал хязгаарлалт тогтоох байдлаар ашиглахгүй байх нөхцөлийг хангана.

5. Тал бүр дор дурдсан зүйлд шаардлагатайгаас бусад тохиолдолд нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, үйлчилгээг ашиглах болон нэвтрэх ямар нэгэн нөхцөлийг тулган хүлээлгэхгүй байх явдлыг хангана:

- (a) нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ болон үйлчилгээ, ялангуяа эдгээр сүлжээ, эсхүл үйлчилгээг олон түмэнд хүртээмжтэй

болгох тэдгээрийн боломжийг бий болгох талаар үйлчилгээ
үзүүлэгчийн хариуцлагыг баталгаатай болгох;

- (b) нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ болон үйлчилгээний техникийн бүрэн бүтэн байдлыг хамгаалах.

6. 5 дахь хэсэгт тогтоосон шалгуурыг хангасан тохиолдолд, нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ болон үйлчилгээнд нэвтрэх нөхцөл нь дор дурдсаныг агуулж болно:

- (a) дахин худалдах, эсхүл тийм үйлчилгээг хамтран ашиглах явдлыг хязгаарлах;
- (b) нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ болон үйлчилгээнд тодорхой заагдсан харилцан холболт хийхэд холболтын протокол зэрэг техникийн холболтыг ашиглахыг шаардах;
- (c) шаардлагатай тохиолдолд, нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах үйлчилгээний харилцан ажиллах чадамжийг хадгалахад тавих шаардлага болон энэхүү хавсралтын 13 дугаар зүйлд дэвшүүлсэн зорилтод хүрэхэд дэмжлэг үзүүлэх;
- (d) нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээтэй холбох төгсгөлийн байгууламж, эсхүл бусад тоног төхөөрөмжийн загварын зөвшөөрөл болон эдгээр тоног төхөөрөмжийг тийм сүлжээнд холбохтой хамааралтай техникийн шаардлага;
- (e) хувийн түрээсийн, эсхүл эзэмшиж буй холбооны шугамыг нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл бусад үйлчилгээ үзүүлэгчийн түрээсийн, эсхүл эзэмшиж буй холбооны шугамд холбохыг хязгаарлах;
- (f) мэдэгдэл хийх, бүртгэх болон зөвшөөрөл олгох.

4 дүгээр зүйл

Өрсөлдөөнийг дэмжих хамгаалалт

1. Тал бүр голлох үйлчилгээ үзүүлэгчийг дангаар, эсхүл хамтран өрсөлдөөнийг хязгаарласан үйл ажиллагаа явуулах, эсхүл ийм үйлдлийг үргэлжлүүлэхээс хамгаалах зорилгоор зохих арга хэмжээг батлах буюу үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан өрсөлдөөнийг хязгаарласан үйл ажиллагаанд дараахь хамаарна. Тухайлбал:

- (a) өрсөлдөөнийг хязгаарлахад харилцан татаас олгох үйлдэл хийх;
- (b) өрсөлдөгчөөсөө олж авсан мэдээллийг өрсөлдөөний эсрэг үр дүнд хүрэх зорилгоор ашиглах;
- (c) нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээг бусад үйлчилгээ үзүүлэгчдэд үндсэн байгууламжтай холбоотой техникийн мэдээлэл болон тэдгээрийн үйлчилгээ үзүүлэхэд шаардлагатай арилжааны зохих мэдээллийг цаг тухайд нь өгөхгүй байх.

5 дугаар зүйл

Дахин худалдах

Тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт буй нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, үйлчилгээ үзүүлэгчид нь нөгөө Талын нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгчийн дамжуулан худалдах үйлчилгээнд үндэслэлгүй, эсхүл ялгавартай нөхцөл тавих буюу хязгаарлалт хийхгүй байх нөхцөлийг хангана.

6 дугаар зүйл

Харилцан холболт

1. Тал бүр өөрийн хууль тогтоомжид заасан хүрээнд нэг Талын нутаг дэвсгэрт буй тэдгээрийн нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгч нь нөгөө Талын нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгчид харилцан холболт олгохыг хангана.

2. Тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт нь байгаа үндсэн дэд бүтцийг хянаж буй голлох үйлчилгээ үзүүлэгчийг техникийн хувьд боломжтой сүлжээний цэгт харилцан холболт хийх нөхцөлийг хангана. Уг харилцан холболтыг дараахь нөхцөлөөр хангана:

- (а) үл ялгаварлах нөхцөл, болзол (техникийн стандарт, шаардлагыг оролцуулан) болон үнэ тариф;

- (b) дээр дурдсан голлох үйлчилгээ үзүүлэгчийн өөрийн ижил төрлийн үйлчилгээнд олгодгоос дутуугүй тааламжтай нөхцөлийг харилцан хамааралгүй үйлчилгээ үзүүлэгчийн, эсхүл түүний харъяа буюу бусад байгууллагын ижил төрлийн үйлчилгээнд олгох;
- (c) Харилцан холболтыг ил тод, бодит болон эдийн засгийн хувьд боломжтой, хангалттай нарийвчилсан өртөгт суурилсан үнэ болон нөхцөл, болзолор (техникийн стандарт, шаардлагыг оролцуулан) цаг тухайд нь хангаснаар нөгөө Талын цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгч нь тухайн үйлчилгээг үзүүлэхэд шаардагдахгүй сүлжээний бүрдэл, эсхүл байгууламжтай холбоотой төлбөр төлөх шаардлагагүй;
- (d) хүсэлтийн дагуу, хэрэглэгчдийн дийлэнх хэсэг холбогддог сүлжээний төгсгөлийн цэгээс бусад төгсгөлийн цэгт шаардлагатай нэмэлт байгууламжийг суурилуулах зардлыг тусгасан үнээр холболт хийх.

3. Тал бүр голлох үйлчилгээ үзүүлэгчтэй харилцан холболт хийх журмыг олон нийтэд нээлттэй байх явдлыг хангана.

4. Тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт буй голлох үйлчилгээ үзүүлэгчийн харилцан холболтын тухай хэлэлцээр буюу харилцан холболтын жишиг саналыг олон нийтэд нээлттэй байх явдлыг хангана.

7 дугаар зүйл

Бие даасан зохицуулах байгууллага

1. Тал бүр өөрийн цахилгаан холбооны зохицуулах байгууллагыг цахилгаан холбооны аливаа үйлчилгээ үзүүлэгчээс бие даасан, хараат бус байх нөхцөлийг хангана.

2. Тал бүр өөрийн цахилгаан холбооны зохицуулах байгууллагын гаргасан шийдвэр, мөрдөх журам нь зах зээлд оролцогчдод алагчилалгүй байх явдлыг хангана.

8 дугаар зүйл**Бүх нийтийн үйлчилгээ**

Тал бүр өөрийн хэрэгжүүлэх бүх нийтийн үйлчилгээгээр хүлээх үүргийг тодорхойлох эрхтэй. Тухайн үүргийг ил тод, үл ялгаварласан, өрсөлдөөний хувьд төвийг сахисан байдлаар хэрэгжүүлж, тухайн Талын тодорхойлсон бүх нийтийн үйлчилгээний төрөлд шаардлагагүй дарамт үзүүлэхгүй бол өрсөлдөөнийг хязгаарласан гэж үзэхгүй.

9 дүгээр зүйл**Тусгай зөвшөөрөл олгох шалгуурыг олон нийтэд нээлттэй болгох**

1. Цахилгаан холбооны үйлчилгээ үзүүлэхэд тусгай зөвшөөрөл авах шаардлагатай тохиолдолд Талууд дараахь зүйлийг олон нийтэд нээлттэй болгоно:

- (a) тусгай зөвшөөрөл олгоход тавих бүх шаардлага, тусгай зөвшөөрөл авахаар гаргасан өргөдлийг шийдвэрлэх хугацаа;
- (b) тус тусын тусгай зөвшөөрөл бүрийн болзол, нөхцөл.

2. Тал бүр гаргасан шийдвэрийнхээ талаар өргөдөл гаргагчид хугацаа алдалгүй мэдэгдэнэ. Өргөдөлд татгалзсан, эсхүл тусгай зөвшөөрлийг цуцлах шийдвэр гаргасан тохиолдолд, өргөдөл гаргагчийн хүсэлтийн дагуу Тал бүр тусгай зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан, эсхүл тусгай зөвшөөрлийг цуцалсан талаар тайлбарыг өгнө.

10 дугаар зүйл**Хязгаарлагдмал нөөцийг хуваарилах, ашиглах**

1. Тал бүр радио давтамж, дугаарлалт болон сувагчлалын техникийн нөхцөлийг оролцуулан цахилгаан холбоонд хамаарах ховор нөөцийг хуваарилах, ашиглах аливаа журмыг бодитой, цаг тухайд нь, ил тод, үл ялгаварлах байдлаар хэрэгжүүлнэ.

2. Тал бүр нь төрийн тусгай хэрэгцээнд хуваарилсан радио давтамжийн дэлгэрэнгүй мэдээллээс бусад радио давтамжийн хуваарилалтын өнөөгийн байдлыг нийтэд ил тод болгоно.

3. Давтамжийн зурвас хуваарилах, олгох ба давтамжийг зохицуулах талаар аль нэг Талын авч буй арга хэмжээг 7.5 дугаар зүйлтэй үл нийцэх арга хэмжээ гэж үзэхгүй. Түүнчлэн, Талууд энэхүү хэлэлцээрийн бусад заалт, ялангуяа 7.3 дугаар зүйлтэй нийцэхүйц нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгчийн тоог хязгаарлахад нөлөөлөхүйц зурвас, давтамжийн зохицуулалтын бодлогыг бий болгох болон зурвасыг ашиглах эрхтэй. Энэхүү эрхэд өнөөгийн болон ирээдүйн хэрэгцээ, давтамжийн зурвасын хүртээмжтэй байдлыг харгалзан, давтамжийн зурвасыг хуваарилах чадамж орно.

11 дүгээр зүйл

Ил тод байдал

Тал бүр нь олон нийтэд нээлттэй явуулж буй нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээнд нэвтрэх, ашиглахтай холбоотой арга хэмжээг дараахь зүйлийг оролцуулан хангана:

- (a) тариф, үйлчилгээ үзүүлэх бусад нөхцөл;
- (b) техникийн холболтын үзүүлэлт;
- (c) тийнхүү нэвтрэх, ашиглах асуудлыг хөндсөн стандартыг боловсруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, батлах үүрэг бүхий байгууллага;
- (d) нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээний төгсгөлийн байгууламж, эсхүл бусад тоног төхөөрөмжийн холболтын нөхцөл;
- (e) хэрэв шаардлагатай бол мэдэгдэл хийх, бүртгэх, эсхүл тусгай зөвшөөрөл олгоход тавих шаардлага.

12 дугаар зүйл

Цахилгаан холбооны талаарх маргааныг шийдвэрлэх

1. Тал бүр өөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд нөгөө Талын нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгч цахилгаан холбооны зохицуулах байгууллага, эсхүл маргаан шийдвэрлэх байгууллагад цаг тухайд нь хандан, маргаан шийдвэрлүүлэх явдлыг хангана.

2. Тал бүр нь өөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд холбогдох цахилгаан холбооны зохицуулах байгууллагын үйлдэл, эсхүл шийдвэрийн улмаас хохирсон нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах сүлжээ, эсхүл аливаа үйлчилгээ үзүүлэгч нь холбогдох тэрхүү байгууллагыг үйлдэл, эсхүл шийдвэрээ дахин хянаж үзэхийг хүсэх өргөдөл гаргах нөхцөлийг хангана. Уг өргөдлийг зохих байгууллагаас тухайн үйлдэл, эсхүл шийдвэрийг цуцалсан, эсхүл эргүүлэн татсанаас бусад тохиолдолд тухайн байгууллагын гаргасан үйлдэл, эсхүл шийдвэрийг гүйцэтгэх үндэслэл болохыг аль ч тал зөвшөөрөхгүй.

3. Талууд өөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд цахилгаан холбооны зохицуулах байгууллагын эцсийн тогтоол, эсхүл шийдвэрт гомдолтой байгаа нийтийн цахилгаан холбооны дамжуулах аливаа сүлжээ, эсхүл үйлчилгээ үзүүлэгч тухайн тогтоол, эсхүл шийдвэрийг бие даасан шүүхийн байгууллагаар хянуулах өргөдөл гаргах нөхцөлийг хангана. Уг асуудлыг хянуулахыг шүүхийн зохих байгууллагаас тухайн үйлдэл, эсхүл шийдвэрийг түдгэлзүүлсэн, цуцалсан, эсхүл эргүүлэн татсанаас бусад тохиолдолд аль ч Тал тухайн цахилгаан холбооны зохицуулах байгууллагын гаргасан үйлдэл, эсхүл шийдвэрийг гүйцэтгэх үндэслэл болохыг зөвшөөрөхгүй.

13 дугаар зүйл

Олон улсын байгууллагатай харилцах

Талууд цахилгаан холбооны сүлжээ, үйлчилгээний нийтлэг зохицол, харилцан үйлчлэлийг хангахад олон улсын стандарт чухал гэдгийг хүлээн зөвшөөрч байгаа бөгөөд Олон улсын цахилгаан холбооны байгууллага, Олон улсын стандартын байгууллага зэрэг олон улсын холбогдох байгууллагын ажлын журмаар тэдгээр стандартыг түгээн дэлгэрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

7 дугаар бүлэгт дурдсан

6 дугаар хавсралт

Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалт болон

Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөлөөс чөлөөлөх жагсаалт

1 дэх хэсэг

7.7 дүгээр зүйлтэй холбоотой

Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалт

(1A хэсэг нь япон, англи хэлээр байх ба
энэхүү хавсралтын салшгүй хэсэг болно)

1B: Монгол Улсын жагсаалт

Тайлбар тэмдэглэл

1. Цагаан толгойн үсгүүд нь бие даасан салбар буюу дэд салбарыг илэрхийлэх ба хаалтанд байгаа тоо нь Үйлчилгээний салбарын ангиллын жагсаалт болон Бүтээгдэхүүний төвлөрсөн ангиллыг (БТА) илэрхийлнэ. Эдгээр цагаан толгойн үсэг, тооны ангилал нь тусгай үүрэг амлалтын тодорхойлолтыг илүү тодотгон харуулж буй тул тусгай үүрэг амлалтын нэгэн хэсэг гэж тайлбарлагдахгүй.

2. Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтыг Тусгай үүрэг амлалтын жагсаалтын тухай арга зүйн удирдамж (ДХБ-ын баримт бичиг S/L/92, 2001 оны 3 дугаар сарын 28-ны өдөр)-д заасны дагуу боловсруулав. Гэхдээ энэхүү арга зүйн удирдамжийг эрх зүйн хувьд заавал дагаж мөрдөх шинжтэй гэж үзэхгүй.

3. Энэхүү жагсаалтад тусгасан (1), (2), (3) (4) үйлчилгээний хэлбэр нь 7.2 дугаар зүйлийн (m)(i), (m)(ii), (m)(iii) (m)(iv) дэд хэсэгт тодорхойлсон үйлчилгээний хэлбэрт тус тус хамаарна.

4. “Үүрэг хүлээгээгүй*” гэх нэр томъёо нь техникийн хувьд боломж хязгаарлагдмал тул үүрэг амлалт хүлээгээгүйг илэрхийлнэ. Энэхүү үүрэг амлалтын жагсаалтад заасан “SS” гэсэн тэмдэглэгээ нь холбогдох салбар буюу дэд салбарт хүлээсэн үүрэг амлалтаа энэ хэвээр хадгалахыг илэрхийлнэ. Өөрөөр хэлбэл, энэ нь 7.7 дугаар зүйлийн 1(a) болон 1(b) дэд хэсэгт дурдсан аливаа болзол, хязгаарлалт, нөхцөл, мэргэшлийг тухайн салбар буюу дэд салбарын хувьд мөрдөж буй (хэлэлцээрт үл нийцсэн) арга хэмжээгээр хязгаарлана гэсэн утгыг илэрхийлнэ. 7.7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт дурдсан салбар буюу дэд салбарт заасан “SS” тэмдэглэгээ нь Монгол Улс “үүрэг хүлээгээгүй*” гэж амлалт авсан үйлчилгээний хэлбэртэй холбогдуулан аливаа арга хэмжээ авч батлах, эсхүл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэхэд саад болохгүй.

5. (БТА)-ын тухайлсан кодыг “***” тэмдэглэгээтэй хэрэглэж байгаа нь энэхүү кодод харгалзах тусгай үүрэг амлалт нь тухайн кодод хамаарах үйлчилгээний нийт төрөлд хамаарахгүйг илэрхийлнэ.

6. “SS*” тэмдэглэгээ нь 7.7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг нь зөвхөн 7.3 ба 7.5 дугаар зүйлийн хүрээнд тус тус тусгай үүрэг амлалт хүлээсэн салбар, эсхүл дэд салбарын (1), (2) (3) үйлчилгээний хэлбэрт хамаарахыг илэрхийлнэ. “SS***” тэмдэглэгээ нь 7.7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг нь зөвхөн 7.3 дугаар зүйлийн хүрээнд тусгай үүрэг амлалт хүлээсэн салбар буюу дэд салбарын (4) үйлчилгээний хэлбэрт хамаарахыг илэрхийлнэ.

Үйлчилгээний хэлбэр: (1) Хил дамнасан худалдаа (2) Хилийн чанад дахь хэрэглээ (3) Арилжааны төлөөлөл (4) Хувь хүний оролцоо				
Салбар эсхүл дэд салбар	SS	Зах зээлд нэвтрэхэд тавих хязгаарлалт	Үндэсний нөхцөл олгоход тавих хязгаарлалт	Нэмэгдэл үүрэг амлалт
I. ХЭВТЭЭ ТЭНХЛЭГ БУЮУ БҮХ САЛБАРТ ХАМААРАХ НИЙТЛЭГ ҮҮРЭГ АМЛАЛТ				
ЭНЭ ЖАГСААЛТАД ОРСОН БҮХ САЛБАРУУД		(4) 8 дугаар бүлэг болон 7 дугаар хавсралтад дурдсан ангиллын дагуу хилээр нэвтрэх, түр оршин суухад нөлөөлөхүйц арга хэмжээнээс өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй. Эдгээр хувь хүнд 7 дугаар хавсралтад дурдсан болзол, нөхцөл үйлчилнэ.	(4) Зах зээлд нэвтрэхэд тавих хязгаарлалттай холбоотой арга хэмжээнээс өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй.	
II. САЛБАРЫН ТУСГАЙЛСАН ҮҮРЭГ АМЛАЛТ				
1. БИЗНЕСИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
A. Мэргэжлийн үйлчилгээ				
(b) Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, данс хөтлөлтийн үйлчилгээ (CPC 862)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(d) Архитектурын үйлчилгээ (CPC 8671)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(e) Инженерын үйлчилгээ (CPC 8672)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	

		хүлээгээгүй		
(h) Эмнэлгийн болон шүдний эмнэлгийн үйлчилгээ (CPC 9312)		(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(i) Мал эмнэлгийн үйлчилгээ (CPC 932)		(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
В. Компьютер, түүнд хамаарах үйлчилгээ		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
С. Судалгаа, хөгжлийн үйлчилгээ				
(a) Байгалийн шинжлэх ухааны судалгаа болон хөгжлийн үйлчилгээ (CPC 851)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(b) Нийгмийн болон хүмүүнлэгийн ухааны судалгаа, хөгжлийн үйлчилгээ (CPC 852)				
(c) Салбар хоорондын судалгаа хөгжлийнн үйлчилгээ (CPC 853)				
D. Үл хөдлөх хөрөнгийн үйлчилгээ				

<p>(a) Өөрийн эзэмшлийн буюу түрээсийн хөрөнгийн үйлчилгээ (CPC 821)</p> <p>(b) Төлбөртэй, эсхүл гэрээгээр хийх үйлчилгээ (CPC 822)</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Гадаадын иргэд Монгол Улсад газар эзэмшиж болохгүй боловч 2014 оны 7 дугаар сарын 1-ны өдрийн Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн дагуу газар түрээслэж болно гэж зааснаас өөрөөр хязгаарлалт үгүй.</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр хязгаарлалт үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>F. Бизнесийн бусад үйлчилгээ</p>				
<p>(a) Зар сурталчилгааны үйлчилгээ (CPC871)</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>(b) Зах зээлийн судалгаа, олон нийтийн санал асуулгын үйлчилгээ (CPC864)</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>(c) Менежментийн зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ (CPC865)</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>(e) Техникийн шалгалт, дүн шинжилгээний үйлчилгээ (CPC8676)</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан</p>	

			зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(h) Уул уурхайн туслах үйлчилгээ (CPC883, 5115)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(i) Аж үйлдвэрийн туслах үйлчилгээ (CPC884, 885)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(k) Боловсон хүчнийг дадлагажуулах, илгээх үйлчилгээ		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(m) шинжлэх ухаан техникийн холбоотой зөвлөх үйлчилгээ (CPC 8675)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(o) Барилга байгууламжийн барих талбай цэвэрлэх үйлчилгээ (CPC 874)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(p) Гэрэл зургийн үйлчилгээ (CPC 875)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(q) Сав, баглаа, боодлын үйлчилгээ (CPC 876)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй	

		(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(г) Хэвлэх ба нийтлэх үйлчилгээ (CPC 88442)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(с) Хурал, цуглаан зохион байгуулах үйлчилгээ (CPC 87909**)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(т) Хувилах үйлчилгээ (CPC 87904)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(т) Мэргэжлийн дизайны үйлчилгээ (CPC 87907)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
2. ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
A. Шуудангийн үйлчилгээ (CPC 7511)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
B. Буухиа үйлчилгээ (CPC 7512)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	

С. Цахилгаан холбооны үйлчилгээ:				
Цахилгаан холбооны үндсэн үйлчилгээ :				
(d) Телекс үйлчилгээ (CPC 7523**)	SS	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) 2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Монгол Улсын Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд харилцаа холбооны салбарт Монгол Улсын хуулийн этгээдийн гаргасан хувьцааны 33 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмших тохиолдолд зөвшөөрөл авна гэж зааснаас өөрөөр үгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр Үгүй	
(f) Факсын үйлчилгээ (CPC 7521***, CPC 7529**)	SS	(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(o-1) Бусад үндсэн үйлчилгээ				
- Операторын үйлчилгээ	SS	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Монгол Улсын Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд харилцаа холбооны салбарт Монгол Улсын хуулийн этгээдийн гаргасан хувьцааны 33 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмших тохиолдолд зөвшөөрөл авна гэж зааснаас өөрөөр үгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үгүй	
- Гар утасны харилцаа холбооны үйлчилгээ	SS	(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй		
- Хувийн сүлжээний үйлчилгээ				
- Өгөгдөл				

дамжуулах үйлчилгээ - Интернетын суурь үйлчилгээ - Интернетын үйлчилгээ - Утсан харилцааны байнгын үйлчилгээ	SS		(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
	SS			
	SS			
(e) Телеграфын үйлчилгээ (CPC 7522)		(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
Өргөтгөсөн үйлчилгээ :		(1) Үгүй	(1) Үгүй	

<p>(h) Цахим шуудангийн үйлчилгээ (CPC 7523**)</p>	<p>(2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>(i) Дуут шуудангийн үйлчилгээ (CPC 7523**)</p>			
<p>(j) Онлайн мэдээлэл ба өгөгдлийн сан сэргээх үйлчилгээ (CPC 7523**)</p>			
<p>(k) Цахим мэдээлэл солилцох үйлчилгээ (CPC 7523**)</p>			
<p>(l) Өргөтгөсөн факсын үйлчилгээ (хадгалах ба дамжуулах, хадгалах ба түгээх) (CPC 7523**)</p>			
<p>(m) Код, протокол хувиргах үйлчилгээ</p>			
<p>(n) Онлайн мэдээлэл ба өгөгдөл боловсруулах үйлчилгээ (тухайлбал, дамжуулах явц)</p>			
<p>(o-2) “Бусад цахилгаан холбооны үндсэн үйлчилгээ”-нээс бусад</p>	<p>(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үүрэг хүлээгээгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үүрэг хүлээгээгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Үүрэг хүлээгээгүй</p>	

үйлчилгээ				
D. Дуу, дүрс бичлэгийн үйлчилгээ				
(a) Кино зураг, видео хуурцаг үйлдвэрлэх, түгээх үйлчилгээ (CPC 9611)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(b) Кино зураг гаргах үйлчилгээ (CPC 9612)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(c) Радио, телевизийн үйлчилгээ (CPC 9613)		(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(e) Дуу бичлэгийн үйлчилгээ		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
3. БАРИЛГА, ТҮҮНТЭЙ ХОЛБООТОЙ ИНЖЕНЕРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
A. Барилгын угсралтын ерөнхий ажил (CPC 512)		(1) Үүрэг хүлээгээгүй* (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үүрэг хүлээгээгүй* (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
B. Барилгын инженерын байгууламжийн барилгын ерөнхий ажил (CPC 513)				

C. Суурилуулах, угсрах ажил (CPC 514, 516)				
D. Барилгын гүйцэтгэл, засал чимэглэлийн ажил (CPC 517)				
4. ТҮГЭЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
A. Худалдааны төлөөлөгчийн газрын үйлчилгээ (CPC 621)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
B. Бөөний худалдааны үйлчилгээ (CPC 622)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
C. Жижиглэн худалдааны үйлчилгээ (CPC 631, 632, 61112, 6113, 6121)		(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
D. Франчайзингийн үйлчилгээ (CPC 8929)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
5. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
C. Дээд болон мэргэжлийн сургалттай бүрэн дунд боловсрол олгох үйлчилгээ (CPC 923)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	

<p>D. Насанд хүрэгчдэд боловсрол олгох үйлчилгээ (CPC 924)</p> <p>E. Боловсролын бусад үйлчилгээ (CPC 929)</p>				
<p>6. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ</p>				
<p>B. Хатуу/Аюултай хог хаягдлын менежмент</p>		<p>(1) Зөвлөх үйлчилгээнд “Үгүй” гэж зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p> <p>(2) Зөвлөх үйлчилгээнд “Үгүй” гэж зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p> <p>(3) Онцгой эрхэд хамаарахгүй үйлчилгээний хувьд “Үгүй”, Онцгой эрхэд хамаарах үйлчилгээний хувьд Төрийн захиргааны байгууллагаас нээлттэй тендер буюу бусад сонгон шалгаруулах үйл ажиллагааны дагуу онцгой эрх олгосноос өөрөөр “үүрэг хүлээгээгүй”. Энэ тохиолдолд гадаадын үйлчилгээ үзүүлэгч нь тендерт оролцох боломжоор хангагдах болон үндэсний нөхцөлөөр хангагдна.</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Зөвлөх үйлчилгээнд “Үгүй” гэж зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p> <p>(2) Зөвлөх үйлчилгээнд “Үгүй” гэж зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p> <p>(3) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>G. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ болон байгаль орчны эрсдлийн шинжилгээ</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>7. САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ</p>				
<p>A. Даатгал, давхар даатгал, тээврийн даатгал (CPC 812**)</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	

В. Банк, санхүүгийн үйлчилгээ (даатгал, түүнтэй холбоотой үйлчилгээнээс бусад):				
(a) Олон нийтээс хадгаламж болон бусад эргэн төлөгдөх мөнгөн хөрөнгийг хүлээн авах (CPC 81115-9)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(b) Зээл олгох бусад үйлчилгээ		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Монгол Улсын Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд санхүүгийн үйлчилгээний салбарт Монгол Улсын хуулийн этгээдийн гаргасан хувьцааны 33 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмших тохиолдолд зөвшөөрөл авна гэж зааснаас өөрөөр Үгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр Үгүй	
(c) Санхүүгийн лизингийн үйлчилгээ		(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(d) Төлбөр, мөнгө хуримтлуулах болон гуйвуулгын үйлчилгээ		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй	
(e) Баталгаа болон төлбөрийн хариуцлага		(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(f) Биржээр, эсхүл биржийн бус зах зээлд өөрөө, эсхүл үйлчлүүлэгчийн өмнөөс дараахыг арилжих: – Чек болон бусад төлбөрийн хэрэгслүүд – Гадаад валют				

<ul style="list-style-type: none"> – Валютын ханшны форвард хэлцлүүд – Зөвшөөрөгдсөн үнэт цаас – Хэлэлцэн тохиролцох бусад хэрэгсэл – Үйлчлүүлэгчдийн хөрөнгийн удирдлага – Санхүүгийн болон хөрөнгө оруулалтын зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ 				
<p>(g) Бүх төрлийн үнэт цаас гаргахад оролцох, үүний дотор андеррайтинг болон түүнтэй холбоотой бусад үйлчилгээ үзүүлэх (CPC 8132)</p>		<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	

<p>(h) Санхүүгийн зуучлалтай холбоотой бусад туслах үйлчилгээ</p> <p>(i) Санхүүгийн зуулчлалын бусад үйлчилгээ (даатгал, тэтгэврийн сангийн үйлчилгээнээс бусад)</p> <p>(j) Санхүүгийн зах зээлийн удирдлагын бусад үйлчилгээ</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Монгол Улсын Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд санхүүгийн үйлчилгээний салбарт Монгол Улсын хуулийн этгээдийн гаргасан хувьцааны 33 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмших тохиолдолд зөвшөөрөл авна гэж зааснаас өөрөөр Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>(k) Зөвлөгөө өгөх болон бусад туслах үйлчилгээ (банкны болон бусад санхүүгийн үйлчилгээнд хамаарах зуучлалаас бусад)</p> <p>(l) Санхүүгийн мэдээллээр хангах, мөн дамжуулах болон санхүүгийн тоо баримтын боловсруулалт</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>Нягтлан бодох бүртгэл болон менежментийн зөвлөгөө</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>8. ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ</p>				

<p>A. Эмнэлгийн үйлчилгээ (СРС 9311)</p>		<p>(1) Үгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p>	
<p>B. Хүний эрүүл мэндийн бусад үйлчилгээ (СРС 9319)</p>		<p>(2) Үгүй</p>	<p>(2) Үгүй</p>	
<p>C. Нийгмийн үйлчилгээ (СРС 933)</p>		<p>(3) Үгүй</p>	<p>(3) Үгүй</p>	
<p>9. ЖУУЛЧЛАЛ, АЯЛАЛД ХАМААРАХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ</p>				
<p>A. Зочид буудал, ресторан (хоол хүнс нийлүүлэх үйлчилгээ хамаарна) (СРС641- 643)</p>		<p>(1) Үгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p>	
<p>B. Аялал жуулчлалын агентлаг, аяллын операторын үйлчилгээ (СРС 7471)</p>		<p>(2) Үгүй</p>	<p>(2) Үгүй</p>	
<p>C. Жуулчдын хөтчийн үйлчилгээ (СРС 7472)</p>		<p>(3) Үгүй</p>	<p>(3) Үгүй</p>	
<p>D. Бусад:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Компьютероор захиалга авах үйлчилгээ – Аялалын маркетингийн үйлчилгээ 		<p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	

10. АМРАЛТ ЗУГААЛГА, СОЁЛ, СПОРТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
<p>А. Үзвэр үйлчилгээ (СРС 9616)</p>		<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>С. Номын сан, архив, музей, бусад соёлын үйлчилгээ (СРС 963)</p>		<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>Д. Спорт, амралтын бусад үйлчилгээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спортын үйлчилгээ (СРС 9641) - Амралт зугаалгын парк, далайн эргийн амралтын үйлчилгээ (СРС 96491) - Бусад амралт зугаалгын 		<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	

үйлчилгээ (CPC 96499)				
11. ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
<p>А. Далайн тээврийн үйлчилгээ:</p> <p>(a) Зорчигч тээвэр (CPC 7211)</p> <p>(b) Ачаа тээвэр (CPC 7212)</p> <p>(c) Хөлөг онгоцыг хөлгийн багийн хамт түрээслэх (CPC 7213)</p> <p>(d) Хөлөг онгоцны засвар, арчилгааны үйлчилгээ (CPC 8868**)</p> <p>(e) Татах болон чирэх үйлчилгээ (CPC 7214)</p> <p>(f) Далайн тээврийн туслах үйлчилгээ (CPC 745**)</p>		<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үгүй</p> <p>(2) Үгүй</p> <p>(3) Үгүй</p> <p>(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй</p>	
<p>Е. Төмөр замын тээврийн үйлчилгээ:</p> <p>(b) Ачаа тээвэр (CPC 7112)</p>		<p>(1) Үүрэг хүлээгээгүй</p>	<p>(1) Үүрэг хүлээгээгүй</p>	

		(2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(2) Үгүй (3) Үүрэг хүлээгээгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
G. Дамжуулах хоолойн тээвэр (a) Түлшний тээвэр (CPC 7131)		(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарт зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үүрэг хүлээгээгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(b) Түлшнээс бусад бүтээгдэхүүний тээврийн үйлчилгээ (CPC 7139)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Хэвтээ салбарындах зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй (4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
H. Бүх тээврийн хэрэгслийг дагалдах үйлчилгээ: (a) Ачаа тээвэрлэх үйлчилгээ (CPC 741)				

(b) Хадгалах, агуулахын үйлчилгээ (CPC 742)		(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй	(1) Үгүй (2) Үгүй (3) Үгүй	
(c) Тээврийн агентын үйлчилгээ (CPC 748)		(4) Хэвтээ салбарынхад зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	(4) Зах зээлд нэвтрэхтэй холбогдуулан зааснаас өөрөөр үүрэг хүлээгээгүй	
(d) Тээвэрлэлтийн дагалдах бусад туслах үйлчилгээ (CPC 749)				

(2 дахь хэсэг нь япон болон англи хэлээр байх ба энэхүү хавсралтын салшгүй хэсэг болно)

8 дугаар бүлэгт дурдсан

7 дугаар хавсралт

Хувь хүний шилжилт хөдөлгөөний талаарх

тусгай үүрэг амлалт

(1 дэх хэсэг нь япон, англи хэлээр байх ба энэхүү хавсралтын салшгүй хэсэг болно)

2 дахь хэсэг

Монгол Улсын Тусгай үүрэг амлалт

Монгол Улс нь энэхүү хэсгийн заалт тус бүрт тусгасан нөхцөл, шаардлагын дагуу хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл хүсч буй Япон Улсын хувь хүнийг хилээр нэвтрэхээс өмнө зохих виз авахыг шаардаж болно.

1 дүгээр заалт

Япон Улсын богино хугацаагаар зорчих бизнес эрхлэгчид

Монгол Улсад бараа, эсхүл үйлчилгээ худалдан борлуулахтай холбоотой хэлэлцээ хийх, эсхүл Монгол Улсад хөрөнгө оруулах бэлтгэл ажлыг хангах, эсхүл түүнтэй төстэй үйл ажиллагаа явуулах зэрэг бизнесийн харилцаанд оролцох зорилгоор цалин урамшуулал авахгүй, нийтэд шууд борлуулалт хийх, эсхүл өөрөө үйлчилгээ үзүүлэхгүйгээр Монгол Улсад зорчих Япон Улсын хувь хүнд 30 хоногоос илүүгүй хугацаагаар хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл олгох бөгөөд уг хугацааг сунгаж болно.

2 дугаар заалт

Япон Улсын корпорацийн дотор шилжин ажиллагсад

1. Япон Улсын хуулийн этгээдийн Монгол Улс дахь арилжааны төлөөлөлд үйл ажиллагааны хугацаанаас хамааруулан менежер, захирал, эсхүл мэргэшсэн

ажилтан болохоор тус арилжааны төлөөллийн газар шилжин ирж буй Япон Улсын хувь хүнд нэг жилийн хугацаанд хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл олгох бөгөөд уг хугацааг сунгаж болно.

2. “Менежер” гэх нэр томьёо нь тухайн байгууллагыг голлон удирддаг, эсхүл байгууллагын газар, эсхүл хэлтсийг удирддаг, эсхүл бусад хяналт, мэргэжлийн болон удирдах албан тушаалтны ажлыг хянан зохион байгуулдаг тухайн байгууллагын хувь хүнийг хэлнэ. Уг хувь хүн нь ажилд авах, халах, эсхүл дэвшүүлэх буюу чөлөө олгох зэрэг боловсон хүчний бусад арга хэмжээ авах эрх мэдэлтэй бөгөөд өдөр тутмын үйл ажиллагааг бүрэн эрхтэйгээр удирдан явуулдаг байна. “Менежер” гэдэгт удирдлаган дор ажиллаж буй ажилтан нь мэргэжлийн ажилтан байхаас бусад тохиолдолд анхан шатны зааварлагч, мөн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, эсхүл үйлчилгээ явуулахад шаардлагатай чиг үүргийг гүйцэтгэдэг ажилтан хамаарахгүй.

3. “Захирал” гэх нэр томьёо нь байгууллагын үйл ажиллагааг шууд удирдаж, өргөн цар хүрээтэй шийдвэр гаргадаг бөгөөд зөвхөн дээд шатны захирал, захирлуудын зөвлөл, эсхүл бизнесийн хувьцаа эзэмшигчээс чиглэл, эсхүл удирдамж авдаг байгууллагын доторх хувь хүнийг хэлнэ. “Захирал” нь хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, эсхүл үйлчилгээ явуулах чиг үүргийг шууд хэрэгжүүлэхгүй.

4. “Мэргэшсэн ажилтан” гэх нэр томьёо нь мэргэшлийн дээд түвшний мэдлэгтэй бөгөөд байгууллагын үйлчилгээ, судалгааны хэрэгсэл, арга барил эсхүл менежментийн чухал мэдлэгийг эзэмшдэг байгууллагын доторх хувь хүнийг хэлнэ. “Мэргэшсэн ажилтан”-д тусгай зөвшөөрөл бүхий мэргэжил эзэмшсэн хүмүүс багтах боловч зөвхөн түүгээр хязгаарлагдахгүй.

3 дугаар заалт

Япон Улсын хөрөнгө оруулагч

Монгол Улсад түр оршин суух хугацаандаа Монгол Улсын хууль тогтоомжоор зөвшөөрсөн дараахь үйл ажиллагааны аль нэгийг эрхлэх Япон Улсын хувь хүнд нэг жилийн хугацаанд хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрлийг олгох бөгөөд уг хугацааг сунгаж болно:

- (a) Монгол Улс дахь бизнестээ хөрөнгө оруулалт хийх, тухайн бизнесийг удирдах үйл ажиллагаа;
- (b) Монгол Улс дахь бизнест хөрөнгө оруулсан Монгол Улсаас бусад улсын этгээдийг төлөөлөн тухайн бизнесийг удирдах үйл ажиллагаа;

- (с) Монгол Улсаас бусад улсын этгээдийн хөрөнгө оруулалттай бизнесийг Монгол Улсад эрхлэх.

4 дүгээр заалт

Япон Улсын мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлэгч хувь хүн

Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу мэргэшсэн үйлчилгээ үзүүлэгч Япон Улсын хувь хүнд нэг жилийн хугацаанд хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл олгох бөгөөд уг хугацааг сунгаж болно.

5 дугаар заалт

Монгол Улс дахь төрийн, эсхүл хувийн байгууллагатай байгуулсан гэрээний үндсэн дээр өндөр түвшний технологи, эсхүл мэдлэг шаарддаг үйлчилгээ үзүүлэх Япон Улсын хувь хүн

1. Монгол Улс дахь төрийн, эсхүл хувийн байгууллага болон Япон Улсын хувь хүн хоорондын байгуулсан үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ

Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу Монгол Улс дахь төрийн, эсхүл хувийн байгууллагатай тухайн хувь хүний байгуулсан гэрээг үндэслэн техникийн, зөвлөхийн, эсхүл удирдах чиг үүрэг бүхий албан тушаал эрхэлдэг Япон Улсын хувь хүнд нэг жилийн хугацаанд хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл олгох бөгөөд уг хугацааг сунгаж болно.

2. Япон Улсын хуулийн этгээд болон Монгол Улсын хуулийн этгээд хооронд байгуулсан үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ

Монгол Улсад арилжааны оролцоогүй Япон Улсын хуулийн этгээдийн ажилтан нь Монгол Улсад 90 хоног, эсхүл (а) дэд хэсэгт дурдсан төрийн, эсхүл хувийн байгууллагатай байгуулах үйлчилгээ үзүүлэх гэрээнд заасан хугацааны аль богино хугацаанд хилээр нэвтэрч, түр оршин сууж болох бөгөөд үүнд дараахь нөхцөл, шаардлагыг хангасан байна:

- (а) Япон Улсын хуулийн этгээд нь Монголд үйлчилгээний ажил эрхэлж буй Монгол Улсын хуулийн этгээдтэй үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ байгуулсан байна. Монгол Улсын эрх бүхий байгууллага нь энэхүү хэсгийн дагуу

хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл олгохдоо тухайн гэрээний хүчин төгөлдөр байдлыг батлах шаардлагатай арга хэмжээг авч болно;

(b) Хувь хүн нь дараахь нөхцөлийг хангасан байна:

- (i) их дээд сургуулийн зэрэг, эсхүл түүнтэй дүйцэх түвшний мэдлэгийг нотлох баримт бичигтэй байх;
- (ii) Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу тухайн салбарт үйл ажиллагаа эрхлэхэд шаардлагатай мэргэжлийн боловсрол эзэмшсэн байх.

(c) Тухайн хувь хүн нь Монгол Улсад арилжааны төлөөлөлгүй Япон Улсын хуулийн этгээдэд багадаа нэг жил ажилласан байна.

6 дугаар заалт

Дагалдан яваа эхнэр, эсхүл нөхөр ба хүүхэд

2-оос 5 дугаар заалтад заасны дагуу хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл бүхий Япон Улсын хувь хүнийг дагалдан яваа эхнэр, эсхүл нөхөр ба хүүхдэд хилээр нэвтрэх, түр оршин суух зөвшөөрөл олгоно.

10 дугаар бүлэгт дурдсан

8 дугаар хавсралт

10.8 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан

одоо мөрдөж буй арга хэмжээнүүд

(1 дэх хэсэг нь япон, англи хэлээр байх ба энэхүү хавсралтын салшгүй хэсэг болно)

2 дахь хэсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ЖАГСААЛТ

1. Монгол Улсын жагсаалтад 10.8 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн дагуу монголын талаас одоо мөрдөж буй бөгөөд доорх зүйлд заасан үүрэгтэй үл нийцэх хадгалах нөхцөлтэй арга хэмжээг тусгав:

- (a) 10.3 дугаар зүйл;
- (b) 10.4 дугаар зүйл;
- (c) 10.7 дугаар зүйл.

2. Хадгалах нөхцөл бүр дараахь бүрэлдэхүүн хэсгийг агуулна:

- (a) “Салбар” гэх нэр томъёо нь тухайн хадгалах нөхцөл хамаарах ерөнхий салбарыг хэлнэ;
- (b) “Дэд салбар” гэх нэр томъёо нь тухайн хадгалах нөхцөл хамаарах тодорхой салбарыг хэлнэ;
- (c) “Хадгалах нөхцөлийн төрөл” гэх нэр томъёо нь 1 дэх хэсэгт дурдсан хадгалах нөхцөлд хамаарах үүргийг тодорхойлно.
- (d) “Арга хэмжээ” гэх нэр томъёо нь хадгалах нөхцөлд хамаарах одоо мөрдөж буй хууль тогтоомж, эсхүл бусад арга хэмжээг хэлнэ. “Арга хэмжээ” томъёололд дурдсан арга хэмжээ гэдэг нь:
 - (i) энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдөр нэмэлт, өөрчлөлт орсон, хэрэгжиж байгаа, эсхүл шинэчлэгдсэн арга хэмжээ;

(ii) тухайн арга хэмжээний хүрээнд болон түүнтэй нийцэх байдлаар баталсан буюу үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлсэн аливаа хавсарсан арга хэмжээ.

(e) “Тайлбар” нь 1 дэх хэсэгт дурдсан үүрэгтэй холбоотойгоор хадгалах нөхцөлд хамаарах одоо мөрдөж буй арга хэмжээний үл нийцэх байдлыг тодорхойлно.

3. Хадгалах нөхцөлийн тайлбарт тухайн хадгалах нөхцөлийн бүх бүрэлдэхүүн хэсгийг харгалзан үзнэ. Хадгалах нөхцөлийг түүнийг заасан 10 дугаар бүлгийн холбогдох заалтын хүрээнд тайлбарлана. “Арга хэмжээ” хэсгийг бусад хэсгээс давуу байдлаар авч үзнэ.

Салбар: Бүх салбар

1.

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 2002 оны 6 дугаар сарын 7-ны өдрийн Газрын тухай хууль, 5, 6 болон 44 дүгээр зүйл

2002 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хууль, 28 болон 29 дүгээр зүйл

1994 оны 11 дүгээр сарын 15-ны Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хууль, 3 дугаар зүйл

2004 оны 4 дүгээр сарын 22-ны Тариалангийн тухай хууль, 15 дугаар зүйл

Тайлбар: Гадаадын хувь хүн эсхүл хуулийн этгээд Монгол Улсад газар өмчлөхгүй. Гэхдээ тэд газрыг 60 хүртэл жилийн хугацаагаар түрээслэх боломжтой.

Түрээслэх тодорхой хугацааг гэрээ болон холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу тодорхойлно.

2. Салбар: Уул уурхай

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, 21 болон 22 дугаар зүйл

Тайлбар: Гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгж Монгол Улсын уул уурхайн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн нийт хувьцааны 33% буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшихээр төлөвлөж байгаа бол Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дагуу урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлагатай.

3. Салбар:	Санхүү
Дэд салбар:	Банк болон санхүүгийн бусад үйлчилгээ - Бусад зээл олгох үйлчилгээ болон Санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл) Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Арга хэмжээ:	2010 оны 1 дүгээр сарын 28-ны өдрийн Банкны тухай хууль, 22 дугаар зүйл 2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, 21 болон 22 дугаар зүйл
Тайлбар:	1. Гадаадын хөрөнгө оруулагч эсхүл гадаадын банк дээр дурдсан дэд салбарт гүйцэтгэгчээр ажиллах, эсхүл шинэ салбар, төлөөлөгчийн газар нээх тохиолдолд Монгол Банкнаас урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлагатай. 2. (a) Гадаадын төрийн өмчит компани Монгол Улсын банк санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн нийт хувьцааны 33% буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшихээр төлөвлөж байгаа бол Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дагуу урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлагатай; (b) Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлд заасан тохиолдолд гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгжид зөвшөөрөл олгохдоо

холбогдох эрх бүхий байгууллага зөвшөөрлийн нөхцөл болгон 10.7 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааны шалгуурыг тавьж болно.

4. Салбар: Харилцаа холбоо болон өргөн нэвтрүүлэг

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, 21 болон 22 дүгээр зүйл

Тайлбар: 1. Гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгж Монгол Улсын харилцаа холбоо, өргөн нэвтрүүлгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн нийт хувьцааны 33% буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшихээр төлөвлөж байгаа бол Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дагуу урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлагатай.

2. Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйл заасны дагуу гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгжид зөвшөөрөл олгохдоо холбогдох эрх бүхий байгууллага 10.7 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааны шалгуурыг зөвшөөрөл авах нөхцөл болгон тавьж болно.

5. Салбар: Хэвлэл мэдээлэл

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн
төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг
(10.7 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, 21 болон 22 дугаар зүйл

Тайлбар: 1. Гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгж Монгол Улсын хэвлэл мэдээллийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа байгууллагын нийт хувьцааны 33% буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшихээр төлөвлөж байгаа бол Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дагуу урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлагатай.

2. Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлд заасны дагуу гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгжид зөвшөөрөл олгохдоо холбогдох эрх бүхий байгууллага 10.7 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааны шалгуурыг зөвшөөрөл авах нөхцөл болгон тавьж болно.

6. Салбар:	Санхүү
Дэд салбар:	Даатгал
	Банк бус
	Хөрөнгө оруулалтын сан
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
	Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Арга хэмжээ:	2004 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдрийн Даатгалын тухай хууль, 14 болон 54 дүгээр зүйл
	2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хууль, 43 дугаар зүйл
	2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, 21 болон 22 дугаар зүйл
Тайлбар:	1. Гадаадын аж ахуйн нэгж Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт салбар, төлөөлөгчийн газар болон Монгол Улсын хуулийн этгээдийн хэлбэрээр даатгал болон хөрөнгө оруулалтын сангийн бизнес эрхлэхээр төлөвлөж байгаа бол Санхүүгийн зохицуулах хорооноос зөвшөөрөл авах шаардлагатай.
	2. (а) Гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгж Монгол Улсын даатгал, банк бус эсхүл хөрөнгө

оруулалтын сангийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн нийт хувьцааны 33% буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшихээр төлөвлөж байгаа бол Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дагуу урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлагатай;

(b) Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлд заасны дагуу гадаадын төрийн өмчит аж ахуйн нэгжид зөвшөөрөл олгохдоо холбогдох эрх бүхий байгууллага 10.7 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааны шалгуурыг зөвшөөрөл авах нөхцөл болгон тавьж болно.

7. Салбар:	Санхүү
Дэд салбар:	Хадгаламж, зээлийн хоршоо
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
Арга хэмжээ:	2011 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хууль, 5 дугаар зүйл
Тайлбар:	Гадаадын хувь хүн болон хуулийн этгээд, эсхүл байгууллага хадгаламж, зээлийн хоршооны салбарт үйл ажиллагаа эрхлэх хориотой.

8. Салбар: Газрын тос

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 2014 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрийн Газрын тосны тухай хууль, 5, 7 болон 33 дугаар зүйл

2005 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрийн Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хууль, 7 дугаар зүйл

Тайлбар: Монгол Улсын газрын тосны салбарт үйл ажиллагаа эрхлэхээр төлөвлөж байгаа гадаадын хөрөнгө оруулагч холбогдох эрх бүхий байгууллагаас зөвшөөрөл авах шаардлагатай бөгөөд 10.7 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааны шалгуур тавигдаж болох бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулах шаардлагатай.

Монгол Улсын газрын тосны бүтээгдэхүүний нийт импортын 30-аас дээш хувийг эзэмшдэг гадаадын хуулийн этгээд дотоодын түгээлт болон/эсхүл өөрийн борлуулалтыг, өөрийн хөрөнгө оруулсан компани болон/эсхүл өөрийн хянадаг эсхүл оролцооны ашгийн хувьтай аливаа хуулийн этгээдээр дамжуулан хийхийг хориглоно.

9. Салбар: Бүх салбар

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн
төрөл: Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг
(10.7 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 2001 оны 4 дүгээр сарын 12-ны өдрийн Гадаадад
ажиллах хүч гаргах, гадаадаас ажиллах хүч,
мэргэжилтэн авах тухай хууль, 8 дугаар зүйл

Тайлбар: Холбогдох эрх бүхий байгууллага нь Засгийн газраас
жил бүр баталдаг квотын хэмжээг харгалзан
гадаадын ажилчдад хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл
олгоно.

10. Салбар: Бүх салбар
- Дэд салбар:
- Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
- Арга хэмжээ: 2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, 3.1.5 дугаар зүйл
- Тайлбар: Монгол Улсад хөрөнгө оруулах гадаадын хөрөнгө оруулагч бүрийн хөрөнгө оруулалтын доод босго нь тухайн хуулийн этгээдийн хувьцааны 25 болон түүнээс дээш хувийг эзэмших тохиолдолд 100,000 ам.доллар байна.
11. Салбар: Бүх салбар
- Дэд салбар:
- Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
- Арга хэмжээ: 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдрийн Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль, 8 дугаар зүйл
- Тайлбар: Гадаадын хөрөнгө оруулалттай компаниас бусад зөвхөн Монголын дотоодын аж ахуйн нэгж байгаль орчны нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээ хийж болно.

12. Салбар:	Бүх салбар
Дэд салбар:	Тэсэлгээний үйлдвэрлэл
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
Арга хэмжээ:	2013 оны 1 дүгээр сарын 31-ний өдрийн Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хууль, 11 дүгээр зүйл
Тайлбар:	Монголд тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл үйлдвэрлэх зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжийн гадаадын хөрөнгө оруулагчийн хувь эзэмшил нь тухайн хуулийн этгээдийн нийт хувьцааны 49 хувиас бага байна.

13. Салбар: Ан агнуур

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдрийн Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль, 17 дугаар зүйл

Тайлбар: Зэрлэг ан амьтан агнахад авах төлбөр, хураамж гадаадын иргэний хувьд Монгол Улсын иргэнээс ялгаатай байна.

14. Салбар: Байгалийн ургамал түүх

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Арга хэмжээ: 1995 оны 4 дүгээр сарын 11-ний өдрийн Байгалийн ургамлын тухай хууль, 17 дугаар зүйл

Тайлбар: Гадаадын иргэн, гадаадын хуулийн этгээд болон гадаадын байгууллага аливаа зориулалтаар байгалийн ургамлыг түүж, хураахыг хориглоно.

15. Салбар: Усны судалгаа
- Дэд салбар:
- Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
- Арга хэмжээ: 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдрийн Усны тухай хууль, 5 дугаар зүйл
- Тайлбар: Гадаадын иргэн, хуулийн этгээд холбогдох эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр усны сав газар аливаа ус болон усны холбогдолтой байгаль орчны судалгаа явуулахыг хориглоно.
16. Салбар: Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний худалдаа
- Дэд салбар:
- Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
- Арга хэмжээ: 2011 оны 6 дугаар сарын 2-ны өдрийн Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хууль, 10 дугаар зүйл
- Тайлбар: Гадаадын иргэн болон хуулийн этгээд хөдөө аж ахуйн болон мал аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний биржийн худалдаанд зөвхөн биржийн зах зээлийн байнгын гишүүнээр зуучлуулан оролцоно.

17. Салбар:	Эрчим хүч
Дэд салбар:	Цөмийн эрчим хүч
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Арга хэмжээ:	2009 оны 7 дугаар сарын 16-ны өдрийн Цөмийн энергийн тухай хууль, 5 дугаар зүйл
Тайлбар:	Монгол Улсын Засгийн газар нь улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийж нөөцийг нь тогтоосон цацраг идэвхт ашигт малтмалын нөөцийг ашиглах зорилгоор байгуулагдсан компанийн нийт хувьцааны 51-ээс доошгүй хувийг эзэмшинэ. Ийм компанийн хувьцааг эзэмшдэг хөрөнгө оруулагчид 10.7 дугаар зүйлд заасны дагуу үйл ажиллагааны шалгуурыг тавьж болно.

18. Салбар: Аж үйлдвэрлэл
- Дэд салбар: Нэхий, арьс шир боловсруулах үйлдвэрлэл
- Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
- Арга хэмжээ: Улсын Их Хурлын 2012 оны 74 дүгээр тогтоол болон Засгийн газрын 2013 оны 48 дугаар тогтоол
- Тайлбар: Хөрөнгө оруулагч нь Монгол Улсын холбогдох эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон газарт түүхий арьс, шир боловсруулах шаардлагатай.

10 дугаар бүлгийн

9 дүгээр хавсралт

**10.8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт дурдсан арга хэмжээнд
хамаарах хадгалах нөхцөл**

(1 дэх хэсэг нь япон, англи хэлээр байх ба
энэхүү хавсралтын салшгүй хэсэг болно)

2 дахь хэсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ЖАГСААЛТ

1. Монголын талын жагсаалт нь 10.8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасны дагуу тодорхой салбар, дэд салбар, эсхүл үйл ажиллагааны хувьд одоо мөрдөж буй зохицуулалтаа хадгалах, эсхүл шинэ болон илүү

хязгаарлалт тогтоох эрхээ монголын тал хадгалах нөхцөлийг тусгасан бөгөөд эдгээр нь дор дурдсан зүйлээр хүлээсэн үүрэгтэй үл нийцнэ:

- (a) 10.3 дугаар зүйл;
- (b) 10.4 дугаар зүйл;
- (c) 10.7 дугаар зүйл.

2. Хадгалах нөхцөл бүр дараахь бүрэлдэхүүн хэсгийг агуулна:

- (a) “Салбар” гэх нэр томьёо нь тухайн хадгалах нөхцөл хамаарах ерөнхий салбарыг хэлнэ;
- (b) “Дэд салбар” гэх нэр томьёо нь тухайн хадгалах нөхцөл хамаарах тодорхой салбарыг хэлнэ;
- (c) “Хадгалах нөхцөлийн төрөл” гэх нэр томьёо нь 1 дэх хэсэгт дурдсан хадгалах нөхцөлд хамаарах үүргийг тодорхойлно;
- (d) “Тайлбар” гэх нэр томьёо нь 1 дэх хэсэгт дурдсан үүрэгтэй холбоотойгоор хадгалах нөхцөлд хамаарах одоо мөрдөж буй арга хэмжээний үл нийцэх байдлыг тодорхойлно;

- (е) “мөрдөж буй арга хэмжээ” гэх нэр томъёо нь ил тод байх зорилгоор хадгалах нөхцөлд хамрагдах салбар, дэд салбар болон үйл ажиллагаанд одоо мөрдөж байгаа арга хэмжээг тодорхойлно.

3. Хадгалах нөхцөлийн тайлбарт тухайн хадгалах нөхцөлийн бүх бүрэлдэхүүн хэсгийг авч үзнэ. “Тайлбар” хэсгийг бусад хэсгээс давуу байдлаар авч үзнэ.

Салбар: Бүх салбар

1.

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг
(10.7 дугаар зүйл)

Тайлбар: Төрийн өмчит аж ахуйн нэгж болон засгийн газрын харьяа байгууллагын эзэмшлийн хувьцааг, эсхүл үндсэн хөрөнгийг шилжүүлэх болон тараах үед Монгол Улс дараахь эрхийг хадгална:

- (a) Дээр дурдсан хувьцаа болон хөрөнгөд Японы хөрөнгө оруулагчдын эсхүл тэдний хөрөнгө оруулалтын эзэмшлийг хориглох эсхүл хязгаарлах;
- (b) Дээр дурдсан хувьцаа болон хөрөнгийг эзэмшсэнээр холбогдох аливаа аж ахуйн нэгжийг хянах Японы хөрөнгө оруулагчдын эсхүл тэдний хөрөнгө оруулалтын чадамжийг хязгаарлах;
- (c) Холбогдох аливаа аж ахуйн нэгжийн удирдлага, менежер эсхүл захирлуудын зөвлөлийн гишүүдийн иргэншилтэй холбоотой аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлнэ.

Мөрдөж буй арга хэмжээ

2. Салбар:	Бүх салбар
Дэд салбар:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл (10.4 дүгээр зүйл) Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Тайлбар:	Монгол Улс нь үндэсний аюулгүй байдлаа хангах болон тэнцвэржүүлэх зорилгоор гадаадын хөрөнгө оруулагчдын тухайн нэг салбарт оруулсан, худалдан авсан эсхүл өргөжүүлсэн хөрөнгө оруулалтын хэмжээтэй холбоотой аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.
Мөрдөж буй арга хэмжээ	Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал (Улсын Их Хурлын 2010 оны 48 тоот тогтоол)

3. Салбар:	Хүнсний үйлдвэрлэл
Дэд салбар:	Стратегийн хүнсний бүтээгдэхүүн
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл) Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Тайлбар:	Монгол Улс нь малын мах, сүү, гурил, буудай, үр тариа болон ундны ус зэрэг хэрэглэгчдийнэрэлтийн дийлэнх хувийг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангуулах аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.
Мөрдөж буй арга хэмжээ	2012 оны 12 дугаар сарын 20-ний өдрийн Хүнсний тухай хууль, 3.1 дүгээр зүйл Засгийн газрын тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай (Засгийн газрын 2011 оны 114 тоот тогтоол) Хавсралт 1

4. Салбар:	Үйлдвэрлэл
Дэд салбар:	Ноос болон ноолуурын үйлдвэрлэл
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл) Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Тайлбар:	Монгол Улс нь ноос болон ноолуурын үйлдвэрлэл дэх хөрөнгө оруулалттай холбоотой аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.
Мөрдөж буй арга хэмжээ	

5. Салбар:	Тээвэр
Дэд салбар:	Төмөр замын тээвэр
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл) Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл (10.4 дүгээр зүйл) Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Тайлбар:	Монгол Улс нь төмөр замын тээврийн салбарт хийх хөрөнгө оруулалтын зөвшөөрөлтэй холбоотой аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.
Мөрдөж буй арга хэмжээ	Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлого батлах тухай Улсын Их Хурлын тогтоол (2010 оны 32 тоот)

6. Салбар: Иргэний нисэх

Дэд салбар: Арилжааны зорилго бүхий агаарын тээвэр

Хадгалах нөхцөлийн
төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг
(10.7 дугаар зүйл)

Тайлбар: Монгол Улс нь иргэний нисэх болон агаарын тээврийн салбарт хийх хөрөнгө оруулалттай холбоотой аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.

Мөрдөж буй арга хэмжээ

7. Салбар:	Барилга
Дэд салбар:	Үл хөдлөх хөрөнгийн бүтээн байгуулалт болон худалдаа
Хадгалах нөхцөлийн төрөл:	Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл) Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг (10.7 дугаар зүйл)
Тайлбар:	Монгол Улс нь үл хөдлөх хөрөнгийн бүтээн байгуулалт болон өмчлөл, түүний худалдаанд гадаадын иргэн болон гадаадын хуулийн этгээдийн хийх хөрөнгө оруулалтын зөвшөөлөлтэй холбоотой аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.
Мөрдөж буй арга хэмжээ	

8. Салбар: Харилцаа холбоо

Дэд салбар: Радио болон телевизийн үйлчилгээ

Радио болон телевизийн дамжуулах үйлчилгээ

Хадгалах нөхцөлийн төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг
(10.7 дугаар зүйл)

Тайлбар: Монгол Улс нь радио, телевизийн үйлчилгээ болон радио, телевизийн дамжуулах үйлчилгээний салбарын хөрөнгө оруулалттай холбоотой аливаа арга хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.

Мөрдөж буй арга хэмжээ

9. Салбар: Уул уурхай

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн
төрөл: Үйл ажиллагааны шалгуурт тавигдах хориг
(10.7 дугаар зүйл)

Тайлбар: Монгол Улс нь уул уурхайн салбарт хийх хөрөнгө
оруулалтын зөвшөөрөлтэй холбоотой аливаа арга
хэмжээг батлах эсхүл хэрэгжүүлэх эрхээ хадгална.

Мөрдөж буй арга хэмжээ 2006 оны 7 дугаар сарын 8-ны өдрийн Ашигт
малтмалын тухай хууль, (34 болон 43 дугаар зүйл)

2013 оны 10 дугаар сарын 3-ны өдрийн Хөрөнгө
оруулалтын тухай хууль, (21 болон 22 дугаар зүйл)

10. Салбар: Бүх салбар

Дэд салбар:

Хадгалах нөхцөлийн
төрөл: Үндэсний нөхцөл (10.3 дугаар зүйл)

Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл
(10.4 дүгээр зүйл)

Тайлбар: Үндэсний нөхцөл болон нэн тааламжтай үндэстний нөхцлийг татаастай холбоотойгоор Японы хөрөнгө оруулагчид болон тэдгээрийн хөрөнгө оруулалтад олгохгүй байж болно.

Мөрдөж буй арга
хэмжээ

10 дугаар бүлэгт дурдсан

10 дугаар хавсралт

Албадан хураалт

1. 10.9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг нь дараахь хоёр нөхцөлийг хамаарч байгаа талаарх нэгдсэн ойлголтоо Талууд үүгээр нотолж байна:

- (a) нэгдүгээр нөхцөл нь шууд албадан хураах бөгөөд хөрөнгө оруулалтыг улсын өмч болгох, эсхүл албан ёсны өмчлөлийн эрхийг шилжүүлэх, эсхүл шууд битүүмжлэх замаар албадан хураах;
- (b) хоёрдугаар нөхцөл нь шууд бус албадан хураах бөгөөд энэ нь аль нэг Талын авсан арга хэмжээ, эсхүл хэд хэдэн арга хэмжээ нь эрхийг шилжүүлэх, эсхүл шууд битүүмжлэлгүйгээр шууд албадан хураахтай адил нөлөөлөлтэй байх.

2. Нэг Талын авсан аливаа арга хэмжээ, эсхүл цогц арга хэмжээ нь тодорхой тохиолдлын нөхцөлд, шууд бус албадан хураалт мөн эсэхийг тодорхойлохдоо тухайн тохиолдол бүрт баримтад суурилсан судалгаа болон дараахь гол хүчин зүйлийг харгалзана:

- (a) арга хэмжээний эдийн засгийн нөлөөлөл (хэдийгээр нэг Талын авсан аливаа арга хэмжээ, эсхүл цогц арга хэмжээний байдал нь хөрөнгө оруулалтын эдийн засгийн үнэ цэнэд сөрөг нөлөөлсөн ч дангаараа, шууд бус албадан хураалт бий болсон гэж тогтоохгүй);
- (b) тухайн арга хэмжээ нь тодорхой, үндэслэлтэй мөн хөрөнгө оруулалтаас үүссэн хүлээлтэд саад учруулсан хэмжээ;
- (c) тухайн арга хэмжээ тэр дундаа зорилгын шинж чанар.

3. Аливаа авсан арга хэмжээ, эсхүл цогц арга хэмжээ нь, зорилтынхоо хүрээнд хэт чанга болсноос сайн санааны үндсэн дээр баталсан, эсхүл хэрэгжүүлсэнийг нь үндэслэлтэйгээр нотлох боломжгүй тохиолдолдоос бусад тохиолдолд аль нэг Талын үл ялгаварлах арга хэмжээ, хууль ёсны нийтийн эрх, ашгийн төлөө зорилгыг хамгаалахын тулд зориулсан бол энэ нь шууд бус албадан хураалт гэж үзэхгүй.